

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

01 | 2012

02 | 2012

03 | 2012

04 | 2012

05 | 2012

06 | 2012

07 | 2012

08 | 2012

09 | 2012

10 | 2012

11 | 2012

12 | 2012

**KUUKAUSIKATSAUS
SYYSKUU**

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

KUUKAUSIKATSAUS SYYSKUU 2012

Vuonna 2012
kaikkien EKP:n
julkaisujen
kuva-aiheet on
valittu 50 euron
setelistä.

© Euroopan keskuspankki, 2012

Käyntiosoite

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Germany

Postiosoite

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Germany

Puhelinnumero

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.europa.eu>

Faksi

+49 69 1344 6000

Teleksi

411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja kehikoita "EKP:n neuvoston 6.9.2012 päättämät rahapoliittiset toimenpiteet" ja "Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot" lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsausta ei ole enää painettu syyskuun 2006 numerosta alkaen suomenkielisenä, vaan se julkaistaan sähköisessä muodossa neljännesvuosittain EKP:n ja SP:n verkkosivuilla. Suomen Pankin verkkosivuilla on maksuton palvelu, jonka kautta voi tilata sähköisiä julkaisuja Suomen Pankista. Tilaaja saa sähköpostiinsa tiedon tilaamastaan julkaisusta heti sen ilmestyttyä. Julkaisuja voi tilata osoitteessa www.suomenpankki.fi/fi/julkaisut/ > Sähköisten julkaisujen tilaaminen. Mikäli tietojen rekisteröimisessä ilmaantuu ongelmia, voi ottaa yhteyttä osoitteeseen publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 5.9.2012 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1725-2822 (verkkójulkaisu)

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS

RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS

Talouseliikitys euroalueen ulkopuolella
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat
Hinnat ja kustannukset
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat
Julkisen talouden kehitys

Kehikot:

1. EKP:n neuvoston 6.9.2012 päättämät rahapoliittiset toimet **7**
2. Yhdysvalloissa vuonna 2013 aloitettavan kurinalaisen finanssipolitiikan merkitys talouden kannalta **15**
3. Keskusvastapuolten välityksellä tehtyjen takaisinostosopimusten jättäminen pois rahataloustilastoista **28**
4. Kehitys euroalueen maksutaseen rahoitustaseessa kesäkuuhun 2012 saakka **37**
5. Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 9.5.2012–7.8.2012 **44**
6. Elintarvikkeiden raaka-aineiden viimeaikainen kehitys ja sen vaikutus elintarvikkeiden kuluttajahintoihin euroalueella **63**
7. Euroalueen talousnäkyviä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot **80**
8. Espanjan ja Italian julkisen velan kestävyys **89**

5 EUROALUEEN TILASTOT

LIITTEET

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet **I**
TARGET-maksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer) system **V**
Euroopan keskuspankin julkaisuja vuodesta 2009 **VII**
Sanasto **IX**

TI

I

V

VII

IX

LYHENTEET

MAAT

BE	Belgia	LU	Luxemburg
BG	Bulgaria	HU	Unkari
CZ	Tšekki	MT	Malta
DK	Tanska	NL	Alankomaat
DE	Saksa	AT	Itävalta
EE	Viro	PL	Puola
IE	Irlanti	PT	Portugali
GR	Kreikka	RO	Romania
ES	Espanja	SI	Slovenia
FR	Ranska	SK	Slovakia
IT	Italia	FI	Suomi
CY	Kypros	SE	Ruotsi
LV	Latvia	UK	Iso-Britannia
LT	Liettua	JP	Japani
		US	Yhdysvallat

MUUT

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschaftsInstitut
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE	Euroopan unionin tilastollinen toimialaluokitus
OECD	Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
SITC Rev. 4	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (4. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

PÄÄKIRJOITUS

EKP:n neuvosto päätti 6.9.2012 pitämässään kokouksessa jättää EKP:n ohjauskorot ennalleen. Päätöksen perustana olivat EKP:n neuvoston säännölliset analyysit eli taloudellinen ja rahatalouden analyysi. Energian hinnannousun ja eräiden euroalueen maiden välillisten verojen korotusten vuoksi inflaatiovauhdin odotetaan pysyvän yli 2 prosentin vuonna 2012. Sen odotetaan kuitenkin hidastuvan alle 2 prosenttiin ensi vuonna ja olevan hintavakauden määritelmän mukaista rahapolitiikan kannalta olennaisella aikavälillä, sillä esimerkiksi rahan määrän trendikasvu on yhä maltillista. Inflaatio-odotukset ovat pysyneet euroalueella tiukasti EKP:n neuvoston tavoitteen mukaisina (inflaatiovauhti hieman alle kahden prosentin keskipitkällä aikavälillä). Euroalueen talouskehityksen odotetaan pysyvän heikkona, kun rahoitusmarkkinoiden jatkuvat jännitteet ja epävarmuus heikentävät luottamusta talouteen. Rahoitusmarkkinoiden jännitteiden uusi voimistuminen voisi vaikuttaa sekä kasvu- että inflaationäkymiin.

EKP:n neuvosto päätti kokouksessaan rahapolitiittisten suorien kauppohen (Outright Monetary Transaction, OMT) toteutuksesta valtion joukkolainojen jälkemarkkinoilla euroalueella. Kuten elokuussa todettiin, on tärkeää, että EKP pystyy turvaamaan rahapolitiikan välittymismekanismien toiminnan kaikissa euroalueen maissa. Tavoitteena on, että EKP:n yhteinen rahapolitiikka pysyy yhtenäisenä ja välittyy asianmukaisesti reaalityalouteen kaikkialla euroalueella. Rahapolitiittisten suorien kauppohen avulla EKP voi puuttua valtioiden joukkolainamarkkinoiden vakaviin häiriöihin, joiden taustalla on eritoten sijoittajien perusteeton huoli euron tulevaisuudesta. Maiden täyttäessä asianmukaiset ehdot EKP pystyy tehokkaasti ehkäisemään kielteisiä tulevaisuudenkuvia, jotka voisivat vaarantaa hintavakauden euroalueella. EKP:n neuvosto toimii tiukasti mandaattinsa rajoissa hintavakauden ylläpitämiseksi keskipitkällä aikavälillä. Se päättää rahapolitiikastaan riippumattomasti. Eurosta ei voida luopua.

Luottamuksen palauttamiseksi euroalueen päättöksentekijöiden on jatkettava päättäväisesti julkisen talouden vakauttamista, kilpailukyvn

kohentamista rakenneuudistusten avulla ja eurooppalaisten instituutioiden vahvistamista. Kun tilanne rahoitusmarkkinoilla on poikkeuksellinen ja rahoitusjärjestelmän vakaus on vaaka-laudalla, valtioiden on myös oltava valmiit käynnistämään ERVV/EVM joukkolainamarkkinoilla – tiukoin ja toimivin ehdoin ja annettujen suuntaviivojen mukaisesti. Jotta rahapoliittisia suoria kauppohen voidaan toteuttaa – ja jotta ne tehoavat – on välttämätöntä, että valtiot noudattavat sitoumuksiaan ja ERVV ja EVM täyttävät tehtävänsä.¹ EKP:n neuvosto teki lisäksi päätöksiä, joilla varmistetaan, että eurojärjestelmän rahoitusoperaatioissa hyväksyttäviä vakuuksia on saatavilla riittävästi.²

Taloudellisissa analyysissa todettiin, että tuoreimpien tilastojen perusteella euroalueen BKT supistui neljännesvuositasolla 0,2 % vuoden 2012 toisella neljänneksellä (ensimmäisellä neljänneksellä kasvu oli nollassa). Talouskehitys on indikaattorien perusteella heikkoa ja epävarmuus suurta loppuvuoden 2012. EKP:n neuvosto odottaa euroalueen talouden elpyvän hyvin hitaasti. On odotettavissa, että taseiden välttämätön tasapainottaminen rahoitussektorilla ja muualla taloudessa, korkea työttömyysaste ja maailmantalouden elpymisen epätasaisuus vaimentavat yhä kasvuvirettä.

Euroalueen talousnäkyviä koskevissa EKP:n asiantuntijoiden syyskuun 2012 arvioissa BKT:n vuotuisen kasvun ennakoitaan olevan -0,6 – -0,2 % vuonna 2012 ja -0,4–1,4 % vuonna 2013. Kesäkuussa 2012 julkaistun eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioon verrattuna vaihteluvälejä vuosille 2012 ja 2013 on tarkistettu alaspäin.

Euroalueen talousnäkyymiin liittyä arvion mukaan odotettua heikomman kehityksen riskijä. Talouskehitys voi jäädä odotettua hitaammaksi varsinkin, jos jännitteet useiden euroalueen maiden rahoitusmarkkinoilla eivät hellitä ja niiden vaikutukset leviävät euroalueen reaalityalou-

1 Tarkempia tietoja on 6.9.2012 julkaistussa lehdistötiedotteessa ”Technical features of Outright Monetary Transactions” (suomen-nettu Suomen Pankin verkkosivuilla).

2 Tarkempia tietoja on 6.9.2012 julkaistussa lehdistötiedotteessa ”Measures to preserve collateral availability”.

teen. Riskien välttämiseksi tarvitaan tehokkaita toimia euroalueen kaikilta päättäjiltä.

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatiouauhti oli elokuussa 2,6 % (edelliskuussa 2,4 %). Muutos johtuu pääasiassa energian eurohinnan noususta. Öljyn tämänhetkisten futuurihintojen perusteella inflaatiokehitys voi olla jonkin verran nopeampaa kuin muutama kuukausi sitten odotettiin, mutta inflaatiouauhdin pitäisi hidastua ensi vuoden kuluessa taas alle kahteen prosenttiin. Kun euroalueen talouskasvun odotetaan olevan vaatimatonta ja pitkän aikavälin inflaatio-odotusten pysyvän hintavakauden määritelmän mukaisina, hintapaineet jäävät todennäköisesti maltillisiksi rahapolitiikan kannalta olennaisella aikavälillä.

EKP:n asiantuntijoiden syyskuun 2012 kokonaistaloudellisissa arvioissa vuotuisen YKHI-inflaation arvioidaan olevan 2,4–2,6 % vuonna 2012 ja 1,3–2,5 % vuonna 2013. Vaihteluvälit ovat hieman ylempänä kuin kesäkuisissa eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa.

Hintakehitysnäkyymiin liittyvät riskit ovat keskipitkällä aikavälillä kutakuinkin tasapainossa. Hintakehitys voi olla ennakoitua nopeampaa, jos välillisiä veroja joudutaan vielä korottamaan julkisen talouden vakauttamiseksi. Inflaatio voi olla myös ennakoitua hitaampaa, mikäli euroalueen talouskehitys jää odotettua heikommaksi, etenkin jos rahoitusmarkkinoiden jännitteet voimistuvat entisestään, sillä heikko talouskehitys vaikuttaa kotimaisiin inflaatiotekijöihin. Jos euroalueen päättäjät eivät toimi tehokkaasti riskien välttämiseksi, jännitteiden voimistuminen voi kasvattaa ennakoitua hitaamman talous- ja inflaatiokehityksen todennäköisyyttä.

Rahatalouden analyysissä todettiin rahan määrän trendikasvun pysyneen vaimeana. M3:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 3,8 prosenttiin heinäkuussa 2012 (kesäkuussa 3,2 %). Nopeutumisen taustalla oli pääasiassa likvidien varojen suosion kasvu, sillä suppean raha-aggregaatin M1:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi heinäkuussa entisestään 4,5 prosenttiin (kesäkuussa 3,5 %).

Yksityisen sektorin lainakannan vuotuinen kasvu (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) pysyi heikkona ja oli heinäkuussa 0,5 % (kesäkuussa 0,3 %). Sekä yrityslainakannan että kotitalouksien lainakannan kehitys pysyi vaimeana: ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta yrityslainakanta supistui vuositasolla 0,2 % ja kotitalouksien lainakanta kasvoi 1,1 %. Luotonannon kehityksen vaihteisuus johtuu pitkälti BKT:n kasvunäkymien heikkoudesta, lisääntyneestä riskinottohaluttomuudesta sekä kotitalouksien ja yritysten taseiden jatkuvasta tasapainottamisesta, sillä ne kaikki heikentävät luottojen kysyntää. Monissa euroalueen maissa luotontarjontaa hillitsevät edelleen myös pankeille asetetut pääomavaatimukset sekä rahoitusmarkkinoiden hajautuminen.

Pankkien on tärkeää vahvistaa edelleen häiriön-sietokykyään tarpeen mukaan. Pankkien taseiden on oltava vahvoja, jotta voidaan edistää riittävää luotonantoa taloudessa ja saada kaikki rahoituskanavat toimimaan normaalisti.

Kaiken kaikkiaan hintakehityksen pitäisi taloudellisen analyysin perusteella pysyä hintavakauden määritelmän mukaisena keskipitkällä aikavälillä. Taloudellisen analyysin ja rahatalouden analyysin tulosten vertailu vahvistaa tätä näkemystä.

Vaikka edistystä tapahtuu koko ajan, merkittävää rakenteellista ja finanssipoliittista sopeutusta tarvitaan edelleen monessa Euroopan maassa. Kaikkialla euroalueella tarvitaan vielä nopeita ja päätäväisiä rakenneuudistuksia työ- ja hyödykemarkkinoilla, jotta maiden kilpailu- ja sopeutumiskyky paranee ja talous kasvaa nopeasti ja kestävästi. Rakenneuudistuksilla myös tuetaan julkisen talouden vakauttamista ja julkisen velan kestävyyttä. Finanssipolitiikan alalla on ratkaisevan tärkeää, että valtiot ryhtyvät kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin saavuttaakseen tämän ja seuraavien vuosien tavoitteensa. Finanssipoliittisen sopimuksen odotettavissa oleva nopea täytäntöönpano on avainasemassa, sillä se vahvistaa luottamusta julkisen talouden kestävyteen. Lisäksi on ehdottoman tärkeää jatkaa eurooppalaisten instituutioiden päättävistä vahvistamista.

Kehikko I.

EKP:N NEUVOSTON 6.9.2012 PÄÄTTÄMÄT RAHAPOLIITTISET TOIMET

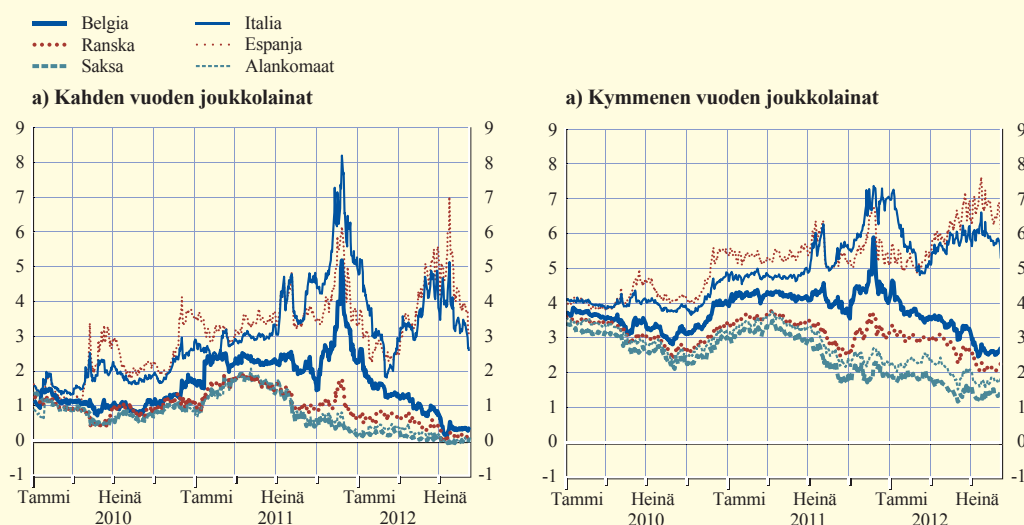
EKP:n neuvosto päätti 6.9.2012 rahapoliittisten suorien kauppojen (Outright Monetary Transactions, OMT) toteutuksesta valtion joukkolainojen jälkimarkkinoilla euroalueella. Rahapoliittisten suorien kauppojen tarkoituksena on turvata rahapolitiikan välittymismekanismin toiminta kaikissa euroalueen maissa ja yhteisen rahapolitiikan yhtenäisyys. Kauppojen avulla eurojärjestelmä pystyy puuttumaan valtion joukkolainojen markkinoiden vakaviin häiriöihin, joiden taustalla on eritoten sijoittajien katteeton huoli euron tulevaisuudesta. Esimerkiksi valtioiden lyhytaikaisten velkojen hinnoittelussa on ollut yhä suurempia eroja (tiedot heinäkuuhun 2012 asti, ks. kuvio A). Nykytilanteessa rahapoliittiset suorat kaupat ovat tehokkain tapa ehkäistä kielteisiä tulevaisuudenkuvia, jotka voisivat vaarantaa hintavakauden euroalueella vakavasti.

Rahapolitiikan välittymismekanismin toiminta euroalueella on turvattava

Valtion joukkolainojen markkinat ovat tärkeässä asemassa useassa rahapolitiikan välittymismekanismin vaiheessa. Niillä on suuri merkitys pankkien rahoitusolojen kannalta. Jos jonkin valtion tilanteen pelätään aina vain huononevan, seuraavaksi voidaan odottaa pankkien ja velallisten tilanteen heikkenevän. Pankkien liikkeeseen laskemien joukkolainojen korkojen ja talletuksille maksettavien korkojen on pystyttävä kilpailemaan yhä korkeampien valtion joukkolainakorkojen kanssa, mikä kasvattaa pankkien rahoituskustannuksia. Valtion velkapapereita myös käytetään vakuutena pankkienvälisillä lainamarkkinoilla, ja siksi jännitteet valtion joukkolainojen markkinoilla huonontavat pankkien hallussa olevia vakuuksia – ja siten niiden mahdollisuutta saada likviditeettiä. Lisäksi pankkien hallussa olevien valtion velkapaperien arvon aleneminen heikentää pankkien taseita.

Kuvio A. Eräiden valtioiden kahden ja kymmenen vuoden joukkolainojen tuotot euroalueella

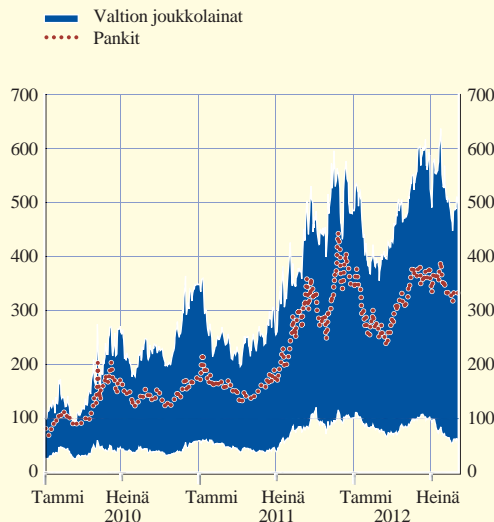
(vuosikorko prosentteina)

Lähde: Thomson Reuters.
Tuoreimmat havainnot 6.9.2012.

Kuvio B. Euroalueen pankkien ja valtion joukkolainojen luottoriskinvaihtosopimusten vaihteluvälit

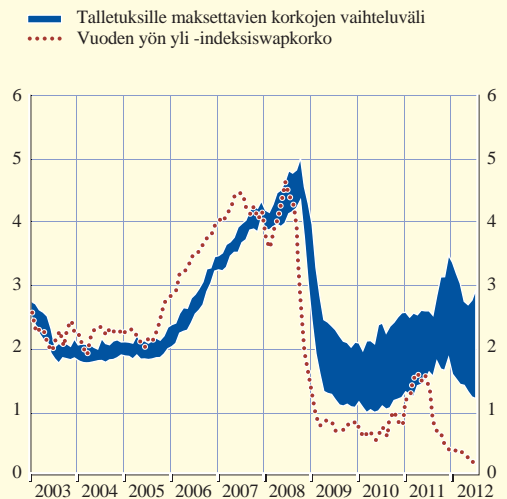
(peruspisteinä)

Lähteet: Thomson Reuters, Bloomberg ja EKP:n laskelmat.
Huom. 5 vuoden luottoriskinvaihtosopimusten hinnat. Euroalueen vaihteluväli on muodostettu esittämällä Ranskan, Saksan, Italian ja Espanjan valtion joukkolainojen luottoriskinvaihtosopimusten hinnat korkeimmillaan ja alimmillaan. Tuoreimmat havainnot 4.9.2012.

Kuvio C. Rahalaitosten korot kotitalouksille enintään vuoden määräaikaistalletuksille

(vuosikorko prosentteina)

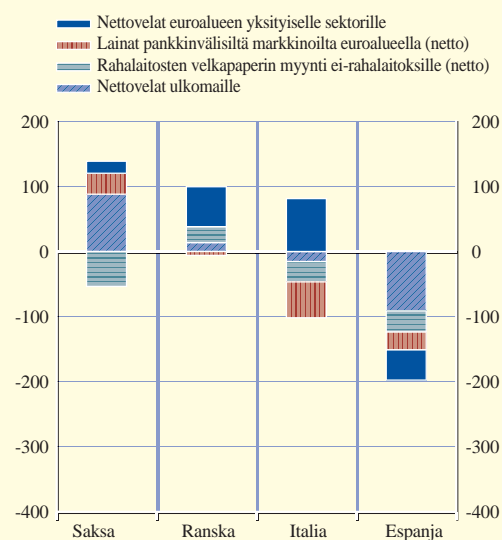
Lähde: EKP:n laskelmat.
Huom. Vaihteluvälin alareuna on talletuskorkeiden 20. prosenttipisteessä ja yläreuna 80. prosenttipisteessä. Vaihteluväli siis kattaa kolme viidesosaa korkohavainnoista euroalueen maissa. Alarajan alapuolinen viidennes ja ylärajan yläpuolinen viidennes jäävät vaihteluvälin ulkopuolelle. Tuoreimmat havainnot heinäkuulta 2012.

Jännitteet valtion joukkolainojen markkinoilla ovat siis vakavasti heikentäneet pankkien kykyä myöntää luottoja, mikä on haitallista reaalitalouden kannalta. Reaalitalouden ongelmat puolestaan huonontavat todennäköisesti pankkien saamisten laatua. Jännitteet ovat nostaneet euroalueen pankkien luottoriskinvaihtosopimusten hintoja, ja joissakin euroalueen maissa pankkien rahoituskensaanti on jatkuvasti vaikeutunut. Vuoden 2010 keväästä euroalueen pankkien luottoriskinvaihtosopimusten hinnat ovat kehittyneet hyvin samansuuntaisesti kuin suurimpien euroalueen maiden luottoriskinvaihtosopimusten hinnat korkeimmillaan (ks. kuvio B).

Kaikella tällä on vakavia vaikutuksia pankkien saatavilla olevan rahoituksen määrään ja rahoituskustannuksiin. Pankkien rahoituskustannusten kehityksessä on ollut yhä suurempia eroja (tiedot heinäkuuhun 2012 asti, ks. kuvio C). Rahoituksen hankkiminen talletuksia keräämällä on muuttunut merkittävästi kalliimmaksi niissä maissa, joiden rahoitusolot ovat vaikeat, kun taas runsaasti rahoitusta saavissa maissa pankitkin pystyvät keräämään talletuksia selvästi aiempaa edullisemmin. Kuviosta D näkyy, että etenkin Espanjassa sijaitsevien rahalaitosten (ja vähäisemmässä määrin myös Italiassa sijaitsevien rahalaitosten) rahoitustarpeet ovat olleet suuria ajanjaksolla joulukuusta 2011 heinäkuuhun 2012. Yhtäältä nettomääräinen rahoituskensaanti pankkien välisiltä lainamarkkinoilta euroalueella (ilman eurojärjestelmää) ja ulkomaisilta markkinoilta väheni, ja toisaalta ei-rahallaissektorin hallussa olevia velkapapereita erääntyi nettomääräisesti. Etenkin Saksassa mutta myös Ranskassa rahalaitosten rahoitustilanne kehittyi täysin eri suuntaan. Eurojärjestelmän likviditeetintarjonnalla on osittain lievitetty vähittäis- ja tukkurahoituksen supistumisen vaikutusta pankkitoimintaan. Erityisesti kahdesta kolmen vuoden rahoitusoperaatiosta on ollut apua.

Kuvio D. Eräiden maiden rahalaitosten nettovelkaantuminen euroalueelle ja euroalueen ulkopuolelle

(kumulatiiviset virtatiedot joulukuusta 2011 heinäkuuhun 2012, mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Huom. Rahalaitokset ilman eurojärjestelmää. Pankkienvälinen nettolaina euroalueella ilman eurojärjestelmän myöntämiä luottoja ja talletuksia eurojärjestelmän keskuspankeissa.

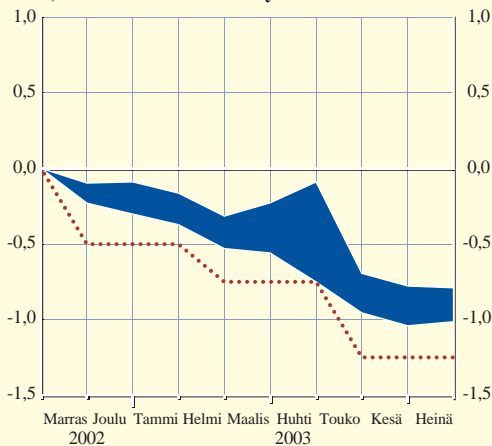
Sekä pankkien rahoitustilanteen erilainen kehitys että erot maakohtaisessa tilanteessa selittävät rahalaitosten kotitalouksille ja yrityksille myöntämien lainojen korkoeroja euroalueen maiden välillä. Molemmat syyt heikentävät rahapolitiikan välittymistä joihinkin euroalueen maihin. Kuviossa E näkyy vasemmalla puolella, että vuoden 2002 marraskuun ja vuoden 2003 elokuun välisenä aikana pankkien yrityksille myöntämien lyhytaikaisten lainojen korot reagoivat kaikkialla euroalueella nopeasti ja, mikä tärkeintä, samalla tavoin EKP:n laskiessa ohjauskorkojaan yhteensä 1,25 prosenttiyksikköä. Vuoden 2011 lokakuun ja vuoden 2012 heinäkuun välisenä aikana ohjauskorkoja on taas laskettu 0,75 prosenttiyksikköä, mutta tällä kertaa pankkien antolainauskorkot eri puolilla euroaluetta eivät ole reagoineet yhdenmukaisesti. Kun tarkastellaan muutosta rahalaitosten yrityksille myöntämien lyhytaikaisten lainojen koroissa (oikealla puolella kuviossa E), korot laskivat vaihteluvälin alaosassa odotetusti mutta nousivat yläosassa EKP:n koronlaskusta huolimatta. Rahapolitiikan mitoitus ei siis ilmeisesti välity asianmukaisesti.

Kuvio E. EKP:n ohjauskoron ja yrityksille myönnettyjen lyhytaikaisten pankkilainojen korkojen kumulatiivinen muutos euroalueen maissa

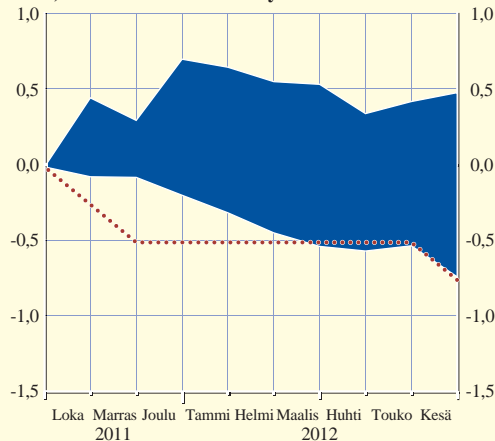
(muutos prosenttiyksikköinä)

— Pankkien korkomuutosten vaihteluväli
 Perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko

a) Koronmuutosten välittyminen 2002–2003

b) Koronmuutosten välittyminen 2011–2012

Lähde: EKP:n laskelmat.

Huom. Vaihteluvälin alareuna on antolainauskorkojen kehityksen 20. prosenttipisteessä ja yläreuna 80. prosenttipisteessä. Vaihteluväli siis kattaa kolme viidesosaa korkohavainnoista euroalueen maissa. Alarajan alapuolinen viidesos ja ylärajan yläpuolinen viidesos jäävät vaihteluvälin ulkopuolelle. Tuoreimmat havainnot heinäkuulta 2012.

Rahapoliittisten suorien kauppojen keskeinen etu on, että niiden avulla saadaan rahoituksen ehdot reaalityoudessa seuraamaan paremmin EKP:n ohjauskorkoja.

Rahapoliittisten suorien kauppojen toteutus

Rahapoliittisten suorien kauppojen tehon varmistamiseksi päätettiin keskeisistä toteutusperiaatteista ja ehdoista.¹

Rahapoliittisia suoria kauppia toteutetaan ainoastaan asianmukaisten Euroopan rahoitusvakausvälineen (ERVV) tai Euroopan vakausmekanismin (EVM) ohjelmien yhteydessä tiukoin ja tehokkain ehdoin. Ohjelmat voivat olla ERVV:n tai EVM:n täysimittaisia makrotalouden sopeutusohjelmia tai ennalta varautuvia ohjelmia (laajennettuihin ehtoihin perustuvia luottoja), joissa ERVV tai EVM voi tehdä ostoja ensimarkkinoilta. Maakohtaisen ehdollisuuden suunnittelussa ja ohjelmien seurannassa pyritään yhteistyöhön Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) kanssa.

EKP:n neuvosto voi toteuttaa rahapoliittisia suoria kauppia rahapoliittisista syistä, kunhan ohjelmiin liittyviä ehtoja noudatetaan täysimääräisesti. Rahapoliittiset suorat kaupat lopetetaan, kun niille asetetut tavoitteet on saavutettu tai jos makrotalouden sopeutusohjelman tai ennalta varautuvan ohjelman ehtoja ei noudateta. EKP:n neuvosto päättää rahapoliittisten suorien kauppojen aloittamisesta, jatkamisesta ja lopettamisesta tarkan arvioinnin ja harkintansa pohjalta mandaattiaan seuraten.

Rahapoliittisia suoria kauppia voidaan toteuttaa uusien ERVV:n tai EVM:n makrotalouden sopeutusohjelmien tai ennalta varautuvien ohjelmien yhteydessä. Suoria kauppia voidaan harkita myös sellaisen jäsenvaltion tapauksessa, jolla jo on makrotalouden sopeutusohjelma, kun se pääsee takaisin valtioiden joukkolainamarkkinoille.

Rahapoliittisia suoria kauppia tehdään tuottokäyrän alkupäässä, eli niissä ostetaan 1–3 vuoden velkapapereita. Kuten kuviosta A näkyy, jännitteiden voimistuminen vaikuttaa vakavimmin valtion lyhyiden joukkolainojen tuottoihin. Tuottokäyrän alkupään muutosten odotetaan vaikuttavan myös pitemmissä maturiteeteissa. Lyhyet maturiteetit ovat rahapolitiikan kannalta muutenkin keskeisessä asemassa, sillä ohjauskorko vaikuttaa nopeimmin lyhytaikaisten lainojen korkoihin.

Se, että ostettavat velkapaperit ovat lyhytaikaisia, kannustaa maita noudattamaan ehtoja ja auttaa hillitsemään eurojärjestelmän taseen kasvua. Näin finanssipolitiikka pysyy kurinalaisena ja moraalikadon vaara voidaan minimoida.

Noudattaakseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklaan 123 kirjattua keskuspankkirahoituksen kieltoa EKP:n neuvosto päätti, että ostoja tehdään ainoastaan jälkimarkkinoilla. Tiukan ehdollisuuden avulla varmistetaan, että finanssipolitiikka pysyy kurinalaisena maissa, joiden velkapapereita rahapoliittisissa suorissa kaupoissa voidaan ostaa. Kaupoista päättäessään EKP pyrkii ehkäisemään kielteisimpiä tulevaisuudenkuvia, jotka saattaisivat vaarantaa hintavakauden keskipitkällä aikavälillä. Rahapoliittiset suorat kaupat ovat siis EKP:n mandaatin mukaisia. Kaikki niihin liittyvät päätökset tehdään EKP:n neuvostossa täysin riippumattomasti.

¹ Tarkempia tietoja rahapoliittisten suorien kauppojen toteutuksesta on (englanniksi) 6.9.2012 julkaistussa lehdistötiedotteessa, ks. http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2012/html/pr120906_1_en.html.

Lisätäkseen rahapoliittisten suorien kauppohen tehoa eurojärjestelmä aikoo täsmentää niitä koskevassa säädöksessä, että ostaessaan rahapoliittisissa suorissa kaupoissa euroalueen valtioiden liikkeeseen laskemia velkapapereita se hyväksyy joukkolainojen ehtojen mukaisesti saman kohtelun (pari passu) kuin yksityiset tai muut velkojat. Rahapoliittisissa suorissa kaupoissa syntyvä likviditeetti poistetaan täysimääräisesti.

Epätavanomaiset rahapoliittiset toimet vakuuksien saatavuuden tukemiseksi

EKP:n neuvosto teki myös päätöksiä, joilla tuetaan vakuuksien saatavuutta eurojärjestelmän rahoitusoperaatioita varten. Eurojärjestelmän luotto-operaatioissa vakuudeksi hyväksyttävien omaisuuserien luottoluokituksen alarajaa ei toistaiseksi sovelleta valtion liikkeeseen laskemiin tai takaamiin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin eikä valtion myöntämiin tai takaamiin lainasaamisiin, jos kyseisen valtion velkapapereita voidaan ostaa rahapoliittisissa suorissa kaupoissa tai jos se osallistuu EU:n ja IMF:n yhteiseen ohjelmaan ja myös noudattaa EKP:n neuvoston arvion mukaan ohjelman ehtoja.² Lisäksi eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuudeksi hyväksytään toistaiseksi Yhdysvaltain dollarin, Englannin punnan tai Japanin jenin määräisiä jälkimarkkinakelpoisia velkainstrumentteja, jotka on laskettu liikkeeseen euroalueella ja joita myös pidetään hallussa euroalueella. Vastaava päätös oli voimassa lokakuusta 2008 joulukuuhun 2010.

² Tarkempia tietoja päätöksistä on (englanniksi) 6.9.2012 julkaistussa lehdistötiedotteessa, ks. http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2012/html/pr120906_2.en.html.

I TALOUSKEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

I.1 MAAILMANTALouden KEHITYS

Maailmantalouden vähittäinen elpyminen jatkuu, vaikka vuoden 2012 toisella neljänneksellä elpyminen on varsin yleisesti hidastunut. Uusimmat kyselytulokset ovat osoittaneet joitakin merkkejä tilanteen vähittäisestä vakautumisesta kolmannella vuosineljänneksellä. Jatkossa taloudellisen toimeliaisuuden odotetaan asteittain elpävän viimeisestä vuosineljänneksestä alkaen. Kehittyvissä talouksissa kasvu on hidastunut, mutta kehittyneisiin talouksiin verrattuna se on pysynyt vahvana. Sekä kehittyneiden talouksien että kehittyvien talouksien inflaatiovauhti on viime kuukausina edelleen hidastunut.

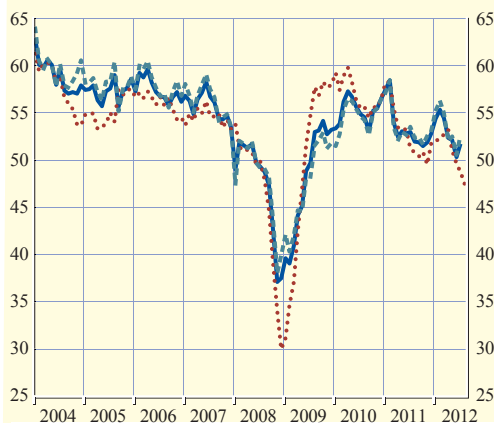
Maailmantalous elpyy edelleen vähitellen, vaikka vuoden 2012 toisella neljänneksellä elpyminen on varsin yleisesti hidastunut. OECD-maissa BKT:n määrä kasvoi vuoden 2012 toisella neljänneksellä vuosineljänneksellä 0,2 %, kun kasvuvauhti oli ollut edellisellä neljänneksellä 0,5 %. Työ- ja asuntomarkkinoiden heikkous joissakin suurissa kehittyneissä talouksissa, orastavan kohenemisen merkkeistä huolimatta, ja tarve jatkaa julkisen ja yksityisen sektorin taseiden korjaamista jarruttanevat keskipitkällä aikavälillä edelleen kehittyneiden talouksien kasvua. Vaikka taseiden korjaaminen etenee, kotitalouksien velkaantuneisuus on edelleen suurta monissa suurimmista kehittyneistä talouksista. Kehittyvissä talouksissa kasvu on hidastunut lähinnä rahapolitiikan aiempien tiukennusten ja ulkoisen kysynnän heikentymisen vuoksi. Kehittyvien talouksien kasvun odotetaan kuitenkin jatkuvan vakaana.

Uusimmat kyselytulokset osoittavat vaimeana pysyneessä globaalissa taloudessa joitakin tasa-painottumisen merkkejä kolmannella vuosineljänneksellä, varsinkin Euroopan ulkopuolella. Yleinen ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) nousi heinäkuussa 51,7:ään oltuaan kesäkuussa 50,3. Yritysten toimintaedellytykset paranivat lähinnä palvelualalla, minkä vaikutti enemmän kuin tehdasteollisuuden heikkeneminen Uusimman yleisen PMI-indeksin mukaan teollisuustuotanto väheni kuitenkin elokuussa edelleen ja alitti talouskasvun ja taantuman raja-arvon 50. Tämä yritysten mielialoja kuvaava alhainen lukema vastaa yleisesti vuoden 2012 kolmannen neljänneksen taloudellisen toiminnallisuuden heikkoutta. Vaikka paremmin tulevaisuutta ennakoiva uusia

Kuvio 1. Koko tuotantoa koskeva ostopäälliköiden indeksi

(diffuusioindeksi, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, kuukausihavaintoja)

- Koko tuotanto
- Tehdasteollisuus
- Palvelut

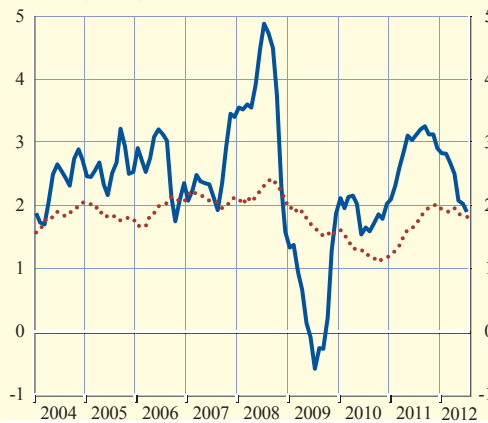

Lähde: Markit.

Kuvio 2. Kansainvälinen hintakehitys

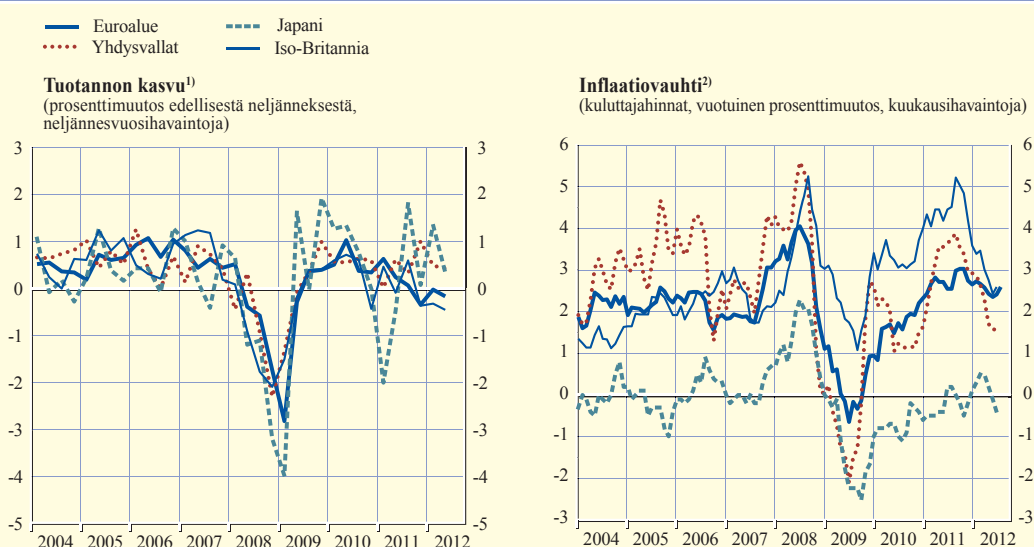
(kuukausihavaintoja, vuotuinen prosenttimuutos)

- OECD-maiden kuluttajahinnat (kaikki erät)
- OECD-maiden kuluttajahinnat (pl. elintarvikkeet ja energia)

Lähde: OECD.

Kuvio 3. Keskeisten teollistuneiden talouksien kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- 1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. BKT-luvut on puhdistettu kausivaihtelusta.
- 2) YKHI euroalueen ja Ison-Britannian osalta; kansallinen kuluttajahintaindeksi Yhdysvaltain ja Japanin osalta.

tilauksia koskeva PMI-indeksi on viime kuukausina juuri ja juuri pysynyt 50 pisteen rajan yläpuolella, se vastaa odotuksia vaimeasta kasvusta lyhyellä aikavälillä.

Maailemankaupan kasvun hidastuminen jyrkkeni toisella vuosineljänneksellä. CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis -tutkimuslaitoksen tietojen mukaan maailman tavarakauppa lisääntyi silloin 0,3 % verrattuna ensimmäiseen vuosineljännekseen, jolloin lisäys oli ollut 0,8 %. Vaikka hidastuminen oli varsin laaja-alaista, tuonin kasvun hidastuminen oli huomattavinta Euroopassa ja osissa kehittyvää Aasiaa. Tämänhetkessä lyhyen aikavälin kyselyindikaattorit viittaavat heikompaan kasvuympäristöön kuin käytettävissä olevat tilastotiedot. Uusia vientitilauksia koskeva yleinen PMI-indeksi on jatkanut laskuaan viime kuukausina ja pysynyt neutraalia kasvua merkitsevän 50 pisteen rajan alapuolella.

Yleinen inflaatio on viime kuukausina edelleen hidastunut raaka-aineiden hintojen laskettua vuoden alkupuoliskolla. OECD-maiden inflaatio hidastui heinäkuussa päättyneen vuoden aikana pääasiassa siksi, että energian ja elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousu hidastui. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu inflaatio pysyi heinäkuussa ennallaan 1,8 prosentissa.

YHDYSVALLAT

Yhdysvaltojen talouskasvu hidastui vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Yhdysvaltalaisen Bureau of Economic Analysis -taloustutkimuslaitoksen toisen arvion mukaan BKT:n määrä kasvoi vuoden 2012 toisella neljänneksellä vuositasolle korotettuna 1,7 % (edellisestä vuosineljänneksestä 0,4 %), kun se oli ensimmäisellä vuosineljänneksellä kasvanut 2,0 %. Toisen arvion mukaan toisen vuosineljänneksen BKT:n kasvuvauhtia korjattiin aiemmin raportoitua 0,2 prosenttiyksikköä nopeammaksi. Kasvuvauhdin nopeutuminen johtui pääasiassa tuontimäärien korjaamisesta huomattavasti aiempaa pienemmiksi ja henkilökohtaisen kulutuksen, viennin ja julkisen kulutuksen määrien lisäämisestä. Näiden tekijöiden vaikutusta heikensi osittain kiinteiden investointien määrän ja yksityisen sektorin varastojen koon korjaaminen aiemmin arvioitua pienemmiksi. Kasvun hidastuminen verrattuna

ensimmäiseen vuosineljännekseen johtui pääasiassa kulutuksen vähenemisestä ja kiinteiden investointien kasvusta samalla, kun julkinen kulutus jatkoi supistumistaan. Käytettävissä olevat henkilökohtaiset tulot kasvoivat toisella vuosineljänneksellä 3,1 %, ja kotitalouksien säästämisaste kasvoi 4,0 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 3,6 prosentista.

Jatkossa kotimaisen kysynnän asteittaisen piristymisen odotetaan tukevan maltillisena jatkuvaa elpymistä. Varsinkin asuntomarkkinoiden toistaiseksi hauras kehitys osoittaa rohkaisevia merkkejä vakiintumisesta ja kasvaa asteittain. Asuntojen hinnat nousevat, myyntiluvut kasvavat ja rakennusprojektien aloitukset lisääntyvät, mikä viittaa asuntoinvestointien kasvua tukevan vaikutuksen jatkumiseen vuoden 2012 jälkipuoliskolla. Vaikka työllisyys koheni odotettua nopeammin heinäkuussa, vuoden 2012 toisen neljänneksen työttömyysaste aiheutti pettymyksen ja nousi hieman 8,3 prosenttiin. Myös vähittäismyynnin kehitys oli vahvaa heinäkuussa ja edellisten kolmen kuukauden heikko kehitys kääntyi samalla, kun kuluttajien luottamus lisääntyi jonkin verran. Samalla jatkuva heikkous työmarkkinoilla, paineet velkaantuneisuuden purkamiseen ja suuri epävarmuus finanssipolitiikan suunnasta marraskuun vaalien jälkeen pitävät todennäköisesti kulutuksen kasvun vaimeana (ks. myös kehikko 2). Heikon maailmanlaajuisen kysynnän ja yhdysvaltalaisen tehdasteollisuusyritysten kielteisten mielialojen vuoksi viennin kasvu pysynee lyhyellä aikavälillä vähäisenä.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui heinäkuussa marraskuun 2010 jälkeen pienimpään lukemaan 1,4 % touko- ja kesäkuun 1,7 prosentista. Kuluttajahintainflaatiota jarruttavat energian hinnat, jotka laskivat heinäkuussa vuositasolla 5,0 %. Elintarvikkeiden hintojen nousuvauhti, joka oli joulukuussa 2011 ollut 4,7 %, hidastui edelleen 2,3 prosenttiin. Ilman näitä eriä laskettu pohjainflaatio jatkoi myös hidastumistaan kesäkuun 2,2 prosentista 2,1 prosenttiin. Pohjainflaation hidastuminen jakautui laaja-alaisesti erien välillä lukuun ottamatta terveydenhoitotuotteita ja -palveluita, joiden hinnannousu on pysynyt itsepintaisesti sekä yleistä että pohjainflaatiota nopeampana. Jatkossa inflaatiiovauhdin odotetaan pysyvän varsin vakaana. Tämä johtuu vertailuajankohdan suotuisista vaikutuksista ja energian hintojen alenemisesta, mitä elintarvikkeiden hinnannousu osittain tasoittaa. Samalla inflaatiopaineiden odotetaan pysyvän vähäisinä talouden huomattavan ylikapasiteetin vuoksi.

Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitea (FOMC) totesi 1.8.2012, että taloudellinen toimeiliasuus oli vuoden 2012 alkupuoliskolla jonkin verran hidastunut ja että työllisyyden kasvu oli ollut viime kuukausina hidasta. FOMC päätti pitää federal funds -koron tavoitevaihteluvälin ennallaan 0–0,25 prosentissa ja arvioi, että taloustilanne mahdollistaa federal funds -koron pitämisen poikkeuksellisen alhaisena ainakin vuoden 2014 lopulle asti.

Kehikko 2.

YHDYSVALLOISSA VUONNA 2013 ALOITETTAVAN KURINALAISEN FINANSSIPOLITIIKAN MERKITYS TALOUDEN KANNALTA

Yhdysvaltain taloudessa valmistaudutaan finanssipolitiikan kiristymiseen vuoden 2013 alussa, sillä lainsäädäntöön on kirjattu huomattavia kiristystoimia: aiemmin myönnetty verohelpotukset ja jatkettu työttömyystuki päättyvät, ja voimaan tulee automaattisia leikkauksia julkiseen kulutukseen. Tässä kehikossa tarkastellaan päätettyjä finanssipolitiikan kiristämistoimia ja esitetään malliin perustuvia arvioita siitä, miten ne vaikuttavat Yhdysvaltain talouteen.

Taulukko A. Finanssipolitiikan kiristyminen Yhdysvalloissa vuonna 2013

	Mrd. Yhdysvaltain dollaria	% suhdessa BKT:hen
Veropolitiikka	532	3,3
Veronkevennysten päättyminen (joulukuussa 2012) ¹⁾	295	1,8
Sosiaaliturvamaksujen alennuksen päättyminen (joulukuussa 2012) ¹⁾	127	0,8
Muut voimasta poistuvat säännökset (joulukuussa 2012) ²⁾	87	0,5
Terveystuudistukseen liittyvät verosäännökset (tammikuussa 2012) ³⁾	24	0,1
Menopolitiikka	136	0,8
Velkakattoon liittyvät menoleikkaukset (tammikuussa 2013)	87	0,5
Jaettujen työttömyystukien päättyminen (joulukuussa 2012)	35	0,2
Medicaren lääkärimaksujen pieneneminen (tammikuussa 2013)	15	0,1
YHTEENSÄ	668	4,1

Lähteet: Kongressin budjettivirasto ja EKP:n asiantuntijat.

Huom. Kongressin budjettiviraston arviot on laadittu tilivuodelle 2013 (lokakuusta 2012 syyskuuhun 2013), mutta tiedot on korjattu koskemaan kalenterivuotta 2013.

1) Ml. vuosina 2001, 2003 ja 2009 laaditut tuloverosäännökset sekä vaihtoehdoisen minimiveron inflaatioidonaisuus.

2) Liittyy pääasiassa siihen, että mahdollisuus nopeutettuun kiinteän omaisuuden poistoon on päättymässä.

3) Ml. suurituloisten veroasteiden korotukset (tuloverotus ja sijoitustuottojen verotus).

Näin finanssipolitiikkaa on päätetty kiristää

Nykyisen lainsäädännön pohjalta Yhdysvaltain liittovaltion julkisen talouden alijäämän odotetaan supistuvan huomattavasti vuosina 2012–2013, kun verotulot lisääntyvät ja menopuoltakin karsitaan (ks. taulukko A). Kongressin budjettivirasto (Congressional Budget Office, CBO) arvioi vaikutuksen olevan kalenterivuonna 2013 yli 650 miljardia Yhdysvaltain dollaria, mikä vastaisi noin 4:ää prosenttia Yhdysvaltain bruttokansantuotteesta. Noin 80 % vaikutuksesta perustuu vero-uudistuksiin: joukko vuosina 2001, 2003 ja 2009 hyväksytyjä säännöksiä, joilla alennettiin tuloveroasteita ja kasvatettiin verohelpotuksia ja vähennyksiä, poistuu voimasta. Vuoden 2011 tammikuussa tehty 2 prosenttiyksikön leikkaus työntekijöiden sosiaaliturvamaksuihin päättyy sekkin, samoin mahdollisuus kiinteiden investointien nopeutettuun poistoaikatauluun. Tämän viimeisen muutoksen vaikutus on kirjattu taulukon A kohtaan ”Muut voimasta poistuvat säännökset”, josta se muodostaa merkittävän osan. Menopuolella suurin vaikutus on velkakaton nostamisesta tehtyyn lakiin (Budget Control Act) sisältyvillä automaattisilla menoleikkauksilla sekä jatkettujen työttömyysetuuksien poistumisella.

Päätettyjen finanssipolitiikan kiristystoimien toteutuminen on vielä osittain epävarmaa. Siihen vaikuttaa marraskuussa pidettävien vaalien tulos, sillä useimpien säännösten voimassaolon jatkamisesta päätetään vasta vaalien jälkeen. On mahdollista, että osa säännöksistä saa poistua voimasta, kun taas toiset pidetään voimassa.

Finanssipolitiikan kiristämisen vaikutukset

Finanssipolitiikan kiristämisen vaikutusta talouteen on vaikea arvioida, sillä kerroinvaikutusten suuruudesta ei ole varmaa tietoa. Vaikutusta reaali-talouteen on arvioitu NiGEM-mallin¹ avulla. Siinä otetaan huomioon monenlaisia tulo- ja yritysverotukseen sekä tulonsiirtoihin ja julkiseen kulutukseen liittyviä kerroinvaikutuksia. Toteutumisen epävarmuuden vuoksi skenaarioita on laadittu kolme. Ensimmäisessä skenaariossa finanssipolitiikkaa kiristetään päätösten mukaisesti. Toisessa skenaariossa velkakattoon liittyviä leikkauksia pyritään välttämään ja niiden asemesta mah-

1 NiGEM-mallia (National Institute Global Econometric Model) ylläpitää Isossa-Britanniassa sijaitseva National Institute of Economic and Social Research -tutkimuslaitos (<http://nimodel.niesr.ac.uk>).

Taulukko B. Finanssipolitiikan kiristymisen vaikutus talouskehitykseen

(Yhdysvaltain BKT:n poikkeama perustasosta, prosenttiyksikköinä)

	2013	2014
Päätetty finanssipolitiikan kiristyminen	532	3,3
Ilman velkakattoon liittyviä menoleikkauksia	295	1,8
Ilman velkakattoon liittyviä menoleikkauksia ja verohelpotusten poistumista	127	0,8

Lähde: EKP:n asiantuntijat.

dollisesti toteutetaan hillitympiä toimia alijäämän pienentämiseksi, jolloin finanssipolitiikan kiristäminen jää lähes kokonaan veropolitiikan varaan. Kolmannessa skenaariossa paitsi pyritään välttämään velkakattoon liittyviä leikkauksia myös jatketaan presidentti Bushin kaudella vuosina 2001 ja 2003 hyväksytyjä veroleikkauksia, mutta muiden säännösten annetaan poistua voimasta. Tulokset esitetään taulukossa B. Päätösten mukaisen finanssipolitiikan kiristymisen odotetaan pienentävän Yhdysvaltain bruttokansantuotetta 1,3 prosenttiyksikköä vuonna 2013, ja vuonna 2014 BKT:n odotetaan olevan 1,8 prosenttiyksikköä perustasoa pienempi. Vaikutuksen suuruusluokka perustuu siihen, että suurin osa finanssipolitiikan kirittämisestä liittyy tuloverotukseen, jonka kerroinvaikutus on melko pieni (0,3).² Vain noin 12 % finanssipolitiikan kirittämisestä kohdistuu julkisiin menoihin (velkakattoon liittyvät menoleikkaukset taulukossa A), joiden kerroinvaikutus on merkittävästi suurempi (1,0).

Vuonna 2013 BKT:tä heikentävä vaikutus voi olla suurempi, sillä kongressin budjettiviraston mukaan finanssipolitiikka kiristyy enemmänkin. Lähes prosenttia BKT:stä vastaava lisäkiristys saadaan aikaan enimmäkseen julkisia tuloja kasvattavilla toimilla (joilla on kuitenkin alhainen kerroinvaikutus BKT:hen). Nämä erät eivät liity mihinkään tiettyyn päätökseen, eikä niitä ole otettu huomioon simulaatioissa, sillä tarkempien tietojen puutteessa olisi ollut mahdotonta arvioida niiden suuruusluokkaa vuonna 2014. Toisessa skenaariossa, joissa velkakattoon liittyviä menoleikkauksia vältetään, vaikutus BKT:hen on lähes puolta pienempi vuonna 2013, ja kolmannessa skenaariossa, jossa lisäksi jatketaan presidentti Bushin kaudella myönnettyjä verohelpotuksia, finanssipolitiikan kiristymisen vaikutus BKT:n kehitykseen on -0,3 prosenttiyksikköä vuonna 2013 ja -0,6 prosenttiyksikköä vuonna 2014.

Yleisesti ottaen NiGEM-mallin perusteella kehitys ei heikkenisi aivan yhtä paljon kuin ulkopuolisten arvioiden mukaan. Esimerkiksi Kansainvälinen valuuttarahasto arvioi vuoden 2012 heijastusvaikutusraportissaan, että finanssipolitiikan kiristäminen vähentäisi tuotantoa Yhdysvalloissa 2,0–4,8 prosenttiyksikköä vuonna 2013. Korkeimmissa arvioissa tuotannon vähenemisestä otetaan huomioon myös oletetut luottamuksen heikkenemisen kautta tulevat vaikutukset. Kongressin budjettivirastossa on arvioitu, että finanssipolitiikan kiristäminen voisi pienentää tuotantoa Yhdysvalloissa 3,9 prosenttiyksikköä vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä (suhteessa perustilanteeseen, jossa finanssipolitiikan kiristystä ei ole huomioitu). Piste-estimaatin ympärillä olevan vaihteluvälin (0,9–6,8 prosenttiyksikköä) laajuus korostaa finanssipolitiikan kerroinvaikutusten suuruuteen liittyvää epävarmuutta.³ Vaikutuksen suuruus riippuu todennäköisesti siitä, miten nopeasti kotitaloudet reagoivat mahdollisiin veronkorotuksiin ja tulkitaanko korotukset ohimeneviksi tai pysyviksi. Tämä lisää arvioihin liittyvää epävarmuutta. Taulukossa B esitetyt tulokset voivat osoittautua liian myönteisiksi, sillä niissä ei ole otettu huomioon mahdollista luottamuksen heikentymistä, jos yritykset ja kotitaloudet alkavat hillitä kulutustaan valmistautuessaan finanssi-

2 NiGEM-mallissa Yhdysvaltain tuloverojen kerroinvaikutus on 0,3 eli suunnilleen samaa luokkaa kuin OECD:n ja Euroopan komission käyttämässä malleissa. Ks. National Institute Economic Review N:o 213, heinäkuu 2010.

3 Ks. IMF:n asiakirja ”2012 Spillover Report”, heinäkuu 2012 (arvio 3. luvussa), ja kongressin budjettiviraston asiakirja ”Economic Effects of Reducing the Fiscal Restraint that is Scheduled to Occur in 2013”, toukokuu 2012.

politiikan ehkä nopeaankin kiristämiseen. Vaikutuksen suuruus siis riippuu merkittävässä määrin siitä, kohdistuuko finanssipolitiikan kiristäminen enemmän verotukseen vai tuloihin, sillä erot kerroinvaikutuksissa ovat suuria.

Päätelmät ja riskit

Yhdysvaltain lainsäädäntöön on kirjattu vuodelle 2013 finanssipolitiikan kiristämistoimia, jotka vastaavat suuruudeltaan kaikkiaan 4,1:tä prosenttia maan bruttokansantuotteesta. On kuitenkin suhteellisen epätodennäköistä, että finanssipolitiikka kiristyy täysin nykyisen lainsäädännön mukaisesti, sillä jollei tulevaisuudessa vaaleissa ajauduta pattitilanteeseen, on luultavaa, että useita voimasta poistettaviksi aiottuja säännöksiä jatketaan ainakin lyhyellä aikavälillä. Useita tämänsuuntaisia ehdotuksia on jo tehty. Suunniteltu finanssipolitiikan kiristäminen on kuitenkin niin mittavaa, että se voi heikentää Yhdysvaltain talouskasvua. Malliin perustuvan arvion mukaan vaikutus Yhdysvaltain talouteen on suuri mutta jää kuitenkin huomattavasti pienemmäksi kuin itse finanssipolitiikan kiristäminen (joka vastaa suuruudeltaan 4,1:tä prosenttia BKT:stä), sillä kiristäminen toteutetaan suurimmaksi osaksi tuloverotukseen kohdistuvilla toimilla, joiden kerroinvaikutus on melko pieni.

JAPANI

Ensimmäisten alustavien tietojen mukaan BKT:n kasvu hidastui Japanissa vuosineljänneksellä 0,3 prosenttiin vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Ensimmäisen neljänneksen kasvulukuja korjattiin suuremmiksi 1,2 prosentista 1,3 prosenttiin. Vuoden 2012 toisella neljänneksellä yksityisen kulutuksen kasvu laantui (vuosineljänneksellä 0,1 prosenttiin), kun kasvu oli kolmella edellisellä neljänneksellä ollut nopeaa, kumulatiivisesti 3,0 %. Kulutuksen kasvun hidastuminen on viime aikoina johtunut ympäristöystävällisten kestokulutushyödykkeiden hankintaan myönnettyjen tukien päättymisestä kesän aikana. Taloudellisen toimeliaisuuden heikkeneminen toisella vuosineljänneksellä johtuu myös merkittävästä ulkoisen kysynnän laantumisen, mikä supisti vientiä sekä kehittyvään Aasiaan että Euroopan unioniin. Uusimmat lyhyin aikavälein julkistettavat tiedot vahvistavat viennin heikon kehityksen ja tuonnin vilkkauden. Heinäkuussa kausivaihteluista korjattu kauppatase jäi 325 miljardia jeniä negatiiviseksi. Kaksi kuukautta muuttumattomana pysynyt teollisuustuotanto supistui heinäkuussa 1,2 %. Taloudellisen toimeliaisuuden odotetaan jatkossa laantuvan ja suurimmat sitä heikentävät riskit liittyvät ulkoisen kysynnän hidastumiseen entisestään.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui heinäkuussa -0,4 prosenttiin kesäkuun -0,2 prosentista. Samalla ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettu kuluttajahintainflaatio pysyi ennallaan -0,6 prosentissa. Jatkossa kasvun hidastumisen ja inflaatio-odotusten osittaisen heikentymisen odotetaan pitävän yllä hintojen laskupaineita. Viimeisimmässä kokouksessaan 9.8.2012 Japanin keskuspankki päätti pitää vakuudettomien yön yli luottojen tavoitekoron ennallaan noin 0–0,1 prosentissa.

ISO-BRITANNIA

Isossa-Britanniassa julkistettu BKT:n kasvu koskeva toinen arvio osoittaa, että taloudellinen toimeliaisuus heikkeni vuoden 2012 toisella neljänneksellä vuosineljänneksellä 0,5 %, kun yksityisen kulutuksen, kiinteän pääoman bruttomuodostuksen ja nettoviennin kehitys vaikutti siihen negatiivisesti. Uusimmat lyhyin aikavälein julkistettavat tiedot vahvistavat suureksi osaksi talouskasvun olleen heikkoa kolmannen vuosineljänneksen alussa. Teollisuustuotantoa koskevat kyselytulokset olivat heikkoja heinäkuussa ja elokuussa toimeliaisuuden vähenemistä vastaavasti. Vaikka palvelusektorin luottamus on jonkin verran heikentynyt, kyselytulokset viittaavat edelleen toimeliaisuuden lisääntymiseen. Kuluttajien luottamus on pysynyt heikkona, vaikka työmarkkinatilanne on osoittanut

kohenemisen merkkejä. Toisella vuosineljänneksellä työttömyysaste laski 8,0 prosenttiin ja työllisyys kasvoi 0,7 %. Jatkossa talouden elpymisen arvellaan nopeutuvan hyvin hitaasti ja siihen kohdistuu merkittäviä heikkenemisen riskejä, sillä tiukkojen lainaehtojen, edelleen jatkuvan kotitalouksien taseiden korjaamisen ja finanssipolitiikan merkittävän tiukentumisen odotetaan rajoittavan kotimaista kysyntää.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio nopeutui heinäkuussa 2,6 prosenttiin kesäkuun 2,4 prosentista. Samalla ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettu kuluttajahintainflaatio nopeutui 2,3 prosentista 2,4 prosenttiin. Inflaation kiihtyminen johtui pääasiassa tilapäisistä tekijöistä, kuten vaatteiden hintojen kausivaihtelusta. Jatkossa käyttämättömän kapasiteetin ja hitaasti elpymisen taloudellisen toimeliaisuuden odotetaan vaimentavan inflaatiopaineita. Englannin pankin rahapolitiikan komitea päätti kokouksessaan 2.8.2012 pitää ohjauskorkonsa 0,5 prosentissa ja arvopapereiden osto-ohjelmansa 375 miljardin punnan suuruisena.

MUUT EU-MAAT

Useimmissa euroalueen ulkopuolisissa EU-maissa kasvun odotetaan pysyvän lyhyellä aikavälillä suhteellisen maltillisena. Huomattavat erot eri maiden talousnäkymissä säilyvät todennäköisesti myös jatkossa.

Ruotsin ja Tanskan BKT:n kasvuvauhti on ollut viime aikoina erilainen, mutta kasvun odotetaan jäävän lähitulevaisuudessa kummassakin maassa suhteellisen vaimeaksi. Tanskassa vuosineljänneksatasolla laskettu BKT supistui vuoden 2012 toisella neljänneksellä 0,5 %, kun taas Ruotsissa se kasvoi 1,4 %. Kummassakin maassa vientikysynnän heikkenemisen odotetaan kuitenkin lyhyellä aikavälillä heikentävän kasvua. Heinäkuussa 2012 YKHI-inflaatio oli Tanskassa 2,1 % ja Ruotsissa 0,7 %.

Suurimmissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa BKT:n kasvuvauhti vaihtelee maiden välillä suuresti. Vuoden 2012 toisella neljänneksellä BKT supistui Tšekissä ja Unkarissa (kummassakin maassa vuosineljänneksatasolla 0,2 %) ja kasvoi 0,5 % Romaniassa ja 0,4 % Puolassa. Lyhyellä aikavälillä yleinen elpyminen jää suurimmissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa todennäköisesti hitaaksi ulkomaisen kysynnän vähäisyyden, työmarkkinoiden heikkouden ja meneillään olevien julkisen talouden vakauttamistoimien vuoksi.

Keskimäärin inflaatio on pysynyt suurimmissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa suhteellisen nopeana. Vuotuinen YKHI-inflaatio on heinäkuussa edelleen hidastunut Tšekissä (3,3 %), pysynyt suurin piirtein ennallaan Unkarissa (5,7 %) ja Puolassa (4,0 %) sekä nopeutunut Romaniassa (3,1 %). Yleisesti inflaatiopaineet, joita tosin heikot suhdannäkymät ovat useimmissa suurimmista Keski- ja Itä-Euroopan maista hillinneet, ovat pysyneet koholla, kun jotkin alueen valuutoista ovat heikentyneet ja elintarvikkeiden hinnat, välilliset verot ja hallinnollisesti säännellyt hinnat ovat nousseet.

Pienissä Keski- ja Itä-Euroopan maissa talouden elpyminen on jatkunut, mutta sitä vaarantavat edelleen ulkoiseen ympäristöön liittyvät riskit. Vuoden 2012 toisella neljänneksellä BKT:n kasvu jatkui suhteellisen vakaana Bulgariassa, Latviassa ja Liettuassa. Myös kyselytuloksiin perustuvat mittarit ovat viime kuukausina pysyneet ennallaan, mutta työttömyysaste on kaikissa kolmessa maassa edelleen korkea. Inflaatio jatkoi heinäkuussa hidastumistaan Latviassa (1,9 %), mutta kiihtyi Bulgariassa (2,4 %) ja Liettuassa (2,9 %).

MUUT EUROOPAN MAAT

Turkin talouskasvu jatkoi hidastumistaan vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin sen BKT kasvoi vuositasolla 3,2 %. Vuoden 2011 kolmannella neljänneksellä kasvunopeus oli ollut

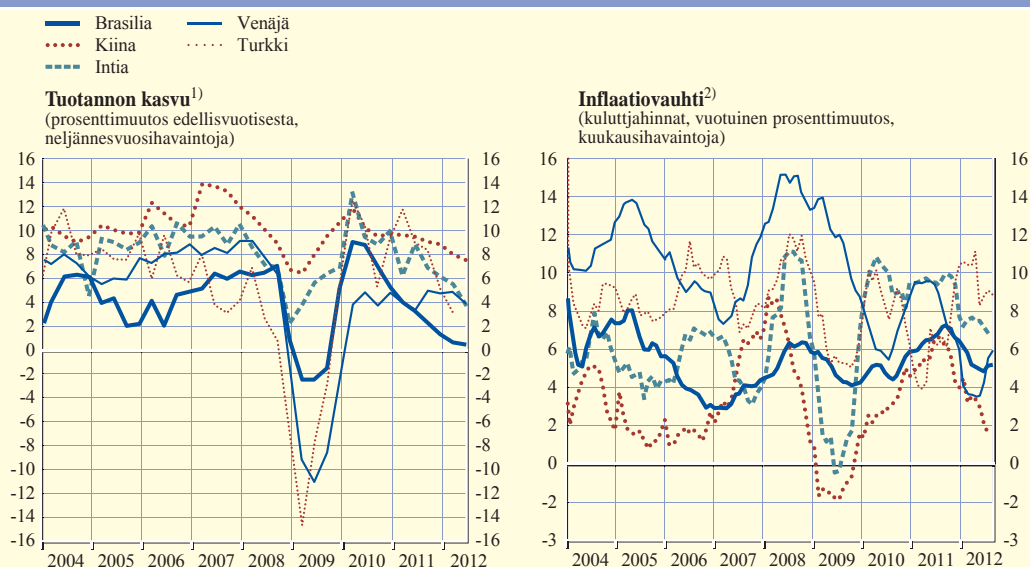
8,4 % ja neljännellä neljänneksellä 5,2 %. Nettoviennin osuus kasvusta oli edelleen positiivinen ja se jopa kasvoi hieman, mikä vahvisti talouden tasapainottumisen jatkuvan. Inflaatio hidastui vähän ja oli elokuussa 2012 vuositasolla 8,9 %, kun se oli ollut heinäkuussa 9,1 %, mikä johtui lähinnä vertailuajankohdan vaikutuksista. Turkin keskuspankki jätti keskeisen ohjauskorkonsa heinä- ja elokuussa pitämässään kokouksissa ennalleen, mutta viime aikoina se on sallinut efektiivisen rahoituskoron laskun korkoputken sisällä. Talouskasvun uskotaan pysyvän jatkossa ulkoisten rahoitusehtojen tiukkuuden ja vähäisen ulkomaisen kysynnän vuoksi maltillisena.

Venäjällä BKT:n määrä kasvoi vuoden 2012 toisella neljänneksellä tilastolaitoksen alustavan arvion mukaan vuositasolla 4,0 %. Tämä osoittaa, että vuosittainen kasvu on hidastunut ensimmäisen vuosineljänneksen 4,9 prosentista. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä kasvua edelleen vauhditti kotimainen kysyntä, kun taas nettovienti jarrutti sitä. Teollisuustuotanto lisääntyi huomattavasti vuoden 2012 ensimmäisinä kuukausina mutta hidastui sen jälkeen. Heinäkuussa se kasvoi vuositasolla 3,4 %. Kun hallinnollisesti säännellyt hinnat nousivat heinäkuussa tammikuisen korotuksen sijaan ja elintarvikkeiden hinnat nousivat, kuluttajahintainflaatio nopeutui elokuussa 5,9 prosenttiin. Venäjän keskuspankki on vuoden alusta pitänyt ohjauskorkonsa toistaiseksi ennallaan, mutta lisäsi heinäkuussa entisestään valuuttakurssien joustavuutta. Jos raaka-aineiden hinnat pysyvät jatkossa korkeina, talouskasvun odotetaan jatkuvan viime vuosien tapaan.

KEHITTYVÄ AASIA

Kehtyvässä Aasiassa taloudellinen toimeliaisuus jatkoi laantumistaan vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Ulkoisen ympäristön, etenkin Euroopan ja Japanin, heikkous sekä kotimaisten rahapolitiikkajen tiukentumisen viivästyneet vaikutukset hidastivat osaltaan talouskasvua. Kotimainen kysyntä jatkui kuitenkin monissa maissa vilkkaana, mikä tasoitti osittain maailmantalouden kielteisiä vaikutuksia. Vuotuiset inflaatiovauhdit hidastuivat edelleen toisella vuosineljänneksellä, kun taloudellinen

Kuvio 4. Keskeisten kehittyvien talouksien kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística, National Bureau of Statistics of China, Ministry of Commerce and Industry, Central Statistical Organisation, Federal State Statistics Service and Turkish Statistical Institute.

1) Brasilian ja Kiinan tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta. Intian, Venäjän ja Turkin tiedot perustuvat kausivaihtelusta puhdistamattomiin lukuihin. Tuorein havainto Turkin tapauksessa vuoden 2012 ensimmäiseltä neljännekseltä, muutoin toiselta neljännekseltä.

2) Intian osalta tukkuhintaaindeksiin mukainen inflaatio. Tuorein havainto heinäkuulta 2012.

toimeliaisuus laantui ja hinnat vakiintuivat maailman raaka-ainemarkkinoilla. Väistyvien inflaatiopaineiden ja talousnäkyviä heikentävien riskien vuoksi jotkin alueen keskuspankit ovat turvautuneet elvyttävään talouspolitiikkaan.

Kiinassa BKT:n kasvuvauhti hidastui vuoden 2012 toisella neljänneksellä vuositasolla 7,6 prosenttiin, kun kasvu oli ollut ensimmäisellä neljänneksellä 8,1 %. Kasvua vauhditti kotimainen kysyntä, vaikka sen vaikutus jäi ensimmäistä vuosineljännestä vähäisemmäksi. Nettoviennin osuus sen sijaan oli negatiivinen. Ulkoinen ympäristö on heikentynyt varsinkin Euroopan heikon kysynnän vuoksi. Vienti kasvoi toisella neljänneksellä vuositasolla 10,5 %, mutta heinäkuussa kasvu hidastui vuositasolla 1,0 prosenttiin. PMI-indeksi osoitti teollisuustuotannon heikentyneen heinä- ja elokuussa, kun taas palveluala oli pitänyt pintansa sitä paremmin. Asuntomarkkinat elpyivät viimeaikaisesta heikkoudestaan, kun asuntokauppojen määrä kasvoi heinäkuussa vuositasolla 14,0 % ja asuntojen hinnat nousivat jo toisena kuukautena peräkkäin. Inflaatiopaineet vähenivät edelleen jyrkästi, kun raaka-aineiden hinnat laskivat ja taloustilanne heikkeni. Vuotuinen kuluttajahintainflaatiiovauhti hidastui heinäkuussa 1,8 prosenttiin, kun se oli ollut kesäkuussa 2,2 %. Tässä tilanteessa Kiinan keskuspankki alensi kesäkuun alkupuolella ja heinäkuussa antolainauksen viitekorkoaan kaikkiaan 56 peruspisteellä ja talletuskorkoaan 50 peruspisteellä ja lisäsi samalla pankkien vapautta määritellä omat korkonsa. Vaihtotaseen ylijäämä kasvoi toisella vuosineljänneksellä 59,7 miljardiin Yhdysvaltain dollariin, kun se oli ollut ensimmäisellä neljänneksellä 23,5 miljardia dollaria. Vaihtotaseen ylijäämän osuus BKT:stä laski vuoden 2012 alkupuoliskolla 2,3 prosenttiin vuoden 2011 2,7 prosentista, mikä johtui kauppataaseen ylijäämän heikkenemisestä. Renminbin dollarikurssin vähittäinen vahvistuminen on pysähtynyt oltuaan 2.5.2012 korkeimmillaan 6,27 renminbiä Yhdysvaltain dollarilta. Valuttavarantojen määrä oli heinäkuun lopussa yhteensä 3 240 miljardia Yhdysvaltain dollaria, mikä oli 5,0 miljardia dollaria vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Intiassa BKT:n vuotuinen kasvu hidastui neljänä peräkkäisenä vuosineljänneksenä vuoden 2011 toisen neljänneksen 9,0 prosentista vuoden 2012 toisen neljänneksen 3,9 prosenttiin. Tämä johtui ulkoisen ympäristön heikkenemisestä ja rahapolitiikan tiukentamisen viivästyneistä vaikutuksista. Kulutuksen kasvu hidastui 4,0 prosenttiin ja investointien kasvu 0,7 prosenttiin. Myös nettovienti supistui, kun viennin kasvu hidastui (10,1 prosenttiin) ja tuonnin kasvu nopeutui (7,9 prosenttiin). Intian keskuspankin ensisijainen inflaatiomittari, vuotuinen tukkuhintainflaatio, hidastui heinäkuussa 6,9 prosenttiin, kun se oli ollut kesäkuussa 7,3 %. Teollisuustuotteiden inflaatio nopeutui kuitenkin 5,6 prosenttiin (kesäkuussa 5,0 %), ja sitä saattavat nopeuttaa edelleen valuuttakurssin heikkeneminen sekä elintarvikkeiden hintojen nousu. Intian keskuspankki on pitänyt keskeisen ohjauskorkonsa 8 prosentissa huhtikuusta 2012.

Koreassa BKT:n vuotuinen kasvu hidastui vuoden 2012 toisella neljänneksellä 2,2 prosenttiin, kun kasvu oli ollut edellisellä neljänneksellä 2,8 %. Investointien supistuminen ja yksityisen kulutuksen väheneminen hidastivat talouskasvua. Vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui heinäkuussa edelleen 1,6 prosenttiin (kesäkuun 2,2 prosentista) ja alitti samalla Korean keskuspankin 2–4 prosentin tavoitevaihteluvälin. Korean keskuspankki laski kesäkuussa ohjauskorkoaan 25 peruspistettä 3,0 prosenttiin.

ASEAN-5-maista (Indonesia, Malesia, Filippiinit, Singapore ja Thaimaa) Indonesian talous jatkoi vahvaa kasvuaan (vuoden 2012 toisella neljänneksellä vuositasolla 6,4 %) sekä vilkkaan investointitoiminnan että yksityisen kulutuksen vauhdittamana. Malesian BKT:n kasvu nopeutui toisella vuosineljänneksellä vuositasolla 5,4 prosenttiin lähinnä investointien ansiosta. Thaimaassa taloudellinen toimeliaisuus vilkastui edelleen vuoden 2012 toisella neljänneksellä (vuositasolla 4,2 prosenttiin) supistuttuaan vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä merkittävästi (vuositasolla -8,9 %) maata kohdanneiden lähihistorian pahimpien tulvien vuoksi.

Jatkossa kehittyvän Aasian talouskasvun odotetaan lyhyellä aikavälillä elpyvän maltillisesti vahvan kotimaisen kysynnän, poliittisten kannustimien ja asteittain paranevan ulkoisen ympäristön ansiosta. Inflaatiopaineet hellittävät todennäköisesti samalla, kun kasvunopeus laantuu.

LÄHI-ITÄ JA AFRIKKA

Useimmissa Lähi-idän ja Afrikan öljynviejämaissa kasvu on jatkunut vahvana sekä runsaan öljyntuotannon että vilkkaan kotimaisen yksityisen ja julkisen kulutuksen ansiosta. Vuoden 2012 toisella neljänneksellä inflaatiopaineet vähenivät näissä maissa jonkin verran.

Saudi-Arabian öljyntuotanto jatkui hyvin runsaana vuoden 2012 toisella neljänneksellä Libyan öljynviennin elpymisestä huolimatta. Samalla kulutuskysyntää koskevat mittarit osoittivat toimeliaisuuden olevan vilkasta myös kotimaassa. Alueellisen kehityssuuntauksen mukaisesti vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui toisella vuosineljänneksellä 5,1 prosenttiin, kun se oli ollut vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin 5,4 %.

Myös useimmat alueen öljyntuojamaat osoittivat vahvaa talouskasvua raaka-aineiden edullisen hintakehityksen ja useissa Länsi-Afrikan maissa tehtyjen uusien luonnonvaralöytöjen ansiosta. Alueen muiden maiden tavoin keskimääräinen inflaatiouauhti hidastui useimmissa öljyntuojamaissa vuoden 2012 toisella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna.

Jatkossa useimpien öljynviejämaiden näkymät ovat myönteisiä öljyn hintojen laskusta huolimatta, sillä öljyn kysyntä maailmanmarkkinoilla jatkaa kasvuaan ja budjetit ovat huomattavan ylijäämäisiä. Myös alueen muissa maissa kasvun odotetaan jatkuvan, vaikka vientialat todennäköisesti kärsivät joissakin maissa maailmantalouden hitaasta kasvusta.

LATINALAINEN AMERIikka

Latinalaisessa Amerikassa kasvu hidastui vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä ja hidastumisen arvioidaan jatkuneen myös toisella. Tämä johtuu ulkoisen kysynnän laantumisesta ja joistakin kotimaisen kysynnän heikkoutta osoittavista tekijöistä. Inflaatiopaineet ovat samalla hellittäneet useimmissa maissa, kun öljyn hinnat ovat laskeneet ja kasvu on hidastunut, vaikka paineet ovat edelleen suuret.

Brasiliassa talouskasvu jatkoi hidastumistaan vuoden 2012 toisella neljänneksellä, mikä johtui sekä ulkoisen kysynnän vähenemisestä että kotimaisen kysynnän kangertelusta. BKT:n määrä kasvoi vuoden 2012 toisella neljänneksellä vuositasolla 0,5 %, kun kasvu oli ollut edellisellä neljänneksellä 0,8 %. Kasvunopeuden jatkuva hidastuminen on jonkin verran vähentänyt inflaatiopaineita. Vuoden 2012 toisella neljänneksellä kuluttajahinnat nousivat vuositasolla 5,0 %, kun ne olivat nousseet ensimmäisellä neljänneksellä 5,8 %. Elokuussa vuosi-inflaatio oli 5,2 %. Keskuspankki laski korkoja ja 50 peruspistettä heinä- ja elokuussa ja korot päättyivät 7,5 prosenttiin. Talouskasvun hidastumisesta huolimatta työmarkkinatilanne pysyi vuoden 2012 alkupuoliskolla suhteellisen vakaana, kun uusia työpaikkoja syntyi paljon ja työttömyysaste pysyi suurin piirtein ennallaan.

Myös Meksikon talouskasvu hidastui jonkin verran ja sen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2012 toisella neljänneksellä vuositasolla 4,1 %, kun kasvuvauhti oli ollut edellisellä neljänneksellä 4,6 %. Kasvua tukivat voimakas uusien työpaikkojen syntyminen, vähittäiskauppa, pankkien luotonannon lisääntyminen ja kuluttajien luottamus. Merkittävin osuus oli palvelusektorilla, joka kasvoi 4,5 %, kun kasvu oli ollut ensimmäisellä vuosineljänneksellä 4,0 %. Hintakehitys nopeutti kuluttajahintainflaatiota vuoden 2012 alkupuoliskolla, kun taloudellinen toimeliaisuus vilkastui ja maataloustuotteiden hinnat nousivat voimakkaasti. Vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli toisella vuosineljänneksellä 3,9 %, eli se pysyi ensimmäisen neljänneksen tasolla mutta oli nopeutunut vuoden 2011 viimeisen neljänneksen 3,5 prosentista.

Argentiinassa talouskasvu oli edelleen heikkoa, kun ulkoinen kysyntä oli vähentynyt, teollisuustuotanto hidastui ja luottamusta osoittavat mittarit osoittivat mielialat odotettua kielteisemmiksi. Myös hallituksen hiljattain toteuttamat toimet kaupan ja valuuttakurssien sääntelemiseksi näyttävät jonkin verran haitanneen talouskasvua. Teollisuustuotanto supistui vuoden 2012 toisella neljänneksellä 3,3 %, kun se oli edellisellä neljänneksellä kasvanut 2,3 %. Inflaatio pysyi vuoden 2012 toisella neljänneksellä lähes 10 prosentissa.

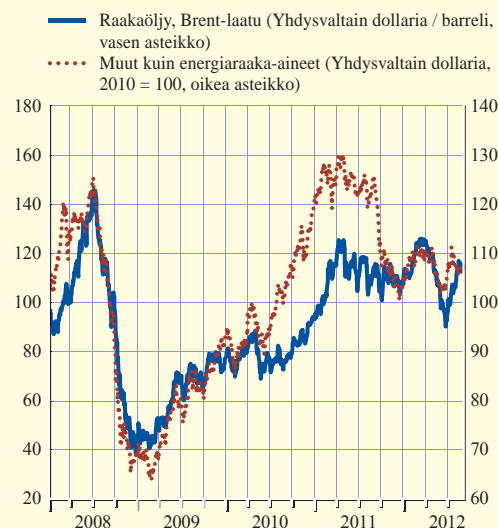
Latinalaisen Amerikan talouskasvun odotetaan nopeutuvan vuoden 2012 jälkipuoliskolla, kun maailmantalouden näkymät vähitellen parantuvat ja Brasilian jokin aika sitten toteuttamat elvyttävät rahapoliittiset toimet alkavat vaikuttaa.

1.2 RAAKA-AINEMARKKINAT

Öljyn hinta nousi elokuussa ja syyskuun alussa ja jatkoi näin heinäkuussa alkanutta noususuuntausta. Brent-raakaöljy maksoi 5. syyskuuta 116 Yhdysvaltain dollaria barrelilta, eli 28 % enemmän kuin hinnan ollessa alimmillaan 26.6.2012. Hinta oli silti 8 % alempi kuin vuoden tähänastisessa ennätyskorkeudessa 14. päivänä maaliskuuta. Keskipitkällä aikavälillä markkinaosapuolet odottavat öljyn hinnan laskevan, ja joulukuun 2013 futuurihinta on 107 Yhdysvaltain dollaria barrelilta.

Viimeaikainen hinnannousu johtuu lähinnä sekä OPEC-maiden että muiden maiden öljyntuotannon vähenemisestä ja sitä koskevasta markkinoiden huolestuneisuudesta. Kansainvälisen energiajärjestön (IEA) julkaiseman öljymarkkinaraportin mukaan OPEC-maiden tarjonta on pienentynyt, koska Angolan, Libyan ja Iranin tuotantomäärät ovat supistuneet, vaikka Saudi-Arabian tuotanto on lähes ennätystasoa. Varsinkin EU:n heinäkuussa asettama tuontikielto on rajoittanut iranilaisen öljyn myyntiä. Myös OPEC-maihin kuulumattomien maiden tuotanto on vähentynyt kansallisten levottomuuksien, lakkojen, vaikeiden sääolojen ja suunnitelman mukaisten huoltotoimien vuoksi. Lisäksi öljyn kysyntä on elpynyt kausivaihtelujen mukaisesti maailmantalouden kasvun heikkenemisestä huolimatta, mikä on saattanut myös vaikuttaa öljyn hintakehitykseen.

Kuvio 5. Raaka-ainemarkkinoiden kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Bloomberg ja HWWI.

Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat laskevat elokuussa, kun ne olivat nousseet kesä- ja heinäkuussa. Hintojen lasku oli laaja-alaista. Maatalousraaka-aineiden hinnat laskevat hieman kahden edellisen kuukauden huipputasoltaan, jolle ne olivat nousseet Yhdysvaltoja vaivanneen kuivuuden vuoksi. Kaiken kaikkiaan muiden raaka-aineiden kuin energian hintaindeksi (laskettuna dollarimääräisin hinnoin) oli elokuun lopussa kuitenkin 20 % korkeampi kuin vuoden alussa.

1.3 VALUUTTAKURSSIT

EURON EFEKTIIVINEN VALUUTTAKURSSI

Kesäkuun ajan ja suurimman osan heinäkuusta euron valuuttakurssi jatkoi maaliskuun 2012 lopussa alkanutta laskuaan. Sen jälkeen euron kurssi on pysynyt jokseenkin muuttumattomana. Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi

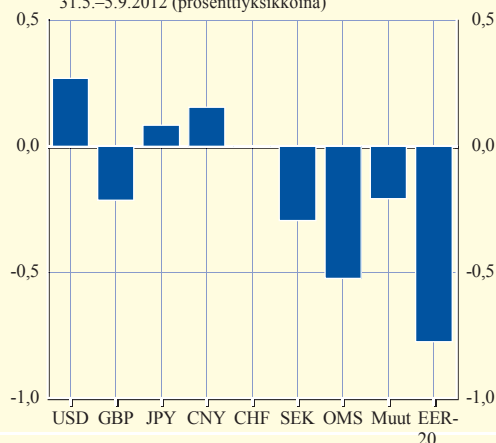
Kuvio 6. Euron efektiivinen valuuttakurssi ja sen jakauma¹⁾

(päivähavaintoja)

1999/1 = 100

Valuuttakurssimuutosten vaikutus efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin muutoksiin²⁾
31.5.–5.9.2012 (prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

1) Indeksni nousu merkitsee euron vahvistumista euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan (ja kaikkien euroalueen ulkopuolisten EU-maiden) valuuttoihin nähden.

2) Vaikutus 20 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin muutoksiin on esitetty erikseen euroalueen kuuden tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden. Ryhmä "OMS" (Other Member States = muut jäsenvaltiot) käsittää euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuutat (Englannin puntaa ja Ruotsin kruunua lukuun ottamatta). Ryhmä "Muut" käsittää loput kuusi niistä euroalueen kauppakumppanimaiden valuutoista, jotka kuuluvat valuuttakurssi-indeksiin. Muutosten laskennassa on käytetty 20 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin vastaavia kauppapainoja.

suhteessa euroalueen 20 merkittävimmän kauppakumppanimaan valuuttoihin oli 5.9.2012 0,8 % heikompi kuin toukokuun lopussa ja alitti noin 7,0 prosentilla vuoden 2011 keskimääräisen tasonsa (ks. taulukko 1 ja kuvio 6).

Taulukko 1. Euron valuuttakurssikehitys¹⁾

(päivähavaintoja, kansallinen valuutta euroa kohden, prosenttimuutos)

	Paino 20 maan valuutan efektiivisessä valuuttakurssi-indeksissä	Taso 5.9.2012	Euron vahvistuminen (+) / heikentyminen (-) 5.9.2012		
			31.5.2012 lähtien	2.1.2012 lähtien	Verrattuna vuoden 2011 keskiarvoon
Kiinan renminbi	18,8	7,986	1,1	-2,0	-11,2
Yhdysvaltain dollari	16,9	1,258	1,4	-2,8	-9,6
Englannin punta	14,9	0,790	-1,2	-5,4	-8,9
Japanin jeni	7,2	98,7	1,0	-0,9	-11,1
Sveitsin frangi	6,5	1,201	0,0	-1,2	-2,5
Puolan zloty	6,2	4,201	-4,3	-6,1	1,9
Tšekin koruna	5,0	24,79	-3,5	-2,8	0,8
Ruotsin kruunu	4,7	8,442	-5,9	-5,4	-6,5
Korean won	3,9	1,430	-2,3	-4,3	-7,2
Unkarin forintti	3,2	284,6	-5,7	-9,5	1,9
Nimellinen efektiivinen valuuttakurssi ²⁾		96,2	-0,8	-3,3	-7,0

Lähde: EKP.

1) Bilateraaliset valuuttakurssit laskevassa järjestyksessä perustuvat vastaavien valuuttojen kauppapainoihin 20 maan valuutan efektiivisessä valuuttakurssi-indeksissä.

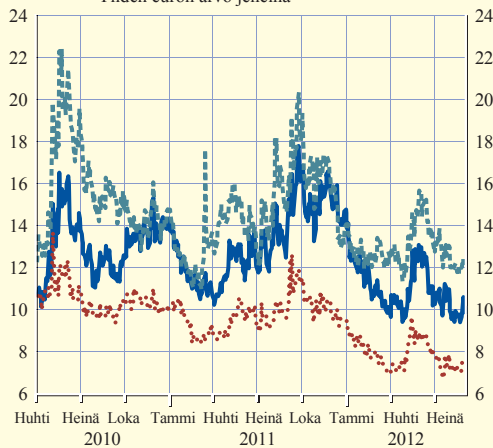
2) Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttoihin nähden (20 maan valuutan efektiivinen valuuttakurssi-indeksi).

Kuvio 7. Valuuttakurssikehitys ja implisiittinen volatilitiitti

(päivähavaintoja)

Valuuttakurssien implisiittinen volatilitiitti (3kk)

- Yhden euron arvo dollareina
- Yhden euron arvo puntina
- Yhden euron arvo jeneinä

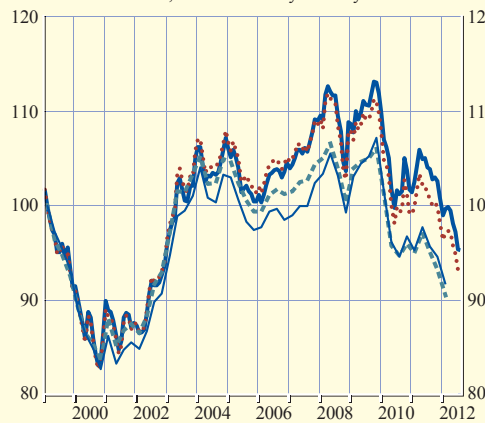

Lähde: Bloomberg.

Kuvio 8. Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia tietoja, 1999/I = 100)

- Nimellinen
- Reaalinen, kuluttajahintaindeksi
- Reaalinen, BKT
- Reaalinen, koko talouden yksikkötyökustannukset

Lähde: EKP.

1) Kun euro vahvistuu, 20 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksin käyrä nousee. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat elokuulta 2012. Bruttokansantuotteeseen ja koko talouden yksikkötyökustannuksiin perustuvissa indekseissä tuorein havainto on vuoden 2012 ensimmäiseltä neljännekseltä ja perustuu osittain arvioihin.

Kesäkuun alusta euron valuuttakurssin muutosten taustalla ovat edelleen olleet lähinnä markkinoiden vaihtelevat käsitykset euroalueen maiden finanssipolitiikan ja talouden näkymistä ja odotettavissa olevista tuottoeroista euroalueen ja muiden kehittyneiden talouksien välillä.

Euron bilateraalisten valuuttakurssien implisiittinen volatilitiitti suhteessa Yhdysvaltain dollariin, Japanin jeniin ja Englannin puntaan väheni kesä- ja heinäkuussa, minkä jälkeen kyseiset valuuttakurssit vakiintuivat pitkän aikavälin keskitasoiheen (ks. kuvio 7).

Euroalueen kansainvälistä kustannus- ja hintakilpailukykyä mittaavista indikaattoreista kuluttajahintojen kehitykseen perustuva euron reaali efektiivinen valuuttakurssi (suhteessa euroalueen 20 merkittävimmän kauppakumppanimaan valuuttoihin) oli elokuussa 2012 noin 7,6 % heikompi kuin vuonna 2011 keskimäärin (ks. kuvio 8). Tämä johtui suurimmaksi osaksi euron nimellisen valuuttakurssin heikkenemisestä, kun taas euroalueen kuluttajahintainflaatio vastasi sen tärkeimpien kauppakumppaneiden inflaatiotasoa.

EURON VALUUTTAKURSSIT

Euron kurssi suhteessa Yhdysvaltain dollariin on kesäkuun 2012 alusta alkaen vahvistunut. Euron dollarikurssi vahvistui 1,4 % ajalla 31.5.–5.9.2012, ja on 9,6 % heikompi kuin vuonna 2011 keskimäärin (ks. kuvio 6 ja taulukko 1). Kuten edellä on mainittu, tärkeimmät euron ja Yhdysvaltain dollarin valuuttakurssin vaihteluun vaikuttaneet tekijät ovat olleet markkinoiden epävarmuus ja näiden kahden talousalueen tuottoerojen vaihtelu.

Tarkastelujakson aikana euro vahvistui Japanin jeniin nähden. Syyskuun 5. päivänä 2012 euron jenikurssi oli 1,0 % korkeampi kuin toukokuun lopussa ja 11,1 % alempi kuin vuonna 2011 keskimäärin. Euron valuuttakurssin toukokuun lopusta 2012 jatkunut vahvistuminen Japanin jeniin nähden katkaisi jenin aiemman vahvistumiskehityksen, joka oli laaja-alaista useimpiin tärkeisiin valuuttoihin verrattuna.

Tarkasteltaessa muita valuuttoja euron kurssi on heikentynyt Englannin puntaan nähden kesäkuun puolivälistä alkaen. Euron puntakurssi oli 5.9.2012 1,2 % alempi kuin toukokuun 2012 lopussa ja 8,9 % alempi kuin keskimäärin vuonna 2011 (ks. taulukko 1). Tarkastelujakson aikana euron kurssi pysyi suunnilleen ennallaan Sveitsin frangiin nähden, ja 5.9.2012 se oli 2,5 % alempi kuin vuonna 2011 keskimäärin. Euro heikkeni suhteessa joihinkin muihin eurooppalaisiin valuuttoihin, kuten varsinkin Tšekin korunaan (3,5 %), Unkarin forinttiin (5,7 %) ja Puolan zlotyyn (4,3 %), mikä taivoitti osan toukokuisista valuuttakurssien vahvistumisista.

Tarkastelujakson aikana ERM II -järjestelmään kuuluvat valuutat ovat olleet jokseenkin vakaita suhteessa euroon ja pysytelleet eurokeskuskurssinsa tasolla tai lähellä sitä. Latvian latin kurssi oli lähellä keskuskurssinsa ylärajaa yksipuolisesti käyttöön otetulla ± 1 prosentin vaihteluvälillä.

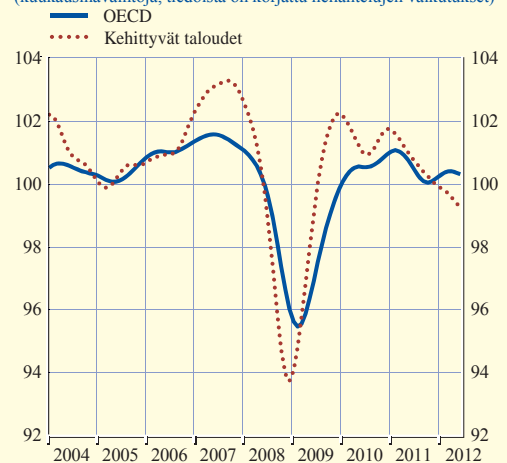
1.4 TALOUSKEHITYKSEN NÄKYMÄT EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Kesäkuinen OECD:n ennakoiva yhdistelmäindikaattori viittaa kasvun vähäiseen laantumiseen OECD-maissa. Myös Ifo World Economic Climate Indicator -kyselyindikaattorin tulokset viittaavat maailmantalouden kasvun jäämiseen aiemmin ennustettua maltillisemmaksi. Kahtena edellisenä vuosineljänneksenä noussut indeksi laski kolmannella neljänneksellä, mikä johtui nykytilannetta ja seuraavaa kuuden kuukauden jaksoa koskevista aiempaa kielteisemmistä arvioista. Yleisesti katsoen aiempi maailmantalouden asteittainen vahvistumiskehitys jatkuu edelleen, mutta entistä hieman varovaisempana. Toimeliaisuuden odotetaan vilkastuvan, kun elvyttävä talouspolitiikka tukee rahoitusolojen kohenemistä.

Euroalueen ulkoisen ympäristön näkymiin liittyy edelleen suuria epävarmuustekijöitä, jotka liittyvät keskeisten rahoitusmarkkinalohkojen jännitykseen sekä finanssipoliittisiin ja maailmanlaajuisiin epätasapainottomuuksiin. Kehitystä vaarantavat riskit johtuvat euroalueen kehityksen heijastusvaikutuksista, jotka liittyvät sekä ulkomaankauppaan että rahoitusalan velkaantuneisuuden purkamiseen.

Kuvio 9. OECD:n ennakoiva yhdistelmäindikaattori

(kuukausihavaintoja, tiedoista on korjattu heilahtelujen vaikutukset)

Lähde: OECD.

Huom. Kehittyvien markkinoiden indikaattori on Brasilian, Venäjän ja Kiinan yhdistelmäindikaattorin painotettu keskiarvo.

2 RAHATALOUS JA RAHOITUSMARKKINAT

2.1 RAHAN MÄÄRÄ JA RAHALAITOSTEN LUOTOT

Rahan määrän kasvussa näkyi huhti–heinäkuussa 2012 matalien korkojen ja epävarmuuden lisääntymisen myötä edelleen se, että rahaa hallussa pitävä sektori suosi likviditeettiä. M3:een sisältyvät likvideimmät instrumentit kasvoivat, kun sijoituksia siirrettiin niihin sekä lavean raha-aggregaatin sisältä että sen ulkopuolelta. Toisena rahan luomisen lähteenä olivat ensimmäisen neljänneksen tavoin edelleen julkis-yhteisöille myönnettyt luotot. Sitä vastoin yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvu heikkeni edelleen huhti–heinäkuussa. Runsaasti käteistä rahaa hallussa pitäneet yritykset ja suuryritykset valitsivat maissa, joihin virtasi pääomaa, mieluummin sisäisiä ja markkinaperusteisia ulkoisia rahoituslähteitä kuin rahalaitosten lainoja. Muissa euroalueen maissa lainojen kysyntä pysyi heikkona, kun epävarmuus lisääntyi, luottamus oli heikkoa ja yksityisen sektorin korkea velkaantuneisuus oli tarpeen korjata. Samaan aikaan pankkien taseisiin näissä maissa kohdistuvat paineet alkoivat rasittaa luottojen tarjontaa. Rahan ja luottojen määrän trendikasvu pysyi kaiken kaikkiaan vaimeana, mikä viittaa siihen, että hintavakauteen kohdistuvat riskit ovat tasapainossa, kun euroaluetta tarkastellaan kokonaisuutena. Samaan aikaan tarvitaan jatkuvaa seurantaa, koska maat ovat keskenään hyvin erilaisia.

LAVEA RAHA-AGGREGAATTI M3

Vuoden alussa havaittu rahan määrän vahva kasvu heikkeni vuoden 2012 toisella neljänneksellä. M3:n vuotuinen kasvuvauhti elpyi kuitenkin heinäkuussa uudelleen 3,8 prosenttiin, joten se oli huomattavasti toisen neljänneksen keskiarvotasoa nopeampi (ks. kuvio 10). Rahan kasvun moottorit pysyivät ennallaan vuoden 2012 seitsemän ensimmäisen kuukauden ajan; tärkein tekijä oli se, että rahaa hallussa pitävä sektori suosi likvidejä varoja taloudellisessa ympäristössä, jossa korot olivat matalia ja epävarmuus lisääntyi. Rahan määrän kasvussa näkyy siten edelleen valtion velkakriisin vaikutus, sillä euroalueen maiden väliset pääomansiirrot olivat merkittäviä ja varoja ohjattiin vuoden 2012 toisen neljänneksen lopussa jonkin verran euroalueen ulkopuolisiin maihin.

M3:n kuukausitason kasvua heikensivät edelleen huomattavasti muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten (pl. vakuutuslaitokset ja eläkerahastot) transaktiot toisella neljänneksellä. Siltä osin kuin nämä transaktiot edustavat keskusvastapuolten välityksellä tehtyjä takaisinostosopimuksia, niissä näkyvät usein keskusvastapuolten välityksellä selvitettyt rahalaitosten sisäiset transaktiot, jotka saattavat vääristää rahan virtausta koskevaa tietosisältöä. Tämän seurauksena eurojärjestelmä korjaa raha-aggregaattien määritelmää ja niiden vastaerää eli yksityiselle sektorille myönnettyjä luottoja jättämällä nämä takaisinostosopimukset samoin kuin takaisinmyyntisopimukset raha-aggregaattien ja vastaerien ulkopuolelle siitä lähtien, kun tiedot rahan määrän kehityksestä julkaistaan 27.9.2012. Ks. yksityiskohtaisemmin kehikko 3, jonka otsikkona on “Keskusvastapuolten välityksellä tehtyjen takaisinostosopimusten jättäminen pois rahataloustilastoista”.

M3:n vuotuisen kasvun elpyminen vuoden 2012 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana mer-

Kuvio 10. M3:n kasvu

(prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

kitsi jossain määrin erkaantumista yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kehityksestä, sillä niiden vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen. M3:n kasvu näkyi sitä vastoin suureksi osaksi vastaerien puolella julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen suurenemisena. Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kasvuun vaikuttivat vuoden 2012 toisella neljänneksellä lähinnä tietyissä euroalueen maissa liikkeeseen lasketut lainat, kun taas rahalaitosten suorittamat valtion arvopapereiden ostot, jotka olivat erityisen vahvoja vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä, heikkenivät jonkin verran. Myös pitempiaikaisten rahoitusvelkojen supistuminen edisti M3:n kasvun vahvistumista. Tältä osin rahalaitosten pitempiaikaisten velkapapereiden nettolunastukset olivat merkittäviä, mikä johtui siitä, että varoja siirrettiin likvidimpiin instrumentteihin. Hallussa olevien rahalaitosten pitempiaikaisten velkapapereiden heikkoon kasvuun vaikutti myös se, että pankit halusivat mieluummin käyttää varoja, joita ne olivat saaneet kolmen vuoden pitempiaikaista rahoitusoperaatioista, korvaamaan markkinaperusteisen rahoituksen haastavassa markkinaympäristössä, ja pankit päättivät olla pidentämättä maturiteettinsa saavuttaneiden arvopapereiden maturiteettia ja osallistua takaisinosto-ohjelmiin hyödyntämällä omien arvopapereidensa alhaisia markkinahintoja.

Tärkeimmät euroalueen rahalaitosten (ilman eurojärjestelmää) hallussa olevat varallisuuserät suurenevät edelleen maltillisesti kolmen kuukauden ajan heinäkuuhun 2012 saakka. Heinäkuun kasvu johtui siitä, että ulkomaiset varallisuuserät ja euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (muut kuin osakkeet) kasvoivat vahvemmin.

Heinäkuulle saakka käytettävissä olevat rahan määrän kasvua koskevat tiedot viittaavat siihen, että eurojärjestelmän joulukuussa 2011 julkaisemien epätavanomaisten toimien tukivaikutus esti vuoden 2012 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana velkarahoitteisten positioiden äkinäisen ja hallitsemattoman purkamisen, jolla olisi saattanut olla vakavia seurauksia kansantaloudelle. Raha-aggregateissa havaittu kasvu on johtunut lisäksi lähinnä siitä, että rahaa hallussa pitävä sektori on suosinnut likviditeettiä.

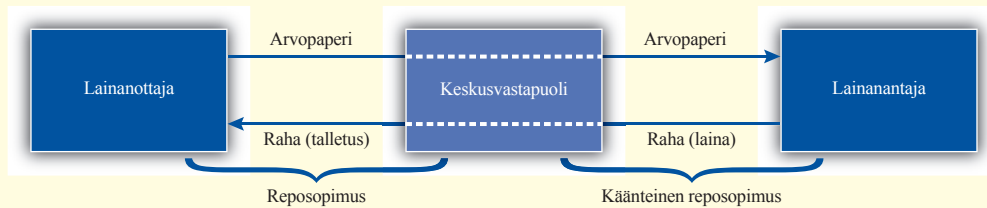
Kehikko 3.

KESKUSVASTAPUOLTEN VÄLITYKSELLÄ TEHTYJEN TAKAISINOSTOSOPIMUSTEN JÄTTÄMINEN POIS RAHALOUSTILASTOISTA

EKP muuttaa lavean rahan määrän ja yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen tilastointia siten, että näistä rahataloustilastoista jätetään pois keskusvastapuolten välityksellä tehdyt takaisinostosopimukset (repokaupat). Muutos näkyy ensimmäisen kerran 27.9.2012 julkaistavissa elokuun lopun tilastoissa. Tässä kehikossa käydään läpi muutoksen taustoja ja sen toteutusta.

Rahoitusalan innovaatiot – kuten uudenlaiset rahoitustuotteet ja kaupankäyntimenettelyt – voivat saada aikaan muutoksia rahoitusalan prosesseissa ja rahoituslaitosten toimintatavoissa, mikä saattaa vaikuttaa myös rajanvetoon likvidien omaisuuserien ja muiden omaisuuserien välillä. M3:n eli euroalueen lavean raha-aggregaatin laskennassa on viime vuosina havaittu erityisen selvästi keskusvastapuolten välityksellä toteutettujen repokauppojen vaikutus. Keskusvastapuolet toimivat (yksillä tai useammilla markkinoilla kaupattavissa) rahoitussopimuksissa vastapuolten väliportaan: ne ostavat myyjältä kohde-etuuden ja myyvät sen edelleen ostajalle. Keskusvastapuolet tarjoavat useiden omaisuuserien markkinoilla osapuolten käyttöön elektronisen kaupankäyntijärjestelmän sekä riskienhallinta- ja selvityspalveluja. Mikäli keskusvastapuolten välityksellä tehtyjen repokauppojen vaikutusta ei poisteta rahataloustilastoista, syntyy juopa rahan käsitteen ja empiirisesti määritettyjen raha-aggregaattien välille. EKP on esittänyt viime Kuukausikatsauksissa use-

Kuvio A. Keskusvastapuolen välityksellä toteutettavat repokaupat

Lähde: EKP.

aan otteeseen huomioita keskusvastapuolten välityksellä toteutettujen repokauppojen vaikutuksesta M3:n kehitykseen ja rahan määrän kehitykseen yleisemminkin.

Keskusvastapuolen välityksellä toteutettavat repokaupat

Keskusvastapuolen välityksellä toteutettavia takaisinostosopimuksia on havainnollistettu kuviossa A. Näissä kaupoissa on kolme osaa: 1) lainanottaja tekee keskusvastapuolen kanssa reposopimuksen, saa lainaksi sovitun rahamäärän ja toimittaa keskusvastapuolelle vaadittavat vakuudet, 2) lainanantaja tekee keskusvastapuolen kanssa käänteisen reposopimuksen, ja 3) keskusvastapuoli huolehtii kaupan ja vakuuksien käsittelystä. Keskusvastapuoli toimii siis suoraan sekä lainanottajan että lainanantajan vastapuolena ja kantaa riskin, että lainanottaja ei pysty maksamaan lainaa takaisin. Vakuushallinta (vakuusprofiilit ja marginaalit) on hyvin pitkälle normitettu, joten lisäetuna kahdenvälisiin repokauppoihin nähden on, että sopimuksista on enemmän tietoa ja niiden hallinnoinnista aiheutuu osapuolille vähemmän vaivaa (ja kuluja).

Repokaupoilla on merkitystä rahataloustilastojen kannalta, sillä rahalaitosten ja rahaa hallussa pitävän sektorin väliset takaisinostosopimukset sisältyvät M3:een yhtenä jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien alaeränä.¹ Käänteiset reposopimukset puolestaan ovat eräänlaisia lainoja, jotka kirjataan rahalaitossektorin konsolidoidussa taseessa rahalaitosten myöntämiksi luotoiksi. Kansainvälisten tilastostandardien mukaisesti keskusvastapuolet luokitellaan EKP:n tilastoissa muiksi rahoitussenvälittäjiksi kuin rahalaitoksiksi (vakuutuslaitoksia ja eläkerahastoja lukuun ottamatta) eli osaksi rahaa hallussa pitävää sektoria. Rahalaitosten keskusvastapuolten välityksellä toteuttamat rahoitustoimet ovat siis tähän asti vaikuttaneet sekä M3:een että luotonantoon yksityiselle sektorille.

Perusteet näiden repokauppojen jättämiselle raha- ja luottoagregaatien ulkopuolelle

Keskusvastapuolten repokaupoissa välittämiä rahalaitostalletuksia ei tulisi luokitella rahaksi, sillä keskusvastapuolet eivät pysty käyttämään niitä maksuihin, siirtämään niitä kolmansille osapuolille eivätkä käyttämään niitä varallisuuden säilyttämiseen. Rahan tavanomaisen määritelmän valossa lainanantaja on näissä repokaupoissa edelleen rahalaitostalletuksen haltija. Päätöksen kunakin repokaupan sisällyttämisestä raha-agregaatteihin tulisi siis riippua siitä, mihin sektoriin lopullinen lainanantaja kuuluu. Jos lainanantaja on rahalaitos tai tulee euroalueen ulkopuolelta, talletusta ei pitäisi sisällyttää raha-agregaatteihin. Jos lainanantaja taas kuuluu rahaa hallussa pitävään sektoriin, talletus tulisi luokitella rahaksi. Samoilla perusteilla voidaan määritellä, milloin

¹ Laveaan rahaan lasketaan yleensä liikkeessä oleva raha sekä joukko rahalaitosten lyhytaikaisia velkoja rahaa hallussa pitävälle sektorille (rahan läheisiä vastineita). Euroalueen M3:een luetaan liikkeessä oleva raha, yon yli -talletukset, enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset sekä jälkimarkkinakelpoisia instrumentteja (takaisinostosopimukset, rahalaitosten enintään 2 vuoden velkapaperit sekä rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet).

käänteiset repokaupat tulisi kirjata yksityiselle sektorille myönnettyihin lainoihin. Euroalueen suurimpien keskusvastapuolten keskuudessa tehdyn tutkimuksen perusteella vaikuttaa siltä, että käytännössä kaikki keskusvastapuolten välityksellä toteutettujen repokauppojen vastapuolet ovat euroalueen rahalaitoksia tai tulevat euroalueen ulkopuolelta – eivätkä siis kuulu euroalueen rahaa hallussa pitävään sektoriin.

Keskusvastapuolten välityksellä toteutettavien repokauppojen vaikutus

Repokauppoja alettiin toteuttaa keskusvastapuolten välityksellä 2000-luvun alkupuolella. Aluksi kaupankäynti oli vähäistä, mutta finanssikriisin voimistumisen myötä se on lisääntynyt (heinäkuussa 2012 reposopimuskanta oli 296 miljardia euroa), sillä keskusvastapuolten välityksellä toteutettavissa repokaupoissa vastapuoliriski on pienempi kuin kahdenvälisissä repokaupoissa. Lisäksi rahamarkkinoilla alettiin kriisin voimistuessa suosia vakuudellisia kauppia vakuudettomien asemesta.

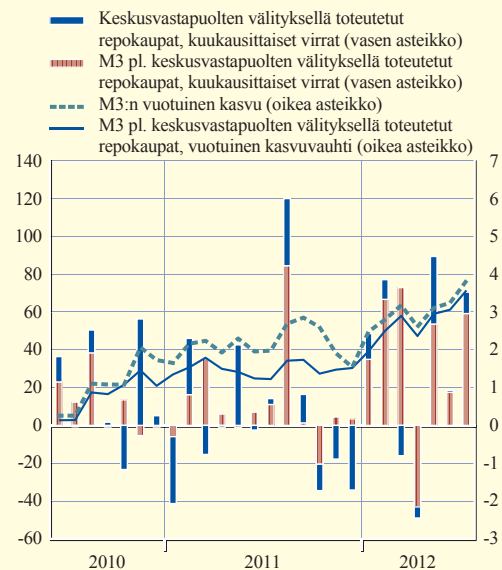
Keskusvastapuolten välityksellä toteutettavien repokauppojen vaikutus M3:een on kasvanut merkittäväksi Lehman Brothers -investointipankin vararikon jälkeen. Transaktiiovolyymit vaihtelevat usein huomattavasti, joten keskusvastapuolten välityksellä toteutetuilla repokaupoilla on kuukausitasolla voinut olla suurikin vaikutus paitsi M3:n kehitykseen (ks. kuvio B) myös yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kehitykseen (ks. kuvio C). On kuitenkin huomionarvoista, että vuositasolla sen paremmin M3:n kuin yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojenkaan kehitykseen ei juuri vaikuta se, onko keskusvastapuolten välityksellä toteutetut repokaupat laskettu mukaan vai ei. Keskipitkällä aikavälillä vaikutus rahan määrän ja luotonannon kehitykseen on siis ollut tähän saakka hyvin pieni, toisin kuin vaikutus kuukausitasolla.

Muutos raha- ja luottoagregaatteihin

Rahan määrän kehitystä euroalueella koskevasa EKP:n kuukausittaisessa lehdistötiedotteessa sekä Kuukausikatsauksen tilasto-osion taulu-

Kuvio B. M3 ml./pl. keskusvastapuolten välityksellä toteutetut repokaupat

(kausitasoitettuja, kuukausittaisia virtatietoja, mrd. euroa, vuotuinen prosenttimuutos, kesäkuu 2010–heinäkuu 2012)

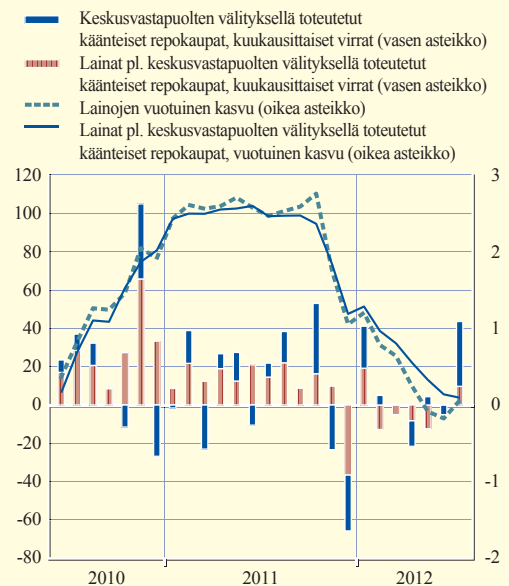

Lähde: EKP.

Huom. Keskusvastapuolten välityksellä toteutettujen repokauppojen vaikutus perustuu alustaviin tietoihin.

Kuvio C. Lainat yksityiselle sektorille ml./pl. keskusvastapuolten välityksellä toteutetut käänteiset repokaupat

(kausitasoitettuja kuukausittaisia virtatietoja, mrd. euroa, vuotuinen prosenttimuutos, kesäkuu 2010–heinäkuu 2012)

Lähde: EKP.

Huom. Keskusvastapuolten välityksellä toteutettujen repokauppojen vaikutus perustuu alustaviin tietoihin.

kossa 2.3 euroalueen rahalaitosten lainat keskusvastapuolilta jätetään vastedes pois tase-erästä ”takaisinostosopimukset” sekä raha-aggregaateista M3-M2 ja M3. Vastaavasti (käänteiset) repokaupat, joissa rahalaitokset ovat lainanantajina, jätetään pois eristä ”luotot muille euroalueella oleville” ja ”lainat yksityiselle sektorille”, ja ne kirjataan jäännöserään (”muut M3:n vastaerät”). Muutos tehdään takautuvasti kesäkuusta 2010 eteenpäin – eli kaikkiin aikasarjoihin, joiden tiedot on kerätty rahalaitossektorin taseesta annetun EKP:n asetuksen (EKP/2008/32) mukaisesti.

Muutos rajoittuu ainoastaan raha-aggregaatteihin ja niiden vastaeriin, eli muuten rahalaitosten tasetilastoissa (kuten rahalaitossektorin konsolidoidussa taseessa ja sen erissä) rahalaitosten keskusvastapuolten välityksellä toteuttamat repokaupat ja käänteiset repokaupat kirjataan jatkossakin talletuksiksi ja lainoiksi, joiden vastapuolia ovat ”muut rahoituslaitokset”. Näin rahalaitosten tasetilastot pysyvät yhdenmukaisina kansainvälisten tilastostandardien ja EKP:n muiden tilastojen (kuten euroalueen sektoritilinpidon) kanssa. Keskusvastapuolten välityksellä toteutettuja repokauppoja ja käänteisiä repokauppoja pystytään kuitenkin tarkastelemaan erikseen rahamarkkina-analyysin yhteydessä.

Päätelmät

EKP muuttaa M3:n ja sen vastaerien laskentatapaa siten, että 27.9.2012 julkaistavista elokuun lopun rahataloustilastoista alkaen niistä jätetään kaikissa EKP:n julkaisuissa pois keskusvastapuolten välityksellä toteutettavat repokaupat. Muutosta toteutettaessa pyritään siihen, että rahataloustilastot pysyvät vertailukelpoisina ja kansainvälisten tilastostandardien mukaisina. Rahataloustilastojen sisäinen johdonmukaisuus ja erät pidetään ennallaan, jotta ulkopuoliset käyttäjät voivat vertailla tilastoja.

Hiomalla raha- ja luottoagregaatteja pyritään ennen kaikkea varmistamaan, että empiirisesti määritetyt M3 ja sen vastaerät nojaavat johdonmukaisesti rahan ja luoton käsitteisiin. EKP:n rahatalouden analyysin vahvuutena on, että rahapoliittinen analyysi ja tilastointi tukevat toinen toistaan: rahatalouden analyysin avulla varmistetaan, että tilastoja pystytään todella hyödyntämään rahapoliittikan tarpeisiin, sillä rahatalouden analyysissa tarkastellaan rahoitusalan innovaatioita, jotka saattaisivat vaikuttaa rahan käsitteen ymmärtämiseen ja rahan määrän vastaerien empiiriseen määrittämiseen. Vain tarkoituksenmukaisista tilastoista voidaan saada kestäviä toimintasuosituksia arvioitaessa hintavakautta keskipitkällä aikavälillä uhkaavia riskejä.

M3:N PÄÄERÄT

M3:n kasvuun vuoden 2012 toisella neljänneksellä vaikutti lähinnä M1:een eli suppeaan raha-aggregaattiin sisältyvien instrumenttien kysyntä rahaa hallussa pitävän sektorin keskuudessa (ks. kuvio 11) – tämä suuntaus jatkui heinäkuussa ja näkyi laajasti eri sektoreilla. Rahan luomista edisti myös jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuisen kasvuvauhdin kiihtyminen. Suuri prosenttiosuus tästä vaikutuksesta johtui kuitenkin keskusvastapuolten välityksellä toteutetuista pankkien välisistä transaktioista, eivätkä niissä siten näkyneet rahaa hallussa pitävän sektorin kanssa tehdyt aidot transaktiot. Muiden lyhytaikaisten talletusten vuotuinen kasvuvauhti pysyi sitä vastoin suurin piirtein ennallaan kyseisellä neljänneksellä ennen kuin hidastui hieman heinäkuussa.

M1:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2012 toisella neljänneksellä 2,8 prosenttiin vuoden ensimmäisen neljänneksen 2,3 prosentista. Tämän jälkeen se kiihtyi heinäkuussa edelleen 4,5 prosenttiin (ks. taulukko 2). Yön yli -talletukset kasvoivat erityisen vahvasti, kun sijoituksia siirrettiin niihin muista instrumenteista (sekä M3:n sisältä että sen ulkopuolelta). Matalat korot ja epävarmuuden lisääntyminen ovat tämän kehityksen taustalla. Euroalueen luvut ovat kuitenkin hyvin erilaisia eri maissa näiden kahden tekijän tärkeiden osalta.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti (eli M2–M1) oli vuoden 2012 toisella neljänneksellä 2,8 % eli suurin piirtein sama kuin ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 12). Sen kaksi alaerää kehittyivät kuitenkin eri tavoin, sillä lyhytaikaisten määräaikaistalletusten (eli maturiteetiltaan enintään kahden vuoden talletusten) supistuminen kuittasi suurin piirtein lyhytaikaisten säästötalletusten (eli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten) kasvun, mikä oli havaittavissa myös heinäkuussa. Tässä kehityksessä näyttäisi jossain määrin näkyvän se, että kotitaloudet siirtävät varoja yhdestä talletusinstrumentista toiseen saadakseen edullisemman koron. Yritykset sitä vastoin vähensivät hallussaan olevia muita lyhytaikaisia talletuksia ja tekivät lähinnä yön yli -talletuksia pyrkiessään käyttämään likviditeettipuskureitaan, koska sisäisiä rahoituslähteitä ja ulkoista markkinaperusteista rahoitusta pidettiin rahalaitosten myöntämiä lainoja parempina. Myös muut rahoituksenvälittäjät vähensivät hallussaan olevia muita lyhytaikaisia talletuksia ja siirsivät sijoituksiaan yön yli -talletuksiin ja takaisinostosopimuksiin.

Jälkimmäisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2012 toisella neljänneksellä 4,5 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 3,1 prosentista. Tässä näkyi vuosineljänneksen positiivinen kasvu, jota kiihdytti rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja takaisinostosopimusten kasvu. Yksityiskohtaisempi tarkastelu osoittaa kuitenkin, että takaisinostosopimusten positiivi-

Kuvio 11. M3:n pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Taulukko 2. Rahataloudelliset muuttujat

(neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Kanta prosentteina M3:sta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti					
		2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 Kesä	2012 Heinä
M1	49,5	1,4	1,9	2,3	2,8	3,5	4,5
Liikkeessä oleva raha	8,7	4,5	6,2	6,1	5,5	5,5	5,9
Yön yli -talletukset	40,9	0,8	1,0	1,5	2,2	3,1	4,2
M2–M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	38,8	3,4	2,3	2,7	2,8	2,4	2,2
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	18,7	3,1	2,0	3,4	2,7	1,5	0,7
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	20,2	3,7	2,5	2,1	2,9	3,3	3,6
M2	88,4	2,3	2,1	2,5	2,8	3,0	3,5
M3–M2 (= jälkimmäiset instrumentit)	11,6	2,7	3,5	3,1	4,5	5,0	6,4
M3	100,0	2,4	2,2	2,5	3,0	3,2	3,8
Luotot euroalueelle	2,4	1,3	1,4	1,5	1,4	1,2	
Luotot julkisyhteisöille	5,2	1,4	5,2	8,4	9,4	9,4	
Lainat julkisyhteisöille	7,0	-2,1	-4,6	-1,7	1,7	1,3	
Luotot yksityiselle sektorille	1,8	1,3	0,5	-0,1	-0,4	-0,6	
Lainat yksityiselle sektorille	2,5	2,1	0,9	0,1	-0,2	0,1	
Lainat yksityiselle sektorille lainojen myyntiä ja arvopaperistamista koskevilla tiedoilla korjattuna ²⁾	2,7	2,3	1,3	0,7	0,3	0,5	
Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)	3,5	2,6	0,4	-2,4	-3,6	-4,4	

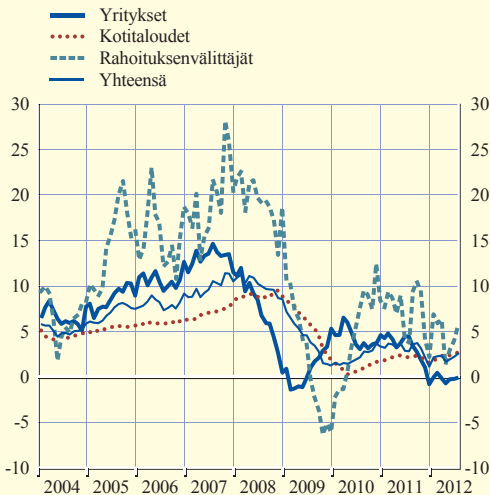
Lähde: EKP.

1) Sen viimeisen kuukauden lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

2) Rahalaitosten myöntämien lainojen vuosikasvua on korjattu taseesta pois myytyjen lainojen tai arvopaperistamisen osuudella.

Kuvio 12. Lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. Rahalaitossektori eurojärjestelmää lukuun ottamatta.

jonkin verran supistumista, mikä mahdollisesti johtuu siitä, että (i) pankit lunastivat maturiteettinsa saavuttaneita arvopapereita EKP:n kolmen vuoden pitempiaikaisista rahoitusoperaatioista saamallaan varoilla ja että (ii) useiden euroalueen maiden primäärimarkkinoilla oli yhä enemmän painetta, joka liittyi näiden maiden pankkijärjestelmiä koskeviin kielteisiin näkemyksiin. Tämä kehitys ei kääntynyt havaittavasti heinäkuussa.

M3-talletukset sisältävät lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset ja ovat laajin raha-aggregaatti, josta on saatavilla luotettavaa sektorikohtaista tietoa. Näiden talletusten vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2012 toisella neljänneksellä 2,4 % eli suurin piirtein sama kuin edellisellä neljänneksellä (jolloin se oli 2,3 %). Kaikki muut sektorit paitsi vakuutuslaitokset ja eläkerahastot lisäsivät hallussaan olevia M3-talletuksia. Kotitalouksien osalta hallussa olevien M3-talletusten (jotka olivat lähinnä yön yli -talletuksia ja lyhytaikaisia säästötalletuksia) määrän suurenemista tuki joissain maissa osittain se, että pankkien välinen kilpailu oli jatkuvaa, kun ne pyrkivät varmistamaan vakaan talletusrahoituksen ja houkuttelemaan sitä. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen hallussa olevien M3-talletusten supistuminen osittain taittoi vuoden 2012 ensimmäisen neljänneksen vahvan kasvun. Tämä saattaa viitata siihen, että nämä yksiköt sijoittavat varansa vaihtoehtoisin varallisuuseriin, osittain euroalueen ulkopuolelle. Heinäkuun luvut vahvistivat yleisesti tämän kehityksen.

M3:N KESKEISET VASTAERÄT

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten euroalueella oleville myöntämien luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi hieman vuoden 2012 toisella neljänneksellä ja nopeutui 1,5 prosenttiin (edellisen neljänneksen 1,4 prosentista) ennen kuin hidastui 1,2 prosenttiin heinäkuussa (ks. taulukko 2). Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen ja yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuiset kasvuvauhdit kehittyivät kuitenkin eri tavoin.

Rahalaitosten julkisyhteisöille myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 9,4 prosenttiin heinäkuussa 2012 oltuaan 8,4 % toisella ja 5,2 % ensimmäisellä neljänneksellä. Sen molempien alaerien kasvu voimistui. Julkisyhteisöjen velkapaperien ostojen kasvuvauhti oli edelleen kaksinu-

nen kasvu selittyi lähinnä keskusvastapuolten välityksellä toteutetuilla pankkien välisillä transaktioilla. Näiden transaktioiden vastapainona oli jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien määrän supistuminen vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Keskusvastapuoliin liittyvien takaisinostosopimusten kehitys saattaa antaa myös maakohtaista tietoa tilanteesta rahamarkkinoilla. Joissain euroalueen maissa esimerkiksi keskusvastapuoliin liittyvien takaisinostosopimusten kasvu toisella vuosineljänneksellä on saattanut kertoa näiden maiden pankkiteollisuutta koskevien epäilysten voimistumisesta. Samaan aikaan toisissa euroalueen maissa tämän instrumentin neljännesvuositason positiivinen kasvu johtui pankkien vakaasta likvideittipositioista, mutta siinä näkyivät myös vaikutukset, joita joidenkin liikkeeseenlaskijoina toimivien julkisyhteisöjen luottoluokituksen muutoksilla oli vakuudellisen pankkienvälisen rahan markkinoilla. Rahalaitosten lyhytaikaisissa velkapapereissa oli havaittavissa toisella neljänneksellä

meroinen – vaikkakin huomattavasti hitaampi kuin ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin rahalaitokset pyrkivät huomattavassa määrin sijoittamaan lyhytaikaisesti suuria määriä likviditeettiä, jota ne olivat saaneet kolmen vuoden pitempiaikaisista rahoitusoperaatioista. Julkisyhteisöille myönnetyt lainat olivat sitä vastoin toisella neljänneksellä melko suuria lähinnä maakohtaisista syistä.

Rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui –0,6 prosenttiin heinäkuussa 2012 oltuaan –0,1 % toisella ja 0,5 % ensimmäisellä neljänneksellä. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen virta oli vuoden 2012 toisella neljänneksellä huomattavan negatiivinen, koska rahalaitosten hallussa olevien yksityisen sektorin arvopapereiden myynti ja rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen lunastaminen (josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus) oli kuukausitasolla vahvaa. Heinäkuussa yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen supistuminen johtui sitä vastoin velkapaperien nettolunastusten huomattavasta määrästä, joka keskittyi lähinnä tiettyihin maihin, kun aikaisempaa arvopaperistamistoimintaa purettiin.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) heikkeni vuoden 2012 toisella neljänneksellä 0,7 prosenttiin edellisen neljänneksen 1,3 prosentista (ja samanlainen hidastuminen on havaittavissa, jos lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus otetaan huomioon; ks. taulukko 2). Tämän jälkeen se hidastui edelleen 0,5 prosenttiin heinäkuussa. Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että sekä muille rahoitusvälikäyttäjille kuin rahalaitoksille myönnettyt lainat että yrityksille myönnettyt lainat supistuivat edelleen, kun taas kotitalouksille myönnettyt lainat pysyivät vaimena.

Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti (josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus) hidastui vuoden 2012 toisella neljänneksellä 0,4 prosenttiin edellisen neljänneksen 1,2 prosentista ennen kuin heikkeni vielä 0,3 prosenttiin heinäkuussa, joten tämän lainaryhmän osalta vuoden 2011 toiselta neljännekseltä lähtien havaittu heikkeneminen jatkui. Tämä johtui lähinnä talousnäkymien ja asuntomarkkinoiden näkymien heikentymisestä ja useissa euroalueen maissa taseiden sopeuttamisen tarpeesta aikaisemman liian nopean kasvun jälkeen. Kun tiedoista poistetaan arvopaperistamisen vaikutus, luvut viittaavat siihen, että neljännesvuositason kasvu oli toisella neljänneksellä huomattavasti pienempi kuin edellisellä neljänneksellä. Asuntolainat ovat edelleen rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen tärkein aluerä (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot jaksosta 2.7).

Rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti (josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus) hidastui vuoden 2012 toisella neljänneksellä 0,3 prosenttiin edellisen neljänneksen 0,9 prosentista. Tämän jälkeen se heikkeni heinäkuussa vielä –0,2 prosenttiin, vaikka kuukausitason kasvu oli huomattava. Heinäkuun positiivinen kasvu keskittyi kokonaan lyhytaikaisiin (eli maturiteetiltaan enintään yhden vuoden) lainoihin, kun taas pitempiaikaisia lainoja lunastettiin nettomääräisesti (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot jaksosta 2.6).

Yksityiselle ei-rahoitussektorille suuntautuva lainananto on kaiken kaikkiaan pysynyt pitkällä aikavälillä arvioituna heikkona. Sekä kotitalouksille että yrityksille myönnettyjen lainojen vuotuisen kasvuvauhdin taso ja kehitys ovat edelleen eri maissa hyvin erilaisia. Tämä johtuu todennäköisesti eri maiden talousennusteiden ja asuntomarkkinoiden näkymien eroista sekä sektorikohtaisesta velkaantumisesta, samalla kun tarve sopeuttaa taseita tulevina vuosina vähentää lainojen kysyntää. Maissa, joissa vaihtotase on ylijäämäinen, myös se, että yrityksillä on runsaasti sisäisiä rahoituksen lähteitä, ja se, että pankkirahoituksesta siirrytään markkinaperusteiseen rahoitukseen viimeksi mainitun edullisempien rahoitusehtojen vuoksi, heikentävät osaltaan rahalaitosten lainanantoa.

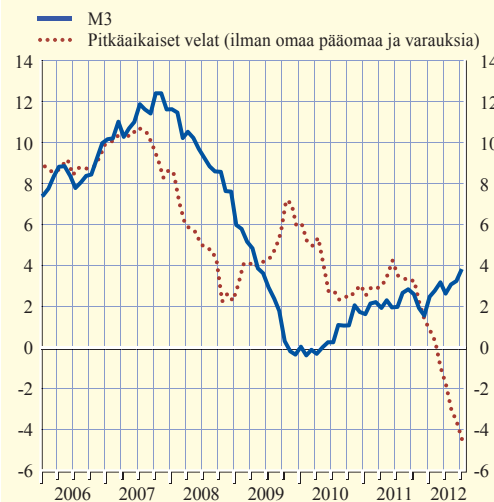
Jatkossa asuntolainojen maltillisen kasvun jatkuminen ja yrityksille myönnettyjen lainojen kasvun heikkeneminen edelleen olisi näiden kahden sektorin pitkän aikavälin kehityksen mukaista (talouskehitystä koskevan ennusteen perusteella): kotitalouksille myönnettyjen lainojen kehitys noudattelee taloudellista toimeliaisuutta ja yrityksille myönnettyjen lainojen kehitys reagoi viipeellä.

M3:n muista vastaeristä rahalaitosten pitkäaikaisen (ilman omaa pääomaa ja varauksia laskettujen) velkojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui -4,4 prosenttiin heinäkuussa 2012 oltuaan toisella neljänneksellä -2,4 % ja ensimmäisellä 0,4 % (ks. kuvio 13). Nämä pankkirahoituksen lähteet supistui neljännesvuositasolla jälleen merkittävästi toisella neljänneksellä, joten ne nopeuttivat rahan määrän kasvua. Supistuminen johtui suureksi osaksi sitä, että rahalaitosten pitempiaikaisten velkapaperien määrä sijoitussalkuissa supistui kokonaisuutena arvioiden edelleen merkittävästi, kun rahalaitokset ostivat vahvasti näitä arvopapereita takaisinostohjelmien yhteydessä kohentaakseen pääoma-asemaansa. Tätä edistivät osittain kolmen vuoden pitempiaikaisista rahoitusoperaatioista saatu likviditeetti ja arvopapereiden edulliset markkinahinnat ja osittain se, että rahalaitokset päättivät olla pidentämättä maturiteettinsa saavuttaneiden arvopapereiden maturiteettia vaikeiden markkinaolosuhteiden vuoksi. Myös pitempiaikaiset talletukset pienenivät osittain sen vuoksi, että aikaisempia arvopaperistamisoperaatioita, joissa lainoja ei ollut kirjattu pois pankkien taseesta, purettiin.

Euroalueen rahalaitosten ulkomainen nettoasema heikkeni vuoden 2012 toisella neljänneksellä edelleen edellisestä neljänneksestä. Siinä näkyvät rahaa hallussa pitävän sektorin pääomavirrat, jos ne kulkevat rahalaitosten kautta, samoin kuin rahaa hallussa pitävän sektorin liikkeeseen laskevien varallisuuserien siirrot. Syynä heikkenemiseen oli lähinnä kesäkuinen supistuminen kriisin syvennyttyä. Heinäkuussa havaittiin sitä vastoin maltillinen pääomavirta euroalueelle (ks. kuvio 14), missä mahdollisesti näkyy muutos kansainvälisten sijoittajien kokonaisarvioinnissa. Ks. yksityiskohtaisemmat tiedot kehikosta 4, jonka otsikkona on ”Kehitys euroalueen maksutaseen rahoitustaseessa kesäkuuhun 2012 saakka”.

Kuvio 13. M3 ja rahalaitosten pitkäaikaiset velat

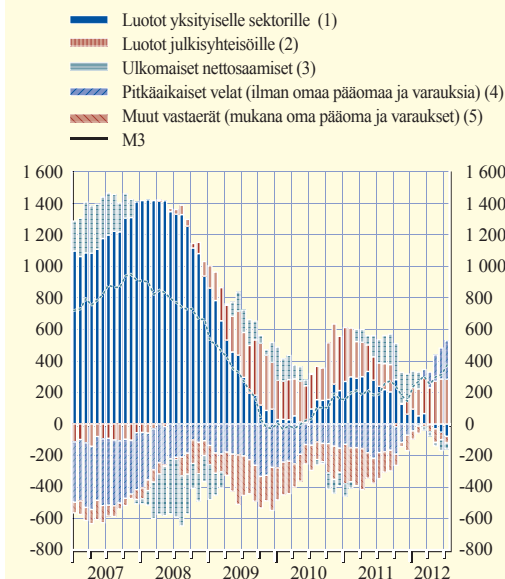
(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 14. M3:n vastaerät

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. M3 esitetään ainoastaan viitteeksi ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia) esitetään käänteismerkkinä, koska ne ovat rahalaitossektorin velkoja.

KOKONAISARVIO EUROALUEEN LIKVIDITEETTILANTEESTA

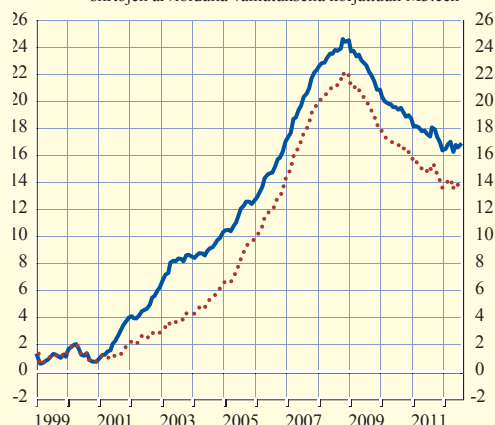
M3:n kasvu huhtikuusta heinäkuuhun 2012 johti siihen, että ennen kertyneen ylimääräisen likviditeetin vähentyminen hidastui sen jälkeen kun se oli supistunut merkittävästi rahoitusmarkkinoiden kriisin aikaisempien vaiheiden aikana (ks. kuvat 15 ja 16). Likviditeetin määrää kuvaavat indikaattorit, joita EKP seuraa, viittaavat siten edelleen siihen, että aikaisempi rahan määrän ja luottokannan liian nopea kasvu ei ole vielä täysin korjaantunut, vaikka tähänastinen sopeuttaminen on jo ollut merkittävää. Pitäisi kuitenkin muistaa, että tällaisia likviditeetin indikaattoreita on tulkittava varauksin, sillä ne perustuvat arvioon rahan hallussapidosta tasapainotilanteesta, mihin liittyy epävarmuutta. Tässä yhteydessä on huomautettava, että jotkin indikaattorit viittaavat jo siihen, että ylimääräistä likviditeettiä on vähennetty kolmen viime vuoden aikana jo niin paljon, että sen määrä on tällä hetkellä melko vähäinen.

Rahan määrän ja luottokannan trendikasvun vauhti pysyy kaiken kaikkiaan verrattain maltillisena, ja ylimääräisen likviditeetin indikaattorit viittaa siihen, että se heikkenee edelleen. Samoin kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, M3:n kasvu huhti–heinäkuussa 2012 ei johtunut yksityiselle sektorille myönnettyistä luotoista vaan sitä kiihdytti lähinnä sijoitusten siirtäminen M3:een sen vuoksi, että rahaa hallussa pitävä sektori suosii likviditeettiä, kun korot ovat matalat ja epävarmuus suurta. Tällaiset siirrot eivät yleensä kerro inflaation riskeistä, joten rahan määrän kehityksestä voidaan kaiken kaikkiaan päätellä, että hintavakaudelle aiheutuvat riskit ovat tasapainossa, kun tarkastellaan yhteen laskettuja indikaattoreita koko euroalueen osalta. Samaan aikaan maiden välisiä huomattavia eroja on seurattava tarkasti.

Kuvio 15. Nimellisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

— Viralliseen M3:een perustuva nimellinen rahapoikkeama
 Nimellinen rahapoikkeama, joka perustuu sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattuun M3:een²⁾

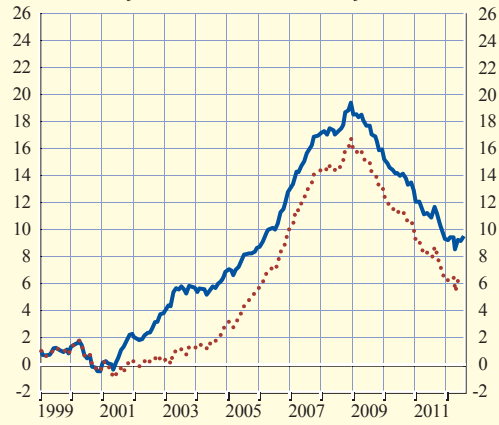
Lähde: EKP.

- 1) Nimellinen rahapoikkeama tarkoittaa eroa, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä (perusjaksona pidettävästä) joulukuusta 1998 alkaen.
- 2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Kuvio 16. Reaalisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina reaalisen M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

— Viralliseen M3:een perustuva reaalinen rahapoikkeama
 Reaalinen rahapoikkeama, joka perustuu sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattuun M3:een²⁾

Lähde: EKP.

- 1) Reaalinen rahapoikkeama tarkoittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä deflaoituna YKHIllä) poikkeamaa määrästä, joka olisi toteutunut, mikäli nimellinen M3 olisi kasvanut 4½ prosentin viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt EKP:n hintavakauden määritelmän mukaisesti perusjaksosta (joulukuun 1998) lähtien.
- 2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Kehikko 4.

KEHITYS EUROALUEEN MAKSUTASEEN RAHOITUSTASESSA KESÄKUUHUN 2012 SAAKKA

Tässä kehikossa analysoidaan euroalueen maksutaseen rahoitustasetta ja sen kehitystä vuoden 2012 toiseen neljännekseen saakka. Kesäkuussa 2012 päättyneellä 12 kuukauden jaksolla yhteenlaskettujen suorien ja arvopaperisijoitusten nettovienti euroalueelta oli 68,6 miljardia euroa, kun vastaavana ajanjaksona vuotta aiemmin pääomaa tuotiin nettomääräisesti 220,6 miljardia euroa. Nettovientiä kompensoi suurelta osin muihin sijoituksiin liittyneen pääomavirran kääntyminen jakson aikana nettoviennistä 64,8 miljardin euron nettotuonniksi (ks. oheinen taulukko). Tarkastelujakson lopussa euroalueelle kuitenkin suuntautui huomattavaa pääoman nettotuontia arvopaperisijoituksina, ja muihin sijoituksiin liittyen euroalueelta vietiin pääomaa sekä rahalaitossektorilla että muilla sektoreilla. Aloitettuaan jälleen ulkomaisten arvopaperien nettomääräiset ostot vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen sijoittajat sitä vastoin vähensivät ulkomaisia sijoituksiaan toisella neljänneksellä. Tämä johtui oletettavasti rahoituspaineista, jotka näkyivät muihin sijoituksiin liittyvässä pääoman nettoviennissä.

Yhteenlaskettujen suorien sijoitusten ja arvopaperisijoitusten pääomavirtojen kääntyminen nettovienniksi kesäkuussa 2012 päättyneellä 12 kuukauden jaksolla johtui pääasiassa arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin vähenemisestä, kun ulkomaiset sijoittajat vähensivät tuntuvasti euroalueella olevien ei-rahallisten liikkeeseen laskemien osakkeiden ostoja sekä myivät euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemia velkakirjoja. Samaan aikaan ulkomaisten arvopaperisijoitusten vähenemisen kanssa euroalueella olevat kotiutuvat ulkomaisiin arvopapereihin aiemmin sijoittamiaan varoja (erityisesti osakkeista). Kaksisuuntainen sijoitusten kotiutusprosessi tulisi nähdä vallinneiden voimakkaiden rahoitusmarkkinoiden jännitteiden ja maailmanlaajuisesti heilahtelevien osakkeiden hintojen valossa. Arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuon-

Euroalueen maksutaseen rahoitustase

(mrd. euroa; kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	2012		2011 Syys	3 kk:n kumulatiivisia lukuja			12 kk:n kumulatiivisia lukuja	
	Touko	Kesä		Joulu	Maalis	Kesä	2011 Kesä	2012 Kesä
Rahoitustase¹⁾	-0,2	-17,5	3,5	-40,2	3,3	-19,5	-1,5	-52,9
Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä, netto	36,6	29,0	15,8	-59,4	-82,4	57,3	220,6	-68,8
Suorat sijoitukset, netto	9,9	-30,6	-19,2	-54,9	-5,3	-30,3	-98,9	-109,7
Arvopaperisijoitukset, netto	26,7	59,7	35,0	-4,5	-77,1	87,6	319,5	41,0
Osakkeet	0,0	34,2	31,4	82,6	18,4	24,4	155,9	156,8
Velkapaperit	20,7	25,4	3,6	-87,1	-95,5	63,2	163,6	-115,8
Joukkolainat	13,7	30,8	19,9	-7,5	-60,3	47,6	123,4	-0,3
Rahamarkkinainstrumentit	7,0	-5,4	-16,4	-79,6	-35,2	15,7	40,2	-115,5
Muut sijoitukset, netto	-29,1	-40,6	-1,2	35,8	92,7	-62,5	-227,6	64,8
Rahaa hallussa pitävän sektorin osuus²⁾								
Suorat sijoitukset, netto	9,1	-31,6	-18,8	-54,2	-7,1	-33,4	-82,8	-113,5
Arvopaperisijoitukset, netto	32,0	46,9	19,9	-18,8	-46,6	56,8	32,5	11,3
Osakkeet	-3,0	40,9	29,1	43,3	14,7	24,4	153,4	111,6
Velkapaperit	35,1	6,0	-9,2	-62,2	-61,3	32,4	-120,9	-100,3
Muut sijoitukset, netto	-22,8	-13,7	24,6	13,7	9,6	-28,2	28,3	19,7

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

1) Saldolukuja (nettovirrat). Positiivinen luku tarkoittaa nettotuontia ja negatiivinen nettovientiä.

2) Julkisyhteisöt ja muut maksutaseen sektorit.

nin vähenemistä kompensoi suurelta osin muiden sijoitusten, eli pääasiassa talletusten ja lainojen, kääntyminen nettoviennistä nettotuonniksi. Tämä johtui pääasiassa siitä, että euroalueen pankit kotiuttivat varojaan ulkomailta tukeakseen taseidensa uudelleenjärjestelyä. Lisäksi tilapäisen vastavuoroisen valuuttajärjestelyn (swap-järjestely) yhteydessä eurojärjestelmän toteuttamat likviditeettiä lisäävät operatiot myötävaikuttivat muihin sijoituksiin liittyvään pääoman nettotuontiin.

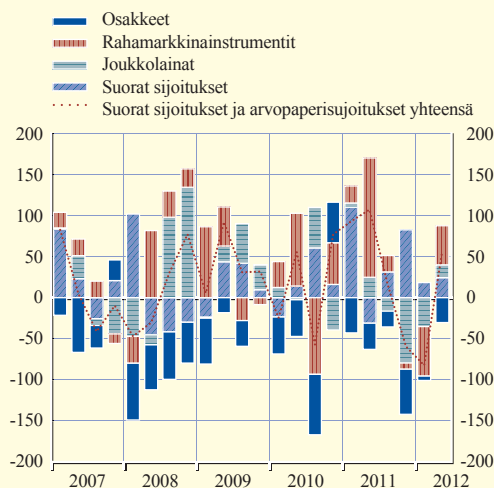
Sittemmin toisella vuosineljänneksellä pääomavirtojen kulussa on tapahtunut huomattavia muutoksia. Vaikka sekä euroalueella että ulkomailla olevat sijoittajat olivat tilapäisesti jatkaneet arvopaperien netto-ostoja rajan yli vuoden 2012 alussa, ostot vähenivät toisella neljänneksellä euroalueella olevien sijoittajien keventäessä omistuksiaan ulkomaisissa arvopapereissa. Siten pääoman nettovienti yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina kääntyi nettotuonniksi vuoden 2012 ensimmäisen ja toisen neljänneksen välissä (ks. oheinen kuvio). Ulkomaisiin suoriin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti kasvoi vuoden ensimmäisestä neljänneksestä, kun euroalueen ulkopuoliset vähensivät osakesijoituksia euroalueelle, kun taas arvopaperisijoitukset kääntyivät positiivisiksi sekä rahalaitossektorilla että ei-rahallaissektorilla.

Rahallaissektorilla arvopaperisijoitusten pääomavirta kääntyi positiiviseksi, kun euroalueella olevat jatkoivat aiemmin ulkomaille sekä velkainstrumentteihin että osakkeisiin tekemiensä sijoitusten kotiuttamista. Sijoitusten purkaminen tapahtui suurelta osin lyhytaikaisten rahamarkkinainstrumenttien myyntinä ja vähäisemmässä määrin joukkovelkakirjalainojen ja pidempien rahamarkkinapaperien myyntinä. Arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettoviennin kääntymisen nettotuonniksi on nähtävä siinä valossa, että muiden sijoitusten pääomavirta kääntyi nettotuonnista nettovienniksi, joten se oletettavasti heijastaa euroalueen pankkien painetta myydä ulkomaisia arvopapereita varojen vapauttamiseksi. Sitä mukaa, kun valtionvelkakriisiin liittyvä epävarmuus syveni ja riskinkarttaminen voimistui jälleen, euroalueen pankit kohtasivat vaikeuksia likviditeetin hankkimisessa lainoina ja talletuksina sekä erääntyvien lyhytaikaisten talletusten ja lainojen uusimisessa. Tämä johti pankkisektorin muihin sijoituksiin liittyvien velkojen jyrkkään supistumiseen.

Ei-rahallaissektorilla ulkomaisten sijoittajien arvopaperiostot euroalueelta pysyivät jokseenkin ennallaan toisella neljänneksellä, kun taas euroalueella olevat sijoittajat vähensivät ulkomaisten velkainstrumenttien (pääasiassa joukkovelkakirjalainojen ja rahamarkkinavälineiden) netto-ostojaan ja kevensivät ulkomaisia osakesijoituksiaan. Siten vuoden alussa alkanut arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti kääntyi nettotuonniksi toisella neljänneksellä. Arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman tuonti euroalueen ei-rahallaissektorille lisäsi siellä käytettävissä olevaa likviditeettiä, mikä näkyy osittain lavean raha-aggregaatin M3:n kehityksessä. Kuten maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä on nähtävissä, nämä rahaa hallussa pitävän sektorin taloustoimet olivat rahallaitosten ulkomaisten nettosaamisten kasvun tärkeä taustatekijä vuoden 2012 toisella neljänneksellä.

Rahoitustaseen pääerät

(mrd. euroa, 12 kuukauden kumulatiiviset nettovirrat, kuukausihavaintoja)

Lähde: EKP.

2.2 EI-RAHOITUSSEKTORIN RAHOITUSINVESTOINNIT JA INSTITUTIONAALISET SIIJOITAJAT

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä osittain siksi, että likvidejä varoja pidettiin parempana sijoituskohteena epävarmuuden lisääntyessä. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti vakiintui, kun kotitalouksien sijoitukset vakuutus tekniseen vastuuvelkaan kasvoivat voimakkaasti. Nettolunastuksia tehtiin kaikkien tärkeimpien sijoitusrahastotyyppien osalta – joukkolainarahastoja lukuun ottamatta – vuoden 2012 toisella neljänneksellä, kun joukkolainamarkkinoiden jännitteet helpottivat eurojärjestelmän epätavanomaisten rahapoliittisten toimien myötä.

EI-RAHOITUSSEKTORI

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä (jolta tuoreimmat käytettävissä olevat neljännesvuositiedot ovat) 2,8 prosenttiin (vuoden 2011 viimeisen neljänneksen 2,6 prosentista; ks. taulukko 3). Vuoden 2012 ensimmäisen neljänneksen kehityksessä näkyi lähinnä sekä käteiseen ja talletuksiin tehtyjen investointien – joissa näkyy likvidien varojen suosiminen, kun korot ovat matalia ja markkinoilla on lisääntyvää epävarmuutta – että osakkeisiin ja osuuksiin (lukuun ottamatta rahasto-osuuksia) tehtyjen investointien kasvuvauhdin nopeutuminen.

Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että yrityssektoria lukuun ottamatta kaikki sektorit vaikuttivat rahoitusinvestointien vuotuisen kasvuvauhdin vahvistumiseen vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 17). Se, että kotitalouksille on kertynyt rahoitusvaroja nopeammin, johtuu sekä käteiseen ja talletuksiin että vakuutus tekniseen vastuuvelkaan tehtyjen investointien kasvusta, kun epävarmuus on suurta ja likvidejä varoja suositaan. Sijoitusrahastoja koskevat tilastotiedot viittaavat siihen, että sijoitukset sijoitusrahastoihin olivat vaimeita vuoden 2012 toisella neljänneksellä, kun joukkolainarahastojen vahvan kasvun kuittasi lähes kokonaan osakerahastoihin tehtyjen sijoitusten supistuminen.

Taulukko 3. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina rahoitusvaroista ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti									
		2009 IV	2010 I	2010 II	2010 III	2010 IV	2011 I	2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I
Rahoitusinvestoinnit	100	2,4	2,6	2,7	3,0	3,8	3,5	3,7	3,4	2,6	2,8
Käteinen ja talletukset	24	3,1	1,8	1,6	2,4	3,2	3,8	4,0	3,4	2,8	3,6
Velkapaperit lukuun ottamatta johdannaisia	6	-3,0	-2,6	-2,5	-3,1	5,5	6,7	7,7	7,8	2,8	1,5
josta: lyhytaikaiset	0	-36,1	-26,9	-24,1	-9,5	-7,0	0,2	7,1	-0,8	20,6	15,5
josta: pitkäaikaiset	5	2,2	0,7	0,0	-2,4	6,7	7,3	7,8	8,5	1,4	0,4
Osakkeet ja osuudet lukuun ottamatta rahasto-osuuksia	28	2,6	2,6	2,5	2,8	3,5	2,9	2,8	2,8	2,1	2,3
josta: noteeratut osakkeet	6	4,0	4,4	3,0	1,9	2,8	1,2	1,4	3,0	1,9	2,6
josta: noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	22	2,3	2,2	2,4	3,0	3,6	3,3	3,2	2,7	2,2	2,3
Rahasto-osuudet	5	2,1	0,4	-1,8	-2,9	-3,6	-4,0	-3,1	-4,5	-4,7	-3,5
Vakuutus tekninen vastuuvelka	15	4,5	5,0	4,8	4,7	4,3	3,6	3,1	2,7	2,1	1,8
Muut ²⁾	22	1,3	3,9	5,4	5,8	5,9	5,1	5,3	5,6	5,0	5,3
M3³⁾		-0,4	-0,1	0,3	1,1	1,7	2,2	2,0	2,9	1,5	3,2

Lähde: EKP.

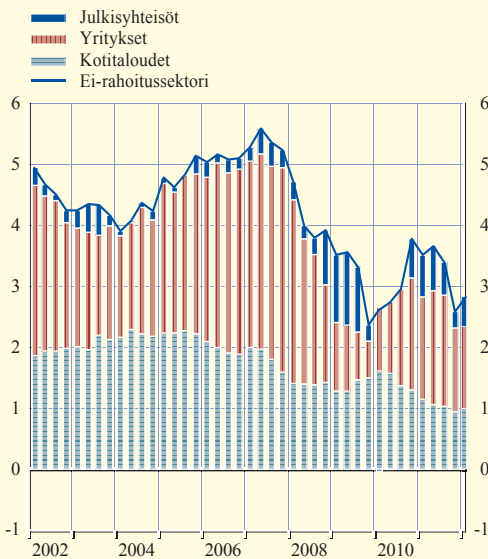
1) Sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

2) Muut rahoitusvarat käsittävät lainat ja muut saamiset, joihin puolestaan sisältyvät yritysten myöntämät kauppaluotot.

3) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahallisosektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahalaitoksilta ja valtionhallinnolta.

Kuvio 17. Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

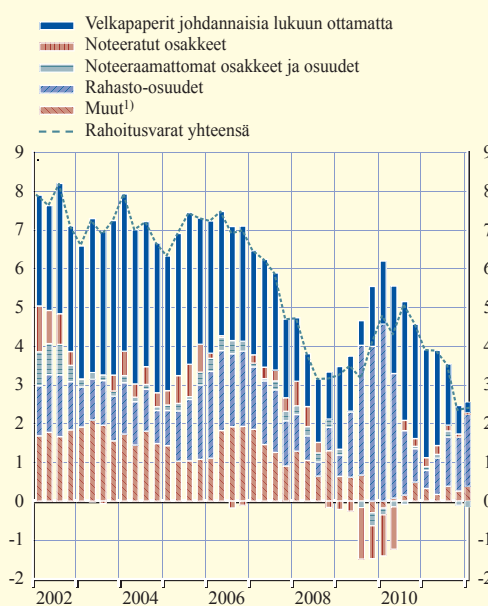
(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikkönä)

Lähde: EKP.

Kuvio 18. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikkönä)

Lähde: EKP.

1) Lainat, talletukset, vakuutustekninen vastuuvélka ja muut saamiset.

Julkisyhteisöjen sektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi merkittävästi ensimmäisellä neljänneksellä lähinnä käteiseen ja talletuksiin tehtyjen sijoitusten kasvun ansiosta. Yritysten rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä johtuu todennäköisesti siitä, että sisäisiä rahoituslähteitä on käytetty yhä useammin. Yksityiskohtaisempia tietoja yksityisen ei-rahoitussektorin rahoituksen ja taseiden kehityksestä on saatavissa jaksoista 2.6 ja 2.7. Tietoja on saatavilla – kaikkien institutionaalisten sektorien osalta – myös elokuun 2012 Kuukausikatsauksen kehikosta ”Integrated euro area accounts for the first quarter of 2012”.

INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti vakiintui 2,4 prosenttiin vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä (joka on viimeisin neljännes, jolta tietoja euroalueen integroidusta tilinpäädästä on saatavissa; ks. kuvio 18). Tämä oli hitain kasvuvauhti sitten vuoden 1999. Instrumentikohtainen tarkastelu osoittaa, että vakuutuslaitokset ja eläkerahastot lisäsivät investointejaan rahasto-osuuksiin, jotka vaikuttivat edelleen eniten tällaisten yhteisöjen rahoitusinvestointien vuotuisen kasvuvauhtiin. Tämä johtui siitä, että ne sijoittavat varoja – jotka on saatu kotitalouksien uusista sijoituksista henkivakuutuksiin ja eläkevakuutuksen tyyppisiin tuotteisiin sekä suoraan hallussa olleiden velkapaperien myynnistä – pääasiassa mieluummin rahasto-osuuksiin kuin suoraan arvopapereihin. Samaan aikaan vakuutuslaitokset ja eläkerahastot lisäsivät edelleen hallussaan olevia käteistä ja talletuksia, mahdollisesti sen vuoksi, että ne tarvitsevat suurempia käteispuskureita rahoitusmarkkinoiden epävarman tilanteen vuoksi.

Sijoitukset sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) supistuivat vuoden 2012 toisella neljänneksellä vuositasolla 43 miljardiin euroon edellisen neljänneksen 83 miljardista eurosta. Vuotuinen kasvuvauhti heikkeni 0,6 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 1,3 prosentista. Joukkolainarahastosijoitusten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui,

mutta osakerahasto- ja yhdistelmärahastosijoitukset supistuivat (ks. kuvio 19). Eurojärjestelmän epätavanomaisten rahapoliittisten toimien vaikutus, joka tuki investointeja rahasto-osuuksiin ensimmäisellä neljänneksellä, oli huomattavasti pienempi toisella neljänneksellä. Sen jälkeen kun rahamarkkinarahastot olivat kasvaneet vuoden 2011 lopussa ja vuoden 2012 alussa – mahdollisesti siksi, että likviditeettiä oli runsaasti – ne supistuivat vuoden 2012 toisella neljänneksellä, sillä taloudellinen ympäristö on näille rahastoille haasteellinen matalan korkotason vuoksi.

Kun tarkastellaan erityisesti vuoden 2012 toisen neljänneksen kehitystä, sijoitukset sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) kasvoivat 36 miljardia euroa kausivaihtelusta puhdistamattomien tietojen perusteella. Vuoden 2012 ensimmäisen puoliskon kasvu oli suurempi kuin vuoden 2011 supistuminen. Joukkolainarahastojen kasvu vuoden 2012 ensimmäisellä puoliskolla oli paljon suurempi kuin muiden rahastotyyppien, minkä seurauksena joukkolainarahastojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 4,7 prosenttiin. Tämä johtuu osittain siitä, että tilanne joukkolainamarkkinoilla keveni 22.12.2011 ja 1.3.2012 suoritetujen maturiteettitään kolmen vuoden pituisten eurojärjestelmän pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden jälkeen.

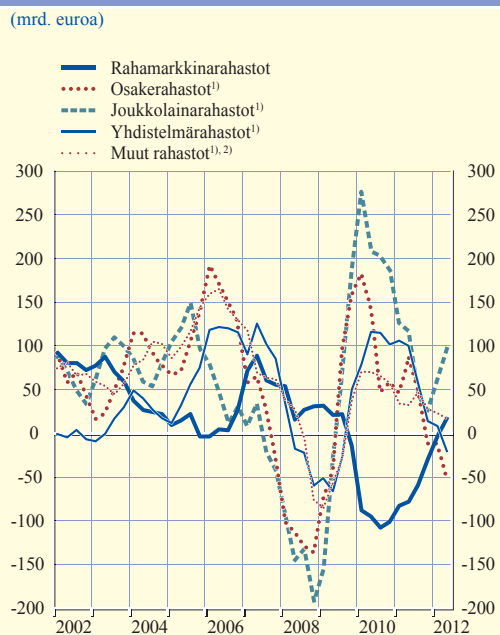
2.3 RAHAMARKKINAKOROT

Rahamarkkinakorot laskivat yleisesti jaksolla 5.6.–5.9.2012 eoniakoron jatkuvaa laskua noudatellen. Eoniakorko on vaihdellut matalalla tasolla vuoden alusta lähtien, ja siinä näkyy EKP:n ohjaukorkojen aleneminen 0,25 prosenttiyksiköllä 11.7.2012 ja yön yli -markkinoille kertynyt merkittävä määrä ylimääräistä likviditeettiä. Rahamarkkinakorkojen volatiliteetti väheni.

Vakuudettomat rahamarkkinakorot laskivat jaksolla 5.6.–5.9.2012. Yhden kuukauden euriborkorko oli syyskuun 5. päivänä 0,12 %, kolmen kuukauden 0,28 %, kuuden kuukauden 0,52 % ja 12 kuukauden 0,78 %. Yhden kuukauden euriborkorko oli siis laskenut 0,26 prosenttiyksikköä, kolmen kuukauden 0,39, kuuden kuukauden 0,42 ja 12 kuukauden 0,44 prosenttiyksikköä kesäkuun 5. päivästä 2012. Kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero – joka on rahamarkkinoiden tuottokäyrän jyrkkyyden indikaattori – pieneni tämän ajanjakson aikana 0,18 prosenttiyksikköä ja oli 0,66 prosenttiyksikköä 5.9. (ks. kuvio 20).

Vakuudelliset rahamarkkinakorot ovat vakiintuneet erittäin matalalle tasolle vuoden alusta (ks. kuvio 21). Kolmen kuukauden yön yli -indeksiswapkorko oli syyskuun 5. päivänä 0,08 % eli noin 0,19 prosenttiyksikköä alempi kuin 5.6. Koska vastaava vakuudeton euriborkorko laski vielä enemmän, näiden kahden koron välinen ero pieneni 5.6. ja 5.9. välisenä aikana 0,40 prosenttiyksiköstä 0,20 prosenttiyksikköön.

Kuvio 19. Vuotuiset nettosijoitukset rahamarkkina- ja sijoitusrahastoihin

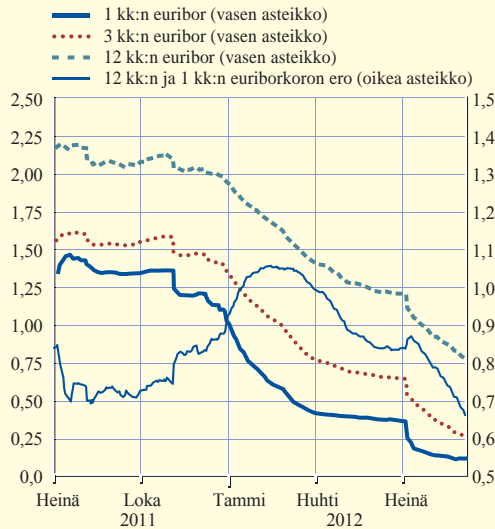
Lähteet: EKP ja EFAMA.

1) Ennen vuoden 2009 ensimmäistä neljännestä arviot neljänneksittaisistä virtatiedoista on johdettu yhdenmukaistamattomista EKP:n sijoitusrahastotilastoista, EFAMAN tuottamiin kansallisiin tietoihin perustuvista EKP:n laskelmista ja EKP:n arvioista.

2) Kiinteistörahasot, riskirahasot ja muualla luokittelemattomat rahastot.

Kuvio 20. Rahamarkkinakorot

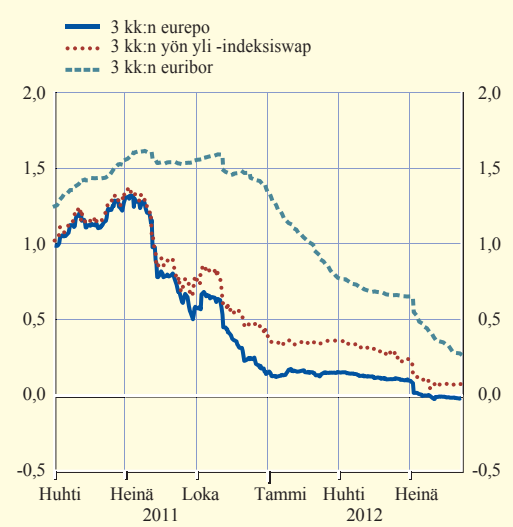
(vuotuinen korko, korkoero prosenttiyksikköinä, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Thomson Reuters.

Kuvio 21. Kolmen kuukauden eurepo, euribor ja yön yli -indeksiswap

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

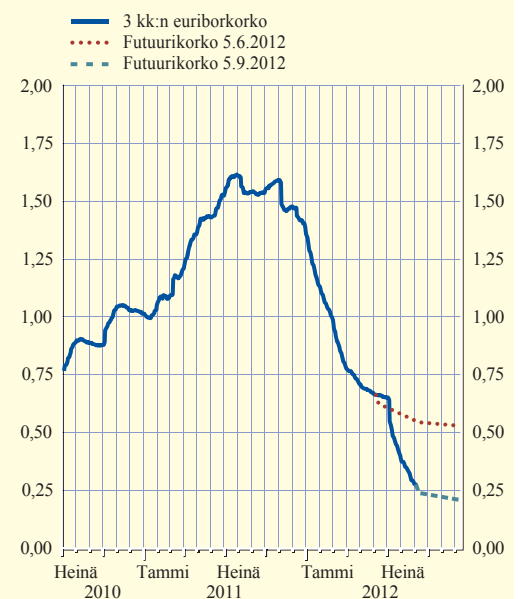
Lähteet: EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters.

Syyskuussa 2012 erääntyvien kolmen kuukauden euriborfuturisopimusten pohjalta johdettu korko 5,9 % oli 0,24 %, joulukuussa erääntyvien 0,21 % ja maaliskuussa 2013 erääntyvien 0,22 %. Syyskuussa erääntyvien kolmen kuukauden euriborfuturisopimusten pohjalta johdettu korko oli siis laskenut 5.6. jälkeen 0,31 prosenttiyksikköä, joulukuussa erääntyvien 0,32 prosenttiyksikköä ja maaliskuussa 2013 erääntyvien 0,30 prosenttiyksikköä, mikä osittain johtui siitä, että EKP:n ohjaukorkojen odotettiin laskevan (ks. kuvio 22). Kolmen kuukauden euriborfuturisopimukseen perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitiitti väheni kolmen, kuuden, yhdeksän ja 12 kuukauden kiinteissä maturiteeteissa tarkastelujakson lopussa (ks. kuvio 23).

Yön yli -maturiteetin tarkastelu osoittaa, että eoniakorko pysyi vakaana ja oli kaiken kaikkiaan noin 0,33 prosenttiyksikköä vuoden kuudennen pitäjän aikana (ainoana poikkeuksena hyvin maltillinen hyppäys toisen neljänneksen viimeisenä TARGET-pankkipäivänä, jolloin se oli 0,382 %), ja volatilitiitti oli erittäin vähäistä. Eoniakorko oli seitsemäntenä ja kahdeksantena

Kuvio 22. Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

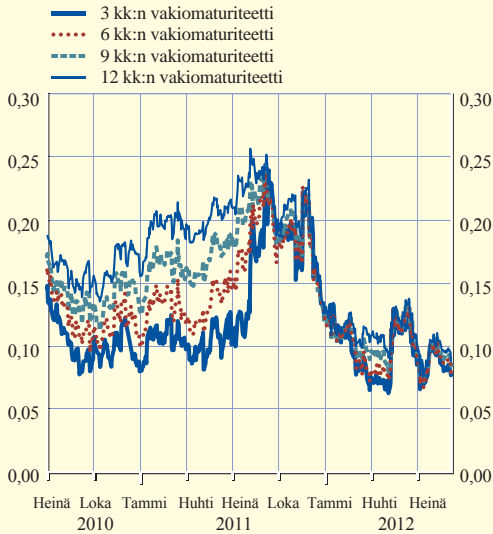

Lähde: Thomson Reuters.

Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

Kuvio 23. Kolmen kuukauden euribor-futuureiden optioihin perustuva implisiittinen volatilitiiteetti vakiomaturiteeteissa

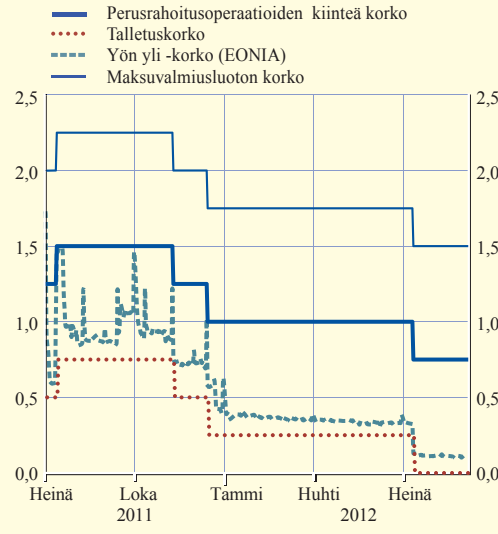
(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tämä indikaattori lasketaan kahdessa vaiheessa. Kolmen kuukauden euriborfutuureiden optioista johdetut implisiittiset volatilitiiteetit muunnetaan ensin siten, että ne ilmaistaan logaritmisina hintoina eikä tuottoina. Tämän jälkeen näin saadut implisiittiset volatilitiiteetit, joilla on vakiomaturiteettipäivämäärä, muunnetaan vakiojuoksuaikaisiksi tiedoiksi.

Kuvio 24. EKP:n korot ja yön yli -korko

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Thomson Reuters.

pitojaksosena EKP:n ohjauskorkojen laskun jälkeen noin 0,11 prosenttiyksikköä ja 0,107 % 5.9. Tämän seurauksena eoniakoron ja perusrahoitusoperaatioiden koron välinen ero pysyi negatiivisena koko tarkastelujakson ajan, koska yön yli -rahamarkkinoilla oli hyvin suuria määriä ylimääräistä likviditeettiä.

EKP lisäsi tarkastelujakson aikana edelleen likviditeettiä rahoitusoperaatioilla, jotka olivat yhden viikon, yhden pitojakson ja kolmen kuukauden mittaisia. Kaikki nämä operaatiot toteutettiin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti.

EKP toteutti viikoittain myös yhden viikon pituisia likviditeettiä vähentäviä operaatioita vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa maksimitarjouskorko oli vuoden 2012 kuudennella pitojaksolla 1 % sekä vuoden seitsemännellä ja kahdeksannella pitojaksolla 0,75 %. EKP eliminoi näillä likviditeettiä vähentävillä operaatioilla velkapaperiohjelmassa tehtyjen ostojen arvoa vastaavan määrän, joka oli yhteensä 209,0 miljardia euroa 5.9.

Tarkastelujaksolle oli ominaista ylimääräisen likviditeetin erittäin runsas määrä, ja talletusmahdollisuutta käytettiin kyseisten kolmen pitojakson (eli vuoden 2012 kuudennen, seitsemännen ja kahdeksannen pitojakson) aikana päivittäin keskimäärin 479 miljardin euron verran. Vertailukohtana mainittakoon, että kolmen edellisen pitojakson aikana talletusmahdollisuutta käytettiin päivittäin keskimäärin 772 miljardin euron verran. Supistuminen johtuu lähinnä siitä, että perusrahaa siirrettiin talletusmahdollisuudesta käyttötileille, kun talletuskorko aleni 0,00 prosenttiin 11.7.2012 alkaen.

LIKVIDITEETTITILANNE JA RAHAPOLIITTISET OPERAATIOIOT 9.5.2012–7.8.2012

Tässä kehitössä tarkastellaan EKP:n avomarkkinaoperaatioita 12.6.2012, 10.7.2012 ja 7.8.2012 päättyneillä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksoilla.

EKP:n neuvosto päätti 6.6.2012, että perusrahoitusoperaatiot toteutetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Näin toimitaan niin kauan kuin on tarpeen mutta vähintään kuluvan vuoden 12. pitoajanjakson loppuun eli 15.1.2013 saakka. Samaa menettelyä käytetään myös poikkeavalla maturiteetilla toteutettavissa eurojärjestelmän rahoitusoperaatioissa (maturiteettina yksi pitoajanjakso), joita jatketaan niin kauan kuin on tarpeen. Näiden operaatioiden kiinteänä korkona käytetään senhetkistä perusrahoitusoperaatioiden korkoa.

Lisäksi päätettiin, että loppuvuonna 2012 kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Kolmen kuukauden rahoitusoperaatioiden kiinteänä korkona käytetään perusrahoitusoperaatioiden keskimääräistä korkoa kulloisenkin operaation ajalta. Tarkastelujakson aikana kaikki euromääräiset rahoitusoperaatiot toteutettiin edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Lisäksi EKP:n neuvosto päätti 5.7.2012 laskea EKP:n ohjaukorkoja 25 peruspisteellä.

Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet

Pankkijärjestelmän päivittäinen likviditeettitarve – määriteltynä riippumattomien tekijöiden vaikutuksen, varantovelvoitteiden ja varantovelvoitteen ylittävien sekkitilitalletusten summaksi – oli tarkastelujakson aikana keskimäärin 623,1 miljardia euroa, mikä oli 197,1 miljardia euroa enemmän kuin edeltäneiden kolmen pitoajanjakson (15.2.2012–8.5.2012) keskimääräinen likviditeettitarve.

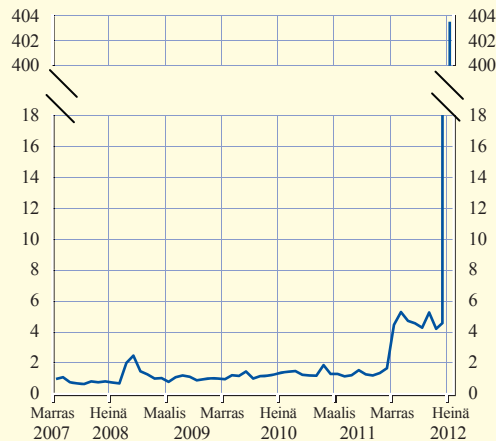
Likviditeettitarpeiden kasvun taustalla olivat riippumattomien tekijöiden vaikutus sekä erityisesti varantovelvoitteen ylittävien sekkitilitalletusten lisääntyminen EKP:n neuvoston laskettua talletuskoron nolnaan prosenttiin 11.7.2012 lähtien. Päätöksen jälkeen pankkien kannalta oli periaatteessa yhdentekevää, pitivätkö ne varojaan nollakorkoisilla sekkitileillä varantovelvoitteen ylittävinä talletuksina vai nollakorkoisina yön yli -talletuksina.

Tarkastelujakson kolmantena pitoajanjaksona varantovelvoitteen ylittävien talletusten keskimääräinen volyyymi oli jopa 403 miljardia euroa – kahtena ensimmäisenä pitoajanjaksona se oli vain 4,4 miljardia euroa ja tarkastelujaksoa edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona 4,7 miljardia euroa (ks. kuvio A).¹ Varantovelvoitteet olivat tarkastelujakson kolmena pitoajanjaksona keskimäärin 106,8 miljardia euroa (edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona keskimäärin 105,0 miljardia euroa). Riippumattomien tekijöiden keskimääräinen vaikutus kasvoi 73,0 miljardilla eurolla 389,3 miljardiin euroon.

¹ Varantovelvoitteen ylittäviin talletuksiin vaikuttavia tekijöitä on tarkasteltu EKP:n lokakuun 2005 Kuukausikatsauksen kehitössä ”Excess reserves and the ECB’s implementation of monetary policy”.

Kuvio A. Pankkien varantovelvoitteen ylittävät sekkitilitalletukset

(mrd. euroa, kunkin pitoajanjakson keskiarvo)

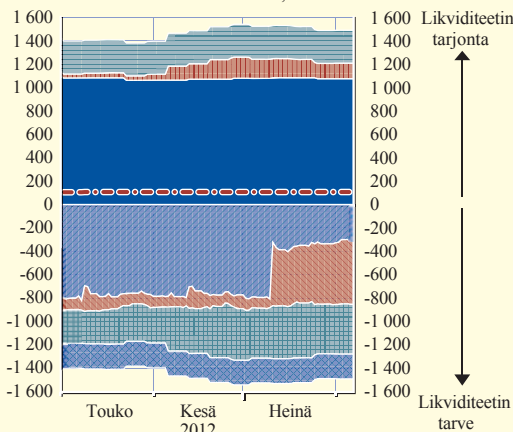

Lähde: EKP.

Kuvio B. Pankkijärjestelmän likviditeetti-tarpeet ja likviditeetin tarjonta

(mrd. euroa, kunkin erän päivittäinen keskiarvo koko jaksolta)

- Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot: 1 075,0 mrd. euroa
- Perusrahoitusoperaatiot: 116,7 mrd. euroa
- Katettujen joukkolainojen osto-ohjelmat ja velkapaperiohjelma: 281,0 mrd. euroa
- Talletusmahdollisuudet nettokäyttö: 639,1 mrd. euroa
- Sekkitilitalletukset: 233,9 mrd. euroa
- Riippumattomat tekijät: 389,3 mrd. euroa
- Viikoittaiset likviditeettiä vähentävät hienosäätöoperaatiot: 211,8 mrd. euroa
- Varantovelvoitteet: 106,8 mrd. euroa

Lähde: EKP.

Likviditeetin tarjonta

Tarkastelujaksolla avomarkkinaoperaatioissa jaetun likviditeetin nettomääräinen kokonaisvolyymi oli keskimäärin 1 260,8 miljardia euroa. Kokonaisvolyymi oli siis 115,7 miljardia euroa suurempi kuin kolmen edellisen pitoajanjakson aikana. Huutokauppoina toteutetuissa operaatioissa² jaettiin likviditeettiä keskimäärin 979,9 miljardia euroa (116,5 miljardia euroa enemmän kuin edeltäneellä tarkastelujaksolla) (ks. kuvio B).

Yhden viikon perusrahoitusoperaatioissa keskimäärin jaetun likviditeetin määrä kasvoi 52,6 miljardilla eurolla edeltäneeseen tarkastelujaksoon verrattuna. Pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa keskimäärin jaetun likviditeetin määrä kasvoi 60,9 miljardilla eurolla. Viikoittaisissa hienosäätöoperaatioissa vähennettiin likviditeettiä keskimäärin 3,0 miljardia euroa vähemmän kuin edeltäneellä tarkastelujaksolla.

Alkuperäisessä ja nykyisessä katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa sekä velkapaperiohjelmassa tehtyjen ostojen myötä jaetun likviditeetin yhteenlaskettu määrä oli keskimäärin 281,0 miljardia euroa tarkastelujaksolla (hieman vähemmän kuin edeltäneiden kolmen pitoajanjakson aikana keskimäärin).

Alkuperäisessä katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa jaetun likviditeetin määrä oli 7.8.2012 kaikkiaan 55,0 miljardia euroa eli hieman pienempi kuin edeltäneellä tarkastelujaksolla. Synnä pienenemiseen oli joukkolainojen erääntyminen. Ohjelman viimeiset ostot tehtiin 30.6.2010. Nykyisessä katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa (joka alkoi 3.11.2011) oli 7.8.2012 mennessä tehty ostoja 14,6 miljardin euron arvosta, ja velkapaperiohjelmassa tehtyjen arvopaperiostojen nettoarvo oli osan arvopapereista eräännyttyä 211,3 miljardia euroa (214,2 miljardia euroa 8.5.2012). Velkapaperiohjelmassa tehtyjen ostojen likviditeettivaikutus neutraloitiin viikoittaisissa hienosäätöoperaatioissa.

² Huutokauppoina toteutettavia operaatioita ovat perusrahoitusoperaatiot, pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot ja hienosäätöoperaatiot. Hienosäätöoperaatiot voivat olla joko likviditeettiä lisääviä tai sitä vähentäviä.

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö

Ylimääräisen likviditeetin määrä – määriteltynä rahoitusoperaatioissa ja maksuvalmiusluottona jaetun likviditeetin kokonaismäärän sekä riippumattomien tekijöiden ja varantovelvoitteiden yhteismäärän väliseksi erotukseksi – kasvoi pääasiassa likviditeetin lisääntyneen tarjonnan vuoksi, ja tarkastelujaksolla ylimääräistä likviditeettiä oli keskimäärin 766,2 miljardia euroa (edeltäneellä tarkastelujaksolla 725,9 miljardia euroa). Maksuvalmiusluoton käyttö väheni ja oli tarkastelujakson aikana keskimäärin 1,4 miljardia euroa (edeltäneiden kolmen pitoajanjakson aikana keskimäärin 2,1 miljardia euroa). Pankkien varantovelvoitteen ylittävien sekkitilitalletuksien määrä kasvoi sen jälkeen, kun talletuskorko laskettiin noltaan prosenttiin 11.7.2012. Talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö väheni siten tarkastelujakson kolmannella pitoajanjaksolla 343,1 miljardiin euroon, kun se kahden ensimmäisen pitoajanjakson aikana oli keskimäärin 770,7 miljardia euroa. Tarkastelujakson kolmen pitoajanjakson aikana talletusmahdollisuuden käyttö oli keskimäärin 639,1 miljardia euroa ja tarkastelujaksoa edeltävien kolmen pitoajanjakson aikana keskimäärin 721,2 miljardia euroa. Talletusmahdollisuuden nettokäyttö³ oli keskimäärin 637,7 miljardia euroa.

Korot

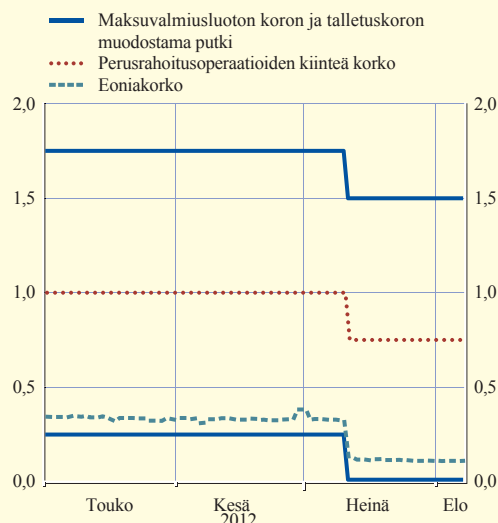
EKP:n neuvoston päätösten mukaisesti perusrahoitusoperaatioiden korkoa, maksuvalmiusluoton korkoa ja talletuskorkoa laskettiin 25 peruspistettä 11.7.2012. Tarkastelujakson lopussa perusrahoitusoperaatioiden korko oli 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

Likviditeetin ollessa edelleen runsasta tarkastelujaksolla oniakorko ja muut hyvin lyhyet rahamarkkinakorot pysyivät matalalla tasolla, keskimäärin 66 peruspistettä alle perusrahoitusoperaatioiden korun (ks. kuvio C). Eoniakorko oli tarkastelujaksolla keskimäärin 0,26 %.

³ Talletusmahdollisuuden nettokäyttö on talletusmahdollisuuden käytön ja maksuvalmiusluoton käytön erotus tarkastelujakson aikana. Myös viikonloput lasketaan mukaan.

Kuvio C. Eoniakorko ja EKP:n korot

(päivittäinen korko prosentteina)

Lähde: EKP.

2.4 JOUKKOLAINAMARKKINAT

AAA-luokituksen saaneiden valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat euroalueella kaiken kaikkiaan noin 0,10 prosenttiyksikköä jaksolla 1.6.–5.9.2012. Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot pysyivät suurin piirtein ennallaan. Euroalueella valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat kesäkuussa mutta pienenevät tämän jälkeen pitkän aikaa lähinnä sen vuoksi, että huoli talouden lyhyen ajan näkymistä ja euroalueen velkakriisistä kasvoi markkinoilla. Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot kehittyivät suurin piirtein sivusuuntaan kesäkuussa ennen kuin supistuivat heinäkuun alkupuoliskolla, ja supistuminen taittui tämän jälkeen heinäkuun lopussa ja

elokuussa. Euroalueella pitkien joukkolainojen tuottoerot Saksa joukkolainoihin nähden supistuivat useimpien maiden osalta. Epävarmuus joukkolainamarkkinoiden tulevasta kehityksestä on pysynyt euroalueella optioista johdetulla implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna suurin piirtein samana kesäkuun alusta. Yhdysvalloissa joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti väheni saman ajanjakson aikana ja pysyi siten pienempänä kuin euroalueella. Euroalueella markkinapohjaiset indikaattorit viittaavat edelleen siihen, että markkinaosapuolten inflaatio-odotukset pysyvät keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä tiukasti hintavakauden määritelmän mukaisina.

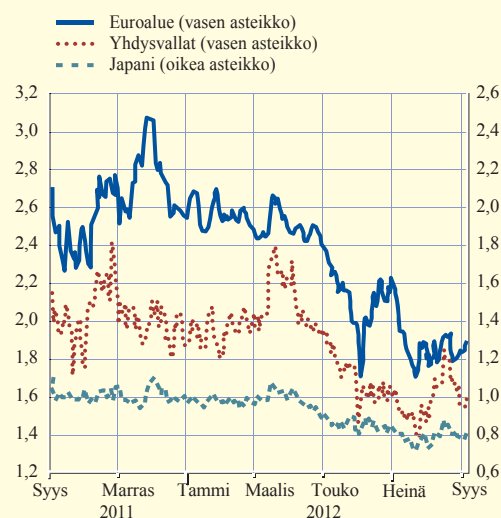
AAA-luokituksen saaneiden valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat euroalueella noin 0,10 prosenttiyksikköä jaksolla 1.6.–5.9.2012 (ks. kuvio 25). Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot pysyivät suurin piirtein ennallaan. Tuotot olivat 5.9. euroalueella 1,9 % ja Yhdysvalloissa 1,6 %. Kesä–heinäkuussa pitkien joukkolainojen tuotot olivat kaikkien aikojen pienimmillään eli 1,7 % euroalueella ja 1,4 % Yhdysvalloissa. Se, että nämä tuotot heilahtelivat erittäin matalalla tasolla, johtuu osittain kasvunäkymien heikkenemisestä ja euroalueen rahoitusmarkkinoiden vakautta koskevista huolista. Euroalueella tuotot heilahtelivat enemmän kuin Yhdysvalloissa. Kesäkuussa tuotot suurenivat euroalueella jyrkästi osittain sen vuoksi, että poliittisten toimenpiteiden toivottiin parantavan markkinaolosuhteita erityisen haastavassa tilanteessa olevissa maissa, kuten Italiassa ja Espanjassa. Rahoitusmarkkinoiden vakauttamista esimerkiksi pankkiunionin avulla koskevan suunnitelman esittäminen ja sopimus, joka tehtiin Espanjan pankkijärjestelmän pääomituspaketista, eivät vähentäneet markkinoiden paineita, ja AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuotot supistuivat, kun sijoituksia siirrettiin edelleen turvallisempiin kohteisiin heinäkuun puoliväliin saakka. Heinäkuun jälkipuoliskolla markkinaosapuolet keskittyivät velkakriisin ratkaisemiseksi toteutettavien toimien mahdollisiin yksityiskohtiin. Poliittisen huippukokouksen lopputulos ei rauhoittanut markkinoita. Optimismi heräsi jälleen heinäkuun lopussa ja edelleen elokuun alussa, kun ilmoitettiin, että EKP saattaisi toteuttaa suoria avomarkkinaoperaatioita.

Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot heilahtelivat vähemmän selvästi kesäkuusta syyskuun alkuun ja pysyivät suurin piirtein ennallaan matalalla tasolla. Julkaistut taloudelliset tiedot olivat ristiriitaisia, mutta asuntomarkkinoiden kohentumisesta oli joitain merkkejä. Markkinaosapuolten mukaan kasvun odotetaan kuitenkin pysyvän lyhyellä aikavälillä vaimeana. Yhdysvaltain keskuspankki ilmoitti, että se antaisi lisää rahapoliittista lainaa, jota tarvittiin edistämään sekä talouden vahvempaa elpymistä että työmarkkinoiden olosuhteiden kestävää kohentumista.

Sijoittajien epävarmuus joukkolainamarkkinoiden lähiajan kehityksestä euroalueella pysyi optioista johdetulla implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna suurin piirtein ennallaan 5.9. kesäkuun alkuun verrattuna (ks. kuvio 26). Implisiittinen volatiliteetti lisääntyi kesäkuussa ennen kuin vähentyi heinäkuussa. Elokuussa implisiittinen

Kuvio 25. Valtion pitkien lainojen tuotot

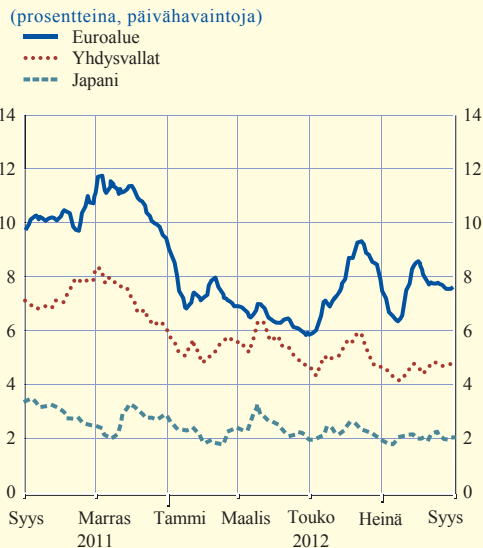
(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EuroMTS, EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters.

Huom. Valtion pitkillä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja. Euroalueen joukkolainojen tuotto perustuu EKP:n tietoihin AAA-luokituksen saaneista joukkolainoista, joihin nykyisin sisältyvät Itävallan, Suomen, Ranskan, Saksan ja Alankomaiden valtion joukkolainat.

Kuvio 26. Valtion joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti

Lähde: Bloomberg.

Huom. Joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti mittaa Saksan, Japanin ja Yhdysvaltain valtion kymmenen vuoden joukkolainojen hintoihin liittyvää lyhyen aikavälin (enintään kolmen kuukauden) vaihtelua. Se perustuu vastaavien optiosopimusten markkina-arvoihin.

volatiliteetti liikkui sivusuunnassa, kun markkinaosapuolet odottivat lisätietoja poliittisista toimista euroalueella. Joukkolainamarkkinoiden volatiliteetti pysyi euroalueella pitkällä aikavälillä arvioituna suurena. Yhdysvalloissa joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti oli vakaampaa ja pysyi selvästi vähäisempänä, mikä viittaa siihen, että markkinaosapuolten huolet ovat viime aikoina liittyneet ensisijaisesti euroalueen kehitykseen. Euroalueen tämänhetkinen taso on noin 1 prosenttiyksikön suurempi kuin juuri ennen Lehman Brothersin kaatumista, kun taas Yhdysvaltain joukkolainojen volatiliteetti on noin 4 prosenttiyksikköä pienempi kuin se oli tuolloin. Lisäksi osittain myös seurauksena siitä, että joukkolainamarkkinoiden tilanne on kohentunut ja sijoittajat hakevat tuottoa, Saksan valtion joukkolainojen likviditeetti-preemiot verrattuna Saksan valtionhallinnon yksiköiden joukkolainojen preemioihin pienenevät hieman erityisesti heinäkuun lopussa ja elokuussa.

AAA-luokituksen saaneiden euroalueen maiden pitkien joukkolainojen tuotot lähenyivät kesä-

kuun alusta syyskuun 5. päivään. Suomen ja Saksan joukkolainojen tuotot suurensivat eniten ja Ranskan ja Itävallan joukkolainojen tuotot supistuivat eniten, kun sijoittajat hakivat tuottoa. Tämä kehitys oli erityisen selvä korkean luottoluokituksen saaneiden valtion lyhytaikaisten joukkolainojen tuotoissa, jotka kaikki olivat lähellä nollaa tai sen alapuolella viitejakson lopussa. Saksan ja Ranskan kahden vuoden joukkolainojen tuottoero supistui kesäkuun puolivälistä heinäkuun puoliväliin 0,50 prosenttiyksikköä noin 15 prosenttiyksikköön, ja on pysynyt siinä siitä lähtien.

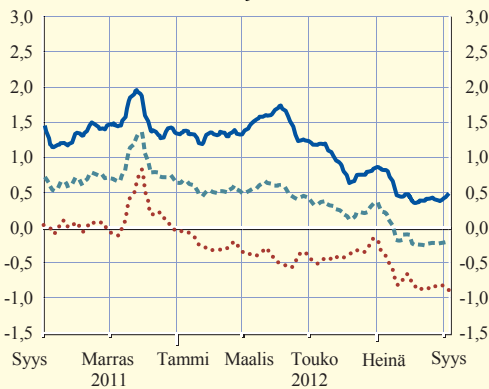
Kehitys oli muissa euroalueen maissa hyvin erilaista, sillä pitkien joukkolainojen tuotot supistuivat EU-IMF -avustusohjelmaan kuuluvissa maissa jyrkästi koko jakson ajan, kun taas tuotot kasvoivat Espanjan ja Italian osalta heinäkuun loppuun saakka ennen kuin supistuivat jonkin verran kesäkuun alun tasoa pienemmiksi. Tuotot supistuivat Irlannin osalta 1,50 prosenttiyksikköä ja Portugalin osalta 3,00 prosenttiyksikköä tarkastelujakson aikana. Lyhytaikaiset tuotot pienenevät merkittävästi elokuun alussa sekä EU-IMF -avustusohjelmaan kuuluvien maiden että Italian ja Espanjan osalta.

Valtion viiden vuoden inflaatioidonnaisten joukkolainojen tuotto supistui euroalueella noin 0,50 prosenttiyksikköä, jolloin reaalityttö oli -0,9 % syyskuun alussa, kun 10 vuoden vastaavien joukkolainojen tuotto supistui noin 0,30 prosenttiyksikköä, jolloin reaalityttö oli -0,2 % (ks. kuvio 27). Viiden ja kymmenen vuoden spot-arvopaperiin perustuvia nimellis- ja reaalityttöjä kuvaava implisiittinen tuotto yhtenäistävä inflaatiovauhti (viiden vuoden futuuriin perustuva inflaatiovauhti viiden vuoden kuluttua) kiihtyi euroalueella noin 0,50 prosenttiyksikköä 2,6 prosenttiin 5,9. (ks. kuvio 28). Vastaava swapsopimuksista johdettu inflaatiovauhti nopeutui 0,20 prosenttiyksikköä samalla aikavälillä ja oli noin 2,4 % kyseisenä päivänä. Kun otetaan huomioon markkinoiden volatiliteetin ja korkeisiin likviditeetti-preemioihin liittyvien häiriöiden lisäksi myös inflaatiota koskevat riskipremiot, markkinaperusteiset indikaattorit viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että inflaatio-odotukset pysyvät tiukasti hintavakauden määritelmän mukaisina.

**Kuvio 27. Nollakorkoisten inflaatio-
sidonnaisten joukkolainojen tuotot
euroalueella**

(vuotuinen korko, päivähavaintojen viiden päivän liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

- Viiden vuoden futuuriin perustuvan inflaatio-
sidonnaisen joukkolainan tuotto viiden vuoden kuluttua
- Viiden vuoden spotarvopaperiin perustuvan
inflaatio-
sidonnaisen joukkolainan tuotto
- Kymmenen vuoden spotarvopaperiin perustuvan
inflaatio-
sidonnaisen joukkolainan tuotto

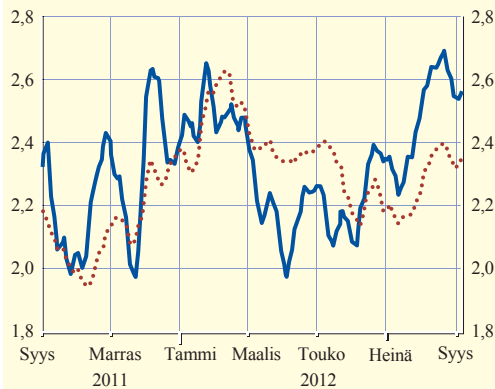
Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Elokuun 2011 lopusta lähtien reaalkorot on laskettu Ranskan ja Saksan erillisten reaalkorkojen BKT-painotettuna keskiarvona. Tätä ennen reaalkorot laskettiin estimoimalla Ranskan ja Saksan yhdistetty reaalitytotokäyrä.

**Kuvio 28. Nollakorkoisiin futuureihin
perustuva tuotto yhtenäistävä inflaatio-
vauhti ja inflaatio-
sidonnainen swapkorko
euroalueella**

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintojen viiden päivän liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

- Viiden vuoden futuuriin perustuva tuotto yhtenäistävä
inflaatiovauhti viiden vuoden kuluttua
- Viiden vuoden futuuriin perustuva inflaatio-
sidonnainen
swapkorko viiden vuoden kuluttua

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

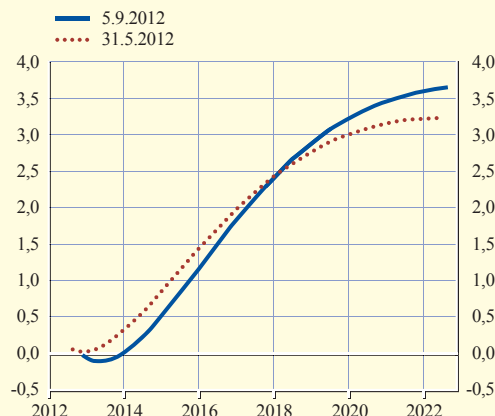
Huom. Elokuun 2011 lopusta lähtien tuotto yhtenäistävä inflaatiovauhti on laskettu Ranskan ja Saksan erikseen estimoitujen tuotto yhtenäistävien inflaatiovauhtien BKT-painotettuna keskiarvona. Tätä ennen tuotto yhtenäistävä inflaatiovauhti laskettiin vertaamalla euroalueen AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen nimellistuotokäyrän tuottoja Ranskan ja Saksan inflaatio-
sidonnaisista valtion joukkolainoista johdettuun yhdistettyyn reaalitytotokäyrään.

Lyhyen aikavälin inflaatiovauhtien aikarakenteen muutokset euroalueella osoittavat, miten euroalueen AAA-luokituksen saaneiden pitkien joukkolainojen tuottojen kokonaiskehitys voidaan jakaa korko-odotusten (ja niihin liittyvien riskipremioiden) muutoksiin eri aikaväleillä (ks. kuvio 29). Lyhyet korot laskivat ja pitkät korot nousivat tarkastelujaksolla, joten tuotto-
käyrän jyrkkeni. Tämä kehitys johtui mukautumisesta tuotto-
odotuksiin ja riskipremioihin, kun taloudellisen toimeliaisuuden näkymät heikkenivät yleisesti ja siitä vallitsi epävarmuutta ja lyhyiden korkojen odotettiin laskevan.

Yritysten liikkeeseen laskemien investointiluokkaan kuuluvien yritysten joukkolainojen tuottoerot supistuivat kesäkuun alusta syyskuun alkuun (suhteessa Merrill Lynchin AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen EMU-indeksiin) kaiken kaikkiaan kaikissa luottoluokitusryhmissä. Samoin yritysten liikkeeseen laske-

**Kuvio 29. Korkojen aikarakenteesta
johdetut euroalueen yön yli -korkojen
odotukset**

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP, EuroMTS (taustatiedot) ja Fitch Ratings (luokitukset).

Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käytetty laskentamenetelmä selostetaan EKP:n verkkosivuilla kohdassa "Euro area yield curve". Estimoinnissa käytetyt tiedot perustuvat AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin euroalueella.

mien joukkolainojen tuottoerot pienenevät kaikissa luottoluokitusluokissa. Tuottojen supistuminen jatkoi tämän ajanjakson aikana suuntausta, joka oli alkanut suurin piirtein vuoden 2012 alussa. Kun tuotot olivat yleisesti pieniä, yritysten investointiluokkaan kuuluvien joukkolainojen tuotot olivat pienempiä kuin koskaan aikaisemmin. Myös rahoituslaitosten liikkeeseen laskemien AAA-, AA- ja A-luokituksen saaneiden joukkolainojen tuotot supistuivat ennätysmäisen pieniksi, kun sijoittajat hakivat tuottoa, kun taas alemman luottoluokituksen saaneiden joukkolainojen tuotot olivat edelleen suurempia kuin ennen taluskriisin alkamista.

2.5 OSAKEMARKKINAT

Osakkeiden hinnat nousivat 1.6.2012 ja 5.9.2012 välisenä aikana noin 13 % euroalueella ja 7 % Yhdysvalloissa. Osakkeiden hinnat euroalueella saivat tukea poliittisista toimenpiteistä rahoitusmarkkinoiden vakauden vahvistamiseksi. Rahoitusalan osakkeiden hinnat nousivat heinäkuun loppupuolelta lähtien, jolloin poliittiset päätöksentekijät julistivat sitoutuvansa toteuttamaan kriisin ratkaisun edellyttämät toimenpiteet. Kaiken kaikkiaan rahoitusalan osakkeiden kurssikehitys oli vahvempaa kuin muilla toimialoilla. Osakemarkkinoiden epävarmuus implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna väheni huomattavasti sekä euroalueella että Yhdysvalloissa.

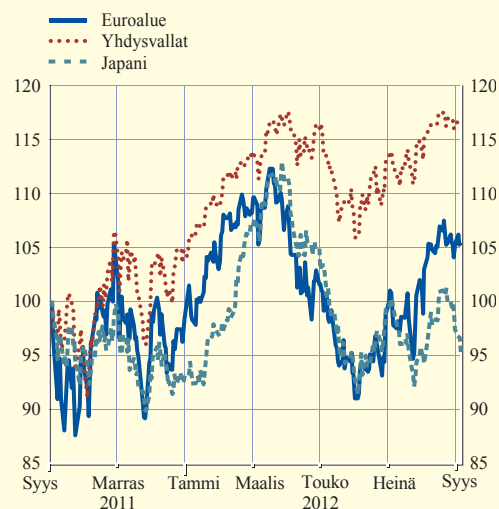
Kesäkuun 1. päivän ja syyskuun 5. päivän välisenä aikana euroalueen osakemarkkinoiden yleisindeksi nousi noin 13 % ja vastaava indeksi Yhdysvalloissa nousi noin 7 % (ks. kuvio 30). Euroalueella rahoitusalan osakkeiden hinnat nousivat sitäkin jyrkemmin (+23 %). Yhdysvalloissa sitä vastoin sekä rahoitusalan että ei-rahoitusalan alaindeksit nousivat kumpikin noin 8 %. Samaan aikaan laajat osakeindeksit nousivat Isossa-Britanniassa noin 6 % ja Japanissa 2 %. Osakeindeksien nousu euroalueella ja Yhdysvalloissa tapahtui riskinkarttamisen vähenemisen leimaamassa ilmapiirissä, mistä kertoi osakeindeksiopioista johdetun implisiittisen volatiliteetin huomattava lasku.

Tarkastelujakson alussa osakkeiden hinnat nousivat kummallakin talousalueella, kun myönteiset tunnelmat saivat tukea euroalueen rahoitusmarkkinoiden vakauttamiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Lisäksi osakemarkkinat saivat pontta Kreikan vaalituloksesta ja operaatio Twistin jatkumisesta Yhdysvalloissa. Kesäkuun puolivälissä osakkeiden hinnat kuitenkin laskivat jyrkästi rahoitusmarkkinoiden vakautta koskevan epävarmuuden kasvaessa. Kurssilasku taittui heinäkuun lopussa ja elokuussa, kun poliittiset päätöksentekijät julistivat sitoutuneensa kriisin ratkaisun edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Myös maailmantaloudesta saadut epäyttenäiset signaalit vaikuttavat osakkeiden hintoihin. Yhdysvalloissa asuntomarkkinat osoittivat merkkejä vakaantumisesta, mutta työmarkkinakehitys pysyi vaisuna. Kasvuodotukset heikkenivät yleisesti sekä kehittyvillä markkinoilla että kehittyneissä talouksissa, mikä lisäsi epävarmuutta talouden elpymisen kestävydestä ja painoi osal-

Kuvio 30. Osakeindeksit

(1.9.2011 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Thomson Reuters.

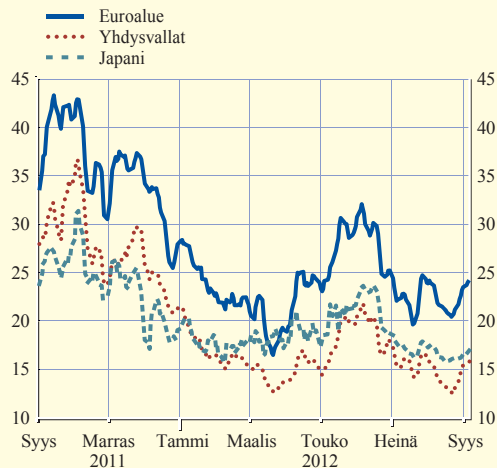
Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

taan osakekurssieja alaspäin. Toisaalta osakkeiden hinnat saivat jossain määrin tukea odotuksista rahapoliittisesta elvytyksestä Yhdysvalloissa, Kiinassa ja euroalueella.

Osakkeiden arvostustason noustessa osakemarkkinoiden epävarmuus implisiittisellä volatilitteetilla mitattuna laski tarkastelujaksolla sekä euroalueella että Yhdysvalloissa. Kaiken kaikkiaan implisiittinen volatilitteetti laski euroalueella 7 prosenttiyksikköä eli 24 prosenttiin ja Yhdysvalloissa 5 prosenttiyksikköä eli 15 prosenttiin (ks. kuvio 31). Koetun riskin vähenemistä on arvioitava siinä valossa, että implisiittinen volatilitteetti oli tarkastelujakson alussa koholla Espanjan rahoitussektoriin liittyvien välittömien riskien takia ennen kuin sopimus pääomituspaketista syntyi. Vaikka epävarmuus oli edelleen historiallisesti katsoen korkea heijastaen muun muassa riskiä maailmantalouden kasvun hiipumisesta sekä huolia euroalueen valtionvelkakriisistä, se oli kuitenkin lähellä vuoden 2011 kesän tasoa eli aikaa ennen euroalueen valtionvelkakriisin syvenemistä.

Kuvio 31. Osakekurssien implisiittinen volatilitteetti

(vuotuisina prosentteina; päivävahaintojen viiden päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina laskettujen hinnannuutosten keskihajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatilitteettia kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Euroalueen osakemarkkinoiden toimialaindeksit laskivat yleisesti 5. syyskuuta päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla, joskin joitakin huomattavia eroja esiintyi (ks. taulukko 4). Verrattuna euroalueen yleisindeksiin, joka nousi tarkastelujaksolla 13 %, kurssinousu oli erityisen korostunutta rahoitusala- la. Rahoitusalan osakkeiden voimakkaampi nousu on sopusoinnussa sen suhteen, että toimialaindeksin implisiittinen volatilitteetti oli kaksinkertainen yleisindeksiin verrattuna. Sitä vastoin nousu oli verkkaisempaa kulutustavara- ja teknologiasektorilla. Yhdysvalloissa, jossa yleisindeksi nousi tar-

Taulukko 4. Hintojen muutokset Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista)

	Euro Stoxx	Raaka-aineet	Kulutus-palvelut	Kulutus-tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Terveydenhoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele-viestintä	Perus-palvelut
Toimialan osuus yhteenlaske- tusta markkina-arvosta (ajanjakson lopun tietoja)	100.0	10.6	6.9	17.6	7.8	19.7	6.2	14.8	4.7	5.1	6.6
Hintojen muutokset (ajanjakson lopun tietoja)											
II/2011	-1.7	3.0	-2.9	7.0	-6.2	-5.0	11.5	-1.3	-8.8	-6.5	-6.8
III/2011	-23.1	-28.9	-17.4	-20.0	-19.1	-30.9	-9.2	-27.4	-15.9	-14.4	-18.5
IV/2011	5.1	13.1	5.6	9.1	18.6	-1.8	11.3	6.5	1.9	-3.6	-4.3
I/2012	9.5	14.2	5.2	15.3	1.4	11.3	5.5	12.7	21.6	-5.0	1.3
II/2012	-8.4	-8.3	-5.3	-4.6	-9.3	-13.7	5.0	-8.5	-16.1	-10.6	-8.2
Heinäkuu 2012	2.6	6.4	4.0	6.2	4.4	-2.3	6.9	2.1	10.1	-3.6	-4.5
Elokuu 2012	4.0	1.8	3.4	0.7	4.6	11.2	-2.0	3.7	0.6	4.8	5.6
31.5.–5.9.2012	13.0	11.2	14.4	7.9	13.0	23.4	11.6	9.5	8.8	11.6	14.4

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

kastelujaksolla 7 %, kurssinousu jakaantui tasaisesti eri toimialoille, ja nousun kärjessä oli öljy- ja kaasuala.

Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin kuuluvien euroalueen yritysten tulostiedot osoittavat, että toteutuneiden tulosten kasvuvauhti edellisten 12 kuukauden aikana hidastui elokuussa vähemmän kuin tarkastelujakson alussa, sillä kasvuvauhti oli toukokuun lopussa noin -10 % ja elokuun lopussa noin -5 %. Tulokset heikkenivät edelleen erityisesti rahoitus-alalla, televiestintäalalla ja teknologia-alalla, kun ne taas kasvoivat teollisuudessa ja kulutustavara-alalla. Samaan aikaan markkinaosapuolten odotukset osakekohtaisten tulosten kasvusta 12 seuraavan kuukauden aikana kohenivat kesäkuun ja syyskuun välisenä aikana hieman eli noin 12 prosenttiin ja odotukset pitkän aikavälin tuloskasvusta pysyivät vakaina noin 9 prosentissa (ks. kuvio 32).

Kuvio 32. Osakekohtaisten tuotto-odotusten kasvu Yhdysvalloissa ja euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuotto-odotusten kasvu perustuu Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin euroalueen osalta ja Standard & Poor's 500 -indeksiin Yhdysvaltojen osalta.

1) Lyhyen aikavälin odotukset tarkoittavat 12 kuukauden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

2) Pitkän aikavälin odotukset tarkoittavat 3–5 vuoden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

2.6 YRITYSTEN RAHOITUSVIRRAT JA RAHOITUSASEMA

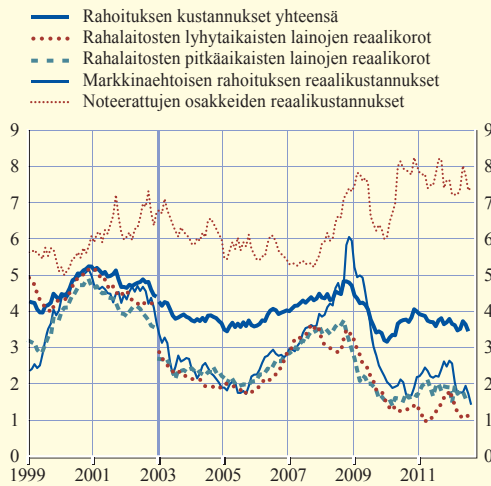
Euroalueen yritysten rahoituksen reaalikustannukset supistuivat huhti- ja heinäkuun 2012 välisenä aikana vain hieman, kun kaikki korkoluokat ja varsinkin pitkät antolainauskorot laskivat laaja-alaisesti. Yrityksille myönnettyjen lainojen vuosikasvu vaimeni -0,6 prosenttiin vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Lainojen vaisu kasvuvauhti johtui paljolti heikosta taloustilanteesta, korkeana pysytelleestä luottoriskistä, tarjontapuolen rajoitteista ja vaikeasta lainankysynnästä. Yritysten velkapereiden liikkeeseenlasku vilkastui entisestään vuoden 2012 toisella neljänneksellä.

RAHOITUSOLOT

Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset pienenivät 0,06 prosenttiyksikköä huhtikuusta heinäkuuhun 2012. Ne olivat noin 3,4 % (ks. kuvio 33). Reaalikustannukset lasketaan painottamalla eri rahoituslähteistä saatavan rahoituksen kustannuksia rahoituslähteiden (arvostusmuutosten vaikutuksista puhdistettujen) kantojen perusteella. Rahoituksen kokonaiskustannukset supistuivat laaja-alaisesti kaikissa kustannusluokissa, ja erityisen paljon alenivat antolainauksen pitkät reaalkorot. Yrityksille myönnettyjen lainojen pitkät reaalkorot alenivat tarkastelujaksolla noin 0,22 prosenttiyksikköä eli 1,6 prosenttiin. Markkinaehtoisen velkarahoituksen ja osakkeiden liikkeeseenlaskun reaalikustannukset supistuivat vain hieman huhtikuun ja heinäkuun välisenä aikana. Ne supistuivat markkinaehtoisessa velkarahoituksessa 1,7 prosenttiin eli 0,03 prosenttiyksikköä ja osakkeiden liikkeeseenlaskussa 1,3 prosenttiin eli 0,04 prosenttiyksikköä. Reaaliset lyhyet antolainaus-

Kuvio 33. Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalkustannukset

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: EKP, Thomson Reuters, Merrill Lynch ja Consensus Economicsin ennusteet.

Huom. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalkustannukset lasketaan pankkilainojen, velkapapereiden ja osakkeiden kustannusten painotettuna keskiarvona niiden kannan määrien perusteella ja deflaoituuna inflaatio-odotuksilla (ks. maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen keuhikko 4). Rahalaitosten yhdenmukaistettujen antolainauskorkojen käyttöönotto vuoden 2003 alussa aiheutti katkoksen aikasarjatilastossa. Kesäkuusta 2010 alkaen tiedot eivät välttämättä ole täysin vertailukelpoisia aiempien tietojen kanssa niiden metodologisten muutosten vuoksi, joita EKP:n asetusten EKP/2008/32 ja EKP/2009/7 (asetuksen EKP/2001/18 muuttamiseksi) täytäntöönpanosta on aiheutunut.

korot pysyivät suurin piirtein ennallaan huhti- ja heinäkuun 2012 välisenä aikana. Ne olivat 1,1 %. Tuoremmat tiedot osoittavat markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalkustannusten supistuneen elokuussa edelleen noin 0,30 prosenttiyksikköä eli 1,4 prosenttiin. Noteerattujen osakkeiden reaalkustannukset sen sijaan kohosivat hieman. Pidemmän aikavälin tarkastelu osoittaa, että yritysten rahoituksen reaaliset kokonaiskustannukset olivat euroalueella heinäkuussa 2012 edelleen alhaiset verrattuna aiempaan kehitykseen. Tämä koskee kaikkia muita rahoituslähteitä paitsi oman pääoman ehtoista rahoitusta.

Rahalaitosten myöntämien uusien yrityslainojen nimelliskorot laskivat huhtikuusta heinäkuuhun 2012 kaikissa lainojen kokoluokissa ja maturiteeteissa (ks. taulukko 5). Lyhyet korot alenivat 14 peruspistettä suurissa (yli 1 miljoonan euron) lainoissa ja 7 peruspistettä pienissä (enintään 1 miljoonan euron) lainoissa. Rahalaitosten suurten antolainojen pitkät korot laskivat 23 peruspistettä ja pienten antolainojen 33 peruspistettä. Yrityksille myönnettyjen lainojen yleinen koronlasku on seurausta siitä, että EKP:n ohjaukskorkojen aiemmat alennukset ovat välittyneet muihin korkoihin, sekä siitä, että uusimmat epätavanomaiset rahapoliittiset toimet ovat vähentäneet

Taulukko 5. Rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainasopimusten korot

(vuotuinen korko, peruspisteinä)

							Muutos peruspisteinä heinäkuuhun 2012 saakka		
	2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 Kesä	2012 Heinä	2011 Huhti	2012 Huhti	2012 Kesä
Rahalaitosten antolainauskorot									
Sekkiluotot yrityksille	4,26	4,40	4,47	4,39	4,19	4,08	-4	-17	-11
Enintään miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	3,94	4,18	4,44	4,20	4,08	4,12	34	-7	4
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,39	4,19	4,17	4,21	4,00	3,88	-40	-33	-12
Yli miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	2,92	2,91	3,16	2,52	2,56	2,40	-40	-14	-16
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	3,29	3,68	3,74	3,46	3,28	3,31	-96	-23	3
Lisätieto									
Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko	1,55	1,55	1,36	0,78	0,65	0,39	-100	-32	-26
Valtion kahden vuoden joukkolainan tuotto	1,65	0,74	0,41	0,39	0,27	-0,02	-187	-34	-29
Valtion seitsemän vuoden joukkolainan tuotto	2,89	1,96	2,08	1,90	1,69	1,22	-191	-58	-47

Lähde: EKP.

Huom. Valtion joukkolainojen tuotot viittaavat euroalueen joukkolainojen tuottoihin, jotka perustuvat EKP:n tietoihin AAA-luokituksen saaneista joukkolainoista. Näihin sisältyvät nykyisin Itävallan, Suomen, Ranskan, Saksan ja Alankomaiden valtion joukkolainat.

tehokkaasti pankkien rahoitusrajoitteita. Lyhyet rahamarkkinakorot alenivat tarkastelujakson aikana koko euroalueella 32 peruspistettä, ja seitsemän vuoden pituisten valtion joukkolainojen tuotot supistuivat 58 peruspistettä, joskin eri maiden välillä oli merkittäviä eroja. Lisäksi suurten ja pienten lainojen ero kaventui yleisesti pitkissä maturiteeteissa.

Yritysten ja valtion joukkolainojen väliset tuottoerot vaihtelivat kaikissa luottoluokitusluokissa huhti- ja elokuun 2012 välisenä aikana (ks. kuvio 34). Rahoitusmarkkinoilla ilmenevien jännitteiden vuoksi yritysten joukkolainojen tuottoerot suurensivat toukokuussa 2012 kaikissa luottoluokitusluokissa ja etenkin keskitasolle luokitelluissa ja suurituottoisissa joukkolainoissa. Keskitasolle luokiteltujen joukkolainojen tuottoerot kasvoivat 37 peruspistettä ja suurituottoisten joukkolainojen noin 140 peruspistettä toukokuussa. Toukokuusta elokuuhun 2012 tuottoerot sen sijaan pienenevät. Varsinkin yritysten suurituottoisten joukkolainojen tuotto-erot pienenevät 40 peruspistettä ja BBB-luokituksen omaavien joukkolainojen 32 peruspistettä. AA-luokituksen omaavien joukkolainojen tuottoerot pienenevät 15 peruspistettä ja A-luokituksen omaavien joukkolainojen 50 peruspistettä. Tuottoerot pienenevät erityisen jyrkästi elokuussa EKP:n ilmoitettua uusista epäntavomaisista rahapoliittisista toimista.

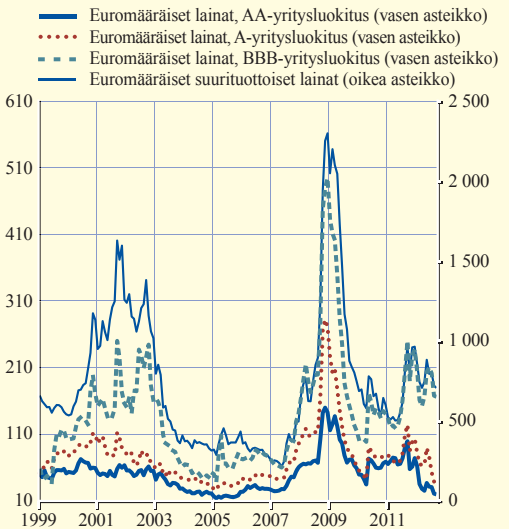
RAHOITUSVIRRAT

Euroalueen yritysten kannattavuus heikkeni huhti- ja elokuun 2012 välisenä aikana. Euroalueen pörssiyritysten osakekohtaisten tuottojen vuotuinen kasvuvauhti pieneni huhtikuun -4,7 prosentista -8,5 prosenttiin elokuussa 2012. Tämä on osoitusta helmikuussa 2012 alkaneen negatiivisen trendin jatkumisesta (ks. kuvio 35). Markkinaosapuolet odottavat tuottojen kasvuvauhdin kuitenkin hieman elpymän tulevina kuukausina.

Rahalaitosten antolainaus yrityksille on elpynyt hitaammin vuoden 2011 lopun jälkeen. Rahalaitosten myöntämien yrityslainojen vuotuinen kasvuvauhti oli -0,5 % heinäkuussa 2012, mikä tarkoittaa toista peräkkäistä negatiivista kuukausitason kasvuvauhtia syyskuun 2009 jälkeen. Velkapapereiden liikkeeseenlaskun lisääntyminen kompensoi samalla jaksolla rahalaitosten myöntämien yrityslainojen pienempää kasvuvauhtia (ks. kuvio 36). Yritysten velkapapereiden liikkeeseen-

Kuvio 34. Yritysten joukkolainojen tuottoerot

(peruspisteinä, kuukausikeskiarvoja)

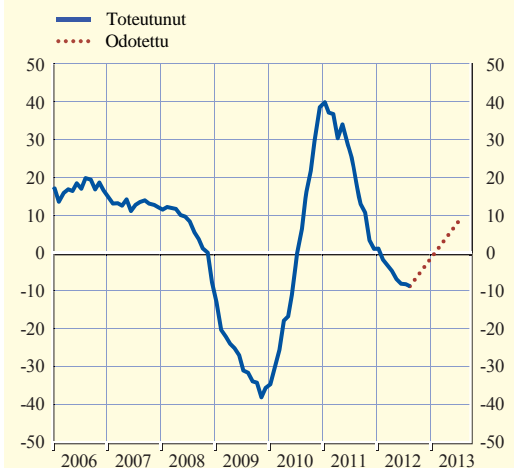

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Yritysten joukkolainojen tuottoerot on laskettu suhteessa AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin.

Kuvio 35. Pörssiyritysten osakekohtainen tuotto euroalueella

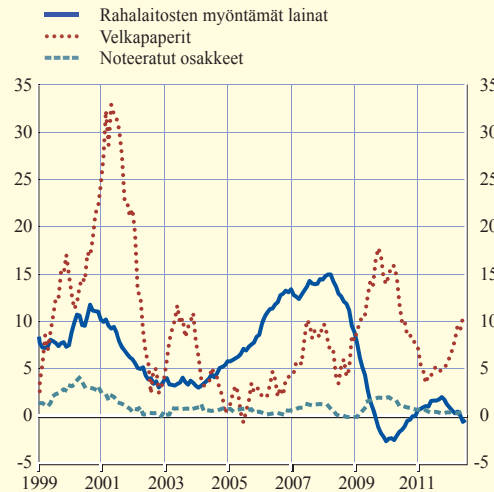
(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 36. Yritysten ulkoisen rahoituksen hankinta eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Noteeratut osakkeet ovat euromääräisiä.

seenlaskua piristi lähinnä pitkäaikaisten kiinteäkorkoisten velkapaperien liikkeeseenlasku, kun taas lyhytaikaisten velkapaperien liikkeeseenlaskun vaikutus jäi hyvin vähäiseksi. Yritysten noteerattujen osakkeiden liikkeeseenlaskun vuotuinen kasvuvauhti pieneni samalla jaksolla vain hieman.

Pankkien myöntämien yrityslainojen vuotuinen kasvuvauhti pieneni -0,6 prosenttiin vuoden 2012 toisella neljänneksellä (ks. taulukko 6), kun lyhytaikaisten (maturiteetiltaan enintään yhden vuoden) lainojen vuotuinen kasvuvauhti putosi merkittävästi ja myös pitkäaikaisten (maturiteetiltaan yli viiden vuoden) lainojen kasvuvauhti pieneni jonkin verran. Tämän kehityksen taustalla ovat pääasiallisesti vaimea talouskehitys ja sen vaikutus luottorisktiin sekä tarjontapuolen rajoitteet ja laimea lainankysyntä.

Euroalueen pankkien luotonantokyselyn tulokset vuoden 2012 toiselta neljännekseltä osoittavat, että lainojen nettokysyntä väheni yrityksissä edelleen merkittävästi, joskin hitaammin kuin

Taulukko 6. Yritysten rahoituksen hankinta

(prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)

	Vuotuinen kasvuvauhti				
	2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II
Rahalaitosten lainat	1,6	1,7	1,2	0,3	-0,6
Enintään vuoden	4,2	4,0	2,0	-0,4	-1,7
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden	-2,9	-3,0	-2,5	-3,1	-2,7
Yli 5 vuoden	2,0	2,3	2,1	1,6	0,5
Liikkeeseen lasketut velkapaperit	4,2	4,8	5,4	8,0	10,3
Lyhytaikaiset	2,6	18,5	16,4	12,6	27,3
Pitkäaikaiset, joista: ¹⁾	4,4	3,4	4,4	7,5	8,7
Kiinteäkorkoiset	5,4	4,4	5,0	8,1	0,4
Vaihtuvakorkoiset	-2,0	-3,8	-1,1	-1,6	-1,8
Noteeratut osakkeet	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3
Lisätieto²⁾					
Rahoituksen hankinta yhteensä	2,6	2,7	2,2	2,1	-
Lainat yrityksille	3,2	3,0	2,5	2,2	-
Vakuutustekninen vastuovelka ³⁾	0,3	0,3	0,3	0,3	-

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tämän taulukon tiedot (paitsi lisätiedot) perustuvat raha- ja pankkitilastoihin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Pieniä eroja rahoitustilinpidon tietoihin nähden saattaa ilmetä lähinnä arvostusmenetelmien erojen vuoksi.

1) Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten velkapapereiden summa ei välttämättä täsmää pitkäaikaisten velkapapereiden yhteismäärän kanssa, koska tässä taulukossa ei esitetä erikseen nollakorkoisia pitkäaikaisia arvopapereita, joihin liittyy arvostusvaikutuksia.

2) Tiedot perustuvat sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoihin. Yritysten rahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, osakkeet ja osuudet, vakuutusteknisen vastuuvelan, muut velat ja johdannaiset.

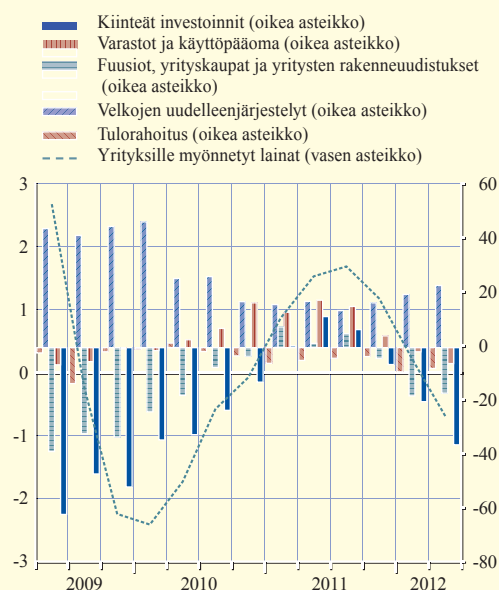
3) Sisältää eläkerahastot.

ensimmäisellä vuosineljänneksellä (ks. kuvio 37). Kuten vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä, kysynnän heikkeneminen johtui lähinnä siitä, että yritykset tarvitsivat selvästi vähemmän rahoitusta kiinteisiin investointeihin. Fuusiot ja yritysostot sekä yritysten tulorahoitus vaikuttivat myös osaltaan kysynnän heikkenemiseen. Kyselyyn vastanneiden pankkien mukaan lainojen nettokysyntä väheni pienissä ja keskisuurissa yrityksissä jotakuinkin saman verran kuin suuryrityksissä. Yrityslainojen luottokelpoisuusvaatimuksia tiukennettiin kuitenkin suurin piirtein aiempaan tahtiin vuoden 2012 toisella neljänneksellä, vaikka valtionvelkakriisi alkoi samaan aikaan jälleen voimistua. Vakaan tahdin taustalla on se, että rahoituskustannusten aiheuttamat paineet ja taserajoitteet muuttuivat vain vähän. Pankit arvelevatkin, että yritysten luottokelpoisuusvaatimuksia tiukennetaan vastaisuudessa entiseen tahtiin ja että yrityslainojen nettokysyntä heikkenee huomattavasti vähemmän.

Yritysten rahoitusvaje (nettoluotonotto) eli ero yritysten reaali-investointien kustannusten sekä yritysten tulorahoituksen (bruttosäästämisen) välillä pysyi suurin piirtein ennallaan vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen tilinpidotiedoista lasketun neljän vuosineljänneksen liukuvan summan perusteella (ks. kuvio 38). Rahoitusvaje oli vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä $-0,8\%$ eli pitkän aikavälin tarkastelussa yhä jokseenkin pieni huolimatta siitä, että edellisten vuosineljännesten aikana oli ilmennyt merkkejä tilanteen normalisoitumisesta. Pieni rahoitusvaje selittyi ainakin osaksi verrattain vähäisellä pääoman muodostuksella sekä runsaana pysytelleellä tulorahoituksella. Vaikka yritykset ovat turvautuneet vuoden 2010 puolivälin jälkeen jonkin verran enemmän markkinaehtoiseen rahoitukseen (noteeraamattomien osakkeiden liikkeeseenlaskuun ja velkarahoitukseen), ne rahoittavat reaali-investointejaan (kiinteän pääoman bruttomuodostusta) edelleen pääasiassa tulorahoituksella.

Kuvio 37. Lainojen kasvu ja yritysten lainankysyntään vaikuttavat tekijät

(vuotuinen prosenttimuutos, nettomääräinen prosenttiosuus)

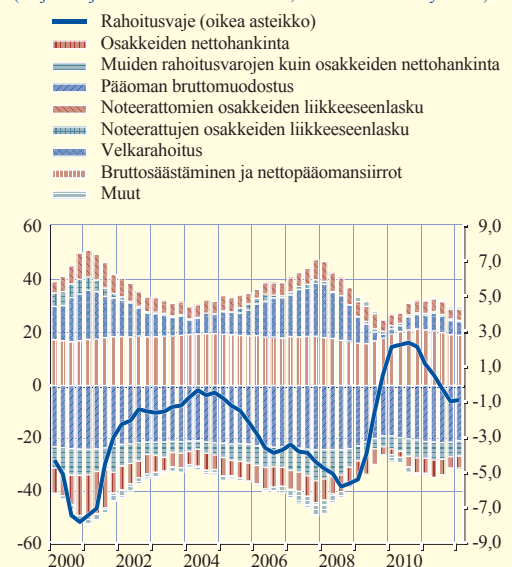

Lähde: EKP.

Huom. Nettomääräinen prosenttiosuus viittaa eroon lainankysynnän kasvuun vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien ja lainankysynnän vähenemiseen vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien määrässä.

Kuvio 38. Yritysten säästäminen, rahoituksen hankinta ja investoinnit

(neljän neljänneksen liukuvia summia, % bruttoarvonlisäyksestä)

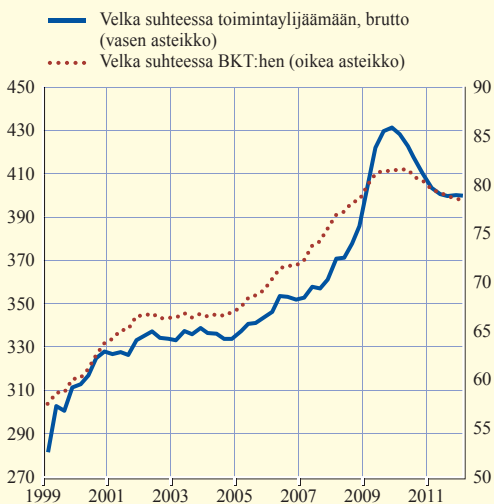

Lähde: Euroalueen tilinpidon tilastot.

Huom. Velkarahoitus käsittää lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat. Muut-erään sisältyvät johdannaiset, muut nettotetut velat/saamiset ja korjaukset. Yrityksen sisäiset lainat on nettoitettu. Rahoitusvaje tarkoittaa nettoluotonantoasemaa, joka suunnilleen vastaa bruttosäästämisen ja pääoman bruttomuodostuksen välistä eroa.

Kuvio 39. Yritysten velkasuhteita

(prosentteina)

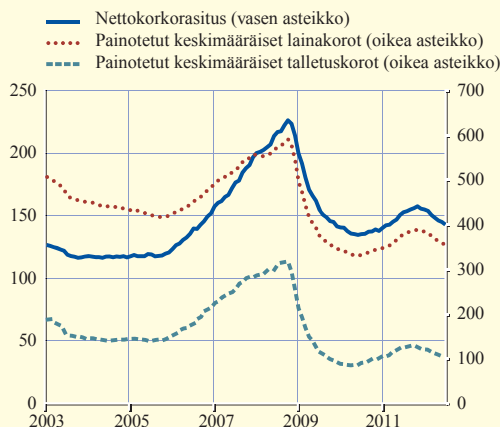

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Velka perustuu sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositalastoihin. Siihen sisältyvät lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat.

Kuvio 40. Yritysten nettokorkorasitus

(peruspisteinä)

Lähde: EKP.

Huom. Nettokorkorasitus määritellään yrityksistä koskevien painotettujen keskimääräisten laina- ja talletuskorkojen eroiksi ja perustuu kannan määriin.

RAHOITUSASEMA

Yrityssektorin velkaantumisen väheni vain hieman vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä. Euroalueen tilinpidojen tilastojen mukaan yritysten velka suhteessa BKT:hen oli ensimmäisellä vuosineljänneksellä edelleen 78 prosenttia ja velka suhteessa bruttotoimintaylijäämään 400 prosenttia (ks. kuvio 39). Velkaantuneisuuden purkaminen alkoi yrityssectorilla vuonna 2010 ja jatkuu edelleen, mutta se vaikuttaa jonkin verran vaimentuneen viime vuoden puolivälistä lähtien. Yritysten korkorasitus kasvoi vuoden 2010 toiselta neljännekseltä vuoden 2011 kolmannelle neljännekselle pienentyttyään jyrkästi vuoden 2008 lopulta vuoden 2010 alkupuoliskolle. Korkorasitus on viime aikoina jälleen pienentynyt lainojen kasvuvauhdin heikentymisen ja runsaan tulorahoituksen ansiosta (ks. kuvio 40). Se on kuitenkin edelleen pitkän aikavälin keskiarvoaan suurempi.

2.7 KOTITALOUKSIEN RAHOITUSVIRRA JA RAHOITUSASEMA

Euroalueen kotitalouksien rahoitustilannetta leimasi vuoden 2012 toisella neljänneksellä pankkien antolainauskorkojen laskeminen. Tämän taustalla olivat EKP:n ohjauksikorkojen alennusten välittyminen muihin korkoihin sekä pankkien likviditeetin ja rahoituksen paraneminen EKP:n epätavomaisten rahapoliittisten toimien (varsinkin maturiteetiltaan kolmen vuoden pituisten pitempiäaikaisen rahoitusoperaatioiden) ansiosta. Vaikka valtionvelkakriisin voimistuminen heikensi pankkien rahoitustilannetta, rahapoliittiset toimet lievensivät vaikutusta, joka tällä puolestaan oli kotitalouksille suunnatun antolainauksen kustannuksiin ja määriin. Kotitalouksille myönnettyjen rahalaitoslainojen vuotuinen kasvuvauhti, josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus, pieneni 1,4 prosenttiin vuoden 2012 toisella neljänneksellä ja heinäkuussa edelleen 1,1 prosenttiin. Viimeisimmät tiedot viittaavatkin siihen, että kotitalouksien luotonotto pysyy edelleen vaimeana. Tästä huolimatta lainanannon kehityksessä havaittiin yhä merkittäviä maakohtaisia eroja. Kotita-

louksien velka suhteessa käytettävissä oleviin bruttotuloihin on arvioiden mukaan kasvanut hieman vuoden 2012 toisella neljänneksellä, mutta korkorasituksen arvioidaan pysyneen suurin piirtein ennallaan.

RAHOITUSOLOT

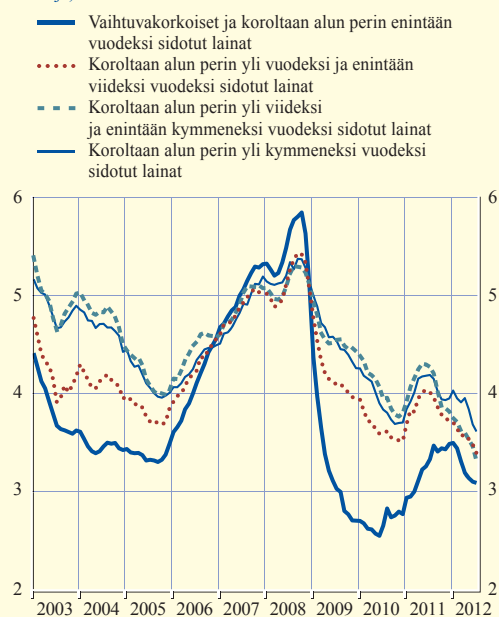
Euroalueen kotitaloussektorin rahoituskustannukset alenivat edelleen vuoden 2012 toisen neljänneksen aikana, ja aleneminen vaikutti jatkuvan myös heinäkuussa. Tämän taustalla olivat EKP:n ohjaukorkojen alennusten välittyminen muihin korkoihin sekä parannukset, joita saatiin aikaan EKP:n epätavanomaisilla rahapoliittisilla toimilla (varsinkin kahdella maturiteetiltaan kolmen vuoden pituisella pitempiaikaisella rahoitusoperaatiolla). Kotitalouksille myönnettyistä lainoista perittävien korkojen aleneminen näkyi euroalueella laajasti eri lainaluokissa. Korot nousivat ainoastaan vaihtuvakorkoisissa tai koroltaan alun perin enintään yhdeksi vuodeksi sidotuissa kulutusluotoissa, ja niissäkin vain aavistuksen huhtikuun ja heinäkuun välisenä aikana. Eri maiden välillä havaittiin kuitenkin edelleen eroja.

Rahalaitosten myöntämien uusien asuntolainojen ja uusien kulutusluottojen korot laskivat yleisesti tarkastelujakson aikana. Suurin koronlasku tapahtui kuitenkin lainoissa, joita myönnettiin muihin tarkoituksiin kuin asumiseen ja kulutukseen (eli ns. muussa antolainauksessa). Erityyppisten antolainojen korot laskivat kuitenkin vähemmän kuin vastaavat markkinakorot, jotka alenivat merkittävästi (vähittäiskorkojen ja markkinakorkojen väliset erot suurentivat erityisesti heinäkuussa). Korkeat pienivät ainoastaan kiinnelainoissa ja koroltaan alun perin pitkäksi ajaksi sidotuissa kulutusluotoissa. Näidenkin antolainaluokkien korkoerojen pienentyminen kuitenkin pysähtyi heinäkuussa. Verrattain suuririskisissä kulutusluotoissa korkoerot kasvoivat tuntuvasti. Kuten korkokehityksessä, myös korkoeroissa oli merkittäviä maakohtaisia eroja euroalueella.

Uusien asuntolainojen korkojen havaittiin alenneen heinäkuusta huhtikuuhun 2012 kaikkien koron alkuperäisten kiinnitysaikojen osalta mutta eniten koroltaan alun perin hyvin pitkäksi ajaksi sidotuissa asuntolainoissa (eli koroltaan alun perin yli kymmeneksi vuodeksi sidotuissa lainoissa; ks. kuvio 41). Koroltaan alun perin keskipitkäksi ajaksi (eli 1–5 vuodeksi) sidottujen lainojen korot laskivat sen sijaan verrattain vähän. Vaikka koroltaan alun perin pitkäksi ajaksi (eli yli viideksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi) ja hyvin pitkäksi ajaksi sidottujen kiinnelainojen korot laskivat, kotitaloudet eivät vähentäneet altistumistaan tuleville korkomuutoksille. Tämän osoittaa se, että vaihtuvakorkoisten tai koroltaan alun perin lyhyeksi ajaksi sidottujen lainojen osuus kaikista uusista lainasopimuksista kasvoi ensimmäisen vuosineljänneksen 29 prosentista 32 prosenttiin toisella vuosineljänneksellä. Koroltaan alun perin hyvin pitkäksi ajaksi sidottujen lainojen osuus puolestaan supistui tarkastelujaksolla 32 prosenttiin ensimmäisen vuosineljänneksen 34 prosentista.

Kuvio 41. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot

(vuotuisina prosenteina, ilman kuluja, uusien lainasopimusten korkoja)

Lähde: EKP.

Korot laskivat uusissa kulutusluotoissa ja muussa kotitalouksille suunnatussa antolainauksessa sitä voimakkaammin, mitä pitempi oli alkuperäinen koron kiinnitysaika. Koron kiinnitysjaltaan eripituisien lainojen osuudet kaikista uusista lainasopimuksista pysyivät kuitenkin suurin piirtein ennallaan sekä kulutusluotoissa että muussa antolainauksessa.

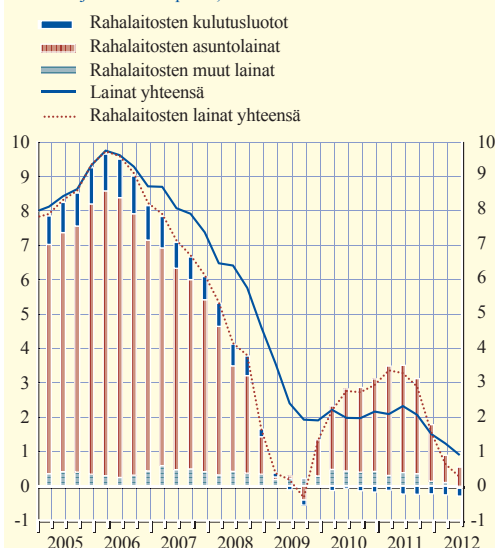
Heinäkuussa 2012 tehdyn pankkien luotonantokyselyn kokonaistulosten mukaan euroalueen pankit tiukensivat kotitalouksille myönnettyjen lainojen luottokelpoisuusvaatimuksia entistä enemmän vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Asuntolainauksessa luottokelpoisuusvaatimuksia tiukennettiin jonkin verran vähemmän ja kulutusluotoissa ja muussa antolainauksessa puolestaan hieman enemmän tarkastelujaksolla. Luottokelpoisuusvaatimusten tiukentaminen oli kuitenkin vähäistä huolimatta siitä, että pankkien rahoitustilanne oli tuntuvasti huonontunut ja niiden odotukset talouden yleisestä toimeliaisuudesta olivat heikentyneet entisestään. Tämä viittaa siihen, että EKP:n epätavanomaiset rahapoliittiset toimet (erityisesti kaksi vuoden 2011 lopussa ja vuoden 2012 alussa toteutettua maturiteetiltaan kolmen vuoden pituista pitempiaikaista rahoitusoperaatiota) ovat auttaneet lieventämään tekijöitä, jotka rajoittavat pankkien lainanantoa kotitalouksille, kun pankit ovat voineet turvata keskipitkän aikavälin rahoituksensa edullisesti. Kotitalouksille myönnettyistä keskitason riskin lainoista ja riskisemmistä lainoista perityt pankkien marginaalit laajenivat vuoden 2012 toisella neljänneksellä, vaikkakin huomattavasti hitaammin kuin aiempina vuosineljänneksinä. Kotitalouksien lainankäynnän kerrottiin kuitenkin edelleen vaimentuneen sekä asuntolainojen että kulutusluottojen osalta.

RAHOITUSVIRRAT

Antolainaus euroalueen kotitaloussektorille oli yhteismäärältään edelleen vähäistä vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä (viimeisin neljännes, jolta euroalueen tilinpidon tietoja on saatavilla) rahalaitosten vaimean antolainauksen vuoksi. Tämä pudotti kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuisen kasvuvauhdin 1,2 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen 1,5 prosentista. Vuoden 2012 toista neljännestä koskevat arviot viittaavat siihen, että kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuosikasvu maltillistuu edelleen (ks. kuvio 42). Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien luottojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti (josta lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta ei ole poistettu) hidastui huomattavasti vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä. Se oli 1,2 %, kun se oli edellisellä vuosineljänneksellä ollut 2,2 %. Lainojen myynti ja arvopaperistaminen – jotka johtavat usein kotitalouksien lainojen siirtelyyn rahalaitossektorin ja muiden rahoitusväylittäjien välillä – jatkuivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä, joten kotitalouksille myönnettyjen muiden kuin rahalaitoslainojen vuotuinen kasvuvauhti lisääntyi 4,7 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen 1,3 prosentista.

Kuvio 42. Kotitalouksille myönnettyt lainat yhteensä

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä, vuosineljänneksen lopussa)

Lähde: EKP.

Huom. Lainat yhteensä käsittävät kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Vuoden 2012 toiselta neljännekseltä kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärä on arvioitu raha- ja pankkitalastojen transaktiotietojen perusteella. Teknisiä huomautuksia -osassa on tietoja kasvuvauhtien laskentaan liittyvistä eroista rahalaitosten lainojen ja lainojen yhteismäärän välillä.

Tiedot, joita rahalaitokset ovat jo toimittaneet vuoden 2012 toiselta neljännekseltä ja heinäkuulta 2012, osoittavat, että kotitalouksille suunnatun antolainauksen kasvu on tasaantunut viime kuukausien aikana ja jäänyt vähäiseksi. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti vaimeni hieman. Se oli heinäkuussa 0,3 %, kun se oli maaliskuussa ollut 0,6 %. Vuosikasvu maltillistuu ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutustakin edelleen, mikä viittaa antolainauksen synnyttävän aktiviteetin verkkaiseen kehitykseen. Euroalueen rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) olikin 1,1 % heinäkuussa 2012 (ks. yksityiskohtaiset tiedot osassa 2.1). Se oli siis 0,6 prosenttiyksikköä pienempi kuin ensimmäisen vuosineljänneksen lopussa. Lainanannon kehityksessä voitiin kuitenkin yhä havaita merkittäviä maakohtaisia eroja.

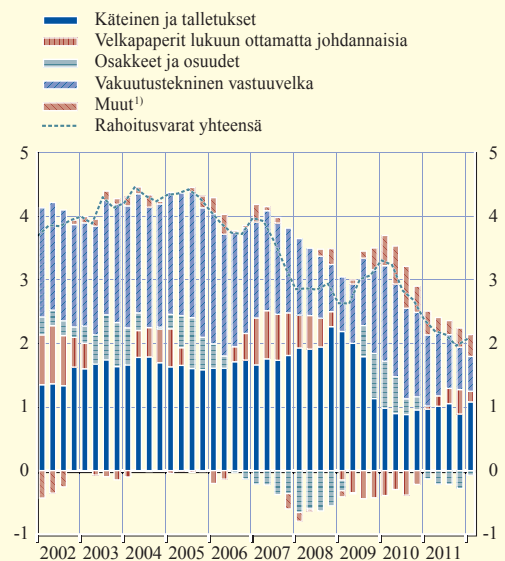
Rahalaitosten myöntämien asuntolainojen vuotuinen kasvuvauhti, josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus, vaimeni 1,9 prosenttiin heinäkuussa 2012 (maaliskuun 2,6 prosentista) ja jatkoi näin vuoden 2011 puolivälissä havaittua suuntausta. Tämän taustalla on se, että kiinnelainojen (korjatun) kuukausikasvun on havaittu vaimentuneen edelleen viime kuukausien aikana. Suurin osa kotitalouksille suunnatusta rahalaitosten antolainauksesta oli kuitenkin edelleen asuntolainoja. Muun antolainauksen kehitys heikensi myös hieman rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuista kasvuvauhtia vuoden 2012 toisella neljänneksellä ja heinäkuussa 2012. Muun antolainauksen vuotuinen kasvuvauhti muuttuikin heinäkuussa negatiiviseksi. Se oli -0,5 %, kun se oli maaliskuussa ollut 0,7 %. Kulutusluottojen vuotuinen kasvuvauhti oli puolestaan -2,0 %, kun se oli maaliskuussa ollut -2,1 %.

Heinäkuussa 2012 tehdyn pankkien luotonantokyselyn mukaan rahalaitosten antolainaus kotitalouksille kasvoi melko vähän siksi, että asuntolainojen ja kulutusluottojen nettomääräinen kysyntä supistui edelleen vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Asuntolainojen nettokysynnän supistumisen pääasiallisena syynä oli ilmeisesti asuntomarkkinoiden näkymien ja kuluttajien luottamuksen jatkuva heikkeneminen. Kulutusluottojen nettokysyntää vaimensivat puolestaan vähäisempi kestokulutustavaroiden hankinta ja kuluttajien luottamuksen heikkeneminen. Pankit arvelevatkin, että molempien luottotyyppien nettokysyntä supistuu edelleen, joskin hitaampaan tahtiin.

Euroalueen tilinpidon tiedot euroalueen kotitaloussektorin taseen saamispuolesta osoittavat, että kotitalouksien rahoitusinvestointien yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti oli 2,1 % vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä (eli suurin piirtein sama kuin edellisellä vuosineljänneksellä, jolloin se oli ollut 2,0 %). Vuoden 2010 puolivälissä havaittu laskusuuntaus siis päättyi (ks. kuvio 43). Tämä johtui lähinnä sijoitusrahasto-osuuksiin tehtyjen sijoitusten negatiivisen vaikutuksen heikkenemisestä sekä käteis- ja talletussijoitusten vaikutuksen kasvusta. Talletussijoituksissa suosittiin likvidejä sijoituksia, kun korot olivat matalat ja epävarmuus suurta. Vakuutusteknisen vastuuvelan ja velkapapereiden (muiden kuin johdannaisten) vaikutus rahoitusinves-

Kuvio 43. Kotitalouksien rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Sisältää lainat ja muut saamiset.

tointien yhteismäärän vuosikasvuun sen sijaan heikentyi mutta oli tarkastelujaksolla edelleen positiivista.

RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien velka suhteessa käytettävissä oleviin nimellisiin bruttotuloihin oli arviolta 99,8 % vuoden 2012 toisella neljänneksellä (ks. kuvio 44). Se siis kasvoi hieman edelliseltä vuosineljännekseltä mutta pysyi suurin piirtein vuoden 2010 puolivälin jälkeen havaitulla tasolla. Kasvun taustalla oli kotitalouksien velan suurentuminen sekä niiden käytettävissä olevien tulojen kasvun pysähtyminen. Kotitaloussektorin korkorasituksen arvioidaan pysyneen suurin piirtein ennallaan eli 2,3 prosentissa käytettävissä olevista tuloista vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Se on pysytellyt tällä tasolla vuoden 2011 kolmannelle neljännekselle lähtien. Kotitalouksien velka suhteessa BKT:hen on arvioiden mukaan suurentunut tarkastelujaksolla. Se on 66,1 %, kun se oli ensimmäisellä vuosineljänneksellä 65,3 %. Velka on nimittäin suurentunut tuotantoa voimakkaammin toisella vuosineljänneksellä.

Kuvio 44. Kotitalouksien velka ja korkomenot

(prosentteina)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Huom. Kotitalouksien velka käsittää kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Korkomenoissa eivät ole mukana kaikki kotitalouksien maksamat rahoituskustannukset, koska niihin eivät sisälly rahoituspalveluista maksetut palkkiot. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat osittain arvioita.

3 HINNAT JA KUSTANNUKSET

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatio oli elokuussa 2,6 %, kun se edellisenä kuukautena oli ollut 2,4 %. Inflaation nopeutuminen johtuu lähinnä energian euromääräisten hintojen noususta uudelleen. Öljyn tämänhetkisten futuurihintojen perusteella inflaatiiovauhti saattaa olla jonkin verran nopeampi kuin muutama kuukausi sitten odotettiin, mutta vuonna 2013 se todennäköisesti hidastuu jälleen alle 2 prosenttiin. Rahapolitiikan kannalta olennaisella aikavälillä ja tilanteessa, jossa euroalueen kasvu on vaimeata ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat tiukasti ankuroituneet, hintapaineet pysyvät todennäköisesti vähäisinä. EKP:n asiantuntijoiden syyskuussa 2012 julkaistavissa euroaluetta koskeissa kokonaistaloudellisissa arvioissa vuotuisen YKHI-inflaation ennustetaan olevan 2,4–2,6 % vuonna 2012 ja 1,3–2,5 % vuonna 2013. Kesäkuussa 2012 julkaistuihin eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisiin arvioihin verrattuna vuosien 2012 ja 2013 vaihteluvälejä on tarkistettu hieman aiemmin arvioitua nopeamman inflaatiiovauhdin suuntaan. Keskipitkän aikavälin hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat edelleen jokseenkin tasapainossa. Arvioitua nopeamman inflaation riskit liittyvät siihen, että välillisiä veroja on korotettava julkisen talouden vakauttamiseksi. Arvioitua hitaamman inflaation riskit liittyvät etenkin siihen, että euroalueen kasvu jää odotettua vaimeammaksi varsinkin, jos rahoitusmarkkinoiden jännitteet voimistuvat entisestään ja vaikuttavat inflaation kotimaisiin eriin. Jos jännitteiden voimistumista ei rajoiteta euroalueen päätöstentekijöiden tehokkain toimenpitein, tämä voimistuminen voi aiheuttaa riskien painottumisen arvioitua hitaamman inflaation suuntaan.

3.1 KULUTTAJAHINNAT

Vuotuinen inflaatiiovauhti on ollut vuoden 2010 lopusta lähtien verrattain nopea, mikä johtuu lähinnä energian hinnan huomattavasta noususta ja välillisten verojen ja hallinnollisesti määräytyvien hintojen tuntuvista korotuksista joissain euroalueen maissa. Eurostatin alustavan arvion mukaan YKHI-inflaatio nopeutui elokuussa 2,6 prosenttiin, kun se kolmena edellisenä kuukautena oli ollut 2,4 % (ks. taulukko 7). Oil Bulletin -viikkokatsauksen mukaan inflaation nopeutuminen johtuu lähinnä energian euromääräisten hintojen noususta uudelleen.

Energian hinnan vuotuisen muutosvauhdin kehitykseen on vaikuttanut lähinnä öljyn hinta, sekä aiempien hinnannousujen aiheuttamat vertailuajankohdan vaikutukset. Öljyn hintaan puolestaan on vaikuttanut maailmantalouden heikkeneminen Lähi-idän poliittisen tilanteen aiheuttamassa epävarmassa

Taulukko 7. Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2010	2011	2012 Maalis	2012 Huhti	2012 Touko	2012 Kesä	2012 Heinä	2012 Elo
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät								
Kokonaisindeksi ¹⁾	1,6	2,7	2,7	2,6	2,4	2,4	2,4	2,6
Energia	7,4	11,9	8,5	8,1	7,3	6,1	6,1	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,3	1,8	2,2	2,1	1,8	3,1	2,9	.
Jalostetut elintarvikkeet	0,9	3,3	3,9	3,7	3,4	3,2	2,9	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,5	0,8	1,4	1,3	1,3	1,3	1,5	.
Palvelut	1,4	1,8	1,8	1,7	1,8	1,7	1,8	.
Muut hintaindikaattorit								
Teollisuuden tuottajahinnat	2,9	5,9	3,5	2,6	2,3	1,8	1,8	.
Öljyn hinta (euroa/barreli)	60,7	79,7	94,2	91,4	86	76,4	83,4	90,5
Muiden kuin energiaraaka-aineiden hinnat	44,6	12,2	-5,2	-3,8	-0,3	0,8	4,7	6,4

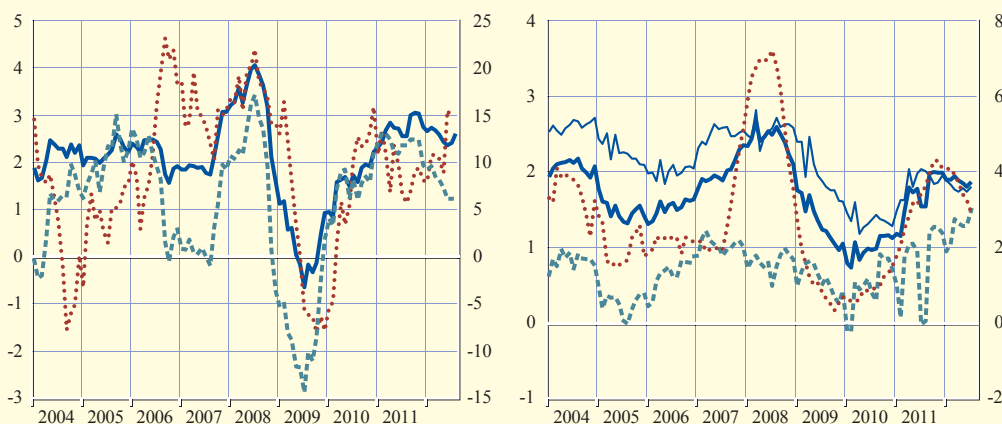
Lähteet: Eurostat, EKP ja Thomson Reutersin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Elokuun 2012 YKHI-inflaatioluku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

Kuvio 45. YKHI-inflaatio eriteltyinä: pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

- Kokonaishintaindeksi (vasen asteikko)
- ... Jalostamattomat elintarvikkeet (vasen asteikko)
- - - Energia (oikea asteikko)
- Kokonaishintaindeksi ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja (vasen asteikko)
- ... Jalostetut elintarvikkeet (oikea asteikko)
- - - Muut teollisuustuotteet kuin energia (vasen asteikko)
- Palvelut (vasen asteikko)

Lähde: Eurostat.

tarjontatilanteessa. Tuoreimmat viralliset yksityiskohtaiset tiedot YKHIn erien kehityksestä ovat heinäkuulta 2012. YKHIn energiaerän hintojen vuotuinen muutosvauhti oli tuolloin 6,1 % eli sama kuin edellisenä kuukautena. Öljyn hinta nousi huomattavasti vuoden neljänä ensimmäisenä kuukautena. Tämä sekä polttoaineiden valmisteveron korotukset joissain maissa ja euron aiemman heikkenemisen vaikutukset nostivat energian kuluttajahintoja ja käänsivät joulukuussa 2011 alkaneen energian hinnan laskusuuntauksen, joka johtui lähinnä vertailuajankohdan vaikutuksista. Öljyn hinta nousi jälleen heinäkuun elokuussa. Öljyn hinnan nousun vaikutuksen energian hinnan vuotuisen muutosvauhtiin kumosi heinäkuussa vertailuajankohdan vaikutus, joka johtui energian hinnan noususta heinäkuussa 2011.

YKHIn elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui tasaisesti vuonna 2011, ja syyskuusta lähtien se oli yli 3 %. Vuoden 2012 alusta lähtien muutosvauhti on hidastunut. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen inflaatio hidastui edelleen tasaisesti eli 2,9 prosenttiin heinäkuussa. Vuoden alussa se oli hieman yli 4 %. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen kehitys on ristiriidassa elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen viimeaikaisen nousun kanssa – hinnat olivat kalliimmillaan heinäkuussa, mikä johtui lähinnä epäsuotuisasta säästä Yhdysvalloissa. Kehikossa 6

Kehikko 6.

ELINTARVIKKEIDEN RAAKA-AINEIDEN VIIMEAIKAINEN HINTAKEHITYS JA SEN VAIKUTUS ELINTARVIKKEIDEN KULUTTAJAHINTOIHIN EUROALUEELLA

Elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ovat nousseet jyrkästi kesän 2012 aikana, mikä on nostanut raaka-aineiden hintaindeksit korkeammiksi kuin vuosien 2007–2008 hintapiikin aikana. Tässä kehikossa tarkastellaan viimeaikaisten hinnannousujen luonnetta sekä niiden mahdollisia vaikutuksia elintarvikkeiden kuluttajahintoihin euroalueella.

Elintarvikkeiden maailmanmarkkinahintojen viimeaikaisen jyrkän nousun luonne

Elintarvikkeiden maailmanmarkkinahintojen dollarimääräinen yleisindeksi on noussut yli 20 % tämän vuoden kesäkuun alusta lähtien (ks. kuvio A). Erityisesti soijapapujen, vehnän ja maissin hinnat ovat nousseet yli 25 %, ja soijapapujen ja maissin hinnat ovat tällä hetkellä ennätyskallista korkeita. Tämä kehitys on herättänyt huolta siitä, uusiutuvatko vuosina 2007–2008 koetut elintarvikkeiden raaka-aineiden hintapiikit. Heinäkuun 2007 ja heinäkuun 2008 välisenä aikana elintarvikkeiden hinnat nousivat yli 70 %.

Raaka-aineiden hintojen jyrkkä nousu kesän 2012 aikana on johtunut Yhdysvaltojen pahimmasta kuivuudesta 50 vuoteen. Yhdysvaltojen maatalousministeriön mukaan maissin, vehnän ja soijapapujen tarjontaa koskevia odotuksia on kuivuuden vuoksi korjattu huomattavasti aiempaa pienemmiksi. Vehnän osalta tuotanto supistui myös Mustanmeren alueella pitkään jatkuneen kuumien sääjen vuoksi.

Viimeaikainen elintarvikkeiden raaka-aineiden hintapiikki eroaa kuitenkin vuosina 2007–2008 koetusta. Vuosina 2007–2008 samanaikaisesti sen kanssa ilmeni monien muiden raaka-aineiden hintapiikkejä. Esimerkkeinä mainittakoon useimmat peruselintarvikkeet, metallit ja öljy, joiden hintojen nousu johtui lähinnä raaka-aineiden kysynnän kasvusta kehittyvissä markkinatalouksissa tuotannon vahvan kehityksen ja tulokehityksen vuoksi. Tämän vaikutuksia raaka-aineiden hintoihin voimistivat maailmanlaajuiset toimitushäiriöt. Sitä vastoin raaka-aineiden viimeaikainen hintapiikki koskee lähinnä soijapapuja ja tiettyjä viljatuotteita, ja sen taustalla ovat etupäässä alueelliset toimitushäiriöt.

Koska viimeaikaiset toimitushäiriöt ovat olleet luonteeltaan alueellisia, elintarvikkeiden raaka-aineiden hinnat saattavat eteläisellä pallonpuoliskolla pysyä korkeina seuraavaan satokauteen asti, minkä jälkeen niiden ennustetaan jälleen laskevan. Jos näiden alueiden tarjontaennusteita korjataan vielä entistä pienemmiksi tai jos muilla alueilla ilmenee uusia toimitushäiriöitä, maailmanmarkkinahinnat voivat kuitenkin nousta entisestään.

Mahdolliset vaikutukset elintarvikkeiden kuluttajahintoihin euroalueella

Elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen muutokset eivät aina vaikuta suoraan elintarvikkeiden kuluttajahintoihin euroalueella. Varsinkin EU:n yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesti sovitut tuottajahinnat vaikuttavat elintarvikkeiden kuluttajahintoihin enemmän kuin raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat.¹ Kuvio B käy ilmi, että elintarvikkeiden raaka-aineiden EU-

Kuvio A. Elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehitys

(Yhdysvaltain dollaria, indeksi: 1.1.2006 = 100, päivävaihtelut) Elintarvikkeiden hintaindeksi

••••• Soijapavut
- - - - - Vehnä
— — — — — Maissi

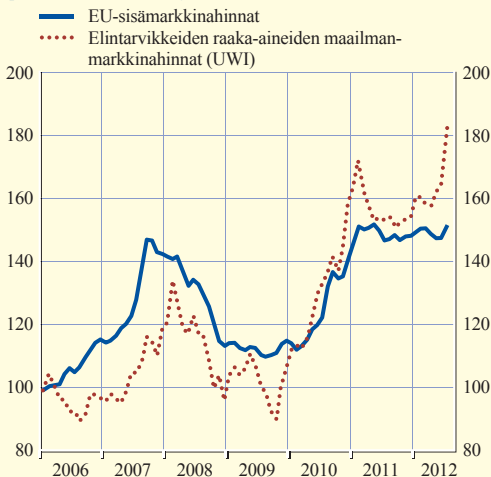
Lähteet: Bloomberg ja HWW.

Huom. Elintarvikkeiden hintaindeksiin sisältyvät viljatuotteet, öljykasvien siemenet, öljyt, juomat, sokeri ja tupakka.

¹ Ks. Ferrucci, G., Jiménez-Rodríguez, R. ja Onorante, L., "Food price pass-through in the euro area: The role of asymmetries and nonlinearities", Working Paper -sarjan julkaisu nro 1168, EKP, Frankfurt am Main, huhtikuu 2010.

Kuvio B. Elintarvikkeiden raaka-aineiden EU-sisämarkkinahintojen ja maailmanmarkkinahintojen kehitys

(euroa, indeksi: tammikuu 2006 = 100, kausivaihteluista puhdistamattomia tietoja)

Lähteet: Euroopan komissio, Bloomberg, Datastream ja EKP:n laskelmat.

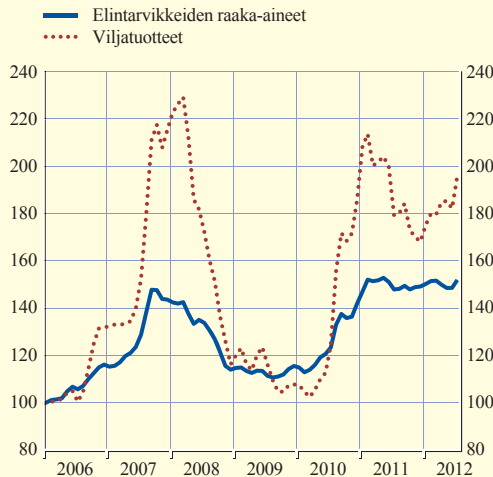
Huom. Tuorein havainto on heinäkuulta 2012. EU:n elintarvikkeiden sisämarkkinahintaindeksiin sisältyvät viljatuotteet, liha, öljyt ja maitotuotteet. EKP:n käyttöpainotteinen, muiden kuin energia- ja raaka-aineiden hintaindeksi (use-weighted index, UWI) käsittää myös jotkin siemenet, hedelmät, juomat, sokerin ja tupakan muttei maitotuotteita.

sisämarkkinahinnat ja maailmanmarkkinahinnat ovat kehittyneet jossain määrin samansuuntaisesti viime vuosina, mutta kaiken kaikkiaan EU-sisämarkkinahinnoissa on ollut vähemmän vaihteluja. Tämä pätee myös viimeaikaiseen kehitykseen. Elintarvikkeiden raaka-aineiden EU-sisämarkkinahinnat nousivat kuukausitasolla 2,3 % heinäkuussa 2012. Hinnat siis nousivat selvästi laskettuaan tai pysyttyään muuttumattomina tätä ennen neljänä peräkkäisenä kuukautena. Hintojen nousu on toistaiseksi ollut huomattavasti vähäisempää kuin elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen nousu (9,5 %) mainitun kuukauden aikana.

EU-sisämarkkinahintojen viimeaikaisin nousu johtui etupäässä viljatuotteiden hinnoista, jotka kuukausitasolla nousivat 7,5 % heinäkuussa (ks. kuvio C). Tämä hinnannousu oli kuitenkin paljon pienempi kuin viljatuotteiden maailmanmarkkinahintojen 26 prosentin suuruisen nousu.

Kuvio C. Elintarvikkeiden raaka-aineiden ja viljatuotteiden EU-sisämarkkinahintojen kehitys

(euroa, indeksi: tammikuu 2006 = 100, kausivaihteluista puhdistamattomia tietoja)

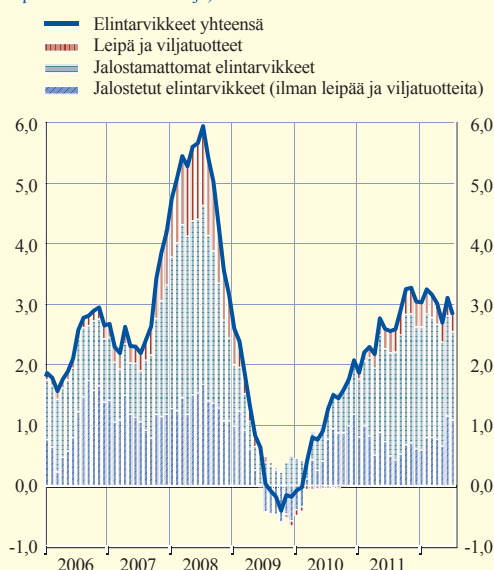

Lähteet: Euroopan komissio ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuorein havainto on heinäkuulta 2012. Elintarvikkeiden EU-sisämarkkinahintaindeksiin sisältyvät viljatuotteet, liha, öljyt ja maitotuotteet. Viljatuoteaggregaatti on kulutuspainotteinen keskiarvo, joka käsittää mallasohran ja durumvehnän sekä ruis-, kaura- ja vehnäjauhot.

Kuvio D. Vaikutukset YKHI-hinta-inflaatioon

(vuotuinen prosenttimuutos, prosentteina, kausivaihteluista puhdistamattomia tietoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. Tuorein havainto on heinäkuulta 2012.

EU-sisämarkkinahintojen kehityksellä on historiallisesti tarkasteltuna ollut suhteellisen voimakas vaikutus euroalueen elintarvikkeiden YKHI-inflaatioon, ainakin verrattuna muiden raaka-aineiden hintainflaatioon. Kuviosta D käy ilmi leivän ja viljatuotteiden tuntuva vaikutus elintarvikkeiden YKHI-inflaatioon vuosina 2007–2008. Vaikutus oli suurempi kuin pelkästään tämän erän paino YKHI-korissa ja raaka-aineiden hintojen kehitys EU:n sisämarkkinoilla olisi antanut aihetta olettaa. Vaikuttavuus kuitenkin yleensä riippuu kulloisestakin kokonaistaloudellisesta tilanteesta. Vuosina 2010–2011 viljatuotteiden EU-sisämarkkinahintojen kaksinkertaistuminen ei näyttänyt vaikuttavan merkittävästi kuluttajahintoihin toisin kuin vuosien 2007–2008 hintapiikin aikana, jolloin kokonaistaloudellinen tilanne oli epäsuotuisampi. Tältä osin myös EU-sisämarkkinahintojen mahdolliset tulevat nousut voivat osaltaan nopeuttaa elintarvikkeiden YKHI-inflaatiota vain rajallisessa määrin tämänhetkisessä taloudellisessa tilanteessa.

Päätelmät

Elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen viimeaikaisen jyrkän nousun ennustetaan vaikuttavan elintarvikkeiden kuluttajahintoihin euroalueella vain vähän lähinnä kahdesta syystä. Ensinnäkin viimeaikaisten hinnannousujen katsotaan raaka-aineiden hintoja vuosina 2007–2008 koskeneeseen hintapiikkiin verrattuina johtuvan etupäässä tarjontapuolen alueellisista ja tilapäisistä vaikutuksista (eli epäsuotuisista sääoloista joillakin pohjoisen pallonpuoliskon alueilla) viljatuotteiden ja öljykasvien siementen hintoihin eikä niinkään maailmanlaajuisista ja pysyvistä tarjonta- että kysyntäpuolen tekijöistä, jotka vaikuttavat laaja-alaisesti elintarvikkeiden raaka-aineiden hintoihin. Toiseksi EU-sisämarkkinahinnat, jotka yleensä ovat euroalueen elintarvikkeiden kuluttajahintojen kannalta ratkaisevammassa asemassa kuin raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat, ovat toistaiseksi nousseet paljon vähemmän. Tämän vuoksi euroalueen elintarvikkeiden kuluttajahintojen (varsinkin jalostettujen elintarvikkeiden hintojen) odotetaan lähikuukausina jatkavan laskuaan vuoden 2011 lopun korkealta tasolta.

tarkastellaan raaka-aineiden hintojen viimeaikaista nousua ja sen mahdollisia vaikutuksia elintarvikkeiden kuluttajahintoihin euroalueella.

Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja (niiden osuus YKHI-korista on n. 30 %) laskettu vuotuinen YKHI-inflaatio oli 1,7 % heinäkuussa 2012. Lukema on vaihdellut 1,7 prosentin tuntumassa syyskuusta 2011 lähtien. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintaa lasketun YKHI-inflaation kehitykseen vaikuttavat lähinnä kotimaiset tekijät, kuten palkat, voittomarginaalit ja välilliset verot. Tämä YKHI-inflaation mittari koostuu kahdesta erästä: muut teollisuustuotteet kuin energia ja palvelut. Viimeisimmän puolentoista vuoden ajan näiden kahden erän hintojen vuotuista muutosvauhtia ovat nopeuttaneet arvonlisäveron korotukset useassa euroalueen maassa.

Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatio alkoi nopeutua vuoden 2010 toisella neljänneksellä. Se johtui euron aiemman heikkenemisen ja raaka-aineiden hintojen nousun välittymisestä hintoihin ja välillisten verojen korotuksista. Vuoden 2011 parina viimeisenä kuukautena muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatio oli noin 1,2 %. Vuoden alkupuolella sen vaihtelu oli melko voimakasta. Vaihtelu johtui YKHI:n kausituotteiden käsittelyä koskevasta uudesta asetuksesta. Vuoden 2012 kahtena ensimmäisenä kuukautena muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti oli hitaimmillaan eli 1,0 %, minkä jälkeen se alkoi jälleen nopeutua. Heinäkuussa muutosvauhti nopeutui 1,5 prosenttiin. Nopeutuminen johtui vaatteiden, kenkien ja muiden jalkineiden hintojen tuntuvasta noususta kesälennusmyyntien päätyttyä.

Palvelujen hintojen inflaatio on viime aikoina ollut verrattain vakaa, mikä johtuu kysynnän yleisestä heikkenemisestä ja vähäisemmässä määrin työvoimakustannusten kasvun hidastumisesta. Palvelujen hintojen muutosvauhtia ovat ajoittain nopeuttaneet välillisten verojen korotukset useassa euroalueen maassa. Palvelujen hintojen vuotuinen muutosvauhti oli maltillinen vuonna 2010. Vuoden 2011 parina ensimmäisenä kuukautena se nopeutui tuntuvasti. Huhtikuussa 2011 muutosvauhti vakaantui noin 1,9 prosenttiin ja pysyi samalla tasolla loppuvuoden 2011 ja vuoden 2012 ensimmäisen neljänneksen. Huhtikuussa 2012 palvelujen hintojen muutosvauhti hidastui 1,7 prosenttiin eli hitaimmilleen sitten maaliskuun 2011. Muutosvauhti on vaihdellut 1,7 prosentin tuntumassa siitä lähtien.

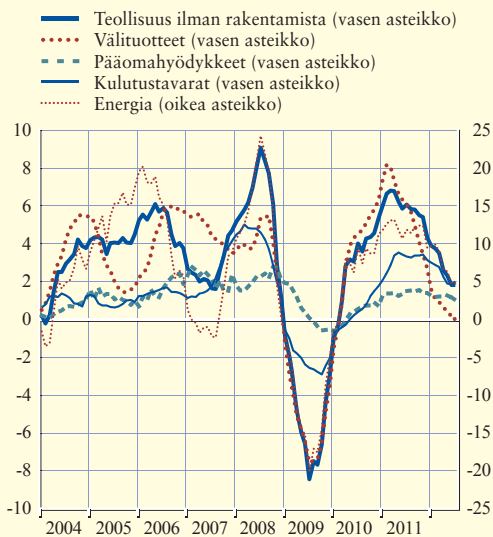
3.2 TEOLLISUUDEN TUOTTAJAHINNAT

Teollisuuden tuottajahintojen inflaatio nopeutui vuoden 2010 lopussa ja vuoden 2011 ensimmäisellä puoliskolla. Sen jälkeen tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui, mikä johtuu lähinnä raaka-aineiden hintojen vaihtelusta (ks. taulukko 7 ja kuvio 46). Vuoden 2012 aikana tarjontaketjun hintapaineet ovat vähentyneet edelleen. Viimeisimmät tiedot ilman rakennusalaan lasketun teollisuuden tuottajahintaindeksistä ovat heinäkuulta 2012. Tuolloin indeksi pysyi ennallaan 1,8 prosentissa. Indeksien vuotuinen muutosvauhti oli hitain sitten vuoden 2010 toisen neljänneksen, jolloin muutosvauhti muuttui positiiviseksi. Samana ajanjaksona ilman rakennusalaan ja energian hintaa lasketun teollisuuden tuottajahintaindeksi pysyi muuttumattomana 0,9 prosentissa.

Tuotantoketjun loppupäässä elintarvikkeiden kuluttajahintojen indeksi nousi 2,8 prosenttiin heinäkuussa, kun se kesäkuussa oli ollut 2,5 %. Indeksi nousi ensimmäisen kerran yli vuoteen. Hintaindeksit nousivat erityisesti öljyjä, rasvoja ja eläinrasvoja tuottavassa teollisuudessa. Hintaindeksien nousu johtuu todennäköisimmin raaka-aineiden (tuontisoijan ja viljojen) maailmanmarkkinahintojen viimeaikaisesta noususta. Elintarvikkeiden raaka-aineiden EU:n sisämarkkinahinnat nousivat myös heinäkuussa, tosin tähän mennessä paljon vähemmän kuin elintarvikkeiden raaka-aineiden maail-

Kuvio 46. Teollisuuden tuottajahinnat

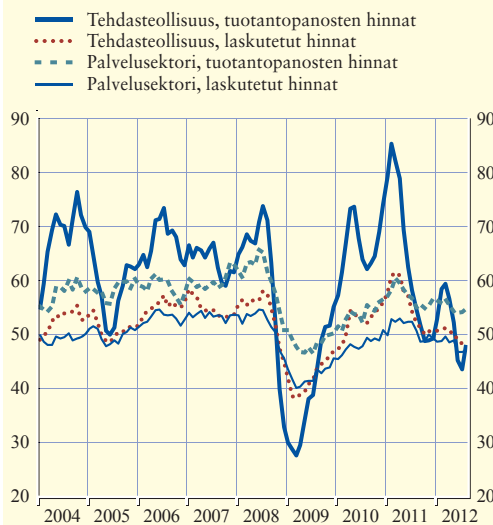
(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 47. Tuottajien panosten ja tuotosten hintoja

(diffuusioindeksejä, kuukausihavaintoja)

Lähde: Markit.

Huom. Kun indeksin arvo on yli 50, merkitsee se hintojen nousua. Kun se on alle 50, merkitsee se hintojen laskua.

manmarkkinahinnat. Muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti pysyi heinäkuussa vakaana 0,8 prosentissa. Muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden hintojen inflaation hidastuminen vuoden 2012 alusta lähtien sekä raaka-aineiden ja väli tuotteiden tuontihintojen maltillinen kehitys viittaavat siihen, että YKH:n muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousupaineet ovat pysyneet vaimeina.

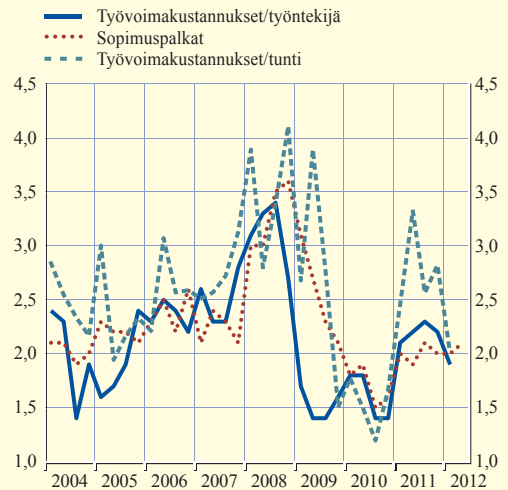
Kyselytietoihin perustuvat indeksit teollisuuden tuottajahinnoista – sekä ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) että Euroopan komission suhdannekyselyyn perustuva indeksi – nousivat hieman elokuussa. Indeksit nousivat ensimmäisen kerran viiteen kuukauteen, mutta olivat kuitenkin huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella. Ostopäälliköiden indeksi (ks. kuvio 47) osoittaa, että erityisesti nousi tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi. Se nousi elokuussa 47,7:ään heinäkuun 43,6:sta. Myös tuotosten hintaindeksi nousi, joskin maltillisemmin. Molemmat indeksit ovat alle 50 pisteen raja-arvon, mikä viittaa siihen, että hinnat laskivat edelliskuukauteen verrattuna. Sekä tehdasteollisuuden että palvelualojen tuotosten hintaindeksit laskivat, sillä yritykset vauhdittivat edelleen myyntiä hinnanalennuksin. Euroopan komission suhdannekyselystä saadut tiedot osoittavat, että tuottajien myyntihintoja – erityisesti kulutustavaroiden hintoja – koskevat odotukset vahvistuivat hieman elokuussa.

3.3 TYÖVOIMAKUSTANNUSINDIKAATTORIT

Viimeisimmät työvoimakustannusindikaattorit viittaavat siihen, että palkkapaineet vähenivät edelleen vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. taulukko 8 ja kuvio 48). Tämä johtui todennäköisesti taloudellisen toimeliaisuuden ja työmarkkinakehityksen heikkenemisestä. Palkkojen nousuvauhti on hidastunut hieman verrattuna vuoden 2011 ensimmäisen puoliskoon, jolloin nousuvauhti oli nopea. Tämä johtui työmarkkinoiden kohenemisestä noususuhdanteessa.

Kuvio 48. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Taulukko 8. Työvoimakustannusindikaattoreita

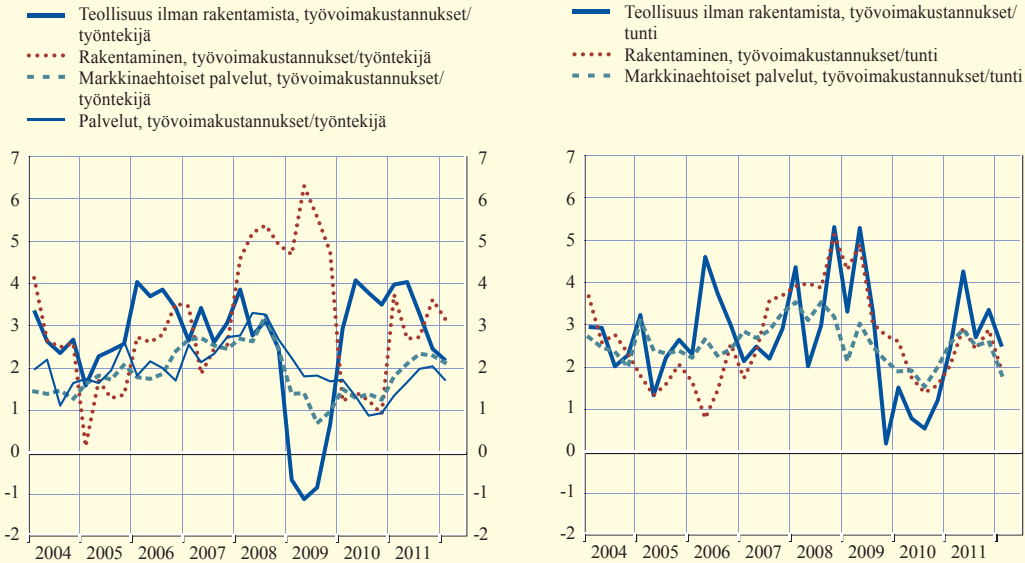
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2010	2011	2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II
Sopimuspalkat	1,7	2,0	1,9	2,1	2,0	2,0	2,1
Työvoimakustannukset/tunti	1,5	2,8	3,3	2,6	2,8	2,0	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	1,7	2,2	2,2	2,3	2,2	1,9	.
<i>Lisätieto:</i>							
Työn tuottavuus	2,6	1,3	1,3	1,1	0,8	0,4	.
Yksikkötyökustannukset	-0,9	0,9	0,9	1,2	1,4	1,5	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 49. Työvoimakustannusten kehitys sektoreittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

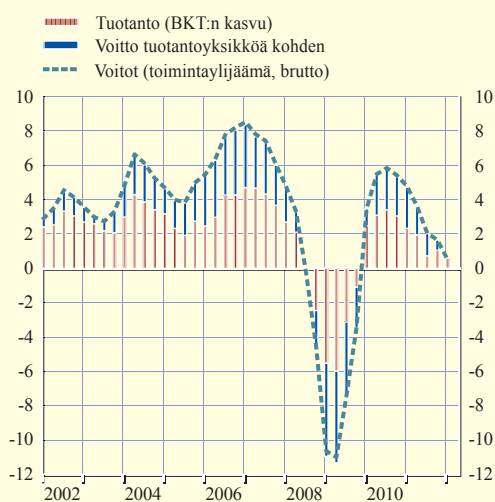

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Vuoden 2012 toisen neljänneksen työvoimakustannusten kehitystä kuvaavista indekseistä on saatavissa ainoastaan euroalueen sopimuspalkkojen indeksi. Sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti oli 2,1 % vuoden 2012 toisella neljänneksellä, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 2,0 %. Sopimuspalkkojen indeksin hienoinen nousu johtuu lähinnä palkkojen kehityksestä Saksassa.

Kuvio 50. Voittojen kasvun hajotelma euroalueella: tuotanto ja tuotantoyksikköä kohden laskettu voitto

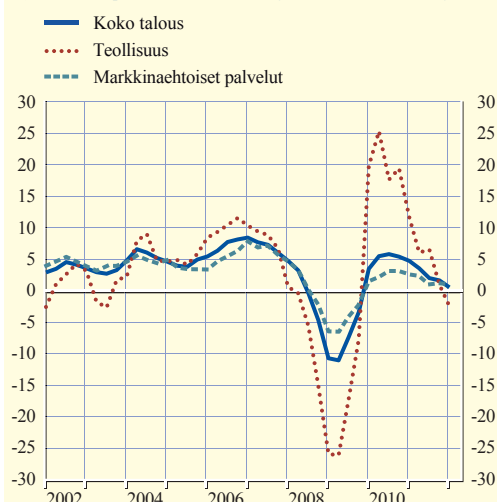
(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 51. Voittojen kehitys euroalueella päätoimialoittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Samanaikaisesti muut palkkaindikaattorit viittasivat siihen, että palkkapaineet ovat vähentyneet hieman. Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhti hidastui 2,0 prosenttiin vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 2,8 %. Kasvuvauhti hidastui kaikilla toimialoilla (ks. kuvio 49). Muiden kuin palkkakustannusten kasvuvauhti oli sama kuin palkkaerän. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti oli 1,9 % vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 2,2 %. Koska työn tuottavuuden vuotuinen kasvuvauhti hidastui enemmän kuin työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten, yksikkötyökustannusten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 1,5 prosenttiin vuoden kolmella ensimmäisellä neljänneksellä. Vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä se oli 1,4 %.

3.4 YRITYSTEN TULOSKEHITYS

Yritysten voittojen (mitattuna bruttotoimintaylijäämällä) vuotuinen kasvu hidastui vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen eli 0,6 prosenttiin. Vuonna 2011 yritysten voitot kasvoivat noin 3,0 % keskimäärin (ks. kuvio 50). Yritysten voittojen kasvun tuntuva hidastuminen vuonna 2011 johtuu BKT:n vuotuisen kasvun hidastumisesta ja tuotantoyksikköä kohden laskettujen voittojen kasvun hidastumisesta, joka on seurausta tuottavuuden kasvun huomattavasta hidastumisesta. Voittojen kasvu oli hitaampaa kuin se oli ollut nopeimmillaan ennen vuosien 2008–2009 taantumaa. Taantumana aikana voitot supistuivat noin 11 %.

Päätoimialojen tarkastelu osoittaa, että vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä markkinaehtoisten palvelujen voitot kasvoivat 0,9 % vuotta aiemmasta, kun ne vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä kasvoivat 1,3 %. Ilman rakennusalaan lasketun teollisuuden voitot supistuivat 1,4 % eli voittojen vuotuinen kasvuvauhti oli negatiivinen ensimmäisen kerran sitten vuoden 2009 viimeisen neljänneksen (ks. kuvio 51). Yritysten voittojen neljännesvuosikasvu muuttui negatiiviseksi markkinaehtoisissa palveluissa ja supistui edelleen teollisuudessa, joskaan ei yhtä paljon kuin vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä.

3.5 INFLAATIONÄKYMÄT

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatio oli elokuussa 2,6 %, kun se edellisenä kuukautena oli ollut 2,4 %. Inflaation nopeutuminen johtuu lähinnä energian euromääräisten hintojen noususta uudelleen. Öljyn tämänhetkisten futuurihintojen perusteella inflaatiovauhti saattaa olla jonkin verran nopeampi kuin muutama kuukausi sitten odotettiin, mutta vuonna 2013 se todennäköisesti hidastuu jälleen alle 2 prosenttiin. Rahapolitiikan kannalta olennaisella aikavälillä ja tilanteessa, jossa euroalueen kasvu on vaimeata ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat tiukasti ankuroituneet, hintapaineet pysyvät todennäköisesti vähäisinä.

Lyhyen aikavälin inflaationäkymiin vaikuttaa edelleen huomattavasti öljyn hinta. Öljyn hinta laski merkittävästi maaliskuusta kesäkuun 2012 loppuun asti. Siitä lähtien öljyn dollarimääräiset spot- ja futuurihinnat ovat nousseet jälleen. Hinnat ovat kuitenkin olleet hieman halvemmat kuin maaliskuu- ja huhtikuussa. Öljyn euromääräinen hinta ei sitä vastoin laskenut yhtä paljon, sillä samana ajanjaksona euro heikkeni Yhdysvaltain dollariin nähden. Lähitulevaisuudessa energian hinnan inflaation odotetaan nopeutuvan hieman öljyn euromääräisen hinnan nousun vuoksi, ja alkavan hidastua vuoden loppua kohden. Hidastumisen odotetaan olevan tuntuvampaa vuonna 2013, mikä johtuu vertailuajankohdan vaikutuksesta ja tämänhetkisten futuurihintojen sisältämästä oletuksesta, jonka mukaan öljyn hinta laskee hienoisesti.

Elintarvikkeiden raaka-aineiden tämänhetkisten futuurihintojen perusteella elintarvikkeiden hintojen vuotuisen nousuvauhdin odotetaan olleen nopeimmillaan vuoden 2012 ensimmäisellä puoliskolla. Nousuvauhdin odotetaan hidastuvan lähinnä vertailuajankohdan vaikutusten vuoksi.

Käytettävissä olevat muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatiota ennakoivat indikaattorit, kuten muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden ja tupakan sekä tuottajahintojen että tuontihintojen kehitys, viittaavat siihen, että muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatio ei hidastu merkittävästi lähikuukausina. Välillisten verojen korotusten aiheuttamat hintojen nousupaineet saattavat kumota tuotannon ja kysynnän kasvun hidastumisen aiheuttamat hintojen laskupaineet.

Myös palvelujen hintojen inflaation ennustetaan pysyvän jokseenkin nykyisellä tasolla lähikuukausina, mikä johtuu kotimaisen kysynnän vaimeasta kasvusta ja melko maltillisista palkkاپaineista. Vuoden 2012 loppupuolella arvonlisäveron korotukset joissakin euroalueen maissa saattavat nopeuttaa palvelujen hintojen inflaatiota jälleen.

Viimeisimmät tiedot työvoimakustannusindikaattoreista viittaavat siihen, että kotimaiset kustannuspaineet ovat vakaantuneet. Työvoimakustannuspaineet pysyvät todennäköisesti maltillisina keskipitkällä aikavälillä, mikä johtuu kasvunäkymistä ja heikosta työmarkkinakehityksestä. Yritysten voittojen kasvun odotetaan hidastuvan edelleen, mikä johtuu tuottavuuden vaimeasta kasvusta.

EKP:n asiantuntijoiden syyskuussa 2012 julkaistavissa euroaluetta koskevissa kokonaistaloudellisissa arvioissa vuotuisen YKHI-inflaation ennustetaan olevan 2,4–2,6 % vuonna 2012 ja 1,3–2,5 % vuonna 2013. Kesäkuussa 2012 julkaistuihin eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisiin arvioihin verrattuna vuosien 2012 ja 2013 vaihteluvälejä on tarkistettu hieman aiemmin arvioitua nopeamman inflaatiovauhdin suuntaan.

Keskipitkän aikavälin hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat edelleen jokseenkin tasapainossa. Arvioitua nopeamman inflaation riskit liittyvät siihen, että välillisiä veroja on korotettava julkisen talouden vakauttamiseksi. Arvioitua hitaamman inflaation riskit liittyvät etenkin siihen, että euroalueen kasvu jää odotettua vaimeammaksi varsinkin, jos rahoitusmarkkinoiden jännitteet voimistuvat entisestään ja vaikuttavat inflaation kotimaisiin eriiin ja palkkakehityksen vaimenemiseen. Jos jännitteiden voimistumista ei rajoiteta euroalueen päätösten tekijöiden tehokkain toimenpitein, tämä voimistuminen voi aiheuttaa riskien painottumisen arvioitua hitaamman inflaation suuntaan.

4 TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Hiljattain julkaistujen tilastotietojen mukaan euroalueen BKT:n määrä supistui vuoden 2012 toisella neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä, jolloin neljännesvuosikasvu oli ollut 0 %. Talouden indikaattorit ennakoivat taloudellisen toimeliaisuuden jatkuvan heikkona loppuvuonna 2012 epävarmuuden ollessa suurta. Lyhyttä aikaväliä pitemmässä tarkastelussa euroalueen talouden odotetaan elpävän vain hyvin asteittain. Kasvun vauhdittamista hillitsevät edelleen sinänsä tarpeelliset taseiden korjausliikkeet niin rahoitusalaalla kuin muuallakin taloudessa, huomattava työttömyys ja maailmantalouden epätasainen elpyminen. EKP:n asiantuntijoiden syyskuussa 2012 julkaistavissa euroaluetta koskevista kokonaistaloudellisista arvioista BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin ennustetaan olevan välillä -0,6 % ja -0,2 % vuonna 2012 ja välillä -0,4 % ja 1,4 % vuonna 2013. Kesäkuussa 2012 julkaistun eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioon verrattuna BKT:n määrän kasvun vaihteluvälit vuosiksi 2012 ja 2013 ovat tarkistuksissa alentuneet. Euroalueen talousnäkyymiin liittyy edelleen kasvun hidastumisen riskejä.

4.1 BKT:N MÄÄRÄ JA KYSYNTÄERÄT

BKT:n määrä laski vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 %, kun se oli edellisellä neljänneksellä pysynyt ennallaan (ks. kuvio 52). Ulkomaankaupan edelleen positiivista vaikutusta tasapainottivat kotimaisen kysynnän negatiivinen kehitys ja varastojen muutokset. Tuotannon supistuminen toisella neljänneksellä vastasi lyhyen aikavälin indikaattorien – varsinkin kyselytutkimusten tulosten – kehitystä. Talouskasvun jatkuva heikkous, joka alkoi keväällä 2011, johtuu lähinnä kotimaisen kysynnän epävakaudesta, joka on merkittävämpi kasvuun vaikuttava tekijä kuin ulkomaankaupan positiiviset nettovaikutukset. Yksityistä kulutusta hillitsevät edelleen öljyn korkean hinnan, finanssipolitiikan linjan kiristymisen, kuluttajien vähäisen luottamuksen ja kasvavan työttömyyden yhdessä aiheuttamat haitalliset vaikutukset käytettävissä oleviin reaalitylöihin. Yritysten heikko luottamus ja hankala luotonantotilanne joissakin maissa ovat myös vähentäneet yksityisiä investointeja.

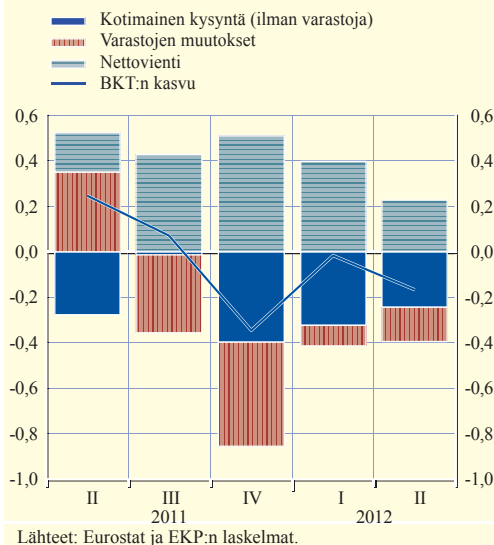
Reaalitalouden ennustetaan pysyvän heikkona vuoden 2012 jälkipuoliskolla, minkä taustalla ovat uusien julkisen talouden vakauttamistoimien aiempaa lievemmat lyhyen aikavälin vaikutukset kotimaiseen kysyntään, nousseet raaka-aineiden hinnat, heikko ilmapiiri ja lisääntynyt epävarmuus (ks. myös kehikko 7).

YKSITYINEN KULUTUS

Yksityinen kulutus supistui 0,2 % sekä vuoden 2012 ensimmäisellä että toisella neljänneksellä. Kulutus on siis entisestään supistunut taantumaa edeltänyttä vuoden 2008 ensimmäisen neljänneksen huipputasoa pienemmäksi. Kulutuksen kehitys vuoden 2012 toisella neljänneksellä todennäköisesti johtuu vähittäistavaroiden kulutuksen supistumisesta ja autohankintojen vähenemisestä, mitä osittain tasoitti palvelujen kulutuksen vähäinen positiivinen vaikutus. Tuoreiden lyhyen aikavälin indikaat-

Kuvio 52. BKT:n määrän kasvu ja sen erien kasvuvaihtelu

(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä ja neljännesvuosittaiset kasvuvaihtelut prosenttyyksikköinä, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

toreiden ja kyselytutkimusten perusteella euroalueen kulutuskysyntä pysyne heikkona lähitulevaisuudessa.

Syynä kulutuksen verkkaiseen kehitykseen on lähinnä käytettävissä olevien reaalityulojen muutos, joka on keskeisimpiä kulutuskysynnän trendikehitystä kuvaavia merkkejä. Reaalityulojen kokonaiskasvu hidastui vuoden 2011 aikana työllisyyden kasvun heikkenemisen vuoksi, ja nopeutuva inflaatio hidasti sitä entisestään. Kotitalouksien vuotuiset reaalityulot pienivät hieman vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä jo kolmatta neljännestä peräkkäin. Koska nimellistulojen kasvu ja kulutuksen kasvu olivat suunnilleen samansuuruisia, kotitalouksien säästämisaste vakaantui alhaiselle tasolle ensimmäisellä neljänneksellä.

Sekä virallisten tilastojen että kyselytietojen perusteella yksityisen kulutuksen lyhyen aikavälin kehitys näyttää jatkuneen heikkona vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Vähittäiskauppa supistui heinäkuussa 0,2 % verrattuna edelliseen kuukauteen, mutta vähittäiskaupan volyyymi oli kuitenkin 0,2 % suurempi kuin keskimääräinen volyyymi vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Elokuussa ostopääallikköiden indeksi (PMI) vähittäiskaupalle laski 44,4:ään, kun se oli heinäkuussa ollut 46,4, eli indeksi oli entistä selvemmin teoreettisen nollakasvun kynnyksarvoa eli 50:tä pienempi. Euroopan komission kyselytutkimusten mukaan vähittäiskaupan luottamus keskimäärin pysyi näinä kahtena kuukautena suurin piirtein vuoden 2012 toisen neljänneksen tasolla mutta oli pitkän aikavälin keskiarvoa heikompi. Euroalueen uusien henkilöautojen rekisteröinnit, jotka vähenivät neljännesvuositasolla 0,5 % toisella neljänneksellä, todennäköisesti pysyvät vaimeina. Esimerkiksi suunniteltuja huomattavia hankintoja koskeva Euroopan komission indikaattori pysyi vuoden 2012 heinä- ja elokuun välisenä aikana suurin piirtein ennallaan eli ennätyksellisen alhaisena. Tämä viittaa siihen, että kestokulutushyödykkeiden kulutuksen kehitys jatkuu vaimeana. Kuluttajien yleistä luottamusta kuvaava indeksi heikkeni jyrkästi elokuussa. Tämä indeksi, jossa oli vakaantumisen merkkejä vuoden alkupuoliskolla, on nyt heikentynyt kolmen peräkkäisen kuukauden ajan ja on tasolla, jollaista ei ole nähty sitten vuoden 2009 puolivälin (ks. kuvio 53).

INVESTOINNIT

Kiinteän pääoman bruttomuodostus on supistunut vuoden 2011 toiselta neljännekseltä lähtien. Vuoden 2012 toisella neljänneksellä investoinnit supistuivat 0,8 % edellisestä neljänneksestä. Sekä muiden kuin rakennusinvestointien että rakennusinvestointien odotetaan jatkavan supistumista vuoden loppuun asti yleisen taloudellisen toimeliaisuuden vaimean kehityksen mukaisesti.

Tietoja pääomanmuodostuksen yksityiskohtaisesta rakenteesta vuoden 2012 toisella neljänneksellä ei ollut saatavilla tätä Kuukausikatsausta laadittaessa. Lyhyen aikavälin indikaattoreiden perusteella muut kuin rakennusinvestoinnit, jotka kattavat noin puolet kokonaisinvestoinneista, ovat todennäköisesti supistuneet edelleen. Niitä on hillinnyt vauhti yleinen taloustilanne ja tuloskehitys sekä li-

Kuvio 53. Vähittäiskaupan myynti ja luottamus sekä kotitaloussektorin luottamus

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt sekä Eurostat.

1) Vuotuinen prosenttimuutos; kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja; työpäivien lukumäärällä korjattu tietoja. Polttoaineet sisältyvät myyntiin.

2) Saldolukuja; kausivaihtelusta puhdistettuja ja keskiarvokorjattuja tietoja.

sääntynyt epävarmuus. Pääomahyödykkeiden tuotanto supistui, ja tehdasteollisuutta koskeva ostopäälliköiden kysely viittasi supistumisen syvenemiseen vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Saatavilla olevat maakohtaiset tiedot viittaavat myös investointien supistumiseen tai pysymiseen ennallaan. Asuinrakentamisen ja muun rakentamisen investoinnit ovat todennäköisesti supistuneet vuoden 2012 toisella neljänneksellä, mihin viittaa rakennustuotannon väheneminen edelleen, luottamuksen heikkeneminen ja asuntomarkkinatilanteen huononeminen sekä yleisesti kireät rahoitusehdot.

Muutamit käytettävissä olevat varhaiset indikaattorit vuoden 2012 kolmannelta neljännekseltä viittaavat siihen, että muun kuin rakennusteollisuuden pääomanmuodostus supistui euroalueella edelleen, joskin vähemmän kuin toisella neljänneksellä. Rahoituksen saatavuus on edelleen niukkaa ja heikentää edelleen tuottavaa pääomanmuodostusta. Tehdasteollisuuden tuotantoa koskevan ostopäälliköiden PMI-indeksin ja sen uusia tilauksia koskevan osa-alueen kaltaisten kyselytulosten mukaan teollisuuden luottamus oli heinä- ja elokuussa 2012 edelleen tasolla, joka viittasi toimeliaisuuden jatkuvaan vähenemiseen alalla. Lisäksi myös kapasiteetin käyttöaste aleni edelleen. Kyselytulosten mukaan myös rakennusinvestoinnit todennäköisesti supistuvat edelleen kolmannella neljänneksellä.

JULKINEN KULUTUS

Julkisen kulutuksen kasvu on ollut viime aikoina maltillista, mikä kertoo pyrkimyksistä tasapainottaa julkisen talouden rahoitusasemaa monissa maissa. Reaalinen julkinen kulutus supistui hieman vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä ja kasvoi hieman vuoden 2012 toisella neljänneksellä.

Tarkasteltaessa yksittäisiä eriä käy ilmi, että vaimea palkkakehitys on hillinnyt julkisen sektorin työntekijöiden palkkamenojen kasvua ja siten vaikuttanut vain vähän nimelliseen julkisen sektorin kokonaiskulutuksen kasvuun. Julkisen sektorin työntekijöiden palkkamenojen osuus julkisen sektorin koko kulutuksesta on lähes puolet. Välilliset julkiset kulutusmenot (joiden osuus on hieman vajaa neljännes kokonaismenoista) ovat supistuneet. Luontoismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot, joiden osuus on lähes neljännes julkisen sektorin kulutuksesta, ovat kasvaneet historiallisten keskiarvojen mukaisesti. Tämä johtuu siitä, että luontoismuotoisiin sosiaalisiin tulonsiirtoihin kuuluvat muun muassa terveystulot, jotka kehittyvät jokseenkin itsenäisesti.

Julkisen kulutuksen odotetaan tukevan kotimaista kysyntää edelleen maltillisesti tulevina vuosineljänneksinä, mikä johtuu monissa euroalueen maissa tarvittavista uusista julkisen talouden vakauttamistoimista.

VARASTOT

Varastoilla oli huomattavia negatiivisia kasvuvaiikutuksia – kaiken kaikkiaan –1 prosenttiyksikköä BKT:stä – vuoden 2011 jälkipuoliskolla ja vuoden 2012 alkupuoliskolla. Varastojen vaikutuksen odotetaan pysyvän lähellä nollaa loppuvuoden ajan, koska vaikuttaa siltä, että vuoden 2012 puoliväliin mennessä varastot olivat suurelta osin mukautuneet talouskasvun hidastumiseen. Varastojen täydentämismuutos oli nimittäin hidastunut huomattavasti alkuvuoden 2011 huipputasolta ja jopa muuttunut varastojen purkamiseksi vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 54). Tällä hetkellä varsin niukat varastot tarjontaketjussa, mikä johtuu varastojen huomattavasta hupenemisesta vuosien 2008 ja 2009 syvän taantumisen aikana ja niiden korvautumisesta vain osittain elpymisen aikana, vähentävät voimakkaasti varastojen purkamisen mahdollisuutta. Varastojen purkaminen liepee siis heikompaa kuin Lehman Brothersin konkurssin jälkeen.

Varastojen huomattava nettolisäys vuoden 2011 puolivälissä (0,8 % suhteessa BKT:hen vuoden 2011 toisella neljänneksellä) – osaksi vapaaehtoisesti liiaksi hupenneiden varastojen kasvattamiseksi ja osaksi pakon sanelemana kysynnän vähennyttä – sekä yritysten näkyvien huomattava heikentyminen ja

rahoitusehtojen kiristyminen uudelleen joissakin maissa kesällä 2011 saivat yritykset muuttamaan varastojensa kokoa muutamana kuukauden kuluessa. Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan tehdasteollisuuden lopputuotteiden ja vähittäiskaupan varastojen, joita oli pidetty niukkoina alkuvuodesta 2011, katsottiin palanneen lähelle tavanomaista tasoaan mainitun vuoden syksyyn mennessä. Ostopäälliköiden kyselyt viittasivat myös varastojen purkamisen nopeutumiseen tai varastojen täydentämisen hidastumiseen.

Tämä kehitys ilmeni huomattavan negatiivisena varastojen kasvuvaikutuksena (-0,4 prosenttiyksikköä vuoden 2011 kolmannella ja viimeisellä neljänneksellä ja lisäksi yhteensä -0,2 prosenttiyksikköä vuoden 2012 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä), mikä päätti edellisten kahdeksan neljänneksen ajan jatkuneen enimmäkseen positiivisen kasvuvaikutuksen. Näiden kahdeksan neljänneksen kasvuvaikutus oli yhteensä +1,4 prosenttiyksikköä eli yli kolmannes BKT:n kokonaiskasvusta tänä ajanjaksona.

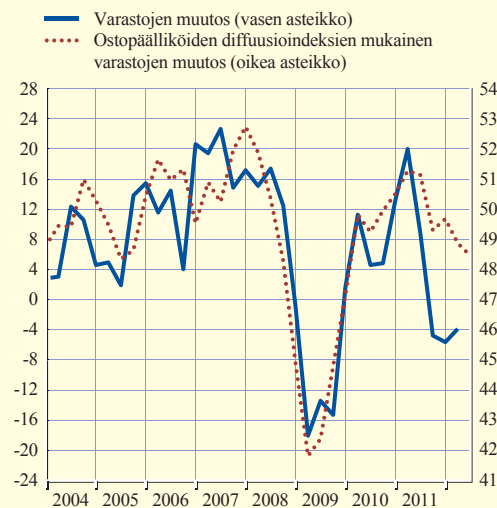
Koska varastojen purkaminen alkoi olla huomattavaa alkuvuodesta 2012 (vuosineljänneksitasolla arvolla mitaten noin 5 miljardia euroa vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2012 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä tai 0,2 % BKT:stä), varastojen kasvuvaikutukset saattavat lähestyä nolaa lähiaikoina. Viimeaikaiset kyselytutkimukset (sekä Euroopan komission kysely että ostopäälliköiden PMI-indeksi) elokuulle 2012 asti nimittäin viittaavat varastojen purkamisvauhdin vakaantumiseen kesän 2012 aikana, minkä perusteella tarvittava varastojen mukautusprosessi on kenties jo saatettu päätökseen.

ULKOMAANKAUPPA

Kun sekä euroalueen talouden että maailmantalouden kasvuvauhdit olivat hidastuneet, euroalueen ulkomaankauppa osoittautui varsin vahvaksi vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Tavaroiden ja palvelujen vienti kasvoi neljännesvuositasolla 1,3 %, kun taas tuonti kasvoi 0,9 % (ks. kuvio 55). Tämän kehityksen seurauksena nettomääräisellä ulkomaankaupalla oli positiivinen vaikutus (0,2 prosenttiyksikköä) euroalueen BKT:n määrän kasvuun. Viejät hyötyivät viimeaikaisesta hinta-

Kuvio 54. Kansantalouden tilinpidosta ja ostopäälliköiden indeksistä johdetut euroalueen varastojen muutokset

(diffuusiaindeksi, mrd. euroa)

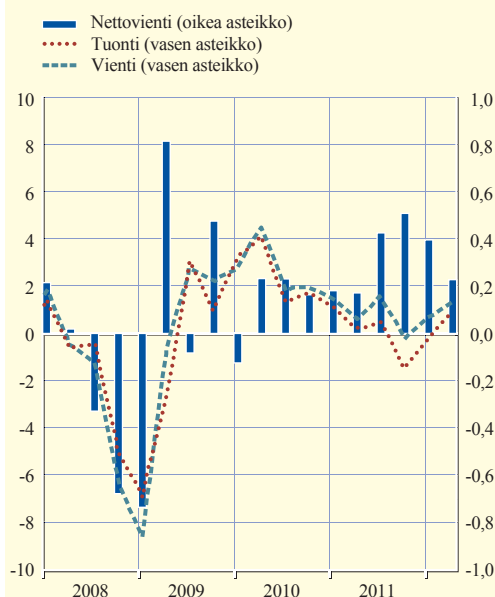

Lähteet: Markit, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Kansantalouden tilinpito: varastojen muutoksen arvo. Ostopäälliköiden indeksi: tehdasteollisuuden tuotantopanos- ja lopputuotevarastojen sekä vähittäiskaupan varastojen keskiarvo.

Kuvio 55. Reaalisen tuonnin ja viennin sekä nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun

(prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä, prosenttiyksikkönä)

Lähteet: Eurostat ja EKP.

kilpailukyvyyn paranemisesta sekä vilkkaasta kysynnästä varsinkin sellaisissa Latinalaisen Amerikan ja Lähi-idän maissa, joilla on runsaasti raaka-aineita.

Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna euroalueen ulkomaankaupalle vuoden 2010 puolivälistä lähtien ominainen keskeinen kehityskulku on ennallaan. Tänä ajanjaksona ulkomaankauppa on jatkuvasti tukenut euroalueen BKT:n kasvua, sillä vienti on ollut tuontia vahvempaa. Tämän taustalla ovat lähinnä olleet kasvuvauhtien ero euroalueen ja sen tärkeimpien kauppakumppanimaiden välillä sekä euron reaalisien efektiivisen valuuttakurssin heikkeneminen tänä ajanjaksona. Sitä vastoin vuodesta 1999 vuoden 2010 puoliväliin tuonnin ja viennin kasvuvauhdit olivat hyvin samankaltaisia ja nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun oli keskimäärin neutraali.

Euroalueen ulkomaankaupan lyhyen aikavälin kasvunäkymiin liittyy lisääntynyt epävarmuus, joka ilmenee myös käytettävissä olevista kyselytutkimuksista. Euroopan komission mukaan vientitilauksien heikkenivät huomattavasti heinäkuuhun 2012 asti, kunnes ne nytkahtivat ylöspäin elokuussa. Euroalueen ostopäälliköiden indeksin uusia vientitilauksia koskeva indeksi näyttää sitä vastoin aiempaa selvemmin vakaantuneen alhaiselle tasolle viime kuukausina sen jälkeen kun se oli heikentynyt jyrkästi huhti- ja toukokuussa. Kaiken kaikkiaan näiden indikaattorien alhainen taso viittaa euroalueen viennin varsin vaisuihin lyhyen aikavälin näkymiin. Tästä huolimatta maailmantalouden asteittaisen – joskin heikon – elpymisen ja hintakilpailukyvyyn paranemisen odotetaan vauhdittavan vientiä eteenpäin. Tuonnin lyhyen aikavälin näkymiä hillitsevät edelleen euroalueen talouden heikko kasvuvire sekä euron viimeaikaisen heikkenemisen negatiiviset (viivästyneet) vaikutukset. Nettoviennin vaikutuksen BKT:n kasvuun ennustetaan olevan hieman positiivinen vuoden 2012 jälkipuoliskolla.

4.2 TOIMIALAKOHTAINEN TUOTANTO

Kansantalouden tilinpidon tuotantopuolen tarkastelu osoittaa, että koko arvonlisäys väheni 0,1 % vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Tämä oli kolmas peräkkäinen negatiivisen kasvun neljännes, mikä vahvisti käsitystä vuoden 2009 toisella neljänneksellä päättynyttä taantumaa seuranneen kasvusuuntauksen taitumisesta.

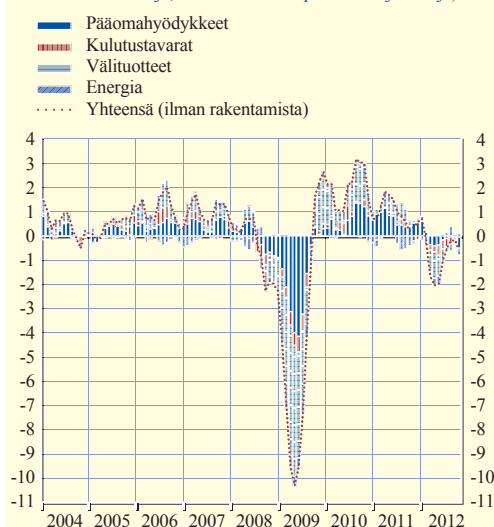
Eri toimialojen kehityksessä taantumaa jälkeen on ollut huomattavia eroja. Teollisuuden (ilman rakentamista) arvonlisäys jäi vuoden 2012 toisella neljänneksellä yhä lähes 7 % taantumaa edeltänyttä huippuaan pienemmäksi. Palvelualueiden arvonlisäys oli sitä vastoin lähellä ennen taantumaa saavutettua huipputasoaan. Rakennusalan arvonlisäys supistui edelleen ja oli vuoden 2012 toisella neljänneksellä miltei 17 % taantumaa edeltänyttä tasoaan pienempi. Lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat kasvun hidastumisen jatkumiseen vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä.

TEOLLISUUS (ILMAN RAKENTAMISTA)

Teollisuuden (ilman rakentamista) arvonlisäys väheni 0,3 % vuoden 2012 toisella neljänneksellä, kun se oli sitä vastoin vuoden ensimmäisellä nel-

Kuvio 56. Teollisuustuotannon kasvu ja sen erien kasvuvaihtelu

(kasvuvauhti ja kasvuvaihtelut prosenttiyksikköinä, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Arvot on laskettu kolmen kuukauden liukuvina keskiarvoina vastaavasta edellisestä kolmen kuukauden jaksosta.

jänneksellä kasvanut hieman. Suurin piirtein teollisuuden arvonlisäyksen kehitystä myötäillen tuotanto supistui edelleen kolmatta neljänestä peräkkäin (ks. kuvio 56). Tuotanto supistui kaikilla keskeisillä teollisuuden aloilla ja eniten pääomahyödykkeiden valmistuksessa. Euroopan komission kyselytiedot osoittavat, että kysynnän heikkeneminen ja rahoitustilanteen vaikeutuminen vaikuttivat edelleen negatiivisesti tuotantoon heinäkuussa päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla.

Lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat siihen, että teollisuussektorin heikko kehitys todennäköisesti jatkuu vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Euroopan komission laskema teollisuuden luottamusindikaattori heikkeni edelleen elokuussa (ks. kuvio 57) lähinnä sen vuoksi, että tuotantoodotuksia ja tilauskantoja arvioitiin aiempaa negatiivisemmin. Myös toteutunutta tuotantoa arvioitiin entistä negatiivisemmin. Tehdasteollisuuden tuotantoa koskeva ostopäälliköiden PMI-indeksi oli vuoden 2012 kolmannen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden aikana heikompi kuin ensimmäisellä neljänneksellä ja teoreettisen nollakasvun kynnyksarvoa eli 50:tä pienempi, mikä viittasi teollisuustuotannon supistumisen jatkumiseen. Euroopan komission ja Markitin kyselyistä ilmenee yritysten tilauskantoja ja uusia tilauksia koskevien arvioiden heikkeneminen vuoden 2012 kolmannen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden aikana. Molempina kuukausina tilauskannat olivat pitkän aikavälin keskiarvoaan pienemmät.

RAKENNUSTEOLLISUUS

Rakennusteollisuuden arvonlisäyksen kasvu oli negatiivista vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Jos jätetään huomiotta epäsuotuisista sääoloista joissakin euroalueen osissa aiheutuneet vaihtelut, kasvun negatiivisuus on maltillistunut viime neljänneksillä, vaikka kehitys onkin yhä pysynyt vaimeana.

Käytettävissä olevat ennakoivat lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat rakentamisen vaimenevan edelleen kolmannella neljänneksellä vahvistaen kuvaa rakennusalan vaimeudesta. Esimerkiksi euroalueella myönnettyjen rakennuslupien määrä oli alkuvuonna 2012 huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvoa pienempi. Vuoden 2012 toiseen neljännekseen verrattuna rakennusalaan koskeva ostopäälliköiden PMI-indeksi ja uusia tilauksia koskeva PMI-indeksi laskivat heinäkuussa ja pysyivät selvästi 50 pisteen kynnyksarvon alapuolella kertoen toimeliaisuuden vähenemisestä. Euroopan komission laskema rakennusalan luottamusindikaattori laski kolmannen neljänneksen kahtena ensimmäisenä kuukautena alimmilleen kolmeen vuoteen.

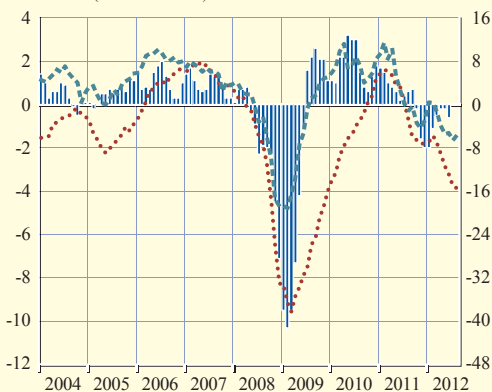
PALVELUT

Palvelualojen arvonlisäys pysyi vuoden 2012 toisella neljänneksellä ennallaan kolmatta neljänestä peräkkäin. Vuoden 2009 kolmannen neljänneksen ja vuoden 2012 toisen neljänneksen välisenä aikana (eli taantuman päättymisen jälkeen) palvelualojen neljännesvuosikasvu on ollut keskimäärin 0,2 %.

Kuvio 57. Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

— Teollisuustuotanto¹⁾ (vasen asteikko)
 Teollisuuden luottamus²⁾ (oikea asteikko)
 - - - Ostopäälliköiden indeksi, tehdasteollisuuden tuotanto³⁾ (oikea asteikko)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Markit ja EKP:n laskelmat.

Huom. Kyselytiedot viittaavat tehdasteollisuuteen.

1) Kolmen kuukauden jaksen muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta prosentteina.

2) Saldolukuja.

3) Poikkeamat 50:stä.

Kyselytutkimukset viittaavat palvelulojen heikkoon kehitykseen vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Palvelulojen tuotantoa koskevan ostopäälliköiden PMI-indeksin keskimääräinen taso oli heinä-elokuussa hieman korkeampi kuin toisella neljänneksellä mutta edelleen teoreettisen nollakasvun kynnsarvoa eli 50:tä pienempi. Palvelulojen luottamusta koskeva Euroopan komission kysely osoittaa jossain määrin heikompa kehitystä.

4.3 TYÖMARKKINAT

Euroalueen työmarkkinatilanne on heikentynyt edelleen viime vuosineljänneksillä heikon talouskasvun myötä. Työllisyys heikkenee edelleen ja työttömyysaste on noussut historiallisen korkeaksi, mikä kuvastaa työmarkkinoiden sopeutumisen jatkumista useissa euroalueen maissa. Ennakoivien indikaattorien, kuten kyselytutkimusten, tulokset ovat heikentyneet edelleen viime kuukausina.

Työmarkkinoiden heikkenemisestä huolimatta tehtyjen työtuntien kokonaismäärä kasvoi hieman eli 0,1 prosenttiyksikköä vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä supistuttuaan vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Sektorikohtaisesti tarkasteltuna tehtyjen työtuntien määrä kasvoi palvelualalla ja myös teollisuudessa (ilman rakentamista) mutta väheni edelleen rakentamisessa.

Työllisyys työssäkäyvien määrällä laskettuna väheni vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä kolmatta neljänestä peräkkäin. Työllisyyden heikkeneminen oli erityisen voimakasta rakennusalalla, jossa neljännesvuositason supistuminen oli 1,3 %. Teollisuuden (ilman rakentamista) ja palvelulojen työllisyys heikkeni tätä vähemmän eli teollisuuden työllisyys 0,2 % ja palvelulojen työllisyys 0,1 %. Palvelulojen työllisyyttä tuki tieto- ja viestintäteknikka-alan työllisyyden vahva kasvu (ks. taulukko 9).

Kyselytutkimukset viittaavat siihen, että uusien työpaikkojen luominen on todennäköisesti hidastunut edelleen vuoden 2012 toisella neljänneksellä ja vuoden jälkipuoliskon alussa, mikä heijastaa pääasiassa euroalueen vaimeaa kehitystä Erityisesti euroalueen (sekä tehdasteollisuuden että palvelulojen) työllisyysodotuksia koskeva ostopäälliköiden PMI-yhdistelmäindeksi pysyi teoreettisen nollakasvun kynnsarvoa heikompana vuoden 2012 toisella neljänneksellä ja kolmannen neljännek-

Taulukko 9. Työllisyyden kasvu

(prosenttimuutos edellisestä kaudesta; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

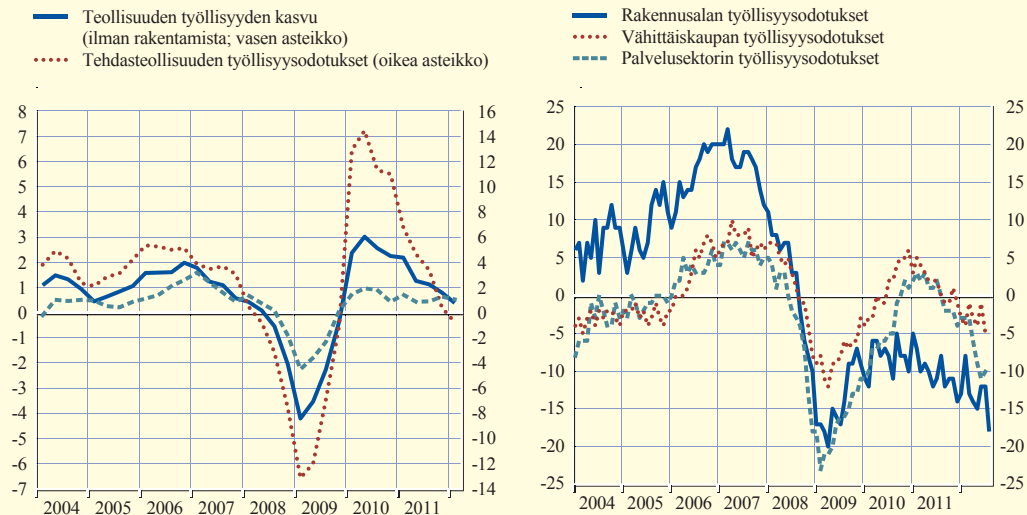
	Henkilöt					Tunnit				
	Vuosimuutokset		Neljännesvuosimuutokset			Vuosimuutokset		Neljännesvuosimuutokset		
	2010	2011	2011 III	2011 IV	2012 I	2010	2011	2011 III	2011 IV	2012 I
Koko kansantalous										
<i>josta:</i>										
Maa- ja kalatalous	-0,6	0,1	-0,2	-0,2	-0,2	0,1	0,1	0,1	-0,5	0,1
Teollisuus	-1,2	-2,4	-0,5	-0,7	-0,3	-0,4	-1,6	-0,4	-0,4	-0,3
Ilman rakentamista	-3,4	-1,3	-0,5	-0,6	-0,5	-1,7	-0,9	0,0	-1,2	0,1
Rakentaminen	-3,1	-0,1	0,1	-0,3	-0,2	-0,6	0,5	0,5	-0,6	0,5
Palvelut	-3,8	-3,9	-1,6	-1,5	-1,3	-3,8	-3,7	-1,0	-2,5	-0,8
Kauppa ja kuljetus	0,4	0,7	-0,1	-0,1	-0,1	0,7	0,6	0,2	-0,2	0,1
Tietotekniikka ja viestintä	-0,7	0,5	-0,1	-0,5	-0,2	-0,3	0,2	0,3	-0,8	-0,1
Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	-1,2	1,4	-0,5	0,3	1,0	-0,6	1,1	0,2	-0,2	1,7
Kiinteistöpalvelut	-1,0	-0,1	0,1	0,0	-0,2	-0,4	0,4	0,3	-0,4	0,2
Ammatilliset palvelut	-1,0	2,3	-0,8	2,0	-0,8	0,2	1,9	0,6	0,8	-1,8
Julkishallinto	2,0	2,5	-0,3	0,3	-0,7	2,5	2,9	0,0	0,4	-0,5
Muut palvelut ¹⁾	1,0	0,1	0,1	-0,1	0,0	1,2	0,1	0,1	0,1	0,6
	0,8	-0,2	0,0	0,1	0,6	0,6	-0,5	0,7	0,0	0,6

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Sisältää myös kotitalouksille suunnatut palvelut, kulttuurin ja ulkomaisten organisaatioiden toiminnan.

Kuvio 58. Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, saldolukuja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

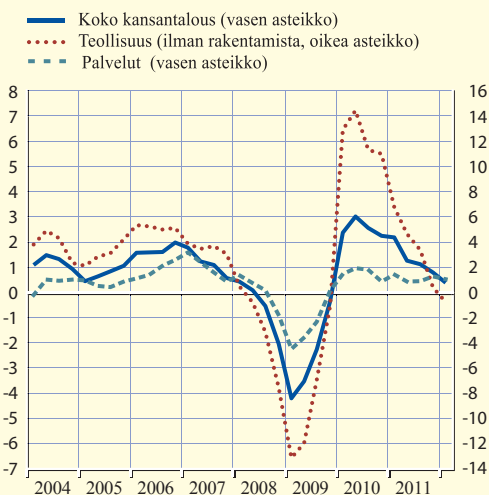
Lähteet: Eurostat sekä yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.
Huom. Saldoluvut ovat keskiarvokorjattuja.

sen kahtena ensimmäisenä kuukautena. Yrityksiä koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt viittaavat samanlaisiin odotuksiin (ks. kuvio 58).

Työntekijää kohden lasketun työn tuottavuuden vuotuinen kasvuvauhti hidastui voimakkaasti vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä 0,4 prosenttiin, kun se oli vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä ollut 0,8 % (ks. kuvio 59). Tehtyä työtuntia kohden laskettuna kasvun hidastuminen oli maltillisempaa: vuoden 2011 viimeisen neljänneksen 0,8 prosentista vuoden 2012 ensimmäisen nel-

Kuvio 59. Työn tuottavuus työntekijää kohti

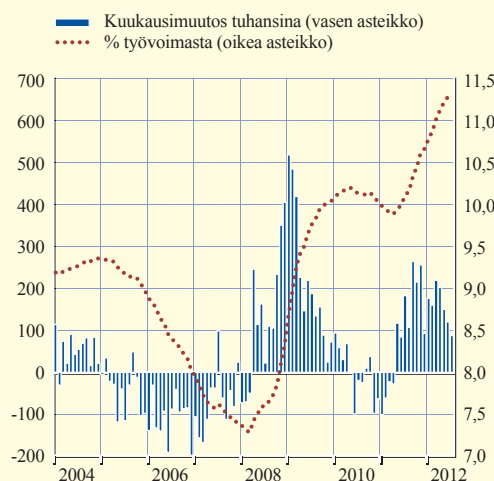
(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 60. Työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

jänneksen 0,7 prosenttiin. Tuottavuuden kasvun odotetaan hidastuvan edelleen lyhyellä aikavälillä vaimean talouskasvun ympäristössä.

Työttömyysaste on kasvanut edelleen ja oli 11,3 % heinäkuussa 2012, mikä on korkein arvo vuonna 1995 alkaneessa aikasarjassa. Tuorein lukema on 1,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin huhtikuussa 2011, jolloin työttömyys kääntyi jälleen nousuun (ks. kuvio 60). Työllisyyden heikkeneminen ja heikot kyselytulokset viittaavat siihen, että työttömyys kasvaa edelleen lyhyellä aikavälillä.

4.4 KASVUNÄKYMÄT

Talouden indikaattorit ennakoivat taloudellisen toimeliaisuuden jatkuvan heikkona loppuvuonna 2012 epävarmuuden ollessa suurta. Lyhyttä aikaväliä pitemmässä tarkastelussa euroalueen talouden odotetaan elpyvän vain hyvin asteittain. Kasvun vauhdittumista hillitsevät edelleen sinänsä tarpeelliset taseiden korjausliikkeet niin rahoitusosalalla kuin muuallakin taloudessa, huomattava työttömyys ja maailmantalouden epätasainen elpyminen. EKP:n asiantuntijoiden syyskuussa 2012 julkaistuissa euroaluetta koskeissa kokonaistaloudellisissa arvioissa BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin enustetaan olevan välillä -0,6 % ja -0,2 % vuonna 2012 ja välillä -0,4 % ja 1,4 % vuonna 2013. Kesäkuussa 2012 julkaistuun eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioon verrattuna BKT:n määrän kasvun vaihteluvälit vuosiksi 2012 ja 2013 ovat tarkistuksissa alentuneet (ks. kehikko 7).

Euroalueen talousnäkyymiin liittyy edelleen kasvun hidastumisen riskejä. Riskejä aiheuttavat erityisesti euroalueen rahoitusmarkkinoiden jännitteet ja niiden mahdollinen leviäminen alueen reaali-talouteen. Näitä riskejä tulisi pitää kurissa kaikkien euroalueen poliittisten päättäjien määrätietoisin toimin.

Kehikko 7.

EUROALUEEN TALOUSNÄKYMÄÄ KOSKEVAT EKP:N ASIAANTUNTIJOIDEN ARVIOT

EKP:n asiantuntijat ovat laatineet 24.8.2012 mennessä saatavilla olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.¹ Talousnäkyvät ovat tällä hetkellä erittäin epävarmat, sillä ne riippuvat tulevasta poliittisista päätöksistä sekä yksityisen sektorin ja rahoitusmarkkinoiden toimijoiden reaktioista niihin. BKT:n keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan -0,6 – -0,2 % vuonna 2012 ja -0,4–1,4 % vuonna 2013. Inflaation arvioidaan olevan 2,4–2,6 % vuonna 2012 ja 1,3–2,5 % vuonna 2013.

Korkoja, valuuttakursseja, raaka-aineiden hintoja ja finanssipolitiikkaa koskevat tekniset oletukset

Korkoja sekä energian ja muiden raaka-aineiden hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin 16.8.2012.

¹ EKP:n asiantuntijoiden arvioilla täydennetään eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioita, jotka EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijat laativat yhteistyönä kahdesti vuodessa. Molempien arvioiden laadinnassa käytetään samoja tekniikoita. Ne on esitelty EKP:n verkkosivuilla oppaassa "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001. Tulokset esitetään vaihteluväleinä arvioihin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi. Vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella. Käytettävää menettelyä, johon sisältyy mekanismi poikkeuksellisten tapahtumien vaikutuksen korjaamiseksi, esitellään EKP:n verkkosivuilla julkaisussa "New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges", EKP, joulukuun 2009.

Lyhyitä korkoja koskeva oletus on luonteeltaan puhtaasti tekninen. Lyhyitä korkoja mitataan kolmen kuukauden euriborkorolla, ja markkinaodotukset johdetaan futuurisopimusten pohjalta. Tällä menetelmällä keskimääräiseksi korkotasoksi saadaan 0,6 % vuonna 2012 ja 0,3 % vuonna 2013. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella ovat keskimäärin 4,0 % vuonna 2012 ja 4,2 % vuonna 2013. Terminiikorkojen kehityksen perusteella pankkien euroalueen yksityiselle ei-rahoitussektorille myöntämien lyhyiden ja pitkien lainojen korkojen laskun odotetaan päättyvän markkinakorkojen muutosten välittyessä vähitellen antolainauskorkoihin. Pitkien korkojen odotetaan olevan alimmillaan vuoden 2012 puolivälissä ja lyhyiden korkojen vuoden 2012 lopulla. Luotonantotilanteen odotetaan heikentävän talouskehitystä euroalueella vuosina 2012 ja 2013.

Raaka-aineiden hintoja koskevat oletukset perustuvat 16.8.2012 päättyneen kahden viikon jakson futuurimarkkinahintoihin. Brent-raakaöljyn barrelihinnaksi oletetaan keskimäärin 111,7 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2012 ja 107,3 dollaria vuonna 2013. Muiden kuin energiaraaka-aineiden dollarihintojen² oletetaan laskevan 8,3 % vuonna 2012 ja vielä 0,3 % vuonna 2013.

Kahdenvälisen valuuttakurssien oletetaan pysyvän arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne keskimäärin olivat elokuun 16. päivää edeltäneiden kahden viikon aikana. Euron dollarikurssin oletetaan siis olevan 1,26 vuonna 2012 ja 1,23 vuonna 2013. Euron efektiivisen valuuttakurssin oletetaan heikkenevän 6,3 % vuonna 2012 ja vielä 2,1 % vuonna 2013.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat sellaisiin julkisen vallan toimenpiteisiin, jotka on joko jo hyväksytty parlamentissa tai määritelty hallitustasolla riittävän yksityiskohtaisesti niin, että ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin. Vuodelle 2012 on suunniteltu huomattavia vakauttamistoimia kuten veronkorotuksia eri maissa. Vuonna 2013 vakauttaminen on vähäisempää ja siinä keskitytään menopuolelle.

Kansainvälistä ympäristöä koskevat oletukset

Euroalueen ulkopuolisen maailman BKT:n kasvun arvioidaan olevan 3,8 % vuonna 2012 ja nopeutuvan 4,0 prosenttiin vuonna 2013. Viimeaikaiset BKT:n kasvuluvut vuoden 2012 toiselta neljännekseltä vahvistavat talouskehityksen hidastuneen varsin tasaisesti eri puolilla maailmaa. Maailmantalouden kasvun odotetaan kuitenkin piristyvän vähitellen vuoden 2012 jälkipuoliskolta lähtien rahoitusolojen parantuessa ja rahapolitiikan tukiessa kasvua. Suurimpien kehittyneiden talouksien kehitystä tosin jarruttavat työ- ja asuntomarkkinoiden heikkoudet sekä jatkuva tarve korjata taseita niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla. Kehittyvillä markkinoilla kasvu on viime aikoina hidastunut, mutta se on edelleen vankkaa ja edistää merkittäväällä tavalla maailmantalouden kehitystä. Euroalueen ulkomaisen kysynnän arvioidaan kasvavan 4,2 % vuonna 2012 ja 5,8 % vuonna 2013.

BKT:n kasvua koskevat arviot

BKT supistui vuoden 2012 toisella neljänneksellä 0,2 % pysyttyään edellisellä neljänneksellä muuttumattomana. Vuoden 2011 kevästä sitkeästi jatkunut heikko talouskehitys johtuu suureksi osaksi kotimaisen kysynnän hauraudesta. Ulkomainen kysyntä tukee kasvua, mutta sen vaikutus jää heikommaksi. BKT:n arvioidaan supistuvan hienokseltaan vuoden 2012 jälkipuoliskolla raaka-aineiden

² Öljyn ja elintarvikkeiden hintoja koskevat oletukset perustuvat futuurihintoihin arviointijakson loppuun asti. Muiden raaka-aineiden hintojen oletetaan kehittyvän futuurihintojen mukaisesti vuoden 2013 kolmanteen neljännekseen asti ja seurailevan sen jälkeen maailman talouskehitystä.

kalleuden, finanssipolitiikan kiristymisen, kuluttajien ja yritysten luottamuksen heikkouden sekä eräiden maiden epäsuotuisan luotonantotilanteen heikentäessä edelleen talouskehitystä. Vuoden 2013 aikana BKT:n odotetaan vähitellen lähtevän kasvuun ulkoisen ympäristön kohenemisen ja kilpailukyvyn paranemisen edistäessä vientiä alkuvaiheessa. Elpymistä tukee odotettavasti myös se, että erittäin alhaiset lyhyet korot edistävät yksityistä kysyntää ja oletettu energian ja elintarvikkeiden hintainflaation hidastuminen lisää käytettävissä olevia reaalityuloja. Lisäksi rahoitusjärjestelmän toimivuuden palauttamiseksi toteutettujen toimien odotetaan tukevan kotimaista kysyntää. Jatkuva taseiden sopeutusprosessi sekä eräiden euroalueen maiden epäsuotuisat rahoitusolot kuitenkin jarruttanevat elpymistä edelleen arviointijaksolla. Elpymisen odotetaan jäävän historiallisesti katsottuna vaimeaksi, joten tuotantokuilun arvioidaan olevan koko arviointijakson ajan negatiivinen. BKT:n vuotuisen kasvun odotetaan olevan -0,6 – -0,2 % vuonna 2012 ja -0,4–1,4 % vuonna 2013.

Kysyntäeristä euroalueen ulkopuolelle suuntautuvan viennin kasvun arvioidaan piristyvän vuoden 2012 jälkipuoliskolla ja vauhdittuvan sen jälkeen edelleen euroalueen ulkomaisen kysynnän vähittäisen voimistumisen ja kansainvälisen hintakilpailukyvyn kohentumisen myötä. Yritysten investointien odotetaan vähenevän vuoden 2012 loppuun asti suuren epävarmuuden ja heikon luottamuksen sekä eräiden maiden epäsuotuisan luotonantotilanteen vuoksi. Investoinnit kääntyivät kasvuun vuonna 2013 kotimaisen ja ulkomaisen kysynnän, hyvin alhaisten korkojen, kustannuspaineiden laskuodotusten sekä voittomarginaalien paranemisen ansiosta. Asuinrakennusinvestointien odotetaan supistuvan lyhyellä aikavälillä mutta alkavan hienokseltaan elpyä vuoden 2012 lopulla. Joidenkin maiden asuntomarkkinoilla korjausliike aiempien ylilyöntien jälkeen jatkunee, minkä odotetaan edelleen hidastavan asuinrakennusinvestointien kehitystä. Vaikutusta kuitenkin lieventäne osittain se, että toisissa maissa asuinrakennusinvestointien suhteellinen houkuttelevuus paranee historiallisen alhaisten asuntolainakorkojen ansiosta. Useissa euroalueen maissa on julkistettu julkisen talouden vakauttamispaketteja, joten julkisten investointien odotetaan supistuvan koko arviointijakson ajan.

Yksityisen kulutuksen arvioidaan vähenevän vuoden 2012 loppuun saakka. Taustalla on käytettävissä olevien reaalityulojen supistuminen, joka johtuu sekä työllisyyden että työntekijää kohden laskettujen reaalisten työvoimakustannusten laskusta, julkisen talouden vakauttamistoimista ja muiden tulojen kuin työtulojen vähydestä. Käytettävissä olevien reaalityulojen laskun vaikutusta lieventäne säästämistaseen lasku, kun kotitaloudet yrittävät pitää kulutustaan tasaisena ajan mittaan. Säästämistaseen laskua kuitenkin hillitsee varovaisuussäästämisen lisääntyminen työttömyysasteen nousun ja kuluttajien epävarmuuden vuoksi. Yksityisen kulutuksen odotetaan lisääntyvän hieman vuoden 2013 kuluessa, kun käytettävissä olevat reaalityulot elpyvät mainittujen epäsuotuisien vaikutusten vähitellen väistyessä ja raaka-aineiden hintapaineiden lasiessa. Julkisen kulutuksen arvioidaan supistuvan vuosina 2012 ja 2013 julkisen talouden vakauttamistoimien vuoksi.

Tuonti euroalueen ulkopuolelta supistui vuoden 2012 alkupuoliskolla, mutta sen odotetaan alkavan taas kasvaa vuoden jälkipuoliskolla. Tuonnin kasvun odotetaan sen jälkeen vauhdittuvan, joskin kokonaiskysynnän heikkous hillitsee sitä edelleen. Koska viennin odotetaan kasvavan vielä voimakkaammin, ulkomaankaupalla odotetaan olevan koko arviointijakson ajan huomattava positiivinen nettovaikutus BKT:n kasvuun. Vaihrotase oli tasapainossa vuonna 2011, mutta ulkomaankaupan ylijäämäisyyden vuoksi senkin odotetaan muuttuvan arviointijaksolla yhä selvemmin ylijäämäiseksi.

Taulukko A. Euroalueen talousnäkyviä koskevat arviot

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)¹⁾

	2011	2012	2013
YKHI	2,7	2,4–2,6	1,3–2,5
BKT	1,5	-0,6– -0,2	- 0,4–1,4
Yksityinen kulutus	0,2	-1,1– -0,7	- 0,8–0,8
Julkinen kulutus	-0,3	- 0,8–0,2	- 0,8–0,4
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	1,5	-4,1– -2,5	- 1,7–2,7
Vienti (tavarat ja palvelut)	6,4	1,8–4,4	1,1–8,1
Tuonti (tavarat ja palvelut)	4,2	- 1,3–1,3	0,3–7,1

1) BKT:tä ja sen eriä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskevat arviot sisältävät myös euroalueen sisäisen kaupan.

Hintoja ja kustannuksia koskevat arviot

Inflaatiouauhti oli elokuussa 2,6 %, ja inflaation odotetaan pysyvän yli 2 prosentin koko vuoden 2012. Syynä ovat korkeat energian hinnat, euron heikkeneminen sekä välillisten verojen koroittaminen joissakin maissa. Inflaation odotetaan olevan keskimäärin 2,4–2,6 % vuonna 2012. Vuonna 2013 inflaatiouauhdin odotetaan hidastuvan ja olevan 1,3–2,5 %, mikä johtuu suureksi osaksi energian hintakehityksestä: energian hintojen nousun ennakoitaan vaimenevan selvästi arviointijaksolla öljyn hinnan oletetun vähittäisen laskun vuoksi. Myös elintarvikkeiden hintainflaation odotetaan hidastuvan vuonna 2013. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHI-inflaation ennakoitaan pysyvän jokseenkin tasaisena arviointijaksolla. Euron viimeaikaisesta heikkenemisestä sekä eräiden maiden välillisten verojen ja hallinnollisesti säänneltyjen hintojen korotuksista aiheutuu inflaatiopaineita, mutta niiden vaikutus kutakuinkin kumoutuu kotimaisen kysynnän heikkouden ja suuren työttömyyden vuoksi.

Ulkoisten hintapaineiden, joita öljyn hinnan nousu ja euron heikkeneminen ovat ruokkineet, odotetaan lievenevän arviointijaksolla. Erityisesti oletukset euron valuuttakurssin vakaantumisesta ja öljyn hinnan laskusta merkitsevät, että tuonin deflaattorin vuotuinen kasvuvauhti hidastunee vähitellen. Kotimaisista hintapaineista voidaan todeta, että työntekijää kohti laskettujen työvoimakustannusten vuotuisen kasvuvauhdin odotetaan hidastuvan vuonna 2012 ja pysyvän maltillisena vuonna 2013. Syynä ovat työmarkkinatilanteen heikkeneminen ja finanssipoliittiset vakauttamistoimet eräissä maissa. Palkkojen odotetaan nousevan hitaammin vuonna 2012, joten työntekijää kohti laskettujen reaalisten työvoimakustannusten arvioidaan laskevan. Niiden kehityksen odotetaan vakaantuvan vuonna 2013 mutta jäävän selvästi tuottavuuden kasvua hitaammaksi. Yksikkötyökustannusten kasvun arvioidaan nopeutuvan vuonna 2012 mutta hidastuvan vuonna 2013 pääasiassa tuottavuuden kehityksen vuoksi. Voittomarginaalien odotetaan pienenevän vuonna 2012, kun yksikkötyökustannusten nousua pyritään kompensoimaan kysynnän ollessa heikkoa. Sitten voittomarginaalien odotetaan elpyvän yksikkötyökustannusten laskun ja talustilanteen kohenemisen myötä. Osana julkisen talouden vakauttamista toteutettavilla hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen korotuksilla odotetaan olevan suuri vaikutus YKHI-inflaatioon vuosina 2012 ja 2013.

Vertailua kesäkuun 2012 arvioon

Kesäkuun 2012 Kuukausikatsauksessa julkaistuun eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioon verrattuna BKT:n kasvun vaihteluvälejä vuosille 2012 ja 2013 on tarkistettu alaspäin. Valtaosa tarkistuksista koskee vuoden 2012 kahta viimeistä neljänestä, mistä aiheutuu negatiivinen tilastollinen

Taulukko B. Vertailua kesäkuun 2012 arvioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2012	2013
BKT – kesäkuu 2012	- 0,5–0,3	0,0–2,0
BKT – syyskuu 2012	-0,6–-0,2	- 0,4–1,4
YKHI – kesäkuu 2012	2,3–2,5	1,0–2,2
YKHI – syyskuu 2012	2,4–2,6	1,3–2,5

kasvuperintö vuodelle 2013. YKHI-inflaation vaihteluvälit vuosille 2012 ja 2013 ovat hieman ylempänä kuin kesäkuisissa arvioissa pääasiassa euron valuuttakurssin heikkenemisen vaikutuksesta.

Vertailua muiden laitosten ennusteisiin

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset julkaisevat ennusteita euroalueen talousnäkymistä (ks. taulukko C). Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä EKP:n asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, koska ne on laadittu eri ajankohtina. Lisäksi (osittain määrittelemättömät) menetelmät, joilla oletukset finanssipolitiikkaa, rahoitusmarkkinoita sekä ulkoisia tekijöitä koskevista muuttujista kuten öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnoista johdetaan, poikkeavat toisistaan. Myös työpäiväkorjauksissa käytetyissä menetelmissä on eroja.

Tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden järjestöjen ja ennustelaitosten ennusteissa euroalueen BKT:n kasvun odotetaan olevan -0,5 – -0,1 % vuonna 2012, eli ennusteet asettuvat EKP:n asiantuntijoiden arvion vaihteluvälin tuntumaan. Vuonna 2013 BKT:n kasvun ennustetaan olevan 0,3–1,0 %, eli ennusteet sijoittuvat EKP:n asiantuntijoiden arvion vaihteluvälille. Keskimääräisen vuotuisen YKHI-inflaation odotetaan olevan 2,0–2,4 % vuonna 2012, eli ennusteet asettuvat EKP:n asiantuntija-arvion vaihteluvälin alapuolelle. Vuoden 2013 YKHI-inflaation arvioidaan olevan 1,6–1,9 %, eli ennusteet sijoittuvat EKP:n asiantuntijoiden arvion vaihteluvälille.

Taulukko C. Euroalueen BKT:n kasvua ja YKHI-inflaatiota koskevien ennusteiden vertailua

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamisajankohta	BKT:n kasvu		YKHI-inflaatio	
		2012	2013	2012	2013
OECD	Toukokuu 2012	-0,1	0,9	2,4	1,9
Euroopan komissio	Toukokuu 2012	-0,3	1,0	2,4	1,8
IMF	Heinäkuu 2012	-0,3	0,7	2,0	1,6
Survey of Professional Forecasters	Elokuu 2012	-0,3	0,6	2,3	1,7
Consensus Economics Forecast	Elokuu 2012	-0,5	0,3	2,3	1,7
Euro Zone Barometer -kyselytutkimus	Elokuu 2012	-0,5	0,3	2,3	1,8
Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot	Syyskuu 2012	-0,6–-0,2	- 0,4–1,4	2,4–2,6	1,3–2,5

Lähteet: Euroopan komission kevään 2012 talousennuste; IMF:n heinäkuun 2012 World Economic Outlook Update (BKT:n kasvuarvio) ja huhtikuun 2012 World Economic Outlook (inflaatioennuste); OECD:n toukokuun 2012 Economic Outlook, Consensus Economics Forecasts sekä EKP:n Survey of Professional Forecasters.

Huom. EKP:n asiantuntijoiden arviot ja OECD:n ennusteet perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin, kun taas Euroopan komission ja IMF:n luvuissa ei oteta huomioon sitä, montako työpäivää kunakin vuonna on. Muissa ennusteissa ei mainita, perustuvatko ne työpäiväkorjattuihin tietoihin vai eivät.

5 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS

Vuoden 2012 ensimmäiselle neljännekselle ulottuvat euroalueen tuoreimmat julkisen talouden tilastot viittaavat siihen, että euroalueen julkisen talouden alijäämä laski edelleen, joskin aiempaa hitaammin. BKT:hen suhteutettu velka kasvoi sen sijaan edelleen. On tärkeää, että euroalueen hallitukset pitävät tiukasti kiinni julkisen talouden tavoitteistaan ja korjaavat liialliset alijäämänsä sovituisissa määräajoissa. Parhaillaan valmisteilla oleviin vuoden 2013 talousarvioesityksiin onkin sisällytettävä tarpeeksi kunnianhimoisia ja tarkoin määriteltyjä toimia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Euroalueella on käynnissä myös muita aloitteita julkisen talouden ohjausjärjestelmän vahvistamiseksi. Näitä ovat esimerkiksi neuvottelut budjettikuria tiukentavasta kahden asetuksen paketista (niin sanottu ”two-pack”) sekä työryhmä, jonka tarkoituksena on laatia finanssipoliittisen unionin luomista koskevat ehdotukset sisältävä selvitys.

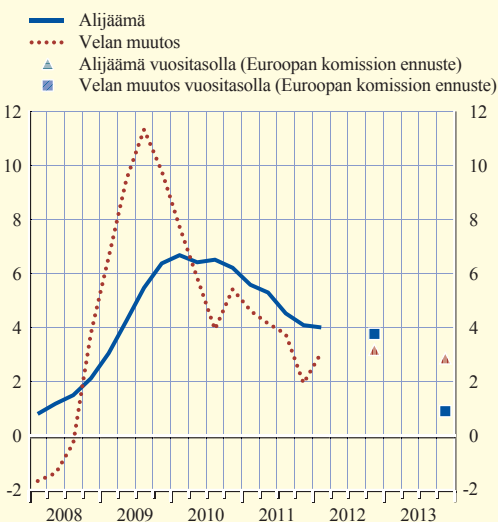
JULKISEN TALOUDEN KEHITYS VUONNA 2012

Vuoden 2012 ensimmäiselle neljännekselle ulottuvat euroalueen tuoreimmat julkisen talouden tilastot viittaavat siihen, että euroalueen julkisen talouden alijäämä laski edelleen, joskin aiempaa hitaammin. Euroalueen alijäämän neljän neljänneksen liukuva summa eli neljän viime neljänneksen aikana kertynyt alijäämä¹ oli 4,0 % suhteessa BKT:hen vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 61). Vuotta aiemmin BKT:hen suhteutettu neljän vuosineljänneksen alijäämä oli ollut 5,6 % ja vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä 4,1 %. Sillä oletuksella, että julkisen talouden vakauttaminen jatkuu, tuoreimmat tulokset ovat kutakuinkin linjassa Euroopan komission kevään 2012 talousennusteen kanssa. Sen mukaan euroalueen alijäämäsuhteen ennakoidaan pienenevän 3,2 prosenttiin vuonna 2012, kun se oli vuonna 2011 ollut 4,1 %. Kuten kuvio 62 ilmenee, euroalueen alijäämäsuhteen pieneneminen vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä johtui pääasiassa siitä, että neljän vuosineljänneksen tulot suhteessa BKT:hen kasvoivat hieman, joskin aiempaa hitaammin. BKT:hen suhteutetut menot pysyivät edellisen neljänneksen tasolla. Jos tämä kehitys jatkuu, tulot ja menot suhteessa BKT:hen olisivat kutakuinkin soposoinnissa Euroopan komission kevään 2012 talousennusteen kanssa. Sen mukaan menoaste pysyy vakaana ja on 49,4 % vuonna 2012, kun taas tuloaste suurenee 46,2 prosenttiin (ks. kuvio 62).

Euroalueen julkisen talouden bruttovelan kehityksestä ilmenee, että vuoden 2012 ensimmäiselle neljännekselle ulottuvien tietojen mukaan BKT:hen suhteutettu velka kasvoi hieman nopeammin kuin edellisellä neljänneksellä. Tämä ilmenee velkasuhteen neljän neljänneksen liukuvasta keskiarvosta. Kehitys on linjassa Euroopan komission kevään 2012 talousennusteen kanssa, jonka mukaan velkasuhteen kasvun odotetaan voimistuvan vuonna 2012. Velkasuhteen odotetaan kasvavan 3,8 prosenttiyksikköä eli 91,8 prosenttiin, kun kasvu oli vuonna 2011 ollut 2,4 prosenttiyksikköä. Vel-

Kuvio 61. Julkisen talouden alijäämä ja velan muutos euroalueella

(neljän neljänneksen liukuvat summat prosentteina BKT:stä)

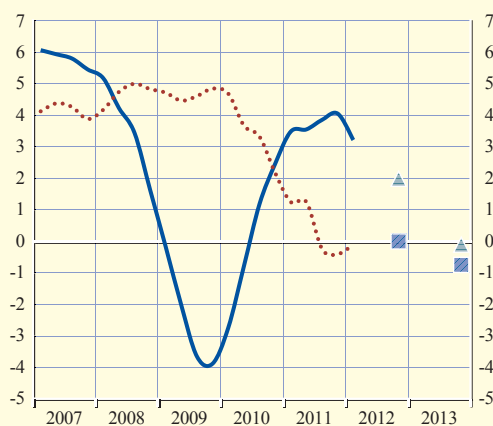
Lähteet: Eurostatin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat sekä Euroopan komission kevään 2012 talousennuste.

1 Julkisen talouden kehitystä analysoidaan vuosimuutosten perusteella kasvuvaihteluiden vaikutusten poistamiseksi.

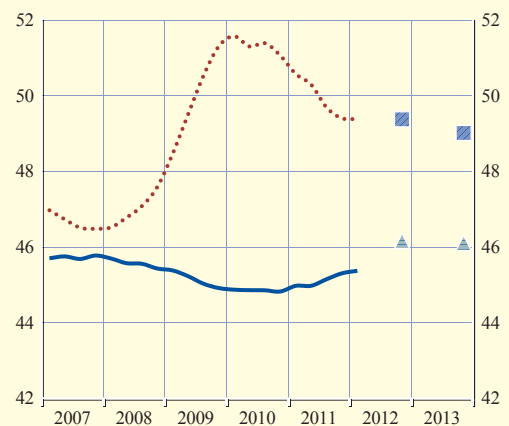
Kuvio 62. Euroalueen neljännesvuositilastot ja ennusteet

- Tulot yhteensä (neljännesvuositilastot)
- Menot yhteensä (neljännesvuositilastot)
- ▲ Tulot yhteensä (Euroopan komission vuositasen ennuste)
- Menot yhteensä (Euroopan komission vuositasen ennuste)

a) Neljän neljänneksen liukuvien summien vuotuinen kasvuvauhti prosentteina

b) Neljän neljänneksen liukuvat summat prosentteina BKT:stä

Lähteet: Tiedot viittaavat julkisyhteisöihin. Eurostatin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat sekä Euroopan komission kevään 2012 talousennuste.

Huom. Kuvioissa esitetään kokonaistulojen ja -menojen kehitys neljän neljänneksen liukuvina summina vuoden 2007 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2012 ensimmäiseen neljännekseen sekä Euroopan komission kevään 2012 talousennusteeseen perustuvat vuositasen ennusteet vuosiksi 2012 ja 2013.

kasuhteen kasvun voimistumisen vuonna 2012 ennakoidaan johtuvan pääasiassa BKT:n kasvuvauhdin ja koron välisen eron negatiivisesta vaikutuksesta ja velkakannan korjauserän kehityksen selvästä huonontumisesta.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS JA SUUNNITELMAT TIETYISSÄ MAISSA

Eurooppa-neuvosto päätti kesäkuun 2012 puolivälissä EU-ohjausjakson hyväksymällä neuvoston suositukset EU-maiden vakaus- ja kasvuohjelmista sekä kansallisista uudistusohjelmista. Euroaluetta koskevassa neuvoston suosituksessa² euroalueen hallituksia kehoitetaan varmistamaan finanssipolitiikan yhdenmukainen viritys euroalueella toteuttamalla julkisen talouden vakauttamista neuvoston suositusten ja päätösten mukaisesti. Lisäksi haavoittuvassa asemassa olevia maita kehoitetaan rajoittamaan poikkeamista nimellistä rahoitusasemaa koskevista tavoitteista. Muiden jäsenvaltioiden olisi oltava valmiina tarkastelemaan uudelleen vakauttamisvauhtia, jos makrotalouden olosuhteet heikkenevät edelleen.

Seuraavassa esitetään lyhyt katsaus julkisen talouden viimeaikaiseen kehitykseen suurimmissa euroalueen maissa, EU:n ja IMF:n rahoitustukea saavissa maissa sekä Kyproksessa.

Saksassa julkisen talouden rahoitusasema on tammi-kesäkuuta 2012 koskevien äskettäin saatujen alustavien tietojen mukaan odotettua ylijäämäisempi. Ylijäämä on 0,6 % suhteessa BKT:hen. Kehitys johtui pääasiassa sosiaaliturvarahastojen ylijäämästä. Samalla roskapankkien tukemiseksi suunnitellut pääomansiirrot aiheuttavat riskejä alijäämäsuhteen kehitysuralle vuoden 2012 jälkipuoliskol-

2 Ks. "Neuvoston suositus, annettu 10 päivänä heinäkuuta 2012, euroa rahayksikkönään käyttävien jäsenvaltioiden talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen täytäntöönpanosta". Suositus on ladattavissa Euroopan komission verkkosivuilta osoitteessa <http://ec.europa.eu>.

la. Saksassa ei ole esitetty merkittäviä uusia finanssipoliittisia toimia, joilla olisi vaikutusta julkisen talouden näkymiin, ja julkisen talouden tavoitteet ovat pysyneet ennallaan. Parhaillaan keskustellaan joistakin lisätoimista, mutta niiden käsittely on vielä liian keskeneräistä, jotta ne voitaisiin ottaa huomioon julkisen talouden näkymissä.

Ranskassa parlamentti hyväksyi toisen lisäbudjettilain 31.7.2012. Lailla luodaan lisätuloja, jotka ovat BKT:hen suhteutettuna 0,4 % vuonna 2012 (puolet tuloista on tilapäisiä) ja noin 0,3 % vuonna 2013. Lisäksi menoja jäädytetään 1,5 miljardilla eurolla (noin 0,1 % suhteessa BKT:hen) vuonna 2012. Tuloja kasvatetaan etupäässä tilapäisillä veronkorotuksilla, esimerkiksi asettamalla ylimääräinen varallisuusvero kotitalouksille, joiden varallisuus on yli 1,3 miljoonaa euroa. Lisäksi tehdään pysyviä veronkorotuksia. Esimerkiksi ylitöiltä poistetaan sosiaaliturvamaksujen vapautus ja myös perintöveroa uudistetaan. Ennen vaaleja hyväksytystä arvonlisäverojärjestelystä (yleistä arvonlisäveroa nostetaan 1,6 prosenttiyksikköä ja työnantajien maksamia sosiaaliturvamaksuja lasketaan osittain) on luovuttu. Hallitus katsoo näiden toimien riittävän sen takaamiseksi, että alijäämälle vuodeksi 2012 asetettu tavoite – 4,5 % suhteessa BKT:hen – saavutetaan. Vuoden 2013 budjettilakiin on sisällytettävä lisätoimia, jotta tuolle vuodelle asetettu 3,0 prosentin alijäämäsuhteen tavoite saavutetaan. Talousarvioesitys annetaan Ranskan parlamentille syyskuun lopussa.

Italiassa parlamentti hyväksyi menokatsaukseen sisältyneet toimet 7.8.2012. Katsauksen toimilla menot supistuvat noin 27 miljardilla eurolla (1,7 % BKT:stä) vuosina 2012–2014 (4,5 miljardia euroa vuonna 2012, edelleen 10,9 miljardia euroa vuonna 2013 ja 11,7 miljardia euroa vuonna 2014). Uudet toimet pakottavat keskus- ja paikallishallinnon vähentämään julkisia menoja. Arvonlisäveroon alun perin lokakuuksi 2012 suunniteltu 2 prosenttiyksikön korotus on lykätty heinäkuuhun 2013. Italian hallituksen mukaan vakaussopimuksessa asetettuja nimellisiä alijäämätavoitteita (1,7 % suhteessa BKT:hen vuonna 2012 ja 0,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2013) ei saavuteta, mutta tasapainoisen rakenteellisen rahoitusaseman tavoite saavutettaneen vuonna 2013.

Espanjassa kevään ja kesän vaiheessa käyttöön tulleet kuukausi- ja neljännesvuositiedot osoittivat yhä selkeämmin, että budjettikurista on lipsuttu. Erityisesti vero- ja sosiaaliturvamaksutulot ovat pienentyneet taantuman aikana edelleen, kun taas työttömyyskorvausmenot olivat kasvaneet. Näkymien heikentymisen vuoksi Eurooppa-neuvosto antoi Espanjalle 10.7.2012 uuden suosituksen liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä. Suosituksessa Espanjan määräaikaan liiallisen alijäämän korjaamiseksi siirrettiin vuodesta 2013 vuoteen 2014, ja alijäämäsuhteelle asetettiin uudet tavoitteet, jotka ovat 6,3 % tänä vuonna, 4,5 % ensi vuonna ja 2,8 % vuonna 2014. Espanjan hallitus ilmoitti 13.7.2012 uudesta finanssipoliittisten toimien paketista, jonka tavoitteena on saavuttaa noin 55 miljardin euron säästöt (5 % BKT:stä) vuoden 2012 lopusta vuoden 2014 loppuun. Suurin osa näistä toimista (ainakin ne jotka tulevat voimaan vuonna 2012) on jo hyväksytty asetuksella. Lisäksi Espanjan hallitus hyväksyi 3.8.2012 neuvoston suosituksen mukaisesti monivuotisen budjettisuunnitelman vuosiksi 2013–2014. Suunnitelmaan on sisällytetty vakaushjelman esittämisen jälkeen tehdyt muutokset makro- ja julkista taloutta koskeviin hallituksen oletuksiin samoin kuin 13.7. ilmoitetut toimet sekä uudet säästötoimet, jotka hallitus katsoi tarpeellisiksi liiallisten alijäämien menettelyssä asetettujen uusien alijäämätavoitteiden saavuttamiseksi.

Kreikassa julkisen talouden tulot jäivät tammi-heinäkuussa 2012 selkeästi ohjelmassa asetetusta tavoitteesta, mikä johtui osaksi taantuman syvenemisestä, mutta myös uudistusohjelman etenemisen hidastumisesta. Samaan aikaan julkisen talouden menot olivat huomattavasti budjetoituja alhaisemmat, joten valtion kassavaje pysyi ohjelman tavoitteen mukaisena. Menojen supistuminen johtui kuitenkin pitkälti investointimäärärahojen suhteellisen alhaisesta käyttöasteesta sekä maksamattomien laskujen kertymisestä. Kreikan hallitus on etsimässä toimia julkisen talouden tulojen ja meno-

jen suuren keskipitkän aikavälin vajeen sulkemiseksi, jotta EU:n ja IMF:n kanssa tehty talouden sopeutusohjelma etenee jälleen sovitun mukaisesti.

Portugalissa tammi-heinäkuuta 2012 koskevat kassaperusteiset tiedot osoittavat, että verotulot ovat kehittyneet huomattavasti heikommin kuin talousarvioennusteessa oletettiin, kun taas menopuoli on kehittynyt odotusten mukaisesti. Tulojen heikko kehitys johtuu pitkälti taloudellisen toimeliaisuuden epäsuotuista rakenteesta ja työttömyysasteen noususta.

Irlannissa sopeutussuunnitelmat eivät ole muuttuneet ja vuoden 2012 tavoite on saavutettavissa. Vuodesta 2013 eteenpäin tarvitaan lisää sopeutustoimia, ja maassa ollaan suunnittelemassa niin tuloihin kuin menoihinkin kohdistuvia toimia. Näitä käsiteltäneen yksityiskohtaisemmin tulevassa talousarviossa.

Kyproksessa tammi-heinäkuuta 2012 koskevat kassaperusteiset kuukausitiedot viittaavat siihen, että liiallisien alijäämien menettelyssä sovittua vuoden 2012 määräaikaa ei voida pitää ilman tuntuvia uusia vakautustoimia. Vaikka hallitus hyväksyi äskettäin useita tuloja kasvattavia toimia, esimerkiksi ylimääräisen osinkotulojen noston teleoperaattoreilta, sen tämänhetkinen arvio on, että julkisen talouden alijäämäsuhte on 4,5 % vuonna 2012 (alkuperäisen arvion mukaan 2,5 %). Julkisen talouden odotettua huonompi kehitys johtuu etupäässä verokertymän supistumisesta. Kypros pyysi äskettäin rahoitustukea kansainvälisiltä luotonantajilta, mutta neuvottelut ovat kesken.

FINANSSIPOLIITTISET HAASTEET

Viimeaikainen edistyminen euroalueen julkisen talouden vakauttamisessa on tervetullutta. Vakauttamisvauhti ei kuitenkaan aina ole riittävän nopea rahoitusasemien saattamiseksi pikaisesti takaisin kestäväälle pohjalle ja rahoitusmarkkinoiden huolien lievittämiseksi. Jännitteet euroalueen valtionlainamarkkinoilla ovat jatkuneet ja jopa voimistuneet kesäkuukausina. Valtiolainojen hintojen poikkeuksellisen suuret riskipreemiot useissa euroalueen maissa kuvastavat muun muassa sijoittajien huolestuneisuutta julkisen talouden velkatilanteen kestävyyydestä (ks. kehikko 8).

Tästä syystä on hyvin tärkeää, että julkisen talouden tavoitteista pidetään kiinni tiukasti ja kestäväällä tavalla ja että liialliset alijäämät korjataan sovituisissa määräajoissa. Julkisen talouden vakauden säilyttäminen on erityisen tärkeää niissä maissa, joissa vakauttamisvaje on julkisen talouden alijäämien mukaan suuri. Näiden maiden on tehostettava vakauttamista ja toteutettava rakenteellisia toimia julkisen talouden tavoitteiden saavuttamiseksi. Parhailaan valmisteilla oleviin vuoden 2013 talousarvioesityksiin on sisällytettävä riittävän kunnianhimoisia ja tarkoin määriteltyjä toimia, jotta vuotta 2013 koskevat ja sen jälkeisetkin julkisen talouden tavoitteet saavutetaan kestäväällä tavalla. Vakauttamista on suunnattava kasvua tukevien toimien suuntaan, ja menojen hillitseminen tulisi asettaa ensisijalle.

Julkisen talouden ohjausjärjestelmää ollaan parhailaan vahvistamassa uusin toimin. Euroopan komission marraskuussa 2011 ehdottamasta kahdesta asetusluonnoksesta (niin sanottu ”two-pack”) ollaan parhailaan keskustelemassa, jotta neuvottelujen kolme osapuolta (EU:n puheenjohtajamaa, Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio) pääsevät asiassa lopulliseen sopimukseen. Asetusluonnoksilla on tarkoitus tehostaa alustavien talousarviosuunnitelmien seurantaa ja tiukentaa haavoittuvassa asemassa olevien maiden talouden ja julkisen talouden valvontaa euroalueella. Parhailaan ollaan myös työstämässä ehdotuksia muun muassa finanssipoliittisen unionin luomiseksi euroalueelle. Valtion- tai hallitusten päämiehet antoivat huippukokouksessaan 28.–29.6.2012 EKP:n pääjohtajalle sekä Euroopan komission, euroryhmän ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajille tehtäväksi laatia kattava selvitys tavoista edetä kohti todellista talous- ja rahaliittoa. Selvityksestä on tarkoitus esittää ensimmäinen luonnos lokakuun alussa.

Kehikko 8.

ESPANJAN JA ITALIAN JULKISEN VELAN KESTÄVYYS

Jännitteet euroalueen valtionvelkamarkkinoilla eivät ole hellittäneet kesäkuukausina, vaan ne ovat jopa voimistuneet. Useiden euroalueen valtioiden joukkolainojen riskipreemiot ovat poikkeuksellisen suuret osittain siksi, että sijoittajilla on epäilyksiä maiden julkisen velan kestävydestä. Tässä kehikossa käydään läpi erilaisia Espanjan ja Italian velkasuhteiden kehitysskenaarioita.

Lähtökohta ja oletukset

Arvioitaessa julkisen velan kestävyyttä nojaututaan yleensä BKT:n kasvua, julkisen talouden perusjäämää, korkoja, inflaatiiovauhtia ja mahdollista alijäämä-velkakoikaisua koskeviin oletuksiin. Valtionvelan rakennetta koskevien tietojen – tai oletusten – avulla arvioidaan valtion korkomenojen sekä julkisen talouden rahoitusaseman ja velan kehitystä. Näin on toimittu myös laadittaessa tämän kehikon skenaarioita.¹

Perusskenaarioissa lähtökohtana ovat Espanjan ja Italian tuoreimmat makrotaloutta ja julkista taloutta koskevat arviot vuosille 2012–2015. Arviot saattavat osoittautua liian optimistisiksi, joten lisäksi tarkastellaan vaihtoehtoisia skenaarioita, joissa BKT:n kasvu ja julkisen talouden vakauttaminen jäävät odotettua heikommiksi ja korkojen kehitys on odotettua epäsuotuisampaa.

Skenaarioiden perusoletukset koskevat BKT:n reaalista ja nimellistä kehitystä, potentiaalista BKT:tä sekä tuotantokuilua. Potentiaalisen tuotannon oletetaan kasvavan Euroopan komission ja EU:n talouspoliittisen komitean tuoreimpien arvioiden² mukaisesti, eli vuoden 2015 jälkeen mahdollisen tuotantokuilun oletetaan sulkeutuvan vähitellen 0,25–0,5 prosentin vuosivauhtia. Inflaatiiovauhdin oletetaan olevan EKP:n rahapolitiikan tavoitteen mukaisesti hieman alle 2 %. Tilanteessa, jossa Espanjan ja Italian tuoreimpien arvioiden mukaan julkisen talouden rakenteellista rahoitusasemaa ei saada tasapainoon vuoteen 2015 mennessä, BKT:hen suhteutetun rakenteellisen perusjäämän odotetaan kohenevan 0,5 % vuodessa, kunnes rakenteellinen rahoitusasema on tasapainossa. Kymmenen vuoden nimellisten markkinakorkojen oletetaan laskevan vuoteen 2015 mennessä 5 prosenttiin. Siihen, missä määrin markkinakorkojen kehitys välittyy julkisen velan keskimääräiseen efektiiviseen korkoon, vaikuttavat valtionvelan kulloinenkin ja odotettu maturiteettijakauma sekä arvioidut valtion rahoitustarpeet.

Espanja

Espanjan makrotaloutta ja julkista taloutta koskevat perusoletukset (ks. taulukko) on saatu Espanjan 20.7.2012 julkaisemasta makrotalousskenaariosta, joka sisältyy 3.8.2012 hyväksytyyn vuosien 2013–2014 budjettisuunnitelmaan. Suunnitelmassa ovat mukana 13.7.2012 päätetyt vakauttamistoimenpiteet (mm. arvonlisäveron korottaminen 3 prosenttiyksiköllä), ja sen mukaan tarkastelujaksolla tehdään uusia merkittäviä menoleikkauksia.

¹ Ks. myös huhtikuun 2012 Kuukausikatsauksen artikkeli ”Analysing government debt sustainability in the euro area”.

² Ks. Euroopan komission ja EU:n talouspoliittisen komitean raportti ”The 2012 Ageing Report – Economic and budgetary projections for the 27 EU Member States (2010–2060)”, European Economy 2/2012, toukokuu 2012.

Perusskenaarioiden pohjana olevat makrotaloutta ja julkista taloutta koskevat oletukset

(vuotuinen prosentimuutos / % suhteessa BKT:n)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Espanja										
BKT:n kasvu	0,7	-1,5	-0,5	1,2	1,9	2,3	2,3	2,5	2,7	2,6
BKT:n potentiaalinen kasvu	-0,3	-1,4	-1,4	0,1	1,4	1,7	1,8	2,0	2,2	2,4
BKT:n deflaattorin kasvu	1,4	0,3	1,7	1,4	1,6	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Perusjäämä suhteessa BKT:hen	-6,1	-3,3	-0,6	1,3	2,0	2,7	3,2	3,3	3,3	3,2
Korkomenot suhteessa BKT:hen	2,4	3,0	3,9	4,1	4,1	4,0	3,8	3,6	3,4	3,2
Keskimääräinen efektiivinen korko	3,8	3,8	4,2	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3	4,2	4,1
Ylijäämä-/alijäämäsuhte	-8,5	-6,3	-4,5	-2,8	-2,1	-1,2	-0,5	-0,3	-0,1	0,0
Italia										
BKT:n kasvu	0,4	-1,2	0,5	1,0	1,2	1,0	1,2	1,4	1,6	1,9
BKT:n potentiaalinen kasvu	0,1	-0,3	0,0	0,2	0,4	0,7	1,0	1,2	1,5	1,8
BKT:n deflaattorin kasvu	1,3	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Perusjäämä suhteessa BKT:hen	1,0	3,6	4,9	5,5	5,7	5,6	5,4	5,3	5,1	4,9
Korkomenot suhteessa BKT:hen	4,9	5,3	5,4	5,6	5,8	5,5	5,4	5,2	5,1	4,9
Keskimääräinen efektiivinen korko	4,2	4,4	4,5	4,7	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Ylijäämä-/alijäämäsuhte	-3,9	-1,7	-0,5	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1

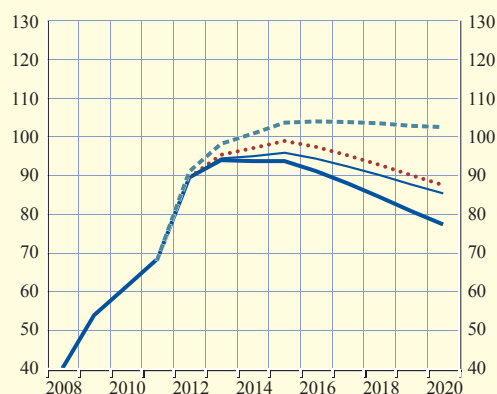
Lisäksi on otettava huomioon kesällä hyväksytty tukiohjelma, jonka mukaan Espanjalle myönnetään Euroopan rahoitusvakausvälineestä (ERVV) rahoitustukea puolentoista vuoden jaksolla useassa erässä arviolta 100 miljardin euron verran. Tuki on tarkoitettu rahoituslaitosten pääomittamiseen, jotta ne pystyvät täyttämään pääomavaatimukset ja varaamaan ylimääräisen turvamarginaalin. ERVV-tuen tarkka määrä ja maksuaikataulu eivät ole vielä selvillä, joten perusskenaariossa sen vaikutusta julkiseen velkaan kuvataan varovaisimman oletuksen pohjalta, eli sen mukaan 100 miljardin tukimäärä nostetaan kokonaisuudessaan ja se pysyy osana julkista velkaa koko tarkastelujakson ajan. Velkasuhde kasvaa suurimmilleen eli 94 prosenttiin vuonna 2015 mutta pie-

Julkisen velan kehitysskenaariot

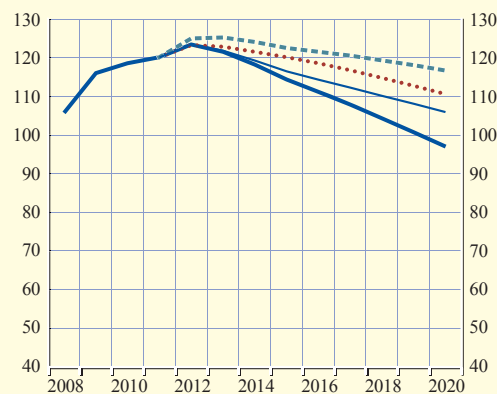
(% suhteessa BKT:hen)

- Perusskenaario
- ... Heikomman kasvun skenaario
- - - Tavoiteltua vähäisemmän vakauttamisen skenaario
- Epäsuituisan korkokehityksen skenaario

a) Espanja

b) Italia

Lähteet: EKP:n asiantuntijoiden laskelmat ja valtioiden viralliset suunnitelmat (Espanjan budjettisuunnitelma vuosille 2013–2014 ja Italian päivitetty vakausohjelma vuodelta 2012).

nenee vuoteen 2020 mennessä noin 77 prosenttiin (ks. kuvio). Ilman ERVV-tuen vaikutusta Espanjan velkasuhde olisi suurimmillaan 85 % vuonna 2015 ja supistuisi sitten vuoteen 2020 mennessä 70 prosenttiin. Velkasuhteen kehitysura asettunee näiden ääri vaihtoehtojen väliin sen mukaan, paljonko tukea Espanja lopulta nostaa. Tämän 100 miljardin euron tuen lisääminen julkiseen velkaan kasvattaa velkasuhdetta, mutta muuten se ei vaikuta haitallisesti velkakehitykseen, sillä lainalle maksettava korko jäänee suhteellisen alhaiseksi (ERVV:n rahoituskustannusten mukaan), ja valtio pystyy odotettavasti kattamaan korkokulut tuensaajapankeilta saamallaan korko- tai osinkotuloilla.³ Velan määrä jäisi tietenkin vielä pienemmäksi, jos valtio kykenisi myymään osan sijoituksistaan vuoteen 2020 mennessä.

Perusskenaarion pohjalta on laadittu myös epäsuotuisampia skenaarioita.

- Heikomman kasvun skenaario: BKT:n toteutuneen ja potentiaalisen kasvun oletetaan jäävän vuosittain 1 prosenttiyksikön verran heikommiksi kuin perusskenaariossa vuosina 2013–2015, eli BKT:n oletetaan supistuvan 1,5 % vuonna 2013 ja kasvavan 0,2 % vuonna 2014 ja 0,9 % vuonna 2015. Lisäksi oletuksena on, että BKT jää pysyvästi pienemmäksi ja BKT:n heikompi kehitys kasvattaa (rakenteellisia) alijäämiä tarkastelujaksolla (automaattisten vakauttajien toiminnan kautta). Skenaariossa velkasuhde on suurimmillaan 99 % vuonna 2015 ja pienenee vuoteen 2020 mennessä 88 prosenttiin.
- Tavoiteltua vähäisemmän vakauttamisen skenaario: julkisen talouden rakenteellinen vakauttaminen jää vuosina 2012–2013 puoleen siitä, mihin Espanja on sitoutunut, ja BKT:hen suhteutettu rakenteellinen (perus)alijäämä on vastaavasti tavoiteltua suurempi koko tarkastelujakson ajan. Skenaariossa velkasuhde on suurimmillaan 104 % vuonna 2016 ja pienenee vuoteen 2020 mennessä 103 prosenttiin.
- Epäsuotuisan korkokehityksen skenaario: markkinakorot ovat vuodesta 2013 eteenpäin (kaikissa maturiteeteissa) 2,00 prosenttiyksikköä korkeammat kuin perusskenaariossa. Tällöin velkasuhde on suurimmillaan 96 % vuonna 2015 ja pienenee vuoteen 2020 mennessä 85 prosenttiin.

Italia

Italian makrotaloutta ja julkista taloutta koskevat perusoletukset vuosille 2012–2015 (ks. taulukko) on saatu huhtikuussa 2012 julkaistusta Italian vakausohjelman tuoreimmasta päivityksestä. Päivityksessä ovat mukana Italian päättämät julkisen talouden vakautuspaketit, eli sen mukaan julkista taloutta sopeutetaan voimakkaasti vuosina 2012–2014.⁴ Rahoitusasema saataisiin siis vuonna 2014 nimellisesti tasapainoon, ja se säilyisi kutakuinkin tasapainoisena vuodesta 2015 eteenpäin.

Perusskenaariossa – eli jos kaikki päivitetyn vakausohjelman tavoitteet saavutetaan – Italian velkasuhteen odotetaan olevan suurimmillaan 123 % vuonna 2012 mutta supistuvan vuoteen 2020 mennessä alle 100 prosentin (ks. kuvio).

³ Skenaariossa lainan koroksi on oletettu 3 %, ja valtion omaisuustulot pankeilta on oletettu yhtä suuriksi kuin sen omaisuusmenot ERVV:lle.

⁴ Rakenteellisen ylijäämän, joka Italian päivitetyn vakausohjelman mukaan on 0,4 % vuonna 2015, oletetaan supistuvan vähitellen nolnaan vuoteen 2020 mennessä.

Myös Italian kehityksestä on laadittu epäsuotuisampia skenaarioita, joissa BKT:n kehitys ja julkisen talouden vakauttaminen jäävät odotettua heikommiksi ja korkojen kehitys on odotettua epäsuotuisampaa.

- Heikomman kasvun skenaario: BKT:n toteutuneen ja potentiaalisen kasvun oletetaan jäävän vuosittain 1 prosenttiyksikön verran heikommiksi kuin perusskenaariossa vuosina 2013–2015. Skenaariossa velkasuhde supistuu tarkastelujakson loppuun mennessä noin 111 prosenttiin.
- Tavoiteltua vähäisemmän vakauttamisen skenaario: julkisen talouden rakenteellinen vakauttaminen jää vuosina 2012–2015 puoleen siitä, mihin Italia on sitoutunut. Skenaariossa velkasuhde on suurimmillaan 125 % vuonna 2013 ja pienenee vuoteen 2020 mennessä noin 117 prosenttiin. Vakauttamisen jäädessä tavoitellusta velkasuhde vain vakaantuisi nykytasolle eikä julkisessa taloudessa olisi riittävää puskuria makrotalouden epäsuotuisan kehityksen varalta.
- Epäsuotuisan korkokehityksen skenaario: valtionvelan markkinakorot ovat 2,00 prosenttiyksikköä korkeammat kuin perusskenaariossa. Tällöin velkasuhde supistuu vuoteen 2020 mennessä noin 106 prosenttiin.

Päätelmät

Kaikissa tarkastelluissa skenaarioissa niin Espanjan kuin Italiankin velkasuhde on yleisesti ottaen kestävä ja pienenee ennen pitkää. Skenaarioita ei kuitenkaan tule pitää ennusteina, ja niitä tulkittaessa on pidettävä mielessä eräitä seikkoja.

Ensinnäkin tuloksiin on vaikuttanut olennaisesti se, että tavoiteltua vähäisemmän vakauttamisen skenaariota lukuun ottamatta kaikissa skenaarioissa on oletettu valtion saavuttavan tasapainoisen rakenteellisen rahoitusaseman keskipitkällä aikavälillä vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti. Tämä on ratkaisevan tärkeää sen varmistamiseksi, että velkasuhde alkaa supistua tuotantokuilun sulkeutuessa. Valtioiden tulisi siis todella pitää kiinni sitoumuksistaan EU:n julkisen talouden ohjaus- ja valvontajärjestelmässä ja edetä vaatimusten mukaisesti kohti tasapainoista rakenteellista rahoitusasemaa (ja vastaavasti perusylijäämää). Heti jos tavoitteesta jäädään, velan kestävyys vaarantuu.

Lisäksi valtiot voivat helpottaa julkisen talouden vakauttamista ja riittävän perusylijäämän saavuttamista potentiaalisen tuotannon kasvua edistävin toimin: pitkän aikavälin kasvunäkymiin voidaan vaikuttaa toteuttamalla kasvua tukevia rakenneuudistuksia. Uudistukset voivat edistää BKT:n kasvua enemmän kuin perusskenaariossa on oletettu, jolloin myös velan kestävyysnäkyvät paranevat.

EUROALUEEN TILASTOT

EURO AREA STATISTICS

SISÄLLYS¹

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista

T5

I RAHAPOLITIIKKATILASTOT

- 1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase T6
- 1.2 EKP:n keskeiset korot T7
- 1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät T8
- 1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot T9

2 RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

- 2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase T10
- 2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase T11
- 2.3 Rahatalouden tilastot T12
- 2.4 Rahalaitosten lainojen erittely T14
- 2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely T17
- 2.6 Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely T20
- 2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely T21
- 2.8 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase T22
- 2.9 Sijoitusrahastojen hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan T23
- 2.10 Euroalueen erityisyhteisöjen yhteenlaskettu tase T24
- 2.11 Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase T25

3 EUROALUEEN TILINPITO

- 3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan T26
- 3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito T30
- 3.3 Kotitaloudet T32
- 3.4 Yritykset T33
- 3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot T34

4 RAHOITUSMARKKINAT

- 4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan T35
- 4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan T36
- 4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti T38
- 4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet T40
- 4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella T42
- 4.6 Rahamarkkinakorot T44
- 4.7 Euroalueen tuottokäyrät T45
- 4.8 Osakeindeksit T46

5 HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

- 5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset T47
- 5.2 Tuotanto ja kysyntä T50
- 5.3 Työmarkkinat T54

6 JULKINEN TALOUS

- 6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä T56

1 Lisätietoja tilastoista saa sähköpostiin osoitteesta statistics@ecb.europa.eu. Katso EKP:n verkkosivujen osan "Statistics" alaosa "Statistical Data Warehouse" (<http://sdw.ecb.europa.eu>) pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja.

CONTENTS¹

	EURO AREA OVERVIEW	
	Summary of economic indicators for the euro area	S5
I	MONETARY POLICY STATISTICS	
	1.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem	S6
	1.2 Key ECB interest rates	S7
	1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures	S8
	1.4 Minimum reserve and liquidity statistics	S9
2	MONEY, BANKING AND OTHER FINANCIAL CORPORATIONS	
	2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs	S10
	2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs	S11
	2.3 Monetary statistics	S12
	2.4 MFI loans: breakdown	S14
	2.5 Deposits held with MFIs: breakdown	S17
	2.6 MFI holdings of securities: breakdown	S20
	2.7 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items	S21
	2.8 Aggregated balance sheet of euro area investment funds	S22
	2.9 Securities held by investment funds broken down by issuer of securities	S23
	2.10 Aggregated balance sheet of euro area financial vehicle corporations	S24
	2.11 Aggregated balance sheet of euro area insurance corporations and pension funds	S25
3	EURO AREA ACCOUNTS	
	3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector	S26
	3.2 Euro area non-financial accounts	S30
	3.3 Households	S32
	3.4 Non-financial corporations	S33
	3.5 Insurance corporations and pension funds	S34
4	FINANCIAL MARKETS	
	4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency	S35
	4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type	S36
	4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents	S38
	4.4 Quoted shares issued by euro area residents	S40
	4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents	S42
	4.6 Money market interest rates	S44
	4.7 Euro area yield curves	S45
	4.8 Stock market indices	S46
5	PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS	
	5.1 HICP, other prices and costs	S47
	5.2 Output and demand	S50
	5.3 Labour markets	S54
6	GOVERNMENT FINANCE	
	6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus	S56
	6.2 Debt	S57
	6.3 Change in debt	S58

¹ For further information, please contact us at: statistics@ecb.europa.eu. See the ECB's Statistical Data Warehouse in the "Statistics" section of the ECB's website (<http://sdw.ecb.europa.eu>) for longer runs and more detailed data.

6.2	Velka	T57
6.3	Velan muutos	T58
6.4	Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T59
6.5	Neljännevuosittainen velka ja velan muutos	T60
7	ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS	
7.1	Yhteenveto maksutaseesta	T61
7.2	Vaihtotase ja pääomansiirrot	T62
7.3	Rahoitustase	T64
7.4	Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys	T70
7.5	Ulkomaankauppa	T71
8	VALUUTTAKURSSIT	
8.1	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T73
8.2	Euron valuuttakurssit	T74
9	TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA	
9.1	Muut EU:n jäsenvaltiot	T75
9.2	Yhdysvallat ja Japani	T76
	KUVIOLISTA	T77
	TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA	T79
	YLEISTÄ	T85

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”-” Tiedot puuttuvat/Loogisesti mahdoton.

”” Tiedot eivät ole saatavissa.

”...” Nolla tai merkityksetön.

”miljardia” 10⁹

(p) Ennakkotieto.

kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.

ei-kp. Kausivaihtelusta puhdistamaton.

6.4	Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus	S59
6.5	Quarterly debt and change in debt	S60
7	EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS	
7.1	Summary balance of payments	S61
7.2	Current and capital accounts	S62
7.3	Financial account	S64
7.4	Monetary presentation of the balance of payments	S70
7.5	Trade in goods	S71
8	EXCHANGE RATES	
8.1	Effective exchange rates	S73
8.2	Bilateral exchange rates	S74
9	DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA	
9.1	Economic and financial developments other EU Member States	S75
9.2	Economic and financial developments in the United States and Japan	S76
	LIST OF CHARTS	S77
	TECHNICAL NOTES	S79
	GENERAL NOTES	S85

Conventions used in the tables

“-”	data do not exist/data are not applicable
“.”	data are not yet available
“...”	nil or negligible
“billion”	10 ⁹
(p)	provisional
s.a.	seasonally adjusted
n.s.a.	non-seasonally adjusted

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2), 3)}	M3 ^{2), 3)} 3 kk:n (keskitetty) liukuva keskiarvo	Rahalaitosten lainat euro- alueelle (pl. rahalliset ja julkisyhteisöt) ²⁾	Yritysten ja muiden rahoitus- laitosten kuin rahallisten liikkeeseen laskemat euromääräiset muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo)	10vu oden spot-korko ⁴⁾ (vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopussa)
	1	2	3	4	5	6	7	8

2. Hinnat, tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat⁵⁾

	YKHI ⁶⁾	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustan- nukset tuntia kohden	BKT:n määrä (kp.)	Teollisuus- tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdasteolli- suudessa, %	Työllisyys (kp.)	Työttömyys (% työvoimasta, kp.)
	1	2	3	4	5	6	7	8

3. Ulkomaantalouden tilastot

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

Maksutase (taloustoimet, netto)			Valuuttavaranto (kanta ajanjakson lopussa)	Ulkomainen netto- varallisuusosama (% BKT:stä)	Ulkomainen bruttovelka (% BKT:stä)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: EER 20 ⁹⁾ (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset ja arvopaperi- sijoitukset yhteensä				Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
			1	2	3			4

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talouden ja rahoituksen pääosasto) ja Thomson Reuters.

Huom. Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

- Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- Vuotuiset prosenttimuutokset viittaavat kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin, neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta sitä vastoin ajanjakson keskiarvon vuotuisiin muutoksiin. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.
- M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.
- Perustuu AAA-luokituksen saaneiden euroalueen valtioiden joukkolainojen tuottokäyriin. Lisätietoja osassa 4.7.
- Tiedot viittaavat 17 maata käsittävään euroalueeseen, ellei toisin mainita.
- Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

EURO AREA OVERVIEW

Summary of economic indicators for the euro area (annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Monetary developments and interest rates ¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2),3)}	M3 ^{2),3)} 3-month moving average (centred)	MFI loans to euro area residents excluding MFIs and general government ²⁾	Securities other than shares issued in euro by non-MFI corporations ²⁾	3-month interest rate (EURIBOR; % per annum; period averages)	10-year spot rate (% per annum; end of period) ⁴⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010	8.5	1.8	0.5	-	0.6	4.2	0.81	3.36
2011	2.0	2.3	2.2	-	2.4	0.8	1.39	2.65
2011 Q3	1.4	2.3	2.4	-	2.5	0.4	1.56	2.48
Q4	1.9	2.1	2.2	-	2.1	-0.4	1.50	2.65
2012 Q1	2.3	2.5	2.5	-	0.9	0.3	1.04	2.60
Q2	2.8	2.8	3.0	-	0.1	2.9	0.69	2.32
2012 Mar.	2.8	3.0	3.2	2.9	0.6	2.1	0.86	2.60
Apr.	1.8	2.5	2.6	3.0	0.2	3.0	0.74	2.47
May	3.3	2.9	3.1	3.0	-0.1	3.2	0.68	1.89
June	3.5	3.0	3.2	3.4	-0.2	3.1	0.66	2.32
July	4.5	3.5	3.8	.	0.1	.	0.50	1.87
Aug.	0.33	1.91

2. Prices, output, demand and labour markets ⁵⁾

	HICP ¹⁾	Industrial producer prices	Hourly labour costs	Real GDP (s.a.)	Industrial production excluding construction	Capacity utilisation in manufacturing (%)	Employment (s.a.)	Unemployment (% of labour force; s.a.)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010	1.6	2.9	1.5	2.0	7.3	76.8	-0.6	10.1
2011	2.7	5.9	2.8	1.4	3.4	80.4	0.1	10.1
2011 Q4	2.9	5.1	2.8	0.6	-0.2	79.8	-0.2	10.6
2012 Q1	2.7	3.7	2.0	0.0	-1.8	79.8	-0.4	10.9
Q2	2.5	2.2	.	-0.5	-2.5	78.8	.	11.2
2012 Mar.	2.7	3.5	-	-	-1.7	-	-	11.0
Apr.	2.6	2.6	-	-	-2.6	79.7	-	11.1
May	2.4	2.3	-	-	-2.6	-	-	11.2
June	2.4	1.8	-	-	-2.2	-	-	11.3
July	2.4	1.8	-	-	.	77.8	-	11.3
Aug.	2.6	.	-	-	.	-	-	.

3. External statistics

(EUR billions, unless otherwise indicated)

	Balance of payments (net transactions)			Reserve assets (end-of-period positions)	Net international investment position (as a % of GDP)	Gross external debt (as a % of GDP)	Effective exchange rate of the euro: EER-20 ⁶⁾ (index: 1999 Q1 = 100)		USD/EUR exchange rate
	Current and capital accounts	Goods	Combined direct and portfolio investment				Nominal	Real (CPI)	
2010	-0.4	15.1	51.2	591.2	-13.4	120.3	103.6	101.6	1.3257
2011	8.4	4.9	156.9	667.1	-11.5	120.6	103.4	100.7	1.3920
2011 Q3	4.4	2.8	15.8	646.6	-13.1	122.4	103.5	100.6	1.4127
Q4	40.8	14.6	-59.4	667.1	-11.5	120.6	102.1	99.4	1.3482
2012 Q1	-4.1	5.3	-82.4	671.2	-11.0	121.0	99.5	96.9	1.3108
Q2	16.0	25.1	57.3	701.5	.	.	98.2	95.9	1.2814
2012 Mar.	9.6	10.2	-50.9	671.2	.	.	99.8	97.3	1.3201
Apr.	1.7	5.4	-8.3	679.7	.	.	99.5	97.2	1.3162
May	-1.8	5.5	36.6	695.7	.	.	98.0	95.7	1.2789
June	16.1	14.2	29.0	701.5	.	.	97.2	94.9	1.2526
July	.	.	.	724.8	.	.	95.3	93.2	1.2288
Aug.	95.2	93.0	1.2400

Sources: ECB, European Commission (Eurostat and Economic and Financial Affairs DG) and Thomson Reuters.

Note: For more information on the data, see the relevant tables later in this section.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.
- 3) M3 and its components exclude holdings by non-euro area residents of money market fund shares/units and debt securities with a maturity of up to two years.
- 4) Based on AAA-rated euro area central government bond yield curves. For further information, see Section 4.7.
- 5) Data refer to the Euro 17, unless otherwise indicated.
- 6) For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

I.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase
(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

	3.8.2012	10.8.2012	17.8.2012	24.8.2012	31.8.2012
Kulta ja kultasaamiset					
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta					
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta					
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta					
Euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille					
Perusrahoitusoperaatiot					
Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot					
Käänteiset hienosäätöoperaatiot					
Käänteiset rakenteelliset operaatiot					
Maksuvalmiusluotot					
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot					
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta					
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta					
Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit					
Muut arvopaperit					
Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä					
Muut saamiset					
Vastaavaa yhteensä					

2. Vastattavaa

	3.8.2012	10.8.2012	17.8.2012	24.8.2012	31.8.2012
Liikkeessä olevat setelit					
Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille					
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)					
Talletusmahdollisuus					
Määräaikaistalletukset					
Käänteiset hienosäätöoperaatiot					
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset					
Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille					
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset					
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville					
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle					
Valuuttamääräiset velat euroalueelle					
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle					
Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä					
Muut velat					
Arvonmuutostilit					
Pääoma ja rahastot					
Vastattavaa yhteensä					

Lähde: EKP.

MONETARY POLICY STATISTICS

1.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem

(EUR millions)

1. Assets

	3 August 2012	10 August 2012	17 August 2012	24 August 2012	31 August 2012
Gold and gold receivables	433,778	433,778	433,778	433,779	433,778
Claims on non-euro area residents in foreign currency	260,768	260,384	261,438	262,394	262,946
Claims on euro area residents in foreign currency	56,405	55,550	51,131	50,605	49,048
Claims on non-euro area residents in euro	15,779	16,771	16,456	18,047	19,172
Lending to euro area credit institutions in euro	1,209,403	1,210,735	1,208,269	1,208,236	1,209,827
Main refinancing operations	132,768	133,426	130,578	131,245	131,484
Longer-term refinancing operations	1,075,498	1,076,281	1,076,281	1,076,281	1,077,721
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0	0
Structural reverse operations	0	0	0	0	0
Marginal lending facility	1,013	911	949	677	590
Credits related to margin calls	124	117	461	33	32
Other claims on euro area credit institutions in euro	215,403	214,052	218,214	215,042	218,803
Securities of euro area residents in euro	602,508	602,728	602,777	599,614	599,298
Securities held for monetary policy purposes	280,938	281,031	281,168	278,870	279,038
Other securities	321,570	321,697	321,609	320,744	320,259
General government debt in euro	30,041	30,041	30,041	30,041	30,041
Other assets	261,130	262,782	263,740	262,694	261,857
Total assets	3,085,214	3,086,822	3,085,845	3,080,452	3,084,769

2. Liabilities

	3 August 2012	10 August 2012	17 August 2012	24 August 2012	31 August 2012
Banknotes in circulation	902,194	901,281	900,874	895,873	896,434
Liabilities to euro area credit institutions in euro	1,063,796	1,076,393	1,082,749	1,068,849	1,098,605
Current accounts (covering the minimum reserve system)	549,658	551,836	542,145	525,497	541,046
Deposit facility	300,384	310,822	326,920	329,348	345,956
Fixed-term deposits	211,500	211,500	211,500	211,500	209,000
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0	0
Deposits related to margin calls	2,254	2,234	2,184	2,504	2,603
Other liabilities to euro area credit institutions in euro	4,325	4,259	4,578	4,544	4,549
Debt certificates issued	0	0	0	0	0
Liabilities to other euro area residents in euro	144,208	142,907	131,583	146,295	110,410
Liabilities to non-euro area residents in euro	179,675	170,287	171,961	171,314	177,863
Liabilities to euro area residents in foreign currency	6,176	5,963	3,634	4,175	6,205
Liabilities to non-euro area residents in foreign currency	8,248	7,538	8,415	7,916	7,024
Counterpart of special drawing rights allocated by the IMF	56,886	56,886	56,886	56,886	56,886
Other liabilities	224,118	225,720	229,577	229,011	231,206
Revaluation accounts	409,840	409,840	409,840	409,840	409,840
Capital and reserves	85,749	85,749	85,749	85,750	85,750
Total liabilities	3,085,214	3,086,822	3,085,845	3,080,452	3,084,769

Source: ECB.

1.2 EKP:n keskeiset korot

(korko vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos		
			Kiinteä korko	Minimitarjouskorko			
Korko 1	Muutos 2	Korko 3	Korko 4	Muutos 5	Korko 6	Muutos 7	

Lähde: EKP

- Ajanjaksona 1.1.1999–9.3.2004 päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivämäärästä seuranneesta operaatiosta alkaen. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä. Maaliskuun 10. päivästä 2004 alkaen päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon, sekä perusrahoitusoperaatioihin (muutokset ovat voimassa ensimmäisestä EKP:n neuvoston korkokokousta seuranneesta perusrahoitusoperaatiosta alkaen), ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- EKP kavensi maksuvalmiusjärjestelmän korkoputken 200 peruspisteestä 100 peruspisteeseen 9.10.2008 alkaen. Korkoputki levennettiin jälleen 200 peruspisteeseen 21.1.2009 alkaen.
- EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko, ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Päätös kumosi (samana päivänä tehdyn) aiemman päätöksen laskea vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavissa perusrahoitusoperaatioissa sovellettavaa minimitarjouskorkoa 50 peruspistettä.

1.2 Key ECB interest rates

(levels in percentages per annum; changes in percentage points)

With effect from: ^{b)}	Deposit facility		Main refinancing operations			Marginal lending facility	
			Fixed rate tenders	Variable rate tenders			
	Level	Change	Fixed rate	Minimum bid rate	Change	Level	Change
			Level	Level			
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1 Jan.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	-
4 ²⁾	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
22	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
9 Apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
5 Nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000 4 Feb.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
17 Mar.	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
28 Apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
9 June	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
28 ³⁾	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
1 Sep.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
6 Oct.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001 11 May	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
31 Aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
18 Sep.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
9 Nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002 6 Dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003 7 Mar.	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
6 June	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50
2005 6 Dec.	1.25	0.25	-	2.25	0.25	3.25	0.25
2006 8 Mar.	1.50	0.25	-	2.50	0.25	3.50	0.25
15 June	1.75	0.25	-	2.75	0.25	3.75	0.25
9 Aug.	2.00	0.25	-	3.00	0.25	4.00	0.25
11 Oct.	2.25	0.25	-	3.25	0.25	4.25	0.25
13 Dec.	2.50	0.25	-	3.50	0.25	4.50	0.25
2007 14 Mar.	2.75	0.25	-	3.75	0.25	4.75	0.25
13 June	3.00	0.25	-	4.00	0.25	5.00	0.25
2008 9 July	3.25	0.25	-	4.25	0.25	5.25	0.25
8 Oct.	2.75	-0.50	-	-	-	4.75	-0.50
9 ⁴⁾	3.25	0.50	-	-	-	4.25	-0.50
15 ⁵⁾	3.25	...	3.75	-	-0.50	4.25	...
12 Nov.	2.75	-0.50	3.25	-	-0.50	3.75	-0.50
10 Dec.	2.00	-0.75	2.50	-	-0.75	3.00	-0.75
2009 21 Jan.	1.00	-1.00	2.00	-	-0.50	3.00	...
11 Mar.	0.50	-0.50	1.50	-	-0.50	2.50	-0.50
8 Apr.	0.25	-0.25	1.25	-	-0.25	2.25	-0.25
13 May	0.25	...	1.00	-	-0.25	1.75	-0.50
2011 13 Apr.	0.50	0.25	1.25	-	0.25	2.00	0.25
13 July	0.75	0.25	1.50	-	0.25	2.25	0.25
9 Nov.	0.50	-0.25	1.25	-	-0.25	2.00	-0.25
14 Dec.	0.25	-0.25	1.00	-	-0.25	1.75	-0.25
2012 11 July	0.00	-0.25	0.75	-	-0.25	1.50	-0.25

Source: ECB.

- From 1 January 1999 to 9 March 2004, the date refers to the deposit and marginal lending facilities. For main refinancing operations, changes in the rate are effective from the first operation following the date indicated. The change on 18 September 2001 was effective on that same day. From 10 March 2004 onwards, the date refers both to the deposit and marginal lending facilities and to the main refinancing operations (with changes effective from the first main refinancing operation following the Governing Council decision), unless otherwise indicated.
- On 22 December 1998 the ECB announced that, as an exceptional measure between 4 and 21 January 1999, a narrow corridor of 50 basis points would be applied between the interest rates for the marginal lending facility and the deposit facility, aimed at facilitating the transition to the new monetary regime by market participants.
- On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tenders. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids.
- As of 9 October 2008 the ECB reduced the standing facilities corridor from 200 basis points to 100 basis points around the interest rate on the main refinancing operations. The standing facilities corridor was restored to 200 basis points as of 21 January 2009.
- On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. This change overrode the previous decision (made on the same day) to cut by 50 basis points the minimum bid rate on the main refinancing operations conducted as variable rate tenders.

1.2 Key ECB interest rates

(levels in percentages per annum; changes in percentage points)

With effect from: ^{b)}	Deposit facility		Main refinancing operations			Marginal lending facility	
			Fixed rate tenders	Variable rate tenders			
	Level	Change	Fixed rate	Minimum bid rate	Change	Level	Change
			Level	Level			
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1 Jan.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	-
4 ²⁾	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
22	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
9 Apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
5 Nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000 4 Feb.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
17 Mar.	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
28 Apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
9 June	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
28 ³⁾	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
1 Sep.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
6 Oct.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001 11 May	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
31 Aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
18 Sep.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
9 Nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002 6 Dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003 7 Mar.	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
6 June	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50
2005 6 Dec.	1.25	0.25	-	2.25	0.25	3.25	0.25
2006 8 Mar.	1.50	0.25	-	2.50	0.25	3.50	0.25
15 June	1.75	0.25	-	2.75	0.25	3.75	0.25
9 Aug.	2.00	0.25	-	3.00	0.25	4.00	0.25
11 Oct.	2.25	0.25	-	3.25	0.25	4.25	0.25
13 Dec.	2.50	0.25	-	3.50	0.25	4.50	0.25
2007 14 Mar.	2.75	0.25	-	3.75	0.25	4.75	0.25
13 June	3.00	0.25	-	4.00	0.25	5.00	0.25
2008 9 July	3.25	0.25	-	4.25	0.25	5.25	0.25
8 Oct.	2.75	-0.50	-	-	-	4.75	-0.50
9 ⁴⁾	3.25	0.50	-	-	-	4.25	-0.50
15 ⁵⁾	3.25	...	3.75	-	-0.50	4.25	...
12 Nov.	2.75	-0.50	3.25	-	-0.50	3.75	-0.50
10 Dec.	2.00	-0.75	2.50	-	-0.75	3.00	-0.75
2009 21 Jan.	1.00	-1.00	2.00	-	-0.50	3.00	...
11 Mar.	0.50	-0.50	1.50	-	-0.50	2.50	-0.50
8 Apr.	0.25	-0.25	1.25	-	-0.25	2.25	-0.25
13 May	0.25	...	1.00	-	-0.25	1.75	-0.50
2011 13 Apr.	0.50	0.25	1.25	-	0.25	2.00	0.25
13 July	0.75	0.25	1.50	-	0.25	2.25	0.25
9 Nov.	0.50	-0.25	1.25	-	-0.25	2.00	-0.25
14 Dec.	0.25	-0.25	1.00	-	-0.25	1.75	-0.25
2012 11 July	0.00	-0.25	0.75	-	-0.25	1.50	-0.25

Source: ECB.

- From 1 January 1999 to 9 March 2004, the date refers to the deposit and marginal lending facilities. For main refinancing operations, changes in the rate are effective from the first operation following the date indicated. The change on 18 September 2001 was effective on that same day. From 10 March 2004 onwards, the date refers both to the deposit and marginal lending facilities and to the main refinancing operations (with changes effective from the first main refinancing operation following the Governing Council decision), unless otherwise indicated.
- On 22 December 1998 the ECB announced that, as an exceptional measure between 4 and 21 January 1999, a narrow corridor of 50 basis points would be applied between the interest rates for the marginal lending facility and the deposit facility, aimed at facilitating the transition to the new monetary regime by market participants.
- On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tenders. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids.
- As of 9 October 2008 the ECB reduced the standing facilities corridor from 200 basis points to 100 basis points around the interest rate on the main refinancing operations. The standing facilities corridor was restored to 200 basis points as of 21 January 2009.
- On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. This change overrode the previous decision (made on the same day) to cut by 50 basis points the minimum bid rate on the main refinancing operations conducted as variable rate tenders.

1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät^{1), 2)}
(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot³⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat				Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteä korko	Minimitarjouskorko	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Perusrahoitusoperaatiot								
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot								

2. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat					Operaation kesto [...] päivää
					Kiinteä korko	Minimitarjouskorko	Maksimitarjouskorko	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa osassa 1.1 esitetystä määrästä vielä suorittamatta olevien maksujen vuoksi.
- 2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaatiot kanssa vakiohuutokauppoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia. EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti, ja operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko. EKP:n neuvosto päätti 4.3.2010, että säännölliset kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan jälleen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka likviditeetti jaetaan 28.4.2010 ja maksut suoritetaan 29.4.2010.
- 4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
- 5) Tässä pitempiaikaisessa rahoitusoperaatioissa kaikkien hyväksytyjen tarjousten korko indeksoitiin operaatioiden voimassaoloaikana toteutettavien perusrahoitusoperaatioiden keskimääräiseen minimitarjouskorkoon. Näiden indeksoitujen operaatioiden korot on pyöristetty kahden desimaalin tarkkuudella. Korkojen tarkka laskentatapa esitetään Teknisiä huomautuksia -osassa.
- 6) Huutokaupoissa, joiden maksut suoritettiin 22.12.2011 ja 1.3.2012, vastapuolilla on vuoden jälkeen mahdollisuus maksaa takaisin mikä tahansa osuus niille tässä operaatioissa jaetuista likviditeettimääristä minä tahansa perusrahoitusoperaatioiden maksujen suorituspäivänä.

1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures ^{1), 2)}

(EUR millions; interest rates in percentages per annum)

1. Main and longer-term refinancing operations ³⁾

Date of settlement	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures	Variable rate tender procedures			Running for (...) days
				Fixed rate	Minimum bid rate	Marginal rate ⁴⁾	Weighted average rate	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Main refinancing operations								
2012 30 May	51,176	87	51,176	1.00	-	-	-	7
6 June	119,370	96	119,370	1.00	-	-	-	7
13	131,747	94	131,747	1.00	-	-	-	7
20	167,253	101	167,253	1.00	-	-	-	7
27	180,378	105	180,378	1.00	-	-	-	7
4 July	163,629	92	163,629	1.00	-	-	-	7
11	163,707	90	163,707	0.75	-	-	-	7
18	156,752	98	156,752	0.75	-	-	-	7
25	130,669	98	130,669	0.75	-	-	-	7
1 Aug.	132,768	97	132,768	0.75	-	-	-	7
8	133,426	87	133,426	0.75	-	-	-	7
15	130,578	86	130,578	0.75	-	-	-	7
22	131,245	91	131,245	0.75	-	-	-	7
29	131,484	92	131,484	0.75	-	-	-	7
5 Sep.	126,334	84	126,334	0.75	-	-	-	7
Longer-term refinancing operations ⁵⁾								
2012 14 Mar.	9,754	19	9,754	1.00	-	-	-	28
29	25,127	48	25,127	1.00	-	-	-	91
11 Apr.	11,389	20	11,389	1.00	-	-	-	28
26	21,338	39	21,338	0.96	-	-	-	91
9 May	12,988	20	12,988	1.00	-	-	-	35
31	8,307	33	8,307	0.86	-	-	-	91
13 June	18,905	21	18,905	1.00	-	-	-	28
28 ⁶⁾	26,295	50	26,295	-	-	-	-	91
11 July	24,398	27	24,398	0.75	-	-	-	28
26 ⁶⁾	8,450	36	8,450	-	-	-	-	98
8 Aug.	25,180	28	25,180	0.75	-	-	-	35
30 ⁶⁾	9,746	36	9,746	-	-	-	-	91

2. Other tender operations

Date of settlement	Type of operation	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures	Variable rate tender procedures			Running for (...) days		
					Fixed rate	Minimum bid rate	Maximum bid rate	Marginal rate ⁴⁾		Weighted average rate	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2012 30 May	Collection of fixed-term deposits	420,004	66	212,000	-	-	1.00	0.26	0.26	7	
6 June	Collection of fixed-term deposits	420,651	71	212,000	-	-	1.00	0.26	0.26	7	
13	Collection of fixed-term deposits	318,560	72	212,000	-	-	1.00	0.26	0.26	7	
20	Collection of fixed-term deposits	387,534	66	210,500	-	-	1.00	0.26	0.26	7	
27	Collection of fixed-term deposits	288,426	62	210,500	-	-	1.00	0.26	0.26	7	
4 July	Collection of fixed-term deposits	398,078	73	210,500	-	-	1.00	0.26	0.26	7	
11	Collection of fixed-term deposits	424,810	95	211,500	-	-	0.75	0.03	0.02	7	
18	Collection of fixed-term deposits	440,138	78	211,500	-	-	0.75	0.02	0.02	7	
25	Collection of fixed-term deposits	397,541	69	211,500	-	-	0.75	0.02	0.01	7	
1 Aug.	Collection of fixed-term deposits	463,066	72	211,500	-	-	0.75	0.02	0.01	7	
8	Collection of fixed-term deposits	419,957	67	211,500	-	-	0.75	0.01	0.01	7	
15	Collection of fixed-term deposits	419,503	58	211,500	-	-	0.75	0.01	0.01	7	
22	Collection of fixed-term deposits	446,823	57	211,500	-	-	0.75	0.01	0.01	7	
29	Collection of fixed-term deposits	452,904	56	209,000	-	-	0.75	0.01	0.01	7	
5 Sep.	Collection of fixed-term deposits	460,886	57	209,000	-	-	0.75	0.01	0.01	7	

Source: ECB.

- The amounts shown may differ slightly from those in Section 1.1 owing to operations that have been allotted but not settled.
- With effect from April 2002, split tender operations (i.e. operations with a one-week maturity conducted as standard tender procedures in parallel with a main refinancing operation) are classified as main refinancing operations.
- On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tender procedures. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids. On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October 2008, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. On 4 March 2010 the ECB decided to return to variable rate tender procedures in the regular three-month longer-term refinancing operations, starting with the operation to be allotted on 28 April 2010 and settled on 29 April 2010.
- In liquidity-providing (absorbing) operations, the marginal rate refers to the lowest (highest) rate at which bids were accepted.
- For the operations settled on 22 December 2011 and 1 March 2012, after one year counterparties have the option to repay any part of the liquidity that they have been allotted in these operations, on any day that coincides with the settlement day of a main refinancing operation.
- In this longer-term refinancing operation, the rate at which all bids are satisfied is indexed to the average minimum bid rate in the main refinancing operations over the life of the operation. The interest rates displayed for these indexed longer-term refinancing operations have been rounded to two decimal places. For the precise calculation method, please refer to the Technical Notes.

1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot

(miljardia euroa, ajanjakson päivittäisten positioiden keskiarvo, ellei toisin mainita; korot vuotuisina prosentteina)

1. Varantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja

Varantopohja (ajanjakson lopussa)	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan positiivista velvoiteprosenttia ¹⁾			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoiteprosenttia		
		Yön yli -talletukset, enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 2 vuoden talletukset	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan yli 2 vuoden talletukset	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit	
	1	2	3	4	5	6	

2. Varantojen pito

Varantojen pitoajanjakso päättynyt	Vaaditut varanto- talletukset	Luottolaitosten sekkitilit	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko
	1	2	3	4	5

3. Likviditeetti

Pitoajanjakso päättynyt	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät				Luotto- laitosten sekkitilit	Perusraha (keskus- pankki raha)	
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto)				
	Eurojär- jestelmän kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvidi- teettiä lisäävät operaatiot ²⁾				Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvidi- teettiä vähentävät operaatiot ³⁾	8	9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Lähde: EKP.

- 18.1.2012 alkavasta pitoajanjaksosta lähtien sovelletaan 1 prosentin velvoitetta. Kaikkiin edeltäviin pitoajanjaksoihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta.
- Sisältää likviditeetin lisäämisen eurojärjestelmän katettujen joukkovelkakirjalainojen osto-ohjelmien ja arvopapereita koskevan ohjelman nojalla.
- Sisältää likviditeetin vähentämisen eurojärjestelmän valuuttaswap-operaatioilla. Lisätietoja: <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>.

1.4 Minimum reserve and liquidity statistics

(EUR billions; period averages of daily positions, unless otherwise indicated; interest rates as percentages per annum)

1. Reserve base of credit institutions subject to reserve requirements

Reserve base as at (end of period):	Total	Liabilities to which a positive reserve coefficient is applied ¹⁾		Liabilities to which a 0% reserve coefficient is applied		
		Overnight deposits and deposits with an agreed maturity or notice period of up to 2 years	Debt securities issued with a maturity of up to 2 years	Deposits with an agreed maturity or notice period of over 2 years	Repos	Debt securities issued with a maturity of over 2 years
	1	2	3	4	5	6
2008	18,169.6	10,056.8	848.7	2,376.9	1,243.5	3,643.7
2009	18,318.2	9,808.5	760.4	2,475.7	1,170.1	4,103.5
2010	18,948.1	9,962.6	644.3	2,683.3	1,335.4	4,322.5
2011	18,970.0	9,790.9	687.7	2,781.2	1,303.5	4,406.8
2012 Feb.	19,090.1	9,870.4	700.9	2,768.7	1,356.6	4,393.6
Mar.	19,178.8	9,981.7	725.5	2,758.8	1,336.0	4,376.8
Apr.	19,172.3	10,013.4	726.5	2,736.0	1,349.9	4,346.5
May	19,253.6	10,031.6	716.1	2,736.6	1,406.7	4,362.6
June	19,077.1	10,059.8	701.3	2,708.9	1,284.8	4,322.3

2. Reserve maintenance

Maintenance period ending on:	Required reserves	Credit institutions' current accounts	Excess reserves	Deficiencies	Interest rate on minimum reserves
	1	2	3	4	5
2008	217.2	218.7	1.5	0.0	3.25
2009	210.2	211.4	1.2	0.0	1.00
2010	211.8	212.5	0.7	0.5	1.00
2011	207.7	212.2	4.5	0.0	1.25
2012 10 Apr.	105.4	109.6	4.3	0.0	1.00
8 May	105.2	110.5	5.3	0.0	1.00
12 June	106.6	110.8	4.2	0.0	1.00
10 July	106.9	111.5	4.6	0.0	1.00
7 Aug.	107.0	510.2	403.2	0.0	0.75
11 Sep.	107.1

3. Liquidity

Maintenance period ending on:	Liquidity-providing factors							Liquidity-absorbing factors			Credit institutions' current accounts	Base money
	Monetary policy operations of the Eurosystem							Banknotes in circulation	Central government deposits with the Eurosystem	Other factors (net)		
	Eurosystem's net assets in gold and foreign currency	Main refinancing operations	Longer-term refinancing operations	Marginal lending facility	Other liquidity-providing operations ²⁾	Deposit facility	Other liquidity-absorbing operations ³⁾					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2008	580.5	337.3	457.2	2.7	0.0	200.9	4.9	731.1	107.8	114.3	218.7	1,150.7
2009	407.6	55.8	593.4	0.7	24.6	65.7	9.9	775.2	150.1	-130.2	211.4	1,052.3
2010	511.1	179.5	336.3	1.9	130.4	44.7	70.8	815.9	94.4	-79.1	212.5	1,073.1
2011	622.1	238.0	389.0	4.4	260.3	253.7	200.5	869.4	63.8	-85.9	212.2	1,335.3
2012 13 Mar.	688.2	89.1	860.1	2.2	288.1	621.0	219.5	868.8	129.0	-19.4	108.9	1,598.6
10 Apr.	667.6	56.4	1,093.4	3.0	280.6	771.3	215.8	871.2	146.3	-13.3	109.6	1,752.1
8 May	659.3	47.0	1,088.7	1.0	281.3	771.4	214.0	872.7	137.1	-28.5	110.5	1,754.6
12 June	656.8	58.1	1,071.0	1.6	281.1	770.8	212.8	880.8	117.8	-24.2	110.8	1,762.3
10 July	666.7	160.7	1,074.9	1.8	280.7	770.6	210.9	892.5	138.8	60.6	111.5	1,774.6
7 Aug.	678.9	146.0	1,079.9	0.8	281.0	343.1	211.5	897.7	130.7	93.5	510.2	1,751.0

Source: ECB.

- 1) A coefficient of 1% is applied as of the maintenance period beginning on 18 January 2012. A coefficient of 2% is applied to all previous maintenance periods.
- 2) Includes liquidity provided under the Eurosystem's covered bond purchase programmes and the Eurosystem's Securities Markets Programme.
- 3) Includes liquidity absorbed as a result of the Eurosystem's foreign exchange swap operations.

For more information, please see: <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase¹⁾ (miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

Yhteensä	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet ²⁾	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset ³⁾
	Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Rahalaitoksille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Rahalaitosten					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurojärjestelmä													
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)													

2. Velat

Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta				Rahamarkkina-rahasto-osuudet ⁴⁾	Liikkeeseen lasketut velkaperit ⁵⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat ³⁾
		Yhteensä	Valtionhallinnon	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden	Rahalaitosten					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurojärjestelmä										
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)										

Lähde: EKP.

- Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet sisältyvät ulkomaisiin saamiin.
- Erän kasvu johtuu johdannaisten tilastointikäytäntöjen muutoksesta eräissä jäsenvaltioissa joulukuussa 2010.
- Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

MONEY, BANKING AND OTHER FINANCIAL CORPORATIONS

2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs ¹⁾

(EUR billions; outstanding amounts at end of period)

1. Assets

	Total	Loans to euro area residents			Holdings of securities other than shares issued by euro area residents				Money market fund shares/units ²⁾	Holdings of shares/other equity issued by euro area residents	External assets	Fixed assets	Remaining assets ³⁾	
		Total	General government	Other euro area residents	MFIs	Total	General government	Other euro area residents						MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurosystem														
2010	3,212.4	1,566.8	18.6	0.9	1,547.3	573.6	425.4	9.4	138.7	-	18.6	684.1	8.0	361.4
2011	4,700.3	2,728.5	18.0	1.0	2,709.5	717.2	556.9	10.1	150.2	-	20.3	779.2	8.1	447.0
2012 Q1	5,238.2	3,289.9	18.0	1.0	3,270.9	744.4	578.0	10.6	155.9	-	21.0	774.4	8.1	400.5
Q2	5,572.8	3,656.6	17.0	1.0	3,638.7	729.6	569.7	10.1	149.7	-	20.9	793.6	8.2	363.9
2012 Apr.	5,252.9	3,345.0	17.4	1.0	3,326.6	738.3	572.2	10.9	155.2	-	21.0	789.8	8.1	350.8
May	5,424.5	3,500.7	17.4	1.0	3,482.3	732.6	566.3	11.0	155.2	-	20.5	811.1	8.1	351.5
June	5,572.8	3,656.6	17.0	1.0	3,638.7	729.6	569.7	10.1	149.7	-	20.9	793.6	8.2	363.9
July ^(p)	5,606.3	3,654.7	16.9	1.0	3,636.8	730.0	569.5	10.4	150.1	-	21.0	828.0	8.3	364.2
MFIs excluding the Eurosystem														
2010	32,205.6	17,761.3	1,217.9	11,026.1	5,517.3	4,948.9	1,524.2	1,538.3	1,886.4	59.9	1,233.1	4,320.9	223.5	3,657.9
2011	33,538.3	18,481.9	1,159.6	11,161.5	6,160.7	4,765.2	1,395.8	1,517.7	1,851.7	50.2	1,211.8	4,253.0	232.3	4,544.0
2012 Q1	33,783.1	18,629.1	1,137.5	11,160.8	6,330.9	4,964.5	1,528.2	1,517.2	1,919.1	60.5	1,232.2	4,258.4	220.9	4,417.4
Q2	34,177.1	18,670.5	1,169.7	11,188.1	6,312.7	4,905.1	1,588.6	1,453.4	1,863.1	64.1	1,204.0	4,292.9	220.7	4,819.8
2012 Apr.	33,892.8	18,620.1	1,142.1	11,154.5	6,323.6	4,935.7	1,527.4	1,510.8	1,897.5	60.8	1,242.7	4,265.6	221.5	4,546.2
May	34,817.1	18,635.5	1,143.8	11,173.1	6,318.6	4,944.5	1,547.1	1,510.2	1,887.2	62.0	1,225.4	4,394.0	221.8	5,333.9
June	34,177.1	18,670.5	1,169.7	11,188.1	6,312.7	4,905.1	1,588.6	1,453.4	1,863.1	64.1	1,204.0	4,292.9	220.7	4,819.8
July ^(p)	34,427.5	18,634.9	1,169.4	11,213.8	6,251.7	4,870.5	1,575.8	1,406.2	1,888.5	61.9	1,210.0	4,353.7	221.1	5,075.4

2. Liabilities

	Total	Currency in circulation	Deposits of euro area residents			Money market fund shares/units ⁴⁾	Debt securities issued ⁵⁾	Capital and reserves	External liabilities	Remaining liabilities ³⁾	
			Total	Central government	Other general government/other euro area residents						MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosystem											
2010	3,212.4	863.7	1,394.8	68.0	8.7	1,318.1	-	0.0	428.5	153.8	371.7
2011	4,700.3	913.7	2,609.0	63.8	12.1	2,533.1	-	0.0	481.2	285.3	411.1
2012 Q1	5,238.2	894.8	3,219.6	136.0	9.2	3,074.4	-	0.0	508.8	208.1	406.9
Q2	5,572.8	918.9	3,425.9	142.4	11.3	3,272.2	-	0.0	521.7	284.9	421.4
2012 Apr.	5,252.9	898.8	3,212.9	100.7	10.6	3,101.6	-	0.0	517.4	212.9	410.9
May	5,424.5	908.1	3,324.0	110.4	9.9	3,203.8	-	0.0	522.0	255.9	414.5
June	5,572.8	918.9	3,425.9	142.4	11.3	3,272.2	-	0.0	521.7	284.9	421.4
July ^(p)	5,606.3	923.1	3,388.1	112.0	27.9	3,248.1	-	0.0	550.9	318.0	426.0
MFIs excluding the Eurosystem											
2010	32,205.6	-	16,513.5	196.2	10,542.5	5,774.7	612.3	4,848.0	2,045.5	4,213.7	3,972.5
2011	33,538.3	-	17,265.1	195.5	10,750.9	6,318.7	570.6	5,008.2	2,231.1	3,802.8	4,660.5
2012 Q1	33,783.1	-	17,468.0	192.5	10,805.5	6,470.0	558.5	5,066.6	2,260.3	3,939.4	4,490.4
Q2	34,177.1	-	17,651.6	191.9	10,837.3	6,622.3	560.9	4,991.5	2,285.4	3,880.1	4,807.7
2012 Apr.	33,892.8	-	17,489.4	189.2	10,807.4	6,492.8	568.4	5,037.7	2,248.6	3,973.6	4,575.1
May	34,817.1	-	17,558.2	206.8	10,808.4	6,543.0	581.7	5,029.7	2,250.0	4,037.1	5,360.4
June	34,177.1	-	17,651.6	191.9	10,837.3	6,622.3	560.9	4,991.5	2,285.4	3,880.1	4,807.7
July ^(p)	34,427.5	-	17,561.5	189.6	10,786.8	6,585.1	557.3	5,038.4	2,298.8	3,890.1	5,081.6

Source: ECB.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) Amounts issued by euro area residents. Amounts issued by non-euro area residents are included in external assets.
- 3) In December 2010 a change was made to the recording practice for derivatives in one Member State, leading to an increase in this position.
- 4) Amounts held by euro area residents.
- 5) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase¹⁾
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat muiden euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset ²⁾
		Yhteensä	Julkis- yhteisöille	Muille	Yhteensä	Julkis- yhteisöjen	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
Taloustoimet											

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Valtion- hallinnon talletukset	Muiden julkis- yhteisöjen / muiden talletukset euroalueelta	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ³⁾	Liikkeeseen lasketut velka- paperit ⁴⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat ²⁾	Rahalaitosten väliset velat, netto
Kannat										
Taloustoimet										

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Erän kasvu johtuu johdannaisten tilastointikäytäntöjen muutoksesta eräissä jäsenvaltioissa joulukuussa 2010.
- 3) Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 4) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs ¹⁾

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Loans to euro area residents			Holdings of securities other than shares issued by euro area residents			Holdings of shares/ other equity issued by other euro area residents	External assets	Fixed assets	Remaining assets ²⁾
		Total	General government	Other euro area residents	Total	General government	Other euro area residents				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2010	25,762.1	12,263.6	1,236.5	11,027.1	3,497.4	1,949.7	1,547.7	800.6	5,005.0	231.5	3,964.1
2011	26,767.5	12,340.1	1,177.6	11,162.5	3,480.5	1,952.7	1,527.8	739.4	5,032.2	240.4	4,934.8
2012 Q1	26,736.8	12,317.2	1,155.5	11,161.8	3,633.9	2,106.2	1,527.7	755.9	5,032.8	229.0	4,768.0
Q2	27,176.8	12,375.8	1,186.7	11,189.1	3,621.9	2,158.4	1,463.6	731.1	5,086.5	228.9	5,132.6
2012 Apr.	26,834.1	12,314.9	1,159.5	11,155.4	3,621.3	2,099.6	1,521.7	767.1	5,055.4	229.6	4,845.7
May	27,789.1	12,335.3	1,161.2	11,174.1	3,634.7	2,113.4	1,521.2	750.6	5,205.1	229.9	5,633.6
June	27,176.8	12,375.8	1,186.7	11,189.1	3,621.9	2,158.4	1,463.6	731.1	5,086.5	228.9	5,132.6
July ^(p)	27,497.2	12,401.1	1,186.3	11,214.8	3,561.9	2,145.3	1,416.6	735.4	5,181.8	229.4	5,387.7
Transactions											
2010	575.8	409.9	203.3	206.5	139.4	140.4	-1.0	5.7	-112.5	2.4	130.8
2011	1,029.4	60.4	-55.6	116.0	125.3	149.3	-24.0	-30.1	-37.1	7.8	903.0
2012 Q1	107.1	-0.1	-21.2	21.1	153.8	149.8	4.0	19.2	68.9	-12.2	-122.5
Q2	416.8	54.4	33.8	20.6	-4.4	38.9	-43.4	-11.8	-69.8	-0.1	448.6
2012 Apr.	133.8	-1.0	6.9	-8.0	-8.6	-3.3	-5.2	20.9	-13.4	0.6	135.3
May	832.9	6.2	1.6	4.6	26.9	27.5	-0.6	-9.9	29.9	0.3	779.5
June	-549.9	49.2	25.2	24.0	-22.8	14.8	-37.5	-22.8	-86.2	-1.0	-466.2
July ^(p)	238.4	27.6	-0.6	28.3	-68.6	-13.9	-54.7	5.5	10.5	0.5	262.8

2. Liabilities

	Total	Currency in circulation	Deposits of central government	Deposits of other general government/ other euro area residents	Money market fund shares/ units ³⁾	Debt securities issued ⁴⁾	Capital and reserves	External liabilities	Remaining liabilities ²⁾	Excess of inter-MFI liabilities over inter-MFI assets
Outstanding amounts										
2010	25,762.1	808.6	264.2	10,551.2	552.4	2,823.0	2,022.9	4,367.5	4,344.2	28.2
2011	26,767.5	857.5	259.3	10,763.0	520.4	3,006.4	2,219.6	4,088.2	5,071.5	-18.5
2012 Q1	26,736.8	844.9	328.5	10,814.7	498.0	2,991.6	2,271.8	4,147.5	4,897.3	-57.4
Q2	27,176.8	867.7	334.4	10,848.6	496.8	2,978.7	2,313.3	4,165.1	5,229.1	-56.8
2012 Apr.	26,834.1	847.6	289.9	10,818.0	507.6	2,985.0	2,269.4	4,186.5	4,985.9	-55.8
May	27,789.1	856.3	317.2	10,818.2	519.7	2,987.3	2,276.7	4,292.9	5,774.9	-54.2
June	27,176.8	867.7	334.4	10,848.6	496.8	2,978.7	2,313.3	4,165.1	5,229.1	-56.8
July ^(p)	27,497.2	871.3	301.6	10,814.8	495.4	2,999.8	2,354.1	4,208.1	5,507.6	-55.3
Transactions										
2010	575.8	38.6	11.8	332.7	-98.5	39.4	99.8	-26.3	143.4	35.0
2011	1,029.4	49.1	-0.8	167.8	-29.0	50.7	137.8	-198.9	899.2	-46.6
2012 Q1	107.1	-12.4	69.3	59.1	19.7	-0.4	17.6	117.2	-153.1	-9.9
Q2	416.8	22.8	8.2	36.8	-0.8	-46.7	48.1	-75.6	447.2	-23.2
2012 Apr.	133.8	2.7	-36.3	-5.6	9.7	-13.7	4.1	13.3	158.8	0.7
May	832.9	8.7	27.4	11.0	12.3	-29.5	14.2	15.1	795.2	-21.4
June	-549.9	11.4	17.1	31.4	-22.8	-3.5	29.7	-104.0	-506.7	-2.5
July ^(p)	238.4	3.7	-32.7	-38.8	-1.4	7.0	17.3	-2.3	284.0	1.6

Source: ECB.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) In December 2010 a change was made to the recording practice for derivatives in one Member State, leading to an increase in this position.
- 3) Amounts held by euro area residents.
- 4) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

2.3 Rahatalouden tilastot¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson talustoimet)

1. Raha-aggregaatit²⁾ ja niiden vastaerät

M3				M3 3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty)	Pitkä- aikaiset velat	Luotot julkis- yhteisöille	Luotot muille euroalueella oleville		Ulkomaiset netto- saamiset ³⁾		
M2		M3-M2	Lainat				Lisätieto: lainat, myyneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja				
M1	M2-M1										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat											
Talustoimet											
Kasvuvauhdit											

K1 Raha-aggregaatit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

— M1
..... M3

K2 Vastaerät¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

— Pitkäaikaiset velat
..... Luotot julkisyhteisöille
— — — — — Lainat muille euroalueella oleville

Lähde: EKP.

- Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa. Valikoitujen erien kuukausittaisia ja muita lyhyen aikavälin kasvuvauhteja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>.
- Rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle. M1:n, M2:n ja M3:n määritelmät sanastossa.
- Arvot osassa "kasvuvauhdit" ovat talustoimien summia niiden 12 kuukauden aikana, joihin kyseinen ajanjakso päättyy.
- Puhdistettu vaikutuksista, jotka aiheutuvat lainojen poistamisesta rahalaitosten taseesta niiden myynnin ja arvopaperistamisen vuoksi.

2.3 Monetary statistics ¹⁾

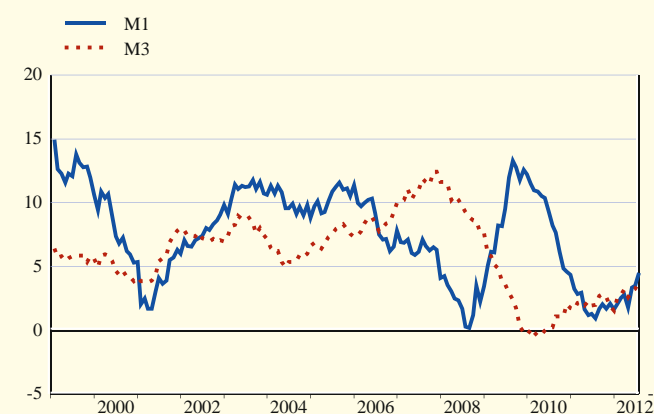
(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Monetary aggregates ²⁾ and counterparts

	M3				M3 3-month moving average (centred)	Longer-term financial liabilities	Credit to general government	Credit to other euro area residents		Net external assets ³⁾		
	M2		M3-M2	Loans				Loans adjusted for sales and securitisation ⁴⁾				
	M1	M2-M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Outstanding amounts												
2010	4,702.1	3,707.3	8,409.4	1,130.4	9,539.9	-	7,292.8	3,212.9	13,394.7	11,048.8	-	623.4
2011	4,785.9	3,804.8	8,590.6	1,149.8	9,740.5	-	7,680.3	3,156.7	13,450.0	11,185.0	-	929.8
2012 Q1	4,848.3	3,877.3	8,725.6	1,155.3	9,880.9	-	7,662.0	3,258.8	13,472.9	11,182.4	-	903.7
Q2	4,894.5	3,887.1	8,781.6	1,149.2	9,930.7	-	7,622.1	3,312.5	13,357.7	11,155.6	-	907.9
2012 Apr.	4,794.0	3,900.2	8,694.2	1,140.9	9,835.1	-	7,664.2	3,246.2	13,414.3	11,163.4	-	900.1
May	4,872.2	3,884.9	8,757.1	1,154.5	9,911.5	-	7,642.9	3,264.1	13,420.7	11,165.2	-	942.1
June	4,894.5	3,887.1	8,781.6	1,149.2	9,930.7	-	7,622.1	3,312.5	13,357.7	11,155.6	-	907.9
July ^(p)	4,954.6	3,885.8	8,840.4	1,163.9	10,004.3	-	7,635.5	3,325.2	13,349.9	11,190.3	-	973.1
Transactions												
2010	195.9	-10.0	185.9	-23.9	162.0	-	251.2	344.0	211.6	207.8	264.7	-85.5
2011	77.6	76.4	154.0	-6.3	147.7	-	207.7	92.3	62.8	116.8	143.3	161.7
2012 Q1	65.8	74.0	139.8	42.8	182.6	-	-30.1	99.4	51.8	19.3	28.6	-15.8
Q2	37.1	3.6	40.8	18.0	58.7	-	-73.0	43.3	-88.8	-33.5	-34.6	-26.1
2012 Apr.	-55.9	19.1	-36.8	-12.2	-49.0	-	-3.9	-6.4	-50.1	-20.7	-21.5	-13.9
May	71.9	-19.5	52.4	37.0	89.4	-	-48.5	31.4	-1.4	-12.3	-8.0	13.6
June	21.2	4.0	25.1	-6.8	18.3	-	-20.6	18.4	-37.3	-0.6	-5.1	-25.7
July ^(p)	58.9	-2.9	56.0	14.5	70.5	-	-25.6	11.6	-11.8	37.2	43.6	25.9
Growth rates												
2010	4.4	-0.3	2.3	-2.1	1.7	1.8	3.6	11.9	1.6	1.9	2.4	-85.5
2011	1.7	2.1	1.8	-0.6	1.5	2.0	2.8	3.1	0.5	1.1	1.3	161.7
2012 Q1	2.8	3.2	3.0	5.0	3.2	2.9	1.3	7.5	0.5	0.6	1.2	-20.5
Q2	3.5	2.4	3.0	5.0	3.2	3.4	-0.5	9.4	-0.4	-0.2	0.3	-69.6
2012 Apr.	1.8	3.3	2.5	3.8	2.6	3.0	0.7	7.6	0.0	0.2	0.8	-26.3
May	3.3	2.3	2.9	4.9	3.1	3.0	-0.2	9.0	-0.2	-0.1	0.5	-21.1
June	3.5	2.4	3.0	5.0	3.2	3.4	-0.5	9.4	-0.4	-0.2	0.3	-69.6
July ^(p)	4.5	2.2	3.5	6.4	3.8	.	-1.3	9.4	-0.6	0.1	0.5	-36.9

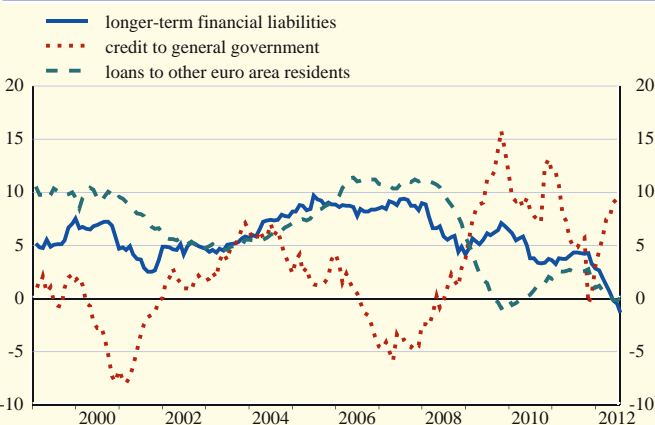
C1 Monetary aggregates ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

C2 Counterparts ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

Monthly and other shorter-term growth rates for selected items are available at: <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>

2) Monetary liabilities of MFIs and central government (post office, treasury, etc.) vis-à-vis non-MFI euro area residents excluding central government.

For definitions of M1, M2 and M3, see glossary.

3) Values in the section "growth rates" are sums of the transactions during the 12 months ending in the period indicated.

4) Adjustment for the derecognition of loans on the MFI balance sheet on account of their sale or securitisation.

2.3 Rahatalouden tilastot¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

2. Raha-aggregaattien ja pitkäaikaisten velkojen komponentit

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet	Enintään 2 vuoden velka- paperit	Yli 2 vuoden velka- paperit	Irti- sanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										
	Kasvuvauhdit										

K3 Raha-aggregaattien komponentit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Liikkeessä oleva raha
- ... Yön yli -talletukset
- Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset

K4 Pitkäaikaisten velkojen komponentit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Yli 2 vuoden velkapaperit
- ... Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset
- Oma pääoma ja varaukset

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.3 Monetary statistics ¹⁾

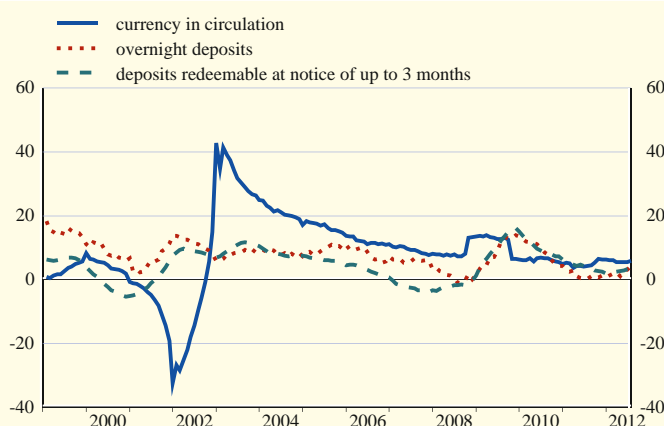
(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Components of monetary aggregates and longer-term financial liabilities

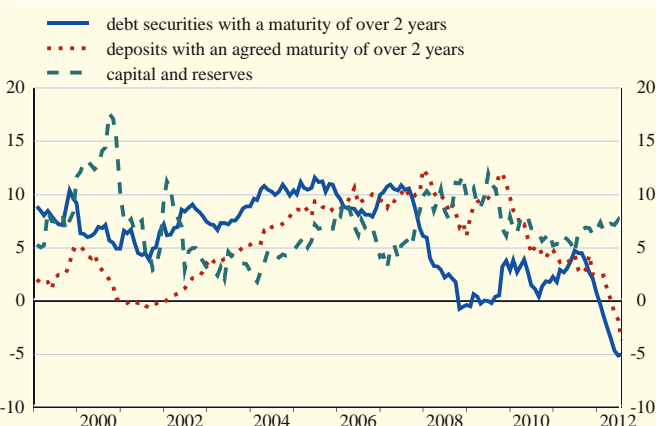
	Currency in circulation	Overnight deposits	Deposits with an agreed maturity of up to 2 years	Deposits redeemable at notice of up to 3 months	Repos	Money market fund shares/units	Debt securities with a maturity of up to 2 years	Debt securities with a maturity of over 2 years	Deposits redeemable at notice of over 3 months	Deposits with an agreed maturity of over 2 years	Capital and reserves
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2010	794.0	3,908.2	1,794.7	1,912.6	438.6	568.7	123.1	2,719.0	118.9	2,448.2	2,006.8
2011	843.2	3,942.6	1,846.3	1,958.4	407.7	535.5	206.6	2,820.9	115.4	2,542.8	2,201.2
2012 Q1	847.8	4,000.5	1,901.4	1,975.9	417.8	497.0	240.5	2,749.5	113.1	2,522.5	2,276.9
Q2	861.0	4,033.4	1,879.5	2,007.6	416.8	500.6	231.8	2,737.9	112.6	2,463.2	2,308.4
2012 Apr.	850.1	3,943.9	1,917.3	1,982.9	411.0	500.6	229.3	2,752.1	113.8	2,511.7	2,286.6
May	856.7	4,015.5	1,887.8	1,997.0	421.1	510.0	223.4	2,754.6	113.2	2,482.2	2,292.9
June	861.0	4,033.4	1,879.5	2,007.6	416.8	500.6	231.8	2,737.9	112.6	2,463.2	2,308.4
July ^(p)	866.2	4,088.4	1,866.7	2,019.1	436.2	494.8	232.9	2,753.6	111.6	2,416.4	2,353.9
Transactions											
2010	36.5	159.5	-122.1	112.1	96.3	-101.6	-18.6	59.8	-14.1	108.9	96.5
2011	49.4	28.2	39.7	36.6	-9.8	-29.7	33.2	19.4	-2.5	55.6	135.2
2012 Q1	4.8	61.0	55.1	18.8	10.6	3.8	28.5	-51.5	-3.2	-16.7	41.4
Q2	13.1	24.0	-28.0	31.6	19.9	4.0	-5.8	-48.2	-0.6	-62.5	38.2
2012 Apr.	2.2	-58.1	12.1	7.0	-9.5	3.7	-6.3	-9.2	0.7	-11.6	16.3
May	6.6	65.3	-33.4	14.0	34.2	9.5	-6.7	-28.5	-0.6	-32.6	13.3
June	4.3	16.9	-6.7	10.6	-4.8	-9.2	7.2	-10.4	-0.6	-18.3	8.6
July ^(p)	5.4	53.5	-14.3	11.4	18.9	-5.8	1.3	1.5	-1.0	-48.1	22.0
Growth rates											
2010	4.8	4.3	-6.4	6.2	28.3	-15.2	-13.7	2.3	-10.6	4.8	5.2
2011	6.2	0.7	2.2	1.9	-2.3	-5.1	24.1	0.7	-2.1	2.2	6.7
2012 Q1	5.5	2.2	3.9	2.5	4.4	-0.5	20.0	-2.5	-5.2	1.0	7.0
Q2	5.5	3.1	1.5	3.3	0.8	3.4	17.9	-5.1	-5.8	-1.8	7.6
2012 Apr.	5.5	1.0	3.9	2.7	-0.6	1.0	21.3	-3.5	-4.6	0.2	7.2
May	5.5	2.9	1.6	3.0	-1.5	4.1	23.9	-4.7	-5.1	-1.1	7.1
June	5.5	3.1	1.5	3.3	0.8	3.4	17.9	-5.1	-5.8	-1.8	7.6
July ^(p)	5.9	4.2	0.7	3.6	2.4	4.6	19.5	-5.0	-6.8	-3.7	6.6

C3 Components of monetary aggregates ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

C4 Components of longer-term financial liabilities ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson talustoimet)

1. Lainat rahoituksen välittäjille, yrityksille ja kotitalouksille

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Muut rahoituksen välittäjät	Yritykset					Kotitaloudet ³⁾				
		Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Kulutusluotot	Asuntolainat	Muut lainat
1	2	3	Lainat: myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja ⁴⁾ 4	5	6	7	8	Lainat: myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja ⁴⁾ 9	10	11	12
Kannat											
Talustoimet											
Kasvuvauhdit											

K5 Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille²⁾ (vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Muut rahoituksen välittäjät
- Yritykset

K6 Lainat kotitalouksille²⁾ (vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Kulutusluotot
- Asuntolainat
- Muut lainat

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

4) Puhdistettu vaikutuksista, jotka aiheutuvat lainojen poistamisesta rahalaitosten taseesta niiden myynnin ja arvopaperistamisen vuoksi.

2.4 MFI loans: breakdown ^{1), 2)}

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Loans to financial intermediaries, non-financial corporations and households

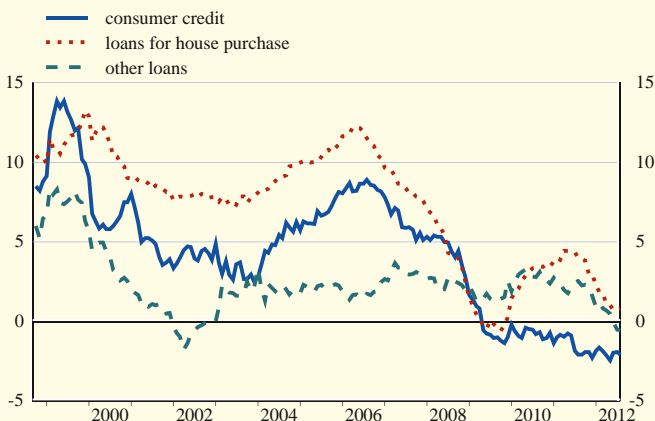
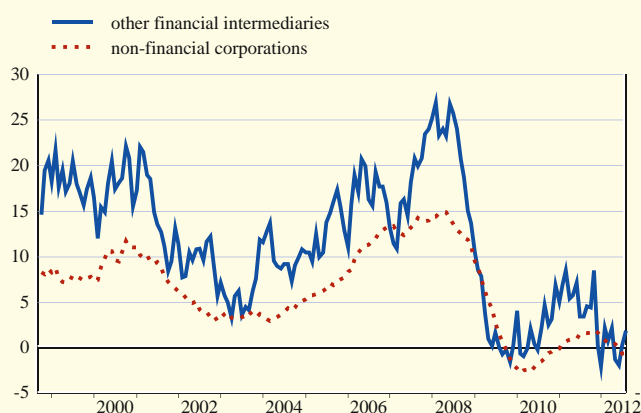
	Insurance corporations and pension funds		Non-financial corporations				Households ³⁾					
	Total	Total	Total			Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total			
			Loans adjusted for sales and securitisation ⁴⁾						Loans adjusted for sales and securitisation ⁴⁾	Consumer credit	Loans for house purchase	Other loans
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Outstanding amounts												
2010	93.8	1,128.4	4,668.6	-	1,127.7	899.0	2,641.9	5,158.0	-	638.5	3,700.6	819.0
2011	91.1	1,140.2	4,721.3	-	1,146.7	859.6	2,715.0	5,232.5	-	626.3	3,777.6	828.6
2012 Q1	88.0	1,154.6	4,698.4	-	1,136.4	847.0	2,715.0	5,241.4	-	620.3	3,792.8	828.3
Q2	83.9	1,129.0	4,692.0	-	1,151.4	844.6	2,696.0	5,250.8	-	614.2	3,811.0	825.5
2012 Apr.	81.3	1,132.5	4,701.3	-	1,151.9	845.8	2,703.6	5,248.3	-	619.6	3,800.5	828.2
May	82.5	1,133.7	4,698.0	-	1,149.3	844.9	2,703.9	5,251.0	-	620.7	3,802.1	828.2
June	83.9	1,129.0	4,692.0	-	1,151.4	844.6	2,696.0	5,250.8	-	614.2	3,811.0	825.5
July ^(p)	83.2	1,168.9	4,698.0	-	1,164.5	841.5	2,692.1	5,240.1	-	609.5	3,804.8	825.8
Transactions												
2010	6.4	56.2	-1.8	46.0	-37.4	-26.3	62.0	146.9	155.5	-8.5	133.7	21.7
2011	1.3	-22.7	57.7	63.5	23.0	-22.0	56.7	80.5	101.2	-11.5	84.7	7.3
2012 Q1	-2.9	17.2	-9.6	-6.6	-7.0	-8.6	5.9	14.6	20.4	-2.8	16.4	1.0
Q2	-4.2	-33.4	-6.7	-0.5	13.3	-3.6	-16.3	10.7	3.4	-4.8	18.3	-2.8
2012 Apr.	-6.7	-28.0	7.5	7.4	17.8	-0.6	-9.7	6.5	5.8	-1.7	8.7	-0.5
May	1.1	-3.1	-10.7	-6.5	-5.4	-1.5	-3.8	0.4	0.3	1.3	-0.2	-0.8
June	1.4	-2.3	-3.5	-1.5	0.9	-1.5	-2.8	3.8	-2.7	-4.3	9.7	-1.6
July ^(p)	-0.7	37.4	8.1	7.3	15.1	-2.7	-4.3	-7.6	0.0	-3.8	-4.5	0.7
Growth rates												
2010	7.3	5.1	0.0	1.0	-3.2	-2.8	2.4	2.9	3.1	-1.3	3.8	2.8
2011	1.5	-2.0	1.2	1.4	2.0	-2.5	2.1	1.6	2.0	-1.8	2.3	0.9
2012 Q1	-0.3	2.3	0.3	0.4	-0.4	-3.1	1.6	0.6	1.7	-2.1	1.1	0.7
Q2	-5.8	0.2	-0.6	-0.4	-1.7	-2.7	0.5	0.3	1.1	-1.9	0.8	-0.5
2012 Apr.	-6.6	-1.2	0.4	0.6	1.0	-2.3	1.1	0.5	1.5	-2.4	1.0	0.5
May	-6.4	-1.9	0.0	0.3	0.2	-2.7	0.8	0.3	1.3	-1.9	0.8	0.0
June	-5.8	0.2	-0.6	-0.4	-1.7	-2.7	0.5	0.3	1.1	-1.9	0.8	-0.5
July ^(p)	-8.5	1.8	-0.4	-0.2	0.0	-2.7	0.1	0.3	1.1	-2.0	0.8	-0.5

C5 Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

C6 Loans to households ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Including non-profit institutions serving households.
- 4) Adjustment for the derecognition of loans on the MFI balance sheet on account of their sale or securitisation.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson talustoimet)

2. Lainat rahoituksen välittäjille ja yrityksille

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot				Muut rahoituksen välittäjät				Yritykset					
Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
1	2	3	4	5	Takaisinosto- sopimukset keskusvasta- puolten kanssa	6	7	8	9	10	11	12	13
Kannat													
Talustoimet													
Kasvuvauhdit													

3. Lainat kotitalouksille³⁾

Yhteensä	Kulutusluotot				Asuntolainat				Muut lainat					
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Yksityiset elinkeinon- harjoittajat	11	12	13	14
Kannat														
Talustoimet														
Kasvuvauhdit														

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.4 MFI loans: breakdown 1), 2)

(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Loans to financial intermediaries and non-financial corporations

	Insurance corporations and pension funds				Other financial intermediaries				Non-financial corporations				
	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	
													Reverse repos to central counterparties
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Outstanding amounts													
2011	83.4	63.7	6.3	13.4	1,116.4	155.6	579.0	214.7	322.6	4,719.0	1,138.9	859.5	2,720.5
2012 Q1	86.1	67.5	5.4	13.2	1,145.8	184.8	589.7	222.0	334.2	4,697.8	1,136.8	847.9	2,713.1
2012 Q2	85.4	67.5	5.4	12.4	1,148.4	177.1	582.9	222.9	342.6	4,697.8	1,161.1	843.9	2,692.7
2012 May	84.9	66.1	5.5	13.2	1,145.6	180.9	581.9	221.9	341.8	4,703.2	1,152.9	846.7	2,703.6
2012 June	85.4	67.5	5.4	12.4	1,148.4	177.1	582.9	222.9	342.6	4,697.8	1,161.1	843.9	2,692.7
2012 July ^(p)	85.2	67.8	5.0	12.4	1,178.6	209.6	614.2	223.0	341.3	4,702.9	1,166.0	841.2	2,695.8
Transactions													
2011	1.8	2.8	1.0	-2.0	-23.5	12.8	-20.7	-9.0	6.2	56.5	22.1	-22.0	56.4
2012 Q1	3.0	3.9	-0.9	0.0	32.2	29.1	12.9	7.4	11.9	-7.9	1.3	-7.6	-1.6
2012 Q2	-0.9	0.0	0.0	-0.8	-5.2	-9.4	-11.4	-0.7	6.9	-0.3	22.6	-5.2	-17.6
2012 May	3.1	3.1	0.1	0.0	4.5	5.5	3.0	-1.1	2.6	-6.2	-4.5	0.2	-2.0
2012 June	0.5	1.4	-0.1	-0.8	5.2	-3.8	2.6	1.4	1.2	-2.9	7.0	-4.0	-5.8
2012 July ^(p)	-0.2	0.2	-0.4	0.0	27.7	32.5	30.0	-0.5	-1.9	7.2	6.8	-2.3	2.6
Growth rates													
2011	1.9	3.9	19.6	-13.3	-2.0	8.9	-3.4	-4.3	2.0	1.2	2.0	-2.5	2.1
2012 Q1	-0.4	1.2	-2.2	-7.6	2.2	34.4	-0.1	4.4	5.1	0.3	-0.4	-3.1	1.6
2012 Q2	-5.9	-5.4	2.1	-11.6	0.3	14.5	-4.5	6.5	5.2	-0.6	-1.7	-2.7	0.5
2012 May	-6.4	-6.9	1.5	-7.4	-1.9	10.0	-7.5	2.7	6.0	0.0	0.3	-2.6	0.8
2012 June	-5.9	-5.4	2.1	-11.6	0.3	14.5	-4.5	6.5	5.2	-0.6	-1.7	-2.7	0.5
2012 July ^(p)	-8.6	-8.2	-6.0	-11.8	1.9	30.4	-0.6	6.0	4.0	-0.5	-0.1	-2.7	0.1

3. Loans to households 3)

	Total	Consumer credit				Loans for house purchase				Other loans				
		Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Outstanding amounts														
2011	5,242.8	628.5	140.9	183.8	303.7	3,784.4	14.5	56.7	3,713.3	829.9	419.7	142.8	87.5	599.6
2012 Q1	5,231.0	617.6	136.1	179.9	301.7	3,787.2	14.0	56.6	3,716.5	826.2	417.4	141.8	85.9	598.5
2012 Q2	5,256.5	617.2	137.8	179.8	299.6	3,807.9	14.2	56.6	3,737.1	831.4	417.4	144.8	85.5	601.2
2012 May	5,239.5	618.6	137.5	180.0	301.2	3,793.9	14.1	56.8	3,723.0	826.9	417.6	140.3	85.7	601.0
2012 June	5,256.5	617.2	137.8	179.8	299.6	3,807.9	14.2	56.6	3,737.1	831.4	417.4	144.8	85.5	601.2
2012 July ^(p)	5,247.1	611.8	136.8	179.0	296.0	3,809.8	14.4	56.9	3,738.5	825.5	416.5	139.9	84.0	601.6
Transactions														
2011	81.1	-11.6	-3.7	-6.3	-1.6	85.2	-0.2	2.7	82.7	7.4	8.8	-6.4	-2.5	16.3
2012 Q1	-6.1	-7.7	-4.5	-2.1	-1.0	4.1	-0.4	0.1	4.3	-2.4	-2.6	-0.7	-1.0	-0.7
2012 Q2	26.9	1.0	1.3	0.4	-0.7	20.7	0.2	0.1	20.4	5.2	-2.9	4.2	-0.8	1.8
2012 May	3.2	1.0	0.4	0.2	0.4	1.1	0.1	-0.1	1.1	1.1	-0.9	-0.2	-0.3	1.6
2012 June	21.1	0.7	0.4	0.3	0.0	14.8	0.1	-0.2	14.8	5.6	-0.7	5.2	-0.5	0.9
2012 July ^(p)	-6.4	-4.5	-0.5	-0.8	-3.2	3.6	0.2	0.3	3.1	-5.4	-0.5	-4.6	-1.1	0.3
Growth rates														
2011	1.6	-1.8	-2.5	-3.3	-0.5	2.3	-1.7	5.0	2.3	0.9	2.1	-4.3	-2.9	2.8
2012 Q1	0.7	-2.1	-1.7	-3.7	-1.3	1.1	1.1	5.2	1.0	0.7	2.0	-4.3	-2.1	2.4
2012 Q2	0.3	-1.9	-2.5	-2.4	-1.3	0.8	-0.7	3.3	0.7	-0.5	0.8	-4.7	-3.2	1.0
2012 May	0.3	-2.0	-0.8	-3.8	-1.3	0.8	0.7	4.5	0.7	0.0	1.1	-3.6	-1.5	1.1
2012 June	0.3	-1.9	-2.5	-2.4	-1.3	0.8	-0.7	3.3	0.7	-0.5	0.8	-4.7	-3.2	1.0
2012 July ^(p)	0.3	-2.1	-1.7	-2.4	-2.0	0.8	0.1	3.0	0.8	-0.5	1.0	-3.1	-4.4	0.7

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Including non-profit institutions serving households.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

4. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä 1	Valtion- hallinto 2	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä 6	Pankit ³⁾ 7	Muut kuin pankit		
			Osavaltio- hallinto 3	Paikallis- hallinto 4	Sosiaali- turvarahastot 5			Yhteensä 8	Julkisyhteisöt 9	Muut 10
	Kannat									
	Taloustoimet									
	Kasvuvauhdit									

K7 Lainat julkisyhteisöille²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

— Valtionhallinto
 Muut julkisyhteisöt

K8 Lainat euroalueen ulkopuolisille²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

— Euroalueen ulkopuoliset pankit
 Euroalueen ulkopuoliset muut kuin pankit

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.4 MFI loans: breakdown ^{1), 2)}

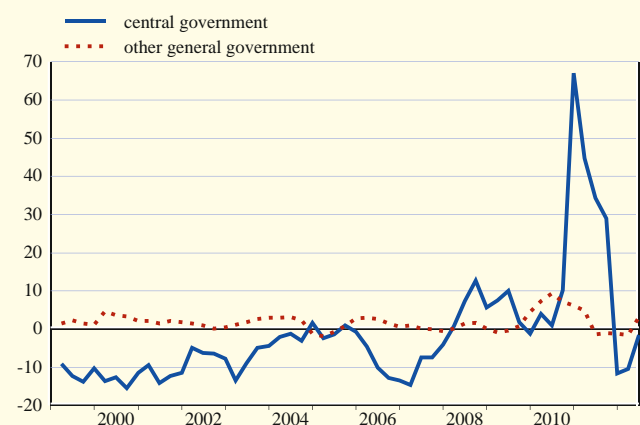
(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

4. Loans to government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks ³⁾	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2010	1,217.9	397.5	225.2	549.1	46.1	2,962.9	2,010.9	952.1	49.5	902.6
2011	1,159.6	348.9	221.7	567.4	21.7	3,020.8	2,022.5	998.3	62.4	935.9
2011 Q3	1,145.4	343.5	224.0	553.2	24.7	3,155.7	2,133.1	1,022.7	62.7	960.0
Q4	1,159.6	348.9	221.7	567.4	21.7	3,020.8	2,022.5	998.3	62.4	935.9
2012 Q1	1,137.5	322.6	224.0	566.9	24.0	3,004.9	1,997.7	1,007.2	59.4	947.8
Q2 ³⁾	1,169.7	339.7	240.1	565.1	25.1	3,084.7	2,062.3	1,023.7	58.0	965.7
Transactions										
2010	204.2	156.3	14.9	21.1	11.9	6.3	8.3	-2.3	0.6	-2.9
2011	-54.9	-45.9	-0.4	14.6	-23.3	16.0	-26.1	42.0	13.0	29.1
2011 Q3	-6.7	-3.4	0.6	-1.6	-2.4	65.9	59.6	6.3	1.4	4.9
Q4	13.3	4.7	1.2	10.3	-2.9	-150.7	-107.7	-43.1	-1.4	-41.6
2012 Q1	-21.2	-25.9	-1.7	4.1	2.3	40.2	17.0	23.2	-2.2	25.4
Q2 ³⁾	34.8	19.6	16.1	-1.8	1.1	-13.4	-3.7	-8.6	-3.0	-5.5
Growth rates										
2010	20.3	67.1	7.1	4.0	35.1	0.6	0.5	-0.1	0.8	-0.2
2011	-4.5	-11.6	-0.2	2.7	-51.6	0.7	-1.1	4.4	26.7	3.2
2011 Q3	6.3	28.9	0.2	1.9	-43.3	5.2	4.0	7.4	24.6	6.4
Q4	-4.5	-11.6	-0.2	2.7	-51.6	0.7	-1.1	4.4	26.7	3.2
2012 Q1	-4.2	-10.4	-2.8	1.9	-41.6	0.1	-0.3	0.9	7.1	0.6
Q2 ³⁾	1.8	-1.4	7.2	2.0	-6.7	-1.8	-1.6	-2.2	-8.5	-1.8

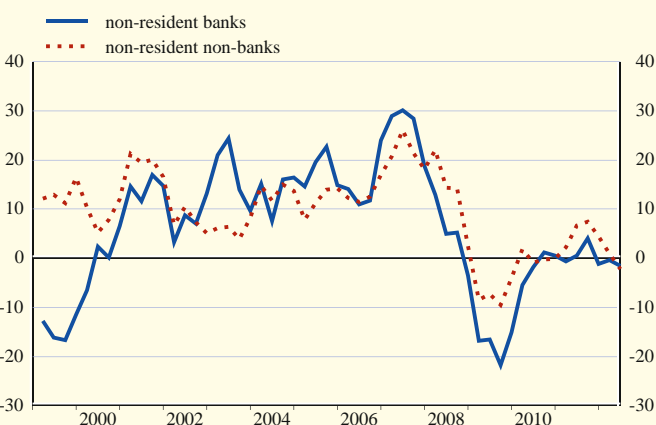
C7 Loans to government ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

C8 Loans to non-euro area residents ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson talustoimet)

1. Rahoituksen välittäjien talletukset

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot							Muut rahoituksen välittäjät							
Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Keskusvasta- puolten kanssa
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Kannat														
Talustoimet														
Kasvuvauhdit														

K9 Talletukset yhteensä sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)

K10 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)
- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (M3:een sisältyvät talletukset)³⁾
- Muut rahoituksen välittäjät (M3:een sisältyvät talletukset)⁴⁾

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
- 4) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown ^{1), 2)}

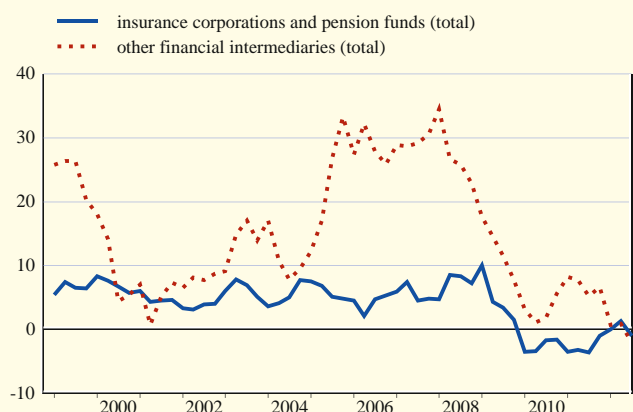
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Deposits by financial intermediaries

	Insurance corporations and pension funds							Other financial intermediaries							
	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		With central counter-parties
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Outstanding amounts															
2010	716.9	84.6	79.3	528.3	2.6	0.3	21.9	2,185.3	358.5	305.7	1,149.6	10.7	0.5	360.3	255.0
2011	704.0	92.1	79.9	512.4	4.0	0.2	15.5	2,220.7	390.0	284.9	1,190.7	14.7	0.5	339.9	260.0
2012 Q1	711.3	98.4	86.8	504.6	4.5	0.2	16.9	2,211.2	420.1	265.9	1,149.0	15.5	0.4	360.4	275.9
Q2	692.6	99.0	78.8	499.5	5.8	0.2	9.3	2,150.1	408.1	254.0	1,086.0	13.6	0.3	388.0	295.8
2012 Apr.	718.4	105.7	87.7	503.6	4.7	0.2	16.5	2,200.9	405.0	269.7	1,141.2	15.1	0.5	369.3	280.7
May	709.3	103.6	86.5	501.7	5.4	0.2	11.9	2,185.3	414.5	264.9	1,112.0	14.3	0.3	379.3	289.6
June	692.6	99.0	78.8	499.5	5.8	0.2	9.3	2,150.1	408.1	254.0	1,086.0	13.6	0.3	388.0	295.8
July ^(p)	701.0	106.2	81.4	497.5	6.1	0.2	9.7	2,101.5	419.0	245.2	1,033.9	12.2	0.2	391.1	295.6
Transactions															
2010	-26.5	-3.3	-8.4	-16.6	0.2	0.0	1.6	157.9	45.1	-37.6	53.9	-8.0	0.4	104.2	-
2011	0.2	11.7	4.2	-14.2	1.1	-0.1	-2.6	13.9	28.9	-29.1	10.4	3.9	0.1	-0.3	5.5
2012 Q1	7.9	6.4	6.7	-7.1	0.5	0.0	1.4	-6.3	31.1	-18.1	-40.5	0.8	-0.2	20.6	15.5
Q2	-18.4	0.8	-7.5	-4.8	1.3	0.0	-8.3	-32.0	-12.7	-13.3	-54.0	-1.7	0.0	49.8	42.1
2012 Apr.	6.9	7.5	0.3	-0.8	0.2	0.0	-0.3	-14.5	-15.7	3.6	-8.6	-0.2	0.1	6.2	2.2
May	-9.4	-2.1	-1.4	-1.9	0.7	0.0	-4.7	1.5	7.0	-6.3	-32.9	-0.9	-0.2	34.7	33.5
June	-15.9	-4.6	-6.4	-2.1	0.4	0.0	-3.3	-19.0	-4.1	-10.6	-12.5	-0.6	0.0	8.9	6.4
July ^(p)	8.2	7.1	2.5	-2.1	0.3	0.0	0.4	-53.6	9.6	-9.3	-55.2	-1.4	-0.1	2.8	-0.5
Growth rates															
2010	-3.6	-3.4	-9.6	-3.0	9.7	-	7.8	8.2	14.4	-11.1	5.0	-48.5	-	41.1	-
2011	0.0	14.4	5.6	-2.7	43.3	-	-13.1	0.7	8.1	-9.3	0.8	36.1	-	-0.2	2.1
2012 Q1	1.3	17.9	14.8	-3.8	43.3	-	8.9	0.9	11.8	-13.2	-1.3	31.5	-	8.1	14.6
Q2	-1.0	16.5	9.5	-4.2	70.3	-	-48.1	-2.2	8.9	-15.7	-5.9	10.1	-	8.8	9.4
2012 Apr.	0.8	23.2	10.3	-3.9	14.4	-	-11.9	-1.3	6.0	-14.3	-2.7	37.0	-	5.5	12.5
May	0.5	20.9	15.5	-4.1	35.0	-	-30.7	-2.4	10.0	-17.4	-4.9	19.7	-	4.9	7.9
June	-1.0	16.5	9.5	-4.2	70.3	-	-48.1	-2.2	8.9	-15.7	-5.9	10.1	-	8.8	9.4
July ^(p)	-0.4	27.7	8.1	-4.5	56.0	-	-52.8	-3.5	14.9	-19.8	-9.9	6.5	-	12.1	12.5

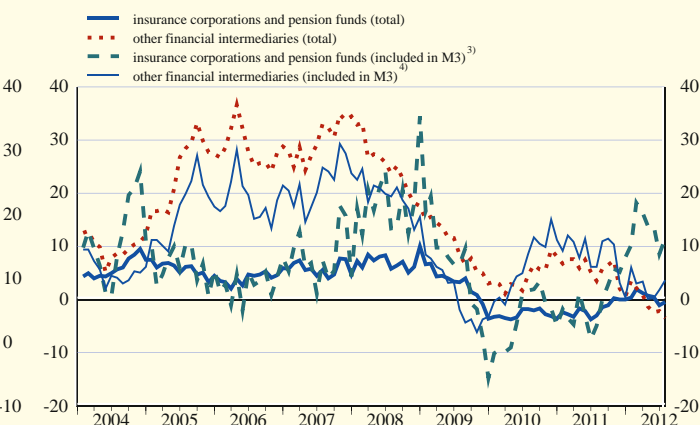
C9 Total deposits by sector ²⁾

(annual growth rates)

C10 Total deposits and deposits included in M3 by sector ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
- 4) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

2. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset

Yritykset							Kotitaloudet ³⁾						
Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat													
Taloustoimet													
Kasvuvauhdit													

K11 Talletukset yhteensä sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Yritykset (yhteensä)
- Kotitaloudet (yhteensä)

K12 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Yritykset (yhteensä)
- Kotitaloudet (yhteensä)
- Yritykset (M3:een sisältyvät talletukset)⁴⁾
- Kotitaloudet (M3:een sisältyvät talletukset)⁵⁾

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.

5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown ^{1), 2)}

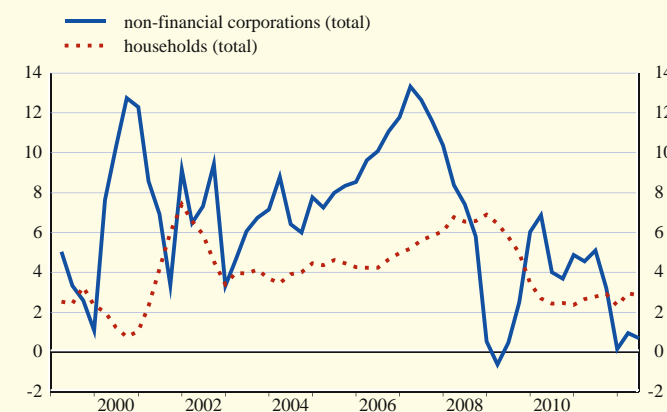
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Deposits by non-financial corporations and households

	Non-financial corporations						Households ³⁾							
	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Outstanding amounts														
2010	1,670.7	1,036.4	455.5	87.2	75.8	1.5	14.2	5,739.1	2,244.5	901.0	665.0	1,788.5	110.3	29.8
2011	1,685.9	1,044.1	453.5	97.7	72.3	2.0	16.3	5,894.0	2,255.7	948.3	723.7	1,837.0	106.7	22.7
2012 Q1	1,663.6	1,019.5	451.5	100.6	76.0	2.2	13.8	5,945.1	2,223.2	995.4	736.9	1,864.7	105.0	19.9
2012 Q2	1,677.6	1,057.4	421.3	103.2	80.5	1.7	13.4	6,000.8	2,288.5	975.3	741.3	1,878.0	103.4	14.3
2012 Apr.	1,650.2	1,012.6	442.6	102.2	77.0	1.8	14.0	5,968.3	2,246.5	992.3	738.7	1,868.2	105.0	17.5
2012 May	1,661.3	1,031.9	430.8	102.3	79.5	1.7	15.2	5,961.7	2,244.3	983.6	740.8	1,872.4	104.3	16.2
2012 June	1,677.6	1,057.4	421.3	103.2	80.5	1.7	13.4	6,000.8	2,288.5	975.3	741.3	1,878.0	103.4	14.3
2012 July ^(p)	1,670.1	1,051.8	420.1	103.5	79.9	1.5	13.3	5,999.8	2,280.1	975.7	742.2	1,885.1	102.6	14.1
Transactions														
2010	78.1	40.3	23.2	9.0	7.8	-0.2	-2.1	132.9	81.7	-98.9	58.7	113.6	-14.6	-7.5
2011	2.6	3.6	-2.7	8.7	-7.3	0.4	-0.2	134.3	7.4	42.6	50.5	43.5	-2.6	-7.0
2012 Q1	-20.8	-23.1	-2.8	4.3	3.2	0.2	-2.4	52.4	-32.0	47.2	13.6	29.0	-2.6	-2.8
2012 Q2	8.6	33.0	-30.9	3.2	4.3	-0.4	-0.5	52.4	63.3	-21.3	4.3	13.2	-1.6	-5.6
2012 Apr.	-13.6	-6.7	-9.0	1.6	0.8	-0.4	0.1	21.9	22.1	-3.1	1.8	3.4	0.1	-2.4
2012 May	7.5	16.1	-12.7	0.6	2.5	-0.1	1.0	-9.2	-3.3	-10.0	2.0	4.1	-0.7	-1.4
2012 June	14.7	23.6	-9.2	1.0	1.0	0.0	-1.7	39.7	44.4	-8.1	0.5	5.7	-0.9	-1.8
2012 July ^(p)	-6.0	-5.1	-1.7	1.9	-0.6	-0.2	-0.2	-2.0	-8.8	0.0	0.9	7.0	-0.8	-0.3
Growth rates														
2010	4.9	4.1	5.3	11.2	11.4	-10.1	-12.8	2.4	3.8	-9.9	9.7	6.8	-11.7	-20.2
2011	0.1	0.3	-0.6	9.9	-9.3	29.0	-3.4	2.3	0.3	4.7	7.5	2.4	-2.4	-23.6
2012 Q1	1.0	1.8	-1.8	12.0	-6.5	3.5	-2.2	2.9	0.0	9.6	7.3	2.8	-4.8	-36.4
2012 Q2	0.7	3.8	-7.4	10.6	0.0	-18.4	-16.7	2.9	1.2	7.5	5.0	3.4	-5.4	-57.2
2012 Apr.	-0.1	1.0	-3.3	11.6	-5.5	-12.4	-20.3	2.8	-0.2	9.4	6.7	2.8	-4.0	-45.9
2012 May	0.1	2.9	-6.4	10.3	-1.9	-14.5	-27.1	2.7	0.4	8.2	5.9	3.0	-4.7	-52.9
2012 June	0.7	3.8	-7.4	10.6	0.0	-18.4	-16.7	2.9	1.2	7.5	5.0	3.4	-5.4	-57.2
2012 July ^(p)	0.6	4.4	-8.6	11.9	0.3	-25.4	-30.0	2.4	0.6	6.4	4.6	3.6	-6.3	-60.1

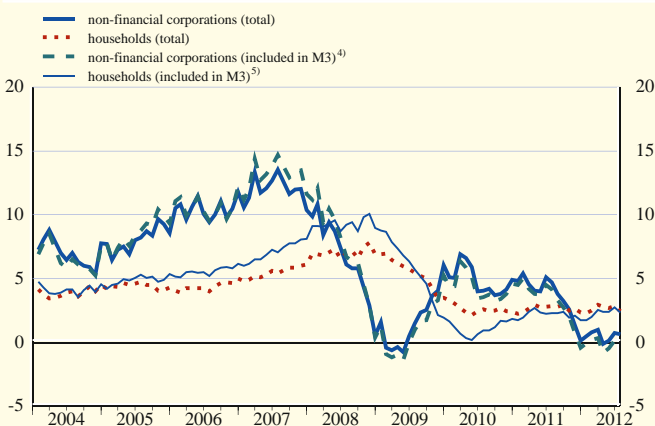
C11 Total deposits by sector ²⁾

(annual growth rates)

C12 Total deposits and deposits included in M3 by sector ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

3) Including non-profit institutions serving households.

4) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.

5) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

3. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä 1	Valtion- hallinto 2	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä 6	Pankit ³⁾ 7	Muut kuin pankit		
			Osavaltio- hallinto 3	Paikallis- hallinto 4	Sosiaali- turvarahastot 5			Yhteensä 8	Julkisyhteisöt 9	Muut 10
	Kannat									
	Taloustoimet									
	Kasvuvauhdit									

K13 Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Julkisyhteisöt
- Euroalueen ulkopuoliset pankit
- Euroalueen ulkopuoliset muut kuin pankit

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown ^{1), 2)}

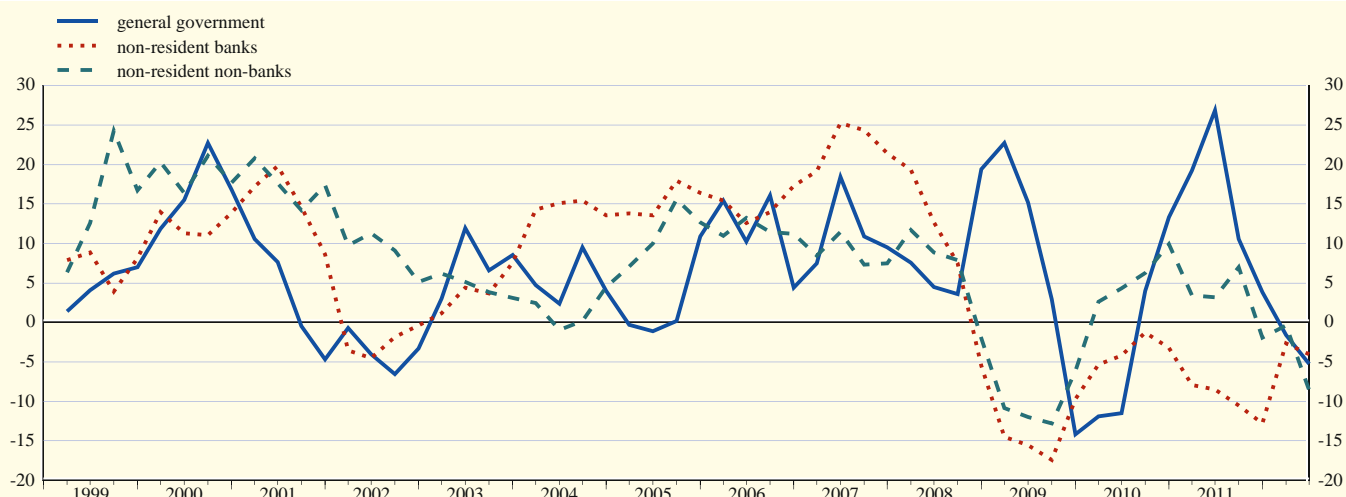
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Deposits by government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks ³⁾	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2010	426.7	196.2	47.7	108.7	74.1	3,484.4	2,487.5	996.9	45.9	950.9
2011	441.8	195.5	48.6	112.6	85.2	3,153.0	2,175.4	977.5	44.3	933.2
2011 Q3	464.2	211.4	54.3	110.5	88.0	3,343.0	2,295.3	1,047.7	50.0	997.7
Q4	441.8	195.5	48.6	112.6	85.2	3,153.0	2,175.4	977.5	44.3	933.2
2012 Q1	466.7	192.5	65.0	113.4	95.9	3,312.0	2,331.9	980.1	54.7	925.4
Q2 ^(p)	508.2	191.9	98.4	112.2	105.4	3,239.7	2,293.2	945.9	39.6	906.3
Transactions										
2010	50.0	47.4	4.3	-5.0	2.9	0.7	-83.9	84.7	7.5	77.1
2011	16.9	3.3	0.6	2.3	10.6	-334.0	-313.5	-20.5	-2.1	-18.4
2011 Q3	-56.7	-55.1	-1.0	-1.2	0.4	0.9	-45.0	45.9	1.4	44.5
Q4	-22.5	-15.9	-5.9	2.1	-2.7	-234.1	-151.5	-82.6	-6.2	-76.4
2012 Q1	25.9	-2.9	16.5	1.3	10.9	190.6	180.2	10.4	10.9	-0.6
Q2 ^(p)	26.0	1.8	18.8	-1.3	6.6	-135.8	-75.9	-60.4	-15.9	-44.6
Growth rates										
2010	13.3	32.2	9.9	-4.4	4.1	0.3	-3.2	9.9	12.7	9.6
2011	3.9	1.3	1.3	2.1	14.3	-9.7	-12.8	-2.0	-4.3	-1.9
2011 Q3	10.6	21.6	-7.8	-1.9	17.3	-5.6	-10.5	7.0	3.3	7.2
Q4	3.9	1.3	1.3	2.1	14.3	-9.7	-12.8	-2.0	-4.3	-1.9
2012 Q1	-1.6	-18.3	23.5	5.6	21.2	-1.9	-2.6	-0.4	29.6	-1.7
Q2 ^(p)	-5.3	-27.0	51.4	0.8	17.4	-5.3	-4.1	-8.6	-20.3	-8.0

C13 Deposits by government and non-euro area residents ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

2.6 Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

Yhteensä	Muut arvopaperit kuin osakkeet							Osakkeet ja osuudet			
	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulko-puoliset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Euroalueen ulko-puoliset
	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat											
Taloustoimet											
Kasvuvauhdit											

K14 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Muut arvopaperit kuin osakkeet
- Osakkeet ja osuudet

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

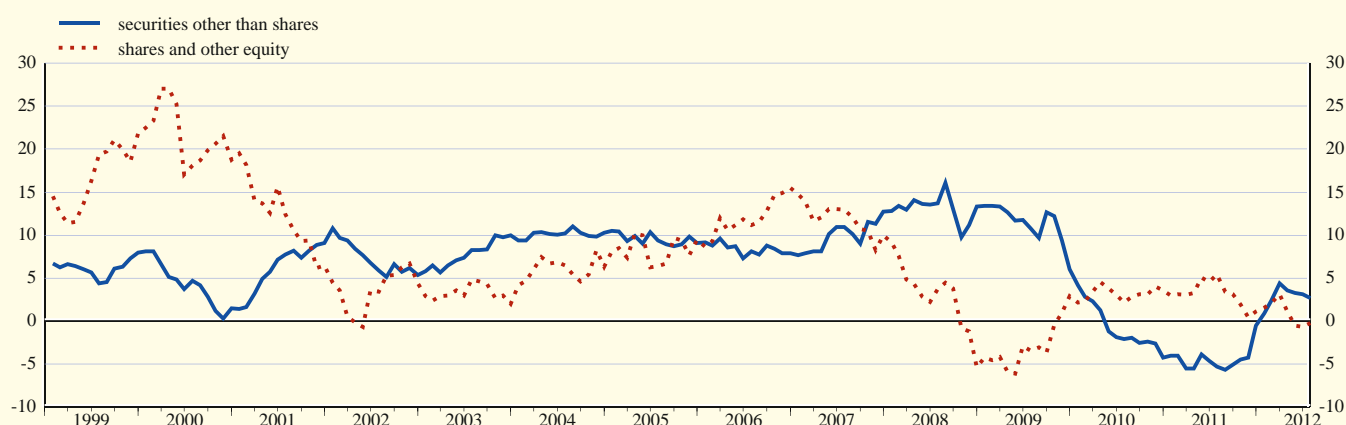
2.6 MFI holdings of securities: breakdown ^{1), 2)}

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

	Securities other than shares							Shares and other equity				
	Total	MFIs		General government		Other euro area residents		Non-euro area residents	Total	MFIs	Non-MFIs	Non-euro area residents
		Euro	Non-euro	Euro	Non-euro	Euro	Non-euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Outstanding amounts												
2010	6,001.0	1,779.0	107.4	1,507.8	16.4	1,510.0	28.3	1,052.1	1,535.8	445.1	788.0	302.7
2011	5,697.7	1,763.9	87.8	1,373.0	22.9	1,489.4	28.3	932.5	1,507.2	485.4	726.4	295.4
2012 Q1	5,919.6	1,821.1	98.0	1,496.1	32.1	1,492.2	24.9	955.1	1,527.3	490.1	742.2	295.0
2012 Q2	5,824.3	1,764.6	98.5	1,554.7	33.9	1,428.0	25.5	919.1	1,489.3	486.4	717.6	285.4
2012 Apr.	5,871.6	1,798.8	98.7	1,494.4	33.0	1,486.9	23.9	935.9	1,535.5	489.3	753.4	292.8
2012 May	5,898.6	1,785.1	102.1	1,512.5	34.7	1,485.4	24.7	954.1	1,516.5	488.0	737.4	291.1
2012 June	5,824.3	1,764.6	98.5	1,554.7	33.9	1,428.0	25.5	919.1	1,489.3	486.4	717.6	285.4
2012 July ^(p)	5,787.2	1,787.7	100.8	1,539.5	36.3	1,380.6	25.6	916.7	1,499.1	488.3	721.7	289.1
Transactions												
2010	-268.6	-166.5	-6.8	42.8	-2.0	11.6	-14.8	-132.9	54.2	28.0	5.2	20.9
2011	-32.7	44.4	7.8	-5.2	5.5	-24.7	-0.1	-60.5	16.5	60.0	-31.8	-11.7
2012 Q1	253.2	60.0	13.0	135.4	10.7	5.6	-1.8	30.3	31.4	12.4	19.2	-0.2
2012 Q2	-103.5	-54.6	-3.8	43.4	-0.3	-42.5	-0.6	-45.2	-19.2	0.8	-12.1	-7.9
2012 Apr.	-54.5	-23.7	-0.9	2.0	0.5	-4.2	-1.4	-26.9	20.3	0.6	20.7	-1.0
2012 May	8.8	-12.8	-0.4	27.1	-0.5	-0.5	-0.2	-3.8	-9.2	1.7	-10.0	-0.8
2012 June	-57.8	-18.1	-2.6	14.3	-0.3	-37.7	1.1	-14.5	-30.3	-1.5	-22.8	-6.1
2012 July ^(p)	-62.9	22.5	0.0	-16.1	1.5	-54.4	-0.5	-15.9	11.3	2.2	5.4	3.6
Growth rates												
2010	-4.3	-8.5	-5.4	2.9	-11.1	0.8	-35.4	-11.2	3.6	6.4	0.6	7.5
2011	-0.6	2.6	7.7	-0.4	33.7	-1.6	-0.8	-6.2	1.1	13.7	-4.2	-3.8
2012 Q1	4.4	7.6	22.9	8.8	56.4	1.1	-14.3	-4.4	3.1	16.4	-2.5	-1.8
2012 Q2	3.1	6.5	11.9	8.5	47.5	-0.5	-4.8	-6.4	-0.6	7.6	-3.4	-6.3
2012 Apr.	3.6	7.3	16.8	8.3	61.6	0.4	-9.3	-6.6	1.1	16.1	-4.9	-4.3
2012 May	3.3	6.2	5.5	9.7	60.4	0.5	-10.2	-7.6	-0.5	8.9	-3.9	-6.2
2012 June	3.1	6.5	11.9	8.5	47.5	-0.5	-4.8	-6.4	-0.6	7.6	-3.4	-6.3
2012 July ^(p)	2.7	8.7	12.5	8.4	59.3	-4.7	-4.3	-6.9	-0.2	6.6	-2.4	-5.4

C14 MFI holdings of securities ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely^{1), 2)} (prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopun havaintoja)

1. Lainat, arvopaperit kuin osakkeet ja talletukset

Rahalaitokset ³⁾							Muut kuin rahalaitokset						
Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro					
		Yhteensä						Yhteensä					
		USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lainat													
<i>Euroalueella oleville</i>													
<i>Euroalueen ulkopuolisille</i>													
Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet													
<i>Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat</i>													
<i>Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat</i>													
Talletukset													
<i>Euroalueella olevien</i>													
<i>Euroalueen ulkopuolisten</i>													

2. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit

Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro				
		Yhteensä				
		USD	JPY	CHF	GBP	
1	2	3	4	5	6	7

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin euroalueen rahalaitokset.
- 4) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.7 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items ^{1), 2)}

(percentages of total; outstanding amounts in EUR billions; end of period)

1. Loans, holdings of securities other than shares, and deposits

	MFIs ³⁾							Non-MFIs						
	All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies				All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies					
			Total	USD	JPY	CHF			GBP	Total	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Loans														
<i>To euro area residents</i>														
2010	5,517.3	-	-	-	-	-	12,244.0	96.0	4.0	2.1	0.2	1.1	0.4	
2011	6,160.7	-	-	-	-	-	12,321.1	96.2	3.8	1.9	0.3	1.1	0.4	
2012 Q1	6,330.9	-	-	-	-	-	12,298.3	96.3	3.7	1.8	0.2	1.1	0.4	
Q2 ^(p)	6,312.7	-	-	-	-	-	12,357.8	96.2	3.8	1.9	0.3	1.0	0.4	
<i>To non-euro area residents</i>														
2010	2,010.9	44.9	55.1	30.7	2.9	3.2	11.6	952.1	39.9	60.1	42.8	1.4	3.7	6.7
2011	2,022.5	44.5	55.5	35.6	2.5	2.7	9.3	998.3	38.2	61.8	41.2	2.6	3.3	7.8
2012 Q1	1,997.7	47.8	52.2	32.9	2.5	2.6	8.4	1,007.2	39.0	61.0	41.0	2.4	3.1	7.6
Q2 ^(p)	2,062.3	46.4	53.6	33.0	2.2	2.9	9.6	1,023.7	38.8	61.2	39.9	2.4	3.0	9.2
Holdings of securities other than shares														
<i>Issued by euro area residents</i>														
2010	1,886.4	94.3	5.7	3.3	0.1	0.3	1.7	3,062.5	98.5	1.5	0.8	0.1	0.1	0.4
2011	1,851.7	95.3	4.7	2.5	0.1	0.3	1.5	2,913.5	98.2	1.8	1.0	0.2	0.1	0.4
2012 Q1	1,919.1	94.9	5.1	2.6	0.1	0.3	1.8	3,045.4	98.1	1.9	1.1	0.1	0.1	0.4
Q2 ^(p)	1,863.1	94.7	5.3	2.6	0.1	0.4	1.8	3,042.1	98.0	2.0	1.2	0.1	0.1	0.4
<i>Issued by non-euro area residents</i>														
2010	545.9	49.9	50.1	27.6	0.3	0.5	16.8	506.2	33.3	66.7	40.4	3.9	0.9	13.6
2011	457.0	56.4	43.6	21.1	0.3	0.3	16.0	475.5	32.3	67.7	39.3	5.8	0.7	13.7
2012 Q1	489.7	55.4	44.6	19.8	0.3	0.3	20.2	465.3	33.5	66.5	36.2	4.5	0.9	13.6
Q2 ^(p)	455.3	56.5	43.5	19.0	0.3	0.3	18.7	463.9	34.1	65.9	38.8	5.9	0.8	12.5
Deposits														
<i>By euro area residents</i>														
2010	5,774.7	92.9	7.1	4.1	0.3	1.3	0.8	10,738.7	97.1	2.9	1.9	0.2	0.1	0.4
2011	6,318.7	92.1	7.9	5.2	0.2	1.2	0.7	10,946.4	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
2012 Q1	6,470.0	93.4	6.6	3.9	0.2	1.2	0.6	10,997.9	97.1	2.9	1.9	0.1	0.1	0.4
Q2 ^(p)	6,622.3	93.6	6.4	3.9	0.2	1.1	0.7	11,029.3	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
<i>By non-euro area residents</i>														
2010	2,487.5	52.0	48.0	31.8	2.2	1.8	8.7	996.9	58.8	41.2	29.3	1.2	1.4	5.1
2011	2,175.4	59.2	40.8	25.6	2.1	1.8	7.2	977.5	56.1	43.9	30.0	2.0	1.5	5.1
2012 Q1	2,331.9	60.4	39.6	25.4	1.8	1.6	6.9	980.1	55.3	44.7	29.8	2.0	1.3	5.2
Q2 ^(p)	2,293.2	60.9	39.1	25.5	1.8	1.2	6.7	945.9	54.6	45.4	29.8	1.9	1.2	5.9

2. Debt securities issued by euro area MFIs

	All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies				
			Total	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	
2010	5,083.2	81.6	18.4	9.7	1.8	2.1	2.5
2011	5,236.8	82.0	18.0	9.4	1.7	2.0	2.6
2012 Q1	5,295.7	82.5	17.5	9.3	1.5	2.0	2.4
Q2 ^(p)	5,223.3	81.8	18.2	9.5	1.7	2.0	2.5

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) For non-euro area residents, the term "MFIs" refers to institutions similar to euro area MFIs.
- 4) Including items expressed in the national denominations of the euro.

2.8 Euroalueen sijoitusrahastojen¹⁾ yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

	Yhteensä 1	Talletukset ja lainasaamiset 2	Muut arvopaperit kuin osakkeet 3	Osakkeet ja osuudet (pl. sijoitus-/rahainvestointirahastojen osuudet) 4	Sijoitus-/rahainvestointirahastojen osuudet 5	Muut kuin rahoitussuamiset 6	Muut saamiset (ml. johdannaiset) 7
	Kannat						
	Taloustoimet						

2. Velat

	Yhteensä 1	Lainat ja talletukset 2	Liikkeeseen lasketut sijoitusrahastojen osuudet			Muut velat (ml. johdannaiset) 7
			Yhteensä 3	Euroalueella olevien hallussa olevat		
				Sijoitusrahastot 5	Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat 6	
	Kannat					
	Taloustoimet					

3. Liikkeeseen lasketut sijoitusrahastojen osuudet rahaston sijoitusstrategian ja tyypin mukaan

	Yhteensä 1	Rahastot sijoitusstrategian mukaan					Rahastot rahastotyyppien mukaan		Lisätieto: rahainvestointirahastot 10
		Joukkolainarahastot 2	Osakerahastot 3	Yhdistelmärahastot 4	Kiinteistörahastot 5	Hedge-rahastot 6	Muut rahastot 7	Avoimet rahastot 8	
	Kannat								
	Taloustoimet								

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahainvestointirahastot (jotka esitetään taulukon 3 sarakkeessa 10). Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.8 Aggregated balance sheet of euro area investment funds ¹⁾

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Deposits and loan claims	Securities other than shares	Shares and other equity (excl. investment fund/money market fund shares)	Investment fund/money market fund shares	Non-financial assets	Other assets (incl. financial derivatives)
	1	2	3	4	5	6	7
Outstanding amounts							
2011 Dec.	6,212.1	416.0	2,504.1	1,732.4	838.3	236.0	485.3
2012 Jan.	6,484.0	435.3	2,581.9	1,824.3	865.0	239.2	538.3
Feb.	6,642.8	444.6	2,636.3	1,883.4	884.3	239.9	554.2
Mar.	6,677.0	442.0	2,673.7	1,887.1	888.8	239.8	545.6
Apr.	6,679.2	447.8	2,694.0	1,860.7	886.8	242.2	547.7
May	6,674.5	474.5	2,732.0	1,774.4	879.4	242.8	571.4
June ^(p)	6,729.4	490.8	2,731.9	1,815.5	876.5	242.9	571.9
Transactions							
2011 Q4	-184.5	-34.0	-2.9	-26.4	-11.2	2.0	-112.0
2012 Q1	146.1	14.6	71.8	3.5	10.9	4.4	40.9
Q2 ^(p)	42.7	22.4	29.8	-11.3	-5.6	3.2	4.2

2. Liabilities

	Total	Loans and deposits received	Investment fund shares issued				Other liabilities (incl. financial derivatives)
			Total	Held by euro area residents		Held by non-euro area residents	
				Investment funds			
	1	2	3	4	5	6	7
Outstanding amounts							
2011 Dec.	6,212.1	117.7	5,663.4	4,263.3	613.5	1,400.1	431.0
2012 Jan.	6,484.0	124.5	5,879.4	4,419.9	650.1	1,459.5	480.2
Feb.	6,642.8	134.2	6,015.6	4,528.4	676.3	1,487.2	493.0
Mar.	6,677.0	127.4	6,064.0	4,555.9	684.6	1,508.1	485.7
Apr.	6,679.2	129.6	6,062.4	4,544.3	678.2	1,518.2	487.2
May	6,674.5	137.7	6,021.3	4,470.4	665.7	1,550.9	515.5
June ^(p)	6,729.4	142.1	6,064.9	4,492.7	663.3	1,572.2	522.4
Transactions							
2011 Q4	-184.5	-13.6	-39.6	-57.5	-2.9	18.8	-131.4
2012 Q1	146.1	9.1	91.1	64.8	30.9	26.3	45.9
Q2 ^(p)	42.7	15.7	36.0	5.2	-10.6	31.0	-8.9

3. Investment fund shares issued broken down by investment policy and type of fund

	Total	Funds by investment policy					Funds by type		Memo item: Money market funds	
		Bond funds	Equity funds	Mixed funds	Real estate funds	Hedge funds	Other funds	Open-end funds		Closed-end funds
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2011 Nov.	5,447.1	1,757.7	1,473.5	1,384.2	292.5	118.7	420.5	5,364.6	82.6	1,083.5
Dec.	5,663.4	1,920.2	1,496.4	1,403.1	295.6	122.1	426.0	5,579.1	84.3	991.9
2012 Jan.	5,879.4	2,019.3	1,582.7	1,455.8	302.7	128.6	390.2	5,791.4	88.0	949.8
Feb.	6,015.6	2,056.7	1,637.5	1,488.3	304.4	128.2	400.4	5,930.6	85.1	935.4
Mar.	6,064.0	2,087.2	1,640.3	1,498.2	306.9	132.4	399.1	5,978.9	85.1	956.8
Apr.	6,062.4	2,108.6	1,616.2	1,496.0	309.6	133.8	398.2	5,976.1	86.4	972.3
May	6,021.3	2,157.6	1,539.8	1,480.3	311.2	136.3	396.1	5,934.7	86.6	999.9
June ^(p)	6,064.9	2,172.3	1,568.8	1,478.5	311.4	136.2	397.8	5,983.9	81.0	969.5
Transactions										
2011 Dec.	1.0	10.6	-6.6	-3.1	3.3	-0.3	-3.0	-1.9	2.8	0.7
2012 Jan.	20.1	16.3	2.2	-1.1	4.0	-0.1	-1.1	15.6	4.6	6.1
Feb.	32.0	13.2	1.9	11.9	0.9	-0.8	4.8	34.3	-2.3	2.8
Mar.	39.0	28.3	4.7	4.9	1.4	0.9	-1.1	38.3	0.7	18.5
Apr.	10.4	14.2	-8.7	1.4	1.9	0.5	1.1	9.9	0.5	9.3
May	15.3	24.5	-5.3	-4.0	0.1	-1.0	1.1	15.5	-0.2	12.0
June ^(p)	10.3	15.2	-0.6	-5.1	1.1	0.0	-0.4	14.5	-4.3	-25.7

Source: ECB.

1) Other than money market funds (which are shown as a memo item in column 10 in Table 3 of this section). For further details, see the General Notes.

2.9 Sijoitusrahastojen¹⁾ hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan
(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

1. Muut arvopaperit kuin osakkeet

Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
	Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Talustoimet										

2. Osakkeet ja osuudet (muiden kuin sijoitus- ja rahamarkkinarahastojen)

Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
	Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Talustoimet										

3. Sijoitus-/rahamarkkinarahastojen osuudet

Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
	Yhteensä	Rahalaitokset ²⁾	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät ²⁾	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Talustoimet										

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat muita rahoituksen välittäjiä. Rahamarkkinarahastojen osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat rahalaitoksia.

2.9 Securities held by investment funds ¹⁾ broken down by issuer of securities

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Securities other than shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	EU Member States outside the euro area	United States	Japan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2011 Q3	2,384.2	1,414.5	380.7	682.7	184.2	4.7	162.1	969.8	252.4	369.8	18.7
2011 Q4	2,504.1	1,423.1	390.9	674.4	185.5	4.5	167.6	1,081.1	270.5	436.8	20.4
2012 Q1	2,673.7	1,502.9	425.0	678.8	208.7	5.7	184.6	1,170.8	313.2	453.1	15.5
2012 Q2 ^(p)	2,731.9	1,507.3	415.4	694.0	207.8	5.1	184.9	1,224.6	315.2	469.5	18.0
Transactions											
2011 Q4	-2.9	0.0	3.4	-6.5	-1.1	-0.3	4.4	-1.5	-3.2	1.6	-0.3
2012 Q1	71.8	13.1	10.3	-21.4	14.8	0.5	9.0	58.7	20.3	15.5	-4.3
2012 Q2 ^(p)	29.8	9.0	-9.5	15.8	0.6	-0.5	2.6	20.8	-6.1	-11.0	1.1

2. Shares and other equity (other than investment fund and money market fund shares)

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	EU Member States outside the euro area	United States	Japan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2011 Q3	1,632.6	616.4	53.3	-	35.7	20.4	507.0	1,016.2	141.8	323.6	72.5
2011 Q4	1,732.4	636.0	50.0	-	36.2	21.5	528.4	1,096.4	154.6	356.6	71.2
2012 Q1	1,887.1	689.1	56.4	-	41.6	24.1	566.9	1,198.0	162.6	389.7	75.4
2012 Q2 ^(p)	1,815.5	637.8	45.4	-	38.8	21.9	531.7	1,177.7	162.8	392.1	78.3
Transactions											
2011 Q4	-26.4	-9.5	-1.7	-	-2.4	0.4	-5.8	-16.9	-0.9	-7.4	0.9
2012 Q1	3.5	-4.2	4.0	-	0.7	-1.2	-7.9	7.7	-2.4	-0.4	-1.6
2012 Q2 ^(p)	-11.3	-8.6	-3.0	-	-0.6	-0.2	-4.8	-2.3	1.5	-0.7	3.6

3. Investment fund/money market fund shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs ²⁾	General government	Other financial intermediaries ²⁾	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	EU Member States outside the euro area	United States	Japan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2011 Q3	830.7	698.5	94.5	-	604.0	-	-	132.2	20.1	42.6	0.5
2011 Q4	838.3	708.6	95.0	-	613.5	-	-	129.7	20.8	40.2	0.6
2012 Q1	888.8	753.6	69.0	-	684.6	-	-	135.2	25.2	41.2	0.6
2012 Q2 ^(p)	876.5	741.1	77.8	-	663.3	-	-	135.4	25.0	42.7	0.6
Transactions											
2011 Q4	-11.2	-2.6	0.4	-	-2.9	-	-	-8.6	-0.8	-9.1	0.0
2012 Q1	10.9	11.5	-19.4	-	30.9	-	-	-0.6	2.2	-0.6	-0.1
2012 Q2 ^(p)	-5.6	-3.3	7.4	-	-10.6	-	-	-2.3	-0.2	0.4	0.0

Source: ECB.

1) Other than money market funds. For further details, see the General Notes.

2) Investment fund shares (other than money market fund shares) are issued by other financial intermediaries. Money market fund shares are issued by MFIs.

2.10 Euroalueen erityisyhteisöjen yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

Yhteensä	Talletukset ja lainasaamiset	Arvopaperistettut lainat							Muut arvopaperit kuin osakkeet	Muut arvopaperistettut saamiset	Osakkeet ja osuudet	Muut saamiset
		Alkuperäinen liikkeeseenlaskija: euroalueella olevat										
		Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituksen välittäjät, vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot	Yritykset	Julkisyhteisöt	Alkup. liikkeeseenlaskijana euroalueen ulkopuoliset	Rahalaitosten taseessa pysyvät ¹⁾				
3	4	5	6						7	8	9	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Kannat												
Taloustoimet												

2. Velat

Yhteensä	Saadut lainat ja talletukset	Liikkeeseen lasketut velkapaperit			Oma pääoma ja varaukset	Muut velat
		Yhteensä	Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta		
1	2	3	4	5	6	7
Kannat						
Taloustoimet						

3. Hallussa olevat euroalueen rahalaitosten liikkeeseen lasketut arvopaperistettut lainat ja muut arvopaperit kuin osakkeet

Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen lasketut arvopaperistettut lainat							Muut arvopaperit kuin osakkeet					
Yhteensä	Euroalueen lainanottajasektorit ²⁾					Euroalueen ulkopuoliset lainanottajasektorit	Yhteensä	Euroalueella olevat				Euroalueen ulkopuoliset
	Kotitaloudet	Yritykset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot	Julkisyhteisöt			Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Erityisyhteisöt	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Kannat												
Taloustoimet												

Lähde: EKP.

- 1) Lainat, joiden arvopaperistamisessa on käytetty erillisyyhteisöä (financial vehicle corporation, FVC) ja jotka pysyvät rahalaitoksen taseessa eli lainat, joita ei ole kirjattu pois taseesta. Kirjataanko lainat pois rahalaitoksen taseesta vai ei, riippuu voimassa olevasta kirjanpitoläytännöstä. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Ei sisällä rahalaitosten välisiä arvopaperistettuja lainoja.

2.10 Aggregated balance sheet of euro area financial vehicle corporations

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Deposits and loan claims	Securitised loans						Securities other than shares	Other securitised assets	Shares and other equity	Other assets	
			Total	Originated in euro area				Originated outside euro area					
				MFIs	Other financial intermediaries, insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	General government						
													Remaining on the MFI balance sheet ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Outstanding amounts													
2011 Q2	2,216.1	340.0	1,461.2	1,167.2	585.5	144.1	20.4	5.2	124.4	232.6	88.6	35.7	58.0
Q3	2,204.5	324.8	1,464.5	1,154.9	590.5	144.9	21.6	5.1	138.0	228.5	86.9	37.8	62.0
Q4	2,276.9	327.4	1,531.6	1,219.2	583.1	149.8	21.9	4.8	135.9	226.9	90.1	36.8	64.1
2012 Q1	2,224.1	320.7	1,500.9	1,198.3	553.7	144.3	21.7	4.8	131.9	214.4	87.0	35.6	65.4
Q2	2,146.4	305.6	1,454.0	1,148.0	515.2	148.9	21.2	4.4	131.6	213.1	83.2	30.2	60.2
Transactions													
2011 Q2	-43.7	-11.1	-25.7	-20.9	-	1.5	-0.7	-0.3	-5.2	-7.9	0.0	0.0	1.1
Q3	-32.5	-15.9	0.2	10.9	-	-2.1	0.0	0.0	-8.5	-5.5	-2.1	-1.1	-8.1
Q4	67.5	2.7	63.6	63.1	-	4.2	0.3	-0.4	-3.6	-1.3	2.3	-1.0	1.1
2012 Q1	-54.1	-6.4	-28.8	-19.5	-	-5.4	-0.1	0.0	-3.8	-12.9	-1.9	-0.9	-3.2
Q2	-82.8	-14.8	-48.2	-50.5	-	5.1	-0.7	-0.4	-1.8	-2.0	-2.8	-5.3	-9.7

2. Liabilities

	Total	Loans and deposits received	Debt securities issued			Capital and reserves	Other liabilities
			Total	Up to 2 years	Over 2 years		
1	2	3	4	5	6	7	
Outstanding amounts							
2011 Q2	2,216.1	135.9	1,840.1	66.4	1,773.7	35.2	204.9
Q3	2,204.5	134.8	1,819.2	64.5	1,754.7	34.8	215.7
Q4	2,276.9	152.4	1,879.6	67.3	1,812.3	33.6	211.3
2012 Q1	2,224.1	152.6	1,821.9	60.3	1,761.6	32.7	216.8
Q2	2,146.4	146.9	1,752.3	58.1	1,694.1	27.6	219.7
Transactions							
2011 Q2	-43.7	1.4	-47.7	-7.5	-40.2	-0.8	3.4
Q3	-32.5	-2.2	-25.5	-3.0	-22.6	-2.4	-2.3
Q4	67.5	17.4	61.7	2.8	58.9	-1.5	-10.1
2012 Q1	-54.1	1.1	-56.3	-8.2	-48.1	-0.9	1.9
Q2	-82.8	-5.4	-72.4	-1.9	-70.5	-5.3	0.3

3. Holdings of securitised loans originated by euro area MFIs and securities other than shares

	Securitized loans originated by euro area MFIs						Securities other than shares						
	Total	Euro area borrowing sector ²⁾					Non-euro area borrowing sector	Total	Euro area residents				Non-euro area residents
		Households	Non-financial corporations	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	General government			Total	MFIs	Non-MFIs		
											Financial vehicle corporations		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Outstanding amounts													
2011 Q2	1,167.2	820.4	254.9	19.3	0.4	9.8	42.3	232.6	124.2	41.0	83.2	35.4	108.4
Q3	1,154.9	836.8	234.5	18.4	0.3	9.5	36.5	228.5	121.7	42.2	79.5	33.0	106.8
Q4	1,219.2	902.6	242.9	17.6	0.2	6.6	32.5	226.9	119.7	41.0	78.7	32.5	107.2
2012 Q1	1,198.3	891.5	234.5	17.6	0.2	6.4	32.4	214.4	114.2	40.3	73.9	31.8	100.2
Q2	1,148.0	844.4	233.9	18.1	0.2	6.3	31.5	213.1	113.9	41.5	72.4	30.5	99.2
Transactions													
2011 Q2	-20.9	-21.3	0.8	0.8	0.2	2.6	-1.8	-7.9	0.4	-0.4	0.7	-0.7	-8.3
Q3	10.9	11.8	-0.2	-0.7	0.0	-0.2	1.4	-5.5	-3.1	-0.1	-3.0	-1.3	-2.3
Q4	63.1	65.9	7.5	-0.7	-0.1	-3.0	-4.4	-1.3	-1.7	-1.6	-0.2	-0.2	0.4
2012 Q1	-19.5	-11.2	-7.2	0.1	0.0	-0.2	0.2	-12.9	-5.5	-0.7	-4.8	-0.6	-7.4
Q2	-50.5	-48.7	-0.5	0.5	0.0	-0.1	0.5	-2.0	-0.5	0.7	-1.1	-1.4	-1.6

Source: ECB.

1) Loans securitised using euro area financial vehicle corporations which remain on the balance sheet of the relevant MFI - i.e. which have not been derecognised. Whether or not loans are derecognised from the balance sheet of the MFI depends on the relevant accounting rules. For further information, see the General Notes.

2) Excludes securitisations of inter-MFI loans.

2.11 Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet	Sijoitusrahastojen rahasto-osuudet	Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu	Muut saamiset ja velat sekä johdannaiset	Muut kuin rahoitusvarat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet

Yhteensä	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat
	Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	
1	2	3	4	5	6	7	8

3. Velat ja nettovarallisuus

Yhteensä	Velat							Muut saamiset ja velat sekä johdannaiset	Nettovarallisuus
	Saadut lainat	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet	Vakuutustekninen vastuuvélka					
				Yhteensä	Kotitalouksien osuus henkivakuutusrahastoista	Kotitalouksien osuus eläkerahastoista	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Lähde: EKP.

2.11 Aggregated balance sheet of euro area insurance corporations and pension funds

(EUR billions; outstanding amounts at end of period)

1. Assets

	Total	Currency and deposits	Loans	Securities other than shares	Shares and other equity	Investment fund shares	Money market fund shares	Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	Other accounts receivable/payable and financial derivatives	Non-financial assets
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2009 Q2	6,325.4	781.2	439.9	2,381.9	815.0	1,187.9	97.2	245.6	226.8	149.8
Q3	6,517.2	782.9	437.5	2,429.4	790.8	1,363.1	94.8	247.9	221.7	148.9
Q4	6,642.0	785.8	433.9	2,469.5	805.2	1,442.2	95.2	252.7	209.4	148.1
2010 Q1	6,871.3	782.5	440.1	2,592.4	810.6	1,519.9	94.0	261.4	227.0	143.5
Q2	6,889.7	783.7	443.6	2,620.6	789.7	1,506.8	90.8	267.1	242.2	145.3
Q3	7,064.0	782.0	450.1	2,710.8	807.7	1,547.4	86.9	269.1	264.8	145.1
Q4	6,997.3	773.1	454.5	2,646.6	835.5	1,577.6	76.8	269.4	216.8	147.0
2011 Q1	7,091.4	773.6	455.4	2,703.1	846.1	1,593.8	74.4	274.9	220.8	149.2
Q2	7,102.9	776.5	462.6	2,713.1	844.3	1,597.2	77.5	265.4	218.2	148.0
Q3	7,098.9	793.4	459.3	2,741.8	791.4	1,548.6	85.2	264.7	266.6	147.9
Q4	7,084.3	786.9	467.1	2,683.3	796.9	1,585.9	87.2	259.5	267.9	149.5
2012 Q1	7,373.0	796.9	467.7	2,812.0	819.2	1,701.2	88.4	265.5	270.9	151.2

2. Holdings of securities other than shares

	Total	Issued by euro area residents					Issued by non-euro area residents	
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds		Non-financial corporations
	1	2	3	4	5	6	7	8
2009 Q2	2,381.9	1,983.2	546.3	1,060.5	223.4	14.1	138.9	398.7
Q3	2,429.4	2,025.1	553.8	1,090.2	228.5	15.2	137.4	404.3
Q4	2,469.5	2,060.7	545.6	1,119.8	239.0	16.7	139.5	408.9
2010 Q1	2,592.4	2,170.9	575.8	1,198.5	233.8	16.1	146.8	421.4
Q2	2,620.6	2,196.4	577.8	1,204.4	247.1	16.7	150.4	424.2
Q3	2,710.8	2,278.7	593.2	1,260.5	252.5	19.1	153.3	432.1
Q4	2,646.6	2,219.0	587.0	1,228.6	230.8	17.9	154.7	427.6
2011 Q1	2,703.1	2,284.0	606.8	1,251.9	254.4	18.8	152.2	419.1
Q2	2,713.1	2,285.4	626.8	1,269.1	214.3	16.2	158.9	427.7
Q3	2,741.8	2,309.5	635.1	1,265.0	230.5	17.8	161.0	432.3
Q4	2,683.3	2,259.6	615.4	1,189.2	274.1	20.2	160.8	423.7
2012 Q1	2,812.0	2,356.7	648.0	1,231.7	279.1	20.8	177.2	455.2

3. Liabilities and net worth

	Liabilities								Net worth	
	Total	Loans received	Securities other than shares	Shares and other equity	Insurance technical reserves					Other accounts receivable/payable and financial derivatives
					Total	Net equity of households in life insurance reserves	Net equity of households in pension fund reserves	Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2009 Q2	6,176.4	267.2	33.0	395.4	5,281.3	2,881.4	1,598.9	801.0	199.5	149.0
Q3	6,337.7	256.3	36.1	442.1	5,407.2	2,970.8	1,637.0	799.4	195.9	179.5
Q4	6,440.2	239.6	39.5	438.8	5,524.6	3,037.9	1,686.1	800.6	197.8	201.8
2010 Q1	6,638.0	255.7	39.5	456.8	5,695.7	3,125.3	1,746.3	824.1	190.2	233.3
Q2	6,715.3	258.0	40.8	428.6	5,793.9	3,154.1	1,815.1	824.7	194.0	174.4
Q3	6,873.9	282.7	39.7	437.5	5,933.7	3,217.2	1,896.5	819.9	180.4	190.1
Q4	6,828.1	258.9	42.2	445.1	5,913.5	3,254.9	1,839.3	819.2	168.4	169.1
2011 Q1	6,893.4	271.0	40.1	462.2	5,944.9	3,285.8	1,821.9	837.3	175.1	198.0
Q2	6,915.3	271.4	43.0	450.7	5,974.7	3,303.0	1,841.2	830.5	175.5	187.6
Q3	7,028.5	279.2	41.9	405.4	6,113.0	3,289.4	1,994.8	828.9	188.9	70.4
Q4	7,044.1	274.5	41.6	405.4	6,135.8	3,294.9	2,017.2	823.7	186.8	40.2
2012 Q1	7,220.1	283.2	44.6	438.7	6,267.0	3,341.4	2,077.9	847.6	186.6	152.8

Source: ECB.

EUROALUEEN TILINPITO

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (miljardia euroa)

Käyttö	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Rahoitus- laitokset	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2012/I						
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen vienti <i>Kauppataase¹⁾</i>						
Tulonmuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)						
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot						
Bruttokansantuote (markkinahintaan)						
Palkansaajakorvaukset						
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot						
Kiinteän pääoman kuluminen						
<i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto¹⁾</i>						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto						
Palkansaajakorvaukset						
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot						
Omaisuuksien tulot						
Korot						
Muut omaisuustulot						
<i>Kansantulo, netto¹⁾</i>						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto						
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot						
Sosiaaliturvamaksut						
Rahamääräiset sosiaalietuudet						
Muut tulonsiirrot						
Vahinkovakuutusmaksut, netto						
Vahinkovakuutuskorvaukset						
Muu						
<i>Käytettävissä oleva tulo, netto¹⁾</i>						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto						
Kulutusmenot						
Yksilölliset kulutusmenot						
Kollektiiviset kulutusmenot						
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu						
<i>Säästö, netto / vaihtotase¹⁾</i>						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase						
Pääoman bruttomuodostus						
Kiinteän pääoman bruttomuodostus						
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset						
Pääomansiirrot						
Pääomaverot						
Muut pääomansiirrot						
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)¹⁾</i>						
Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

EURO AREA ACCOUNTS

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector

(EUR billions)

Uses	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
2012 Q1						
External account						
Exports of goods and services						595
<i>Trade balance</i> ¹⁾						-17
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)						
Taxes less subsidies on products						
Gross domestic product (market prices)						
Compensation of employees	1,104	115	693	56	240	
Other taxes less subsidies on production	16	4	5	3	4	
Consumption of fixed capital	367	97	209	11	50	
<i>Net operating surplus and mixed income</i> ¹⁾	580	273	266	40	2	
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income						6
Compensation of employees						
Taxes less subsidies on production						
Property income	692	38	269	312	73	115
Interest	395	36	68	218	73	53
Other property income	297	2	201	93	0	61
<i>Net national income</i> ¹⁾	1,951	1,591	103	48	209	
Secondary distribution of income account						
Net national income						
Current taxes on income, wealth, etc.	253	212	32	8	0	1
Social contributions	426	426				1
Social benefits other than social transfers in kind	458	1	18	35	405	1
Other current transfers	203	69	25	48	62	8
Net non-life insurance premiums	46	33	11	1	1	2
Non-life insurance claims	46			46		1
Other	112	36	14	1	61	6
<i>Net disposable income</i> ¹⁾	1,913	1,428	59	55	371	
Use of income account						
Net disposable income						
Final consumption expenditure	1,846	1,359			487	
Individual consumption expenditure	1,666	1,359			307	
Collective consumption expenditure	180				180	
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	15	0	0	15	0	0
<i>Net saving/current external account</i> ¹⁾	67	83	59	40	-116	15
Capital account						
Net saving/current external account						
Gross capital formation	448	138	254	12	45	
Gross fixed capital formation	433	135	242	11	45	
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	15	3	13	0	0	
Consumption of fixed capital						
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	1	-1	4	0	-2	-1
Capital transfers	26	6	-1	2	19	4
Capital taxes	5	5	0	0	0	0
Other capital transfers	20	1	-1	2	19	4
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i> ¹⁾	-13	48	22	39	-122	13
Statistical discrepancy	0	10	-10	0	0	0

Sources: ECB and Eurostat.

1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Resurssit	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Rahoitus- laitokset	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2012/1						
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen tuonti <i>Kauppataase</i>						
Tulonmuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)						
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot						
Bruttokansantuote (markkinahintaan) ²⁾						
Palkansaajakorvaukset						
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot						
Kiinteän pääoman kuluminen						
<i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto</i>						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto						
Palkansaajakorvaukset						
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot						
Omaisuuksien tulot						
Korot						
Muut omaisuustulot						
<i>Kansantulo, netto</i>						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto						
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot						
Sosiaaliturvamaksut						
Rahamääräiset sosiaalietuudet						
Muut tulonsiirrot						
Vahinkovakuutusmaksut, netto						
Vahinkovakuutuskorvaukset						
Muu						
<i>Käytettävissä oleva tulo, netto</i>						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto						
Kulutukset						
Yksilölliset kulutusmenot						
Kollektiiviset kulutusmenot						
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu						
<i>Säästö, netto / vaihtotase</i>						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase						
Pääoman bruttomuodostus						
Kiinteän pääoman bruttomuodostus						
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset						
Pääomansiirrot						
Pääomaverot						
Muut pääomansiirrot						
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)</i>						
Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.

2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Resources	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
External account						
Imports of goods and services						577
<i>Trade balance</i>						
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)	2,067	489	1,172	110	295	
Taxes less subsidies on products	245					
Gross domestic product (market prices) ²⁾	2,312					
Compensation of employees						
Other taxes less subsidies on production						
Consumption of fixed capital						
<i>Net operating surplus and mixed income</i>						
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income	580	273	266	40	2	
Compensation of employees	1,108	1,108				2
Taxes less subsidies on production	259				259	2
Property income	696	248	106	320	21	110
Interest	383	63	42	270	8	65
Other property income	313	185	65	50	13	45
<i>Net national income</i>						
Secondary distribution of income account						
Net national income	1,951	1,591	103	48	209	
Current taxes on income, wealth, etc.	254				254	0
Social contributions	425	1	18	50	356	1
Social benefits other than social transfers in kind	457	457				2
Other current transfers	166	87	14	47	19	45
Net non-life insurance premiums	46			46		2
Non-life insurance claims	45	35	8	1	0	2
Other	75	51	5	0	18	42
<i>Net disposable income</i>						
Use of income account						
Net disposable income	1,913	1,428	59	55	371	
Final consumption expenditure						
Individual consumption expenditure						
Collective consumption expenditure						
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	15	15				0
<i>Net saving/current external account</i>						
Capital account						
Net saving/current external account	67	83	59	40	-116	15
Gross capital formation						
Gross fixed capital formation						
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables						
Consumption of fixed capital	367	97	209	11	50	
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets						
Capital transfers	28	10	12	1	5	2
Capital taxes	5				5	0
Other capital transfers	23	10	12	1	0	2
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i>						
Statistical discrepancy						

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Varat	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Raha- laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus- laitokset ja eläke- rahastot	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2012/I								
Varallisuuden avaustase, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
<i>josta: Pitkäaikaiset</i>								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
<i>Nettorahoitusvarallisuus</i>								
Rahoitustili, rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet								
Rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
<i>josta: Pitkäaikaiset</i>								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
<i>Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset</i>								
Muiden muutosten tili, rahoitusvarat								
Rahoitusvarojen muut muutokset yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
<i>josta: Pitkäaikaiset</i>								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
<i>Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset</i>								
Varallisuuden päätöstage, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
<i>josta: Pitkäaikaiset</i>								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
<i>Nettorahoitusvarallisuus</i>								

Lähde: EKP.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Assets	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFIs	Other financial inter- mediaries	Insurance corporations and pension funds	General govern- ment	Rest of the world
2012 Q1								
Opening balance sheet, financial assets								
Total financial assets		18,870	16,600	34,231	15,272	6,726	3,809	17,242
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)				476				
Currency and deposits	6,810	2,010	11,079	2,365	803	715	3,575	
Short-term debt securities	60	89	562	401	67	37	640	
Long-term debt securities	1,349	272	6,055	2,435	2,620	442	4,026	
Loans	83	3,182	13,379	3,799	472	539	2,000	
<i>of which: Long-term</i>	64	1,818	10,510	2,685	349	476	.	
Shares and other equity	4,046	7,242	1,754	6,048	2,404	1,338	6,292	
Quoted shares	663	1,270	304	1,911	515	206	.	
Unquoted shares and other equity	2,131	5,594	1,169	3,161	289	974	.	
Mutual fund shares	1,252	379	281	976	1,601	157	.	
Insurance technical reserves	5,906	164	3	0	227	4	249	
Other accounts receivable and financial derivatives	616	3,640	922	224	132	734	461	
<i>Net financial worth</i>								
Financial account, transactions in financial assets								
Total transactions in financial assets		91	102	1,105	266	131	117	304
Monetary gold and SDRs				0				0
Currency and deposits	39	-13	724	-8	16	76	117	
Short-term debt securities	2	10	28	33	-5	-7	27	
Long-term debt securities	-22	7	231	40	56	-8	-5	
Loans	0	45	23	97	2	33	25	
<i>of which: Long-term</i>	0	6	-16	15	2	35	.	
Shares and other equity	9	55	42	79	54	2	120	
Quoted shares	-10	23	25	12	-1	-2	.	
Unquoted shares and other equity	19	31	3	50	-1	2	.	
Mutual fund shares	0	1	14	17	55	2	.	
Insurance technical reserves	36	5	0	0	2	0	5	
Other accounts receivable and financial derivatives	28	-7	56	25	5	21	14	
<i>Changes in net financial worth due to transactions</i>								
Other changes account, financial assets								
Total other changes in financial assets		199	356	-17	294	162	20	70
Monetary gold and SDRs				8				
Currency and deposits	-2	-3	-24	-5	-2	0	-35	
Short-term debt securities	-1	-1	-5	0	2	0	-3	
Long-term debt securities	28	26	21	112	68	-3	4	
Loans	0	-8	-37	-36	2	0	-24	
<i>of which: Long-term</i>	0	-11	-64	-28	1	-5	.	
Shares and other equity	123	343	27	219	91	20	130	
Quoted shares	59	100	5	151	18	8	.	
Unquoted shares and other equity	7	240	15	37	7	7	.	
Mutual fund shares	57	4	7	31	66	5	.	
Insurance technical reserves	63	0	0	0	2	0	2	
Other accounts receivable and financial derivatives	-11	-2	-9	4	-1	3	-4	
<i>Other changes in net financial worth</i>								
Closing balance sheet, financial assets								
Total financial assets		19,161	17,058	35,318	15,832	7,020	3,946	17,615
Monetary gold and SDRs				484				
Currency and deposits	6,846	1,995	11,779	2,352	818	791	3,657	
Short-term debt securities	61	98	586	435	65	30	663	
Long-term debt securities	1,355	305	6,307	2,587	2,744	431	4,025	
Loans	83	3,220	13,365	3,859	476	572	2,001	
<i>of which: Long-term</i>	63	1,813	10,430	2,672	352	506	.	
Shares and other equity	4,178	7,641	1,824	6,346	2,549	1,360	6,542	
Quoted shares	712	1,393	335	2,073	532	213	.	
Unquoted shares and other equity	2,157	5,865	1,187	3,248	295	983	.	
Mutual fund shares	1,309	383	303	1,024	1,722	164	.	
Insurance technical reserves	6,004	169	3	0	232	4	255	
Other accounts receivable and financial derivatives	633	3,631	969	253	137	758	470	
<i>Net financial worth</i>								

Source: ECB.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Velat	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Raha- laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus- laitokset ja eläke- rahastot	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2012/1								
Varallisuuden avaustase, velat								
Velat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvulka Muut velat ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus¹⁾</i>								
Rahoitustili, velkoihin kohdistuvat taloustoimet								
Velkoihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvulka Muut velat ja johdannaiset <i>Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset¹⁾</i>								
Muiden muutosten tili, velat								
Velkojen muut muutokset yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvulka Muut velat ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset¹⁾</i>								
Varallisuuden päätöstase, velat								
Velat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>josta: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvulka Muut velat ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus¹⁾</i>								

Lähde: EKP

1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Liabilities	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFI	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	General government	Rest of the world
2012 Q1								
Opening balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,736	25,595	33,348	14,966	6,933	9,308	15,387
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)								
Currency and deposits			29	24,312	33	0	274	2,708
Short-term debt securities			84	710	72	1	714	276
Long-term debt securities			839	4,554	2,873	33	5,968	2,934
Loans		6,204	8,572		3,411	290	1,804	3,175
<i>of which: Long-term</i>		5,847	6,104		1,875	116	1,491	.
Shares and other equity		7	12,101	2,453	8,409	380	6	5,768
Quoted shares			3,300	333	192	97	0	.
Unquoted shares and other equity		7	8,801	1,129	2,736	281	6	.
Mutual fund shares				992	5,481			.
Insurance technical reserves		35	337	66	1	6,113	1	.
Other accounts payable and financial derivatives		490	3,633	1,254	168	117	541	527
<i>Net financial worth ¹⁾</i>	-1,378	12,134	-8,995	883	306	-207	-5,499	
Financial account, transactions in liabilities								
Total transactions in liabilities		34	90	1,099	262	103	239	290
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			1	937	-2	0	-16	31
Short-term debt securities			4	15	13	0	22	34
Long-term debt securities			32	65	-5	0	126	80
Loans		-7	27		73	9	79	43
<i>of which: Long-term</i>		0	8		-6	0	85	.
Shares and other equity		0	76	45	162	1	0	78
Quoted shares			3	12	0	0	0	.
Unquoted shares and other equity		0	74	6	67	1	0	.
Mutual fund shares				27	95			.
Insurance technical reserves		0	0	-1	0	49	0	.
Other accounts payable and financial derivatives		41	-52	37	21	44	28	24
<i>Changes in net financial worth due to transactions ¹⁾</i>	-13	58	12	6	4	29	-122	13
Other changes account, liabilities								
Total other changes in liabilities		0	431	97	288	77	139	43
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			0	-22	0	0	0	-47
Short-term debt securities			0	-4	-3	0	1	-1
Long-term debt securities			16	102	-12	0	128	21
Loans		-3	-31		-21	0	0	-49
<i>of which: Long-term</i>		-2	-19		-14	1	0	.
Shares and other equity		0	451	17	321	31	0	134
Quoted shares			268	25	25	16	0	.
Unquoted shares and other equity		0	183	54	-9	16	0	.
Mutual fund shares				-63	305			.
Insurance technical reserves		0	0	0	0	67	0	.
Other accounts payable and financial derivatives		3	-5	3	4	-22	9	-15
<i>Other changes in net financial worth ¹⁾</i>	-18	199	-75	-114	5	86	-118	26
Closing balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,770	26,116	34,544	15,516	7,113	9,685	15,721
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			31	25,227	31	0	257	2,692
Short-term debt securities			88	721	81	1	738	309
Long-term debt securities			887	4,722	2,855	34	6,222	3,036
Loans		6,194	8,568		3,463	299	1,883	3,169
<i>of which: Long-term</i>		5,845	6,092		1,855	117	1,576	.
Shares and other equity		7	12,628	2,515	8,892	412	6	5,979
Quoted shares			3,570	370	216	113	0	.
Unquoted shares and other equity		7	9,058	1,188	2,794	297	6	.
Mutual fund shares				957	5,882			.
Insurance technical reserves		36	337	65	1	6,229	1	.
Other accounts payable and financial derivatives		533	3,577	1,294	193	140	578	535
<i>Net financial worth ¹⁾</i>	-1,409	12,391	-9,058	774	316	-93	-5,739	

Source: ECB.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Käyttö	2008	2009	2010	2010/II– 2011/I	2010/III– 2011/II	2010/IV– 2011/III	2011/I– 2011/IV	2011/II– 2012/I
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan)								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
<i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto¹⁾</i>								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuuksut								
Korot								
Muut omaisuustulot								
<i>Kansantulo, netto¹⁾</i>								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
<i>Käytettävissä oleva tulo, netto¹⁾</i>								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
<i>Säästö, netto¹⁾</i>								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)¹⁾</i>								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.2 Euro area non-financial accounts

(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Uses	2008	2009	2010	2010 Q2- 2011 Q1	2010 Q3- 2011 Q2	2010 Q4- 2011 Q3	2011 Q1- 2011 Q4	2011 Q2- 2012 Q1
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)								
Taxes less subsidies on products								
Gross domestic product (market prices)								
Compensation of employees	4,462	4,444	4,494	4,521	4,552	4,581	4,606	4,623
Other taxes less subsidies on production	94	85	83	85	88	93	96	98
Consumption of fixed capital	1,361	1,386	1,418	1,429	1,438	1,447	1,454	1,460
<i>Net operating surplus and mixed income</i> ¹⁾	2,364	2,105	2,210	2,238	2,259	2,270	2,269	2,273
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income								
Compensation of employees								
Taxes less subsidies on production								
Property income	3,946	2,973	2,801	2,845	2,911	2,968	2,986	3,021
Interest	2,383	1,606	1,394	1,423	1,466	1,512	1,553	1,574
Other property income	1,563	1,367	1,407	1,422	1,446	1,456	1,433	1,447
<i>Net national income</i> ¹⁾	7,805	7,527	7,745	7,813	7,870	7,923	7,960	7,993
Secondary distribution of income account								
Net national income								
Current taxes on income, wealth, etc.	1,145	1,029	1,055	1,073	1,084	1,102	1,111	1,122
Social contributions	1,672	1,676	1,700	1,710	1,722	1,736	1,751	1,757
Social benefits other than social transfers in kind	1,656	1,773	1,818	1,824	1,830	1,837	1,847	1,857
Other current transfers	771	775	778	778	781	781	780	783
Net non-life insurance premiums	187	181	182	181	181	181	181	181
Non-life insurance claims	188	182	183	182	182	182	181	182
Other	395	412	413	415	418	418	418	421
<i>Net disposable income</i> ¹⁾	7,704	7,419	7,633	7,700	7,760	7,814	7,849	7,881
Use of income account								
Net disposable income								
Final consumption expenditure	7,140	7,146	7,309	7,357	7,403	7,441	7,466	7,497
Individual consumption expenditure	6,403	6,375	6,536	6,584	6,630	6,668	6,693	6,723
Collective consumption expenditure	737	771	773	773	773	772	772	774
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	70	62	55	55	56	57	57	58
<i>Net saving</i> ¹⁾	564	273	324	344	357	374	383	384
Capital account								
Net saving								
Gross capital formation	2,075	1,710	1,786	1,832	1,857	1,875	1,874	1,850
Gross fixed capital formation	2,010	1,755	1,769	1,796	1,811	1,825	1,834	1,832
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	64	-45	16	36	45	51	39	18
Consumption of fixed capital								
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	1	1	1	1	1	1	0	1
Capital transfers	152	184	224	212	204	169	165	160
Capital taxes	24	34	25	26	26	27	31	29
Other capital transfers	128	150	199	186	178	142	134	131
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i> ¹⁾	-141	-43	-34	-50	-53	-46	-25	4

Sources: ECB and Eurostat.

1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito (jatkoa)

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Resurssit	2008	2009	2010	2010/II– 2011/I	2010/III– 2011/II	2010/IV– 2011/III	2011/I– 2011/IV	2011/II– 2012/I
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan) ²⁾								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
<i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto</i>								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuuksien tulot								
Korot								
Muut omaisuustulot								
<i>Kansantulo, netto</i>								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
<i>Käytettävissä oleva tulo, netto</i>								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
<i>Säästö, netto</i>								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)</i>								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.2 Euro area non-financial accounts (cont'd)

(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Resources	2008	2009	2010	2010 Q2- 2011 Q1	2010 Q3- 2011 Q2	2010 Q4- 2011 Q3	2011 Q1- 2011 Q4	2011 Q2- 2012 Q1
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)	8,280	8,021	8,206	8,272	8,338	8,390	8,426	8,454
Taxes less subsidies on products	946	894	941	958	962	969	974	976
Gross domestic product (market prices) ²⁾	9,226	8,915	9,147	9,230	9,300	9,360	9,400	9,430
Compensation of employees								
Other taxes less subsidies on production								
Consumption of fixed capital								
<i>Net operating surplus and mixed income</i>								
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income	2,364	2,105	2,210	2,238	2,259	2,270	2,269	2,273
Compensation of employees	4,469	4,454	4,506	4,533	4,565	4,594	4,619	4,635
Taxes less subsidies on production	1,047	997	1,038	1,056	1,063	1,075	1,081	1,085
Property income	3,872	2,944	2,792	2,831	2,895	2,953	2,978	3,020
Interest	2,327	1,561	1,347	1,375	1,416	1,460	1,500	1,522
Other property income	1,544	1,383	1,445	1,456	1,479	1,492	1,477	1,498
<i>Net national income</i>								
Secondary distribution of income account								
Net national income	7,805	7,527	7,745	7,813	7,870	7,923	7,960	7,993
Current taxes on income, wealth, etc.	1,154	1,034	1,060	1,079	1,091	1,108	1,117	1,128
Social contributions	1,670	1,674	1,698	1,709	1,720	1,734	1,749	1,756
Social benefits other than social transfers in kind	1,648	1,767	1,812	1,817	1,823	1,831	1,840	1,850
Other current transfers	671	669	669	669	672	674	672	674
Net non-life insurance premiums	188	182	183	182	182	182	181	182
Non-life insurance claims	184	178	179	178	178	178	177	178
Other	299	308	307	308	313	314	314	314
<i>Net disposable income</i>								
Use of income account								
Net disposable income	7,704	7,419	7,633	7,700	7,760	7,814	7,849	7,881
Final consumption expenditure								
Individual consumption expenditure								
Collective consumption expenditure								
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	70	62	55	55	56	57	57	58
<i>Net saving</i>								
Capital account								
Net saving	564	273	324	344	357	374	383	384
Gross capital formation								
Gross fixed capital formation								
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables								
Consumption of fixed capital	1,361	1,386	1,418	1,429	1,438	1,447	1,454	1,460
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets								
Capital transfers	161	193	235	223	214	179	176	171
Capital taxes	24	34	25	26	26	27	31	29
Other capital transfers	137	159	210	196	188	152	146	142
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i>								

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

3.3 Kotitaloudet

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2008	2009	2010	2010/II– 2011/I	2010/III– 2011/II	2010/IV– 2011/III	2011/I– 2011/IV	2011/II– 2012/I
Tulot, säästöt ja nettovarallisuuden muutokset								
Palkansaajakorvaukset (+)								
Toimintaylijäämä ja sekatalo, brutto (+)								
Saadut korot (+)								
Maksetut korot (–)								
Saadut muut omaisuustulot (+)								
Maksetut muut omaisuustulot (–)								
Tulo- ja varallisuusverot (–)								
Sosiaaliturvamaksut, netto (–)								
Sosiaalietuudet, netto (+)								
Saadut tulonsiirrot, netto (+)								
= Käytettävissä oleva tulo, brutto								
Kulutusmenot (–)								
Eläkerahastojen nettovarallisuuden muutokset (+)								
= Säästö, brutto								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Saadut pääomansiirrot, netto (+)								
Nettovarallisuuden muut muutokset (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja nettovarallisuuden muutokset								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Lainat								
<i>josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista</i>								
Varallisuuden muut muutokset (+)								
Muut kuin rahoitusvarat								
Rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut virrat, netto (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset								
Tase								
Muut kuin rahoitusvarat (+)								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Lainat								
<i>josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista</i>								
= Nettovarallisuus								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.3 Households

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2008	2009	2010	2010 Q2- 2011 Q1	2010 Q3- 2011 Q2	2010 Q4- 2011 Q3	2011 Q1- 2011 Q4	2011 Q2- 2012 Q1
Income, saving and changes in net worth								
Compensation of employees (+)	4,469	4,454	4,506	4,533	4,565	4,594	4,619	4,635
Gross operating surplus and mixed income (+)	1,522	1,444	1,450	1,462	1,476	1,484	1,489	1,492
Interest receivable (+)	351	240	212	218	227	235	241	245
Interest payable (-)	249	146	126	130	136	142	146	147
Other property income receivable (+)	785	718	721	728	734	743	744	754
Other property income payable (-)	10	10	10	10	10	10	10	10
Current taxes on income and wealth (-)	872	842	848	857	864	876	881	892
Net social contributions (-)	1,667	1,672	1,695	1,705	1,717	1,731	1,746	1,753
Net social benefits (+)	1,643	1,762	1,806	1,812	1,818	1,825	1,835	1,845
Net current transfers receivable (+)	70	71	72	70	71	70	70	71
= Gross disposable income	6,042	6,020	6,088	6,121	6,163	6,193	6,215	6,241
Final consumption expenditure (-)	5,240	5,157	5,293	5,337	5,380	5,416	5,438	5,463
Changes in net worth in pension funds (+)	69	61	55	55	55	56	57	58
= Gross saving	871	923	849	839	838	833	834	836
Consumption of fixed capital (-)	373	376	383	385	386	387	388	389
Net capital transfers receivable (+)	-1	10	12	11	11	10	8	7
Other changes in net worth (+)	-1,688	-777	770	746	584	-118	-576	-756
= Changes in net worth	-1,190	-220	1,248	1,211	1,047	339	-122	-302
Investment, financing and changes in net worth								
Net acquisition of non-financial assets (+)	646	551	559	566	570	576	579	577
Consumption of fixed capital (-)	373	376	383	385	386	387	388	389
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	448	9	40	100	114	127	125	145
Currency and deposits	437	121	118	137	135	146	118	156
Money market fund shares	-4	-41	-59	-41	-35	-24	-22	-22
Debt securities ¹⁾	15	-72	-19	5	14	5	29	11
Long-term assets	40	463	368	264	240	228	185	179
Deposits	-24	76	55	41	51	51	50	50
Debt securities	27	-2	-20	4	17	39	43	21
Shares and other equity	-96	164	96	17	-4	-17	-31	8
Quoted and unquoted shares and other equity	75	123	92	43	22	30	28	51
Mutual fund shares	-172	41	4	-25	-27	-47	-58	-43
Life insurance and pension fund reserves	133	226	236	201	177	154	122	100
Main items of financing (-)								
Loans	257	111	129	125	140	126	93	76
<i>of which: From euro area MFIs</i>	83	65	147	170	168	148	81	34
Other changes in assets (+)								
Non-financial assets	-375	-1,094	620	663	296	258	-239	-576
Financial assets	-1,392	294	173	107	273	-403	-386	-232
Shares and other equity	-1,138	92	92	120	232	-330	-373	-331
Life insurance and pension fund reserves	-239	190	117	48	67	-24	18	98
Remaining net flows (+)	73	45	1	20	79	66	95	70
= Changes in net worth	-1,190	-220	1,248	1,211	1,047	339	-122	-302
Balance sheet								
Non-financial assets (+)	27,989	27,069	27,865	27,903	27,947	28,206	27,817	27,515
Financial assets (+)								
Short-term assets	5,775	5,774	5,817	5,852	5,890	5,889	5,957	5,969
Currency and deposits	5,321	5,475	5,598	5,596	5,648	5,656	5,729	5,754
Money market fund shares	317	243	186	204	191	188	169	154
Debt securities ¹⁾	137	55	34	52	50	45	60	61
Long-term assets	10,760	11,573	12,105	12,177	12,186	11,762	11,909	12,163
Deposits	913	969	1,026	1,036	1,055	1,069	1,081	1,092
Debt securities	1,344	1,397	1,331	1,330	1,354	1,333	1,349	1,355
Shares and other equity	3,811	4,099	4,286	4,318	4,253	3,828	3,878	4,024
Quoted and unquoted shares and other equity	2,882	2,987	3,094	3,154	3,087	2,762	2,794	2,869
Mutual fund shares	929	1,112	1,192	1,164	1,166	1,066	1,083	1,155
Life insurance and pension fund reserves	4,692	5,108	5,461	5,494	5,523	5,533	5,601	5,692
Remaining net assets (+)	340	351	392	388	467	485	471	453
Liabilities (-)								
Loans	5,820	5,942	6,106	6,113	6,171	6,190	6,204	6,194
<i>of which: From euro area MFIs</i>	4,914	4,968	5,213	5,256	5,304	5,313	5,281	5,269
= Net worth	39,045	38,824	40,073	40,207	40,317	40,151	39,951	39,906

Sources: ECB and Eurostat.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

3.4 Yritykset

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2008	2009	2010	2010/II– 2011/I	2010/III– 2011/II	2010/IV– 2011/III	2011/I– 2011/IV	2011/II– 2012/I
Tulot ja säästöt								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan) (+)								
Palkansaajakorvaukset (–)								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (–)								
= Toimintaylijäämä, brutto (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
= Toimintaylijäämä, netto (+)								
Saadut omaisuustulot (+)								
Saadut korot								
Saadut muut omaisuustulot								
Maksetut korot ja vuokrat (–)								
= Yrittäjätulo, netto (+)								
Jaettu tulo (–)								
Maksetut tulo- ja varallisuusverot (–)								
Saadut sosiaaliturvamaksut (+)								
Maksetut sosiaalietuudet (–)								
Maksetut muut tulonsiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja säästöt								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Muiden ei-rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velat								
josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
josta: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Saadut pääomansiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto								
Velat								
Vieras pääoma								
josta: Lainat rahalaitoksilta								
josta: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.4 Non-financial corporations

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2008	2009	2010	2010 Q2- 2011 Q1	2010 Q3- 2011 Q2	2010 Q4- 2011 Q3	2011 Q1- 2011 Q4	2011 Q2- 2012 Q1
Income and saving								
Gross value added (basic prices) (+)	4,758	4,499	4,638	4,686	4,732	4,770	4,794	4,811
Compensation of employees (-)	2,833	2,777	2,808	2,831	2,858	2,883	2,905	2,915
Other taxes less subsidies on production (-)	46	40	34	35	37	40	42	44
= Gross operating surplus (+)	1,879	1,682	1,796	1,820	1,837	1,847	1,847	1,852
Consumption of fixed capital (-)	767	784	803	809	816	821	826	830
= Net operating surplus (+)	1,112	898	993	1,011	1,021	1,025	1,020	1,022
Property income receivable (+)	644	535	583	586	583	588	568	565
Interest receivable	239	169	153	154	158	164	169	171
Other property income receivable	405	366	430	432	425	424	400	394
Interest and rents payable (-)	421	297	257	263	272	281	288	290
= Net entrepreneurial income (+)	1,335	1,137	1,319	1,334	1,332	1,332	1,300	1,297
Distributed income (-)	1,023	919	919	939	953	975	976	985
Taxes on income and wealth payable (-)	236	152	168	176	178	183	187	187
Social contributions receivable (+)	68	70	69	69	70	70	70	71
Social benefits payable (-)	65	68	69	69	69	69	70	70
Other net transfers (-)	48	46	44	44	43	43	43	44
= Net saving	31	23	188	175	158	131	95	81
Investment, financing and saving								
Net acquisition of non-financial assets (+)	369	75	157	189	200	211	209	189
Gross fixed capital formation (+)	1,077	906	944	964	977	990	998	999
Consumption of fixed capital (-)	767	784	803	809	816	821	826	830
Net acquisition of other non-financial assets (+)	59	-47	15	34	38	43	37	21
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	62	95	45	36	45	2	-33	10
Currency and deposits	14	88	68	65	68	45	0	9
Money market fund shares	33	39	-23	-25	-24	-40	-43	-18
Debt securities ¹⁾	15	-32	-1	-4	1	-3	11	19
Long-term assets	632	221	538	529	583	577	495	479
Deposits	41	-2	17	44	39	54	66	51
Debt securities	-33	18	21	19	25	13	-2	-4
Shares and other equity	326	99	286	293	334	319	248	232
Other (mainly intercompany loans)	298	106	213	173	185	190	183	200
Remaining net assets (+)	5	20	11	4	-23	-30	-42	-47
Main items of financing (-)								
Debt	648	63	252	261	315	297	256	252
of which: Loans from euro area MFIs	394	-112	-15	27	75	79	46	-4
of which: Debt securities	48	88	67	46	45	49	44	66
Shares and other equity	311	240	238	248	260	260	208	228
Quoted shares	5	53	31	29	28	29	27	20
Unquoted shares and other equity	307	186	207	219	232	231	181	208
Net capital transfers receivable (-)	74	83	72	71	70	70	71	69
= Net saving	31	23	188	175	158	131	95	81
Financial balance sheet								
Financial assets								
Short-term assets	1,848	1,932	1,965	1,933	1,923	1,917	1,940	1,933
Currency and deposits	1,538	1,632	1,694	1,669	1,676	1,681	1,705	1,679
Money market fund shares	192	213	191	184	173	158	146	156
Debt securities ¹⁾	118	87	79	80	75	78	89	98
Long-term assets	9,403	10,299	11,014	11,187	11,279	10,647	10,856	11,325
Deposits	255	243	266	276	261	294	305	316
Debt securities	212	228	264	275	269	266	272	305
Shares and other equity	6,279	7,084	7,506	7,640	7,683	6,936	7,096	7,485
Other (mainly intercompany loans)	2,657	2,744	2,977	2,997	3,066	3,151	3,182	3,220
Remaining net assets	250	247	129	195	142	141	200	253
Liabilities								
Debt	9,313	9,369	9,607	9,648	9,731	9,808	9,831	9,880
of which: Loans from euro area MFIs	4,870	4,711	4,691	4,726	4,751	4,763	4,717	4,701
of which: Debt securities	700	824	888	864	877	920	923	975
Shares and other equity	11,120	12,388	13,036	13,322	13,298	11,857	12,101	12,628
Quoted shares	2,941	3,502	3,813	3,922	3,914	3,142	3,300	3,570
Unquoted shares and other equity	8,179	8,886	9,224	9,401	9,385	8,715	8,801	9,058

Sources: ECB and Eurostat.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2008	2009	2010	2010/II– 2011/I	2010/III– 2011/II	2010/IV– 2011/III	2011/I– 2011/IV	2011/II– 2012/I
Rahoitustili, rahoitustaloustoimet								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvélka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset								
Muiden muutosten tili								
Rahoitusvarojen muut muutokset (+)								
Osakkeet ja osuudet								
Muut varat, netto								
Velkojen muut muutokset (–)								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvélka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvélka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuus								

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.5 Insurance corporations and pension funds

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2008	2009	2010	2010 Q2- 2011 Q1	2010 Q3- 2011 Q2	2010 Q4- 2011 Q3	2011 Q1- 2011 Q4	2011 Q2- 2012 Q1
Financial account, financial transactions								
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	70	-47	-16	-20	-29	8	49	74
Currency and deposits	57	-33	-9	-9	-15	5	16	31
Money market fund shares	12	0	-17	-21	-18	-7	11	30
Debt securities ¹⁾	1	-14	10	10	4	10	22	13
Long-term assets	130	288	288	271	284	234	123	102
Deposits	7	14	-5	5	8	10	9	-1
Debt securities	75	104	177	173	157	96	27	6
Loans	21	7	29	19	18	15	6	8
Quoted shares	-10	-49	13	15	15	10	5	3
Unquoted shares and other equity	13	-20	4	6	6	11	-7	-10
Mutual fund shares	25	232	71	51	80	92	82	96
Remaining net assets (+)	8	17	11	-7	-42	-40	-41	-64
Main items of financing (-)								
Debt securities	4	5	0	0	3	3	3	3
Loans	32	-2	9	10	14	14	6	8
Shares and other equity	7	3	1	4	2	3	3	3
Insurance technical reserves	123	240	273	221	186	150	117	102
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	121	233	253	201	172	139	116	103
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	1	7	20	20	14	11	2	-1
= Changes in net financial worth due to transactions	43	12	0	8	8	31	1	-4
Other changes account								
Other changes in financial assets (+)								
Shares and other equity	-553	202	111	50	76	-99	-112	-17
Other net assets	41	29	-7	-87	-62	-74	17	143
Other changes in liabilities (-)								
Shares and other equity	-172	10	-7	-6	12	-41	-47	-31
Insurance technical reserves	-253	167	131	57	72	-11	25	105
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	-243	196	122	56	74	-10	24	98
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	-10	-29	9	1	-3	-1	1	7
= Other changes in net financial worth	-86	55	-21	-88	-70	-122	-72	51
Financial balance sheet								
Financial assets (+)								
Short-term assets	377	325	314	311	312	344	348	368
Currency and deposits	224	195	190	181	181	199	193	208
Money market fund shares	101	93	77	79	81	87	87	95
Debt securities ¹⁾	52	37	46	50	50	58	67	65
Long-term assets	5,084	5,650	6,034	6,112	6,141	6,040	6,019	6,284
Deposits	599	612	604	617	619	618	610	610
Debt securities	2,277	2,452	2,617	2,660	2,674	2,676	2,620	2,744
Loans	433	436	466	466	471	469	472	476
Quoted shares	491	513	553	563	557	508	515	532
Unquoted shares and other equity	313	301	298	297	295	295	289	295
Mutual fund shares	971	1,335	1,497	1,508	1,525	1,474	1,513	1,627
Remaining net assets (+)	236	208	230	221	210	240	242	229
Liabilities (-)								
Debt securities	23	31	33	31	34	31	34	34
Loans	281	272	286	291	294	301	290	299
Shares and other equity	416	429	424	439	426	381	380	412
Insurance technical reserves	5,160	5,566	5,971	6,021	6,046	6,051	6,113	6,229
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	4,359	4,789	5,164	5,199	5,228	5,234	5,303	5,401
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	800	778	807	822	818	817	810	828
= Net financial wealth	-182	-116	-136	-139	-136	-140	-207	-93

Source: ECB.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan (miljardia euroa ja ajanjakson kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

Euromääräiset yhteensä ¹⁾			Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Euromääräiset			Kaikki valuutat						
			Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Vuotuinen kasvuvauhti	Kausivaihtelusta puhdistettu ²⁾		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Liikkeeseenlaskut, netto	6 kk:n kasvuvauhti	
Yhteensä												
Pitkäaikaiset												

K15 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä (miljardia euroa)

- Liikkeeseenlaskut yhteensä, brutto (oikea asteikko)
- Kannat yhteensä (vasen asteikko)
- — — — — Euromääräisten arvopereiden kannat (vasen asteikko)

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskut).

1) Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet yhteensä.

2) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositason korotettuna.

FINANCIAL MARKETS

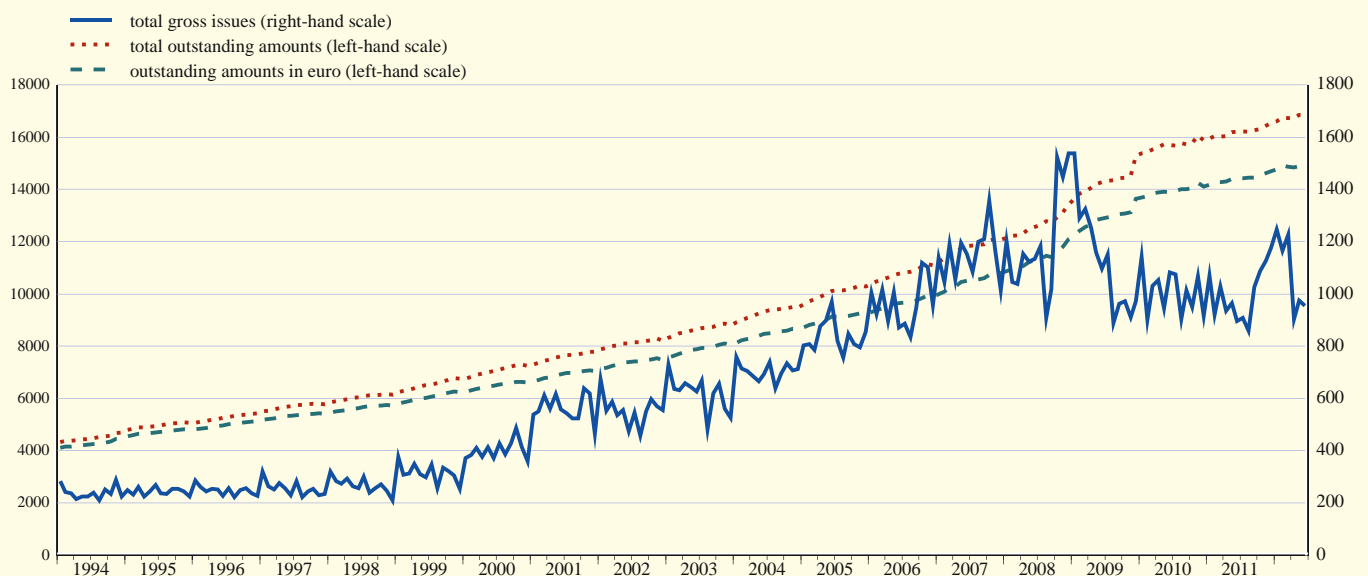
4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency

(EUR billions and period growth rates; seasonally adjusted; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

	Total in euro ¹⁾			By euro area residents								
	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	In euro			In all currencies					
				Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Annual growth rates	Seasonally adjusted ²⁾	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Net issues 11	6-month growth rates 12	
Total												
2011 June	16,616.1	852.3	30.9	14,428.9	800.4	22.2	16,202.6	897.3	22.8	3.8	47.6	3.3
July	16,586.4	852.7	-30.3	14,419.1	825.3	-10.4	16,216.2	907.3	-11.1	3.6	15.5	2.5
Aug.	16,617.7	808.3	31.6	14,451.4	773.9	32.5	16,225.2	859.8	20.2	3.2	51.6	2.7
Sep.	16,648.8	1,002.1	31.4	14,456.2	926.1	5.3	16,269.6	1,026.7	7.1	3.2	64.0	3.5
Oct.	16,700.0	1,034.7	52.0	14,535.0	993.1	79.5	16,313.5	1,086.7	69.9	3.3	57.6	3.7
Nov.	16,785.4	1,063.6	84.8	14,627.7	1,016.4	91.9	16,442.9	1,127.6	100.1	2.4	31.2	3.3
Dec.	16,845.2	1,127.3	59.7	14,686.8	1,084.9	59.0	16,529.1	1,176.1	57.9	3.9	146.8	4.6
2012 Jan.	16,941.5	1,188.8	96.3	14,775.5	1,117.3	88.9	16,601.1	1,246.4	81.4	3.9	61.3	5.2
Feb.	17,128.0	1,134.6	187.0	14,920.0	1,047.6	145.0	16,745.3	1,165.1	162.7	4.2	98.2	5.7
Mar.	17,176.4	1,233.7	143.4	14,869.6	1,091.7	43.8	16,736.1	1,226.2	80.5	4.7	82.9	5.9
Apr.	17,133.2	837.3	-32.4	14,853.5	799.5	-5.5	16,739.3	902.8	0.8	4.4	-5.7	5.1
May	17,178.5	913.1	46.9	14,899.8	861.8	47.7	16,847.0	974.6	64.1	4.0	2.5	4.8
June	17,215.2	927.3	37.0	14,927.2	866.2	28.0	16,839.6	955.6	5.4	3.9	37.3	3.4
Long-term												
2011 June	15,209.3	259.5	51.2	13,107.3	228.2	49.3	14,657.5	257.1	52.3	4.6	44.4	3.8
July	15,191.1	203.4	-20.4	13,096.3	192.2	-13.3	14,668.9	213.8	-12.8	4.4	24.7	2.8
Aug.	15,187.1	123.1	-4.0	13,096.6	113.5	0.2	14,650.1	123.5	-8.4	4.0	32.8	2.8
Sep.	15,177.1	229.2	-9.3	13,082.8	189.8	-13.1	14,677.1	214.0	-5.7	4.0	51.5	3.3
Oct.	15,250.9	278.4	75.8	13,162.6	251.1	81.7	14,723.4	268.1	70.1	4.0	66.7	3.4
Nov.	15,321.4	211.2	70.2	13,244.0	192.0	80.9	14,840.3	212.6	91.3	3.3	24.9	3.4
Dec.	15,370.9	238.1	48.5	13,308.1	228.9	63.0	14,931.0	246.5	65.2	4.0	109.6	4.3
2012 Jan.	15,454.9	346.3	84.4	13,369.6	302.1	62.0	14,973.9	331.1	50.7	3.9	68.0	4.9
Feb.	15,626.4	366.6	171.0	13,506.9	310.0	136.8	15,105.7	340.7	147.6	4.2	88.6	5.7
Mar.	15,661.5	386.9	130.6	13,465.0	280.2	52.9	15,089.4	330.6	76.1	4.7	76.6	6.0
Apr.	15,631.6	188.7	-19.2	13,446.7	175.1	-7.7	15,093.8	206.6	5.0	4.2	-4.8	5.0
May	15,685.5	231.9	53.9	13,500.7	208.4	53.9	15,206.2	244.2	72.8	4.1	19.8	4.9
June	15,750.0	271.7	65.3	13,567.3	239.4	67.7	15,238.9	255.1	44.3	4.1	37.6	3.9

C15 Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents

(EUR billions)

Sources: ECB and BIS (for issues by non-euro area residents).

- 1) Total euro-denominated securities other than shares issued by euro area residents and non-euro area residents.
- 2) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan (miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

1. Kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut

Kannat						Bruttomääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä											
Lyhytaikaiset											
Pitkäaikaiset ²⁾											
<i>josta: Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset</i>											
<i>josta: Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset</i>											

Lähde: EKP.

- 1) Bruttomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausitiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuositiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.
- 2) Ero yhteenlaskettujen pitkäaikaisen velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisen velkapapereiden välillä johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

(EUR billions ; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

1. Outstanding amounts and gross issues

	Outstanding amounts						Gross issues ¹⁾					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Total											
2010	15,870	5,246	3,285	854	5,932	554	1,007	625	80	69	205	29
2011	16,529	5,530	3,286	872	6,216	624	1,000	609	98	62	191	39
2011 Q3	16,270	5,426	3,219	858	6,160	607	931	580	79	60	180	33
Q4	16,529	5,530	3,286	872	6,216	624	1,130	714	137	70	172	36
2012 Q1	16,736	5,634	3,319	904	6,208	670	1,213	765	106	70	223	49
Q2	16,840	5,598	3,326	935	6,284	697	944	584	77	70	183	30
2012 Mar.	16,736	5,634	3,319	904	6,208	670	1,226	787	119	76	203	41
Apr.	16,739	5,611	3,352	921	6,190	665	903	557	59	73	190	24
May	16,847	5,610	3,376	939	6,253	669	975	585	101	70	186	33
June	16,840	5,598	3,326	935	6,284	697	956	609	73	68	171	35
	Short-term											
2010	1,540	572	120	69	724	54	759	534	34	57	115	19
2011	1,598	702	106	79	634	77	748	511	48	53	107	29
2011 Q3	1,593	613	110	86	712	72	747	512	42	53	114	26
Q4	1,598	702	106	79	634	77	888	629	76	60	94	28
2012 Q1	1,647	711	122	83	641	91	878	609	61	54	125	29
Q2	1,601	678	122	95	623	83	709	498	31	58	102	20
2012 Mar.	1,647	711	122	83	641	91	896	633	66	57	114	26
Apr.	1,646	709	126	95	633	83	696	483	33	62	103	15
May	1,641	699	128	103	629	82	730	512	27	63	104	25
June	1,601	678	122	95	623	83	701	499	35	48	99	20
	Long-term ²⁾											
2010	14,330	4,674	3,165	785	5,207	499	248	91	46	12	90	9
2011	14,931	4,828	3,180	793	5,583	547	252	98	51	9	84	10
2011 Q3	14,677	4,813	3,109	772	5,448	535	184	67	36	7	66	7
Q4	14,931	4,828	3,180	793	5,583	547	242	85	61	10	78	8
2012 Q1	15,089	4,923	3,197	821	5,567	580	334	156	45	16	98	20
Q2	15,239	4,920	3,204	840	5,661	614	235	86	46	13	81	10
2012 Mar.	15,089	4,923	3,197	821	5,567	580	331	154	53	19	89	15
Apr.	15,094	4,902	3,226	827	5,557	582	207	75	26	10	87	8
May	15,206	4,911	3,248	837	5,624	586	244	73	74	8	82	7
June	15,239	4,920	3,204	840	5,661	614	255	110	38	20	72	15
	<i>of which: Long-term fixed rate</i>											
2010	9,478	2,633	1,098	673	4,697	377	156	50	13	10	77	6
2011	10,029	2,777	1,150	699	4,994	408	151	54	12	8	70	7
2011 Q3	9,889	2,773	1,148	680	4,887	400	112	35	8	6	58	5
Q4	10,029	2,777	1,150	699	4,994	408	123	41	7	9	61	5
2012 Q1	10,240	2,891	1,198	727	5,003	421	228	103	17	15	83	11
Q2	10,416	2,892	1,239	747	5,100	437	148	42	21	12	68	6
2012 Mar.	10,240	2,891	1,198	727	5,003	421	223	105	16	18	75	7
Apr.	10,255	2,886	1,207	732	5,008	423	134	37	9	9	73	6
May	10,384	2,894	1,248	742	5,075	425	161	43	37	7	71	3
June	10,416	2,892	1,239	747	5,100	437	149	45	16	19	60	9
	<i>of which: Long-term variable rate</i>											
2010	4,381	1,761	1,962	106	432	121	78	34	29	1	10	4
2011	4,400	1,781	1,877	90	513	139	84	37	32	1	11	3
2011 Q3	4,282	1,767	1,802	88	491	133	56	26	21	0	5	3
Q4	4,400	1,781	1,877	90	513	139	107	36	51	1	15	3
2012 Q1	4,339	1,766	1,839	91	486	157	90	46	24	1	10	8
Q2	4,365	1,762	1,853	89	486	175	74	37	23	1	9	4
2012 Mar.	4,339	1,766	1,839	91	486	157	94	43	32	1	11	7
Apr.	4,336	1,750	1,858	91	479	158	60	31	14	1	11	3
May	4,359	1,748	1,884	91	477	159	68	22	33	1	8	4
June	4,365	1,762	1,853	89	486	175	96	59	21	1	9	6

Source: ECB.

1) Monthly data on gross issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.

2) The residual difference between total long-term debt securities and fixed and variable rate long-term debt securities consists of zero coupon bonds and revaluation effects.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan (miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson taloustoimet, nimellisarvoon)

2. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

Kausivaihtelusta puhdistamattomat ¹⁾						Kausivaihtelusta puhdistetut ¹⁾					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä											
Pitkäaikaiset											

K16 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot (miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet, nimellisarvoon)

- Nettomääräiset liikkeeseenlaskut
- Kausivaihtelusta puhdistetut nettomääräiset liikkeeseenlaskut

Lähde: EKP.

1) Bruttomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausitiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuositiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

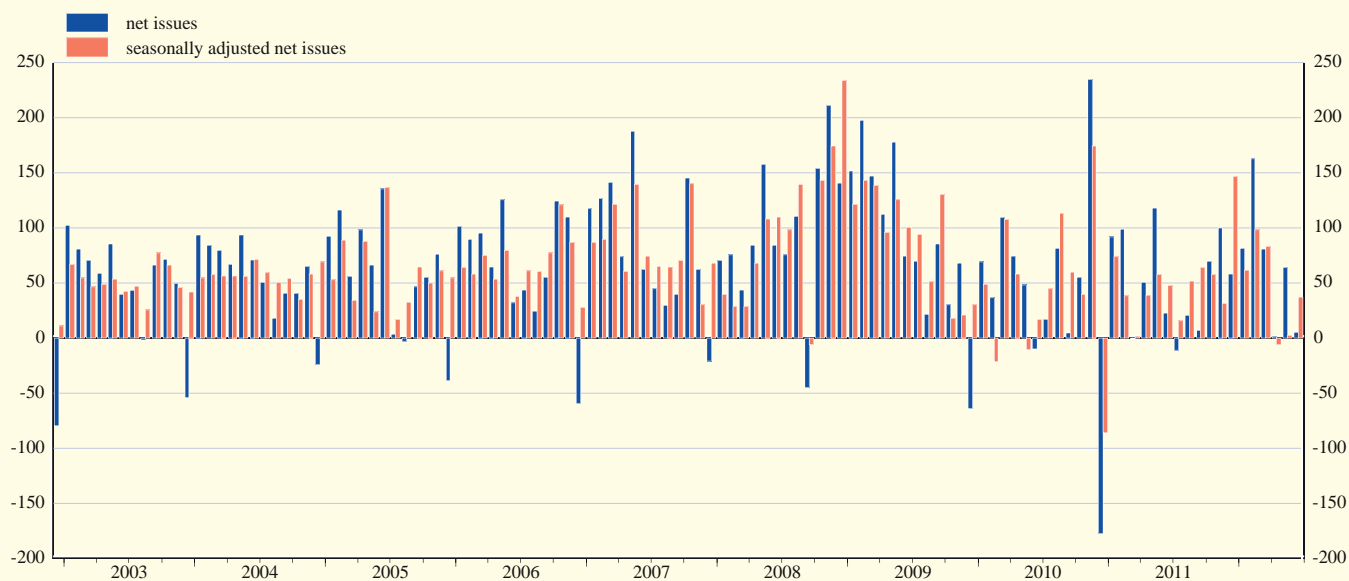
(EUR billions unless otherwise indicated; transactions during the period; nominal values)

2. Net issues

	Non-seasonally adjusted ¹⁾						Seasonally adjusted ¹⁾					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Total												
2010	45.2	-1.2	4.5	5.0	31.6	5.3	-	-	-	-	-	-
2011	52.1	22.7	-3.3	3.7	23.4	5.6	-	-	-	-	-	-
2011 Q3	5.4	12.8	-10.2	4.5	-3.8	2.0	43.7	18.7	5.0	5.9	10.6	3.5
Q4	76.0	29.7	20.5	3.3	17.6	4.9	78.5	40.9	-1.7	6.8	31.3	1.2
2012 Q1	108.2	38.6	12.4	11.7	29.6	15.9	80.8	17.0	22.5	9.3	15.7	16.3
Q2	23.4	-19.3	4.9	9.6	27.6	0.7	11.3	-13.9	2.2	7.2	13.1	2.7
2012 Mar.	80.5	24.5	37.3	13.7	-11.6	16.5	82.9	17.4	42.5	13.6	-3.0	12.3
Apr.	0.8	-29.8	30.3	14.8	-8.2	-6.2	-5.7	-29.5	25.3	8.8	-7.3	-3.0
May	64.1	-23.6	16.5	12.2	59.3	-0.3	2.5	-37.7	10.1	4.9	25.7	-0.5
June	5.4	-4.6	-32.1	2.0	31.6	8.6	37.3	25.4	-28.7	8.1	20.9	11.7
Long-term												
2010	53.8	1.9	1.8	5.3	41.3	3.5	-	-	-	-	-	-
2011	47.7	12.0	-2.0	2.8	31.0	3.9	-	-	-	-	-	-
2011 Q3	-9.0	3.1	-6.6	0.9	-6.9	0.6	36.3	10.0	6.5	2.5	14.4	2.9
Q4	75.5	0.8	21.9	5.5	43.8	3.6	67.1	13.8	0.5	6.8	42.7	3.3
2012 Q1	91.5	35.6	7.1	10.4	27.3	11.1	77.7	21.2	17.9	9.9	19.0	9.8
Q2	40.7	-7.2	5.0	5.5	33.6	3.8	17.5	-12.8	3.1	3.0	21.5	2.8
2012 Mar.	76.1	31.7	28.8	14.9	-8.4	9.1	76.6	23.3	37.3	14.7	-3.9	5.1
Apr.	5.0	-26.2	26.7	3.1	-0.4	1.9	-4.8	-29.5	22.1	-0.4	2.0	0.9
May	72.8	-10.9	14.6	4.2	63.1	1.8	19.8	-24.3	10.3	0.6	31.2	1.9
June	44.3	15.5	-26.3	9.4	38.0	7.7	37.6	15.3	-23.1	8.9	31.1	5.5

CI6 Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted

(EUR billions; transactions during the month; nominal values)

Source: ECB.

1) Monthly data on net issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾
(prosenttimuutos)

Vuotuinen kasvuvauhti (kausivaihtelusta puhdistamaton)						Kausivaihtelusta puhdistettu 6 kk:n kasvuvauhti					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä											
Pitkäaikaiset											

K17 Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- ... Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

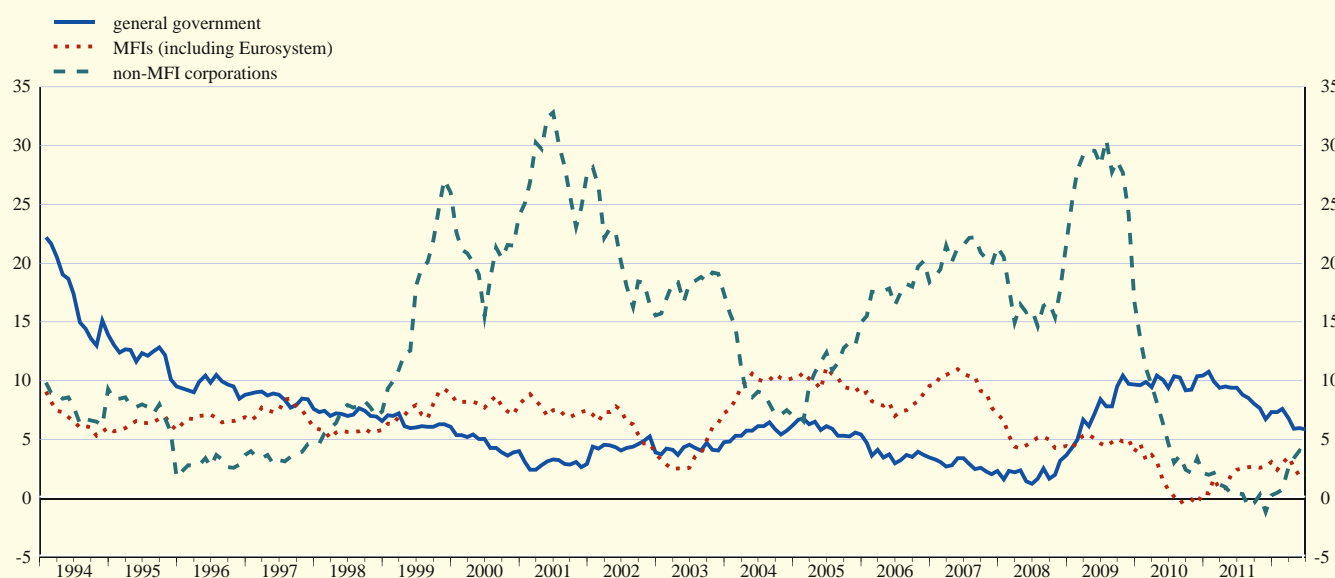
4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents ¹⁾

(percentage changes)

	Annual growth rates (non-seasonally adjusted)						6-month seasonally adjusted growth rates					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Total												
2011 June	3.8	1.8	0.3	4.2	6.5	16.1	3.3	3.6	-2.8	1.9	5.1	19.3
July	3.6	1.8	0.2	4.9	6.2	13.3	2.5	1.9	-3.4	3.2	5.0	16.5
Aug.	3.2	2.0	-1.3	5.2	5.6	15.3	2.7	2.0	-3.9	4.6	4.9	23.4
Sep.	3.2	2.4	-0.8	4.8	5.1	14.2	3.5	3.1	-0.2	4.5	4.4	17.7
Oct.	3.3	2.9	-0.3	4.7	4.7	12.9	3.7	3.5	0.7	7.2	4.1	13.2
Nov.	2.4	3.2	-2.3	5.1	3.0	13.6	3.3	3.6	0.2	6.9	3.5	11.2
Dec.	3.9	5.2	-1.2	5.4	4.7	12.1	4.6	6.8	0.6	9.3	4.1	4.8
2012 Jan.	3.9	4.4	-1.2	6.2	4.8	15.4	5.2	6.8	1.0	9.3	4.5	14.3
Feb.	4.2	4.5	-0.6	6.9	4.8	19.8	5.7	7.0	2.8	9.3	4.6	16.2
Mar.	4.7	4.8	1.8	8.0	4.5	17.9	5.9	6.5	3.9	11.6	4.6	17.8
Apr.	4.4	4.2	2.7	9.5	3.7	15.7	5.1	4.9	4.6	11.6	3.5	18.5
May	4.0	3.0	3.4	9.1	3.8	12.6	4.8	2.4	6.8	11.2	4.0	14.1
June	3.9	3.4	2.5	10.3	3.5	11.7	3.4	0.3	4.6	11.6	2.8	19.2
Long-term												
2011 June	4.6	2.4	-0.5	4.4	9.4	9.4	3.8	3.2	-2.6	1.6	7.8	11.7
July	4.4	2.6	-0.7	4.8	8.7	9.8	2.8	1.7	-3.1	2.5	6.7	12.0
Aug.	4.0	2.7	-1.9	4.4	8.4	10.3	2.8	1.7	-3.8	3.3	6.9	12.8
Sep.	4.0	2.7	-1.3	3.4	7.9	9.4	3.3	2.7	-0.4	1.9	5.6	10.3
Oct.	4.0	2.6	-0.4	3.5	7.6	8.7	3.4	2.2	1.2	3.5	5.3	9.1
Nov.	3.3	2.7	-2.3	4.0	6.4	10.0	3.4	2.1	0.8	5.0	5.2	9.2
Dec.	4.0	3.1	-0.7	4.4	7.2	9.4	4.3	3.0	1.3	7.5	6.4	7.2
2012 Jan.	3.9	2.4	-0.8	5.7	7.0	11.1	4.9	3.2	1.6	9.1	7.1	10.3
Feb.	4.2	3.0	-0.6	6.5	7.0	13.5	5.7	4.3	2.8	9.7	7.1	14.4
Mar.	4.7	3.6	1.6	7.5	6.2	12.7	6.0	4.4	3.5	13.4	6.9	15.2
Apr.	4.2	2.7	2.5	7.2	5.4	11.7	5.0	3.2	3.7	10.8	5.5	14.4
May	4.1	1.9	3.3	7.1	5.5	10.6	4.9	1.7	5.9	9.2	5.8	11.9
June	4.1	2.0	2.6	8.7	5.4	10.7	3.9	1.0	4.0	10.0	4.4	14.2

C17 Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined

(annual percentage changes)

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾ (jatkoa)
(prosenttimuutos)

Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset						Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kaikki valuutat yhteensä											
Euromääräiset											

K18 Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- ... Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

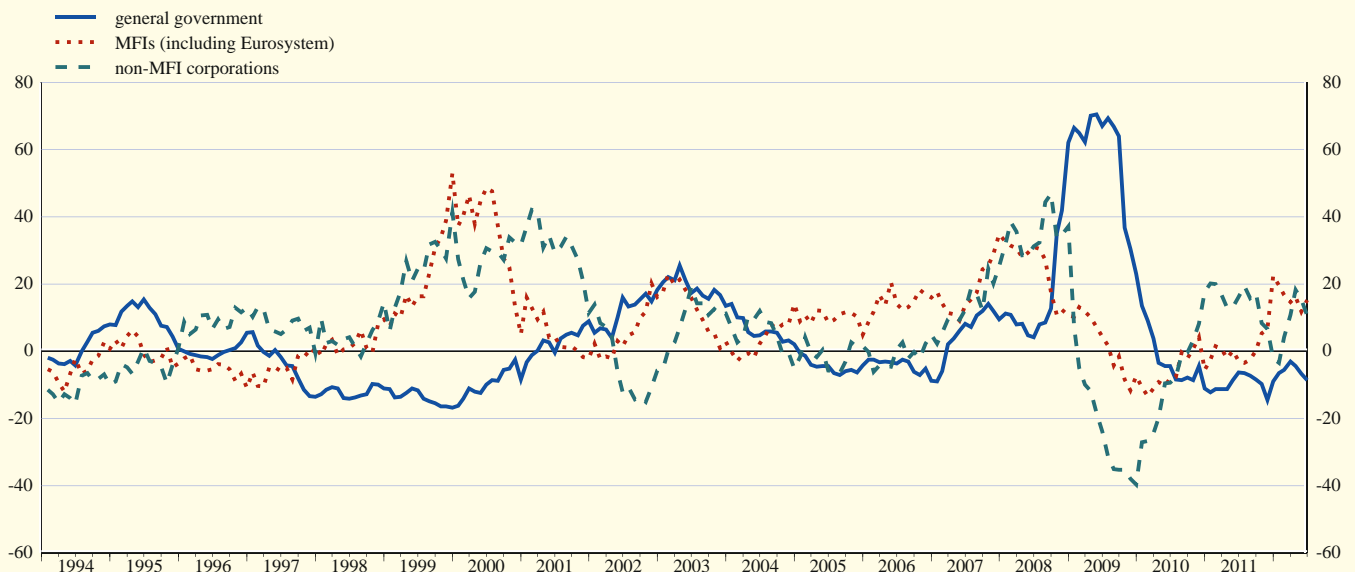
Lähde: EKP.

1) Vuotuinen prosenttimuutos viittaa kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin ja neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta ajanjakson keskiarvon vuotuisen muutokseen. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents ¹⁾ (cont'd)
(percentage changes)

	Long-term fixed rate						Long-term variable rate					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
In all currencies combined												
2010	8.8	5.7	6.4	19.7	9.9	8.8	-0.6	-4.0	0.6	-2.0	6.4	27.6
2011	6.4	5.0	3.4	6.3	7.8	7.7	-0.7	-1.4	-5.5	-1.9	22.3	16.1
2011 Q3	6.6	6.3	4.2	5.2	7.4	8.9	-1.6	-1.3	-7.9	-2.4	25.7	13.0
Q4	5.6	5.7	2.6	4.5	6.1	8.1	-1.1	-0.5	-7.1	-2.5	21.0	13.9
2012 Q1	5.8	5.7	2.1	6.6	6.4	9.0	-0.2	0.2	-5.4	-0.8	15.3	21.5
Q2	5.3	5.3	1.9	8.1	5.6	6.7	0.6	-0.6	-1.8	-1.3	8.1	25.9
2012 Jan.	5.7	5.3	1.9	6.5	6.4	8.7	-0.6	-0.5	-5.7	-0.9	15.6	19.3
Feb.	6.1	5.7	2.9	6.9	6.7	10.1	-0.3	0.4	-6.0	-0.2	15.3	24.4
Mar.	5.8	6.5	2.0	8.1	5.9	8.3	0.6	1.0	-3.8	-1.6	11.4	26.9
Apr.	5.5	5.7	2.0	7.9	5.6	7.3	-0.2	-0.3	-3.4	-1.0	6.4	25.9
May	5.2	4.9	1.9	7.6	5.7	5.7	1.0	-1.4	0.0	-1.2	7.6	26.0
June	4.8	4.4	1.4	9.4	5.1	6.1	1.3	-0.9	0.0	-1.8	9.0	24.9
In euro												
2010	9.1	5.6	7.4	20.1	10.0	8.3	-0.4	-3.3	0.3	-2.5	5.9	26.2
2011	6.5	4.2	3.6	6.6	8.1	7.2	-0.2	0.0	-6.1	-2.9	22.2	15.3
2011 Q3	6.7	5.5	4.4	5.9	7.6	8.6	-1.3	-0.2	-8.6	-3.6	25.6	11.1
Q4	5.7	5.5	2.6	4.7	6.4	8.6	-0.8	0.9	-7.9	-3.6	20.8	12.3
2012 Q1	6.2	6.0	2.5	6.5	6.6	9.8	0.4	2.1	-6.0	-2.1	15.0	20.2
Q2	5.6	5.9	1.6	8.5	5.7	6.6	0.8	1.8	-3.6	-2.5	7.9	25.3
2012 Jan.	6.1	5.5	2.6	6.1	6.6	10.0	0.1	1.5	-6.0	-2.2	15.3	18.2
Feb.	6.5	6.1	3.5	6.6	6.8	10.7	0.5	2.6	-6.4	-1.5	15.1	22.6
Mar.	6.2	7.0	2.3	8.5	6.1	9.1	0.8	2.8	-5.4	-2.9	11.3	26.1
Apr.	5.7	6.0	1.9	8.3	5.8	7.0	0.0	1.9	-5.2	-2.6	6.2	25.4
May	5.4	5.5	1.2	8.2	5.7	5.3	1.2	1.1	-1.9	-2.5	7.4	24.8
June	5.2	5.3	1.3	9.7	5.2	5.7	1.8	1.8	-1.8	-2.1	8.9	25.1

C18 Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined
(annual percentage changes)

Source: ECB.

1) Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾
(miljardia euroa, ellei toisin mainita; markkina-arvoon)

1. Kannat ja vuotuinen kasvuvauhti
(kannat ajanjakson lopussa)

Yhteensä			Rahalaitokset		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Yritykset	
Yhteensä	Indeksi: joulukuu 2001 = 100	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9

K19 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Rahalaitokset
- ... Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset
- - Yritykset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja indeksin ja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents ¹⁾

(EUR billions, unless otherwise indicated; market values)

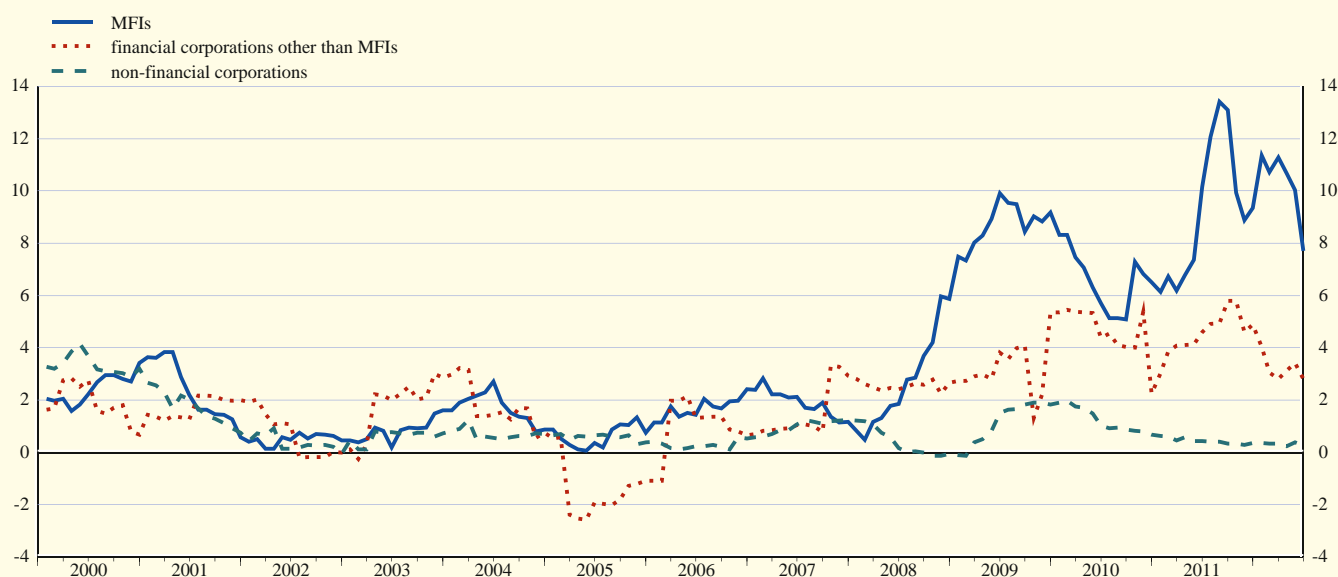
1. Outstanding amounts and annual growth rates

(outstanding amounts as at end of period)

	Total			MFIs		Financial corporations other than MFIs		Non-financial corporations	
	Total	Index: Dec. 2008 = 100	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2010 June	4,054.6	103.7	1.9	446.4	5.7	315.6	4.4	3,292.6	1.0
July	4,256.1	103.7	1.7	519.8	5.1	338.1	4.5	3,398.2	0.9
Aug.	4,119.8	103.7	1.7	478.7	5.1	314.4	4.1	3,326.7	1.0
Sep.	4,342.0	103.8	1.6	487.0	5.1	326.7	4.0	3,528.3	0.9
Oct.	4,516.2	104.2	1.8	514.4	7.3	333.6	4.0	3,668.1	0.8
Nov.	4,398.7	104.4	1.8	437.8	6.8	316.6	5.4	3,644.3	0.8
Dec.	4,581.1	104.4	1.4	458.4	6.5	334.0	2.3	3,788.7	0.7
2011 Jan.	4,745.2	104.6	1.4	514.3	6.1	365.9	3.0	3,865.0	0.6
Feb.	4,831.3	104.7	1.5	534.9	6.7	379.0	3.9	3,917.3	0.6
Mar.	4,753.1	104.8	1.4	491.7	6.2	363.3	4.1	3,898.2	0.5
Apr.	4,876.6	105.0	1.5	497.5	6.8	371.6	4.1	4,007.5	0.6
May	4,761.5	105.0	1.5	475.9	7.4	356.3	4.1	3,929.2	0.4
June	4,706.4	105.5	1.7	491.6	10.2	350.6	4.6	3,864.1	0.4
July	4,488.6	105.7	1.9	458.8	12.1	325.6	4.9	3,704.2	0.4
Aug.	3,960.9	105.9	2.0	383.0	13.4	281.7	4.9	3,296.2	0.4
Sep.	3,734.2	105.9	2.0	350.7	13.1	264.4	5.8	3,119.1	0.3
Oct.	4,027.2	105.9	1.7	360.6	9.9	288.0	5.8	3,378.5	0.3
Nov.	3,876.5	106.0	1.5	330.0	8.9	271.6	4.6	3,274.9	0.3
Dec.	3,888.9	106.1	1.6	339.6	9.3	270.7	4.9	3,278.6	0.4
2012 Jan.	4,101.9	106.3	1.7	375.8	11.3	298.1	4.0	3,428.0	0.4
Feb.	4,268.0	106.3	1.5	395.0	10.7	311.3	3.1	3,561.7	0.3
Mar.	4,251.9	106.4	1.5	373.4	11.3	311.1	2.8	3,567.4	0.3
Apr.	4,078.9	106.5	1.4	327.6	10.7	292.0	3.1	3,459.3	0.2
May	3,770.8	106.5	1.5	281.1	10.0	260.2	3.4	3,229.6	0.4
June	3,934.1	106.6	1.1	317.9	7.7	280.3	2.8	3,335.9	0.3

C19 Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents

(annual percentage changes)

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the index and the growth rates, see the Technical Notes.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet (miljardia euroa, markkina-arvoon)

2. Liikkeeseenlaskut kuukauden aikana

Yhteensä			Rahalaitokset			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset			Yritykset		
Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletuksat	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletuksat	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletuksat	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletuksat	Liikkeeseenlaskut, netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K20 Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan (miljardia euroa, liikkeeseenlaskut kuukauden aikana, markkina-arvoon)

- Rahalaitokset
- ... Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset
- - Yritykset

Lähde: EKP.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents

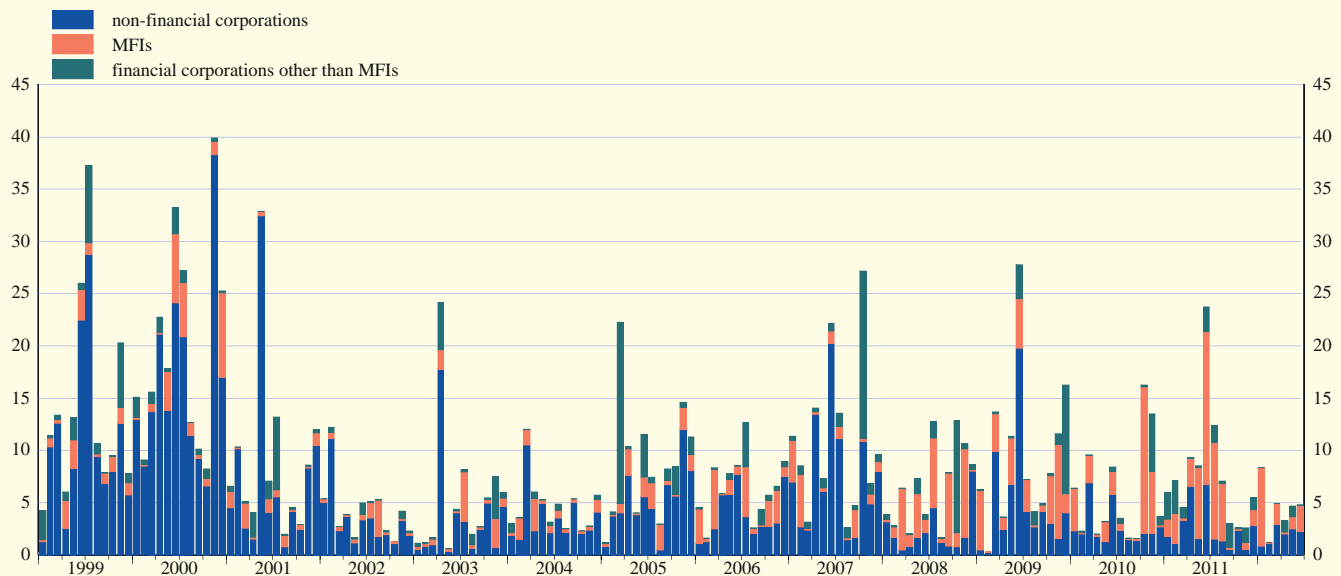
(EUR billions; market values)

2. Transactions during the month

	Total			MFIs			Financial corporations other than MFIs			Non-financial corporations		
	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010 June	8.4	0.4	8.0	2.2	0.0	2.2	0.4	0.0	0.4	5.8	0.4	5.4
July	3.6	0.8	2.7	0.7	0.0	0.7	0.5	0.0	0.5	2.4	0.8	1.6
Aug.	1.5	1.2	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4	1.2	0.3
Sep.	1.6	0.2	1.4	0.2	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	1.4	0.2	1.2
Oct.	16.3	0.2	16.0	14.0	0.0	14.0	0.2	0.1	0.1	2.0	0.2	1.9
Nov.	13.5	1.5	12.0	5.9	0.0	5.9	5.5	0.1	5.4	2.1	1.4	0.7
Dec.	3.7	3.5	0.2	0.2	0.0	0.2	0.9	0.3	0.5	2.7	3.2	-0.5
2011 Jan.	6.0	1.3	4.7	1.6	0.0	1.6	2.6	0.0	2.6	1.8	1.3	0.5
Feb.	7.1	0.2	6.9	2.9	0.0	2.9	3.2	0.0	3.2	1.1	0.2	0.8
Mar.	4.4	1.0	3.5	0.1	0.0	0.1	1.0	0.2	0.8	3.3	0.7	2.6
Apr.	9.4	0.5	8.8	2.7	0.0	2.7	0.1	0.0	0.1	6.5	0.5	6.0
May	8.6	8.8	-0.2	6.8	2.1	4.6	0.2	0.0	0.2	1.6	6.6	-5.0
June	23.7	1.3	22.5	14.7	0.0	14.7	2.3	0.3	2.0	6.7	1.0	5.7
July	12.4	0.7	11.7	9.3	0.0	9.3	1.6	0.0	1.6	1.5	0.7	0.8
Aug.	7.1	1.0	6.1	5.5	0.0	5.5	0.3	0.2	0.1	1.3	0.8	0.5
Sep.	2.9	2.9	0.0	0.0	0.9	-0.9	2.3	0.0	2.3	0.5	2.0	-1.4
Oct.	2.4	0.4	2.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	2.3	0.4	1.9
Nov.	2.6	1.5	1.1	0.7	0.0	0.7	1.4	0.0	1.4	0.6	1.5	-1.0
Dec.	5.5	1.0	4.5	1.5	0.0	1.5	1.2	0.0	1.2	2.8	1.0	1.8
2012 Jan.	8.3	0.4	7.9	7.5	0.0	7.5	0.0	0.1	-0.1	0.9	0.3	0.5
Feb.	1.1	1.4	-0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	-0.2	1.0	1.2	-0.1
Mar.	4.9	0.7	4.3	2.0	0.0	2.0	0.0	0.1	-0.1	2.9	0.6	2.3
Apr.	3.1	0.3	2.8	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.1	2.0	0.3	1.7
May	4.7	1.8	2.9	1.1	0.0	1.1	1.1	0.1	1.0	2.5	1.7	0.8
June	4.8	1.2	3.6	2.6	0.0	2.6	0.0	0.1	-0.1	2.2	1.1	1.1

C20 Gross issues of quoted shares by sector of the issuer

(EUR billions; transactions during the month; market values)

Source: ECB.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella¹⁾

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

Yön yli	Talletukset kotitalouksilta					Yön yli	Talletukset yrityksiltä			Repot	
	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset ²⁾			Määräaikaiset				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

Valmiusluotto-limiitit ja sekki- luotot	Pidennetyt luottokortti- luotot ³⁾	Kulutusluotot				Todel- linen vuosi- korko ⁴⁾	Asuntolainat				Todel- linen vuosi- korko ⁴⁾	Lainat yksityisille elikeinonharjoittajille ja yhtiökumppanuuksille		
		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Yli 10 vuotta		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Yli 1 ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi			Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ja enintään 10 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi			Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

Valmiusluotto-limiitit ja sekki- luotot	Muut enintään 250 000 euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan						Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan						
	Vaihtuva korko ja enintään 3 kk	Yli 3 kk ja enintään 1 vuosi	Yli 1 ja enintään 3 vuotta	Yli 3 ja enintään 5 vuotta	Yli 5 ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 3 kk	Yli 3 kk ja enintään 1 vuosi	Yli 1 ja enintään 3 vuotta	Yli 3 ja enintään 5 vuotta	Yli 5 ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisien talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.
- 3) Ei sisällä luottokorttien maksuaikaluoitoja eli lainoja, jotka on myönnetty 0 prosentin korolla laskutuskauden aikana.
- 4) Todellinen vuosikorko vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät korot ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut ja vakuuskulut.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents ¹⁾

(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

1. Interest rates on deposits (new business)

	Deposits from households						Deposits from non-financial corporations				Repos
	Overnight	With an agreed maturity of:			Redeemable at notice of: ²⁾		Overnight	With an agreed maturity of:			
		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2011 Aug.	0.54	2.73	3.16	2.99	1.74	1.93	0.68	1.64	2.69	2.99	1.42
Sep.	0.55	2.73	3.15	2.92	1.76	1.94	0.69	1.71	2.72	2.79	1.47
Oct.	0.55	2.88	3.17	3.14	1.77	1.96	0.69	1.67	2.74	2.72	1.65
Nov.	0.55	2.78	3.08	3.03	1.78	1.96	0.66	1.47	2.61	2.85	1.62
Dec.	0.54	2.78	3.20	3.06	1.79	1.97	0.65	1.50	2.76	2.90	1.38
2012 Jan.	0.53	2.94	3.49	3.15	1.81	1.96	0.61	1.27	2.95	2.92	1.23
Feb.	0.52	2.90	3.38	3.16	1.81	1.96	0.59	1.22	2.96	3.01	1.05
Mar.	0.51	2.88	3.04	3.03	1.79	1.95	0.59	1.25	2.75	2.98	0.97
Apr.	0.49	2.82	2.92	2.84	1.76	1.95	0.55	1.10	2.70	3.07	1.28
May	0.48	2.65	2.70	2.68	1.74	1.91	0.55	1.01	2.31	2.75	0.93
June	0.47	2.72	2.73	2.63	1.73	1.88	0.52	1.04	2.32	2.69	0.98
July	0.45	2.80	2.89	2.61	1.70	1.85	0.48	1.01	2.01	2.53	1.26

2. Interest rates on loans to households (new business)

	Revolving loans and overdrafts	Extended credit card debt ³⁾	Consumer credit				Lending for house purchase				Lending to sole proprietors and unincorporated partnerships			
			By initial rate fixation			APRC ⁴⁾	By initial rate fixation			APRC ⁴⁾	By initial rate fixation			
			Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years		Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years		Over 10 years	Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011 Aug.	8.31	17.10	5.34	6.54	7.97	7.57	3.47	3.96	4.20	4.15	4.16	3.95	4.96	4.39
Sep.	8.41	17.18	5.77	6.57	7.94	7.64	3.41	3.86	4.02	4.02	4.02	3.97	4.86	4.21
Oct.	8.43	17.17	5.60	6.53	7.94	7.54	3.44	3.79	3.86	3.94	3.95	3.98	4.76	4.16
Nov.	8.41	17.11	5.56	6.47	7.78	7.39	3.43	3.74	3.84	3.94	3.96	4.22	4.93	4.02
Dec.	8.37	17.08	5.27	6.44	7.64	7.16	3.49	3.74	3.81	3.95	4.02	4.13	4.84	3.92
2012 Jan.	8.46	17.06	5.62	6.58	8.08	7.57	3.50	3.71	3.75	4.03	4.03	3.88	4.76	3.93
Feb.	8.41	17.05	5.70	6.58	8.09	7.63	3.44	3.64	3.70	3.95	3.92	3.86	4.71	4.04
Mar.	8.39	16.98	5.55	6.44	7.94	7.45	3.31	3.57	3.61	3.91	3.83	3.73	4.74	3.90
Apr.	8.26	17.10	5.43	6.31	7.95	7.35	3.20	3.58	3.59	3.96	3.79	3.65	4.68	3.89
May	8.26	17.10	5.65	6.39	7.95	7.48	3.14	3.54	3.53	3.84	3.72	3.80	4.74	3.83
June	8.25	17.06	5.61	6.27	7.73	7.27	3.11	3.48	3.46	3.69	3.66	3.61	4.73	3.71
July	8.14	17.01	5.77	6.26	7.82	7.37	3.09	3.39	3.31	3.62	3.58	3.64	4.45	3.49

3. Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)

	Revolving loans and overdrafts	Other loans of up to EUR 0.25 million by initial rate fixation						Other loans of over EUR 1 million by initial rate fixation					
		Floating rate and up to 3 months	Over 3 months and up to 1 year	Over 1 and up to 3 years	Over 3 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years	Floating rate and up to 3 months	Over 3 months and up to 1 year	Over 1 and up to 3 years	Over 3 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2011 Aug.	4.49	4.44	4.94	4.85	5.03	4.58	4.35	2.79	3.56	3.64	3.99	3.87	4.06
Sep.	4.54	4.59	4.94	4.79	4.94	4.46	4.31	2.84	3.44	3.69	3.63	3.64	3.74
Oct.	4.61	4.70	5.10	4.86	4.99	4.56	4.27	2.98	3.54	3.78	3.89	3.60	3.71
Nov.	4.61	4.77	5.26	4.98	5.10	4.65	4.26	2.80	3.65	3.42	3.92	3.60	3.71
Dec.	4.66	4.89	5.15	4.98	5.05	4.59	4.27	3.04	3.74	3.11	3.95	3.73	3.75
2012 Jan.	4.64	4.93	5.35	4.78	5.04	4.40	4.33	2.66	3.70	3.06	3.45	2.70	3.80
Feb.	4.59	4.86	5.25	4.74	5.02	4.65	4.41	2.50	3.76	3.36	3.89	3.77	3.64
Mar.	4.61	4.81	5.17	4.66	5.00	4.63	4.32	2.39	3.43	3.06	3.09	3.37	3.57
Apr.	4.46	4.96	5.09	4.61	4.85	4.57	4.39	2.39	3.52	3.43	3.40	3.51	3.59
May	4.43	4.82	5.11	4.60	4.84	4.49	4.20	2.37	3.75	3.41	3.48	3.60	3.51
June	4.40	4.81	5.03	4.58	4.76	4.41	4.16	2.44	3.20	3.44	3.03	3.34	3.22
July	4.30	4.86	5.17	4.58	4.56	4.13	4.12	2.24	3.30	3.60	3.13	3.20	3.45

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector, since the outstanding amounts of non-financial corporations are negligible compared with those of the household sector when all participating Member States are combined.

3) This instrument category excludes convenience credit card debt, i.e. credit granted at an interest rate of 0% during the billing cycle.

4) The annual percentage rate of charge (APRC) covers the total cost of a loan. The total cost comprises both an interest rate component and a component incorporating other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents and guarantees.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella¹⁾,²⁾
(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

4. Talletuskorot (kannat)

	Talletukset kotitalouksilta				Talletukset yrityksiltä			Repot	
	Yön yli ²⁾	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset ^{2),3)}		Yön yli ²⁾	Määräaikaiset		
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 2 vuotta		Yli 2 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

5. Lainakorot (kannat)

	Kotitalouslainat					Yrityslainat			
	Asuntolainat maturiteetin mukaan			Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan		
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

K21 Uudet määräaikaistalletukset
(vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitaloudet, enintään 1 vuosi
- Yritykset, enintään 1 vuosi
- Kotitaloudet, yli 2 vuotta
- Yritykset, yli 2 vuotta

K22 Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat (vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitalouksien kulutusluotot
- Kotitalouksien asuntolainat
- Yrityslainat, enintään 1 milj. euroa
- Yrityslainat, yli 1 milj. euroa

Lähde: EKP

* Tietojen lähde ja alaviitteet: katso s. T42.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents ¹⁾, *
(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

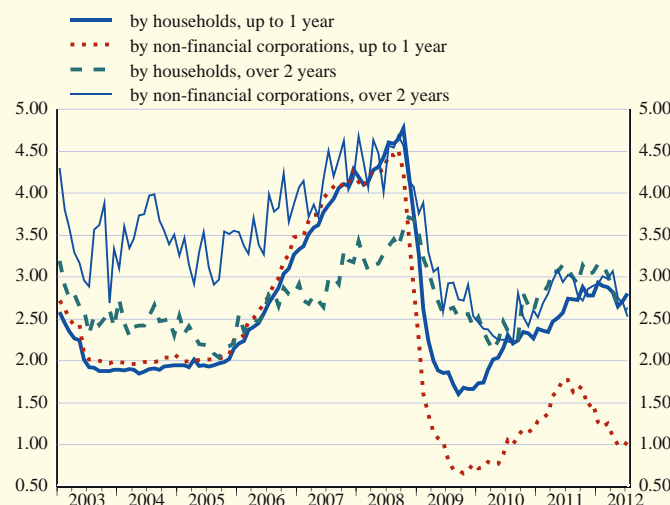
4. Interest rates on deposits (outstanding amounts)

	Deposits from households					Deposits from non-financial corporations			Repos
	Overnight ²⁾	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of: ^{2),3)}		Overnight ²⁾	With an agreed maturity of:		
		Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011 Aug.	0.54	2.59	2.77	1.74	1.93	0.68	2.12	3.14	1.97
Sep.	0.55	2.62	2.79	1.76	1.94	0.69	2.14	3.15	2.07
Oct.	0.55	2.66	2.78	1.77	1.96	0.69	2.16	3.14	2.15
Nov.	0.55	2.70	2.80	1.78	1.96	0.66	2.17	3.16	2.24
Dec.	0.54	2.73	2.78	1.79	1.97	0.65	2.14	3.13	2.37
2012 Jan.	0.53	2.76	2.78	1.81	1.96	0.61	2.10	3.16	2.46
Feb.	0.52	2.79	2.80	1.81	1.96	0.59	2.08	3.20	2.62
Mar.	0.51	2.81	2.81	1.79	1.95	0.59	2.00	3.13	2.58
Apr.	0.49	2.78	2.82	1.76	1.95	0.55	1.96	3.09	2.57
May	0.48	2.76	2.80	1.74	1.91	0.55	1.91	3.06	2.39
June	0.47	2.73	2.82	1.73	1.88	0.52	1.88	3.08	2.48
July	0.45	2.72	2.78	1.70	1.85	0.48	1.83	3.04	2.47

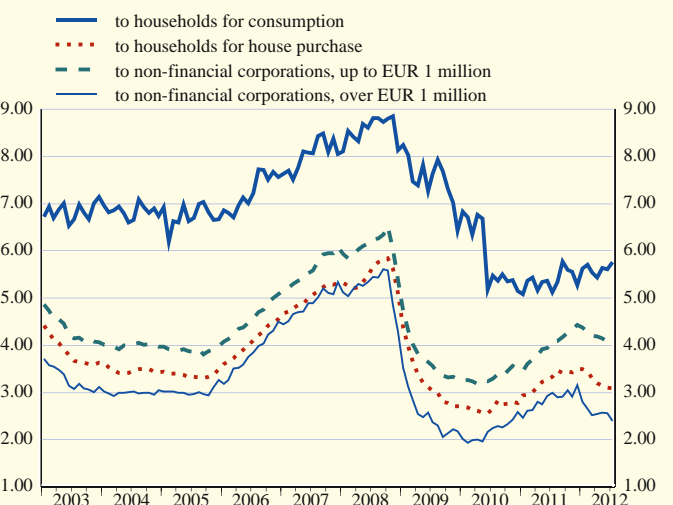
5. Interest rates on loans (outstanding amounts)

	Loans to households						Loans to non-financial corporations		
	Lending for house purchase with a maturity of:			Consumer credit and other loans with a maturity of:			With a maturity of:		
	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011 Aug.	4.06	3.78	3.89	8.07	6.42	5.31	4.06	3.84	3.72
Sep.	4.13	3.79	3.92	8.14	6.48	5.32	4.11	3.85	3.73
Oct.	4.12	3.78	3.91	8.17	6.44	5.33	4.19	3.86	3.74
Nov.	4.12	3.77	3.91	8.09	6.44	5.34	4.20	3.89	3.75
Dec.	4.12	3.74	3.89	8.11	6.43	5.31	4.26	3.87	3.72
2012 Jan.	4.06	3.71	3.87	8.14	6.40	5.29	4.24	3.82	3.68
Feb.	4.04	3.69	3.86	8.09	6.39	5.27	4.18	3.78	3.67
Mar.	4.03	3.68	3.85	8.07	6.37	5.25	4.16	3.66	3.60
Apr.	3.93	3.64	3.80	7.97	6.31	5.20	4.05	3.61	3.54
May	3.88	3.62	3.77	7.95	6.29	5.16	3.99	3.58	3.50
June	3.86	3.60	3.76	7.83	6.30	5.14	3.96	3.53	3.46
July	3.80	3.54	3.72	7.78	6.26	5.08	3.89	3.47	3.40

C21 New deposits with an agreed maturity
(percentages per annum excluding charges; period averages)

C22 New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation
(percentages per annum excluding charges; period averages)

Source: ECB.

* For the source of the data in the table and the related footnotes, please see page S42.

4.6 Rahamarkkinakorot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvoja)

Euroalue ^{1), 2)}					Yhdysvallat	Japani
Yön yli -talletukset (EONIA)	1 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (EURIBOR)	6 kk:n talletukset (EURIBOR)	12 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)
1	2	3	4	5	6	7

K23 Euroalueen rahamarkkinakorot^{1), 2)} (kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

— 1 kk:n korko
- - - 3 kk:n korko
- - - 12 kk:n korko

K24 Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot (kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

— Euroalue^{1), 2)}
- - - Japani
- - - Yhdysvallat

Lähde: EKP.

1) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

4.6 Money market interest rates

(percentages per annum; period averages)

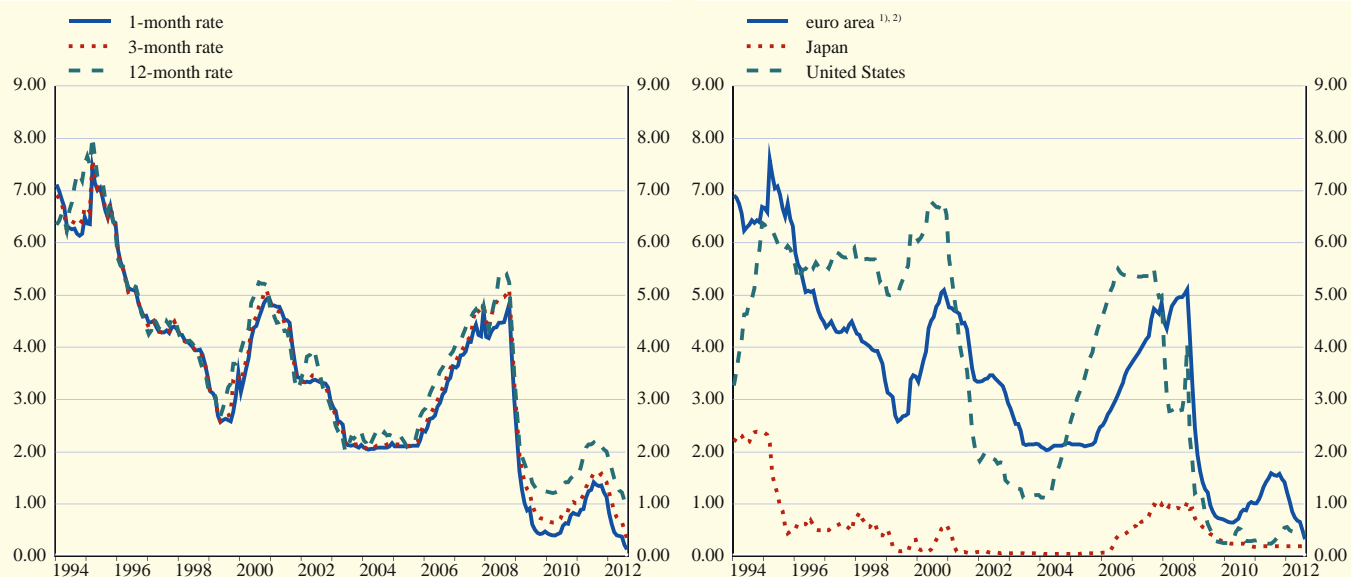
	Euro area ^{1),2)}					United States	Japan
	Overnight deposits (EONIA)	1-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (EURIBOR)	6-month deposits (EURIBOR)	12-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (LIBOR)	3-month deposits (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2009	0.71	0.89	1.22	1.43	1.61	0.69	0.47
2010	0.44	0.57	0.81	1.08	1.35	0.34	0.23
2011	0.87	1.18	1.39	1.64	2.01	0.34	0.19
2011 Q2	1.04	1.22	1.42	1.70	2.13	0.26	0.20
Q3	0.97	1.38	1.56	1.77	2.11	0.30	0.19
Q4	0.79	1.24	1.50	1.72	2.05	0.48	0.20
2012 Q1	0.37	0.64	1.04	1.34	1.67	0.51	0.20
Q2	0.34	0.39	0.69	0.98	1.28	0.47	0.20
2011 Aug.	0.91	1.37	1.55	1.75	2.10	0.29	0.19
Sep.	1.01	1.35	1.54	1.74	2.07	0.35	0.19
Oct.	0.96	1.36	1.58	1.78	2.11	0.41	0.19
Nov.	0.79	1.23	1.48	1.71	2.04	0.48	0.20
Dec.	0.63	1.14	1.43	1.67	2.00	0.56	0.20
2012 Jan.	0.38	0.84	1.22	1.50	1.84	0.57	0.20
Feb.	0.37	0.63	1.05	1.35	1.68	0.50	0.20
Mar.	0.36	0.47	0.86	1.16	1.50	0.47	0.20
Apr.	0.35	0.41	0.74	1.04	1.37	0.47	0.20
May	0.34	0.39	0.68	0.97	1.27	0.47	0.20
June	0.33	0.38	0.66	0.93	1.22	0.47	0.20
July	0.18	0.22	0.50	0.78	1.06	0.45	0.20
Aug.	0.11	0.13	0.33	0.61	0.88	0.43	0.19

C23 Euro area money market rates ^{1),2)}

(monthly averages; percentages per annum)

C24 3-month money market rates

(monthly averages; percentages per annum)

Source: ECB.

- 1) Before January 1999 synthetic euro area rates were calculated on the basis of national rates weighted by GDP. For further information, see the General Notes.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

4.7 Euroalueen tuottokäyrät¹⁾

(AAA-luokituksen saaneet euroalueen valtioiden joukkolainat, ajanjakson lopun havaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

Korot (spot)								Välittömät termiinkorot			
3 kk	1 v	2 v	5 v	7 v	10 v	10 v– 3kk (korkoero)	10 v– 2 v (korkoero)	1 v	2 v	5 v	10 v
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K25 Euroalueen tuottokäyrät (spot)²⁾

(vuotuisina prosentteina, kuukauden lopun havaintoja)

— Elokuu 2012
 Heinäkuu 2012
 - - - Kesäkuu 2012

K26 Euroalueen korot ja korkoerot (spot)²⁾

(päivähavaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

— 1 vuoden korko (vasen asteikko)
 10 vuoden korko (vasen asteikko)
 - - - 10 vuoden ja 3 kuukauden korkojen ero (oikea asteikko)
 — 10 ja 2 vuoden korkojen ero (oikea asteikko)

Lähteet: EuroMTS:n tausta-aineistoon perustuvat EKP:n laskelmat ja Fitch Ratingsin luottoluokitukset.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Sisältää AAA-luokituksen saaneet euroalueen valtioiden joukkolainat.

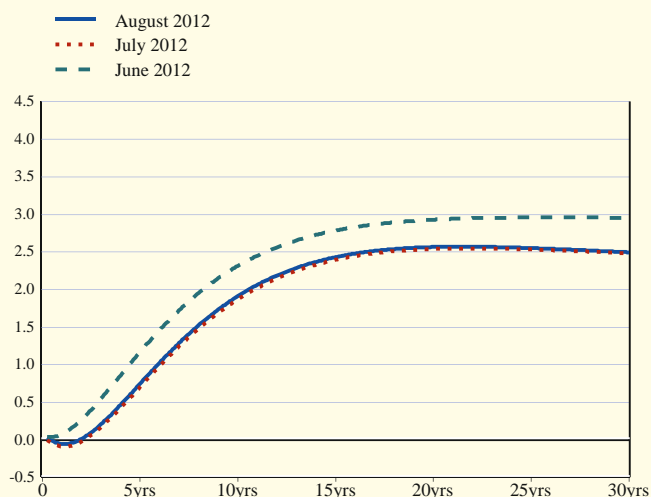
4.7 Euro area yield curves ¹⁾

(AAA-rated euro area central government bonds; end of period; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

	Spot rates								Instantaneous forward rates			
	3 months	1 year	2 years	5 years	7 years	10 years	10 years - 3 months (spread)	10 years - 2 years (spread)	1 year	2 years	5 years	10 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	0.38	0.81	1.38	2.64	3.20	3.76	3.38	2.38	1.41	2.44	4.27	5.20
2010	0.49	0.60	0.93	2.15	2.78	3.36	2.87	2.43	0.85	1.70	3.99	4.69
2011	0.00	0.09	0.41	1.56	2.13	2.65	2.65	2.24	0.32	1.15	3.24	3.84
2011 Q3	0.27	0.47	0.75	1.55	1.99	2.48	2.21	1.74	0.74	1.31	2.77	3.79
Q4	0.00	0.09	0.41	1.56	2.13	2.65	2.65	2.24	0.32	1.15	3.24	3.84
2012 Q1	0.07	0.16	0.39	1.36	1.95	2.60	2.53	2.21	0.34	0.95	2.97	4.26
Q2	0.04	0.08	0.27	1.17	1.73	2.32	2.27	2.05	0.20	0.76	2.69	3.82
2011 Aug.	0.61	0.67	0.86	1.69	2.21	2.76	2.15	1.90	0.80	1.33	3.09	4.22
Sep.	0.27	0.47	0.75	1.55	1.99	2.48	2.21	1.74	0.74	1.31	2.77	3.79
Oct.	0.38	0.54	0.81	1.71	2.22	2.79	2.41	1.98	0.78	1.39	3.12	4.29
Nov.	0.20	0.38	0.74	1.92	2.51	3.07	2.87	2.33	0.69	1.53	3.64	4.41
Dec.	0.00	0.09	0.41	1.56	2.13	2.65	2.65	2.24	0.32	1.15	3.24	3.84
2012 Jan.	0.11	0.21	0.45	1.44	2.03	2.67	2.55	2.22	0.39	1.03	3.07	4.26
Feb.	0.11	0.15	0.37	1.39	1.99	2.59	2.49	2.22	0.29	0.95	3.06	4.06
Mar.	0.07	0.16	0.39	1.36	1.95	2.60	2.53	2.21	0.34	0.95	2.97	4.26
Apr.	0.03	0.10	0.32	1.26	1.84	2.47	2.44	2.15	0.26	0.85	2.84	4.10
May	0.07	0.05	0.17	0.89	1.36	1.89	1.82	1.72	0.10	0.52	2.17	3.23
June	0.04	0.08	0.27	1.17	1.73	2.32	2.27	2.05	0.20	0.76	2.69	3.82
July	0.00	-0.09	-0.02	0.71	1.25	1.87	1.87	1.89	-0.11	0.26	2.12	3.52
Aug.	0.03	-0.05	0.01	0.75	1.29	1.91	1.88	1.90	-0.08	0.30	2.17	3.55

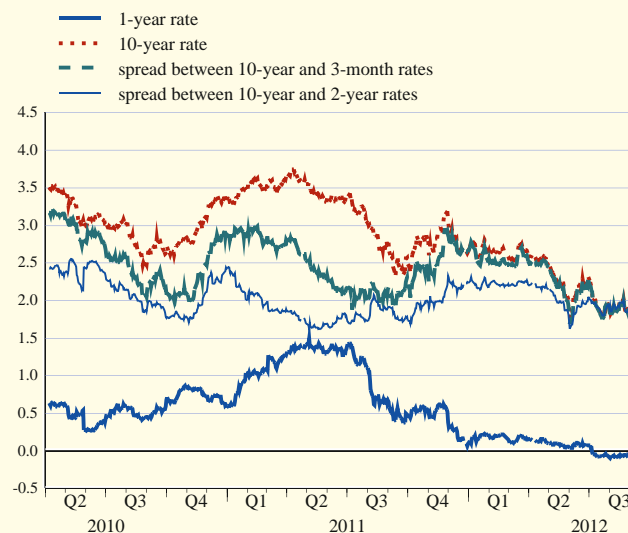
C25 Euro area spot yield curves ²⁾

(percentages per annum; end of period)

C26 Euro area spot rates and spreads ²⁾

(daily data; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

Sources: ECB calculations based on underlying data provided by EuroMTS and ratings provided by Fitch Ratings.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) Data cover AAA-rated euro area central government bonds.

4.8 Osakeindeksit

(indeksit pisteinä, ajanjakson keskiarvoja)

Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit ¹⁾												Yhdys- vallat	Japani
Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit										Standard &P oor's 500 -indeksi	Nikkei 225 -indeksi
Laaja indeksi	50 yritystä	Raaka- aineet	Kuluttaja- palvelut	Kulutus- tavarat	Oljy ja kaasu	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleis- hyödylliset yhtiöt	Tele- viestintä	Terveysden- hoito	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		

K27 Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(tammikuu 1994 = 100, kuukausikeskiarvoja)

- Dow Jones EURO Stoxx (laaja indeksi)¹⁾
- Standard & Poor's 500
- Nikkei 225

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

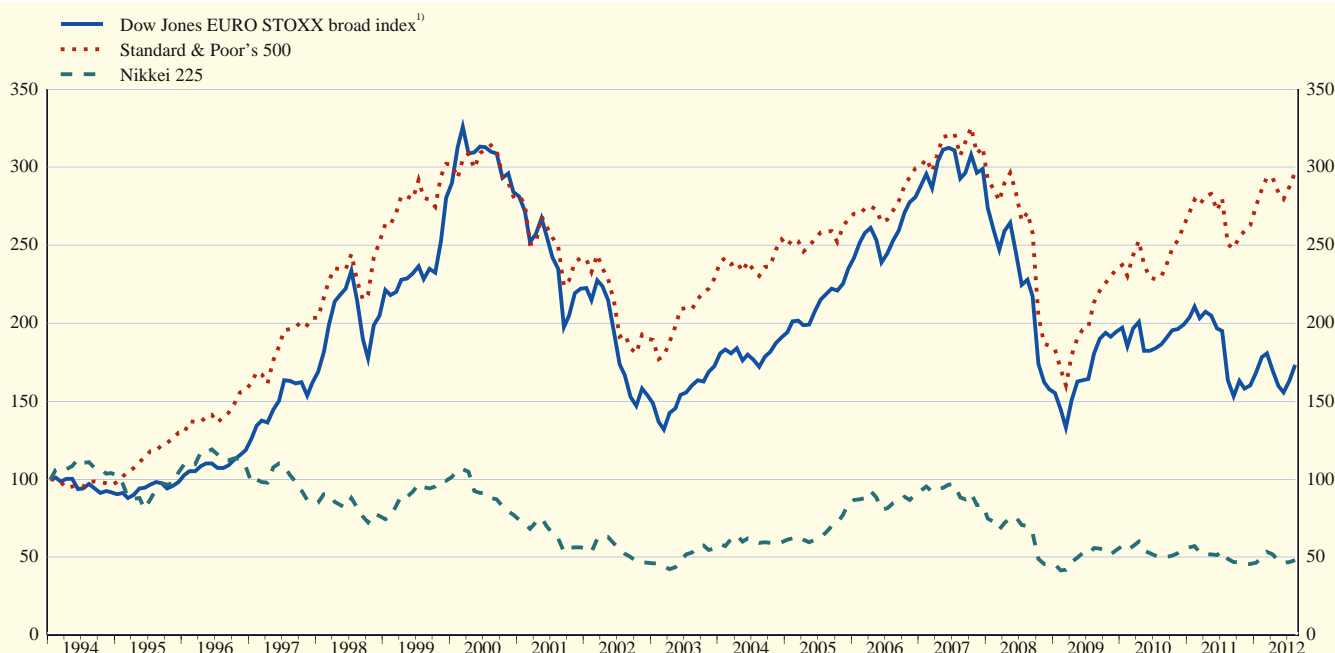
4.8 Stock market indices

(index levels in points; period averages)

	Dow Jones EURO STOXX indices ¹⁾												United States	Japan
	Benchmark		Main industry indices										Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	Broad index	50	Basic materials	Consumer services	Consumer goods	Oil and gas	Financials	Industrials	Technology	Utilities	Telecoms	Health care		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2009	234.2	2,521.0	353.2	140.5	244.5	293.5	172.1	269.7	200.7	353.7	380.4	363.5	946.2	9,321.6
2010	265.5	2,779.3	463.1	166.2	323.4	307.2	182.8	337.6	224.1	344.9	389.6	408.4	1,140.0	10,006.5
2011	256.0	2,611.0	493.4	158.1	351.2	311.6	152.6	349.4	222.5	301.7	358.4	432.7	1,267.6	9,425.4
2011 Q2	281.2	2,862.7	552.0	169.6	370.7	328.8	175.2	391.5	239.7	333.7	385.0	448.4	1,318.3	9,609.4
Q3	236.0	2,381.6	463.7	146.0	341.5	282.0	133.8	323.0	199.8	270.2	333.0	435.0	1,225.3	9,246.3
Q4	222.4	2,277.8	427.1	142.1	327.1	295.5	117.2	296.6	201.8	256.5	320.3	432.4	1,225.7	8,580.6
2012 Q1	243.7	2,473.6	499.1	150.3	372.3	324.6	129.7	333.3	221.7	253.7	300.6	480.6	1,348.8	9,295.3
Q2	224.0	2,226.2	472.5	140.8	370.7	285.3	108.2	311.6	207.4	223.4	261.9	493.2	1,349.7	9,026.5
2011 Aug.	226.9	2,297.2	443.7	141.1	329.7	268.6	129.0	307.3	189.7	258.4	329.3	420.7	1,185.3	9,072.9
Sep.	212.6	2,124.3	401.4	137.0	312.8	262.4	113.3	289.2	190.1	246.7	311.1	419.0	1,173.9	8,695.4
Oct.	226.1	2,312.3	424.8	142.4	325.6	290.2	123.1	302.3	203.0	269.9	334.1	426.1	1,207.2	8,733.6
Nov.	219.2	2,239.6	423.6	141.5	325.9	293.5	112.8	292.2	205.7	250.6	316.6	423.3	1,226.4	8,506.1
Dec.	222.2	2,283.3	433.2	142.4	329.9	302.9	115.9	295.5	196.6	249.3	310.3	448.4	1,243.3	8,506.0
2012 Jan.	233.4	2,382.1	477.6	146.9	351.8	317.3	120.4	319.2	206.9	248.8	305.0	473.6	1,300.6	8,616.7
Feb.	247.2	2,508.2	507.2	152.1	377.3	327.0	134.4	336.3	223.9	254.6	300.1	477.6	1,352.5	9,242.3
Mar.	250.7	2,532.2	512.9	152.0	388.0	329.5	134.6	344.6	234.3	257.7	296.7	490.5	1,389.2	9,962.3
Apr.	235.0	2,340.8	497.6	145.9	380.9	301.1	116.8	327.8	221.2	237.7	275.2	488.5	1,386.4	9,627.4
May	221.9	2,198.5	469.5	139.7	373.7	281.6	105.0	310.4	204.5	218.9	261.4	492.0	1,341.3	8,842.5
June	216.2	2,152.7	453.1	137.4	358.3	275.1	104.0	298.4	198.0	215.4	250.4	498.9	1,323.5	8,638.1
July	226.5	2,258.4	479.1	145.8	379.4	290.4	106.5	313.9	204.4	224.3	257.3	534.2	1,359.8	8,760.7
Aug.	240.5	2,424.5	509.4	154.6	399.7	313.0	116.8	330.3	220.8	231.8	265.7	552.5	1,403.4	8,949.9

C27 Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225

(January 1994 = 100; monthly averages)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset (vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

	Yhteensä					Kokonaisindeksi (kp., prosenttimuutos edellisestä ajanjaksosta)						Lisätieto: Hallinnollisesti säännellyt hinnat ²⁾	
	Indeksi: 2005 = 100	Yhteensä		Tavarat	Palvelut	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia (ei-kp.)	Palvelut	Kokonaisindeksi pl. hallinnollisesti säännellyt hinnat	Hallinnollisesti säännellyt hinnat
		Yhteensä	Yhteensä pl. jalostamattomat elintarvikkeet ja energia										
Osuus vuonna 2011, %													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

	Tavarat						Palvelut					
	Elintarvikkeet (sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet)			Teollisuustuotteet			Asuminen	Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut	
	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Yhteensä	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia						Vuokrat
Osuus vuonna 2011, %												
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n arviot. Nämä tiedot ovat koeluoteisia ja siksi vain likimääräisiä arvioita, koska hallinnollisesti säänneltyjen hintojen muutoksia ei voi täysin eristää muiden tekijöiden vaikutuksista. Indikaattorin laskentatavasta tarkemmin osoitteessa <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>.
- Arvio perustuu alustaviin kansallisiin tietoihin, jotka yleensä kattavat noin 95 % euroalueesta, ja energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Harmonised Index of Consumer Prices ¹⁾

	Total					Total (s.a.; percentage change vis-à-vis previous period)						Memo item: Administered prices ²⁾	
	Index: 2005 = 100	Total		Goods	Services	Total	Processed food	Unprocessed food	Non-energy industrial goods	Energy (n.s.a.)	Services	Total HICP excluding administered prices	Administered prices
		Total excl. unprocessed food and energy											
% of total in 2012	100.0	100.0	81.8	58.5	41.5	100.0	11.9	7.2	28.5	11.0	41.5	88.2	11.8
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2008	107.8	3.3	2.4	3.8	2.6	-	-	-	-	-	-	3.4	2.7
2009	108.1	0.3	1.3	-0.9	2.0	-	-	-	-	-	-	0.1	1.8
2010	109.8	1.6	1.0	1.8	1.4	-	-	-	-	-	-	1.6	1.5
2011	112.8	2.7	1.7	3.3	1.8	-	-	-	-	-	-	2.6	3.5
2011 Q2	113.1	2.8	1.8	3.3	1.9	0.8	1.1	0.4	0.3	2.8	0.6	2.6	3.6
Q3	112.9	2.7	1.7	3.2	2.0	0.4	1.1	-0.1	-0.1	0.4	0.5	2.6	3.5
Q4	114.1	2.9	2.0	3.7	1.9	0.7	1.1	1.0	0.9	1.5	0.3	2.9	3.5
2012 Q1	114.3	2.7	1.9	3.3	1.8	0.8	0.7	0.6	0.1	4.1	0.5	2.6	3.4
Q2	115.9	2.5	1.8	3.0	1.7	0.5	0.6	0.7	0.2	1.0	0.5	2.3	3.4
2012 Mar.	115.5	2.7	1.9	3.3	1.8	0.3	0.2	0.2	0.2	1.6	0.1	2.6	3.3
Apr.	116.0	2.6	1.9	3.2	1.7	0.3	0.2	0.0	0.1	1.1	0.3	2.5	3.3
May	115.9	2.4	1.8	2.9	1.8	-0.1	0.2	0.0	0.0	-1.4	0.1	2.3	3.4
June	115.8	2.4	1.8	2.8	1.7	0.0	0.1	1.0	0.0	-1.7	0.2	2.2	3.4
July	115.1	2.4	1.9	2.8	1.8	0.2	0.1	-0.3	-0.1	0.9	0.3	2.2	3.8
Aug. ³⁾	.	2.6

	Goods						Services					
	Food (incl. alcoholic beverages and tobacco)			Industrial goods			Housing	Transport	Communication	Recreation and personal	Miscellaneous	
	Total	Processed food	Unprocessed food	Total	Non-energy industrial goods	Energy						Rents
% of total in 2012	19.1	11.9	7.2	39.5	28.5	11.0	10.1	6.0	6.5	3.1	14.5	7.3
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2008	5.1	6.1	3.5	3.1	0.8	10.3	2.3	1.9	3.9	-2.2	3.2	2.5
2009	0.7	1.1	0.2	-1.7	0.6	-8.1	2.0	1.8	2.9	-1.0	2.1	2.1
2010	1.1	0.9	1.3	2.2	0.5	7.4	1.8	1.5	2.3	-0.8	1.0	1.5
2011	2.7	3.3	1.8	3.7	0.8	11.9	1.8	1.4	2.9	-1.3	2.0	2.1
2011 Q2	2.6	3.0	1.9	3.7	1.0	11.5	1.9	1.4	3.2	-1.0	2.0	2.1
Q3	2.8	3.7	1.3	3.4	0.4	12.0	1.8	1.5	3.3	-1.8	2.3	2.1
Q4	3.3	4.2	1.8	3.9	1.2	11.5	1.7	1.4	3.0	-1.8	2.2	2.1
2012 Q1	3.2	4.0	2.0	3.3	1.1	9.1	1.7	1.5	2.9	-2.7	2.1	2.4
Q2	3.0	3.5	2.3	2.9	1.3	7.2	1.7	1.4	2.7	-3.1	2.2	2.0
2012 Feb.	3.3	4.1	2.2	3.4	1.0	9.5	1.7	1.5	2.8	-3.0	2.2	2.4
Mar.	3.3	3.9	2.2	3.4	1.4	8.5	1.7	1.4	3.1	-2.8	2.0	2.2
Apr.	3.1	3.7	2.1	3.2	1.3	8.1	1.7	1.5	2.5	-3.1	2.3	2.1
May	2.8	3.4	1.8	3.0	1.3	7.3	1.7	1.4	2.7	-3.3	2.4	2.0
June	3.2	3.2	3.1	2.6	1.3	6.1	1.7	1.4	3.0	-2.8	2.1	2.0
July	2.9	2.9	2.9	2.8	1.5	6.1	1.9	1.6	2.9	-3.1	2.3	1.9

Sources: Eurostat and ECB calculations.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) These experimental statistics can only provide an approximate measure of price administration, since changes in administered prices cannot be fully isolated from other influences. Please refer to Eurostat's website (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>) for a note explaining the methodology used in the compilation of this indicator.
- 3) Estimate based on provisional national releases, which usually cover around 95% of the euro area, as well as on early information on energy prices.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

2. Teollisuuden, rakentamisen ja asuinkiinteistöjen hinnat

Osuus vuonna 2005, %	Teollisuuden tuottajahinnat ilman rakentamista									Rakentaminen ¹⁾	Asuinkiinteistöjen hinnat ²⁾	
	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100)	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita						Energia			
			Tehdas-teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutustavarat					
							Yhteensä	Kestävät				Ei-kestävät
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

3. Raaka-aineiden hinnat ja bruttokansantuotteen deflaattorit

Osuus, %	Öljyn hinta ³⁾ (euroa/barreli)	Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat						BKT:n deflaattorit							
		Tuonnin mukaan painotettu ⁴⁾			Käytön mukaan painotettu ⁵⁾			Yhteensä (indeksi: 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Kotimainen kysyntä				Vienti ⁶⁾	Tuonti ⁶⁾
		Yhteensä	Elin-tarvik-keet	Muut kuin elin-tarvik-keet	Yhteensä	Elin-tarvik-keet	Muut kuin elin-tarvik-keet			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodustus		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

Lähteet: Eurostat, Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 7 ja osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 8–15), Thomson Reutersin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 1) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 12 ja osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 2–7).

- 1) Asuinrakennusten osalta panoshinnat.
- 2) Yhdenmukaistamattomiin kansallisiin lähteisiin perustuvia koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).
- 3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).
- 4) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 tuonnin rakenteen perusteella.
- 5) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 kotimaisen kysynnän (kotimaisen tuotannon ja tuonnin summa vähennettynä viennillä) perusteella. Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).
- 6) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan.

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

2. Industry, construction and residential property prices

	Industrial producer prices excluding construction										Construct- ion ¹⁾	Residential property prices ²⁾
	Total (index: 2005 = 100)	Total		Industry excluding construction and energy						Energy		
		Manu- facturing	Total	Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods						
						Total	Durable	Non-durable				
% of total in 2005	100.0	100.0	82.8	75.6	30.0	22.0	23.7	2.7	21.0	24.4		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2008	114.4	6.1	4.8	3.4	3.9	2.1	3.9	2.8	4.1	14.2	3.8	1.9
2009	108.6	-5.1	-5.4	-2.9	-5.3	0.4	-2.1	1.2	-2.5	-11.8	0.1	-3.2
2010	111.7	2.9	3.4	1.6	3.5	0.3	0.4	0.9	0.3	6.4	1.9	1.1
2011	118.3	5.9	5.5	3.8	5.9	1.4	3.1	2.1	3.3	11.9	3.3	1.0
2011 Q2	118.5	6.3	5.8	4.3	6.8	1.3	3.4	1.9	3.7	11.9	3.0	1.1
Q3	118.9	5.9	5.5	3.8	5.6	1.5	3.3	2.2	3.5	11.8	3.3	1.0
Q4	119.3	5.1	4.5	2.9	3.4	1.5	3.3	2.5	3.4	11.4	2.9	-0.2
2012 Q1	121.0	3.7	3.0	1.7	1.2	1.2	2.9	2.3	3.0	9.5	1.9	-1.0
Q2	121.1	2.2	1.7	1.1	0.4	1.2	2.0	1.9	2.0	5.9	1.6	.
2012 Feb.	121.0	3.7	3.0	1.7	1.1	1.2	2.9	2.4	3.0	9.9	-	-
Mar.	121.7	3.5	2.6	1.6	0.9	1.2	2.8	2.3	2.8	9.0	-	-
Apr.	121.7	2.6	2.0	1.3	0.6	1.2	2.2	2.0	2.3	6.7	-	-
May	121.2	2.3	1.8	1.1	0.5	1.3	1.9	1.9	1.9	6.3	-	-
June	120.5	1.8	1.1	0.9	0.1	1.1	1.8	1.9	1.9	4.7	-	-
July	121.0	1.8	1.3	0.9	0.0	1.0	2.0	1.9	2.1	4.8	-	-

3. Commodity prices and gross domestic product deflators

	Oil prices ³⁾ (EUR per barrel)	Non-energy commodity prices						GDP deflators							
		Import-weighted ⁴⁾			Use-weighted ⁵⁾			Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Domestic demand				Exports ⁶⁾	Imports ⁶⁾
		Total	Food	Non-food	Total	Food	Non-food			Total	Private consump- tion	Government consump- tion	Gross fixed capital formation		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2008	65.9	2.0	18.4	-4.4	-1.7	9.7	-8.6	106.2	2.0	2.6	2.7	2.7	2.3	2.4	3.9
2009	44.6	-18.5	-8.9	-23.1	-18.0	-11.4	-22.8	107.3	1.0	-0.1	-0.4	2.0	-0.3	-3.5	-6.3
2010	60.7	44.6	21.4	57.9	42.1	27.1	54.5	108.2	0.8	1.5	1.7	0.7	0.9	3.1	5.0
2011	79.7	12.2	22.4	7.7	12.8	20.7	7.5	109.5	1.2	2.0	2.5	1.0	2.0	3.6	5.7
2011 Q2	81.3	11.6	28.8	4.6	13.3	26.2	5.1	109.3	1.2	2.0	2.5	0.9	2.0	3.7	5.5
Q3	79.3	3.8	16.7	-1.6	4.9	11.6	0.3	109.6	1.2	2.0	2.4	1.1	2.1	3.1	5.2
Q4	80.7	-2.5	3.6	-5.2	-1.7	4.3	-6.0	109.9	1.3	2.0	2.5	1.3	2.0	2.7	4.6
2012 Q1	90.1	-5.8	-7.6	-4.9	-4.8	-3.7	-5.6	110.3	1.2	1.7	2.3	0.9	2.0	1.9	3.1
Q2	84.6	-1.1	-3.4	0.1	1.1	4.1	-1.2	110.7	1.3	1.7	2.0	0.9	1.6	1.5	2.4
2012 Mar.	94.2	-5.2	-8.1	-3.8	-3.6	-2.3	-4.6	-	-	-	-	-	-	-	-
Apr.	91.4	-3.8	-5.1	-3.1	-2.5	0.3	-4.5	-	-	-	-	-	-	-	-
May	86.0	-0.3	-2.9	1.1	2.4	5.3	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-
June	76.4	0.8	-2.1	2.3	3.4	6.7	0.9	-	-	-	-	-	-	-	-
July	83.4	4.7	11.6	1.3	7.1	17.4	-0.5	-	-	-	-	-	-	-	-
Aug.	90.5	6.4	11.4	3.9	8.6	16.3	2.6	-	-	-	-	-	-	-	-

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (column 7 in Table 2 in Section 5.1 and columns 8-15 in Table 3 in Section 5.1), ECB calculations based on Thomson Reuters data (column 1 in Table 3 in Section 5.1) and ECB calculations (column 12 in Table 2 in Section 5.1 and columns 2-7 in Table 3 in Section 5.1).

- 1) Input prices for residential buildings.
- 2) Experimental data based on non-harmonised national sources (see <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html> for further details).
- 3) Brent Blend (for one-month forward delivery).
- 4) Refers to prices expressed in euro. Weighted according to the structure of euro area imports in the period 2004-06.
- 5) Refers to prices expressed in euro. Weighted according to euro area domestic demand (domestic production plus imports minus exports) in the period 2004-06. Experimental data (see <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html> for details).
- 6) Deflators for exports and imports refer to goods and services and include cross-border trade within the euro area.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos)

4. Yksikkötyökustannukset, työvoimakustannukset työpanosta kohden ja työn tuottavuus

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

	Yhteensä (indeksi: 2000 = 100)	Yhteensä	Toimialoittain									
			Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energiantuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakenta- minen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemis- toiminta	Informaatio ja viestintä	Rahoitus- ja vakuutus- toiminta	Kiinteistö- alan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yksikkötyökustannukset ¹⁾												
Työvoimakustannukset työntekijää kohden												
Työn tuottavuus työntekijää kohden ²⁾												
Työvoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden												
Työn tuottavuus tehtyä työtuntia kohden ²⁾												

5. Työvoimakustannusindeksit³⁾

	Yhteensä (indeksi: 2008 = 100, kp.)	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialoittain			Lisätieto: Sopimus- palkka- indikaattori ⁴⁾
			Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva- maksut	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasun- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Osuus vuonna 2008, %								

Lähteet: Eurostat, Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukko 4) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 5 sarake 8).

1) Työvoimakustannukset (käyvin hinnoin) työntekijää kohden jaettuna työn tuottavuudella työntekijää kohden.

2) BKT yhteensä ja toimialoittainen arvonlisäys (määrä) työpanosta (työntekijää ja tehtyä työtuntia) kohden.

3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhuolto ja muualla luokittelemattomat palvelut. Kattavuuserojen vuoksi eräkohtaiset arvot eivät välttämättä täsmää kokonaissumman kanssa.

4) Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes)

4. Unit labour costs, compensation per labour input and labour productivity

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

	Total (index: 2005 = 100)	Total	By economic activity									
			Agriculture, forestry and fishing	Manufactu- ring, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommoda- tion and food services	Information and commu- nication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public admi- nistration, education, health and social work	Arts, enter- tainment and other services
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Unit labour costs ¹⁾												
2010	109.2	-0.9	4.4	-7.9	2.3	-1.1	-0.7	0.5	2.8	0.9	0.9	1.7
2011	110.2	0.9	-1.7	-0.2	0.2	0.7	2.6	1.4	3.4	3.0	0.8	1.1
2011 Q2	110.1	0.9	-1.9	-0.5	1.7	0.5	2.6	3.4	3.6	2.9	0.6	1.5
Q3	110.1	1.2	-3.0	-0.1	0.0	1.6	3.1	0.7	1.6	3.0	1.1	1.1
Q4	110.8	1.4	-2.0	2.1	-1.7	1.3	3.5	-0.5	4.1	3.4	0.9	1.2
2012 Q1	111.2	1.5	-2.4	3.0	1.1	1.7	3.9	0.3	1.3	1.9	0.6	1.6
Compensation per employee												
2010	111.6	1.7	2.4	3.7	1.2	1.7	2.7	2.1	3.4	0.5	1.0	1.3
2011	114.1	2.2	2.6	3.4	3.2	2.0	2.2	1.4	2.2	3.0	1.3	1.5
2011 Q2	114.0	2.2	2.2	4.1	2.7	1.7	1.9	2.5	2.5	2.9	1.1	1.4
Q3	114.2	2.3	2.5	3.3	2.8	2.2	2.6	1.8	2.0	3.3	1.5	1.5
Q4	114.8	2.2	2.3	2.5	3.6	2.1	2.4	0.1	2.1	3.5	1.7	2.4
2012 Q1	115.5	1.9	1.7	2.2	3.2	2.1	2.5	0.8	2.6	2.5	1.1	2.3
Labour productivity per person employed ²⁾												
2010	102.2	2.6	-1.9	12.6	-1.1	1.4	3.4	1.6	0.6	-0.4	0.0	-0.4
2011	103.6	1.3	4.4	3.6	3.0	1.3	-0.3	0.0	-1.1	0.0	0.5	0.3
2011 Q2	103.5	1.3	4.2	4.6	1.0	1.1	-0.7	-0.8	-1.0	0.0	0.6	-0.1
Q3	103.8	1.1	5.7	3.4	2.8	0.5	-0.5	1.1	0.4	0.3	0.4	0.4
Q4	103.6	0.8	4.4	0.4	5.5	0.8	-1.0	0.5	-1.9	0.0	0.8	1.2
2012 Q1	103.8	0.4	4.1	-0.8	2.0	0.3	-1.3	0.5	1.3	0.5	0.5	0.7
Compensation per hour worked												
2010	113.3	1.0	0.7	0.9	1.5	1.4	1.9	1.6	2.3	-0.2	0.7	1.3
2011	115.6	2.0	0.2	2.6	3.2	2.1	2.6	0.9	2.5	2.4	1.3	1.8
2011 Q2	115.8	2.5	1.5	3.5	3.3	2.2	3.2	2.3	3.6	2.9	1.5	2.2
Q3	115.7	2.2	0.4	2.9	2.8	2.0	2.6	1.2	2.0	2.6	1.8	2.0
Q4	116.6	2.1	0.6	2.6	4.1	2.0	2.8	-0.6	3.1	2.5	1.5	2.3
2012 Q1	116.8	2.1	4.4	2.1	4.2	2.3	2.6	1.2	5.4	2.6	0.7	2.7
Hourly labour productivity ²⁾												
2010	104.1	2.0	-2.7	9.7	-1.1	2.4	2.8	1.0	-0.6	-0.9	-0.2	-0.2
2011	105.5	1.3	3.6	3.0	2.9	1.6	0.0	-0.4	-0.7	-0.3	0.5	0.6
2011 Q2	105.7	1.7	4.7	4.4	1.6	1.9	0.4	-1.0	0.3	0.1	0.9	0.6
Q3	105.6	1.1	5.8	3.2	2.5	0.6	-0.7	0.6	-0.1	-0.2	0.7	0.5
Q4	105.7	0.8	3.9	0.6	5.7	0.9	-0.7	0.2	-0.7	-0.6	0.6	1.0
2012 Q1	105.6	0.7	5.5	-0.8	3.0	0.7	-1.4	0.9	3.0	0.6	0.1	1.1

5. Labour cost indices³⁾

	Total (s.a.; index: 2008 = 100)	Total	By component		For selected economic activities			Memo item: Indicator of negotiated wages ⁴⁾
			Wages and salaries	Employers' social contributions	Mining, manufacturing and energy	Construction	Services	
% of total in 2008	100.0	100.0	75.2	24.8	32.4	9.0	58.6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010	104.3	1.5	1.4	1.8	1.0	1.8	1.7	
2011	107.2	2.8	2.6	3.4	3.2	2.5	2.0	
2011 Q3	107.2	2.6	2.4	3.0	2.7	2.4	2.1	
Q4	108.0	2.8	2.6	3.5	3.3	2.9	2.0	
2012 Q1	108.3	2.0	1.9	2.0	2.5	1.9	2.0	
Q2	2.1	

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (Table 4 in Section 5.1) and ECB calculations (column 8 in Table 5 in Section 5.1).

- 1) Compensation (at current prices) per employee divided by labour productivity per person employed.
- 2) Total GDP and value added by economic activity (volumes) per labour input (persons employed and hours worked).
- 3) Hourly labour cost indices for the whole economy, excluding agriculture, public administration, education, health and services not classified elsewhere. Owing to differences in coverage, the estimates for the components may not be consistent with the total.
- 4) Experimental data (see <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html> for further details).

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

1. Bruttokansantuote ja sen käyttö

BKT								
Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ¹⁾		
	Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ¹⁾	Tuonti ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Käyvin hinnoin (miljardia euroa)</i>								
<i>Osuus BKT:stä prosentteina</i>								
<i>Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin)</i>								
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>								
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>								
<i>Vaikutus BKT:n neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>								
<i>Vaikutus BKT:n vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>								

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- 1) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia osan 3.1, osan 7.1 taulukon 1, osan 7.2 taulukon 3 ja osan 7.5 taulukoiden 1 ja 3 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.
- 2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5.2 Output and demand

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

1. GDP and expenditure components

	GDP								
	Total	Domestic demand					External balance ¹⁾		
		Total	Private consumption	Government consumption	Gross fixed capital formation	Changes in inventories ²⁾	Total	Exports ¹⁾	Imports ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	<i>Current prices (EUR billions)</i>								
2008	9,244.5	9,157.3	5,209.0	1,898.2	1,988.3	61.7	87.2	3,885.8	3,798.6
2009	8,923.5	8,806.3	5,138.3	1,987.1	1,728.8	-47.9	117.2	3,286.4	3,169.2
2010	9,181.0	9,057.8	5,277.0	2,017.3	1,742.0	21.4	123.2	3,767.0	3,643.8
2011	9,425.3	9,286.7	5,414.7	2,033.1	1,802.9	36.1	138.6	4,142.5	4,003.9
2011 Q2	2,355.4	2,328.0	1,349.2	508.3	450.6	20.0	27.4	1,027.1	999.6
Q3	2,363.5	2,325.6	1,357.7	508.2	450.8	8.9	37.8	1,046.3	1,008.5
Q4	2,361.1	2,314.5	1,359.5	509.6	450.1	-4.8	46.7	1,047.4	1,000.7
2012 Q1	2,368.7	2,319.2	1,364.7	512.3	447.8	-5.6	49.5	1,062.5	1,013.0
Q2	2,374.7	2,318.6	1,365.4	513.2	443.9	-3.9	56.1	1,077.4	1,021.3
	<i>percentage of GDP</i>								
2011	100.0	98.5	57.4	21.6	19.1	0.4	1.5	-	-
	<i>Chain-linked volumes (prices for the previous year)</i>								
	<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>								
2011 Q2	0.2	0.1	-0.4	0.0	-0.2	-	-	0.6	0.2
Q3	0.1	-0.4	0.2	-0.2	-0.4	-	-	1.5	0.5
Q4	-0.3	-0.9	-0.5	0.0	-0.5	-	-	-0.2	-1.4
2012 Q1	0.0	-0.4	-0.2	0.2	-1.3	-	-	0.7	-0.2
Q2	-0.2	-0.4	-0.2	0.1	-0.8	-	-	1.3	0.9
	<i>annual percentage changes</i>								
2008	0.4	0.3	0.4	2.3	-1.1	-	-	1.1	1.0
2009	-4.4	-3.8	-1.0	2.6	-12.8	-	-	-12.4	-11.0
2010	2.0	1.3	1.0	0.8	-0.1	-	-	11.1	9.5
2011	1.4	0.5	0.1	-0.2	1.4	-	-	6.1	4.0
2011 Q2	1.6	0.9	0.3	0.0	1.3	-	-	6.1	4.5
Q3	1.3	0.4	0.2	-0.4	0.7	-	-	5.7	3.5
Q4	0.6	-0.7	-0.8	-0.3	0.8	-	-	3.4	0.4
2012 Q1	0.0	-1.6	-1.0	0.0	-2.4	-	-	2.6	-0.9
Q2	-0.5	-2.1	-0.7	0.1	-3.0	-	-	3.4	-0.3
	<i>contributions to quarter-on-quarter percentage changes in GDP; percentage points</i>								
2011 Q2	0.2	0.1	-0.2	0.0	0.0	0.4	0.2	-	-
Q3	0.1	-0.4	0.1	0.0	-0.1	-0.3	0.4	-	-
Q4	-0.3	-0.9	-0.3	0.0	-0.1	-0.5	0.5	-	-
2012 Q1	0.0	-0.4	-0.1	0.0	-0.3	-0.1	0.4	-	-
Q2	-0.2	-0.4	-0.1	0.0	-0.2	-0.2	0.2	-	-
	<i>contributions to annual percentage changes in GDP; percentage points</i>								
2008	0.4	0.3	0.2	0.5	-0.2	-0.2	0.1	-	-
2009	-4.4	-3.7	-0.6	0.5	-2.8	-0.9	-0.7	-	-
2010	2.0	1.3	0.6	0.2	0.0	0.6	0.7	-	-
2011	1.4	0.5	0.1	0.0	0.3	0.2	0.9	-	-
2011 Q2	1.6	0.9	0.1	0.0	0.2	0.5	0.7	-	-
Q3	1.3	0.3	0.1	-0.1	0.1	0.2	0.9	-	-
Q4	0.6	-0.7	-0.5	-0.1	0.2	-0.3	1.3	-	-
2012 Q1	0.0	-1.6	-0.6	0.0	-0.5	-0.6	1.5	-	-
Q2	-0.5	-2.0	-0.4	0.0	-0.6	-1.1	1.6	-	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

- Exports and imports cover goods and services and include cross-border intra-euro area trade. They are not fully consistent with: Section 3.1; Table 1 of Section 7.1; Table 3 of Section 7.2; or Tables 1 or 3 of Section 7.5.
- Including acquisitions less disposals of valuables.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

2. Arvonlisäys toimialoittain

Arvonlisäys, brutto (perushinnoin)											Tuoteverot vähennettynä tuotetuki-palkkioilla
Yhteensä	Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energiantuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakentaminen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemistoiminta	Informaatio ja veistintä	Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	Kiinteistö- alan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Käyvin hinnoin (miljardia euroa)											
Osuus arvonlisäyksestä prosentteina											
Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin)											
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä											
Vuotuinen prosenttimuutos											
Vaikutus arvonlisäyksen neljännesvuositaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä											
Vaikutus arvonlisäyksen vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä											

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

5.2 Output and demand

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

2. Value added by economic activity

	Gross value added (basic prices)											Taxes less subsidies on products
	Total	Agriculture, forestry and fishing	Manufac- turing, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommoda- tion and food services	Information and commu- nication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public admi- nistration, education, health and social work	Arts, enter- tainment and other services	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Current prices (EUR billions)</i>												
2008	8,299.3	142.2	1,651.8	561.6	1,595.9	356.8	385.4	931.0	860.1	1,521.8	292.6	945.2
2009	8,030.0	124.5	1,469.1	534.1	1,540.2	360.9	415.4	903.3	803.1	1,582.2	297.2	893.5
2010	8,239.9	136.9	1,579.6	507.5	1,581.4	362.2	426.6	917.8	814.2	1,611.6	302.2	941.1
2011	8,451.7	142.6	1,649.3	511.7	1,634.8	360.1	424.5	947.0	841.4	1,633.6	306.8	973.6
2011 Q2	2,110.7	35.9	412.8	127.6	406.9	89.9	105.8	236.8	210.2	408.7	76.1	244.8
Q3	2,118.6	35.2	414.1	127.4	410.2	90.1	106.6	237.9	211.0	409.1	76.8	244.9
Q4	2,118.9	35.6	410.0	128.1	411.8	89.7	106.1	238.7	211.9	409.4	77.5	242.2
2012 Q1	2,124.8	36.7	410.6	127.0	411.4	89.6	107.0	238.9	213.1	412.4	78.1	243.9
Q2	2,129.9	37.0	412.8	126.9	411.2	89.2	106.3	240.6	213.3	414.9	77.8	244.8
<i>percentage of value added</i>												
2011	100.0	1.7	19.5	6.1	19.3	4.3	5.0	11.2	10.0	19.3	3.6	-
<i>Chain-linked volumes (prices for the previous year)</i>												
<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>												
2011 Q2	0.2	0.7	0.3	-1.1	0.2	0.0	-0.2	0.7	0.7	0.4	-0.4	0.3
Q3	0.1	0.7	0.0	-0.7	0.1	0.3	0.5	0.1	0.1	0.2	0.6	-0.2
Q4	-0.3	-0.1	-1.6	-0.1	-0.2	0.1	-0.1	0.3	-0.1	0.2	0.3	-0.9
2012 Q1	0.0	1.7	0.1	-1.0	0.0	-0.1	0.1	0.2	0.0	-0.3	0.3	0.1
Q2	-0.1	-0.4	-0.3	-0.7	-0.4	-0.1	0.6	0.1	-0.4	0.4	-0.7	-0.7
<i>annual percentage changes</i>												
2008	0.6	2.0	-2.3	-1.1	0.9	2.7	1.3	1.2	1.6	2.0	1.8	-1.3
2009	-4.5	0.7	-13.1	-7.5	-4.7	1.7	0.8	0.4	-7.6	1.2	-0.4	-4.2
2010	2.1	-3.1	9.1	-4.9	2.1	2.2	0.5	-0.4	1.5	1.0	0.4	1.0
2011	1.5	2.0	3.5	-1.0	1.8	1.1	-0.1	1.2	2.6	0.6	0.1	0.4
2011 Q2	1.7	1.9	4.5	-2.1	2.1	1.2	-1.1	1.3	3.1	0.6	-0.7	0.6
Q3	1.5	3.5	3.6	-1.5	1.3	1.0	1.1	1.1	2.2	0.6	0.2	-0.4
Q4	0.8	1.7	0.4	0.3	0.9	0.5	0.6	1.2	1.9	0.7	0.5	-1.3
2012 Q1	0.0	3.0	-1.2	-2.9	0.1	0.2	0.2	1.4	0.6	0.4	0.8	-0.7
Q2	-0.3	1.9	-1.7	-2.5	-0.5	0.2	1.1	0.8	-0.4	0.5	0.6	-1.6
<i>contributions to quarter-on-quarter percentage changes in value added; percentage points</i>												
2011 Q2	0.2	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	-
Q3	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Q4	-0.3	0.0	-0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
2012 Q1	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	-
Q2	-0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	-
<i>contributions to annual percentage changes in value added; percentage points</i>												
2008	0.6	0.0	-0.5	-0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.4	0.1	-
2009	-4.5	0.0	-2.6	-0.5	-0.9	0.1	0.0	0.0	-0.8	0.2	0.0	-
2010	2.1	0.0	1.7	-0.3	0.4	0.1	0.0	0.0	0.2	0.2	0.0	-
2011	1.5	0.0	0.7	-0.1	0.4	0.0	0.0	0.1	0.3	0.1	0.0	-
2011 Q2	1.7	0.0	0.9	-0.1	0.4	0.1	-0.1	0.1	0.3	0.1	0.0	-
Q3	1.5	0.1	0.7	-0.1	0.3	0.0	0.1	0.1	0.2	0.1	0.0	-
Q4	0.8	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0	0.1	0.2	0.1	0.0	-
2012 Q1	0.0	0.1	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1	0.0	-
Q2	-0.3	0.0	-0.3	-0.2	-0.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Teollisuustuotanto

Osuus vuonna 2005, %	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista									Rakentaminen	
		Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita					Energia		
			Tehdas- teollisuus	Yhteensä	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutustavarat					
							Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>												

4. Teollisuuden uudet tilaukset ja liikevaihto, vähittäiskaupan myynti ja uusien henkilöautojen rekisteröinnit

Osuus vuonna 2005, %	Teollisuuden uudet tilaukset ¹⁾		Teollisuuden liikevaihto		Vähittäiskaupan myynti (ml. moottoriajoneuvojen polttonesteen vähittäismyynti)							Uusien henkilöautojen rekisteröinnit		
	Tehdasteollisuus ²⁾ (käyvin hinnoin)		Tehdasteollisuus (käyvin hinnoin)		Käyvin hinnoin	Kiintein hinnoin						Yhteensä (kp.), tuhansia ³⁾	Yhteensä	
	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Elintar- vikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet		Poltto- neste			
									Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	Kotitalous- esineet				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>														

Lähteet: Eurostat lukuun ottamatta osan 5.2 taulukon 4 sarakkeita 13 ja 14 (Euroopan autonvalmistajien yhteistyöjärjestön ACEA:n tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat).

- 1) Lyhyen aikavälin tilastoja koskevaan asetukseen (ks. Yleistä-osa) tehdyn muutoksen vuoksi teollisuuden uusien tilausten tilastointi on lakkautettu. Eurostatin viimeinen tilastojulkaisu aiheesta oli maaliskuulta 2008.
- 2) Sisältää tehdasteollisuuden alat, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Vuonna 2005 näiden alojen osuus oli 61,2 % tehdasteollisuudesta.
- 3) Vuosi- ja neljännesvuosittiedot ovat kyseisen jakson kuukausitietojen keskiarvoja.

5.2 Output and demand

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

3. Industrial production

	Total		Industry excluding construction								Construction	
	% of total in 2005	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total		Industry excluding construction and energy					Energy		
			Manufacturing	Total	Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods					
							Total	Durable	Non-durable			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2009	-13.7	90.5	-14.9	-15.9	-16.1	-19.2	-20.9	-5.0	-17.4	-3.0	-5.4	-8.0
2010	4.1	97.1	7.3	7.7	7.7	10.0	9.2	3.0	2.7	3.1	3.8	-8.0
2011	2.4	100.5	3.4	4.6	4.6	4.1	8.8	0.5	0.7	0.5	-4.4	-0.9
2011 Q3	3.5	101.4	3.8	4.6	4.6	3.6	9.6	0.5	2.2	0.3	-2.6	1.9
2011 Q4	0.0	99.4	-0.2	0.9	1.0	-0.3	3.8	-0.7	-2.9	-0.3	-7.7	2.1
2012 Q1	-2.5	98.8	-1.8	-1.4	-1.4	-3.1	1.7	-3.0	-5.1	-2.7	-3.5	-6.4
2012 Q2	-3.2	98.3	-2.5	-2.8	-2.8	-4.0	-1.3	-2.9	-5.3	-2.6	0.7	-5.8
2012 Jan.	-1.9	98.5	-1.8	-0.8	-0.8	-1.9	1.6	-2.1	-3.1	-1.9	-7.3	-2.0
2012 Feb.	-3.6	99.1	-1.8	-2.6	-2.6	-4.6	1.0	-4.7	-5.7	-4.5	3.8	-14.9
2012 Mar.	-2.0	99.0	-1.7	-1.0	-0.9	-2.7	2.5	-2.4	-6.1	-1.9	-6.3	-2.8
2012 Apr.	-3.3	97.9	-2.6	-3.3	-3.4	-4.5	-1.0	-4.2	-6.9	-3.8	2.6	-6.0
2012 May	-3.9	98.8	-2.6	-2.9	-3.0	-3.8	-1.8	-2.6	-6.5	-2.1	-0.6	-8.0
2012 June	-2.7	98.1	-2.2	-2.4	-2.2	-3.7	-1.1	-1.9	-2.6	-1.8	0.0	-3.0
<i>month-on-month percentage changes (s.a.)</i>												
2012 Jan.	-0.2	-	-0.2	-0.4	-0.5	0.6	-1.0	-0.8	0.0	-0.6	0.8	-0.6
2012 Feb.	-0.9	-	0.7	-0.5	-0.5	-1.3	0.8	-1.3	-1.5	-1.2	8.0	-9.4
2012 Mar.	0.9	-	-0.1	1.1	1.1	1.0	1.2	1.4	0.0	1.6	-8.4	10.9
2012 Apr.	-1.1	-	-1.1	-2.0	-1.9	-1.3	-2.9	-1.1	-0.9	-1.7	5.6	-3.4
2012 May	0.1	-	0.9	1.2	0.9	0.6	1.2	1.3	0.3	2.0	-1.6	0.0
2012 June	-0.7	-	-0.7	-0.7	-0.9	-0.6	-1.4	-0.4	0.3	-0.6	0.2	-0.8

4. Industrial new orders and turnover, retail sales and new passenger car registrations

	Industrial new orders ¹⁾		Industrial turnover		Retail sales (including automotive fuel)							New passenger car registrations		
	Manufacturing ²⁾ (current prices)		Manufacturing (current prices)		Current prices	Constant prices						Total (s.a.; thousands) ³⁾	Total	
	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Total	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Food, beverages, tobacco	Non-food		Fuel			
									Textiles, clothing, footwear	Household equipment				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2009	87.4	-22.8	95.6	-18.3	-4.3	100.5	-2.4	-1.7	-2.4	-1.9	-4.3	-5.8	924	3.3
2010	102.8	17.7	105.2	10.2	2.1	101.5	0.9	0.5	1.8	2.2	1.1	-2.8	843	-8.5
2011	111.6	8.6	114.7	8.9	1.6	100.9	-0.6	-1.0	0.1	-1.3	0.0	-3.6	838	-1.1
2011 Q3	110.9	5.4	115.7	8.8	1.8	101.3	-0.5	-0.8	0.1	-2.2	0.0	-4.6	822	2.9
2011 Q4	108.6	-0.6	114.6	4.0	1.0	100.0	-1.3	-1.7	-0.8	-4.1	-0.3	-4.3	830	-1.7
2012 Q1	108.2	-3.9	115.1	1.1	1.2	100.2	-1.0	-1.0	-0.5	-0.9	-2.0	-5.6	775	-11.4
2012 Q2	.	.	113.9	-0.7	0.1	99.6	-1.7	-1.6	-1.4	-5.6	-1.7	-5.2	771	-6.7
2012 Mar.	109.2	-2.9	115.4	1.2	2.2	100.2	-0.1	-0.7	0.8	2.7	-0.4	-5.6	800	-7.2
2012 Apr.	.	.	114.1	-1.0	-1.7	98.9	-3.5	-3.4	-3.0	-12.0	-2.4	-7.3	764	-7.7
2012 May	.	.	114.4	-0.9	1.1	99.8	-0.7	-0.1	-0.4	-1.5	-1.4	-5.1	771	-6.6
2012 June	.	.	113.1	-0.3	0.8	99.9	-0.9	-1.2	-0.8	-2.9	-1.4	-3.2	777	-6.1
2012 July	-0.3	99.7	-1.7	-1.7	-1.0	.	.	-6.5	.	.
<i>month-on-month percentage changes (s.a.)</i>														
2012 Mar.	-	1.3	-	0.3	0.5	-	0.1	-0.4	0.7	4.6	0.8	-0.4	-	4.6
2012 Apr.	-	.	-	-1.2	-1.4	-	-1.3	-0.3	-1.8	-8.9	-0.3	-1.7	-	-4.5
2012 May	-	.	-	0.2	1.0	-	0.9	0.6	1.4	6.8	-0.3	1.8	-	1.0
2012 June	-	.	-	-1.1	0.1	-	0.1	0.0	-0.4	-1.0	0.8	2.0	-	0.7
2012 July	-	.	-	.	-0.2	-	-0.2	-0.9	0.9	.	.	-1.7	-	.

Sources: Eurostat, except columns 13 and 14 in Table 4 in Section 5.2 (which comprise ECB calculations based on data from the European Automobile Manufacturers' Association).

- Following the amendment of the Regulation concerning short-term statistics (see the General Notes), euro area industrial new order statistics have been discontinued; the last release by Eurostat was for March 2012.
- Includes manufacturing industries working mainly on the basis of orders, which represented 61.2% of total manufacturing in 2005.
- Annual and quarterly figures are averages of monthly figures in the period concerned.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(saldoluku¹⁾, prosenttiyksikköä, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

5. Yrityksiä ja kuluttajia koskevat suhdannekyselyt

Talouden luottamusindikaattori ²⁾ (pitkän aikavälin keskiarvo = 100) 1	Tehdasteollisuus					Kuluttajien luottamusindikaattori				
	Teollisuuden luottamusindikaattori				Kapasiteetin käyttöaste ³⁾ , % 6	Yhteensä ⁴⁾ 7	Rahoitus-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 8	Taloustilanne seuraavan 12 kk:n aikana 9	Työttömyys-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 10	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana 11
	Yhteensä ⁴⁾ 2	Tilaukanta 3	Valmistuote-varastot 4	Tuotanto-odotukset 5						

Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palveluajien luottamusindikaattori			
Yhteensä ⁴⁾ 12	Tilaukanta 13	Työllisyys-odotukset 14	Yhteensä ⁴⁾ 15	Tämänhetkinen suhdanne-tilanne 16	Varastojen määrä 17	Suhdannekäytöt 18	Yhteensä ⁴⁾ 19	Suhdannekäytöt 20	Kysyntä-tilanne 21	Kysyntäkäytöt 22

Lähde: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

- 1) Toukokuusta 2010 alkaen EU:n tilastollisen toimialaluokituksen uuden version (NACE Revision 2) mukaisia tietoja.
- 2) Talouden luottamusindikaattori koostuu teollisuuden, palveluajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 %, palveluajien luottamusindikaattorin 30 %, kuluttajien luottamusindikaattorin 20 % ja rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattorien 5 % kummankin. Jos talouden luottamusindikaattorin arvo on suurempi (pienempi) kuin 100, vastaajien näkemys taloudellisesta tilanteesta on positiivisempi (negatiivisempi) kuin keskimäärin tarkastelujaksolla 1990–2010.
- 3) Tietoja kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosiluvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuosittaisista keskiarvoista.
- 4) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa yksinkertaisena keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakkeet 4 ja 17) ja työttömyyslukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

5.2 Output and demand

 (percentage balances,¹⁾ unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

5. Business and Consumer Surveys

	Economic sentiment indicator ²⁾ (long-term average = 100)	Manufacturing industry					Consumer confidence indicator				
		Industrial confidence indicator				Capacity utilisation ³⁾ (%)	Total ⁴⁾	Financial situation over next 12 months	Economic situation over next 12 months	Unemployment situation over next 12 months	Savings over next 12 months
		Total ⁴⁾	Order books	Stocks of finished products	Production expectations						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2008	93.5	-8.4	-13.4	10.8	-1.0	82.0	-18.4	-10.1	-25.4	23.9	-14.1
2009	80.2	-28.7	-56.7	14.8	-14.7	70.8	-24.8	-7.0	-26.1	55.3	-10.7
2010	100.5	-4.7	-24.6	0.8	11.1	76.8	-14.2	-5.3	-12.3	31.2	-8.1
2011	101.0	0.1	-6.9	2.3	9.3	80.4	-14.5	-7.5	-18.2	23.3	-9.2
2011 Q2	105.2	4.0	-1.9	-0.7	13.1	81.0	-10.7	-6.7	-12.6	15.2	-8.3
Q3	98.4	-2.8	-9.0	4.5	5.2	80.1	-15.9	-7.4	-21.8	24.1	-10.1
Q4	93.6	-7.0	-14.6	7.0	0.6	79.8	-20.6	-9.7	-28.4	33.8	-10.8
2012 Q1	94.1	-6.6	-15.8	6.2	2.1	79.8	-20.0	-10.1	-24.2	34.7	-11.2
Q2	91.1	-11.1	-22.9	6.8	-3.5	78.8	-19.7	-10.4	-24.4	32.6	-11.2
2012 Mar.	94.4	-7.1	-16.8	6.1	1.4	-	-19.1	-9.4	-21.0	34.7	-11.3
Apr.	92.8	-9.0	-19.3	6.1	-1.6	79.7	-19.9	-10.5	-24.0	33.5	-11.7
May	90.5	-11.4	-23.7	7.2	-3.5	-	-19.3	-10.8	-23.7	30.8	-11.8
June	89.9	-12.8	-25.8	7.1	-5.5	-	-19.8	-10.0	-25.6	33.4	-10.2
July	87.9	-15.1	-28.3	9.2	-7.6	77.8	-21.5	-10.3	-27.9	36.5	-11.2
Aug.	86.1	-15.4	-29.4	8.1	-8.6	-	-24.6	-11.8	-31.0	43.0	-12.7
	Construction confidence indicator			Retail trade confidence indicator				Services confidence indicator			
	Total ⁴⁾	Order books	Employment expectations	Total ⁴⁾	Present business situation	Volume of stocks	Expected business situation	Total ⁴⁾	Business climate	Demand in recent months	Demand in the months ahead
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2008	-14.2	-20.7	-7.7	-10.0	-11.0	15.8	-3.3	0.4	-3.8	0.5	4.7
2009	-33.1	-42.1	-24.1	-15.5	-21.4	9.8	-15.4	-15.8	-20.8	-18.2	-8.5
2010	-28.8	-39.3	-18.4	-4.1	-6.6	7.2	1.6	4.5	1.9	3.5	8.0
2011	-27.4	-34.9	-20.0	-5.5	-5.8	11.1	0.5	5.4	2.2	5.4	8.6
2011 Q2	-26.9	-33.8	-20.0	-2.4	-1.6	9.7	4.1	9.5	7.1	9.7	11.6
Q3	-27.7	-35.0	-20.4	-7.5	-7.3	12.8	-2.3	3.5	0.3	3.7	6.5
Q4	-27.4	-32.5	-22.3	-11.1	-13.6	14.0	-5.7	-1.6	-6.4	-1.7	3.3
2012 Q1	-26.5	-31.7	-21.2	-13.8	-14.7	16.2	-10.6	-0.6	-6.6	-0.4	5.1
Q2	-28.6	-33.4	-23.7	-14.5	-18.5	14.7	-10.5	-5.0	-11.0	-4.8	0.9
2012 Mar.	-26.7	-30.6	-22.8	-12.0	-11.6	15.5	-8.9	-0.3	-5.5	-0.6	5.2
Apr.	-27.5	-30.9	-24.0	-11.1	-11.8	12.9	-8.5	-2.4	-8.1	-2.3	3.2
May	-30.2	-35.0	-25.4	-18.1	-24.4	16.9	-13.1	-5.2	-11.1	-4.5	0.2
June	-28.1	-34.3	-21.8	-14.4	-19.2	14.2	-9.8	-7.4	-13.9	-7.6	-0.7
July	-28.5	-35.1	-21.8	-15.0	-18.9	14.1	-11.8	-8.5	-13.7	-9.1	-2.8
Aug.	-33.1	-38.7	-27.5	-17.3	-23.0	14.2	-14.8	-10.8	-16.5	-11.4	-4.4

Source: European Commission (Economic and Financial Affairs DG).

- 1) Difference between the percentages of respondents giving positive and negative replies.
- 2) The economic sentiment indicator is composed of the industrial, services, consumer, construction and retail trade confidence indicators; the industrial confidence indicator has a weight of 40%, the services confidence indicator a weight of 30%, the consumer confidence indicator a weight of 20% and the two other indicators a weight of 5% each. Values for the economic sentiment indicator of above (below) 100 indicate above-average (below-average) economic sentiment, calculated for the period since 1990.
- 3) Data are collected in January, April, July and October each year. The quarterly figures shown are averages of two successive surveys. Annual data are derived from quarterly averages.
- 4) The confidence indicators are calculated as simple averages of the components shown; the assessments of stocks (columns 4 and 17) and unemployment (column 10) are used with inverted signs for the calculation of confidence indicators.

5.3 Työmarkkinat¹⁾

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

1. Työllisyys

Yhteensä	Sosioekonomisen aseman mukaan			Toimialoitain								
	Palkan-saajat	Yrittäjät	Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energiantuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakentaminen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemistoiminta	Informaatio ja veistintä	Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	Kiinteistö- alan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Työntekijöiden määrä												
<i>Taso (tuhansina)</i>												
<i>Prosenttia työntekijöiden määrästä</i>												
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>												
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>												
Tehtyjen työtuntien määrä												
<i>Taso (miljoonina)</i>												
<i>Prosenttia tehtyjen työtuntien määrästä</i>												
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>												
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>												
Työntekijää kohden tehtyjen työtuntien määrä												
<i>Taso (tuhansina)</i>												
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>												
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>												

Lähde: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een.

5.3 Labour markets ¹⁾

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

1. Employment

	By employment status			By economic activity									
	Total	Employees	Self-employed	Agriculture, forestry and fishing	Manufacturing, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommodation and food services	Information and communication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public administration, education, health and social work	Arts, entertainment and other services
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Persons employed													
<i>levels (thousands)</i>													
2011	146,746	125,741	21,005	5,039	23,053	9,929	36,043	4,018	4,070	1,290	18,145	34,435	10,723
<i>percentage of total persons employed</i>													
2011	100.0	85.7	14.3	3.4	15.7	6.8	24.6	2.7	2.8	0.9	12.4	23.5	7.3
<i>annual percentage changes</i>													
2009	-1.8	-1.8	-1.8	-2.2	-5.1	-6.6	-1.6	-0.7	0.3	-4.0	-2.5	1.2	1.0
2010	-0.6	-0.5	-0.8	-1.2	-3.1	-3.8	-0.7	-1.2	-1.0	-1.0	2.0	1.0	0.8
2011	0.1	0.3	-1.1	-2.4	-0.1	-3.9	0.5	1.4	-0.1	2.3	2.5	0.1	-0.2
2011 Q2	0.3	0.6	-1.0	-2.2	-0.2	-3.1	1.0	1.9	-0.3	2.4	3.1	0.1	-0.6
Q3	0.2	0.4	-1.3	-2.0	0.2	-4.2	0.8	1.5	0.0	0.7	2.0	0.2	-0.2
Q4	-0.2	0.0	-1.3	-2.5	0.0	-4.9	0.0	1.5	0.1	3.2	1.8	0.0	-0.6
2012 Q1	-0.4	-0.3	-1.0	-1.0	-0.4	-4.8	-0.2	1.6	-0.3	0.1	0.1	0.0	0.1
<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>													
2011 Q2	0.2	0.3	-0.6	0.6	0.0	-0.5	0.6	0.7	-0.2	-0.3	0.8	-0.1	-0.6
Q3	-0.2	-0.1	-0.5	-0.5	0.1	-1.6	-0.1	-0.5	0.1	-0.8	-0.3	0.1	0.0
Q4	-0.2	-0.2	-0.2	-0.7	-0.3	-1.5	-0.5	0.3	0.0	2.0	0.3	-0.1	0.1
2012 Q1	-0.2	-0.3	0.3	-0.3	-0.2	-1.3	-0.2	1.0	-0.2	-0.8	-0.7	0.0	0.6
Hours worked													
<i>levels (millions)</i>													
2011	232,648	187,478	45,170	10,553	36,690	17,682	60,661	6,452	6,470	1,992	27,835	49,175	15,139
<i>percentage of total hours worked</i>													
2011	100.0	80.6	19.4	4.5	15.8	7.6	26.1	2.8	2.8	0.9	12.0	21.1	6.5
<i>annual percentage changes</i>													
2009	-3.4	-3.6	-2.7	-3.1	-9.0	-7.6	-2.9	-1.2	-1.2	-4.3	-3.7	0.9	-0.5
2010	0.1	0.1	-0.3	-0.4	-0.6	-3.8	-0.3	-0.6	-0.4	0.2	2.5	1.2	0.6
2011	0.1	0.5	-1.3	-1.6	0.5	-3.7	0.2	1.1	0.4	1.9	2.9	0.1	-0.5
2011 Q2	-0.1	0.3	-1.7	-2.7	0.1	-3.6	0.2	0.8	-0.1	1.0	3.0	-0.2	-1.3
Q3	0.2	0.5	-1.4	-2.1	0.4	-3.9	0.8	1.7	0.5	1.1	2.4	-0.1	-0.3
Q4	-0.2	0.1	-1.4	-2.1	-0.2	-5.1	0.0	1.3	0.4	1.9	2.5	0.2	-0.5
2012 Q1	-0.7	-0.5	-1.4	-2.3	-0.3	-5.7	-0.6	1.6	-0.6	-1.5	0.0	0.3	-0.2
<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>													
2011 Q2	-0.5	-0.3	-1.1	-1.2	-0.6	-1.5	0.0	-0.1	-0.8	-1.1	0.1	-0.4	-1.6
Q3	0.1	0.2	0.0	-0.4	0.5	-1.0	0.3	0.2	0.3	0.6	0.0	0.1	0.7
Q4	-0.5	-0.5	-0.3	-0.4	-0.6	-2.5	-0.8	-0.2	-0.4	0.8	0.4	0.1	0.0
2012 Q1	0.1	0.1	0.0	-0.3	0.5	-0.8	-0.1	1.7	0.2	-1.8	-0.5	0.6	0.6
Hours worked per person employed													
<i>levels (thousands)</i>													
2011	1,585	1,491	2,150	2,094	1,592	1,781	1,683	1,606	1,590	1,544	1,534	1,428	1,412
<i>annual percentage changes</i>													
2009	-1.6	-1.8	-0.9	-0.9	-4.2	-1.1	-1.3	-0.5	-1.4	-0.3	-1.2	-0.3	-1.5
2010	0.6	0.7	0.5	0.8	2.6	0.1	0.4	0.6	0.6	1.2	0.5	0.2	-0.2
2011	0.0	0.2	-0.3	0.8	0.6	0.2	-0.3	-0.3	0.4	-0.4	0.3	0.0	-0.3
2011 Q2	-0.4	-0.3	-0.7	-0.5	0.2	-0.6	-0.8	-1.1	0.2	-1.4	-0.1	-0.3	-0.7
Q3	0.0	0.1	-0.1	-0.1	0.1	0.2	0.0	0.2	0.5	0.5	0.4	-0.3	-0.1
Q4	0.0	0.1	-0.2	0.4	-0.2	-0.2	-0.1	-0.2	0.3	-1.2	0.6	0.2	0.2
2012 Q1	-0.3	-0.2	-0.4	-1.3	0.1	-0.9	-0.4	0.0	-0.4	-1.7	-0.1	0.3	-0.3
<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>													
2011 Q2	-2.3	-3.2	1.6	3.7	-2.9	0.5	-1.9	-4.7	-4.1	-3.7	-3.6	-3.9	-1.4
Q3	-1.1	-0.9	-1.6	-0.4	-1.7	-0.6	-1.3	0.7	-0.8	1.4	-1.6	-1.0	-0.5
Q4	2.8	3.2	1.1	-2.0	3.8	-0.3	2.7	2.7	3.0	1.0	5.5	3.3	2.3
2012 Q1	1.0	1.3	-0.9	-2.3	1.3	-0.1	1.0	1.9	2.4	0.3	0.1	2.4	0.4

Source: ECB calculations based on Eurostat data.

1) Data for employment are based on the ESA 95.

5.3 Työmarkkinat

(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

2. Työttömyys ja avoimet työpaikat¹⁾

	Työttömyys										Avoimien työpaikkojen aste ²⁾
	Yhteensä		Iän mukaan ³⁾				Sukupuolen mukaan ⁴⁾				
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset		
			Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	
Osuus vuonna 2010, %										% työpaikko- jen kokonais- määrästä	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

K28 Työllisyys – työntekijöiden ja tehtyjen työtuntien määrä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Työllisyys työntekijöiden määrän mukaan
- Työllisyys tehtyjen työtuntien määrän mukaan

K29 Työttömyysaste ja avoimien työpaikkojen aste²⁾

- Työttömyysaste (vasen asteikko)
- Avoimien työpaikkojen aste (oikea asteikko)

Lähde: Eurostat.

- 1) Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne ovat ILO:n suositusten mukaisia.
- 2) Teollisuus, rakentaminen ja palvelut (pl. kotitaloudet työnantajana sekä kansainväliset organisaatiot ja toimielimet). Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.
- 3) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.
- 4) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

5.3 Labour markets

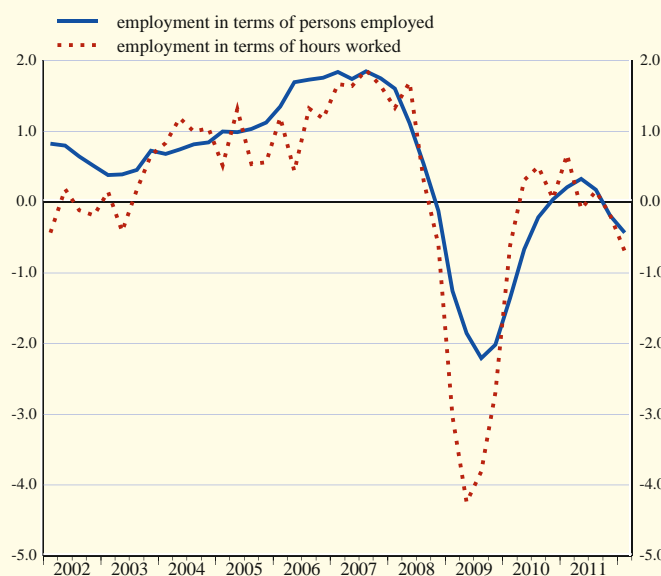
(seasonally adjusted, unless otherwise indicated)

2. Unemployment and job vacancies¹⁾

	Unemployment										Job vacancy rate ²⁾
	Total		By age ³⁾				By gender ⁴⁾				
	Millions	% of labour force	Adult		Youth		Male		Female		
			Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	
% of total in 2010	100.0	79.5		20.5		54.0		46.0		% of total posts	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2008	11.965	7.6	9.290	6.6	2.675	16.0	6.043	7.0	5.922	8.5	1.9
2009	15.047	9.6	11.765	8.4	3.282	20.3	8.142	9.4	6.905	9.8	1.4
2010	15.923	10.1	12.655	8.9	3.268	20.9	8.593	10.0	7.331	10.3	1.5
2011	16.038	10.2	12.836	9.0	3.202	20.8	8.546	9.9	7.492	10.5	1.7
2011 Q2	15.672	9.9	12.529	8.8	3.144	20.5	8.351	9.7	7.321	10.2	1.7
Q3	16.110	10.2	12.914	9.1	3.196	20.8	8.554	9.9	7.557	10.5	1.6
Q4	16.739	10.6	13.438	9.4	3.301	21.6	8.947	10.4	7.792	10.8	1.7
2012 Q1	17.242	10.9	13.874	9.7	3.368	22.2	9.230	10.7	8.011	11.1	1.7
Q2	17.784	11.2	14.384	10.0	3.400	22.5	9.612	11.1	8.172	11.3	1.6
2012 Feb.	17.222	10.9	13.862	9.7	3.360	22.1	9.208	10.7	8.014	11.1	-
Mar.	17.441	11.0	14.045	9.8	3.396	22.4	9.359	10.9	8.081	11.2	-
Apr.	17.644	11.1	14.240	9.9	3.403	22.5	9.517	11.0	8.126	11.3	-
May	17.794	11.2	14.381	10.0	3.413	22.6	9.623	11.1	8.171	11.3	-
June	17.914	11.3	14.530	10.1	3.383	22.5	9.696	11.2	8.218	11.4	-
July	18.002	11.3	14.614	10.2	3.388	22.6	9.745	11.3	8.257	11.4	-

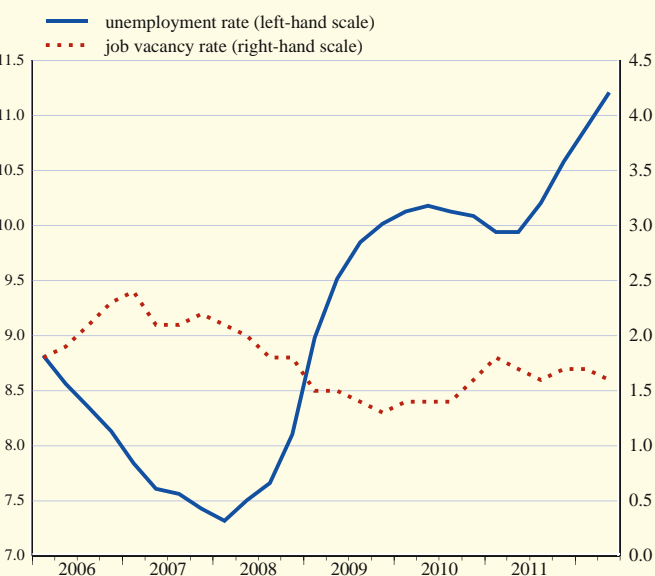
C28 Employment - persons employed and hours worked

(annual percentage changes)

C29 Unemployment and job vacancy²⁾ rates

(annual percentage changes)

Source: Eurostat.

- 1) Data for unemployment refer to persons and follow ILO recommendations.
- 2) Industry, construction and services (excluding households as employers and extra-territorial organisations and bodies); non-seasonally adjusted.
- 3) Adult: 25 years of age and over; youth: below 25 years of age; rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant age group.
- 4) Rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant gender.

JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾ (prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

Yhteensä	Juoksevat tulot									Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä ²⁾	
	Välittömät verot	Kotitaloudet		Yritykset	Välilliset verot	EU:n toimielinten saamat	Sosiaaliturvamaksut	Työnantaja	Palkan-saaja	Myynnit	Pääoma-verot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

2. Euroalue – menot

Yhteensä	Juoksevat menot									Pääomamenot			Lisätieto: Perus-menot ³⁾
	Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Välituote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot	Sosiaali-turva-menot	Tuki-palkkiot	EU:n toimi-elinten maksamat	Inves-toinnit	Pääoman-siirrot	EU:n toimi-elinten maksamat		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

3. Euroalue – alijäämä/ylijäämä, perusalijäämä/-ylijäämä ja julkinen kulutus

Yhteensä	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perusalijäämä (-) / -ylijäämä (+)	Julkinen kulutus ⁴⁾						Kollektiiviset kulutus-menot	Yksilölliset kulutus-menot
	Valtio-hallinto	Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Sosiaali-turva-rahastot		Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Välituote-käyttö	Tulonsiirrot markkina-tuottajien kautta	Kiinteän pääoman kuluminen	Myynnit (miinus)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

4. Euroalueen maat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)⁵⁾

BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämä koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot viittaavat 17 maata käsittävään euroalueeseen. Käsitteet "tulot", "menot" ja "alijäämä/ylijäämä" perustuvat EKT 95:een. EU:n budjettiin liittyvät tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen jäsenvaltioiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 4) Vastaa EKT 95:n mukaisia julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P3).
- 5) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot sekä swap- ja korkoterminijärjestelyjen alaiset maksut.

GOVERNMENT FINANCE

6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus ¹⁾ (as a percentage of GDP)

1. Euro area – revenue

	Total		Current revenue									Capital revenue		Memo item: Fiscal burden ²⁾
	1	2	Direct taxes		Indirect taxes	Social contributions		Sales	Capital taxes	13	14			
			Households	Corporations		Received by EU institutions	Employers					Employees		
2003	44.9	44.2	11.5	8.8	2.7	13.2	0.4	15.7	8.2	4.6	2.3	0.6	0.5	40.9
2004	44.5	44.0	11.5	8.5	2.9	13.2	0.3	15.5	8.1	4.5	2.2	0.5	0.4	40.6
2005	44.8	44.3	11.7	8.6	3.0	13.3	0.3	15.4	8.1	4.5	2.3	0.5	0.3	40.7
2006	45.3	45.0	12.3	8.7	3.4	13.4	0.3	15.3	8.0	4.5	2.3	0.3	0.3	41.3
2007	45.3	45.1	12.7	8.9	3.6	13.3	0.3	15.1	8.0	4.4	2.3	0.3	0.3	41.3
2008	45.1	44.8	12.5	9.1	3.2	12.9	0.3	15.3	8.1	4.5	2.3	0.2	0.3	40.9
2009	44.9	44.5	11.6	9.2	2.3	12.8	0.3	15.8	8.3	4.5	2.5	0.3	0.4	40.6
2010	44.7	44.5	11.6	8.9	2.5	12.9	0.3	15.6	8.2	4.5	2.6	0.3	0.3	40.4
2011	45.3	45.0	11.9	9.1	2.7	13.0	0.3	15.7	8.2	4.6	2.6	0.3	0.3	40.9

2. Euro area – expenditure

	Total		Current expenditure						Capital expenditure				Memo item: Primary expenditure ³⁾		
	1	2	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers	Social payments		Subsidies	Paid by EU institutions	Investment	Capital transfers		Paid by EU institutions	14
							7	8							
2003	48.0	44.1	10.6	5.0	3.3	25.2	22.3	1.8	0.5	4.0	2.6	1.4	0.1	44.7	
2004	47.4	43.5	10.5	5.0	3.1	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.5	0.1	44.3	
2005	47.3	43.4	10.5	5.0	3.0	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	44.3	
2006	46.7	42.8	10.3	5.0	2.9	24.6	21.8	1.6	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	43.8	
2007	46.0	42.2	10.1	5.0	3.0	24.2	21.4	1.6	0.4	3.8	2.6	1.2	0.0	43.1	
2008	47.2	43.3	10.3	5.2	3.0	24.8	21.9	1.6	0.4	3.9	2.6	1.3	0.0	44.2	
2009	51.3	47.0	11.0	5.7	2.9	27.4	24.3	1.8	0.4	4.3	2.8	1.4	0.0	48.4	
2010	51.0	46.6	10.8	5.7	2.8	27.3	24.2	1.8	0.4	4.4	2.5	1.9	0.0	48.2	
2011	49.4	46.0	10.6	5.5	3.0	26.9	23.9	1.7	0.4	3.4	2.3	1.2	0.0	46.4	

3. Euro area – deficit/surplus, primary deficit/surplus and government consumption

	Deficit (-)/surplus (+)					Primary deficit (-)/surplus (+)	Government consumption ⁴⁾							
	Total	Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds		Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Transfers in kind via market producers	Consumption of fixed capital	Sales (minus)	Collective consumption	Individual consumption
2003	-3.2	-2.5	-0.5	-0.2	0.1	0.2	20.5	10.6	5.0	5.2	1.9	2.3	8.1	12.3
2004	-2.9	-2.5	-0.4	-0.3	0.2	0.2	20.4	10.5	5.0	5.1	1.9	2.2	8.1	12.3
2005	-2.6	-2.3	-0.3	-0.2	0.2	0.5	20.4	10.5	5.0	5.1	1.9	2.3	8.0	12.4
2006	-1.4	-1.5	-0.1	-0.2	0.4	1.5	20.3	10.3	5.0	5.2	1.9	2.3	7.9	12.4
2007	-0.7	-1.2	0.0	0.6	0.6	2.3	20.0	10.1	5.0	5.1	1.9	2.3	7.7	12.3
2008	-2.1	-2.3	-0.2	-0.2	0.5	0.9	20.5	10.3	5.2	5.3	2.0	2.3	8.0	12.6
2009	-6.4	-5.2	-0.5	-0.3	-0.4	-3.5	22.3	11.0	5.7	5.8	2.1	2.5	8.6	13.6
2010	-6.2	-5.1	-0.7	-0.3	-0.1	-3.4	22.0	10.8	5.7	5.8	2.1	2.6	8.4	13.6
2011	-4.1	-3.2	-0.7	-0.2	0.0	-1.1	21.5	10.6	5.5	5.8	2.1	2.6	8.2	13.3

4. Euro area countries – deficit (-)/surplus (+) ⁵⁾

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2008	-1.0	-0.1	-2.9	-7.3	-9.8	-4.5	-3.3	-2.7	0.9	3.0	-4.6	0.5	-0.9	-3.6	-1.9	-2.1	4.3
2009	-5.6	-3.2	-2.0	-14.0	-15.6	-11.2	-7.5	-5.4	-6.1	-0.8	-3.8	-5.6	-4.1	-10.2	-6.1	-8.0	-2.5
2010	-3.8	-4.3	0.2	-31.2	-10.3	-9.3	-7.1	-4.6	-5.3	-0.9	-3.7	-5.1	-4.5	-9.8	-6.0	-7.7	-2.5
2011	-3.7	-1.0	1.0	-13.1	-9.1	-8.5	-5.2	-3.9	-6.3	-0.6	-2.7	-4.7	-2.6	-4.2	-6.4	-4.8	-0.5

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' deficit/surplus.

- 1) Data refer to the Euro 17. The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions involving the EU budget are included and consolidated. Transactions among Member States' governments are not consolidated.
- 2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.
- 3) Comprises total expenditure minus interest expenditure.
- 4) Corresponds to final consumption expenditure (P.3) of general government in the ESA 95.
- 5) Includes proceeds from the sale of UMTS licences and settlements under swaps and forward rate agreements.

6.2 Velka¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

Yhteensä	Rahoitusvaatteet				Velkojat				Muut luotonantajat ³⁾	
	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾					
					Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

2. Euroalue – liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ⁴⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutat			
	Valtionhallinto	Osavaltiohallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuvakorkoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsenvaluutat	Muut valuutat		
													1	2

3. Euroalueen maat

BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot viittaavat 17 maata käsittävään euroalueeseen. Julkisen sektorin nimellinen bruttovelka konsolidoituna sektorin sisällä. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu. Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituina. Tiedot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.

6.2 Debt ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by financial instrument and sector of the holder

	Total	Financial instruments				Holders				
		Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors ²⁾				Other creditors ³⁾
						Total	MFIs	Other financial corporations	Other sectors	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2002	68.0	2.7	11.9	4.6	48.8	40.9	19.6	10.8	10.5	27.2
2003	69.2	2.1	12.5	5.1	49.6	40.1	19.8	11.3	9.1	29.1
2004	69.6	2.2	12.1	4.8	50.5	38.7	18.9	11.1	8.7	30.9
2005	70.5	2.4	12.2	4.5	51.3	37.0	18.1	11.2	7.7	33.5
2006	68.6	2.5	11.9	4.0	50.3	34.9	18.3	9.3	7.3	33.8
2007	66.3	2.2	11.3	3.9	48.9	32.6	17.1	8.5	7.0	33.7
2008	70.1	2.3	11.5	6.5	49.8	33.0	17.7	7.8	7.5	37.1
2009	79.9	2.5	12.6	8.3	56.5	37.2	20.7	8.9	7.6	42.7
2010	85.3	2.4	15.3	7.4	60.2	40.5	23.4	9.7	7.3	44.9
2011	87.3	2.4	15.4	7.4	62.1	42.5	23.8	10.5	8.3	44.7

2. Euro area – by issuer, maturity and currency denomination

	Total	Issued by: ⁴⁾				Original maturity			Residual maturity			Currencies	
		Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds	Up to 1 year	Over 1 year	Variable interest rate	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Euro or participating currencies	Other currencies
2002	68.0	56.3	6.2	4.7	0.8	7.6	60.4	5.3	15.5	25.3	27.2	66.9	1.1
2003	69.2	56.7	6.5	5.0	1.0	7.8	61.4	5.1	14.9	26.0	28.3	68.3	0.9
2004	69.6	56.6	6.6	5.1	1.3	7.7	62.0	4.7	14.7	26.3	28.6	68.6	1.0
2005	70.5	57.1	6.7	5.2	1.4	7.7	62.8	4.6	14.8	25.8	29.9	69.4	1.1
2006	68.6	55.4	6.5	5.4	1.4	7.3	61.3	4.4	14.3	24.2	30.1	67.9	0.7
2007	66.3	53.4	6.2	5.3	1.4	7.1	59.2	4.3	14.5	23.6	28.2	65.8	0.5
2008	70.1	56.9	6.6	5.3	1.3	10.0	60.1	5.0	17.6	23.4	29.1	69.2	0.9
2009	79.9	64.8	7.7	5.8	1.7	12.0	67.9	5.0	19.4	27.3	33.1	78.8	1.1
2010	85.3	69.3	8.3	5.8	1.9	12.9	72.4	5.2	22.6	28.6	34.2	84.1	1.3
2011	87.3	70.7	8.5	5.8	2.2	12.5	74.8	6.2	22.6	29.4	35.3	85.7	1.6

3. Euro area countries

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2008	89.3	66.7	4.5	44.2	113.0	40.2	68.2	105.7	48.9	13.7	62.3	58.5	63.8	71.6	21.9	27.9	33.9
2009	95.8	74.4	7.2	65.1	129.4	53.9	79.2	116.0	58.5	14.8	68.1	60.8	69.5	83.1	35.3	35.6	43.5
2010	96.0	83.0	6.7	92.5	145.0	61.2	82.3	118.6	61.5	19.1	69.4	62.9	71.9	93.3	38.8	41.1	48.4
2011	98.0	81.2	6.0	108.2	165.3	68.5	85.8	120.1	71.6	18.2	72.0	65.2	72.2	107.8	47.6	43.3	48.6

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' debt.

- 1) Data refer to the Euro 17. Gross general government debt at nominal value and consolidated between sub-sectors of government. Holdings by non-resident governments are not consolidated. Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated. Data are partially estimated.
- 2) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
- 3) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
- 4) Excludes debt held by general government in the country whose government has issued it.

6.3 Velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

Yhteensä	Aiheuttaja			Rahoitusvaateet				Velkojat			
	Lainanotto- tarve ²⁾	Arvostus- tekijät ³⁾	Muut muutokset velan määrässä ⁴⁾	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhyt- aikaiset arvopaperit	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Kotimainen luoton- antaja ⁵⁾	Raha- laitokset	Muut rahoitus- laitokset	Muut luoton- antajat ⁶⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisu

Velan muutos	Ali- jäämä (-)/ ylijäämä (+) ⁷⁾	Alijäämä-/velkakoikaisu ⁸⁾										Arvostus- tekijät	Valuutta- kurssi- vaikutukset	Luokittelu- muutokset	Muut ⁹⁾
		Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset								Osakkeet ja osuudet				
			Yhteensä	Käteinen ja talle- tukset	Lainat	Arvo- pape- rit ¹⁰⁾	Yksityistä- mistulot	Pääoma- sijoitukset							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		

Lähde: EKP.

- Tiedot viittaavat 17 maata käsittävään euroalueeseen ja perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos prosentteina BKT:stä: $(velka[t] - velka[t-1]) / BKT(t)$. Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituina.
- Taloustoimista johtuva rahoitustarve.
- Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulle ottamat velat.
- Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.
- Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat taloustoimet (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).
- Ei sisällä johdannaisia.

6.3 Change in debt ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by source, financial instrument and sector of the holder

	Total	Source of change			Financial instruments				Holders			Other creditors ⁶⁾
		Borrowing requirement ²⁾	Valuation effects ³⁾	Other changes in volume ⁴⁾	Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors ⁵⁾	MFI	Other financial corporations	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003	3.1	3.3	-0.2	0.0	-0.6	1.0	0.6	2.1	0.5	0.8	0.8	2.7
2004	3.2	3.3	-0.1	0.0	0.2	0.1	-0.1	2.9	0.2	-0.1	0.3	3.0
2005	3.3	3.1	0.2	0.0	0.3	0.5	-0.1	2.6	-0.4	-0.1	0.5	3.7
2006	1.6	1.5	0.1	0.0	0.2	0.2	-0.3	1.5	-0.3	1.1	-1.4	1.9
2007	1.2	1.2	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.1	1.2	-0.5	-0.3	-0.3	1.6
2008	5.3	5.2	0.1	0.0	0.1	0.5	2.7	2.0	1.1	1.1	-0.6	4.2
2009	7.2	7.4	-0.2	0.0	0.1	0.7	1.6	4.9	3.0	2.3	0.9	4.3
2010	7.5	7.7	-0.1	0.0	0.0	3.0	-0.7	5.2	4.2	3.3	1.0	3.3
2011	4.2	4.0	0.2	0.0	0.0	0.5	0.2	3.5	3.2	1.0	1.0	1.1

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt	Deficit (-) / surplus (+) ⁷⁾	Deficit-debt adjustment ⁸⁾											Other ⁹⁾
			Total	Transactions in main financial assets held by general government							Valuation effects	Exchange rate effects	Other changes in volume	
				Total	Currency and deposits	Loans	Securities ¹⁰⁾	Shares and other equity	Privatisations	Equity injections				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	3.1	-3.2	0.0	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	-0.2	0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.1
2004	3.2	-2.9	0.3	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	-0.5	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1
2005	3.3	-2.6	0.8	0.6	0.3	0.0	0.1	0.1	-0.3	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0
2006	1.6	-1.4	0.2	0.2	0.3	-0.1	0.2	-0.2	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.1
2007	1.2	-0.7	0.5	0.6	0.2	0.0	0.2	0.1	-0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
2008	5.3	-2.1	3.2	3.0	0.8	0.7	0.7	0.9	-0.1	0.7	0.1	0.0	0.0	0.0
2009	7.2	-6.4	0.9	1.0	0.3	0.0	0.3	0.4	-0.3	0.5	-0.2	0.0	0.0	0.1
2010	7.5	-6.2	1.3	1.8	0.0	0.5	1.1	0.1	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	-0.3
2011	4.2	-4.1	0.1	-0.3	0.2	-0.2	-0.2	0.0	-0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.2

Source: ECB.

- 1) Data refer to the Euro 17 and are partially estimated. Annual change in gross nominal consolidated debt is expressed as a percentage of GDP, i.e. $[\text{debt}(t) - \text{debt}(t-1)] \div \text{GDP}(t)$. Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated.
- 2) The borrowing requirement is by definition equal to transactions in debt.
- 3) Includes, in addition to the impact of foreign exchange movements, effects arising from measurement at nominal value (e.g. premia or discounts on securities issued).
- 4) Includes, in particular, the impact of the reclassification of units and certain types of debt assumption.
- 5) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
- 6) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
- 7) Including proceeds from sales of UMTS licences.
- 8) The difference between the annual change in gross nominal consolidated debt and the deficit as a percentage of GDP.
- 9) Mainly composed of transactions in other assets and liabilities (trade credits, other receivables/payables and financial derivatives).
- 10) Excluding financial derivatives.

6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – neljännesvuosittaiset tulot

Yhteensä	Juoksevat tulot					Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä ²⁾	
	2	Välittömät verot 3	Väilliset verot 4	Sosiaaliturva- maksut 5	Myynnit 6	Omaisuu- s tulot 7	8		Pääomaverot 9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Euroalue – neljännesvuosittaiset menot ja alijäämä/ylijäämä

Yhteensä	Juoksevat menot							Pääomamenot		Alijäämä (-)/ ylijäämä (+)	Perus- alijäämä (-)/ -ylijäämä (+)	
	Yhteensä	Palkan- saaja- korvaukset	Välituote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- turva- menot	Tuki- palkkiot	Investoinnit	Pääoman- siirrot			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.

- 1) Tiedot viittaavat 17 maata käsittävään euroalueeseen. Käsitteet "tulot", "menot" ja "alijäämä/ylijäämä" perustuvat EKT 95:een. Tulonsiirtoja EU:n budjetin ja julkisen sektorin ulkopuolisten yksiköiden välillä ei ole laskettu mukaan. Muilta osin neljännesvuosittaiset tilastot laaditaan (erilaisia raportointimääraaikoja lukuun ottamatta) vastaavalla tavalla kuin vuositilastot. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

6.4 Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus ¹⁾
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – quarterly revenue

	Total		Current revenue					Capital revenue		Memo item: Fiscal burden ²⁾
	1	2	Direct taxes	Indirect taxes	Social contributions	Sales	Property income	8	Capital taxes	
2006 Q1	42.5	42.0	10.4	12.8	15.1	2.1	0.8	0.4	0.3	38.6
2006 Q2	45.6	45.1	12.5	13.1	15.1	2.2	1.4	0.5	0.3	41.0
2006 Q3	43.6	43.1	11.8	12.4	15.1	2.3	0.8	0.5	0.3	39.5
2006 Q4	49.1	48.5	14.4	14.1	15.8	2.5	0.9	0.6	0.3	44.5
2007 Q1	42.1	41.8	10.4	12.8	14.8	2.1	0.9	0.4	0.3	38.3
2007 Q2	45.9	45.4	13.0	13.1	15.0	2.2	1.4	0.4	0.3	41.3
2007 Q3	43.6	43.1	12.3	12.3	14.7	2.3	0.7	0.5	0.3	39.6
2007 Q4	49.3	48.7	14.8	13.8	15.7	2.6	1.0	0.6	0.3	44.6
2008 Q1	42.3	42.0	10.8	12.3	14.8	2.1	1.1	0.3	0.2	38.2
2008 Q2	45.2	44.9	12.9	12.4	15.1	2.2	1.5	0.4	0.3	40.6
2008 Q3	43.4	43.0	12.2	12.0	15.0	2.3	0.8	0.4	0.3	39.5
2008 Q4	48.9	48.4	13.9	13.4	16.4	2.7	1.1	0.5	0.3	44.0
2009 Q1	42.3	42.2	10.4	12.0	15.6	2.3	1.1	0.1	0.2	38.2
2009 Q2	45.3	44.7	11.8	12.5	15.7	2.4	1.4	0.6	0.5	40.5
2009 Q3	42.8	42.5	11.0	11.9	15.5	2.5	0.7	0.3	0.3	38.7
2009 Q4	48.7	47.9	13.0	13.6	16.4	2.8	1.0	0.8	0.5	43.5
2010 Q1	42.1	41.9	10.1	12.2	15.5	2.3	0.9	0.2	0.3	38.1
2010 Q2	45.1	44.7	11.9	12.8	15.4	2.5	1.3	0.4	0.3	40.4
2010 Q3	42.9	42.6	10.9	12.4	15.2	2.5	0.7	0.3	0.3	38.8
2010 Q4	48.5	47.8	13.2	13.4	16.4	2.9	1.0	0.7	0.3	43.3
2011 Q1	42.8	42.6	10.6	12.4	15.3	2.4	1.0	0.3	0.3	38.7
2011 Q2	45.1	44.8	12.0	12.6	15.4	2.5	1.4	0.3	0.3	40.3
2011 Q3	43.7	43.4	11.4	12.5	15.3	2.6	0.8	0.3	0.3	39.6
2011 Q4	49.3	48.3	13.3	13.4	16.7	2.9	1.0	1.0	0.4	43.8
2012 Q1	43.0	42.8	10.9	12.4	15.3	2.4	0.9	0.2	0.2	38.9

2. Euro area – quarterly expenditure and deficit/surplus

	Total		Current expenditure						Capital expenditure			Deficit (-)/ surplus (+)	Primary deficit (-)/ surplus (+)
	1	2	Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers	Social		Investment	Capital transfers		
								benefits	Subsidies				
2006 Q1	45.8	42.3	10.1	4.3	3.0	25.0	21.4	1.1	3.4	2.2	1.3	-3.3	-0.3
2006 Q2	45.7	42.3	10.4	4.7	3.1	24.1	21.1	1.1	3.4	2.5	1.0	-0.1	3.0
2006 Q3	45.4	41.8	9.8	4.8	2.9	24.2	20.9	1.2	3.6	2.6	1.0	-1.8	1.2
2006 Q4	49.6	44.7	10.8	6.1	2.7	25.0	21.3	1.3	4.9	2.7	2.2	-0.4	2.3
2007 Q1	44.8	41.3	9.9	4.3	2.9	24.1	20.7	1.1	3.5	2.3	1.2	-2.7	0.3
2007 Q2	44.9	41.5	10.1	4.6	3.2	23.6	20.6	1.1	3.4	2.5	0.9	0.9	4.1
2007 Q3	44.7	41.1	9.6	4.8	2.9	23.8	20.5	1.1	3.6	2.6	0.9	-1.1	1.8
2007 Q4	49.3	44.8	10.8	6.1	2.8	25.0	21.2	1.5	4.5	2.8	1.7	0.0	2.8
2008 Q1	45.3	41.8	9.9	4.4	3.1	24.5	20.8	1.2	3.6	2.3	1.2	-3.1	0.0
2008 Q2	45.9	42.3	10.3	4.8	3.3	23.9	20.8	1.1	3.6	2.6	1.0	-0.6	2.7
2008 Q3	45.8	42.1	9.7	5.0	3.0	24.3	21.1	1.1	3.7	2.7	1.0	-2.4	0.6
2008 Q4	51.4	46.8	11.2	6.5	2.8	26.3	22.2	1.4	4.6	2.9	1.7	-2.5	0.3
2009 Q1	49.4	45.5	10.7	4.9	2.9	27.0	22.9	1.3	3.8	2.6	1.2	-7.0	-4.1
2009 Q2	50.6	46.4	11.1	5.4	3.0	26.9	23.4	1.3	4.2	2.8	1.3	-5.4	-2.3
2009 Q3	50.1	46.1	10.5	5.6	2.9	27.1	23.5	1.3	4.0	2.8	1.1	-7.3	-4.4
2009 Q4	54.6	49.7	11.8	6.9	2.6	28.4	24.0	1.5	4.9	3.0	1.9	-5.9	-3.3
2010 Q1	50.4	46.5	10.8	4.9	2.8	28.0	23.7	1.4	3.9	2.3	1.5	-8.2	-5.5
2010 Q2	49.5	46.0	11.0	5.3	3.0	26.7	23.2	1.3	3.5	2.5	1.2	-4.4	-1.4
2010 Q3	50.5	45.3	10.2	5.5	2.8	26.8	23.1	1.3	5.2	2.5	2.6	-7.6	-4.9
2010 Q4	53.3	48.6	11.4	6.8	2.7	27.6	23.6	1.5	4.7	2.7	2.1	-4.8	-2.1
2011 Q1	48.4	45.4	10.5	4.7	3.0	27.2	23.2	1.3	3.1	2.1	0.9	-5.6	-2.7
2011 Q2	48.4	45.2	10.6	5.1	3.2	26.3	22.9	1.2	3.2	2.3	0.9	-3.3	-0.1
2011 Q3	48.2	44.8	10.0	5.3	3.0	26.4	22.9	1.2	3.4	2.3	1.1	-4.5	-1.5
2011 Q4	52.4	48.6	11.3	6.7	3.0	27.6	23.6	1.4	3.8	2.5	1.5	-3.1	-0.1
2012 Q1	48.3	45.6	10.3	4.7	3.1	27.4	23.3	1.2	2.6	1.9	0.8	-5.3	-2.1

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.

- 1) Data refer to the Euro 17. The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions between the EU budget and entities outside the government sector are not included. Otherwise, except for different data transmission deadlines, the quarterly data are consistent with the annual data. The data are not seasonally adjusted.
- 2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.

6.5 Neljännesvuosittainen velka ja velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen) rahoitusvaateittain²⁾

	Yhteensä	Rahoitusvaatteet			
		Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit
	1	2	3	4	5

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisu

Velan muutos	Alijäämä (-)/ yliäämä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisu							Lisätieto: Lainanotto- tarve	
		Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset					Arvostustekijät ja muut muutokset velan määrässä		Muut
			Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Arvopaperit	Osakkeet ja osuudet			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

K30 Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos
(neljän vuosineljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä)

K31 Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)
(BKT:hen suhteutetun velan vuotuinen muutos ja sen osatekijät)

— Alijäämä
- - - - - Velan muutos
- - - - - Lainanottotarve

■ Alijäämä-/velkakoikaisu
■ Perusalijäämä/-yliäämä
■ BKT:n kasvuvauhdin ja koron erotus
— BKT:hen suhteutetun velan muutos

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.

- 1) Tiedot viittaavat 17 maata käsittävään euroalueeseen. Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituna.
2) Kantatiedot vuosineljännekseltä t ilmoitetaan prosentteina neljänneksen t ja kolmen edeltävän neljänneksen BKT:n summasta.

6.5 Quarterly debt and change in debt ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – Maastricht debt by financial instrument ²⁾

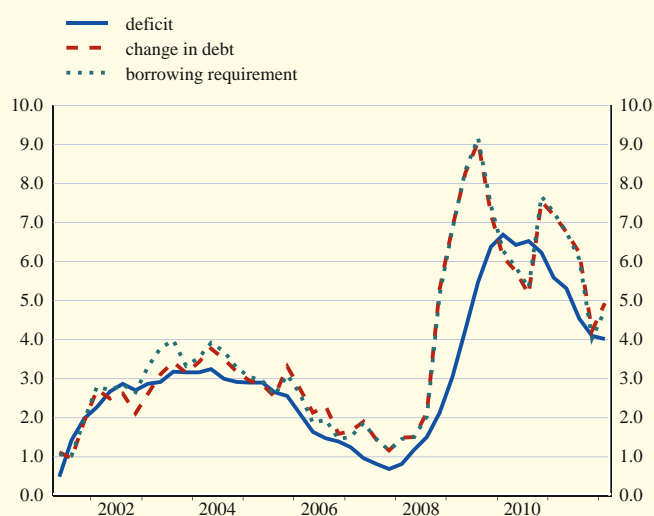
	Total 1	Financial instruments			
		Currency and deposits 2	Loans 3	Short-term securities 4	Long-term securities 5
2009 Q2	77.1	2.4	12.2	8.2	54.3
Q3	79.0	2.4	12.4	9.0	55.3
Q4	79.9	2.5	12.6	8.3	56.5
2010 Q1	81.6	2.4	12.8	8.2	58.2
Q2	82.9	2.4	13.4	7.8	59.3
Q3	83.0	2.4	13.3	7.9	59.3
Q4	85.3	2.4	15.3	7.4	60.2
2011 Q1	86.2	2.4	15.1	7.4	61.3
Q2	87.1	2.4	14.9	7.5	62.3
Q3	86.7	2.4	15.0	7.8	61.5
Q4	87.3	2.4	15.4	7.4	62.1
2012 Q1	89.3	2.5	16.9	7.6	62.3

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt 1	Deficit (-)/ surplus (+) 2	Deficit-debt adjustment							Memo item: Borrowing requirement 11	
			Total 3	Transactions in main financial assets held by general government				Valuation effects and other changes in volume 9	Other 10		
				Total 4	Currency and deposits 5	Loans 6	Securities 7				Shares and other equity 8
2009 Q2	9.2	-5.4	3.9	3.2	2.3	-0.4	0.2	1.1	-0.4	1.0	9.6
Q3	5.1	-7.3	-2.2	-2.8	-3.1	0.6	-0.1	-0.2	0.2	0.4	4.8
Q4	2.1	-5.9	-3.8	-2.7	-2.9	-0.1	0.1	0.2	-0.2	-0.8	2.4
2010 Q1	8.2	-8.2	0.0	0.8	0.9	-0.1	-0.3	0.3	-0.3	-0.5	8.5
Q2	7.7	-4.4	3.3	3.3	2.0	1.1	-0.2	0.4	-0.1	0.1	7.8
Q3	2.8	-7.6	-4.8	-2.9	-2.3	-0.6	0.0	0.0	0.0	-1.9	2.8
Q4	11.3	-4.8	6.5	5.7	-0.4	1.7	4.7	-0.3	-0.1	0.9	11.4
2011 Q1	6.8	-5.6	1.2	0.8	2.0	-0.7	-0.4	-0.2	-0.1	0.5	6.9
Q2	6.0	-3.3	2.7	2.4	2.8	0.5	-0.4	-0.5	0.2	0.0	5.8
Q3	0.8	-4.5	-3.7	-3.5	-3.7	-0.3	0.1	0.3	0.7	-0.8	0.1
Q4	3.4	-3.1	0.4	-0.7	-0.5	-0.3	-0.2	0.3	0.0	1.0	3.4
2012 Q1	9.6	-5.3	4.4	4.9	4.1	1.2	-0.4	0.1	-0.2	-0.3	9.8

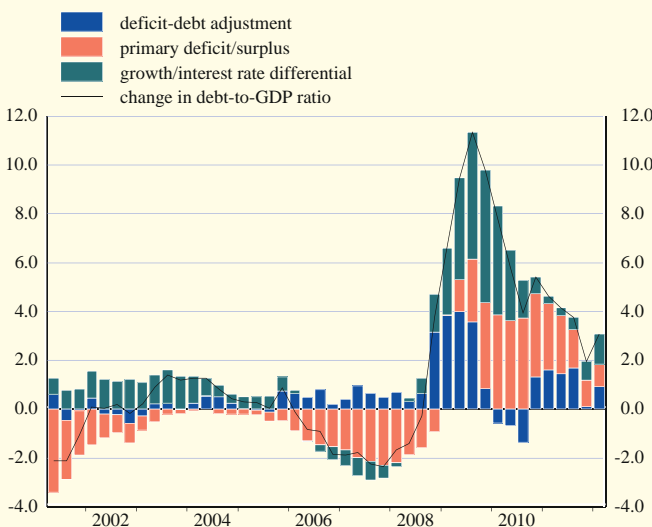
C30 Deficit, borrowing requirement and change in debt

(four-quarter moving sum as a percentage of GDP)

C31 Maastricht debt

(annual change in the debt-to-GDP ratio and underlying factors)

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.

1) Data refer to the Euro 17. Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated.

2) The stock data in quarter t are expressed as a percentage of the sum of GDP in t and the previous three quarters.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

7.1 Yhteenveto maksutaseesta¹⁾ (miljardia euroa, nettomääräiset taloustoimet)

Vaihtotase					Pää- oman- siirrot	Netto- luoton- otto ulkomaile/ta (sarakeet 1+6)	Rahoitustase					Virheel- liset ja tunnista- mattomat erät	
Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotan- non- tekijä- korvauk- set	Tulon- siirrot			Yhteensä	Suorat sijoi- tukset	Arvo- paperi- sijoi- tukset	Johdan- naiset	Muut sijoi- tukset		Valuutta- varanto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>													
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä</i>													

K32 Euroalueen maksutase: vaihtotase
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

K33 Euroalueen maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset
(12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

— Vaihtotase

— Suorat sijoitukset, netto
— Arvopaperisijoitukset, netto

Lähde: EKP.

1) Lukujen merkintätapa on selitetty Yleistä-osassa.

EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS

7.1 Summary balance of payments ¹⁾

(EUR billions; net transactions)

	Current account					Capital account	Net lending/borrowing to/from rest of the world (columns 1+6)	Financial account						Errors and omissions
	Total	Goods	Services	Income	Current transfers			Total	Direct investment	Portfolio investment	Financial derivatives	Other investment	Reserve assets	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2009	-21.9	31.3	36.4	3.5	-93.1	6.7	-15.2	9.4	-105.1	265.7	20.0	-175.7	4.6	5.8
2010	-6.8	15.1	49.6	31.8	-103.3	6.4	-0.4	-2.5	-113.9	165.1	18.5	-61.7	-10.5	3.0
2011	-2.3	4.9	63.6	32.5	-103.3	10.7	8.4	-20.8	-148.7	305.6	-21.5	-145.9	-10.2	12.3
2011 Q2	-18.6	-2.4	16.4	-11.7	-20.9	0.8	-17.9	21.2	-31.8	139.1	3.6	-94.1	4.5	-3.3
Q3	2.7	2.8	19.6	8.8	-28.5	1.7	4.4	3.5	-19.2	35.0	-14.8	-1.2	3.7	-7.9
Q4	34.9	14.6	19.7	20.6	-20.0	5.9	40.8	-40.2	-54.9	-4.5	-9.9	35.8	-6.8	-0.6
2012 Q1	-6.0	5.3	15.1	12.0	-38.5	1.9	-4.1	3.3	-5.3	-77.1	-5.4	92.7	-1.6	0.8
Q2	13.8	25.1	19.6	-6.5	-24.4	2.3	16.0	-19.5	-30.3	87.6	-5.4	-62.5	-8.9	3.5
2011 June	0.3	0.8	6.3	1.3	-8.0	0.4	0.8	7.0	3.6	89.2	1.9	-89.3	1.6	-7.7
July	3.4	4.2	7.2	2.7	-10.7	-0.1	3.2	-6.2	-17.3	-24.0	0.3	36.0	-1.2	3.0
Aug.	-1.4	-4.3	5.2	5.6	-7.9	2.1	0.6	-0.6	7.2	26.2	-8.0	-29.4	3.4	-0.1
Sep.	0.8	3.0	7.2	0.5	-9.9	-0.2	0.6	10.3	-9.0	32.7	-7.1	-7.9	1.6	-10.9
Oct.	3.7	0.6	6.7	6.3	-9.9	1.8	5.5	1.4	-5.6	-2.7	-1.6	12.3	-1.1	-6.9
Nov.	9.1	5.5	5.3	5.8	-7.5	2.6	11.6	-19.6	-45.0	37.6	-3.8	-8.2	-0.2	7.9
Dec.	22.1	8.4	7.8	8.5	-2.6	1.6	23.6	-22.0	-4.3	-39.4	-4.5	31.7	-5.4	-1.6
2012 Jan.	-12.4	-8.1	3.1	2.0	-9.4	0.2	-12.1	22.2	3.6	-43.5	-5.5	68.1	-0.5	-10.0
Feb.	-3.4	3.3	5.3	5.2	-17.1	1.8	-1.6	4.4	-0.2	8.7	4.2	-6.6	-1.8	-2.7
Mar.	9.8	10.2	6.7	4.9	-11.9	-0.1	9.6	-23.2	-8.8	-42.2	-4.1	31.2	0.6	13.6
Apr.	1.3	5.4	5.4	-0.8	-8.7	0.4	1.7	-1.8	-9.6	1.3	2.2	7.2	-2.9	0.1
May	-3.2	5.5	7.2	-8.0	-8.0	1.5	-1.8	-0.2	9.9	26.7	-6.2	-29.1	-1.5	1.9
June	15.7	14.2	6.9	2.3	-7.7	0.4	16.1	-17.5	-30.6	59.7	-1.4	-40.6	-4.5	1.4
<i>12-month cumulated transactions</i>														
2012 June	45.3	47.9	74.0	34.9	-111.5	11.8	57.1	-52.9	-109.7	41.0	-35.5	64.8	-13.6	-4.2
<i>12-month cumulated transactions as a percentage of GDP</i>														
2012 June	0.5	0.5	0.8	0.4	-1.2	0.1	0.6	-0.6	-1.2	0.4	-0.4	0.7	-0.1	0.0

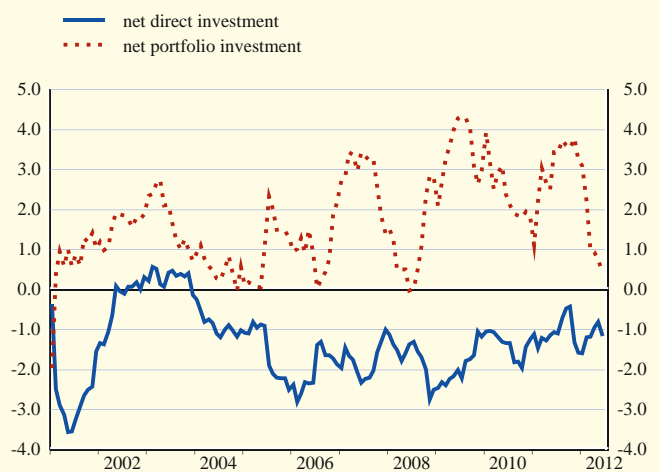
C32 Euro area b.o.p.: current account

(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

C33 Euro area b.o.p.: direct and portfolio investment

(12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

Source: ECB.

1) The sign convention is explained in the General Notes.

7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa, taloustoimet)

1. Yhteenveto vaihtotaseesta ja pääomansiirroista

Vaihtotase													Pääomansiirrot	
Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannontekijä- korvaukset		Tulonsiirrot				Tulot	Menot
Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Palkansaajien raha- lähteykset	Menot	Palkansaajien raha- lähteykset		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Kausivaihtelusta puhdistettu</i>														
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>														
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä</i>														

K34 Euroalueen maksutase: tavarat

(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

— Vienti (tulot)
..... Tuonti (menot)

K35 Euroalueen maksutase: palvelut

(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

— Vienti (tulot)
..... Tuonti (menot)

Lähde: EKP.

7.2 Current and capital accounts

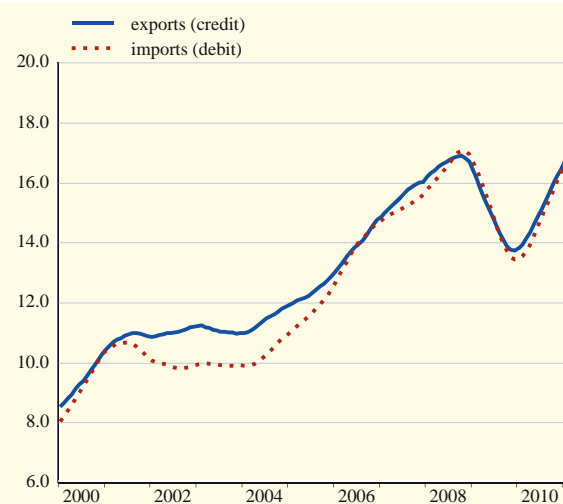
(EUR billions; transactions)

1. Summary current and capital accounts

	Current account											Capital account			
	Total			Goods		Services		Income		Current transfers			Credit	Debit	
	Credit	Debit	Net	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit				
											Workers' remittances	Workers' remittances			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2009	2,307.2	2,329.2	-21.9	1,304.1	1,272.8	478.9	442.5	429.9	426.5	94.3	6.4	187.4	22.5	20.5	13.7
2010	2,657.8	2,664.6	-6.8	1,566.8	1,551.7	524.0	474.4	479.4	447.6	87.6	6.3	190.9	22.3	21.4	15.0
2011	2,940.8	2,943.1	-2.3	1,773.6	1,768.7	557.3	493.7	516.6	484.1	93.3	6.5	196.6	23.6	25.8	15.0
2011 Q2	727.8	746.4	-18.6	438.7	441.0	134.4	118.0	135.5	147.3	19.1	1.6	40.0	5.6	4.0	3.2
Q3	732.7	730.0	2.7	444.6	441.8	147.3	127.7	124.0	115.3	16.8	1.8	45.3	5.7	5.2	3.5
Q4	782.3	747.4	34.9	462.5	448.0	150.9	131.2	135.9	115.4	32.9	1.6	52.9	7.0	11.6	5.6
2012 Q1	752.6	758.7	-6.0	465.1	459.8	137.2	122.1	124.7	112.7	25.5	1.4	64.1	6.3	5.0	3.1
Q2	779.7	765.9	13.8	477.8	452.7	147.2	127.6	135.4	141.9	19.3	.	43.7	.	5.3	3.0
2012 Apr.	242.8	241.5	1.3	151.7	146.2	44.7	39.3	40.0	40.8	6.3	.	15.1	.	1.4	1.0
May	266.7	270.0	-3.2	161.5	156.0	49.8	42.6	48.5	56.4	7.0	.	15.0	.	2.4	0.9
June	270.2	254.5	15.7	164.7	150.4	52.7	45.7	46.9	44.6	6.0	.	13.7	.	1.5	1.1
	<i>Seasonally adjusted</i>														
2011 Q4	756.9	751.1	5.8	452.2	449.7	147.0	127.4	133.7	123.1	24.0	.	50.9	.	.	.
2012 Q1	772.6	755.7	16.8	471.1	454.3	149.3	127.2	128.1	122.6	24.1	.	51.6	.	.	.
Q2	781.2	752.7	28.5	480.9	453.0	148.2	130.9	128.7	118.3	23.4	.	50.5	.	.	.
2012 Apr.	255.6	250.1	5.5	159.1	152.2	48.0	42.1	40.5	38.7	8.0	.	17.1	.	.	.
May	265.8	255.5	10.3	162.1	153.9	50.1	43.9	45.8	40.7	7.8	.	17.0	.	.	.
June	259.8	247.1	12.7	159.6	146.9	50.1	44.9	42.4	38.9	7.6	.	16.4	.	.	.
	<i>12-month cumulated transactions</i>														
2012 June	3,046.0	2,996.1	49.9	1,847.9	1,799.5	583.0	508.4	519.9	485.9	95.2	.	202.2	.	.	.
	<i>12-month cumulated transactions as a percentage of GDP</i>														
2012 June	32.2	31.6	0.5	19.5	19.0	6.2	5.4	5.5	5.1	1.0	.	2.1	.	.	.

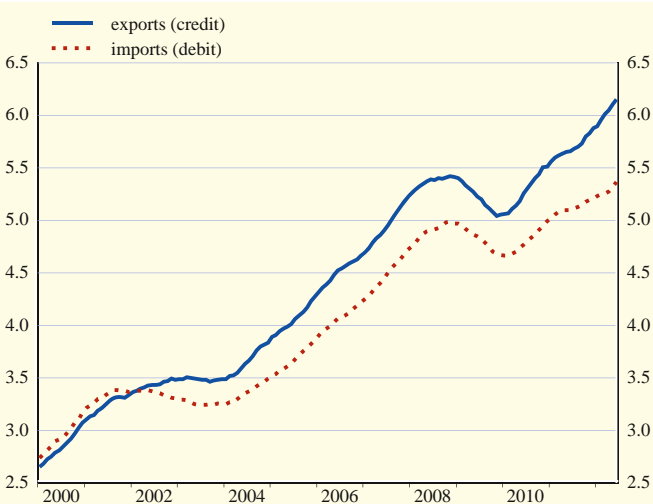
C34 Euro area b.o.p.: goods

(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

C35 Euro area b.o.p.: services

(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

Source: ECB.

7.2 Vaihrotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa)

2. Tuotannontekijäkorvaukset
(taloustoimet)

Palkansaaja- korvaukset		Pääomakorvaukset													
Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset						Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset	
		Tulot	Menot	Oman pääoman tuotot			Korot			Oman pääoman tuotot		Korot		Tulot	Menot
				Tulot	Menot	Uudelleen sijoitetut voitot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot			
		5	6										7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely
(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat						Brasilia	Kanada	Kiina	Intia	Japani	Venäjä	Sveitsi	Yhdys- vallat	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimi- elimet									
2011/II–2012/I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Tulot															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																
	Menot															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																
	Netto															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																

Lähde: EKP.

7.2 Current and capital accounts

(EUR billions)

2. Income account

(transactions)

	Compensation of employees		Investment income													
	Credit	Debit	Total		Direct investment						Portfolio investment				Other investment	
			Credit	Debit	Equity			Debt			Equity		Debt		Credit	Debit
	Credit	Debit			Reinv. earnings	Reinv. earnings	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit		
			1	2											3	4
2009	22.2	12.0	407.7	414.4	156.8	20.7	100.6	15.4	25.0	24.7	24.5	77.5	100.9	121.3	100.4	90.3
2010	24.2	12.0	455.1	435.6	220.5	41.6	137.7	32.7	23.9	22.1	28.7	86.6	102.2	124.0	79.9	65.2
2011	25.0	12.3	491.5	471.8	242.2	64.2	152.6	49.9	25.3	23.3	35.8	96.3	102.6	132.3	85.7	67.3
2011 Q1	6.0	2.2	115.1	104.0	55.4	16.0	35.4	20.6	5.8	4.8	7.4	14.4	25.7	32.7	20.7	16.7
Q2	6.1	3.3	129.4	144.0	65.5	13.7	42.3	9.9	5.4	5.5	12.3	46.6	25.7	32.3	20.5	17.2
Q3	6.0	3.7	118.0	111.5	54.5	21.3	37.6	17.7	6.8	5.5	9.0	18.7	25.9	33.2	21.9	16.5
Q4	6.9	3.2	129.0	112.2	66.7	13.2	37.3	1.7	7.3	7.4	7.1	16.5	25.3	34.1	22.6	16.9
2012 Q1	6.8	2.3	118.0	110.4	57.0	24.5	37.3	17.6	6.2	6.0	8.8	17.0	24.3	33.6	21.7	16.6

3. Geographical breakdown

(cumulated transactions)

	Total	EU Member States outside the euro area						Brazil	Canada	China	India	Japan	Russia	Switzerland	United States	Other
		Total	Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries	EU institutions									
2011 Q2 to 2012 Q1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Credits																
Current account	2,995.4	970.6	54.0	92.1	453.3	309.4	61.7	61.5	44.0	153.5	41.3	65.3	110.6	236.8	389.3	922.6
Goods	1,811.0	571.8	34.2	59.2	234.7	243.5	0.2	31.5	21.3	118.1	31.0	41.0	83.2	128.4	206.1	578.7
Services	569.9	175.0	11.6	16.0	108.1	32.6	6.6	9.8	9.9	19.0	7.0	13.5	18.4	57.9	85.5	173.9
Income	520.2	161.2	7.0	15.2	99.5	30.3	9.2	19.8	12.1	15.6	3.0	9.9	8.5	41.5	91.3	157.4
Investment income	494.5	153.9	6.3	15.0	98.0	29.7	4.9	19.7	11.9	15.6	3.0	9.8	8.5	28.6	89.5	153.9
Current transfers	94.3	62.6	1.2	1.7	10.9	2.9	45.8	0.4	0.7	0.7	0.3	1.0	0.5	9.1	6.5	12.7
Capital account	25.8	20.7	0.0	0.1	1.3	0.4	19.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.7	0.4	3.5
Debits																
Current account	2,982.5	932.3	48.3	90.5	406.6	276.4	110.5	-	32.1	-	-	98.2	-	197.0	388.4	-
Goods	1,790.6	497.0	30.7	51.6	189.7	225.0	0.0	31.6	15.0	209.1	28.0	51.4	136.0	101.6	145.3	575.6
Services	499.0	145.9	8.7	13.4	86.6	36.9	0.3	5.7	6.8	13.9	6.3	9.4	10.2	43.5	102.8	154.5
Income	490.6	166.1	8.0	24.1	118.6	9.7	5.7	-	8.5	-	-	36.7	-	43.8	133.8	-
Investment income	478.1	159.8	7.9	24.0	117.0	5.3	5.7	-	8.3	-	-	36.5	-	43.3	132.5	-
Current transfers	202.3	123.4	0.9	1.5	11.8	4.8	104.5	1.4	1.8	4.2	0.9	0.7	0.6	8.1	6.5	54.6
Capital account	15.5	2.2	0.3	0.1	1.2	0.5	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.1	0.0	0.6	2.0	9.4
Net																
Current account	12.9	38.3	5.7	1.6	46.7	33.0	-48.8	-	11.8	-	-	-32.9	-	39.7	0.9	-
Goods	20.4	74.8	3.5	7.7	45.1	18.5	0.2	0.0	6.2	-91.0	3.0	-10.4	-52.8	26.7	60.9	3.0
Services	70.9	29.1	2.8	2.7	21.5	-4.2	6.3	4.1	3.1	5.1	0.7	4.0	8.2	14.4	-17.3	19.4
Income	29.6	-4.8	-1.0	-8.9	-19.0	20.6	3.5	-	3.5	-	-	-26.8	-	-2.3	-42.5	-
Investment income	16.4	-5.9	-1.6	-9.0	-18.9	24.4	-0.8	-	3.6	-	-	-26.7	-	-14.7	-43.0	-
Current transfers	-108.0	-60.8	0.4	0.2	-0.8	-1.8	-58.7	-1.1	-1.1	-3.5	-0.6	0.3	-0.1	0.9	-0.1	-42.0
Capital account	10.3	18.5	-0.3	-0.1	0.1	-0.1	18.8	-0.2	-0.2	-0.3	-0.2	0.0	0.1	0.1	-1.5	-5.8

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvahdit ajanjakson lopussa, taloustoimet ja muut muutokset koko ajanjaksolla)

1. Yhteenveto rahoitustaseesta

Yhteensä ¹⁾			Yhteensä, % BKT:stä			Suorat sijoitukset		Arvopaperi- sijoitukset		Johdannaiset, netto	Muut sijoitukset		Valuutta- varanto
Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		Saamiset	Velat	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
<i>Kannat (ulkomainen varallisuusasema)</i>													
<i>Kantojen muutokset</i>													
<i>Taloustoimet</i>													
<i>Muut muutokset</i>													
<i>Valuuttakurssimuutoksista johtuvat muutokset</i>													
<i>Hintojen muutoksista johtuvat muutokset</i>													
<i>Muista korjauksista johtuvat muutokset</i>													
<i>Kantojen kasvuvauhti</i>													

Lähde: EKP.

1) Johdannaiset sisältyvät tuloihin.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions and other changes during period)

1. Summary financial account

	Total ¹⁾			Total as a % of GDP			Direct investment		Portfolio investment		Net financial derivatives	Other investment		Reserve assets
	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Assets	Liabilities		Assets	Liabilities	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Outstanding amounts (international investment position)														
2008	13,377.1	14,961.4	-1,584.3	144.7	161.8	-17.1	3,878.4	3,247.8	3,834.9	5,976.8	-0.5	5,290.0	5,736.7	374.2
2009	13,764.1	15,170.3	-1,406.2	154.3	170.1	-15.8	4,287.2	3,403.0	4,341.3	6,781.9	0.2	4,675.9	4,985.4	459.6
2010	15,234.8	16,461.7	-1,226.9	166.3	179.7	-13.4	4,798.2	3,714.8	4,907.5	7,442.9	-61.6	5,002.9	5,304.0	587.8
2011 Q3	15,558.2	16,782.4	-1,224.2	166.0	179.0	-13.1	5,089.1	3,896.4	4,573.8	7,523.4	-45.9	5,294.5	5,362.6	646.6
2011 Q4	15,938.3	17,023.5	-1,085.2	169.3	180.8	-11.5	5,321.0	4,025.7	4,751.0	7,669.2	-19.1	5,218.4	5,328.5	667.1
2012 Q1	16,303.9	17,344.1	-1,040.2	172.6	183.6	-11.0	5,405.9	4,055.3	5,034.7	7,833.9	-20.3	5,212.4	5,454.9	671.3
Changes to outstanding amounts														
2008	-615.7	-305.5	-310.3	-6.7	-3.3	-3.4	151.7	25.9	-796.2	-561.3	28.4	-26.7	229.9	27.0
2009	387.1	208.9	178.1	4.3	2.3	2.0	408.8	155.2	506.4	805.1	0.7	-614.1	-751.4	85.4
2010	1,470.7	1,291.5	179.3	16.0	14.1	2.0	511.0	311.8	566.2	661.0	-61.7	327.1	318.7	128.2
2011	703.5	561.7	141.7	7.5	6.0	1.5	522.8	310.9	-156.5	226.3	42.4	215.5	24.5	79.3
2011 Q4	380.1	241.1	139.1	15.7	9.9	5.7	231.8	129.4	177.2	145.8	26.7	-76.1	-34.1	20.5
2012 Q1	365.6	320.6	44.9	15.7	13.8	1.9	84.9	29.5	283.7	164.7	-1.2	-6.1	126.4	4.2
Transactions														
2008	429.9	551.3	-121.3	4.7	6.0	-1.3	336.6	105.5	5.0	266.4	84.5	0.5	179.4	3.4
2009	-131.4	-121.9	-9.4	-1.5	-1.4	-0.1	337.0	231.9	90.4	356.1	-20.0	-534.2	-709.9	-4.6
2010	589.9	587.4	2.5	6.4	6.4	0.0	275.8	161.8	143.0	308.1	-18.5	179.1	117.4	10.5
2011	489.2	468.5	20.8	5.2	5.0	0.2	347.3	198.6	-49.3	256.3	21.5	159.5	13.6	10.2
2011 Q4	-80.3	-120.5	40.2	-3.3	-5.0	1.7	105.8	51.0	-48.9	-53.4	9.9	-153.9	-118.1	6.8
2012 Q1	295.2	298.5	-3.3	12.7	12.9	-0.1	82.1	76.8	138.2	61.1	5.4	67.8	160.6	1.6
Q2	83.4	63.8	19.5	.	.	.	68.3	38.0	-34.6	53.0	5.4	35.4	-27.1	8.9
2012 Feb.	97.3	101.6	-4.4	.	.	.	20.5	20.3	58.9	67.5	-4.2	20.4	13.8	1.8
Mar.	116.4	93.2	23.2	.	.	.	32.8	24.0	55.3	13.1	4.1	24.8	56.0	-0.6
Apr.	8.8	6.9	1.8	.	.	.	21.6	12.1	-11.4	-10.2	-2.2	-2.2	5.0	2.9
May	105.2	105.1	0.2	.	.	.	6.7	16.7	5.6	32.3	6.2	85.2	56.1	1.5
June	-30.6	-48.2	17.5	.	.	.	39.9	9.3	-28.8	30.8	1.4	-47.6	-88.2	4.5
Other changes														
2007	-332.3	-84.4	-247.9	-3.7	-0.9	-2.7	59.9	64.3	-180.8	25.1	-75.1	-152.6	-173.8	16.3
2008	-1,045.7	-856.7	-188.9	-11.3	-9.3	-2.0	-184.9	-79.5	-801.2	-827.7	-56.0	-27.2	50.5	23.7
2009	518.4	330.8	187.6	5.8	3.7	2.1	71.8	-76.7	416.0	449.0	20.7	-80.0	-41.5	89.9
2010	880.8	704.1	176.7	9.6	7.7	1.9	235.2	150.0	423.2	352.9	-43.2	147.9	201.2	117.7
Other changes due to exchange rate changes														
2007	-522.0	-339.7	-182.3	-5.8	-3.8	-2.0	-104.2	-17.1	-217.4	-146.8	.	-186.6	-175.8	-13.7
2008	-49.8	27.9	-77.7	-0.5	0.3	-0.8	-25.0	-34.0	6.6	41.9	.	-40.7	20.1	9.3
2009	-49.6	-55.1	5.5	-0.6	-0.6	0.1	-4.6	5.7	-30.5	-32.9	.	-11.9	-27.9	-2.7
2010	535.4	323.9	211.5	5.8	3.5	2.3	160.8	57.6	179.4	101.7	.	182.2	164.6	13.0
Other changes due to price changes														
2007	78.7	113.4	-34.6	0.9	1.3	-0.4	45.2	5.8	77.3	107.6	-75.1	.	.	31.3
2008	-1,002.7	-975.7	-27.1	-10.8	-10.6	-0.3	-159.2	-60.7	-809.5	-915.0	-56.0	.	.	22.0
2009	634.2	483.5	150.7	7.1	5.4	1.7	142.5	28.4	425.2	455.2	20.7	.	.	45.8
2010	296.3	153.8	142.5	3.2	1.7	1.6	50.2	2.2	187.3	151.7	-43.2	.	.	102.0
Other changes due to other adjustments														
2007	110.9	142.0	-31.0	1.2	1.6	-0.3	118.8	75.6	-40.7	64.3	.	34.1	2.0	-1.3
2008	6.8	91.0	-84.1	0.1	1.0	-0.9	-0.7	15.2	1.8	45.4	.	13.4	30.4	-7.7
2009	-66.2	-97.6	31.4	-0.7	-1.1	0.4	-66.2	-110.8	21.2	26.8	.	-68.1	-13.6	46.8
2010	49.1	226.4	-177.3	0.5	2.5	-1.9	24.2	90.1	56.5	99.6	.	-34.3	36.7	2.7
Growth rates of outstanding amounts														
2007	15.6	14.3	-	.	.	.	15.8	15.1	10.0	9.4	.	20.2	20.2	1.6
2008	3.0	3.6	-	.	.	.	9.2	3.3	-0.2	4.2	.	0.0	3.3	1.0
2009	-1.0	-0.8	-	.	.	.	8.7	7.3	2.3	5.9	.	-10.1	-12.3	-1.2
2010	4.1	3.8	-	.	.	.	6.2	4.6	3.2	4.4	.	3.8	2.3	2.0
2011 Q4	3.2	2.9	-	.	.	.	7.2	5.3	-1.1	3.5	.	3.3	0.3	1.6
2012 Q1	3.5	3.2	-	.	.	.	6.1	5.0	1.3	2.1	.	2.9	3.4	-0.1
Q2	2.7	2.2	-	.	.	.	6.1	5.2	-0.2	0.4	.	1.5	2.7	2.0

Source: ECB.

1) Net financial derivatives are included in assets.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

2. Suorat sijoitukset

Yhteensä	Euroalueelta ulkomaille						Yhteensä	Ulkomailta euroalueelle					
	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja				Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja		
	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset		Yhteensä	Raha-laitoksiin	Muihin kuin raha-laitoksiin	Yhteensä	Raha-laitoksiin	Muihin kuin raha-laitoksiin
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)													
Talustoimet													
Kasvuvauhdit													

K36 Euroalueen ulkomainen varallisuusasema
(kannat ajanjakson lopussa, % BKT:stä)K37 Euroalueen suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset
(kannat ajanjakson lopussa, % BKT:stä)

— Ulkomainen varallisuusasema

— Suorat sijoitukset
— Arvopaperisijoitukset

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period, transactions during period)

2. Direct investment

	By resident units abroad							By non-resident units in the euro area						
	Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)			Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)		
		Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs		Total	Into MFIs	Into non-MFIs	Total	To MFIs	To non-MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Outstanding amounts (international investment position)														
2009	4,287.2	3,305.5	236.2	3,069.3	981.7	14.8	966.9	3,403.0	2,501.9	74.2	2,427.7	901.1	18.1	883.0
2010	4,798.2	3,667.1	277.9	3,389.2	1,131.1	17.8	1,113.3	3,714.8	2,820.2	83.2	2,737.0	894.6	12.7	881.9
2011 Q4	5,321.0	4,149.9	293.2	3,856.7	1,171.0	14.7	1,156.4	4,025.7	3,150.7	85.2	3,065.4	875.1	10.1	865.0
2012 Q1	5,405.9	4,227.1	289.1	3,937.9	1,178.9	15.0	1,163.9	4,055.3	3,208.5	84.5	3,124.0	846.8	8.8	838.0
Transactions														
2009	337.0	258.1	21.6	236.5	78.9	2.6	76.3	231.9	236.3	5.6	230.7	-4.4	-0.6	-3.8
2010	275.8	157.0	14.9	142.2	118.7	1.2	117.5	161.8	203.2	6.1	197.1	-41.3	-7.5	-33.8
2011	347.3	305.0	16.3	288.7	42.3	-3.3	45.6	198.6	211.7	3.5	208.3	-13.2	-3.1	-10.0
2011 Q4	105.8	107.7	0.8	106.9	-1.8	1.0	-2.8	51.0	45.4	0.7	44.8	5.5	0.4	5.1
2012 Q1	82.1	60.3	-2.3	62.6	21.8	1.2	20.7	76.8	78.8	1.2	77.6	-2.0	-0.6	-1.3
2012 Q2	68.3	42.7	-2.0	44.7	25.6	-0.5	26.1	38.0	33.4	0.5	32.9	4.6	0.1	4.5
2012 Feb.	20.5	18.2	-3.0	21.2	2.3	0.3	2.0	20.3	11.4	1.4	10.0	8.9	0.6	8.3
2012 Mar.	32.8	14.6	-1.3	15.9	18.2	0.5	17.7	24.0	22.1	-0.6	22.7	2.0	-1.0	3.0
2012 Apr.	21.6	10.0	-1.0	11.0	11.6	0.1	11.5	12.1	4.0	-0.1	4.0	8.1	0.6	7.6
2012 May	6.7	7.8	-0.3	8.1	-1.1	-0.2	-0.9	16.7	16.1	0.2	15.9	0.6	0.0	0.5
2012 June	39.9	24.8	-0.7	25.5	15.1	-0.4	15.5	9.3	13.4	0.4	13.0	-4.1	-0.5	-3.6
Growth rates														
2009	8.7	8.6	9.9	8.5	9.0	20.5	8.8	7.3	10.4	8.6	10.4	-0.5	-3.2	-0.4
2010	6.2	4.5	6.2	4.4	12.0	7.8	12.0	4.6	7.9	8.0	7.9	-4.6	-41.3	-3.8
2011 Q4	7.2	8.2	5.9	8.4	3.8	-19.6	4.1	5.3	7.5	4.2	7.6	-1.5	-25.3	-1.2
2012 Q1	6.1	6.7	3.5	6.9	4.1	-13.5	4.4	5.0	7.3	5.0	7.4	-2.5	-22.9	-2.3
2012 Q2	6.1	6.3	-0.4	6.8	5.8	-1.5	5.9	5.2	7.2	4.1	7.3	-1.5	-8.6	-1.4

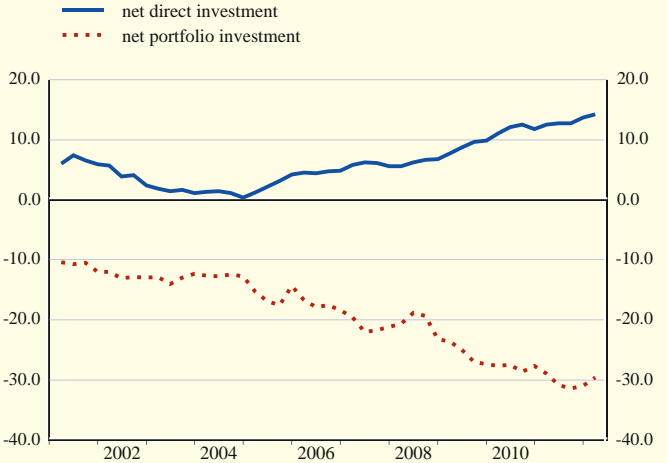
C36 Euro area international investment position

(outstanding amounts at end of period; as a percentage of GDP)

C37 Euro area direct and portfolio investment position

(outstanding amounts at end of period; as a percentage of GDP)

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Arvopaperisijoitukset, saamiset

Yhteensä	Osakkeet					Velkapaperit									
	Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Joukkolainat			Rahamarkkinapaperit					
		Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt	Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset				
									Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)															
Taloustoimet															
Kasvuvauhdit															

4. Arvopaperisijoitukset, velat

Yhteensä	Osakkeet			Velkapaperit								
	Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Joukkolainat			Rahamarkkinapaperit				
					Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset	
		Rahalaitokset	Julkisyhteisöt						Rahalaitokset	Julkisyhteisöt		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)												
Taloustoimet												
Kasvuvauhdit												

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Portfolio investment assets

	Total		Equity				Debt instruments									
	Total		MFIs		Non-MFIs		Bonds and notes			Money market instruments						
							Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs				
			Euro-system		General government		Euro-system		General government		Euro-system		General government			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Outstanding amounts (international investment position)																
2009	4,341.3	1,514.5	80.8	3.4	1,433.6	36.6	2,426.6	924.6	17.1	1,502.0	36.6	400.2	330.2	44.9	69.9	2.0
2010	4,907.5	1,914.2	93.8	3.6	1,820.5	47.6	2,588.8	810.7	15.6	1,778.1	75.7	404.5	314.9	41.7	89.6	0.2
2011 Q4	4,751.0	1,704.8	70.4	3.1	1,634.4	39.4	2,584.3	728.2	16.0	1,856.1	94.2	461.9	300.4	57.5	161.5	0.5
2012 Q1	5,034.7	1,847.0	77.5	3.3	1,769.5	39.2	2,680.3	708.7	15.3	1,971.7	97.7	507.4	331.2	48.5	176.1	0.3
Transactions																
2009	90.4	53.1	-1.3	0.0	54.4	2.5	42.9	-93.0	-3.8	135.9	17.5	-5.6	0.5	-12.9	-6.1	0.9
2010	143.0	76.7	5.6	-0.2	71.1	1.7	106.7	-125.3	-0.9	232.0	51.5	-40.4	-55.7	-11.7	15.3	-1.9
2011	-49.3	-71.4	-19.0	-0.6	-52.4	-7.3	-16.6	-59.4	0.3	42.8	-3.0	38.8	33.0	10.5	5.8	0.2
2011 Q4	-48.9	-39.2	-9.3	-0.3	-29.8	-0.9	-29.2	-22.7	-1.7	-6.5	-1.7	19.5	19.2	0.6	0.3	0.0
2012 Q1	138.2	22.5	4.4	0.0	18.1	-1.8	69.5	-8.1	-0.6	77.6	-0.6	46.1	26.5	-4.2	19.6	-0.1
2012 Q2	-34.6	-11.8	-8.1	0.0	-3.8	.	5.7	-12.5	0.4	18.1	.	-28.5	-40.0	-3.8	11.5	.
2012 Feb.	58.9	7.0	0.0	0.0	7.1	.	50.0	-0.7	0.5	50.6	.	1.9	4.4	2.0	-2.5	.
Mar.	55.3	14.8	5.6	0.0	9.1	.	18.6	-0.3	0.0	18.9	.	21.9	15.0	-0.4	6.9	.
Apr.	-11.4	5.8	-0.9	0.0	6.7	.	-7.6	-13.4	0.6	5.8	.	-9.6	-16.3	1.9	6.7	.
May	5.6	-6.1	-2.8	0.0	-3.3	.	13.1	4.5	0.6	8.5	.	-1.3	-5.6	0.9	4.3	.
June	-28.8	-11.5	-4.4	0.0	-7.1	.	0.2	-3.6	-0.8	3.8	.	-17.6	-18.1	-6.7	0.5	.
Growth rates																
2009	2.3	3.8	-2.4	-0.6	4.2	8.5	1.8	-9.4	-19.0	10.5	93.4	-2.0	-0.9	-22.3	-7.9	67.2
2010	3.2	4.8	7.0	-5.2	4.7	4.8	4.2	-13.5	-4.9	14.8	122.5	-9.5	-16.0	-25.4	21.1	-91.9
2011 Q4	-1.1	-4.2	-21.5	-16.7	-3.2	-15.8	-0.7	-7.5	2.0	2.4	-3.2	10.0	11.3	26.5	6.4	125.8
2012 Q1	1.3	-2.6	-16.7	-4.9	-1.9	-16.1	1.8	-7.1	-11.3	5.7	-3.6	14.4	15.0	13.0	11.3	-63.9
2012 Q2	-0.2	-4.6	-27.9	-6.3	-3.4	.	1.0	-8.2	-11.0	4.9	.	11.3	4.7	-7.1	20.4	.

4. Portfolio investment liabilities

	Total		Equity				Debt instruments								
	Total		MFIs		Non-MFIs		Bonds and notes			Money market instruments					
							Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs			
			Euro-system		General government		Euro-system		General government		Euro-system		General government		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
Outstanding amounts (international investment position)															
2009	6,781.9	2,781.9	686.2	2,095.7	3,493.1	1,093.2	2,399.9	1,481.2	506.9	66.2	440.7	409.3			
2010	7,442.9	3,150.7	658.0	2,492.7	3,823.0	1,165.4	2,657.5	1,680.3	469.2	77.2	392.0	352.6			
2011 Q4	7,669.2	3,067.7	559.5	2,508.1	4,142.0	1,260.7	2,881.4	1,796.9	459.5	100.6	358.9	316.8			
2012 Q1	7,833.9	3,251.8	556.4	2,695.4	4,106.9	1,216.8	2,890.1	1,810.2	475.3	100.5	374.8	332.6			
Transactions															
2009	356.1	124.6	10.7	113.9	140.5	-14.4	154.9	101.3	90.9	-18.5	109.4	144.3			
2010	308.1	144.2	-16.3	160.4	184.2	59.1	125.1	194.5	-20.3	19.2	-39.5	-34.9			
2011	256.3	121.7	20.9	100.8	161.7	59.2	102.5	100.6	-27.1	19.1	-46.2	-35.0			
2011 Q4	-53.4	43.5	30.0	13.5	-36.8	-29.8	-7.0	-4.0	-60.1	1.3	-61.4	-70.9			
2012 Q1	61.1	41.0	8.1	32.8	9.2	-16.6	25.9	10.3	10.9	0.9	10.0	9.2			
2012 Q2	53.0	12.6	-8.1	20.6	53.2	-20.4	73.7	.	-12.8	-1.3	-11.6	.			
2012 Feb.	67.5	0.2	-4.2	4.4	56.4	8.1	48.3	.	11.0	0.0	10.9	.			
Mar.	13.1	36.8	-0.4	37.2	-11.9	-4.6	-7.3	.	-11.7	7.4	-19.2	.			
Apr.	-10.2	-10.1	-3.2	-6.8	-4.5	3.4	-8.0	.	4.4	-7.4	11.8	.			
May	32.3	-0.2	6.2	-6.4	26.7	-17.6	44.4	.	5.7	2.2	3.5	.			
June	30.8	22.8	-11.0	33.8	31.1	-6.2	37.3	.	-23.0	3.9	-27.0	.			
Growth rates															
2009	5.9	5.4	1.7	6.8	4.1	-1.2	7.0	7.2	23.1	-29.1	33.1	53.5			
2010	4.4	5.1	-2.4	7.5	5.1	5.2	5.1	12.9	-4.2	26.3	-9.1	-8.7			
2011 Q4	3.5	4.0	3.3	4.1	4.4	5.4	3.9	6.1	-5.0	25.6	-11.3	-10.4			
2012 Q1	2.1	2.0	3.9	1.5	3.9	1.3	5.1	4.7	-8.3	-2.5	-10.0	-12.2			
2012 Q2	0.4	2.6	3.1	2.2	0.7	-4.2	2.8	.	-13.0	-10.5	-13.9	.			

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

5. Muut sijoitukset, saamiset

Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			Julkisyhteisöt			Muut sektorit				
	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Kauppa- luotot	Lainat / käteinen ja talletukset		Kauppa- luotot	Lainat / käteinen ja talletukset			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
Talustoimet														
Kasvuvauhdit														

6. Muut sijoitukset, velat

Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			Julkisyhteisöt			Muut sektorit				
	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat	Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat	Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
Talustoimet														
Kasvuvauhdit														

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

5. Other investment assets

	5. Other investment assets														
	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government			Other sectors				
		Total	Loans/ currency and deposits	Other assets	Total	Loans/ currency and deposits	Other assets	Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits	Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Outstanding amounts (international investment position)															
2009	4,675.9	30.2	29.8	0.4	2,834.7	2,804.2	30.5	122.1	8.4	74.9	15.9	1,688.9	201.4	1,344.7	402.6
2010	5,002.9	32.6	32.0	0.7	2,972.3	2,939.9	32.4	166.3	7.6	117.6	21.0	1,831.8	214.4	1,468.5	428.6
2011 Q4	5,218.4	35.5	35.2	0.3	3,067.1	3,008.8	58.4	162.8	6.7	116.5	30.2	1,953.0	227.8	1,573.1	489.7
2012 Q1	5,212.4	36.7	36.4	0.3	3,046.9	2,994.4	52.5	150.0	7.3	103.6	24.5	1,978.8	236.3	1,572.9	503.4
Transactions															
2009	-534.2	0.1	0.0	0.1	-420.4	-399.9	-20.5	11.8	-0.4	10.4	0.2	-125.6	7.5	-129.0	-34.8
2010	179.1	-2.9	-2.9	0.0	8.6	-0.2	8.8	41.7	-0.3	41.3	4.9	131.7	7.6	101.7	46.7
2011	159.5	-2.6	-2.7	0.1	52.2	22.8	29.4	1.1	-0.2	0.8	9.8	108.8	8.0	78.8	45.6
2011 Q4	-153.9	-8.2	-8.2	0.0	-155.0	-155.3	0.3	16.6	0.0	16.9	13.2	-7.3	0.0	3.1	-11.5
2012 Q1	67.8	1.2	1.2	0.0	31.2	36.0	-4.9	-10.4	-0.2	-10.1	-5.7	45.9	9.1	22.3	17.3
2012 Q2	35.4	-8.4	.	.	-6.6	.	.	6.6	.	.	5.5	43.7	.	.	39.3
2012 Feb.	20.4	0.1	.	.	10.5	.	.	-8.3	.	.	-6.3	18.1	.	.	5.8
Mar.	24.8	-0.7	.	.	15.2	.	.	-0.6	.	.	0.1	11.0	.	.	5.9
Apr.	-2.2	-0.1	.	.	5.2	.	.	0.8	.	.	0.7	-8.0	.	.	-3.4
May	85.2	-1.7	.	.	49.8	.	.	5.0	.	.	3.8	32.0	.	.	26.7
June	-47.6	-6.6	.	.	-61.5	.	.	0.8	.	.	1.0	19.7	.	.	16.0
Growth rates															
2009	-10.1	-0.4	-1.4	23.4	-12.8	-12.4	-37.0	10.8	-3.5	17.1	3.5	-6.9	3.8	-8.6	-8.2
2010	3.8	-13.1	-13.0	-9.9	0.4	0.1	27.7	33.2	-3.1	53.2	30.6	7.7	3.7	7.4	11.3
2011 Q4	3.3	-5.3	-5.4	40.4	1.9	0.9	88.4	1.0	-3.2	1.3	51.5	6.1	3.7	5.5	10.9
2012 Q1	2.9	-11.9	-12.2	43.2	0.8	0.2	38.2	-0.1	-3.9	0.4	54.5	7.1	4.8	6.9	13.1
2012 Q2	1.5	-39.8	.	.	-1.5	.	.	4.7	.	.	63.8	7.3	.	.	13.6

6. Other investment liabilities

	6. Other investment liabilities														
	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government			Other sectors				
		Total	Loans/ currency and deposits	Other liabilities	Total	Loans/ currency and deposits	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Outstanding amounts (international investment position)															
2009	4,985.4	251.7	251.3	0.4	3,399.7	3,360.7	39.0	85.2	0.0	80.8	4.4	1,248.8	177.8	929.3	141.7
2010	5,304.0	268.8	265.7	3.1	3,508.6	3,462.6	46.0	153.9	0.0	147.2	6.6	1,372.8	200.8	1,016.2	155.8
2011 Q4	5,328.5	408.8	406.0	2.8	3,208.0	3,140.4	67.6	223.5	0.1	216.0	7.4	1,488.3	217.2	1,112.8	158.3
2012 Q1	5,454.9	334.2	331.3	2.9	3,364.6	3,301.1	63.5	231.0	0.1	223.0	7.9	1,525.1	221.1	1,132.7	171.3
Transactions															
2009	-709.9	-233.2	-233.4	0.2	-352.8	-341.6	-11.2	17.2	0.0	17.2	0.0	-141.1	0.8	-127.6	-14.3
2010	117.4	8.9	6.3	2.6	-10.8	-16.7	5.9	65.6	0.0	64.8	0.8	53.7	15.4	14.9	23.4
2011	13.6	134.6	134.8	-0.2	-285.8	-324.5	38.7	73.0	0.0	73.2	-0.2	91.8	9.8	49.7	32.3
2011 Q4	-118.1	87.9	88.0	0.0	-229.1	-237.1	8.0	9.3	0.0	8.8	0.5	13.7	-0.1	21.7	-7.8
2012 Q1	160.6	-71.5	-71.7	0.1	187.1	190.6	-3.5	8.4	0.0	7.4	1.0	36.7	5.6	18.0	13.1
2012 Q2	-27.1	74.2	.	.	-123.4	.	.	6.4	.	.	.	15.7	.	.	.
2012 Feb.	13.8	0.1	.	.	-7.3	.	.	-1.9	.	.	.	23.0	.	.	.
Mar.	56.0	-35.6	.	.	85.1	.	.	3.2	.	.	.	3.3	.	.	.
Apr.	5.0	1.0	.	.	2.9	.	.	5.5	.	.	.	-4.4	.	.	.
May	56.1	40.5	.	.	1.4	.	.	2.9	.	.	.	11.4	.	.	.
June	-88.2	32.7	.	.	-127.7	.	.	-1.9	.	.	.	8.7	.	.	.
Growth rates															
2009	-12.3	-48.1	-48.1	.	-9.4	-9.2	-19.8	24.9	.	26.5	-0.7	-9.9	0.3	-11.6	-9.2
2010	2.3	3.4	2.4	.	-0.2	-0.4	15.5	75.5	.	79.7	11.8	4.1	8.5	1.4	15.4
2011 Q4	0.3	50.6	51.2	.	-8.2	-9.4	89.7	48.7	.	51.1	-2.7	6.8	4.8	5.0	22.5
2012 Q1	3.4	19.9	19.1	.	-1.1	-1.9	45.9	30.8	.	30.7	32.1	7.7	5.9	6.6	18.1
2012 Q2	2.7	42.8	.	.	-4.2	.	.	25.2	.	.	.	8.3	.	.	.

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

7. Valuuttavaranto¹⁾

Valuuttavaranto													Lisätieto			
Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset								Muut saamiset	Muut valuuttamääräiset saamiset	Lyhytaikaiset valuuttamääräiset maksusitoumukset euroalueelle	Erityisten nosto-oikeuksien jakaminen
	Miljardia euroa	Miljoonaa troy-unssia			Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdannaiset				
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)																
Taloustoimet																
Kasvuvauhdit																

8. Ulkomainen bruttovelka

Yhteensä	Vaateittain						Sektoreittain (pl. suorat sijoitukset)			
	Lainat, käteinen ja talletukset	Rahamarkkinapaperit	Joukkolainat	Kauppaluotot	Muut velat	Suorat sijoitukset: konsernien sisäiset lainat	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)										
Kannat, % BKT:stä										

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa ja ovat eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastointitavan mukaisia. Lisätietoja Yleistä-osassa.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

7. Reserve assets¹⁾

	Reserve assets													Memo items			
	Total	Monetary gold		SDR holdings	Reserve position in the IMF	Foreign exchange							Other claims	Other foreign currency assets	Pre-determined short-term net drains on foreign currency	SDR allocations	
		In EUR billions	In fine troy ounces (millions)			Total	Currency and deposits		Securities								Financial derivatives
							With monetary authorities and the BIS	With banks	Total	Equity	Bonds and notes	Money market instruments					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Outstanding amounts (international investment position)																	
2008	374.2	217.0	349.207	4.7	7.3	145.1	7.6	8.1	129.5	0.6	111.3	17.6	0.0	0.0	262.8	-245.7	5.5
2009	462.4	266.1	347.180	50.8	10.5	134.9	11.7	8.1	115.2	0.5	92.0	22.7	-0.1	0.0	32.1	-24.2	51.2
2010	591.2	366.2	346.962	54.2	15.8	155.0	7.7	16.1	131.3	0.5	111.2	19.5	0.0	0.0	26.3	-24.4	54.5
2011 Q3	646.7	416.3	346.989	52.9	26.1	151.4	5.5	11.1	135.1	0.6	120.5	14.0	-0.4	0.0	31.4	-24.5	54.5
2011 Q4	667.1	422.1	346.846	54.0	30.2	160.9	5.3	7.8	148.1	0.6	134.3	13.3	-0.4	0.0	97.4	-86.0	55.9
2012 Q1	671.1	431.7	346.847	52.5	30.9	155.7	4.5	7.6	143.5	0.5	129.8	13.2	0.1	0.3	55.2	-42.7	54.7
2012 June	701.5	440.3	346.825	54.3	33.4	173.0	5.1	8.6	159.7	-	-	-	-0.4	0.4	51.5	-41.9	56.9
2012 July	724.8	458.0	346.825	55.5	34.1	176.7	5.2	10.6	161.5	-	-	-	-0.6	0.6	58.2	-47.5	57.9
Transactions																	
2009	-4.6	-2.0	-	0.5	3.4	-6.4	3.1	-1.2	-9.5	0.0	-14.1	4.6	1.2	0.0	-	-	-
2010	10.5	0.0	-	-0.1	4.9	5.7	-5.4	6.7	4.3	0.0	10.6	-6.3	0.0	0.0	-	-	-
2011	10.2	0.1	-	-1.6	12.9	-1.1	-2.3	-8.2	9.3	-0.2	16.2	-6.8	0.0	0.0	-	-	-
2011 Q4	6.8	0.0	-	-0.4	3.1	4.1	-0.5	-3.0	7.4	-0.2	8.8	-1.2	0.1	0.0	-	-	-
2012 Q1	1.6	0.0	-	-0.3	1.3	0.3	-0.2	-0.6	0.9	-0.1	-1.1	2.1	0.2	0.3	-	-	-
2012 Q2	8.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Growth rates																	
2007	1.6	-1.7	-	7.3	-18.3	6.3	15.0	6.4	5.7	1.1	18.6	-27.6	-	-	-	-	-
2008	1.0	-1.3	-	-2.5	105.5	1.7	67.8	-68.9	10.8	28.0	17.9	-20.6	-	-	-	-	-
2009	-1.2	-0.9	-	-2.6	45.5	-4.4	41.1	-21.3	-7.3	1.0	-12.8	25.3	-	-	-	-	-
2010	2.0	0.0	-	-0.1	46.4	3.7	-43.3	76.2	3.6	-5.2	10.3	-24.5	-	-	-	-	-
2011 Q4	1.6	0.0	-	-3.0	82.2	-1.1	-30.0	-52.4	6.9	-21.6	14.6	-45.3	-	-	-	-	-
2012 Q1	-0.1	0.0	-	-1.2	34.4	-4.9	-15.6	-63.3	3.7	-27.8	9.6	-38.3	-	-	-	-	-
2012 Q2	2.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Gross external debt

	Total	By instrument					By sector (excluding direct investment)				
		Loans, currency and deposits	Money market instruments	Bonds and notes	Trade credits	Other debt liabilities	Direct investment: inter-company lending	General government	Eurosysteem	MFIs (excluding Eurosystem)	Other sectors
Outstanding amounts (international investment position)											
2008	10,914.5	5,340.8	398.1	3,377.9	184.1	211.8	1,401.7	1,747.0	482.7	5,006.5	2,276.5
2009	10,391.3	4,622.0	506.9	3,493.1	177.8	185.6	1,405.9	1,975.7	251.7	4,559.1	2,198.9
2010	11,016.4	4,891.7	469.2	3,823.0	200.8	211.5	1,420.2	2,186.8	268.8	4,751.3	2,389.4
2011 Q3	11,464.2	4,896.6	532.0	4,148.9	219.7	246.4	1,420.7	2,431.3	315.2	4,736.6	2,560.4
2011 Q4	11,345.0	4,875.2	459.5	4,142.0	217.3	236.1	1,415.0	2,337.2	408.8	4,569.2	2,614.9
2012 Q1	11,417.2	4,988.1	475.3	4,106.9	221.2	245.6	1,380.1	2,373.8	334.2	4,681.9	2,647.1
Outstanding amounts as a percentage of GDP											
2008	118.2	57.8	4.3	36.6	2.0	2.3	15.2	18.9	5.2	54.2	24.6
2009	116.5	51.8	5.7	39.2	2.0	2.1	15.8	22.2	2.8	51.1	24.7
2010	120.3	53.4	5.1	41.8	2.2	2.3	15.5	23.9	2.9	51.9	26.1
2011 Q3	122.4	52.3	5.7	44.3	2.3	2.6	15.2	26.0	3.4	50.6	27.3
2011 Q4	120.6	51.8	4.9	44.0	2.3	2.5	15.0	24.8	4.3	48.6	27.8
2012 Q1	121.0	52.9	5.0	43.5	2.3	2.6	14.6	25.2	3.5	49.6	28.1

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area, in line with the approach adopted for the reserve assets of the Eurosystem. For further information, see the General Notes.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

9. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat					Kanada	Kiina	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut maat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)													
Suorat sijoitukset														
Ulkomaille														
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot														
Muu pääoma														
Euroalueelle														
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot														
Muu pääoma														
Arvopaperisijoitukset, saamiset														
Osakkeet														
Velkapaperit														
Joukkolainat														
Rahamarkkina-paperit														
Muut sijoitukset														
Saamiset														
Julkisyhteisöt														
Rahalaitokset														
Muut sektorit														
Velat														
Julkisyhteisöt														
Rahalaitokset														
Muut sektorit														
2011/II–2012/I	Kumulatiiviset talustoimet													
Suorat sijoitukset														
Ulkomaille														
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot														
Muu pääoma														
Euroalueelle														
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot														
Muu pääoma														
Arvopaperisijoitukset, saamiset														
Osakkeet														
Velkapaperit														
Joukkolainat														
Rahamarkkina-paperit														
Muut sijoitukset														
Saamiset														
Julkisyhteisöt														
Rahalaitokset														
Muut sektorit														
Velat														
Julkisyhteisöt														
Rahalaitokset														
Muut sektorit														

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

9. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area					Canada	China	Japan	Switzer-land	United States	Offshore financial centres	Interna-tional organisa-tions	Other countries	
	1	Total	Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries	EU institutions	8	9	10	11	12	13	14	15
2010	Outstanding amounts (international investment position)														
Direct investment	1,083.3	116.9	3.8	-6.6	-170.8	291.8	-1.3	50.4	57.1	-3.9	178.9	-23.2	42.7	-0.3	664.8
Abroad	4,798.2	1,490.8	36.2	141.7	994.2	318.7	0.0	154.7	61.5	87.2	479.5	899.7	586.7	0.0	1,037.9
Equity/reinvested earnings	3,667.1	1,114.0	32.2	88.8	733.5	259.4	0.0	121.4	49.5	65.8	374.0	637.1	501.8	0.0	803.6
Other capital	1,131.1	376.8	4.0	52.9	260.7	59.2	0.0	33.3	12.0	21.4	105.6	262.7	85.0	0.0	234.3
In the euro area	3,714.8	1,374.0	32.5	148.4	1,165.0	26.9	1.3	104.3	4.4	91.1	300.6	922.9	544.1	0.4	373.1
Equity/reinvested earnings	2,820.2	1,121.1	22.5	133.9	958.4	4.9	1.3	91.7	3.4	73.5	201.8	702.5	387.3	0.1	238.8
Other capital	894.6	252.9	10.0	14.4	206.6	21.9	0.0	12.6	1.0	17.6	98.8	220.4	156.7	0.2	134.3
Portfolio investment assets	4,907.5	1,550.5	84.0	189.3	1,054.9	103.5	118.9	110.8	59.5	203.6	134.6	1,557.4	460.8	30.8	799.6
Equity	1,914.2	379.4	13.7	46.0	300.5	18.1	1.1	44.6	57.2	106.3	117.5	574.9	243.0	1.4	390.1
Debt instruments	2,993.3	1,171.1	70.3	143.3	754.4	85.3	117.8	66.3	2.2	97.3	17.1	982.5	217.8	29.4	409.6
Bonds and notes	2,588.8	1,031.4	63.0	121.3	646.1	83.8	117.2	61.8	1.4	44.3	11.7	836.1	208.6	29.0	364.5
Money market instruments	404.5	139.7	7.3	21.9	108.3	1.6	0.6	4.5	0.8	53.0	5.5	146.4	9.2	0.4	45.1
Other investment	-301.1	-241.1	54.8	1.5	-202.0	85.9	-181.2	-7.3	-8.0	19.9	-34.4	-94.6	-5.0	-25.2	94.7
Assets	5,002.9	2,295.1	112.6	96.9	1,869.7	198.5	17.4	28.5	38.7	103.7	275.2	713.1	588.7	48.8	911.2
General government	166.3	55.0	0.8	6.5	34.6	2.1	11.0	1.9	3.2	2.6	1.2	13.7	3.6	31.8	53.2
MFIs	3,004.9	1,576.0	90.7	52.9	1,268.2	160.9	3.3	15.6	12.1	72.6	136.3	375.8	367.6	16.5	432.4
Other sectors	1,831.8	664.0	21.1	37.5	566.9	35.5	3.1	11.0	23.4	28.5	137.7	323.6	217.4	0.6	425.5
Liabilities	5,304.0	2,536.1	57.9	95.4	2,071.7	112.6	198.6	35.8	46.7	83.8	309.6	807.8	593.6	74.0	816.5
General government	153.9	92.1	0.2	0.5	57.1	0.2	34.1	0.1	0.1	0.1	0.8	27.3	1.7	27.6	4.1
MFIs	3,777.4	1,855.6	45.5	63.8	1,555.6	84.5	106.1	27.6	22.1	50.4	233.4	491.5	475.5	43.4	577.9
Other sectors	1,372.8	588.4	12.2	31.1	458.9	27.9	58.3	8.2	24.6	33.2	75.4	289.0	116.5	3.0	234.5
2011 Q2 to 2012 Q1	Cumulated transactions														
Direct investment	111.2	51.7	-0.7	-9.4	45.8	16.0	0.0	7.1	12.6	0.3	-29.3	-17.0	33.0	0.0	52.9
Abroad	304.6	79.9	1.9	-6.3	63.9	20.4	0.0	14.6	16.9	-0.2	11.2	82.7	27.8	0.0	71.8
Equity/reinvested earnings	257.6	58.0	1.6	-6.1	46.1	16.3	0.0	16.2	10.9	-0.6	19.6	58.5	31.8	0.0	63.2
Other capital	47.0	21.8	0.3	-0.2	17.7	4.0	0.0	-1.6	6.0	0.3	-8.4	24.2	-4.0	0.0	8.6
In the euro area	193.4	28.1	2.6	3.1	18.0	4.4	0.0	7.5	4.3	-0.5	40.6	99.6	-5.2	0.0	19.0
Equity/reinvested earnings	216.1	41.2	0.8	8.4	27.2	4.8	0.0	12.7	1.1	-0.8	10.4	101.4	19.6	0.0	30.5
Other capital	-22.7	-13.1	1.8	-5.3	-9.1	-0.4	0.0	-5.2	3.2	0.3	30.2	-1.8	-24.8	0.0	-11.5
Portfolio investment assets	66.1	55.2	1.7	25.1	-4.5	4.0	29.1	-4.9	5.5	-1.4	0.4	-4.2	-22.8	0.7	37.7
Equity	-43.5	-9.5	0.1	0.4	-9.6	-0.9	0.5	2.3	4.4	-0.1	-4.2	-34.4	-3.3	0.1	1.2
Debt instruments	109.6	64.7	1.6	24.7	5.1	4.8	28.6	-7.2	1.1	-1.3	4.6	30.2	-19.5	0.6	36.5
Bonds and notes	48.1	42.8	3.9	17.5	-9.4	5.6	25.2	-6.2	0.4	-7.6	1.1	2.7	-20.9	-0.3	36.1
Money market instruments	61.6	21.9	-2.3	7.2	14.4	-0.8	3.4	-0.9	0.7	6.3	3.5	27.5	1.4	0.8	0.3
Other investment	-33.2	-109.2	-12.3	-29.6	-14.0	-19.2	-34.1	3.6	-26.7	11.7	-30.2	90.1	118.5	-34.0	-57.0
Assets	144.1	-4.7	-13.2	-6.7	31.1	-18.0	2.1	3.1	12.2	16.4	-7.5	21.9	89.2	-6.2	19.7
General government	-0.3	8.6	-0.5	-1.8	10.4	0.3	0.2	0.0	0.0	-0.6	0.0	-5.1	-0.8	0.2	-2.6
MFIs	15.1	-74.6	-12.7	-6.4	-36.6	-20.5	1.6	1.2	10.6	16.0	-11.8	11.6	75.6	-6.5	-7.2
Other sectors	129.4	61.3	0.0	1.5	57.2	2.3	0.3	1.9	1.6	0.9	4.3	15.4	14.4	0.1	29.5
Liabilities	177.3	104.5	-0.9	22.9	45.0	1.3	36.2	-0.5	39.0	4.7	22.7	-68.2	-29.3	27.8	76.7
General government	53.7	25.9	0.1	-0.1	-2.4	0.0	28.3	0.0	0.0	0.0	0.1	-7.4	-0.2	32.6	2.7
MFIs	17.7	19.3	2.0	23.1	-10.9	2.9	2.2	-2.7	35.7	4.9	22.2	-85.2	-35.9	-5.0	64.4
Other sectors	105.9	59.3	-3.0	-0.1	58.4	-1.7	5.7	2.2	3.3	-0.2	0.4	24.4	6.8	0.2	9.6

Source: ECB.

7.4 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys¹⁾
(miljardia euroa, taloustoimet)

Rahalaitosten nettomääräisiä taloustoimia kuvaavat maksutaseen erät

Yhteensä	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Muiden kuin rahalaitosten taloustoimet								Johdannaiset	Virheelliset ja tunnistamattomat erät
		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset			
		Euro-alueelta ulkomaille	Ulkomailta euro-alueelle	Saamiset		Velat		Saamiset	Velat		
				Osakkeet	Velka-paperit	Osakkeet	Velka-paperit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>											

K38 Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten taloustoimien kehitystä kuvaavat maksutaseen keskeiset erät¹⁾
(miljardia euroa, 12 kk:n kumulatiiviset virrat)

- Rahalaitosten nettomääräisiä ulkomaisia taloustoimia kuvaavat erät yhteensä
- Vaihtotase ja pääomansiirrot
- Muiden kuin rahalaitosten suorat sijoitukset ja osakesijoitukset ulkomaille
- Muiden kuin rahalaitosten arvopaperivelat; velkapaperit

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

7.4 Monetary presentation of the balance of payments ¹⁾

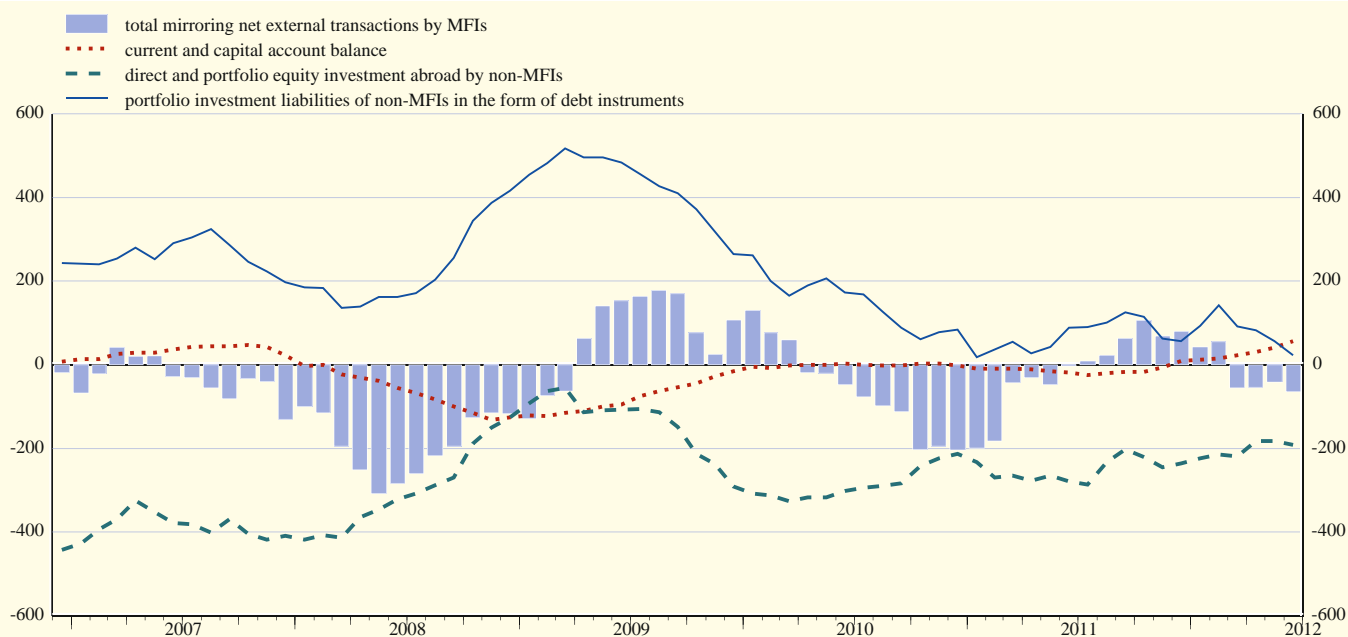
(EUR billions; transactions)

B.o.p. items mirroring net transactions by MFIs

	Total	Current and capital account balance	Transactions by non-MFIs								Financial derivatives	Errors and omissions
			Direct investment		Portfolio investment				Other investment			
			By resident units abroad	By non-resident units in euro area	Assets		Liabilities		Assets	Liabilities		
					Equity	Debt instruments	Equity	Debt instruments				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2009	107.7	-15.7	-312.7	226.7	-54.4	-129.8	114.0	265.4	113.8	-123.6	20.0	4.1
2010	-203.6	-1.7	-259.9	163.1	-70.9	-247.3	160.5	84.8	-172.6	119.2	18.5	2.7
2011	79.0	8.4	-334.3	198.2	52.4	-48.6	100.8	56.3	-109.9	164.8	-21.5	12.3
2011 Q2	19.6	-17.9	-53.7	28.5	-23.7	-28.8	0.2	132.0	-35.8	18.5	3.6	-3.3
Q3	7.5	4.4	-56.0	37.2	40.8	-2.0	-11.7	-7.2	-48.4	73.1	-14.8	-7.9
Q4	-29.0	40.8	-104.1	49.9	29.8	6.2	13.5	-68.4	-9.4	23.1	-9.9	-0.6
2012 Q1	-52.8	-4.1	-83.3	76.2	-18.1	-97.2	32.8	35.9	-35.5	45.0	-5.4	0.8
Q2	9.3	16.0	-70.8	37.4	3.8	-29.7	20.6	62.1	-50.3	22.1	-5.4	3.5
2011 June	42.1	0.8	-0.3	4.5	-7.4	3.7	10.9	44.9	-6.1	-3.1	1.9	-7.7
July	-18.1	3.2	-31.0	12.2	3.9	-16.5	14.5	-21.4	-7.6	21.3	0.3	3.0
Aug.	10.7	0.6	1.0	7.7	27.2	1.8	-14.4	-17.1	-12.0	23.9	-8.0	-0.1
Sep.	14.9	0.6	-26.1	17.3	9.7	12.7	-11.7	31.3	-28.8	27.8	-7.1	-10.9
Oct.	-37.6	5.5	-18.3	13.4	5.3	8.6	-27.2	2.4	-45.2	26.4	-1.6	-6.9
Nov.	-36.3	11.6	-47.8	2.4	17.8	-1.0	7.6	-22.5	-5.8	-2.9	-3.8	7.9
Dec.	44.9	23.6	-37.9	34.1	6.8	-1.4	33.0	-48.3	41.6	-0.4	-4.5	-1.6
2012 Jan.	-50.7	-12.1	-26.5	32.3	-1.9	-23.3	-8.8	3.1	-15.3	17.5	-5.5	-10.0
Feb.	14.6	-1.6	-23.2	18.3	-7.1	-48.1	4.4	59.2	-9.8	21.0	4.2	-2.7
Mar.	-16.7	9.6	-33.6	25.7	-9.1	-25.8	37.2	-26.4	-10.3	6.6	-4.1	13.6
Apr.	-20.7	1.7	-22.5	11.6	-6.7	-12.5	-6.8	3.9	7.2	1.0	2.2	0.1
May	12.3	-1.8	-7.2	16.4	3.3	-12.8	-6.4	47.9	-37.1	14.3	-6.2	1.9
June	17.7	16.1	-41.0	9.4	7.1	-4.3	33.8	10.3	-20.5	6.8	-1.4	1.4
<i>12-month cumulated transactions</i>												
2012 June	-65.0	57.1	-314.1	200.7	56.3	-122.7	55.3	22.4	-143.6	163.3	-35.5	-4.2

C38 Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions ¹⁾

(EUR billions; 12-month cumulated transactions)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

7.5 Ulkomaankauppa

1. Arvot ja määrät tuoteryhmittäin¹⁾

(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

Yhteensä (ei-kp.)		Vienti (fob)					Tuonti (cif)					
Vienti	Tuonti	Yhteensä			Lisätieto: teollisuus- tuotteet	Yhteensä			Lisätieto:			
		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat	Teollisuus- tuotteet	Öljy		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Arvot (miljardia euroa, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												
Määräindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												

2. Hinnat²⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

Osuus kokonais- indeksistä, %	Teollisuustuottajien vientihinnat (fob) ³⁾						Teollisuuden tuontihinnat (cif)						
	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100)	Yhteensä				Lisätieto: tehdas- teollisuus	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100)	Yhteensä				Lisätieto: tehdas- teollisuus	
		Väli- tuotteet	Tuotanto- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Energia			Väli- tuotteet	Tuotanto- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Energia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Lähde: Eurostat.

- 1) Tuoteryhmät Broad Economic Categories -luokituksen mukaan. Toisin kuin taulukon 2 tuoteryhmät, raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden sekä kulutustavaroiden tuoteryhmät sisältävät maatalous- ja energiatuotteet.
- 2) Tuoteryhmät teollisuuden koontiryhmien mukaisen jaottelun mukaan. Toisin kuin taulukon 1 tuoteryhmät, väli tuotteet ja kulutustavarat eivät sisällä energia- ja maataloustuotteita. Tehdasteollisuuden koostumus poikkeaa taulukon 1 sarakkeissa 7 ja 12 esitetystä. Tiedot ovat tuotekorin puhtaita hinnannmuutoksia kuvaavia hintaindekskejä eivätkä taulukossa 1 esitettyjen arvo- ja määrätietojen suhdelukuja. Taulukon 1 arvo- ja määrätiedot muuttuvat tuotteiden koostumuksen ja laadun muutosten mukaisesti. Hintaindeksit eroavat tuontia ja vientiä koskevista BKT:n deflaattoreista (osan 5.1 taulukko 3) pääasiassa siksi, että jälkimmäiset sisältävät kaikki tavarat ja palvelut ja kattavat euroalueen sisäisen kaupan.
- 3) Teollisuustuottajien vientihinnat viittaavat kotimaisten tuottajien ja muiden kuin kotimaisten asiakkaiden välisiin suoriin transaktioihin. Toisin kuin taulukon 1 arvoja ja määriä koskevat luvut, tiedot eivät sisällä tukkukauppaa eivätkä jälleenvientiä.

7.5 Trade in goods

1. Values and volumes by product group ¹⁾

(seasonally adjusted, unless otherwise indicated)

	Total (n.s.a.)		Exports (f.o.b.)					Imports (c.i.f.)					
	Exports	Imports	Total			Memo item: Manufacturing	Total			Memo items:			
			Intermediate	Capital	Consumption		Intermediate	Capital	Consumption	Manufacturing	Oil		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Values (EUR billions; annual percentage changes for columns 1 and 2)													
2010	20.0	22.5	1,533.0	765.3	311.7	421.0	1,268.8	1,550.7	948.5	230.0	349.0	1,019.8	250.2
2011	13.1	12.7	1,743.6	877.8	352.3	474.2	1,426.3	1,751.0	1,122.2	237.2	365.3	1,099.0	320.8
2011 Q3	9.8	9.9	435.6	219.6	87.5	118.5	359.4	441.1	283.3	59.5	91.5	276.6	83.1
Q4	8.8	4.9	446.4	223.1	90.7	122.0	364.5	433.8	279.0	58.7	90.9	268.4	84.3
2012 Q1	8.6	3.9	463.0	232.5	94.1	126.0	376.0	451.6	290.1	60.7	91.1	273.6	87.7
Q2	8.0	0.9	465.7	.	.	.	380.7	443.7	.	.	.	273.1	.
2012 Jan.	10.9	4.2	153.3	77.6	31.2	42.0	123.0	148.5	94.4	20.2	30.5	90.8	29.0
Feb.	11.0	7.4	154.0	77.1	31.8	41.8	126.9	152.0	98.0	20.2	30.5	92.2	28.8
Mar.	4.6	0.6	155.7	77.8	31.1	42.3	126.1	151.1	97.7	20.2	30.1	90.7	29.9
Apr.	5.9	0.2	153.6	75.9	31.8	42.6	124.3	148.8	96.1	19.5	29.7	90.4	28.7
May	5.7	0.4	154.2	75.6	31.7	42.6	129.2	147.4	93.6	20.5	29.9	92.2	28.5
June	12.3	2.1	157.9	.	.	.	127.2	147.5	.	.	.	90.5	.
Volume indices (2000 = 100; annual percentage changes for columns 1 and 2)													
2010	14.9	10.7	137.1	132.9	138.6	144.4	133.9	121.4	113.7	132.3	143.7	128.2	104.8
2011	7.7	2.7	148.5	143.4	152.7	155.7	145.3	124.6	117.8	134.9	143.8	133.2	101.6
2011 Q2	8.7	3.1	148.1	142.6	152.9	155.3	144.4	125.2	118.1	136.6	145.0	134.9	97.4
Q3	5.7	3.0	148.1	143.1	152.2	155.3	146.5	125.5	118.8	137.2	143.2	134.4	104.9
Q4	3.5	-2.8	150.4	144.4	154.8	158.1	147.1	121.9	115.6	132.4	140.7	129.6	104.3
2012 Q1	4.4	-1.6	152.6	147.5	159.1	158.8	149.4	122.6	115.9	131.1	137.8	129.1	99.0
2011 Dec.	5.0	-5.0	153.7	147.8	158.0	162.9	150.9	121.3	115.2	128.9	141.3	129.8	101.5
2012 Jan.	7.0	-1.3	152.7	148.8	158.9	159.6	147.4	122.1	115.1	131.2	137.6	128.2	102.7
Feb.	6.2	0.8	151.3	145.6	161.2	156.6	150.4	123.5	117.1	130.4	138.7	130.2	97.7
Mar.	0.8	-4.1	153.9	148.1	157.3	160.3	150.5	122.2	115.6	131.7	137.3	128.8	96.6
Apr.	1.8	-4.4	151.7	144.2	161.8	160.2	148.2	120.7	114.0	126.7	136.5	128.6	93.3
May	1.1	-4.7	151.7	143.4	158.4	160.4	153.1	120.4	112.4	133.9	136.0	131.1	96.5

2. Prices ²⁾

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Industrial producer export prices (f.o.b.) ³⁾							Industrial import prices (c.i.f.)						
	Total (index: 2005 = 100)	Total				Memo item: Manufacturing	Total (index: 2005 = 100)	Total				Memo item: Manufacturing		
		Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods	Energy			Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods	Energy			
% of total	100.0	100.0	33.1	44.5	17.9	4.5	99.2	100.0	100.0	28.4	27.9	22.1	21.6	81.1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	106.2	4.1	4.8	1.4	2.2	26.4	4.1	108.8	9.8	9.7	1.4	2.9	26.1	5.8
2011	110.5	4.0	5.8	1.4	2.2	23.3	4.0	118.7	9.1	4.6	-0.1	3.8	26.1	4.2
2011 Q4	111.1	3.5	3.8	1.8	2.3	20.3	3.4	119.8	7.6	0.4	0.5	3.4	24.0	2.8
2012 Q1	112.9	3.1	1.7	2.0	2.5	17.5	3.0	123.0	4.8	-1.3	1.2	2.2	14.8	1.5
Q2	113.3	2.7	1.0	2.5	2.7	8.4	2.6	122.5	3.2	0.1	2.0	3.3	6.1	1.8
2012 Feb.	112.9	3.1	1.6	2.0	2.5	18.7	3.0	122.9	4.7	-1.5	1.0	2.0	15.3	1.3
Mar.	113.3	2.9	1.3	2.1	2.4	16.4	2.8	124.2	4.5	-1.1	1.1	2.3	12.9	1.2
Apr.	113.5	2.8	1.1	2.4	2.5	12.1	2.7	123.7	3.2	-1.0	1.1	2.7	8.1	1.1
May	113.4	2.7	1.1	2.5	2.7	8.8	2.6	122.7	3.6	0.5	2.2	3.2	7.3	2.2
June	113.0	2.5	0.9	2.7	2.7	4.1	2.5	121.0	2.7	0.7	2.6	3.9	2.7	2.2
July	113.6	2.6	0.5	2.7	2.8	6.3	2.5	123.0	3.5	0.5	2.9	4.3	5.4	2.6

Source: Eurostat.

- Product groups as classified in the Broad Economic Categories. Unlike the product groups shown in Table 2, intermediate and consumption product groups include agricultural and energy products.
- Product groups as classified in the Main Industrial Groupings. Unlike the product groups shown in Table 1, intermediate and consumer goods do not include energy products, and agricultural goods are not covered. Manufacturing has a different composition compared with the data shown in columns 7 and 12 of Table 1. Data shown are price indices which follow the pure price change for a basket of products and are not simple ratios of the value and volume data shown in Table 1, which are affected by changes in the composition and quality of traded goods. These indices differ from the GDP deflators for imports and exports (shown in Table 3 in Section 5.1), mainly because those deflators include all goods and services and cover cross-border trade within the euro area.
- Industrial producer export prices refer to direct transactions between domestic producers and non-domestic customers. Contrary to the data shown for values and volumes in Table 1, exports from wholesalers and re-exports are not covered.

7.5 Ulkomaankauppa

(miljardia euroa, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat				Venäjä	Sveitsi	Turkki	Yhdys- vallat	Aasia		Afrikka	Latina- lainen Ame- rikka	Muut maat	
	Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat					Kiina	Japani				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Vienti (fob)														
Prosenttiosuus koko viennistä														
Tuonti (cif)														
Prosenttiosuus koko tuonnista														
Tase														

Lähde: Eurostat.

7.5 Trade in goods

(EUR billions, unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

3. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area				Russia	Switzerland	Turkey	United States	Asia		Africa	Latin America	Other countries	
		Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries					China	Japan				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Exports (f.o.b.)															
2010	1,533.0	30.2	52.6	194.8	208.2	63.0	92.8	47.5	180.6	356.5	94.8	34.6	104.0	73.4	129.5
2011	1,743.6	32.9	60.5	213.5	241.0	79.8	108.9	56.7	200.4	406.2	115.3	39.4	111.9	84.6	147.2
2011 Q1	429.8	8.1	14.9	53.1	59.1	18.6	25.8	15.2	50.2	99.9	28.7	9.3	28.0	20.2	36.8
Q2	431.8	8.2	15.5	52.4	60.5	19.8	26.1	14.3	48.9	98.6	27.6	9.5	27.2	20.8	39.5
Q3	435.6	8.3	15.7	53.8	61.1	20.6	28.7	13.6	49.3	101.6	28.7	10.1	28.1	21.7	33.0
Q4	446.4	8.3	14.4	54.3	60.3	20.8	28.2	13.5	52.0	106.1	30.4	10.5	28.7	21.9	37.9
2012 Q1	463.0	8.4	15.0	56.4	61.2	22.2	29.4	14.6	55.7	109.7	31.4	10.6	30.9	24.0	35.4
Q2	465.7	22.9	29.1	14.5	55.8	109.0	30.5	11.3	31.2	24.4	.
2012 Jan.	153.3	2.8	5.0	18.6	20.2	7.1	9.9	4.7	18.4	35.9	10.4	3.5	9.7	7.7	13.3
Feb.	154.0	2.8	5.1	19.3	20.8	7.5	9.8	4.8	18.7	37.4	10.9	3.6	10.2	8.0	9.4
Mar.	155.7	2.8	5.0	18.5	20.2	7.5	9.7	5.1	18.7	36.4	10.1	3.5	11.0	8.3	12.8
Apr.	153.6	2.8	4.9	18.9	19.8	7.5	9.6	4.8	17.4	35.1	9.8	3.6	10.5	7.9	14.4
May	154.2	2.8	4.9	19.6	20.9	7.6	10.0	4.9	19.5	36.4	10.1	3.8	10.5	8.4	8.6
June	157.9	7.8	9.5	4.8	18.8	37.4	10.6	3.9	10.2	8.0	.
Percentage share of total exports															
2011	100.0	1.9	3.5	12.2	13.8	4.6	6.2	3.3	11.5	23.3	6.6	2.3	6.4	4.8	8.4
Imports (c.i.f.)															
2010	1,550.7	27.4	47.3	147.8	195.4	112.2	72.8	30.7	129.9	494.7	208.6	51.4	118.9	75.3	98.4
2011	1,751.0	29.8	53.3	166.6	226.4	138.7	80.2	34.8	139.4	548.9	217.2	52.5	128.4	90.7	113.7
2011 Q1	436.9	7.3	13.3	40.9	55.4	35.8	19.1	9.0	35.4	136.4	55.1	13.7	34.9	21.7	27.8
Q2	439.2	7.5	13.4	41.2	56.5	34.4	19.3	8.8	34.2	139.7	55.6	12.7	30.6	22.1	31.4
Q3	441.1	7.4	13.9	42.4	57.2	33.2	22.0	8.5	34.5	139.2	54.7	13.3	31.4	23.5	28.0
Q4	433.8	7.6	12.7	42.1	57.3	35.4	19.8	8.5	35.4	133.7	51.8	12.8	31.5	23.5	26.4
2012 Q1	451.6	7.2	13.0	42.7	57.5	37.7	20.0	8.4	37.6	136.1	53.2	12.5	38.7	23.6	29.2
Q2	443.7	34.3	19.7	8.3	37.2	136.0	55.9	12.3	37.7	22.6	.
2012 Jan.	148.5	2.4	4.3	13.9	18.9	11.8	6.8	2.7	12.3	44.8	17.7	4.1	12.1	7.8	10.7
Feb.	152.0	2.5	4.4	14.6	19.4	12.7	6.8	2.8	12.5	46.6	18.5	4.3	13.4	8.2	8.1
Mar.	151.1	2.3	4.3	14.2	19.2	13.1	6.4	2.8	12.7	44.7	17.0	4.1	13.2	7.7	10.4
Apr.	148.8	2.5	4.3	13.9	18.8	12.1	6.1	2.8	12.3	44.6	18.2	3.9	12.8	7.6	11.1
May	147.4	2.5	4.5	14.5	19.2	11.8	6.8	2.8	12.5	45.1	19.1	4.4	13.1	7.8	6.8
June	147.5	10.4	6.8	2.7	12.4	46.3	18.6	4.0	11.8	7.2	.
Percentage share of total imports															
2011	100.0	1.7	3.0	9.5	12.9	7.9	4.6	2.0	8.0	31.3	12.4	3.0	7.3	5.2	6.5
Balance															
2010	-17.7	2.7	5.3	47.0	12.7	-49.2	20.0	16.8	50.7	-138.2	-113.8	-16.8	-14.9	-1.8	31.1
2011	-7.4	3.1	7.2	46.9	14.6	-59.0	28.7	21.9	61.0	-142.7	-101.9	-13.1	-16.4	-6.1	33.5
2011 Q1	-7.1	0.7	1.6	12.2	3.7	-17.2	6.7	6.2	14.8	-36.5	-26.4	-4.4	-6.9	-1.5	9.0
Q2	-7.4	0.7	2.0	11.2	4.0	-14.6	6.8	5.5	14.7	-41.1	-28.0	-3.2	-3.4	-1.3	8.1
Q3	-5.5	1.0	1.8	11.3	3.9	-12.6	6.8	5.1	14.9	-37.6	-26.1	-3.1	-3.3	-1.7	5.0
Q4	12.6	0.7	1.7	12.2	3.0	-14.5	8.4	5.1	16.6	-27.6	-21.4	-2.3	-2.9	-1.6	11.5
2012 Q1	11.4	1.2	1.9	13.7	3.8	-15.5	9.4	6.2	18.2	-26.4	-21.8	-1.9	-7.7	0.3	6.2
Q2	22.1	-11.4	9.4	6.3	18.6	-27.0	-25.3	-1.0	-6.5	1.8	.
2012 Jan.	4.9	0.4	0.6	4.7	1.3	-4.7	3.1	2.0	6.0	-8.9	-7.3	-0.6	-2.3	-0.1	2.6
Feb.	2.0	0.3	0.7	4.6	1.5	-5.2	3.0	2.0	6.2	-9.2	-7.7	-0.7	-3.1	-0.2	1.4
Mar.	4.5	0.5	0.6	4.3	1.0	-5.7	3.3	2.3	5.9	-8.3	-6.8	-0.6	-2.3	0.6	2.3
Apr.	4.8	0.3	0.6	5.0	0.9	-4.6	3.5	2.0	5.1	-9.5	-8.4	-0.3	-2.3	0.4	3.3
May	6.8	0.4	0.4	5.1	1.6	-4.2	3.2	2.1	7.0	-8.6	-9.0	-0.6	-2.5	0.6	1.8
June	10.5	-2.6	2.8	2.1	6.4	-8.9	-8.0	-0.1	-1.6	0.8	.

Source: Eurostat.

VALUUTTAKURSSIT

8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit¹⁾ (ajanjakson keskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

	EER 20					EER 40		
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahinta- indeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö- kustannukset	Reaalinen; koko talouden yksikkötyö- kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi
	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>								
<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>								

K39 Euron efektiiviset valuuttakurssit (kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

- Nimellinen EER 20
- Kuluttajahintainflaatiolla deflaoitu reaalinen EER 20

K40 Euron valuuttakursseja (kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

- Yhden euron arvo dollareina
- Yhden euron arvo jeneinä
- - - Yhden euron arvo puntina

Lähde: EKP.

1) Kauppaunionin määrätelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

EXCHANGE RATES

8.1 Effective exchange rates ¹⁾

(period averages; index: 1999 Q1=100)

	EER-20						EER-40		
	Nominal	Real CPI	Real PPI	Real GDP deflator	Real ULCM	Real ULCT	Nominal	Real CPI	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2009	110.6	109.2	104.3	104.9	118.7	105.0	119.7	106.8	
2010	103.6	101.6	98.1	96.8	107.7	97.2	111.4	98.1	
2011	103.4	100.7	97.6	95.1	107.1	95.8	112.1	97.6	
2011 Q2	105.2	102.6	99.3	97.1	108.7	97.7	113.5	99.0	
Q3	103.5	100.6	97.6	95.1	107.7	95.6	112.5	97.7	
Q4	102.1	99.4	96.3	93.2	106.6	94.5	111.6	97.0	
2012 Q1	99.5	96.9	94.4	90.5	104.1	91.6	108.3	94.0	
Q2	98.2	95.9	93.1	.	.	.	107.4	93.2	
2011 Aug.	103.9	100.8	97.9	-	-	-	112.9	98.1	
Sep.	102.8	100.0	96.8	-	-	-	112.0	97.5	
Oct.	103.0	100.2	97.1	-	-	-	112.6	97.8	
Nov.	102.6	99.9	96.7	-	-	-	112.1	97.3	
Dec.	100.8	98.1	95.1	-	-	-	110.3	95.8	
2012 Jan.	98.9	96.3	93.7	-	-	-	108.0	93.7	
Feb.	99.6	97.2	94.6	-	-	-	108.4	94.1	
Mar.	99.8	97.3	94.8	-	-	-	108.6	94.3	
Apr.	99.5	97.2	94.4	-	-	-	108.4	94.2	
May	98.0	95.7	93.0	-	-	-	107.2	93.1	
June	97.2	94.9	92.0	-	-	-	106.6	92.4	
July	95.3	93.2	90.0	-	-	-	104.4	90.6	
Aug.	95.2	93.0	89.5	-	-	-	104.3	90.5	
	<i>Percentage change versus previous month</i>								
2012 Aug.	-0.2	-0.2	-0.5	-	-	-	-0.1	-0.1	
	<i>Percentage change versus previous year</i>								
2012 Aug.	-8.3	-7.8	-8.6	-	-	-	-7.6	-7.7	

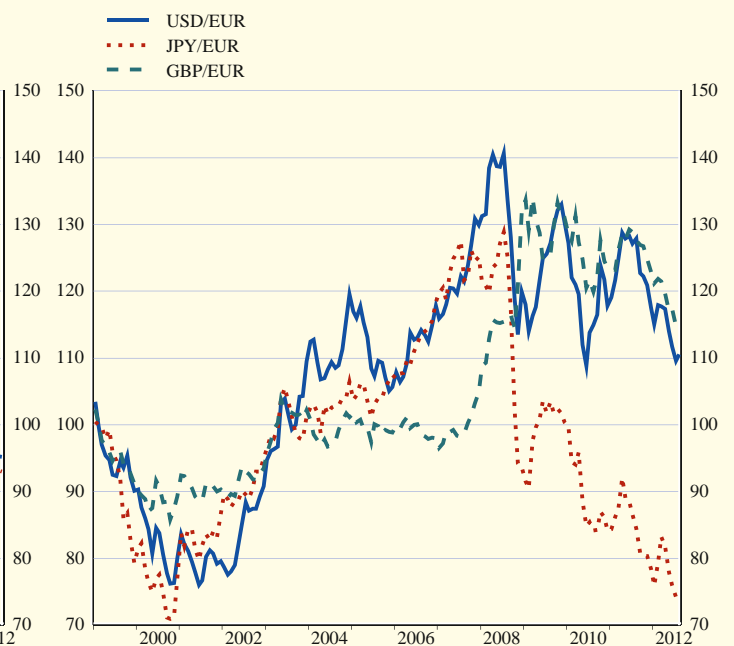
C39 Effective exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

C40 Bilateral exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

Source: ECB.

1) For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.

8.2 Euron valuuttakurssit

(ajanjakson keskiarvoja, yhden euron arvo kansallisen valuutan yksikköinä)

	Bulgarian lev	Tšekin koruna	Tanskan kruunu	Latvian lati	Liettuan liti	Unkarin forintti	Puolan zloty	Romanian uusi leu	Ruotsin kruunu	Englannin punta	Kroatian kuna	Turkin uusi liira
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>											
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>											
	Australian dollari	Brasilian real	Kanadan dollari	Kiinan juan renminbi	Hongkongin dollari	Intian rupia ¹⁾	Indonesian rupia	Isrealin sekeli	Japanin jeni	Malesian ringgit		
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>											
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>											
	Meksikon peso	Uuden-Seelannin dollari	Norjan kruunu	Filippiinien peso	Venäjän rupla	Singaporen dollari	Etelä-Afrikan randi	Etelä-Korean won	Sveitsin frangi	Thaimaan baht	Yhdysvaltain dollari	
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>											
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>											

Lähde: EKP.

1) EKP on laskenut ja julkaissut euron viitevaluuttakurssin tälle valuutalle 1.1.2009 alkaen. Aiemmat tiedot ovat viitteellisiä.

8.2 Bilateral exchange rates

(period averages; units of national currency per euro)

	Bulgarian lev	Czech koruna	Danish krone	Latvian lats	Lithuanian litas	Hungarian forint	Polish zloty	New Romanian leu	Swedish krona	Pound sterling	Croatian kuna	New Turkish lira
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	1.9558	26.435	7.4462	0.7057	3.4528	280.33	4.3276	4.2399	10.6191	0.89094	7.3400	2.1631
2010	1.9558	25.284	7.4473	0.7087	3.4528	275.48	3.9947	4.2122	9.5373	0.85784	7.2891	1.9965
2011	1.9558	24.590	7.4506	0.7063	3.4528	279.37	4.1206	4.2391	9.0298	0.86788	7.4390	2.3378
2011 Q4	1.9558	25.276	7.4398	0.7017	3.4528	303.47	4.4207	4.3365	9.0910	0.85727	7.4968	2.4759
2012 Q1	1.9558	25.084	7.4350	0.6985	3.4528	296.85	4.2329	4.3533	8.8529	0.83448	7.5568	2.3556
Q2	1.9558	25.269	7.4349	0.6981	3.4528	293.98	4.2595	4.4293	8.9133	0.80998	7.5280	2.3157
2012 Feb.	1.9558	25.042	7.4341	0.6988	3.4528	290.68	4.1835	4.3513	8.8196	0.83696	7.5815	2.3264
Mar.	1.9558	24.676	7.4354	0.6977	3.4528	292.26	4.1370	4.3668	8.8873	0.83448	7.5358	2.3631
Apr.	1.9558	24.809	7.4393	0.6993	3.4528	294.81	4.1782	4.3789	8.8650	0.82188	7.4991	2.3520
May	1.9558	25.313	7.4335	0.6981	3.4528	293.67	4.2937	4.4412	8.9924	0.80371	7.5383	2.3149
June	1.9558	25.640	7.4325	0.6969	3.4528	293.57	4.2973	4.4626	8.8743	0.80579	7.5434	2.2837
July	1.9558	25.447	7.4384	0.6963	3.4528	286.28	4.1837	4.5549	8.5451	0.78827	7.5006	2.2281
Aug.	1.9558	25.021	7.4454	0.6963	3.4528	278.93	4.0934	4.5176	8.2805	0.78884	7.4853	2.2291
<i>Percentage change versus previous month</i>												
2012 Aug.	0.0	-1.7	0.1	0.0	0.0	-2.6	-2.2	-0.8	-3.1	0.1	-0.2	0.0
<i>Percentage change versus previous year</i>												
2012 Aug.	0.0	3.1	-0.1	-1.8	0.0	2.4	-0.6	6.3	-9.7	-10.0	0.3	-11.4
	Australian dollar	Brazilian real	Canadian dollar	Chinese yuan renminbi	Hong Kong dollar	Indian rupee ¹⁾	Indonesian rupiah	Israeli shekel	Japanese yen	Malaysian ringgit		
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
2009	1.7727	2.7674	1.5850	9.5277	10.8114	67.3611	14,443.74	5.4668	130.34	4.9079		
2010	1.4423	2.3314	1.3651	8.9712	10.2994	60.5878	12,041.70	4.9457	116.24	4.2668		
2011	1.3484	2.3265	1.3761	8.9960	10.8362	64.8859	12,206.51	4.9775	110.96	4.2558		
2011 Q4	1.3316	2.4240	1.3788	8.5682	10.4879	68.5352	12,111.94	5.0172	104.22	4.2458		
2012 Q1	1.2425	2.3169	1.3128	8.2692	10.1725	65.8991	11,901.67	4.9431	103.99	4.0121		
Q2	1.2699	2.5167	1.2949	8.1072	9.9460	69.3757	11,932.86	4.9021	102.59	3.9918		
2012 Feb.	1.2327	2.2729	1.3193	8.3314	10.2553	65.0589	11,913.82	4.9474	103.77	3.9978		
Mar.	1.2538	2.3674	1.3121	8.3326	10.2474	66.5399	12,082.50	4.9679	108.88	4.0229		
Apr.	1.2718	2.4405	1.3068	8.2921	10.2163	68.1939	12,068.69	4.9362	107.00	4.0277		
May	1.2825	2.5357	1.2916	8.0806	9.9291	69.6407	11,913.51	4.8974	101.97	3.9688		
June	1.2550	2.5658	1.2874	7.9676	9.7192	70.1673	11,830.22	4.8763	99.26	3.9836		
July	1.1931	2.4914	1.2461	7.8288	9.5308	68.1061	11,605.16	4.9042	97.07	3.8914		
Aug.	1.1841	2.5170	1.2315	7.8864	9.6177	68.8632	11,777.55	4.9779	97.58	3.8643		
<i>Percentage change versus previous month</i>												
2012 Aug.	-0.8	1.0	-1.2	0.7	0.9	1.1	1.5	1.5	0.5	-0.7		
<i>Percentage change versus previous year</i>												
2012 Aug.	-13.3	10.0	-12.5	-14.1	-14.0	5.8	-3.9	-2.1	-11.6	-9.8		
	Mexican peso	New Zealand dollar	Norwegian krone	Philippine peso	Russian rouble	Singapore dollar	South African rand	South Korean won	Swiss franc	Thai baht	US dollar	
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	
2009	18.7989	2.2121	8.7278	66.338	44.1376	2.0241	11.6737	1,772.90	1.5100	47.804	1.3948	
2010	16.7373	1.8377	8.0043	59.739	40.2629	1.8055	9.6984	1,531.82	1.3803	42.014	1.3257	
2011	17.2877	1.7600	7.7934	60.260	40.8846	1.7489	10.0970	1,541.23	1.2326	42.429	1.3920	
2011 Q4	18.3742	1.7353	7.7602	58.566	42.0737	1.7348	10.9209	1,542.87	1.2293	41.791	1.3482	
2012 Q1	17.0195	1.6030	7.5868	56.421	39.5496	1.6573	10.1730	1,482.75	1.2080	40.630	1.3108	
Q2	17.3620	1.6241	7.5582	54.813	39.8768	1.6200	10.4214	1,477.96	1.2015	40.101	1.2814	
2012 Feb.	16.9159	1.5845	7.5522	56.419	39.4232	1.6585	10.1289	1,485.58	1.2071	40.614	1.3224	
Mar.	16.8239	1.6104	7.5315	56.634	38.7804	1.6624	10.0475	1,487.83	1.2061	40.557	1.3201	
Apr.	17.1900	1.6095	7.5698	56.145	38.8087	1.6459	10.3060	1,495.40	1.2023	40.639	1.3162	
May	17.4237	1.6538	7.5655	54.908	39.5585	1.6152	10.4412	1,481.36	1.2012	40.077	1.2789	
June	17.4529	1.6062	7.5401	53.510	41.1766	1.6016	10.5050	1,458.61	1.2011	39.640	1.2526	
July	16.4263	1.5390	7.4579	51.452	39.9467	1.5494	10.1379	1,404.11	1.2011	38.873	1.2288	
Aug.	16.3600	1.5306	7.3239	52.173	39.6334	1.5480	10.2585	1,403.93	1.2011	38.974	1.2400	
<i>Percentage change versus previous month</i>												
2012 Aug.	-0.4	-0.5	-1.8	1.4	-0.8	-0.1	1.2	0.0	0.0	0.3	0.9	
<i>Percentage change versus previous year</i>												
2012 Aug.	-6.8	-10.5	-6.0	-14.2	-4.0	-10.7	1.0	-9.0	7.2	-9.1	-13.5	

Source: ECB.

1) For this currency the ECB computes and publishes euro reference exchange rates as from 1 January 2009. Previous data are indicative.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Bulgaria	Tšekki	Tanska	Latvia	Liettua	Unkari	Puola	Romania	Ruotsi	Iso-Britannia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	YKHI									
	Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä									
	Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä									
	Valtion pitkien joukkolainojen tuotto vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo									
	3 kk:n korko vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo									
	BKT:n määrä									
	Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase, % BKT:stä									
	Ulkomainen bruttovelka, % BKT:stä									
	Yksikkötyökustannukset									
	Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)									

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto ja Eurostat), kansalliset tiedot, Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA

9.1 Economic and financial developments in other EU Member States

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Bulgaria	Czech Republic	Denmark	Latvia	Lithuania	Hungary	Poland	Romania	Sweden	United Kingdom
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
HICP										
2010	3.0	1.2	2.2	-1.2	1.2	4.7	2.7	6.1	1.9	3.3
2011	3.4	2.1	2.7	4.2	4.1	3.9	3.9	5.8	1.4	4.5
2012 Q1	1.9	4.0	2.8	3.3	3.6	5.6	4.2	2.7	0.9	3.5
Q2	1.8	3.8	2.2	2.4	2.8	5.5	4.0	2.1	0.9	2.7
2012 May	1.8	3.5	2.1	2.3	2.6	5.4	3.6	2.0	0.9	2.8
June	1.6	3.8	2.2	2.1	2.6	5.6	4.2	2.2	0.9	2.4
July	2.4	3.3	2.1	1.9	2.9	5.7	4.0	3.1	0.7	2.6
General government deficit (-)/surplus (+) as a percentage of GDP										
2009	-4.3	-5.8	-2.7	-9.8	-9.4	-4.6	-7.4	-9.0	-0.7	-11.5
2010	-3.1	-4.8	-2.5	-8.2	-7.2	-4.2	-7.8	-6.8	0.3	-10.2
2011	-2.1	-3.1	-1.8	-3.5	-5.5	4.3	-5.1	-5.2	0.3	-8.3
General government gross debt as a percentage of GDP										
2009	14.6	34.4	40.6	36.7	29.4	79.8	50.9	23.6	42.6	69.6
2010	16.3	38.1	42.9	44.7	38.0	81.4	54.8	30.5	39.4	79.6
2011	16.3	41.2	46.5	42.6	38.5	80.6	56.3	33.3	38.4	85.7
Long-term government bond yield as a percentage per annum; period average										
2012 Feb.	5.31	3.12	1.84	5.45	5.15	8.60	5.46	6.99	1.89	2.13
Mar.	5.07	3.51	1.89	5.15	5.29	8.73	5.37	6.48	1.95	2.17
Apr.	5.11	3.51	1.71	5.10	5.30	8.77	5.49	6.24	1.82	2.03
May	5.11	3.31	1.37	5.15	5.30	8.33	5.41	6.50	1.51	1.78
June	5.07	3.11	1.26	5.07	4.96	8.30	5.24	6.68	1.45	1.60
July	4.87	2.60	1.10	4.67	4.82	7.56	4.99	6.52	1.33	1.47
3-month interest rate as a percentage per annum; period average										
2012 Feb.	3.19	1.20	1.00	1.31	1.43	8.83	4.97	4.79	2.44	1.07
Mar.	2.91	1.23	0.99	1.19	1.31	-	4.95	4.25	2.30	1.04
Apr.	2.71	1.24	0.97	1.00	1.28	8.19	4.94	4.12	2.19	1.02
May	2.59	1.24	0.90	0.94	1.24	8.22	5.05	4.69	2.14	1.00
June	2.45	1.21	0.62	0.90	1.20	-	5.12	5.10	2.14	0.95
July	2.14	1.06	0.41	0.75	1.11	8.00	5.13	-	2.10	0.82
Real GDP										
2010	0.4	2.7	1.3	-0.3	1.4	1.3	3.9	-1.7	6.2	1.8
2011	1.7	1.7	0.8	5.5	5.9	1.6	4.3	2.5	3.9	0.8
2011 Q4	0.9	0.6	0.1	5.7	5.2	1.2	4.0	2.1	1.2	0.6
2012 Q1	0.5	-0.7	0.3	5.6	3.9	-1.4	3.5	0.8	1.6	-0.2
Q2	-	-	-0.9	-	2.8	-	2.5	-	2.2	-0.5
Current and capital account balance as a percentage of GDP										
2010	-0.2	-3.0	5.6	4.9	4.2	3.0	-2.8	-4.2	6.7	-3.1
2011	2.2	-2.5	6.9	0.9	0.9	3.6	-2.1	-4.1	6.9	-1.7
2011 Q4	-4.1	-0.6	6.1	2.6	-1.6	3.2	-1.5	-1.8	4.6	-1.5
2012 Q1	-5.2	2.6	3.0	-2.9	-8.8	3.1	-3.5	-0.7	8.0	-2.9
Q2	-	-	8.3	-	2.8	-	-0.4	-	6.3	-
Gross external debt as a percentage of GDP										
2010	102.8	56.5	191.3	165.4	87.4	144.0	66.0	75.8	191.3	413.1
2011	92.0	58.4	183.2	146.2	80.8	145.9	72.7	73.5	195.2	421.3
2011 Q3	93.3	57.9	183.7	151.6	82.0	147.1	73.5	76.9	196.4	432.8
Q4	92.0	58.4	183.2	146.2	80.8	145.9	72.7	73.5	195.2	421.3
2012 Q1	93.2	59.1	185.2	145.5	85.4	135.4	70.7	74.2	194.5	417.5
Unit labour costs										
2010	5.6	-0.7	-1.0	-9.8	-7.3	-3.2	1.3	7.9	-1.9	1.2
2011	1.1	1.0	0.5	2.1	-0.2	3.8	0.5	1.7	-0.8	1.6
2011 Q4	4.8	1.6	1.8	1.7	3.1	3.0	-0.1	0.3	0.5	2.9
2012 Q1	1.9	4.7	1.1	-0.2	5.0	5.0	1.3	4.5	1.7	4.6
Q2	-	-	2.3	-	-	-	-	-	-	6.3
Standardised unemployment rate as a percentage of labour force (s.a.)										
2010	10.3	7.3	7.5	19.8	17.8	11.2	9.6	7.3	8.4	7.8
2011	11.3	6.7	7.6	16.3	15.4	11.0	9.7	7.4	7.5	8.0
2012 Q1	12.0	6.8	7.5	15.4	13.6	11.1	10.0	7.2	7.5	8.2
Q2	12.2	6.7	8.0	15.9	13.3	10.9	10.0	7.2	7.6	-
2012 May	12.2	6.7	8.0	15.9	13.3	11.0	10.0	7.1	7.8	8.0
June	12.3	6.7	8.0	15.9	13.2	10.8	10.0	7.3	7.5	-
July	12.4	6.6	7.9	-	13.0	-	10.0	7.0	7.5	-

Sources: ECB, European Commission (Economic and Financial Affairs DG and Eurostat), national data, Thomson Reuters and ECB calculations.

9.2 Yhdysvallat ja Japani

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

Kuluttajahinta- indeksi	Yksikkö- työ- kustan- nukset ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyymi- indeksi (tehdas- teollisuus)	Työttömyys- aste, % työ- voimasta (kp.) ²⁾	Lavea raha ³⁾	Pankkien välisten 3 kk:n talletusten korko ⁴⁾	Valtion 10 vuoden nolla- kuponki- lainojen tuotto ⁵⁾ , ajanjakson lopussa	Valuutta- kurssi ⁶⁾ , yhden euron arvo kansallisena valuuttana	Julkisen talouden alijäämä (-)/ ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto- velka ⁶⁾ , % BKT:stä
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat										
Japani										

K41 Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuositietoja)

— Euroalue
- - - - Yhdysvallat
— Japani

K42 Kuluttajahintaindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausitietoja)

— Euroalue⁷⁾
- - - - Yhdysvallat
— Japani

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5 [Yhdysvallat], 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (sarake 5 [Japani]), euroaluetta koskevat tiedot kuvioissa), Thomson Reuters (sarakeet 7 ja 8) ja EKP:n laskelmat (sarake 11).

- 1) Kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja. Yhdysvaltoja koskevat tiedot viittaavat yksityiseen yrityssektoriin pl. maatalous.
- 2) Japanin maaliskuu-lokakuun 2011 tietoihin ei sisälly Japanin maajärityksessä kolmen eniten kärsineen prefektuurin tiedot. Nämä tiedot ovat jälleen mukana syyskuusta 2011 alkaen.
- 3) Ajanjakson keskiarvo, M2 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.
- 4) Vuotuisina prosentteina. Lisätietoja osassa 4.6.
- 5) Lisätietoja osassa 8.2.
- 6) Julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).
- 7) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

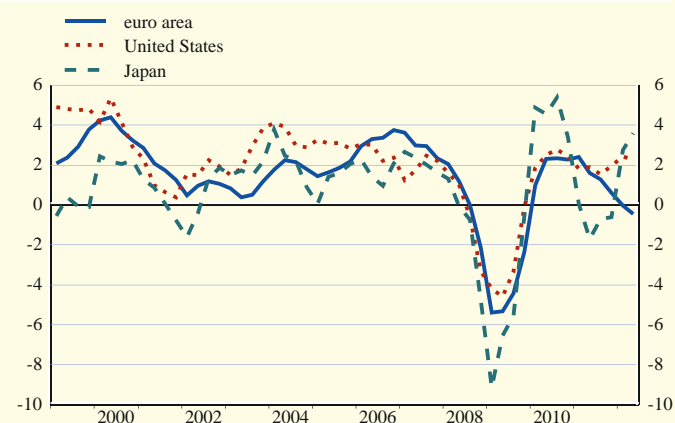
9.2 Economic and financial developments in the United States and Japan

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Consumer price index	Unit labour costs ¹⁾	Real GDP	Industrial production index (manufacturing)	Unemployment rate as a % of labour force ²⁾ (s.a.)	Broad money ³⁾	3-month interbank deposit rate ⁴⁾	10-year zero coupon government bond yield; ⁵⁾ end of period	Exchange rate ⁵⁾ as national currency per euro	Fiscal deficit (-)/surplus (+) as a % of GDP	Gross public debt ⁶⁾ as a % of GDP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
United States											
2008	3.8	2.8	-0.3	-4.8	5.8	6.8	2.93	2.70	1.4708	-6.6	61.5
2009	-0.4	-1.4	-3.1	-13.8	9.3	8.0	0.69	4.17	1.3948	-11.6	74.1
2010	1.6	-1.1	2.4	6.3	9.6	2.5	0.34	3.57	1.3257	-10.7	82.4
2011	3.2	1.9	1.8	4.8	9.0	7.3	0.34	2.10	1.3920	-9.7	86.4
2011 Q2	3.4	1.6	1.9	4.0	9.0	5.5	0.26	3.46	1.4391	-10.2	83.0
Q3	3.8	1.9	1.6	3.9	9.1	9.2	0.30	2.18	1.4127	-9.6	84.9
Q4	3.3	1.4	2.0	4.5	8.7	9.7	0.48	2.10	1.3482	-9.1	86.4
2012 Q1	2.8	0.1	2.4	5.3	8.3	10.2	0.51	2.38	1.3108	.	.
Q2	1.9	0.8	2.3	5.5	8.2	9.7	0.47	1.83	1.2814	.	.
2012 Apr.	2.3	-	-	5.9	8.1	10.0	0.47	2.11	1.3162	-	-
May	1.7	-	-	5.1	8.2	9.7	0.47	1.79	1.2789	-	-
June	1.7	-	-	5.5	8.2	9.3	0.47	1.83	1.2526	-	-
July	1.4	-	-	5.1	8.3	8.1	0.45	1.63	1.2288	-	-
Aug.	.	-	-	.	.	.	0.43	1.72	1.2400	-	-
Japan											
2008	1.4	1.3	-1.1	-3.4	4.0	2.1	0.93	1.21	152.45	-1.9	162.9
2009	-1.3	2.9	-5.5	-21.9	5.1	2.7	0.47	1.42	130.34	-8.8	180.0
2010	-0.7	-2.8	4.6	16.6	5.1	2.8	0.23	1.18	116.24	-8.4	188.4
2011	-0.3	.	-0.7	-2.5	4.6	2.8	0.19	1.00	110.96	.	.
2011 Q2	-0.4	1.6	-1.7	-5.9	4.6	2.7	0.20	1.18	117.41	.	.
Q3	0.1	0.6	-0.7	-1.0	4.4	2.8	0.19	1.04	109.77	.	.
Q4	-0.3	.	-0.6	-1.7	4.5	3.0	0.20	1.00	104.22	.	.
2012 Q1	0.3	.	2.8	4.7	4.6	3.0	0.20	1.05	103.99	.	.
Q2	0.1	.	3.6	5.3	4.4	2.3	0.20	0.84	102.59	.	.
2012 Apr.	0.4	-	-	13.1	4.6	2.6	0.20	0.94	107.00	-	-
May	0.2	-	-	6.0	4.4	2.1	0.20	0.85	101.97	-	-
June	-0.2	-	-	-1.5	4.3	2.2	0.20	0.84	99.26	-	-
July	-0.4	-	-	-1.0	.	.	0.20	0.78	97.07	-	-
Aug.	.	-	-	.	.	.	0.19	0.81	97.58	-	-

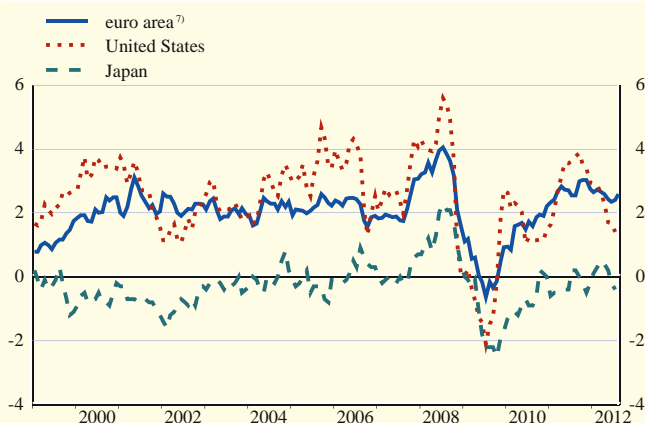
C41 Real gross domestic product

(annual percentage changes; quarterly data)

C42 Consumer price indices

(annual percentage changes; monthly data)

Sources: National data (columns 1, 2 (United States), 3, 4, 5 (United States), 6, 9 and 10); OECD (column 2 (Japan)); Eurostat (column 5 (Japan), euro area chart data); Thomson Reuters (columns 7 and 8); ECB calculations (column 11).

- 1) Seasonally adjusted. The data for the United States refer to the private non-agricultural business sector.
- 2) Japanese data from March to August 2011 exclude the three prefectures most affected by the earthquake in that country. These are reinstated as of September 2011.
- 3) Period averages; M2 for the United States, M2+CDs for Japan.
- 4) Percentages per annum. For further information on the three-month interbank deposit rate, see Section 4.6.
- 5) For more information, see Section 8.2.
- 6) Gross consolidated general government debt (end of period).
- 7) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

KUVIOLISTA

K1	Raha-aggregaatit	T12
K2	Vastaerät	T12
K3	Raha-aggregaattien komponentit	T13
K4	Pitkäaikaisten velkojen komponentit	T13
K5	Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille	T14
K6	Lainat kotitalouksille	T14
K7	Lainat julkisyhteisöille	T16
K8	Lainat euroalueen ulkopuolisille	T16
K9	Talletukset yhteensä sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K10	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K11	Talletukset yhteensä sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K12	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K13	Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset	T19
K14	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit	T20
K15	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä	T35
K16	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot	T37
K17	Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T38
K18	Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T39
K19	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti	T40
K20	Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan	T41
K21	Uudet määräaikaistalletukset	T43
K22	Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat	T43
K23	Euroalueen rahamarkkinakorot	T44
K24	Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot	T44
K25	Euroalueen tuottokäyrät (spot)	T45
K26	Euroalueen korot ja korkoerot (spot)	T45
K27	Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	T46
K28	Työllisyys – työntekijöiden ja tehtyjen työtuntien määrä	T55
K29	Työttömyysaste ja avoimien työpaikkojen aste	T55
K30	Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos	T60
K31	Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)	T60
K32	Euroalueen maksutase: vaihtotase	T61
K33	Euroalueen maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	T61
K34	Euroalueen maksutase: tavarat	T62
K35	Euroalueen maksutase: palvelut	T62
K36	Euroalueen ulkomainen varallisuusasema	T65
K37	Euroalueen suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	T65
K38	Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten taloustoimien kehitystä kuvaavat maksutaseen keskeiset erät	T69
K39	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T70
K40	Euron valuuttakurseja	T73
K41	Bruttokansantuotteen määrä	T76
K42	Kuluttajahintaindeksi	T76

LIST OF CHARTS

C1	Monetary aggregates	S12
C2	Counterparts	S12
C3	Components of monetary aggregates	S13
C4	Components of longer-term financial liabilities	S13
C5	Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations	S14
C6	Loans to households	S14
C7	Loans to government	S16
C8	Loans to non-euro area residents	S16
C9	Total deposits by sector (financial intermediaries)	S17
C10	Total deposits and deposits included in M3 by sector (financial intermediaries)	S17
C11	Total deposits by sector (non-financial corporations and households)	S18
C12	Total deposits and deposits included in M3 by sector (non-financial corporations and households)	S18
C13	Deposits by government and non-euro area residents	S19
C14	MFI holdings of securities	S20
C15	Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents	S35
C16	Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted	S37
C17	Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined	S38
C18	Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined	S39
C19	Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents	S40
C20	Gross issues of quoted shares by sector of the issuer	S41
C21	New deposits with an agreed maturity	S43
C22	New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation	S43
C23	Euro area money market rates	S44
C24	3-month money market rates	S44
C25	Euro area spot yield curves	S45
C26	Euro area spot rates and spreads	S45
C27	Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225	S46
C28	Employment – persons employed and hours worked	S55
C29	Unemployment and job vacancy rates	S55
C30	Deficit, borrowing requirement and change in debt	S60
C31	Maastricht debt	S60
C32	Euro area b.o.p: current account	S61
C33	Euro area b.o.p: direct and portfolio investment	S61
C34	Euro area b.o.p: goods	S62
C35	Euro area b.o.p: services	S62
C36	Euro area international investment position	S65
C37	Euro area direct and portfolio investment position	S65
C38	Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions	S70
C39	Effective exchange rates	S73
C40	Bilateral exchange rates	S73
C41	Real gross domestic product	S76
C42	Consumer price indices	S76

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA OSAT 2.1–2.6

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN RAHATALOUS-TILASTOISSA

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$a) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on puhdistettujen kantojen indeksi kuukauteen t (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$b) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSA 1.3

INDEKSOITUJEN PITEMPAAIKAIKASTEN RAHOITUSOPERAATIOIDEN KORKOJEN LASKEMINEN

Indeksoidun pitempiaikaisen rahoitusoperaation (LTRO) korkona käytetään perusrahoitusoperaatioiden (MRO) keskimääräistä minimitarjouskorkoa operaation ajalta. Jos pitempiaikainen rahoitusoperaatio on voimassa D päivää ja perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko on $R_{1,MRO}$ (D_1 päivää), $R_{2,MRO}$ (D_2 päivää) ... $R_{i,MRO}$ (D_i päivää) ja $D_1 + D_2 + \dots + D_i = D$, sovellettava vuositasolle korotettu korko (R_{LTRO}) lasketaan seuraavasti:

$$c) R_{LTRO} = \frac{D_1 R_{1,MRO} + D_2 R_{2,MRO} + \dots + D_i R_{i,MRO}}{D}$$

TALOUSTOIMIEN LASKEMINEN

Kuukausittaiset taloustoimet lasketaan kantojen kuukausimuutoksista. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t , E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M muiden arvostusmuutosten vaikutus, taloustoimet F_t^M kuukauteen t lasketaan seuraavasti:

$$d) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosittaiset taloustoimet F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$e) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden $t-3$ lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Niissä neljännesvuosisarjoissa, joista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä), neljännesvuosittaiset taloustoimet johdetaan kolmen kuukauden taloustoimien summasta.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN KUUKAUISARJOISSA

Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai puhdistettujen kantojen indeksin perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t lasketaan seuraavasti:

$$f) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}}\right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen indeksin perusjakso on tällä hetkellä joulukuu 2006. Puhdistettujen kantojen indeksin aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdasta ”Monetary and financial statistics”.

Vuotuinen kasvuvauhti a_t kuukautena t – eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona – voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$g) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i}}\right) - 1 \right] \times 100$$

$$h) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuotuinen kasvuvauhti viittaa ilmoitetun ajanjakson loppuun. Esimerkiksi kaavassa h vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 indeksi joulukuun 2001 indeksillä.

Vuotta lyhyempien jaksoiden kasvuvauhdit voidaan johtaa soveltamalla kaavaa h . Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$i) a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden (keskitetty) liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa g ja h .

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSISARJOISSA

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan seuraavasti:

$$j) I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}}\right)$$

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä neljän neljänneksen jaksona eli a_t voidaan laskea käyttämällä kaavaa h .

EUROALUEEN RAHATALOUDEN TILASTOJEN KAUSITASOITUS¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla.² Rahatalouden tilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausitasoitettujen sarjojen lasketaan yhdistelemällä erikseen kausivaihtelusta puhdistettuja aikasarjoja. Esimerkiksi raha-aggregaatti M3 johdetaan laskemalla yhteen M1:n, M2–M1:n ja M3–M2:n kausitasoitettujen sarjojen.

Puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekiä.³ Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan taloustoimien kausitasoitettujen arvojen. Kausitekiä (ja kaupapäivätekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAT 3.1–3.5

KÄYTÖN JA RESURSSIEN YHTÄSUURUUS

Osassa 3.1 tiedot noudattavat perusidentiteettiä. Muiden kuin rahoitustaloustoimien osalta käytöt yhteensä vastaavat resurssia yhteensä kaikissa

1 Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa ”Monetary and financial statistics”.

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), ”New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program”, Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, s. 127–152, tai ”X-12-ARIMA Reference Manual”, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), ”Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User”, Espanjan keskuspankki, Working Paper No. 9628, Madrid.

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuu 2008) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukautena.

taloustoimiluokissa. Tämä perusidentiteetti pätee myös rahoitustiliin, jossa jokaisen rahoitusinstrumenttiluokan rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä vastaavat velkoihin kohdistuvia taloustoimia yhteensä. Varojen muiden muutosten tilissä ja rahoitustaseissa rahoitusvarat yhteensä vastaavat velkoja yhteensä kaikissa rahoitusinstrumenttiluokissa. Poikkeuksena ovat monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet, jotka eivät ole minkään sektorin velkoja.

TASAPAINOERIEN LASKEMINEN

Osissa 3.1–3.3 kunkin tilin lopussa esitetty tasapainoerä lasketaan seuraavasti:

Kauppataase vastaa euroalueen tavaroiden ja palvelujen kauppaa (viennin ja tuonnin erotus) muiden maiden kanssa.

Erä ”Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto” koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan bruttoarvonlisäyksenä (euroalueen markkinahintainen bruttokansantuote), josta vähennetään palkansaajakorvaukset (käyttö), muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (käyttö) ja kiinteän pääoman kuluminen (käyttö).

Nettokansantulo koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan nettomääräisenä toimintaylijäämänä ja sekatalona, johon lisätään palkansaajakorvaukset (resurssit), tuotannon verot miinus tukipalkkiot (resurssit) ja nettomääräiset omaisuustulot (resurssit miinus käyttö).

Käytettävissä oleva nettotulo koskee niin ikään ainoastaan kotimaan sektoreita ja on sama kuin nettokansantulon, nettomääräisten tulo- ja varallisuusverojen (resurssit miinus käyttö), nettomääräisten sosiaaliturvamaksujen (resurssit miinus käyttö), rahamääräisten sosiaalietuuksien (resurssit miinus käyttö) ja nettomääräisten muiden tulonsiirtojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettomääräinen säästö koskee kotimaan sektoreita ja lasketaan käytettävissä olevan nettotulon ja kotitalouksien eläkerahasto-oikaisun (resurssit miinus käyttö) summana, josta vähennetään ku-

lutusmenot (käyttö). Ulkomaiden osalta vaihtotase on sama kuin kauppataaseen ja kaikkien nettotulojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettoluotonanto/nettoluotonotto lasketaan pääomatilin kautta nettosäästön ja nettomääräisten pääomansiirtojen summana (resurssit miinus käyttö), josta vähennetään pääoman bruttomuodostus (käyttö) ja valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset (käyttö) lisättynä kiinteän pääoman kuluksella (resurssit). Se voidaan laskea myös rahoitustilin kautta rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotuksena (taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset). Pääoma- ja rahoitustilin kautta laskettujen tasapainoerien välillä on kotitalouksien ja yritysten tiedoissa tilastollinen ero.

Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset on rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotus. Nettorahoitusvarallisuuden muutokset ovat rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien muiden muutosten erotus.

Nettorahoitusvarallisuus on yhteenlaskettujen rahoitusvarojen ja velkojen erotus. Nettorahoitusvarallisuuden muutokset on taloustoimista johtuvien nettorahoitusvarallisuuden muutosten (rahoitustilin luotonanto/nettoluotonotto) ja nettorahoitusvarallisuuden muiden muutosten summa.

Nettovarallisuus on säästöistä ja pääomansiirroista johtuva nettovarallisuuden muutos, johon lisätään nettorahoitusvarallisuuden muutokset ja muiden kuin rahoitusvarojen muutokset.

Kotitalouksien nettovarallisuus on muiden kuin rahoitusvarojen ja nettorahoitusvarallisuuden summa.

OSAT 4.3 JA 4.4

VELKAPAPEREIDEN JA NOTEERATTUJEN OSAKKEIDEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai laskennallisten kantojen indeksin perusteella. Jos N_t^M on taloustoimet (nettomääräiset liikkeeseenlaskut) kuukautena t ja L_t kanta kuukauden t lopussa, laskennallisten kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2008. Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhtien laskemisessa käytetään samaa metodia kuin raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetään F -muuttujan tilalla N -muuttujaa. Näin halutaan osoittaa, että arvopapereiden ”nettomääräisten liikkeeseenlaskujen” tilastoissa käytetty laskentamenetelmä eroaa raha-aggregaattien vastaavien ”transaktioiden” laskemiseen käytetystä menetelmästä.

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$n) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on laskennallisten kantojen indeksi kuukautena t . Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$o) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osassa 4.4 käytetään samaa laskukaavaa kuin osassa 4.3. Myös tämä kaava perustuu raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskukaavaan. Osan 4.4 tilastot perustuvat markkina-arvoihin ja rahoitustaloustoimiin, joissa ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten ja varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden muutosten vaikutusta. Valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia eroja ei ole, sillä kaikki tilastoissa mukana olevat noteeratut osakkeet ovat euromääräisiä.

ARVOPAPEREIDEN LIIKKEESEENLASKUTILASTOJEN KAUSITASOITUS⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla. Arvopapereiden liikkeeseenlaskutiedot puhdistetaan kausivaihtelusta yhdistelemällä sektoreittain ja maturiteeteittain erikseen kausitasoitettuja tietoja.

Laskennallisten kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan kantoja ja näin saadaan nettomääräisten liikkeeseenlaskujen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

⁴ Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa ”Monetary and financial statistics”.

Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukau-
teen t päättyvän kuuden kuukauden jaksona voi-
daan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraa-
vista kaavoista:

$$p) a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$q) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

OSAN 5.1 TAULUKKO 1

YKHI-TIETOJEN KAUSITASOITUS⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perus-
tuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-
ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T80). Kokonais-
indeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuo-
rasti laskemalla yhteen kausitasoitettuja jalostettu-
ja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teol-
lisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja kos-
kevat euroalueen aikasarjat. Energian hintaa kos-
kevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihte-
lusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkis-
tetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAN 7.1 TAULUKKO 2

VAIHTOTASEEN KAUSITASOITUS

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perus-
tuu erästä riippuen multiplikatiiviseen erittelyyn
X-12-ARIMA- tai TRAMO-SEATS-ohjelmalla.
Tavaroiden, palvelujen, tuotannontekijäkorvausten
ja tulonsiirtojen luvut esipuhdistetaan merkittävästä
työpäivävaihtelusta. Tavaroiden ja palvelujen tapa-
uksissa työpäiväkorjauksessa otetaan huomioon
kansalliset pyhäpäivät. Näiden erien kausitasoitus
on tehty kyseisiin esipuhdistettuihin sarjoihin. Ko-
ko vaihtotaseen kausitasoitettu sarja muodostetaan
laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut eu-
roalueen tavarakaupan, palvelujen, tuotannonteki-
jäkorvausten ja tulonsiirtojen aikasarjat. Kausi- ja
kauppapäivätekijät tarkistetaan puolivuositain tai
tarvittaessa.

OSA 7.3

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSI- JA VUOSISARJOISSA

Vuotuinen kasvuvauhti kuukautena t päättyvänä
vuosineljänneksenä lasketaan neljännesvuosittais-
ten taloustoimien (F_t) ja positioiden (L_t) perus-
teella seuraavasti:

$$r) a_t = \left(\prod_{i=t-3}^t \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Vuosisarjoissa kasvuvauhti vastaa vuoden vii-
meisen neljänneksen kasvuvauhtia.

YLEISTÄ

Kuukausikatsauksen tilasto-osa, ”Euroalueen tilastot”, keskittyy euroalueeseen kokonaisuutena. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen (www.ecb.europa.eu) osassa ”Statistics”. Näiden verkkosivujen kautta pääsee EKP:n tilastotietokantaan (ECB Statistical Data Warehouse, <http://sdw.ecb.europa.eu>), jossa voi käyttäjäystävällisesti etsiä ja ladata tilastotietoja. EKP:n verkkosivujen osan ”Statistics” alaosassa ”Data services” on lisäksi hakutoiminto, jonka avulla voi etsiä ja tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value). Lisätietoja saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.europa.eu.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 5.9.2012 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Ellei toisin mainita, vuoden 2011 havaintoja sisältävät tilastosarjat kattavat kokonaisuudessaan 17 euroalueen maata käsittävän euroalueen (eli ne sisältävät Viron tiedot). Korkeja, rahataloutta, YKHIä ja valuuttavarantoa (ja johdonmukaisuuden vuoksi M3:n eriä ja vastaeriä sekä YKHI:n eriä) kuvaavissa euroalueen sarjoissa otetaan huomioon euroalueen muuttuva kokoonpano.

Euroalueen kokoonpano on muuttunut useasti vuosien aikana. Kun euro otettiin vuonna 1999 käyttöön, euroalueeseen kuuluivat seuraavat 11 maata: Belgia, Saksa, Irlanti, Espanja, Ranska, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Suomi. Kreikka liittyi euroalueeseen vuonna 2001, Slovenia vuonna 2007, Kypros ja Malta vuonna 2008 ja Slovakia vuonna 2009. Viron liittymisen myötä euroalueessa on vuodesta 2011 lähtien ollut yhteensä 17 jäsenmaata.

EUROALUEEN KIINTEÄN KOKOONPANON TILASTOSARJAT

Euroalueen kiinteää kokoonpanoa koskevat tilastosarjat viittaavat johonkin tiettyyn euroalueen kokoonpanoon koko aikasarjan osalta riippumatta

siitä, mitkä maat ovat kuuluneet euroalueeseen tilastojen tarkastelujaksolla. Esimerkiksi: yhteenlasketut sarjat lasketaan kaikkien vuosien osalta 17 maata käsittävälle euroalueelle (laskemalla yhteen euroalueen kaikkien nykyisten 17 maan tiedot), vaikka euroalue on ollut tässä kokoonpanossa vasta 1.1.2011 lähtien. Ellei toisin mainita, EKP:n Kuukausikatsauksen tilastosarjat viittaavat nykyisessä kokoonpanossa olevaan euroalueeseen.

EUROALUEEN MUUTTUVAN KOKOONPANON TILASTOSARJAT

Muuttuvan kokoonpanon euroaluetta koskevilla yhteenlasketuilla sarjoilla otetaan huomioon euroalueen kokoonpano tilastojen tarkastelujaksolla. Esimerkiksi: muuttuvan kokoonpanon euroaluetta koskevilla sarjoilla lasketaan yhteen 11 euroalueen maan tiedot vuoden 2000 loppuun saakka, 12 euroalueen maan tiedot vuodesta 2001 vuoden 2006 loppuun saakka jne. Tällä tavoin kunkin yksittäinen tilastosarja kattaa euroalueen sen kaikissa eri kokoonpanoissa.

YKHI:n sekä raha-aggregaattien ja niiden vastaerien vuotuiset muutosvauhdit on laskettu ketjutettujen indeksien perusteella. Euroalueeseen liittyvien maiden sarjat on ketjutettu euroalueen sarjoihin joulukuun indeksissä: jos maa on liittynyt euroalueeseen tietyn vuoden tammikuussa, vuotuiset muutosvauhdit viittaavat kyseistä vuotta edeltävän vuoden joulukuun loppuun saakka euroalueeseen sen aiemmassa kokoonpanossa ja sen jälkeen laajentuneen kokoonpanon euroalueeseen. Raha-aggregaattien ja niiden vastaerien (taloustoimien) absoluuttiset muutokset viittaavat euroalueeseen siinä kokoonpanossa, jossa se oli tilastojen tarkastelujaksolla.

Koska Euroopan valuuttayksikön (ecu) muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aiemmat valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon alun perin osallistuneiden jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin

välttää rahatalouden tilastoissa, osien tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta¹ on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Ryhmään ”Muut EU:n jäsenvaltiot” kuuluvat Bulgaria, Tšekki, Tanska, Latvia, Liettua, Unkari, Puola, Romania, Ruotsi ja Iso-Britannia.

Uuseimmissä tapauksissa taulukoissa käytetyt termit ovat kansainvälisten standardien, kuten Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 ja IMF:n maksutasekäsikirjan mukaisia. Taloustoimet käsitteivät yhteisestä sopimuksesta tapahtuvia vaihtoja (ne on joko mitattu suoraan tai johdettu), mutta virtoihin sisältyy niiden lisäksi myös hinta- ja valuuttakurssimuutoksista, luottotappioista ja muista muutoksista johtuvia kantojen muutoksia.

YHTEENVETO

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimpien indikaattoreiden muutoksista.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

Osassa 1.4 esitetään tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja likviditeettiin vaikuttaviin tekijöihin. Vähimmäisvarantojen pitoajan-

jakso alkaa joka kuukausi sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan virityksestä. Pitoajanjakso päättyy seuraavana kuukautena maksujen suorituspäivää edeltävänä päivänä. Vuosi- ja neljännesvuosihavainnot ovat vuoden tai neljänneksen viimeisen vähimmäisvarantojen pitoajanjakson keskiarvoja.

Osan 1.4 taulukossa 1 esitetään vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten luottolaitosten varantopohjan erät. Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai euroalueen kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa, edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjasta näistä veloista määritellyn prosentivähennyksen. Varantopohjan laskemisessa sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.

Osan 1.4 taulukossa 2 on aiempien pitoajanjaksojen keskiarvotietoja. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden veloitteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaeraan. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen (sarake 1). Sarakkeessa ”Sekkitilit” (sarake 2) on luottolaitosten keskimääräisten päivittäisten sekkitilialdoiden yhteismäärä. Sekkitilialdoin sisältyvät varantovelvoitteen täyttämiseen liittyvät talletukset. Sarakkeessa ”Varantovelvoitteen ylittävät talletukset” (sarake 3) esitetään keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät sekkitilialdot. Sarakkeessa ”Varantovaje” (sarake 4) esitetään pitoajanjakson keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat sekkitilialdot laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta. ”Vähimmäisvarantojen korko” (sarake 5) on EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. osa 1.3).

¹ Osien 2.1–2.8 rahatalouden tietoja on saatavissa ajalta ennen vuotta 1999 EKP:n verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html> ja EKP:n tilastotietokannasta osoitteessa <http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811>.

Osan 1.4 taulukossa 3 esitetään pankkijärjestelmän likviditeettiasema, joka määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien euromääräisten sekkitilialdojen yhteissummana. Kaikki summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta. Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot (sarake 7) eivät sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia. Muut tekijät, netto (sarake 10) on eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muiden erien nettosumma. Luottolaitosten sekkitilit (sarake 11) kuvaa likviditeettiä lisäävien erien (sarakkeet 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (sarakkeet 6–10) erotusta. Perusraha (sarake 12) lasketaan talletusmahdollisuuden (sarake 6), liikkeessä olevien setelien (sarake 8) ja luottolaitosten sekkitilien (sarake 11) summana.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

Luvussa 2 esitetään raha- ja muiden rahoituslaitosten tasetilastot. Muut rahoituslaitokset sisältää sijoitusrahastot (muut kuin rahamarkkinarahastot, jotka ovat osa rahalaitossektoria), erityisyhteisöt, vakuutuslaitokset ja eläkerahastot.

Osassa 2.1 esitetään rahalaitossektorin yhteenlaskettu tase eli kaikkien euroalueella olevien rahalaitosten yhdenmukaistettujen taseiden summa. Rahalaitoksia ovat keskuspankit, luottolaitokset siten kuin ne on määritelty EU:n lainsäädännössä, rahamarkkinarahastot ja muut laitokset, jotka liike-toimintanaan ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla.

Osassa 2.2 esitetään rahalaitossektorin konsolidoitu tase, joka saadaan nettouttamalla yhteenlaskettuun taseeseen sisältyvät euroalueen rahalaitosten väliset positiot. Koska kirjauskäytännöissä on pieniä eroavuuksia, rahalaitosten välisten positioiden summa ei välttämättä ole nolla; erotus esitetään osan 2.2 taulukon ”Ve-

lat” sarakkeessa 10. Osassa 2.3 esitetään euroalueen raha-aggregaatit ja niiden vastaerät. Ne on johdettu rahalaitosten konsolidoidusta taseesta, ja ne sisältävät euroalueella olevien muiden kuin rahalaitosten positiot euroalueella oleviin rahalaitoksiin nähden. Niissä otetaan huomioon myös joitakin valtionhallinnon yksiköiden monetaarisia saamisia ja velkoja. Raha-aggregaattien ja niiden vastaerien tilastot on puhdistettu kausivaihtelusta ja kauppapäivien määrän muutoksista. Erä ”Ulkomaiset velat” osissa 2.1 ja 2.2 käsittää euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat 1) euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä 2) euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään kahden vuoden velkapaperit. Osassa 2.3 näitä ei kuitenkaan lasketa mukaan raha-aggregaatteihin vaan ne sisältyvät erään ”Ulkomaiset nettosaamiset”.

Osassa 2.4 esitetään tilastoja euroalueella olevien muiden rahalaitosten kuin eurojärjestelmän (eli pankkijärjestelmän) myöntämistä lainoista lainansaajan sektorin, lainan käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Osassa 2.5 esitetään euroalueen pankkijärjestelmässä olevat talletukset eriteltynä vastapuolen sektorin ja vaa-teen mukaan. Osassa 2.6 esitetään euroalueen pankkijärjestelmän hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Osassa 2.7 esitetään neljännesvuositietoja joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain.

Osissa 2.2–2.6 esitetään myös näihin taloustoimiin perustuvia kasvuvauhteja vuotuisina prosentteina.

Tilastotietojen keruu ja laatiminen on 1.1.1999 lähtien perustunut rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annettuihin useisiin asetuksiin. Heinäkuusta 2010 alkaen tilastot on laadittu asetuksen EKP/2008/32² mukaisesti. Sektorit on määritelty käsikirjan ”Monetary financial institutions and markets statistics sector manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, maaliskuu 2007) kolmannessa painoksessa.

2 EUVL L 15, 20.1.2009, s. 14.

Osassa 2.8 esitetään euroalueen sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen; näiden tiedot sisältyvät rahalaitosten tasetilastoiohin) taseen kannat ja taloustoimet. Sijoitusrahasto on yhteissijoitusyritys, joka sijoittaa yleisöltä hankittuja varoja rahoitussaamisiin tai muihin saamisiin tai molempiin. Euroalueen sijoitusrahastojen luettelo on julkaistu EKP:n nettisivuilla. Tase on aggregoitu, joten saamiset sisältävät rahastojen hallussa olevat muiden sijoitusrahastojen liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Sijoitusrahastojen liikkeeseen laskemat osuudet on myös jaoteltu sijoitusstrategian (joukkolainarahastot, osakerahastot, yhdistelmärahastot, kiinteistörahastot, hedgerahastot, muut rahastot) ja rahastotyyppiin (avoimet rahastot ja suljetut rahastot) mukaan. Osassa 2.9 esitetään tarkempia tietoja euroalueen sijoitusrahastojen hallussa olevista keskeisimmistä saamistyypeistä. Sijoitusrahastojen hallussa olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijat on jaoteltu maittain tai maaryhmittäin ja euroalueen osalta sektoreittain.

Yhdenmukaistettuja tilastotietoja on koottu joulukuusta 2008 lähtien sijoitusrahastojen saamia ja velkoja koskevista tilastoista annetun asetuksen EKP/2007/8³ perusteella. Lisätietoja sijoitusrahastotilastoista on saatavilla käsikirjasta ”Manual on investment fund statistics” (EKP, toukokuu 2009).

Osassa 2.10 esitetään euroalueella olevien erityisyhteisöjen (financial vehicle corporations, FVCs) yhteenlaskettu tase. Erityisyhteisöt ovat arvopaperistamista varten perustettuja yrityksiä. Arvopaperistaminen tarkoittaa yleensä saamisen tai sammioitujen saamisen siirtämistä erityisyhteisöön, jolloin kyseiset saamiset ilmoitetaan erityisyhteisön taseessa arvopaperistettuina lainoina, muina arvopapereina kuin osakkeina tai arvopaperistettuina saamisina. Vaihtoehtoisesti saamisiin tai sammioituihin saamisiin liittyvä luottoriski voidaan siirtää erityisyhteisöön luottoriskijohdannaisilla, takuilla tai muilla vastaavilla välineillä. Erityisyhteisön näitä vastuita vastaan pitämät takuut ovat tyypillisesti rahalaitoksissa pidettäviä tai muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin sijoitettuja talletuksia. Yleensä

erityisyhteisöt arvopaperistavat lainoja, joiden alkuperäisenä liikkeeseenlaskijana on rahalaitos-sektori. Erityisyhteisöjen on ilmoitettava tällaiset lainat tilastollisessa taseessaan riippumatta siitä, voivatko rahalaitokset kirjata lainat pois taseestaan kirjanpitosääntöjen perusteella. Erityisyhteisöjen arvoaperistamat ja rahalaitoksen taseessa (ja siten rahalaitostilastoissa) pysyvät lainat on esitetty tilastoissa erikseen. Näitä neljännesvuositietoja on kerätty asetuksen EKP/2008/30⁴ nojalla joulukuusta 2009 alkaen.

Osassa 2.11 esitetään euroalueella olevien vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase. Vakuutusyhtiöt kattavat vakuutus- ja jälleenvakuutussektorin, ja eläkerahastot kattavat päätösvallaltaan itsenäiset yksiköt, joilla on täydellinen kirjanpito (itsenäiset eläkerahastot). Osassa esitetään myös vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet jaoteltuna liikkeeseenlaskijan sektorin ja maaryhmän mukaan.

EUROALUEEN TILINPITO

Osassa 3.1 esitetään neljännesvuosittaiset euroalueen kootut tilinpidon tilastot. Niistä saa kattavasti tietoa euroalueen kotitalouksien (ml. kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt), yritysten, rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen taloustoimista ja myös näiden sektorien välisistä taloustoimista euroalueella sekä näiden sektorien ja ulkomaiden välisistä taloustoimista. Viimeisimmän saatavilla olevan neljänneksen kausivaihtelusta puhdistamattomat käypähintaiset tiedot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena, joka noudattaa Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän laadintamenetelmiä.

Tilikokonaisuus (taloustoimet) kattaa 6 eri tiliä.

1) Tulonmuodostustili tarkastelee tuotantotoimintojen synnyttämiä tuloja luokittain. 2) Ensitulon jakotiliin kirjataan eri omaisuustuloihin liittyviä tuloja ja menoja (koko kansantalouden osalta ensitulon jakotilin tasapainoerä on kansantulo). 3) Tulojen uudelleenjaon tili kuvaa institu-

3 EUVL L 211, 11.8.2007, s. 8.

4 EUVL L 15, 20.1.2009, s.1.

tionaalisen sektorin kansantulon muuttumista tulonsiirtojen vuoksi. 4) Tulonkäyttötili osoittaa käytettävissä olevan tulon jakautumisen kulutuksen ja säästämisen kesken. 5) Pääomatili ilmentää säästöjen ja nettopääomansiirtojen käyttöä muiden kuin rahoitusvarojen hankintaan (pääomatilin tasapainoerä on nettoluotonanto/nettoluotonotto). 6) Rahoitustili tarkastelee rahoitusvarojen ja velkojen nettohankintaa. Koska jokainen muu kuin rahoitustaloustoimi kuvastuu rahoitustaloustoimena, rahoitustilin tasapainoerä on myös käsitteellisesti yhtä suuri kuin pääomatilin kautta laskettu nettoluotonanto/-luotonotto.

Tilastoissa esitetään myös rahoitusvarallisuuden avaus- ja päätöstaseet, joista saa käsityksen kunkin yksittäisen sektorin rahoitusvarallisuudesta tietynä ajankohtana. Tietoja esitetään myös rahoitusvarojen ja velkojen muista muutoksista (esim. varojen hintojen muutosten vaikutukset).

Rahoituslaitossektori on eritelty muita sektoreita tarkemmin rahoitustilillä ja rahoitustaseissa, ja tiedot esitetään erikseen rahalaitoksista, muista rahoituksen välittäjistä (ml. rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset) sekä vakuutuslaitoksista ja eläkerahastoista.

Osassa 3.2 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiiviset virrat (taloustoimet) euroalueen muiden kuin rahoitustilien tiedoista (edellä esitellyt tilit 1–5). Myös nämä tilastot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena.

Osassa 3.3 esitetään analyttisesti neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) kotitalouksien tuloista, menoista ja varallisuuden muodostustileistä sekä rahoitustaseen ja muun kuin rahoitustaseen kantatiedot. Sektorikohtaiset taloustoimet ja tasapainoerät on järjestelty siten, että niistä saa helposti tietoa kotitalouksien rahoituksen hankinnasta ja käytöstä. Tiedot noudattavat edelleen osissa 3.1 ja 3.2 esitettyjä perusidentiteettejä.

Osassa 3.4 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet) yritysten tuloista, varallisuuden muodostustileistä sekä analyttisesti eritelty rahoitustaseen tilien kantatiedot.

Osassa 3.5 esitetään vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia rahoitusvarojen virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) ja rahoitustaseen kantatietoja.

RAHOITUSMARKKINAT

Rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastotarjat kattavat tarkastelujaksolla euron käyttöön ottaneet EU:n jäsenvaltiot (euroalue sen muuttuvassa kokoonpanossa). Poikkeuksena ovat arvopapereiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot (osat 4.1–4.4), jotka kattavat koko aikasarjan osalta 16 maata käsittävän euroalueen (kiinteän kokoonpanon euroalue).

EKP laatii muita arvopapereita kuin osakkeita sekä noteerattuja osakkeita koskevat tilastot (osat 4.1–4.4) EKPJ:n ja BIS:n tietojen pohjalta. Osassa 4.5 esitetään korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueella olevien euro-määräisiin talletuksiin ja lainoihin. EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (osat 4.6–4.8) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella.

Osakkeiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot kattavat 1) muut arvopaperit kuin osakkeet ja johdannaiset sekä 2) noteeratut osakkeet. Ensiksi mainitut esitetään osissa 4.1–4.3 ja jälkimmäiset osassa 4.4. Velkapaperit on jaoteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin. Lyhytaikaisilla velkapapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin velkapapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnaisista eräpäivistä myöhäisin on yli vuoden päästä tai joiden maturiteettia ei ole määritetty. Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat pitkäaikaiset velkapaperit jaotellaan lisäksi kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin. Kiinteäkorkoisilla velkapapereilla tarkoitetaan liikkeeseenlaskuja, joissa kuponkikorko pysyy samana koko velkapaperin juoksuajan. Vaihtuvakorkoiset velkapaperit kattavat kaikki liikkeeseenlaskut, joissa kuponkikorko on sidottu itsenäiseen

korsoon tai indeksiin, joka määritetään määräjain uudelleen. Osissa 4.1–4.3 esitetyt euro-määräisten arvopaperien tilastot sisältävät myös euron kansallisten ilmentymien määräiset arvopaperit.

Osa 4.1 käsittää muut arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan. Osassa esitetään muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut seuraavalla jaottelulla: 1) euromääräiset ja kaikkien valuuttojen määräiset liikkeeseenlaskut, 2) euroalueella olevien liikkeeseenlaskut ja liikkeeseenlaskut yhteensä sekä 3) velkapaperit yhteensä ja pitkäaikaiset velkapaperit. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Osassa esitetään myös velkapapereista yhteensä sekä pitkäaikaisista velkapapereista kausivaihtelusta puhdistettuja tietoa ja vuositason korotetut kuuden kuukauden kasvuvauhdit. Kausivaihtelusta puhdistetut tiedot on johdettu laskennallisten kantojen indeksistä. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osassa 4.2 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Osan 4.2 taulukon 1 sarake 1 (kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 7 (euroalueella olevien liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä). Osan 4.2 taulukon 1 sarake 2 (rahalaitosten liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat) vastaa kuta kuinkin osan 2.1 taulukon 2 saraketta 8 (rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen liikkeeseen lasketut velkapaperit). Osan 4.2 taulukon 2 sarake 1 (kaikkien velkapapereiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 9 (euroalueella olevien nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä). Ero pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuva-

korkeiden pitkäaikaisten velkapapereiden välillä osan 4.2 taulukossa 1 johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

Osassa 4.3 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat kasvuvauhdit (jaoteltuna maturiteetin, instrumenttityypin, liikkeeseenlaskijan sektorin ja valuutan mukaan). Tiedot perustuvat rahoitustaloustoimiin, joissa institutionaalinen yksikkö ottaa tai maksaa takaisin velkaa. Kasvuvauhteihin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamia eroja. Kausivaihtelusta puhdistetut kasvuvauhdit on korotettu vuositason tietojen esittämiseen liittyvistä syistä. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osan 4.4 taulukon 1 sarakkeissa 1, 4, 6 ja 8 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kannat jaoteltuna liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kuukausitiedot vastaavat osassa 3.4 esitettyjä neljännesvisisarjoja (rahoitustase: noteeratut osakkeet).

Osan 4.4 taulukon 1 sarakkeissa 3, 5, 7 ja 9 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuiset kasvuvauhdit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Kasvuvauhdit perustuvat rahoitustaloustoimiin, joita syntyy, kun liikkeeseenlaskija laskee liikkeeseen tai lunastaa osakkeita käteistä vastaan, lukuun ottamatta sijoituksia liikkeeseenlaskijan omiin osakkeisiin. Vuotuisiin kasvuvauhteihin ei lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai itse taloustoimista johtumattomien muutosten aiheuttamia eroja.

Osassa 4.5 esitetään tilastoja kaikista koroista, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueen kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. Euroalueen rahalaitosten korot lasketaan euroalueen maiden kunkin instrumenttikategorian korkojen painotettuna keskiarvona (käyttäen painoina vastaavia liiketoiminnan volyymejä).

Rahalaitosten korkotilastot on eritelty liiketoiminnoinnoin, sektoreittain, instrumenteittain, maturiteeteittain sekä irtisanomisajan tai alkuperäisen koron kiinnitysajan mukaan. Nämä tilastot ovat korvanneet aiemmat kymmenen siirtymäajan tilastollista aikasarjaa euroalueen pankkikoroista, joita oli julkaistu EKP:n Kuukausikatsauksessa tammikuusta 1999 alkaen.

Osassa 4.6 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin rahamarkkinakorkoja. Euroalueen rahamarkkinakoroista esitetään laaja valikoima yön yli -talletusten koroista 12 kuukauden talletusten korkoihin. Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja tammikuuta 1999 edeltävältä ajalta. Yön yli -talletusten korkoja edustavat joulukuun 1998 loppuun asti pankkien välisen talletusmarkkinoiden ajanjakson lopun ottolainauskorot (bid rates) ja sen jälkeen eoniakoron (euro overnight index average) ajanjakson keskiarvo. Euroalueen yhden, kolmen, kuuden ja kahdentoista kuukauden talletusten korot ovat tammikuusta 1999 alkaen euriborkorkoja ja sitä ennen liborkorkoja (London interbank offered rate), jos sellaisia on ollut käytettävissä. Yhdysvaltojen ja Japanin kolmen kuukauden talletusten korkoja edustaa liborkorko.

Osassa 4.7 esitellään nimellisistä tuottokäyristä (spot) estimoituja euroalueen valtioiden liikkeeseen laskemien euromääräisten joukkolainojen korkoja. Joukkolainat kuuluvat luokitusluokkaan AAA, ja korot ovat ajanjakson lopun korkoja. Tuottokäyrät on estimoitu Svenssonin⁵ mallin perusteella. Osassa esitellään myös 10 vuoden ja 3 kuukauden korkojen sekä 10 vuoden ja 2 vuoden korkojen erotukset. Tuottokäyriä (päivähavaintoja, kuvioita ja taulukoita) on lisää EKP:n verkkosivuilla, jolla on myös tietoja niiden laatimismenetelmistä (<http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html>).

5 Svensson L. E. (1994), "Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992–1994", CEPR Discussion Paper No 1051, Centre for Economic Policy Research, Lontoo.

Osassa 4.8 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin osakeindeksejä.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Tässä osassa kuvatut tilastot ovat suurimmaksi osaksi Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tilastot työvoimakustannusindekseistä, BKT:stä ja sen käytöstä, toimialakohtaisesta arvonlisäyksestä, teollisuustuotannosta, vähittäiskaupan myynnistä, henkilöautojen rekisteröinneistä ja työtuntien mukaan lasketusta työllisyydestä perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (osan 5.1 taulukko 1) on saatavissa vuodesta 1995 lähtien. Se perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindeksihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen maissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaiseen luokitukseen (COICOP/HICP). YKHI kattaa kotitalouksien lopulliset rahamääräiset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa esitetään kausivaihtelusta puhdistettuja YKHI-tietoja sekä EKP:n kokoamia YKHIin perustuvia koeluonteisia arvioita hallinnollisesti säännellyistä hinnoista.

Teollisuuden tuottajahintoja (osan 5.1 taulukko 2), tuotantoa ja liikevaihtoa sekä vähittäiskaupan myyntiä (osa 5.2) koskeviin tilastoihin sovelletaan 19.5.1998 annettua lyhyen aikavälin tilastoja koskevaa EU:n neuvoston asetusta (EY) N:o 1165/98⁶. Lyhyen aikavälin tilastojen laadinnassa on tammikuusta 2009 alkaen sovellettu tarkistettua tilastollista toimialaluokitusta (Nace Revision 2), josta säädetään 20.12.2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1893/2006 tilastollisen toimialaluokituksen

6 EYVL L 162, 5.6.1998, s.1.

NACE rev. 2 vahvistamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3037/90 ja tiettyjen eri tilastoaloja koskevien yhteisöjen asetusten muuttamisesta⁷. Teollisuuden tuottajahintoja ja teollisuustuotantoa koskevilla taulukoilla tuotteiden loppukäytön mukainen jaottelu vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE Revision 2 -luokat B–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin 14.6.2007 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 656/2007⁸ on määritely. Teollisuuden tuottajahinnat ovat tehtaanhintoja. Niihin sisältyvät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuustuotanto kuvastaa arvonlisäystä kullakin toimialalla.

Osan 5.1 taulukossa 3 esitetyt kaksi muiden raaka-aineiden kuin energian hintaindeksiä kattavat samat raaka-aineet, mutta niissä on käytetty kahta eri painotusjärjestelmää: ensimmäinen perustuu euroalueen tuontiraaka-aineisiin (sarakkeet 2–4) ja toinen (sarakkeet 5–7) euroalueen arvioituun kotimaiseen kysyntään tai ”käyttöön”. Jälkimmäisessä otetaan huomioon kunkin raaka-aineen tuonti, vienti ja kotimainen tuotanto (yksinkertaistuksen vuoksi varastotietoja ei oteta huomioon, koska niiden oletetaan olevan suhteellisen vakaat tarkastelujaksolla). Tuonnin mukaan painotettu raaka-aineiden hintaindeksi soveltuu ulkomaisen kehityksen analysointiin, kun taas käytön mukaan painotetun indeksin avulla voidaan tarkastella erityisesti raaka-aineiden kansainvälisten hintapaineiden vaikutusta euroalueen inflaatioon. Käytöllä painotetut raaka-aineiden hintaindeksitiedot ovat koeluonteisia tietoja. Yksityiskohtaisempia tietoja EKP:n raaka-aineiden hintaindeksien laatimisesta saa Kuukausikatsauksen joulukuun 2008 numeron kehikosta 1.

Työvoimakustannusindeksit (osan 5.1 taulukko 5) mittaavat muutoksia teollisuuden (ml. rakentaminen) ja markkinaehtoisten palvelujen työvoimakustannuksissa työtuntia kohden. Indeksien tilastointimenetelmät perustuvat 27.2.2003 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston

asetukseen (EY) N:o 450/2003 työvoimakustannusindekseistä⁹ ja sen täytäntöönpanosta 7.7.2003 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1216/2003¹⁰. Euroalueen työvoimakustannusindeksistä on saatavissa tietoja jaoteltuna työvoimakustannuserittäin (”palkat ja palkkiot” ja ”työnantajan sosiaaliturvamaksut” plus työnantajan maksamat verot miinus tukipalkkiot) ja toimialoittain. EKP laskee sopimuspalkkaindikaattorin (osan 5.1 taulukon 5 lisätieto) yhdenmukaistamattomien ja kansallisiin määritelmiin perustuvien tietojen perusteella.

Yksikkötyökustannukset (osan 5.1 taulukko 4), BKT ja sen erät (osan 5.2 taulukot 1 ja 2), BKT:n deflaattorit (osan 5.1 taulukko 3) ja työllisyystilastot (osan 5.3 taulukko 1) perustuvat EKT 95:n¹¹ mukaisiin kansantalouden tilinpidon neljännesvuosittilastoihin. EU 95:tä muutettiin 10.8.2010 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 715/2010¹², jolla otettiin käyttöön tilastollisen toimialaluokituksen päivitys NACE Revision 2. Euroalueen kansantalouden tilinpitotiedot julkaistiin päivitetyn luokituksen mukaisesti ensimmäisen kerran joulukuussa 2011.

Teollisuuden uudet tilaukset (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat tarkastelujaksolla vastaanotettuja tilauksia teollisuusaloilla, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Näitä ovat mm. tekstiili-, sellu- ja paperiteollisuus, kemian- ja metalliteollisuus sekä pääomahyödykkeiden ja kestävien kulutustavaroiden valmistus. Tiedot lasketaan käyppien hintojen perusteella.

Teollisuuden ja vähittäiskaupan liikevaihdon indeksit (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat liikevaihtoa, johon sisältyvät kaikki tarkastelujaksolla laskutetut tullit ja verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa. Vähittäiskaupan liikevaihto kattaa kaiken vähittäiskaupan (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien myynti), mutta ei polttoaineiden vähittäiskauppaa. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit kattavat sekä yksityiskäyttöön että muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen autojen rekisteröinnit.

⁹ EUVL L 69, 13.3.2003, s. 1.

¹⁰ EUVL L 169, 8.7.2003, s. 37.

¹¹ EUVL L 310, 30.11.1996, s. 1.

¹² EUVL L 210, 11.8.2010, s. 1.

⁷ EUVL L 393, 30.12.2006, s. 1.

⁸ EUVL L 155, 15.6.2007, s. 3.

Kvalitatiiviset suhdannekyselytiedot (osan 5.2 taulukko 5) perustuvat yrityksiä ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin.

Työttömyysastetilastot (osan 5.3 taulukko 4) ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Ne kuvaavat aktiivisten työnhakijoiden osuutta työvoimasta ja niissä käytetään yhdenmukaistettuja kriteerejä ja määritelmiä. Työttömyysasteen laskeamisessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat osassa 5.3 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyyslukuista.

JULKINEN TALOUS

Osissa 6.1–6.5 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii osissa 6.1–6.3 olevat euroalueen vuosittaiset aggregaattitilastot kansallisten keskuspankkien toimittamien yhdenmukaistettujen tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tämän vuoksi euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja velkaa koskevat tiedot voivat poiketa tiedoista, joita Euroopan komissio käyttää liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä. EKP laatii euroalueen neljännesvuosittaiset aggregaattitilastot osissa 6.4 ja 6.5 Eurostatin tilastojen ja kansallisten tietojen perusteella.

Osassa 6.1 esitetään vuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista 10.7.2000 annetussa Euroopan komission asetuksessa N:o 1500/2000¹³ esitettyjen määritelmien mukaisesti. Asetuksella muutetaan EKT 95:tä. Osassa 6.2 esitetään julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka nimellisarvoisena siten kuin liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa. Osissa 6.1 ja 6.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat vakausta ja kasvusopimuksen kannalta tärkeitä. Yksittäisten euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot vastaavat tietoja, jotka esitetään liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä koodilla ”EDP B.9”, sellaisena kuin se on määritelty Eu-

roopan komission asetuksessa (EY) N:o 479/2009 EKT 95:een tehtävien viittausten osalta. Osassa 6.3 esitetään julkisen talouden velan muutos. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista. Osassa 6.4 esitetään neljännesvuosittietoja julkisyhteisöjen tuloista ja menoista niiden määritelmien mukaisesti, jotka on esitetty 10.6.2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1221/2002¹⁴ julkisyhteisöjen neljännesvuosittilipidosta. Osassa 6.5 esitetään neljännesvuosittietoja julkisen talouden konsolidoidusta bruttovelasta, alijäämä-/velkakoikaisuista ja julkisesta lainanottotarpeesta. Nämä tilastot kootaan käyttämällä kansallisten keskuspankkien tietoja ja tietoja, jotka jäsenvaltiot toimittavat asetuksien (EY) N:o 501/2004 ja (EY) N:o 1222/2004 mukaisesti.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

Maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen (osat 7.1–7.4) käsitteet ja määritelmät ovat yleisesti IMF:n maksutasekäsikirjan (5. laitos, lokakuu 1993), 16.7.2004 annettujen Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevien suuntaviivojen (EKP/2004/15)¹⁵ ja näiden suuntaviivojen muuttamisesta 31.5.2007 annettujen suuntaviivojen (EKP/2007/3)¹⁶ mukaisia. Lisätietoja näiden euroalueen tilastojen laadintamenetelmistä ja lähteistä saa EKP:n julkaisusta ”European Union balance of payments/international investment position statistical methods” (toukokuu 2007) ja seuraavien työryhmien raporteista: Task Force on Portfolio Investment Collection Systems (kesäkuu 2002), Task Force on Portfolio Investment Income (elokuu 2003) ja Task Force on Foreign Direct Investment (maaliskuu 2004). Kaikki asiakirjat ovat ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Myös näitä tilastoja koskeva EKP:n ja Euroopan komission (Eurostat) Task Force on Quality -työryhmän

14 EYVL L 179, 9.7.2002, s. 1.

15 EUVL L 354, 30.11.2004, s. 34.

16 EUVL L 159, 20.6.2007, s. 48.

13 EYVL L 172, 12.7.2000, s. 3.

raportti (heinäkuu 2004) on saatavissa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean verkkosivuilta (www.cmbf.org). EKP:n verkkosivuilta on ladattavissa työryhmän suosituksiin perustuva maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen vuosittainen laaturaportti, joka noudattaa huhtikuussa 2008 julkaistuja EKP:n tilastojen laatuun liittyviä peruseräitteitä.

EKP:n neuvosto antoi 9.12.2011 EKP:n suuntaviivat ulkomaisia tilastoja koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista (EKP/2011/23).¹⁷ Suuntaviivoissa määrätään uusista ulkomaisia tilastoja koskevista raportointivaatimuksista, jotka johdetaan lähinnä menetelmämuutoksista IMF:n maksutasekäsikirjan kuudenteen laitokseen (BPM6). EKP alkaa julkistaa kyseisten suuntaviivojen ja BPM6:n mukaisia euroalueen maksutaseen, ulkomaisen varallisuusaseman ja valuuttavarannon tilastoja historiatietoineen vuonna 2014.

Osien 7.1 ja 7.4 taulukoissa noudatetaan IMF:n maksutasekäsikirjan merkintätapaa: vaihtotaseessa ja pääomansiirtojen taseessa merkitään ylijäämä plussalla, kun taas rahoitustaseessa plusmerkki tarkoittaa velkojen kasvua tai saamisten vähentymistä. Osan 7.2 taulukoissa sekä tulot että menot on esitetty plusmerkkisinä. Kuukausikatsauksen helmikuun 2008 numerosta lähtien osan 7.3 taulukot on esitetty uudella jaottelulla, jotta taseen ja ulkomaisen varallisuusaseman ja niihin liittyvien kasvuvauhtien tiedot voidaan esittää yhdessä. Uusissa taulukoissa varallisuusaseman kasvua vastaavat tuloihin ja menoihin liittyvät taloustoimet näytetään plusmerkkisinä.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat ennakkotietoina. Tietoja tarkistetaan, kun seuraavaa kuukautta koskevat luvut tai yksityiskohtainen neljännesvuosittainen maksutase julkistetaan. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin ja jos lähdeaineiston kokoamisen menetelmät muuttuvat.

Osan 7.2 taulukossa 1 esitetään myös kausivaihtelusta puhdistettuja vaihtotasetietoja. Luvut on soveltuvin osin korjattu työpäivien määrän vaihte-

lusta ja karkauspäivän ja/tai pääsiäislomien vaikutuksista. Osan 7.2 taulukossa 3 ja osan 7.3 taulukossa 9 on euroalueen maksutaseen ja ulkomaisen varallisuusaseman maakohtainen erittely. Tiedot ilmoitetaan tärkeimmistä kauppakumppaneista yksitään tai ryhmänä, ja lisäksi erotellaan euroalueen ulkopuoliset EU-maat ja EU:n ulkopuoliset maat tai alueet. Taulukoissa esitetään myös taloustoimet ja varallisuusasema EU:n toimielimiin nähden (EKP:tä lukuun ottamatta EU:n toimielimet käsitetään tilastollisista syistä euroalueen ulkopuolisiksi riippumatta niiden fyysisestä sijainnista). Vastaavat tiedot annetaan tiettyjä tarkoituksia varten myös offshore-rahoituskeskuksista ja kansainvälisistä organisaatioista. Tiedot eivät kata arvopaperisijoituksiin liittyviä velkoja, johdannaisia eivätkä valuuttavarantoa. Erillisiä tietoja ei myöskään esitetä pääomakovauksista Brasiliaan, Kiinaan, Intiaan ja Venäjälle. Maakohtaista erittelyä käsitellään helmikuun 2005 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”.

Euroalueen rahoitustasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevat tiedot osassa 7.3 on saatu laskeamalla yhteen euroalueen jäsenmaiden taloustoimet sekä saamiset ja velat euroalueen ulkopuolella oleviin nähden eli euroaluetta käsitellään yhtenä taloudellisena kokonaisuutena (ks. myös Kuukausikatsauksen joulukuun 2002 numeron kehikko 9, tammikuun 2007 numeron kehikko 5 ja tammikuun 2008 numeron kehikko 6). Ulkomainen varallisuusasema on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja. Poikkeuksena ovat suorat sijoitukset, joissa noteeraamattomien osakkeiden ja muiden sijoitusten (esim. lainat ja talletukset) tiedot perustuvat kirjanpitoarvoihin. Ulkomaisen varallisuusaseman neljännesvuositilastot laaditaan samojen menetelmien perusteella kuin vastaavat vuosittaiset. Koska jotkin tietolähteet eivät ole käytettävissä neljännesvuosittain (tai ovat saatavissa viipeellä), ulkomaisen varallisuusaseman neljännesvuositilastot perustuvat osittain rahoitustaloustoimia, omaisuushintoja ja valuuttakehitystä koskeviin arvioihin.

Osan 7.3 taulukossa 1 on yhteenveto euroalueen ulkomaisesta varallisuusasemasta ja maksutaseen

¹⁷ EUVL L 65, 3.3.2012, s. 1.

rahoitustaloustoimista. Ulkomaisen varallisuusase-
man vuosimuutosten erittely saadaan soveltamalla
ulkomaisen varallisuuden muihin kuin ta-
loustoimista johtuviin muutoksiin tilastollista mal-
lia ja hyödyntämällä saamisten ja velkojen maa- ja
valuuttajakaumasta saatavia tietoja ja eri rahoitus-
varojen hintaindeksejä. Taulukon sarake 5 kuvaa
euroalueella olevien suoria sijoituksia ulkomaille,
sarake 6 suoria sijoituksia ulkomailta euroalueelle.

Osan 7.3 taulukossa 5 erittely ”lainat” ja ”käteinen
ja talletukset” perustuu euroalueen ulkopuolisten
vastapuolten sektoriin, eli saamiset euroalueen
ulkopuolisilta pankeilta luokitellaan talletuksiksi
ja saamiset muilta euroalueen ulkopuolisilta vas-
tapuolilta kuin pankeilta luokitellaan lainoiksi.
Jaottelu vastaa muissa tilastoissa (esim. rahalait-
osten konsolidoitu tase) käytettyä jaottelua ja on
IMF:n maksutasekirjan ohjeiden mukainen.

Eurojärjestelmän valuuttavarantojen ja niihin liit-
tyvien saamisten ja velkojen kannat esitetään osan
7.3 taulukossa 7. Kattavuus- ja arvostuserojen
vuoksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia
eurojärjestelmän viikkotaseen tietojen kanssa.
Taulukon 7 tiedot ovat valuuttavarannon ja va-
luuttamääräisen likviditeetin raportointimallin
mukaisia. Eurojärjestelmän valuuttavarantoon si-
sältyvissä varoissa otetaan huomioon euroalueen
muuttuva kokoonpano. Ennen euroalueeseen liit-
tymistä maiden kansallisten keskuspankkien varat
sisältyvät arvopaperisijoituksiin (arvopaperien
osalta) tai muihin sijoituksiin (muiden saamisten
osalta). Eurojärjestelmän kultavarantojen muu-
tokset (sarake 3) johtuvat 26.9.1999 tehdyn ja
27.9.2009 päivitetyn keskuspankkien kultasopi-
muksen ehtojen mukaisesti tehdyistä kullan os-
toista ja myynneistä. Lisätietoja eurojärjestelmän
valuuttavarantojen tilastoinnista on julkaisussa
”Statistical treatment of Eurosystem’s internatio-
nal reserves” (lokakuu 2000), joka on ladattavissa
EKP:n verkkosivuilta. Verkkosivuilla on myös
kattavia valuuttavarannon ja valuuttamääräisen
likviditeetin raportointimallin mukaisia tietoja.

Osan 7.3 taulukossa 8 esitetään euroalueen brutto-
velka euroalueen ulkopuolisille. Tiedot ovat kanta-
tietoja ja kuvaavat tosiasiallista velkaa, jota on ly-
hennettävä ja/tai jonka korkoa on maksettava yh-

den tai useamman kerran tulevaisuudessa (ne eivät
siis kuvaa vastuusitoumuksia). Tiedot on jaoteltu
vaateittain ja institutionaalisen sektorin mukaan.

Osassa 7.4 on euroalueen maksutaseen rahata-
loudellinen esitys. Siinä kuvataan muiden kuin
rahalaitosten taloustoimia, jotka heijastavat raha-
laitosten ulkomaisia nettomääräisiä taloustoimia.
Muiden kuin rahalaitosten taloustoimiin sisältyy
maksutaseen taloustoimia, joista ei ole saatavissa
sektorikohtaista erittelyä. Nämä koskevat vaihto-
tasetta ja pääomansiirtoja (sarake 2) sekä johdan-
naisia (sarake 11). Ajantasainen metodologinen
selvitys euroalueen maksutaseen rahataloudelli-
sesta esityksestä on EKP:n verkkosivujen osassa
”Statistics”. Ks. myös kesäkuun 2003 Kuukausi-
katsauksen kehikko 1.

Osassa 7.5 esitetään euroalueen tavaroiden ulko-
maankauppatietoja. Tilastotietojen lähde on Eu-
rostat. Arvoa ja määräindeksejä koskevat tiedot
on puhdistettu kausivaihtelusta ja työpäivien
määrän muutoksista. Osan 7.5 taulukon 1 sarak-
keiden 4–6 ja 9–11 tuoteryhmäerittely noudattaa
Broad Economic Categories -luokitusta ja vastaa
kansantalouden tilipidon mukaista perusjaotte-
lua. Teollisuustuotteet (sarakeet 7 ja 12) ja öljy
(sarake 13) on määritelty luokituksen SITC Rev.
4 mukaisesti. Maantieteellisessä jaottelussa
(osan 7.5 taulukko 3) euroalueen tärkeimmät
kauppakumppanit esitetään joko maittain tai ryh-
mittäin. Kiina ei sisällä Hongkongia. Määritelmien,
luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan
erojen vuoksi ulkomaankauppatilastot eivät
etenkään tuonnin osalta ole täysin verrattavissa
maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (osat 7.1
ja 7.2). Ero selittyy osittain sillä, että ulkomaan-
kaupan tilastoissa vakuutus ja rahti on laskettu
mukaan tavaroiden tuonnin arvoon.

Osan 7.5 taulukossa 2 esitetyt teollisuuden
tuontihinnat ja teollisuustuottajien vientihinnat
(tai muuta kuin kotimaanmarkkinoita koskevat
teollisuuden tuottajahinnat) esiteltiin 6.7.2005
annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetuksella (EY) N:o 1158/2005 neuvoston ase-
tuksen (EY) N:o 1165/98 muuttamisesta. Asetus
muodostaa pääasiallisen oikeusperustan lyhyen
aikavälin tilastoille. Teollisuuden tuontihintojen

indeksi kattaa euroalueen ulkopuolelta tuodut teollisuustuotteet, jotka kuuluvat Euroopan talousyhteisön toimialoittaisen tuoteluokituksen (CPA) pääluokkiin B–E. Se käsittää kaikki muut institutionaaliset tuontisektorit paitsi kotitaloudet, julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Indeksit kuvastaa kulut, vakuutuksen ja rahdin käsittävää cif-hintaa ilman tuontitulleja ja veroja ja viittaa tuotteiden omistusoikeuden siirtymishetkellä kirjattuihin tosiasiallisiin euromääräisiin transaktioihin. Teollisuustuottajien vientihinnat kattavat kaikki euroalueen tuottajien suoraan euroalueen ulkopuolisille markkinoille viemät teollisuustuotteet, jotka kuuluvat NACE Revision 2 pääluokkiin B–E. Hinnat eivät sisällä tukkukauppioiden vientiä eivätkä jälleenvientiä. Indeksit kuvastavat euroalueen rajalla laskettua euromääräistä fob-hintaa (vapaasti aluksessa) ja sisältävät välilliset verot lukuun ottamatta arvonalisäveroja ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuuden tuontihinnat ja teollisuustuottajien vientihinnat ovat saatavilla jaoteltuina teollisuuden koontiryhmiin, jotka on määritelty 14.6.2007 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 656/2007. Lisätietoja saa Kuukausikatsauksen joulukuun 2008 numeron kehikosta 11.

VALUUTTAKURSSIT

Osassa 8.1 esitetään EKP:n laskemat euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit. Indeksit perustuvat euron ja euroalueen kauppakumppanimaiden valuuttojen välisten kahdenvälisen kurssien painotettuihin keskiarvoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997, 1998–2000, 2001–2003, 2004–2006 ja 2007–2009 ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit saadaan ketjuttamalla näiden viiden jakson kauppapainoihin perustuvat indikaattorit kunkin kolmivuotisjakson lopussa. Indeksien perusjaksona on vuoden 1999 ensimmäinen neljännes. Euroalueen kauppakumppanimaista muodostettuun EER 20 -ryhmään (EER on lyhenne sanoista effective exchange rate eli efektiivinen valuuttakurssi) kuuluvat 10 euroalueen

ulkopuolista EU:n jäsenvaltiota sekä Australia, Etelä-Korea, Hongkong, Japani, Kanada, Kiina, Norja, Singapore, Sveitsi ja Yhdysvallat. EER 40 -ryhmään kuuluvat EER 20 -ryhmän maiden lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Chile, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Islanti, Israel, Kroatia, Malesia, Marokko, Meksiko, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Uusi-Seelanti, Venezuela ja Venäjä. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laskettu käyttämällä kuluttajahintaindeksejä, tuottajahintaindeksejä, BKT:n deflaattoreita sekä tehdasteollisuuden ja koko talouden yksikkötyökustannuksia.

Yksityiskohtaisempia tietoja efektiivisten valuuttakurssien laskemisesta on EKP:n kotisivuilla valuuttakurssien käsittelyjen tilastosivujen osassa sekä EKP:n Occasional Paper Series -sarjan julkaisussa nro 2 ("The effective exchange rates of the euro", L. Buldorini, S. Makrydakis ja C. Thimann, helmikuu 2002). Julkaisu on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Osassa 8.2 esitetyt valuuttakurssit ovat päivittäin julkaistujen viitekurssien kuukausittaisia keskiarvoja. Islannin kruunun tuorein kurssi on ajalta 3.12.2008, jolloin 1 euro oli 290,0 Islannin kruunua.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (osa 9.1) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase sekä ulkomainen bruttovelka sisältää myös erillisyyhtiöiden tiedot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot osassa 9.2 perustuvat kansallisiin lähteisiin.

EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET¹

14.1., 4.2.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

4.3.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppanettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 12.10.2010 asti. Näihin sisältyy paluu vaihtuvakorkoisiin huutokauppoihin kolmen kuukauden pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.4.2010.

8.4., 6.5.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

10.5.2010

EKP:n neuvosto päättää useista toimista, joilla pyritään tasaamaan rahoitusmarkkinoilla ilmenneitä vakavia jännitteitä. Etenkin se päättää ryhtyä toteuttamaan interventioita euroalueen yksityisen ja julkisen sektorin velkapaperimarkkinoilla (arvopaperimarkkinoita koskeva ohjelma, Securities Markets Programme). Lisäksi neuvosto päättää, että touko- ja kesäkuussa 2010 säännölliset kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot suoritetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

10.6.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko

0,25 %. Lisäksi se päättää, että vuoden 2010 kolmannella neljänneksellä säännölliset kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot suoritetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

8.7., 5.8.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

2.9.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppanettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 18.1.2011 asti. Etenkin se päättää, että kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot suoritetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

7.10., 4.11.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

2.12.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppanettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 12.4.2011 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina

¹ Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999–2009 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

13.1., 3.2.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

3.3.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppa-menettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 12.7.2011 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

7.4.2011

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka makset suoritetaan 13.4.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,00 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,50 prosenttiin 13.4.2011 lähtien.

5.5.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,25 %, maksuvalmiusluoton korko 2,00 % ja talletuskorko 0,50 %.

9.6.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,25 %, maksuval-

miusluoton korko 2,00 % ja talletuskorko 0,50 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppa-menettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 11.10.2011 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

7.7.2011

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka makset suoritetaan 13.7.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,75 prosenttiin 13.7.2011 lähtien.

4.8.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,50 %, maksuvalmiusluoton korko 2,25 % ja talletuskorko 0,75 %. Se päättää myös useista toimista joillakin rahoitusmarkkinoilla uudelleen ilmenneiden jännitteiden lievittämiseksi. Se päättää erityisesti, että eurojärjestelmä toteuttaa ylimääräisen likviditeettiä lisäävän pitempiaikaisen rahoitusoperaation, jonka maturiteetti on noin kuusi kuukautta. Operaatio toteutetaan kiinteäkorkoisena huutokauppina, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppa-menettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 17.1.2012 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

8.9.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,50 %, maksuvalmiusluoton korko 2,25 % ja talletuskorko 0,75 %.

6.10.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,50 %, maksuvalmiusluoton korko 2,25 % ja talletuskorko 0,75 %. Lisäksi EKP:n neuvosto tekee päätöksiä rahoitusoperaatioista ajanjaksolla, joka alkaa lokakuusta 2011 ja päättyy 10.7.2012. Tänä aikana toteutetaan kaksi pitempiäaikaista rahoitusoperaatiota. Lokakuussa toteutettavan operaation maturiteetti on noin 12 kuukautta ja joulukuussa toteutettavan noin 13 kuukautta. EKP:n neuvosto päättää myös, että kaikki rahoitusoperaatiot toteutetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Edelleen EKP:n neuvosto päättää käynnistää uuden katettujen joukkolainojen ostohjelman marraskuussa 2011.

3.11.2011

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.11.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,00 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,50 prosenttiin 9.11.2011 lähtien.

8.12.2011

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,00 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.12.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,25 prosenttiin 14.12.2011 lähtien. EKP:n neuvosto päättää myös uusista epätavanomaisista toimista. Se päättää 1) toteuttaa kaksi pitempiäaikaista rahoitusoperaatiota, jotka ovat maturiteetiltaan noin kolme vuotta, 2) lisätä vakuuksien saatavuutta, 3) pienentää varantoprosentin 1 prosenttiin ja 4) lopettaa toistaiseksi hienosäätöoperaatiot, joita on toteutettu kunkin pitoajanjakson viimeisenä päivänä.

12.1.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

9.2.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Se myös hyväksyy kansalliset kelpoisuusvaatimukset ja riskienhallintatoimet, joiden myötä eräät maat voivat tilapäisesti ottaa eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuudeksi lisää lainaamia.

8.3., 4.4., 3.5.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

6.6.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppa-menettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 15.1.2013 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

5.7.2012

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.7.2012. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,00 prosenttiin 11.7.2012 lähtien.

2. 8.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75%, maksuvalmiusluoton korko 1,50% ja talletuskorko 0,00%.

6.9.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75%, maksuvalmiusluoton korko 1,50% ja talletuskorko 0,00%. EKP:n neuvosto päättää myös toteutustavoista, joita tullaan soveltamaan rahapoliittisissa suorissa kaupoissa (Outright Monetary Transactions, OMTs) euroalueen valtioiden joukkolainojen jälkimarkkinoilla.

TARGET-JÄRJESTELMÄ

TARGET2-järjestelmällä¹ on keskeinen merkitys euroalueen rahamarkkinoiden yhdentymisessä, joka puolestaan on yhteisen rahapolitiikan tehokkaan toteutuksen edellytys. Se myös edistää alueen rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä. Yli 4 400 liikepankkia sekä 23 kansallista keskuspankkia käyttää TARGET2-järjestelmää omien tai asiakkaidensa maksutoimeksiantojen toteuttamiseen. Järjestelmän välityksellä tavoitetaan lähes 60 000 pankkia (mukana sivukonttorit ja tytäryhtiöt) ja kaikki niiden asiakkaat ympäri maailmaa. TARGET2-järjestelmässä käsitellään sekä suuria että kiireellisiä maksuja, kuten maksuja, joita tarvitaan katteensiirtoon muissa pankkien välisissä maksujärjestelmissä (esim. jatkuva linkitetty katteensiirtojärjestelmä [Continuous Linked Settlement, CLS] tai EURO 1), samoin kuin raha- ja valuuttamarkkina- sekä arvopaperikauppojen katteensiirtoon. Järjestelmän kautta välitetään myös pieniä asiakasmaksuja. TARGET2-järjestelmässä maksut toimitetaan lopullisesti saman päivän aikana. Varat hyvitetään järjestelmän osapuolen tilille, ja ne ovat heti käytettävissä muihin maksuihin.

TARGET2-MAKSULIIKENNE

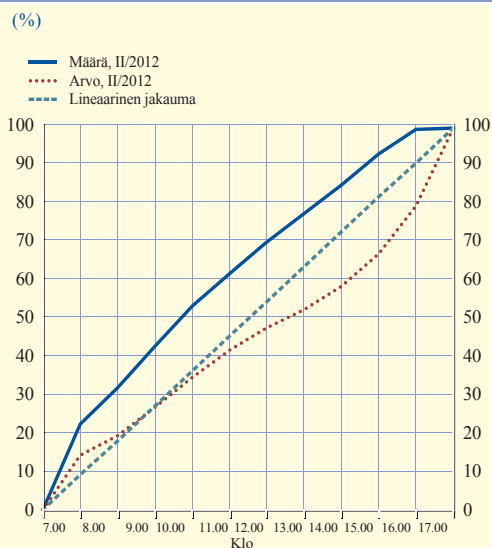
Vuoden 2012 toisella neljänneksellä TARGET2-järjestelmässä välitettiin 22 565 682 maksua, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli 170 300 miljardia euroa. Pankkipäivää kohti maksuja välitettiin keskimäärin 363 963. Näiden maksujen yhteenlaskettu arvo oli 2 661 miljardia euroa päivässä. TARGET2-maksuliikenteen vilkkain päivä toisella neljänneksellä oli 29.6.2012, jolloin välitettiin yhteensä 536 524 maksua. TARGET2 on edelleen merkittävin suurien euromääräisiä maksuja välittävä järjestelmä, sillä sen markkinaosuus oli määrällä mitattuna 57 % ja maksujen arvolla mitattuna 92 %. TARGET2-järjestelmän markkinaosuuden koko vahvistaa käsitystä, että pankit suosivat maksujen toimittamista keskuspankkirahassa erityisesti markkinahäiriöiden aikana. Pankkien välisten maksujen osuus kaikkien TARGET2-maksujen määrästä oli 40 % ja arvos-

ta 94 %. Pankkien välisen maksun keskimääräinen arvo oli 17,9 miljoonaa euroa ja asiakasmaksun 0,8 miljoonaa euroa. Kaikista TARGET2-maksuista 68 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas yli miljoonan euron maksuja oli 11 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 342 yli miljardin euron maksua.

MAKSUJEN MÄÄRÄN JA ARVON PÄIVÄNSISÄINEN VAIHTELU

TARGET2-maksuliikenteen päivänsisäinen vaihtelu eli maksujen päivittäinen määrä ja arvo prosentteina pankkipäivän aikana vuoden 2012 toisella neljänneksellä käyvät ilmi oheisesta kuvioista. Maksujen määrää kuvaava käyrä on huomattavasti korkeammalla kuin lineaarinen jakauma. Määrällä mitattuna 71 % maksuista on jo toimitettu kello 13.00 Keski-Euroopan aikaa, ja tuntia ennen järjestelmän sulkeutumista näiden maksujen osuus on 99,6 %. Maksujen määrää kuvaava käyrä on erittäin lähellä lineaarista jakaumaa päivän puoliväliin asti, jolloin arvolla mitattuna lähes 50 % maksuista on toimitettu. Tämän jälkeen käyrä siirtyy alle lineaarisen ja-

Päivänsisäinen vaihtelu

Lähde: EKP.

¹ TARGET2 on toisen sukupolven TARGET-järjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2007.

kauman, mikä viittaa siihen, että suurimmat maksut toimitetaan lähellä TARGET2-järjestelmän sulkemisaikaa. Tämä on yhteneväistä tarkastelujakson aikana merkittävästi kasvaneen talletusmahdollisuuden käytön kanssa.

häiriöt, jotka estävät maksujen suorittamisen kymmenen minuuttia tai sitä pidemmän ajan TARGET2-järjestelmän aukioloaikana klo 7.00–18.45. Näin ollen maksuista 99,98 % toimitettiin alle viidessä minuutissa. Siten järjestelmä täytti kaikki sille asetetut vaatimukset.

TARGET2-JÄRJESTELMÄN KÄYTETTÄVYYS JA TOIMIVUUS

Vuoden 2012 toisella neljänneksellä TARGET2-järjestelmän käytettävyyssaste oli 100 %. Käytettävyyssasteen laskennassa on otettu huomioon

Taulukko 1. TARGET2:ssa ja EURO I:ssä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)	2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II
TARGET2					
Yhteensä	22 410 209	22 362 663	22 935 865	22 636 610	22 565 682
Päiväkeskiarvo	355 718	338 828	358 373	348 256	363 963
EURO 1 (EBA)					
Yhteensä	15 372 628	15 482 902	16 637 217	16 757 278	16 900 076
Päiväkeskiarvo	244 01	234 589	259 957	257 804	272 582

Taulukko 2. TARGET2:ssa ja EURO I:ssä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien arvo

(miljardia euroa)	2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II
TARGET2					
Yhteensä	142 356	154 829	169 681	177 68	170 3
Päiväkeskiarvo	2 26	2 346	2 651	2 734	2 661
EURO 1 (EBA)					
Yhteensä	15 222	16 322	17 215	16 099	15 289
Päiväkeskiarvo	242	247	269	248	247

EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUT

EKP:llä on erityyppisiä julkaisuja, joissa kerrotaan sen ydintoiminnoista: rahapolitiikasta, tilastoista, maksujärjestelmistä ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmistä, rahoitusjärjestelmän vakaudesta ja valvonnasta, kansainvälisestä ja eurooppalaisesta yhteistyöstä sekä oikeudellisista kysymyksistä. Esimerkkejä EKP:n julkaisuista:

LAKISÄÄTEISET JULKAISUT

- Vuosikertomus
- Lähentymisraportti
- Kuukausikatsaus

TUTKIMUSJULKAISUJA

- Legal Working Paper Series -julkaisusarja
- Occasional Paper Series -julkaisusarja
- Research Bulletin -julkaisusarja
- Working Paper Series -julkaisusarja

MUITA JULKAISUJA

- EKP:n rahapolitiikka
- Enhancing monetary analysis (rahatalouden analyysin tehostaminen)
- Euroopan keskuspankki: historia, rooli ja tehtävät
- Financial integration in Europe (Euroopan rahoitusmarkkinoiden yhdentyminen)
- Financial Stability Review (rahoitusjärjestelmän vakaus)
- Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella (ns. GD-raportti)
- Statistics Pocket Book (tilastotaskukirja)
- The international role of the euro (euron kansainvälinen asema)
- The payment system (maksujärjestelmä)

EKP julkaisee myös esitteitä ja tiedotusaineistoa eri aiheista, kuten euroseteleistä ja -kolikoista, sekä EKP:n järjestämiin seminaareihin ja konferensseihin liittyviä julkaisuja.

Täydellinen luettelo Euroopan keskuspankin ja sen edeltäjänä vuosina 1994–1998 toimineen Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy EKP:n kotisivuilta (<http://www.ecb.europa.eu/pub/>). Kielikoodeista käy ilmi, millä kielellä kukin julkaisu on saatavilla.

Ellei toisin mainita, painettuja julkaisuja voi tilata maksutta osoitteesta info@ecb.europa.eu niin kauan kuin varastoa riittää.

SANASTO

Tähän sanastoon on koottu Kuukausikatsauksessa usein käytettyjä termejä. Tätä kattavampi ja yksityiskohtaisempi sanasto on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Alijäämä (julkisyhteisöt) (deficit, general government): Julkisyhteisöjen nettoluotonotto eli julkisen talouden kokonaistulojen ja -menojen ero.

Alijäämäsuhte (julkisyhteisöt) (deficit ratio, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo. Alijäämäsuhteen englanninkielisinä nimityksinä käytetään myös termejä ”budget deficit ratio” ja ”fiscal deficit ratio”.

Alijäämä-velkakoikaisu (julkisyhteisöt) (deficit-debt adjustment, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän ja velan muutoksen erotus.

Arvonalennus (write-down): Rahalaitosten taseeseen kirjattujen lainojen arvon alentaminen, kun todetaan, että osaa lainoista ei saada perittyä takaisin.

Arvopaperisijoitus (portfolio investment): Euroalueella olevien nettomääräiset sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”saamiset”), ja euroalueen ulkopuolisten nettomääräiset sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”velat”). Arvopaperisijoituksiin kuuluvat osakkeet ja velkapaperit, joista jälkimmäiset jaotellaan vielä joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin. Transaktiot kirjataan maksettuun tai saatuun todelliseen hintaan, josta on vähennetty kulut ja palkkiot. Jotta sijoitus voidaan katsoa arvopaperisijoitukseksi, omistusosuuden yrityksessä on oltava alle 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta.

Arvopaperistaminen (securitisation): Transaktio tai järjestely, jolla omaisuuserä tai usein lainoista (asuntolainoista, kulutusluotoista jne.) koostuvia, kassavirtaa tuottavia omaisuuseriä siirretään alullepanijalta eli omistajalta (yleensä luottolaitos) arvopaperistamiseen erikoistuneelle erillisyhtiölle. Erillisyhtiö muuntaa nämä omaisuuserät jälkimarkkinakelpoisiksi arvopapereiksi laskemalla liikkeeseen velkainstrumentteja, joiden pääomien ja korkojen maksut hoidetaan omaisuuserien tuottaman kassavirran kautta.

Arvopaperistamiseen erikoistunut erillisyhtiö (financial vehicle corporation, FVC): Yhteisö, jonka pääasiallisena toimintana on toteuttaa arvopaperistamiseen liittyviä transaktioita. Yleensä arvopaperistamiseen erikoistunut erillisyhtiö laskee liikkeeseen jälkimarkkinakelpoisia arvopapereita, joita tarjotaan myytäväksi yleisölle tai joita myydään erillislainoina. Näiden arvopapereiden vakuutena on erillisyhtiön hallussa olevia omaisuuseriä (yleensä lainoja). Joissakin tapauksissa arvopaperistamistransaktiossa voi olla mukana monia erillisyhtiöitä, jolloin toinen yhtiö säilyttää arvopaperistettuja omaisuuseriä ja toinen laskee liikkeeseen arvopapereita, joiden vakuutena kyseiset omaisuuserät ovat.

Avoimet työpaikat (job vacancies): Kollektiivinen nimitys äskettäin syntyneistä, vapaana olevista tai lähiaikoina vapautuvista työpaikoista, joiden täyttämiseksi työnantaja on hiljattain ryhtynyt aktiivisiin toimiin löytääkseen sopivan ehdokkaan.

Avomarkkinaoperaatio (open market operation): Keskuspankin aloitteesta rahoitusmarkkinoilla toteutettava operaatio. Näihin operaatioihin sisältyvät käänteisoperaatiot, suorat kaupat sekä määräaikaistalletusten kerääminen tai velkasitoumusten liikkeeseenlasku taikka valuuttaswapit. Avomarkkinaoperaatiot voivat lisätä likviditeettiä tai vähentää sitä.

Bruttokansantuote, BKT (gross domestic product, GDP): Taloudessa tuotettujen kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo, josta on vähennetty välituotekäyttö ja johon on lisätty tuote- ja tuontiverot nettomääräisinä. Bruttokansantuote voidaan eritellä tuotanto-, meno- tai tuloerien mukaan. Bruttokansantuotteen keskeiset menoerät ovat kotitalouksien kulutus, julkinen kulutus, kiinteän pääoman bruttomuodostus, varastojen muutokset sekä tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti (ml. euroalueen sisäinen kauppa).

Deflaatio (deflation): Erittäin laajan kulutustavara- ja palveluvalikoiman hintojen merkittävä ja jatkuva lasku, joka vakiintuu osaksi odotuksia.

Disinflaatio (disinflation): Inflaation hidastumisprosessi, jonka seurauksena inflaatiovauhti saattaa tilapäisesti muuttua negatiiviseksi.

EKP:n ohjaukset (key ECB interest rates): EKP:n neuvoston asettamat, EKP:n rahapolitiikan mitoituksen määrittelyssä käytettävät korot. Ohjaukset ovat perusrahoitusoperaatioiden korko sekä maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko.

Eonia (EONIA, euro overnight index average): Pankkien välisten euromääräisten yön yli -markkinoiden efektiivinen korko. Eonia lasketaan euromääräisillä rahamarkkinoilla toimivien suurten pankkien ilmoittamien vakuudettomien yön yli -luottojen korkojen painotettuna keskiarvona.

ERM II (ERM II, exchange rate mechanism II): Valuuttakurssimekanismi, johon euroalueen maiden ja euroalueen ulkopuolelle EMUn kolmannessa vaiheessa jääneiden EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö perustuu.

Euriborkorko (EURIBOR, euro interbank offered rate): Parhaiksi tunnettujen suurten pankkien toisilleen antamien euromääräisten luottojen korko. Euriborkorko lasketaan päivittäin valitun pankkijoukon korkojen perusteella eripituisille enintään 12 kuukauden maturiteeteille.

Euroalue (euro area): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön yhteiseksi rahaksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Euroalueen ostopäälliköille tehty kysely (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): Tehdasteollisuuden ja palvelusektorin suhdannekyselyt, joita tehdään useissa euroalueen maissa ja joita käytetään indeksien laatimiseen. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) on painotettu indikaattori, joka lasketaan tuotannon, uusien tilauksien, työllisyyden, tavarantoimittajien toimitusaikojen ja ostovarastojen indekseistä. Palvelusektorin kyselyssä on liiketoiminnan nykyhetkeä, tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia, avoinna olevia hankkeita, tulevaa uutta liiketoimintaa, työllisyyttä, tuotantopanosten hintoja ja laskutettuja hintoja koskevia kysymyksiä. Euroalueen yhdistelmäindeksi (Eurozone Composite Index) lasketaan yhdistämällä tehdasteollisuuden ja palvelusektorin kyselyjen tulokset.

Eurojärjestelmä (Eurosysteem): Keskuspankkijärjestelmä, joka käsittää Euroopan keskuspankin ja niiden EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joiden valuutta on euro.

Eurokeskuskurssi (central parity tai central rate): Kunkin ERM II:een kuuluvan valuutan eurokurssi, jonka perusteella määritellään ERM II -valuuttojen vaihteluvälit.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit (effective exchange rates; EERs, nominal/real): Euron efektiiviset valuuttakurssit ovat euron kahdenvälisen valuuttakurssien painotettuja keskiarvoja suhteessa euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit lasketaan suhteessa eri kauppakumppanimaaryhmien valuuttoihin: EER 20 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää 10 euroalueen ulkopuolista EU-jäsenvaltiota ja 10 EU:n ulkopuolista kauppakumppanimaata) ja EER 40 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää EER 20 -kauppakumppanimaat ja 20 muuta maata). Painot perustuvat kunkin kauppakumppanimaan osuuksiin euroalueen teollisuustuotteiden ulkomaankaupasta ja kilpailuun kolmansilla markkinoilla. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssit ovat nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja, jotka on defloitu ulkomaisten hintojen tai kustannusten painotetulla keskiarvolla suhteessa kotimaisiin hintoihin tai kustannuksiin. Kummallakin valuuttakurssilla mitataan maan hinta- ja kustannuskilpailukykyä.

Euroopan komission kyselyt (European Commission surveys): Kussakin EU-jäsenvaltiossa Euroopan komission puolesta tehdyt yhdenmukaistetut suhdanne- ja kuluttajakyselyt. Kyselylomakepohjaiset kyselyt suunnataan tehdasteollisuuden, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelusektorin johtavassa asemassa oleville sekä kuluttajille. Kustakin kuukausikyselystä lasketaan yhdistelmäindikaattorit, jotka kokoavat useisiin eri kysymyksiin annetut vastaukset yhdeksi ainoaksi indikaattoriksi (luottamusindikaattorit).

Hintavakaus (price stability): EKP:n neuvoston määrittelemä euroalueen YKHI:n alle 2 prosentin vuotuinen nousu. Samalla neuvosto on todennut, että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovahdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

Implisiittinen volatiliiteetti (implied volatility): Varallisuusesineen (esim. osakkeen tai joukkolainavelkakirjan) hinnan muutosvauhdin odotettu volatiliiteetti (eli keskihajonta). Se voidaan johtaa varallisuusesineen hinnasta, eräpäivästä ja siihen perustuvien optioiden toteutushinnasta sekä riskittömästä tuotosta käyttämällä jotakin optiohinnoittelumallia, kuten Blackin ja Scholesin mallia.

Inflaatio (inflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, nousu.

Inflaatioon sidotut valtion joukkolainat (inflation-indexed government bonds): Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkapaperit, joiden koronmaksut ja pääoma on sidottu tiettyyn kuluttajahintaindeksiin.

Julkisyhteisöt (general government): EKT 95:ssä määritelty sektori, joka koostuu lähinnä henkilökohtaiseen ja kollektiiviseen kulutukseen tarkoitettujen ei-markkinaehtoisten tavaroiden ja palvelujen tuotannosta ja/tai kansantulon ja varallisuuden uudelleenjaosta vastaavista yhteisöistä. Näitä yhteisöjä ovat valtionhallinto, aluehallinto ja paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Julkisyhteisöihin eivät kuulu kaupallista toimintaa harjoittavat julkisessa omistuksessa olevat yhteisöt, kuten julkiset liikelaitokset.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokauppa-menettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja jossa osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti (fixed rate full-allotment tender procedure): Kiinteäkorkoinen täyden jaon huutokauppa eli huutokauppa-menettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen (kiinteä korko) ja jossa vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla, ennakoita tietoisina siitä, että kaikki niiden tekemät tarjoukset tullaan hyväksymään.

Käänteisoperaatio (reverse transaction): Toimenpide, jolla kansallinen keskuspankki ostaa tai myy arvopapereita takaisinostosopimuksen perusteella tai toteuttaa luotto-operaatioita vakuutta vastaan.

Likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät (autonomous liquidity factors): Likviditeetin muutokset, jotka eivät yleensä johdu rahapoliittisten instrumenttien käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi liikkeessä olevat setelit, valtion talletukset keskuspankissa ja keskuspankin ulkomaiset netto-saamiset.

Likviditeettiä vähentävä operaatio (liquidity-absorbing operation): Eurojärjestelmän operaatio liiallisen likviditeetin poistamiseksi tai likviditeettivajeen luomiseksi. Tällaisia operaatioita voidaan toteuttaa laskemalla liikkeeseen velkasitoumuksia tai keräämällä määräaikaistalletuksia.

Luottotappio (write-off): Lainojen arvon poistaminen rahalaitosten taseesta, kun katsotaan, että lainoja ei kokonaisuudessaan saada perityksi takaisin.

M1 (M1): Suppea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät liikkeessä oleva raha ja yön yli-talletukset rahalaitosten sekä julkisen hallinnon tileillä (kuten postissa tai valtion kassassa).

M2 (M2): Väliaggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M1 ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset ja enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset rahalaitosten ja julkisen hallinnon tileillä.

M3 (M3): Lavea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M2 ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit, erityisesti takaisinostosopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit.

M3:n kasvun viitearvo (reference value for M3 growth): M3:n vuotuinen kasvuvauhti, jonka katsotaan olevan sopusoinnussa hintavakauden kanssa keskipitkällä aikavälillä.

Maksutase (balance of payments, b.o.p.): Yhteenveto kansantalouden taloustoimista muun maailman kanssa tietynä ajanjaksona.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa hyväksyttävät vastapuolet voivat oma-aloitteisesti saada oman maansa kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla käänteistransaktiona. Maksuvalmiusluoton perusteella myönnettyjen lainojen korko toimii yleensä yön yli -markkinakorkojen ylärajana.

Minimitarjouskorko (minimum bid rate): Alin korko, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa.

Muu sijoitus (other investment): Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erä, johon sisältyvät kauppaluottoihin, talletuksiin ja lainoihin sekä muihin saamisiin ja velkoihin liittyvät rahoitustaloustoimet sekä saamis- ja velkakannat euroalueen ulkopuolisten kanssa.

Osakkeet (equities): Omistusosuutta yrityksen pääomasta edustavat arvopaperit eli pörssissä kaupan kohteena olevat osakkeet (noteeratut osakkeet), noteeraamattomat osakkeet ja muuntuyppiset osuudet. Osakkeista saadaan yleensä osinkotuloa.

Ostovoimapariteetti (purchasing power parity, PPP): Kurssi, jolla valuutta muunnetaan toiseksi näiden kahden valuutan ostovoiman yhtenäistämiseksi eliminoimalla maiden hintatason erot. Yksinkertaisimmassa muodossaan ostovoimapariteetti osoittaa saman tavaran tai palvelun kansallisen valuutan määräiset hinnat suhteessa muiden maiden vastaaviin hintoihin.

Pankkien luotonantokysely (bank lending survey, BLS): Eurojärjestelmän tammikuusta 2003 alkaen neljännesvuosittain toteuttama kysely pankkien luotonantopolitiikasta. Siinä ennalta määritellylle joukolle euroalueen pankkeja esitetään sekä yrityksiä että kotitalouksia koskevia kvalitatiivisia kysymyksiä luottokelpoisuusvaatimusten, lainaehtojen ja lainojen kysynnän muutoksista.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation, MRO): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokaupoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation, LTRO): Avomarkkinaoperaatio, joka on maturiteetiltaan yhtä viikkoa pidempi ja jonka eurojärjestelmä toteuttaa käänteisoperaationa. Tavanomaisten kuukausittaisten operaatioiden maturiteetti on kolme kuukautta. Elokuussa 2007 alkaneiden rahoitusmarkkinahäiriöiden aikana toteutettiin vaihtelevin väliajoin ylimääräisiä operaatioita, joiden maturiteetti vaihteli yhdestä pitoajanjaksosta kolmeen vuoteen.

Pääomansiirrot (capital account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset pääomansiirrot ja valmistamattomien, muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat tai vähennykset.

Pääomatilit (capital accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka käsittelee nettosäästämisen, nettopääomansiirtojen ja muiden kuin rahoitusvarojen nettohankintojen seurauksena syntyneet nettovarallisuuden muutokset.

Rahalaitokset (MFIs, monetary financial institutions): Rahoituslaitokset, jotka yhdessä muodostavat euroalueen rahaa liikkeeseen laskevan sektorin. Rahalaitoksia ovat 1) eurojärjestelmä, 2) euroalueella olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty EU:n lainsäädännössä, 3) muut rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä), sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat, joiden rahoituksenvälitys käsittää pääasiassa sähköisen rahan liikkeeseenlaskua, ja 4) rahamarkkinarahastot eli yhteissijoitusyritykset, jotka sijoittavat lyhytaikaisiin ja pieniriskisiin instrumentteihin.

Rahalaitossektorin konsolidoitu tase (consolidated balance sheet of the MFI sector): Tase, joka saadaan nettouttamalla rahalaitosten väliset positiot (esim. rahalaitosten väliset lainat ja talletukset) rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Siitä saadaan tilastotietoja rahalaitossektorin saamisista ja veloista muihin euroalueella oleviin kuin rahalaitossektoriin (julkisyhteisöt ja muut euroalueella olevat) ja euroalueen ulkopuolisiin nähden. Konsolidoitu tase on tärkein tilastolähde raha-aggregaattien laskemisessa. Siihen myös perustuu M3:n vastaerien säännöllinen arviointi.

Rahalaitosten korot (MFI interest rates): Euroalueen luottolaitosten ja muiden rahalaitosten – keskuspankkeja ja rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta – euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin soveltamat korot.

Rahalaitosten luotonanto euroalueelle (MFI credit to euro area residents): Rahalaitosten lainat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille (sisältää lainat julkisyhteisöille ja yksityiselle sektorille) ja rahalaitosten hallussa olevat euroalueella sijaitsevien muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (osakkeet, osuudet ja velkapaperit).

Rahalaitosten pitkäaikaiset velat (MFI longer-term financial liabilities): Velat, joihin sisältyvät yli 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan yli 3 kuukauden talletukset, euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat yli 2 vuoden velkapaperit sekä euroalueen rahalaitossektorin oma pääoma ja varaukset.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset (MFI net external assets): Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset saamiset (kuten kulta, ulkomaanvaluutan määräiset setelit ja kolikot, euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat arvopaperit ja euroalueen ulkopuolisille myönnettyt lainat), joista on vähennetty euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset velat (kuten euroalueen ulkopuolisten talletukset ja takaisinostosopimukset sekä niiden hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit).

Rahoitustarve (julkisyhteisöt) (borrowing requirement, general government): Julkisyhteisöjen nettomääräinen velan lisäys.

Rahoitustase (financial account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, muihin sijoituksiin, johdannaisiin ja valuuttavarantoon liittyvät rahoitustaloustoimet.

Rahoitustilit (financial accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka osoittaa talouden eri institutionaalisten sektoreiden rahoitusaseman (kannat tai taseet), rahoitustaloustoimet ja muut muutokset rahoitusinstrumentin lajin mukaan.

Sijoitusrahastot (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) (investment funds, except money market funds): Rahoituslaitoksia, jotka sijoittavat yleisöltä keräämänsä pääoman rahoitus- ja muihin instrumentteihin. Ks. myös rahalaitokset.

Sopimuspalkkaindeksi (index of negotiated wages): Työehtosopimusneuvottelujen mukaisten (ilman bonuksia laskettujen) peruspalkkojen indikaattori. Indeksillä mitataan kuukausipalkkojen implisiittistä keskimääräistä muutosta euroalueella.

Suora sijoitus (direct investment): Toiseen maahan tehty pääomasijoitus, jonka tarkoituksena on saada pysyvä osuus tässä maassa sijaitsevasta yrityksestä (käytännössä omistusosuuden oletetaan olevan vähintään 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta). Suoriin sijoituksiin sisältyvät osakepääoma, uudelleen sijoitetut voitot ja yritysten sisäisiin operaatioihin liittyvät muut pääomat. Suoriin sijoituksiin kirjataan nettomääräiset sijoitukset euroalueelta ulkomaille (”suorat sijoitukset ulkomaille”) ja nettomääräiset sijoitukset ulkomailta euroalueelle (”suorat sijoitukset euroalueelle”).

Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimus, SPF-kyselytutkimus (Survey of Professional Forecasters, SPF): Neljännesvuosittainen kyselytutkimus, jota EKP on toteuttanut vuodesta 1999 lähtien kootakseen kokonaistaloudellisia ennusteita euroalueen inflaatiosta, BKT:n määrän kasvusta ja työttömyydestä EU:hun sijoittautuneita rahoitus- ja muiden alojen järjestöjä lähellä olevilta asiantuntijoilta.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa hyväksyttävät vastapuolet voivat oma-aloitteisesti tehdä yön yli -talletuksia oman maansa kansalliseen keskuspankkiin. Talletuskorko vahvistetaan etukäteen, ja se toimii yleensä yön yli -markkinakorkojen alarajana.

Tavaroiden ulkomaankauppa (external trade in goods): Tavaravienti euroalueen ulkopuolelle ja tavarantuonti euroalueen ulkopuolelta arvolla mitattuna sekä määrä- ja yksikköarvoindeksinä. Ulkomaankauppatilastot eivät ole verrattavissa kansantalouden tilinpitoon kirjattuun vientiin ja tuontiin, sillä kansantalouden tilinpidossa viennin ja tuonnin eriin sisältyvät sekä euroalueen sisäiset että ulkopuoliset transaktiot ja myös tavarat ja palvelut lasketaan yhteen. Ulkomaankauppatilastot eivät ole myöskään täysin verrattavissa maksutaseen tavarakauppaerään. Tilastomenetelmistä johtuvien korjausten lisäksi pääasiallinen ero johtuu siitä, että ulkomaankauppatilastoissa tuonti kirjataan vakuutus- ja rahtipalvelut mukaan luettuina, kun taas maksutaseen tavarakaupassa se kirjataan vapaasti laivassa.

Tehostettu luotonannon tukeminen (enhanced credit support): EKP:n/eurojärjestelmän poikkeukselliset toimet rahoituskriisin aikana rahoitusolojen ja luotonannon tukemiseksi laajemmin kuin olisi mahdollista pelkästään EKP:n ohjaukorkoja laskemalla.

Teollisuuden tuottajahinnat (industrial producer prices): Teollisuuden (ilman rakentamista) euroalueen maiden kotimarkkinoilla myymien kaikkien tuotteiden tehdashinnat, joissa ei oteta huomioon kuljetuskustannuksia ja tuontia.

Teollisuustuotanto (industrial production): Teollisuuden bruttoarvonlisäys kiintein hinnoin.

Tulonsiirtojen tase (current transfers account): Tekninen maksutaseen tili, jolle kirjataan reaalisten varojen tai rahoituserien arvo, kun näitä siirretään vastikkeetta. Tulonsiirtoihin sisältyvät kaikki siirrot, jotka eivät ole pääomansiirtoja.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indeksi (hourly labour cost index): Työvoimakustannusten indikaattori. Työvoimakustannuksiin sisältyvät tehtyä työtuntia kohden lasketut (ml. ylityötunnit) bruttopalkat (rahana ja luontoissuorituksena ml. bonukset) ja muut työvoimakustannukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut ja työnantajan maksamat työllistämiseen liittyvät verot, joista on vähennetty työnantajan saamat tukipalkkiot).

Tuotannontekijäkorvausten tase (income account): Maksutaseen tili, joka kattaa kahdentyyppiset taloustoimet euroalueen ulkopuolisten kanssa eli 1) taloustoimet, jotka koskevat euroalueen ulkopuolisille työntekijöille (esim. ulkomaalaisille sekä kausiluonteisissa ja muissa lyhytaikaisissa työsuhteissa oleville) maksettuja palkansaajakorvauksia, ja 2) taloustoimet, jotka koskevat saatuja ja maksettuja pääomakorvauksia ulkomaisista rahoitusvaroista ja -veloista. Pääomakorvauksiin sisältyvät suorista sijoituksista, arvopaperisijoituksista ja muista sijoituksista saadut ja maksetut korvaukset sekä valuuttavarannosta saadut korvaukset.

Tuotot yhtenäistävä inflaatiouvauhti (break-even inflation rate): Joukkolainan nimellisen tuoton ja maturiteetiltaan samanpituisen (tai mahdollisimman samanpituisen) inflaatiosidonnaisen joukkolainan tuoton välinen ero.

Tuottokäyrä (yield curve): Graafinen esitys riittävän samankaltaisten mutta maturiteetiltaan erilaisen velkapapereiden koron tai tuoton ja jäljellä olevan maturiteetin välisestä suhteesta tiettyä ajankohtana. Tuottokäyrän jyrkkyyttä voidaan mitata kahden maturiteetiltaan erilaisen koron tai tuoton välisenä erona.

Työn tuottavuus (labour productivity): Tuotannon määrä, joka voidaan tuottaa tietyllä työvoimapaanosella. Tavallisesti sitä mitataan bruttokansantuotteen määränä jaettuna joko työllisten tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Työvoima (labour force): Työllisten ja työttömien määrä yhteensä.

Työvoimakustannukset / työntekijä tai tehty työtunti (compensation per employee or per hour worked): Työnantajan työntekijälle rahana tai luontoissuorituksena maksama kokonaiskorvaus eli bruttopalkat sekä bonuspalkkiot, ylityökorvaukset ja työnantajien sosiaaliturvamaksut, jaettuna työntekijöiden tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Ulkomainen bruttovelka (gross external debt): Talouden sellaisten todellisten (ts. ei-ehdollisten) olemassa olevien velkojen kanta, jotka edellyttävät velkapääoman ja/tai koron maksua talouden ulkopuolelle jonakin tulevana ajankohtana.

Ulkomainen varallisuus (international investment position, i.i.p.): Talouden kaikkien ulkomaisten saamisten (tai velkojen) arvo ja koostumus.

Vaihtotase (current account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset tavaroita ja palveluita, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja koskevat taloustoimet.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppamenettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Vakuudet (collateral): Lainojen takaisinmaksun takaamiseksi pantatut tai jossakin muodossa siirretyt omaisuuserät sekä takaisinostosopimuksilla myydyt arvopaperit. Eurojärjestelmän käänteisoperaatioissa käytettyjen vakuuksien tulee täyttää tietyt kelpoisuusvaatimukset.

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (insurance corporations and pension funds): Sektori, joka käsittelee rahoitusalan yritykset ja yrityksen kaltaiset yhteisöt, jotka harjoittavat pääasiassa riskienhallintaan liittyvää rahoituksenvälitystä.

Valuuttavaranto (international reserves): Keskuspankkien käytössä esteettä olevat ja niiden hallitsemat ulkomaiset saamiset maksuliikkeessä esiintyvien tasapainottomuuksien rahoittamiseksi tai sääntelemiseksi suoraan valuuttamarkkinainterventioilla. Euroalueen valuuttavaranto käsittää muiden valuuttojen kuin euron määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta, kullan, erityiset nosto-oikeudet ja eurojärjestelmän varanto-osuuden Kansainvälisessä valuuttarahastossa.

Varantovelvoite (reserve requirement): Laitoksille asetettu vaatimus pitää vähimmäisvarantoja keskuspankissa pitoajanjakson ajan. Varantovelvoitteen noudattaminen määräytyy varantotilien keskimääräisten päivittäisten saldojen perusteella pitoajanjaksona.

Velka (julkisyhteisöt) (debt, general government): Bruttomääräinen nimellisarvoinen velka (käteinen ja talletukset, lainat ja velkapaperit) vuoden lopussa ja sulautettuna julkisyhteisöjen sisäisillä erillä.

Velka (rahoitustilinpito) (debt, financial accounts): Rahoitustilinpidon käsite, joka sisältää kotitalouksien ottamat lainat sekä yritysten lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat (jotka johtuvat työnantajien työntekijöidensä hyväksi ottamista suorista eläkevastuista) markkina-arvoon arvostettuina ajanjakson lopussa.

Velkapaperi (debt security): Liikkeeseenlaskijan (lainansaajan) lupaus suorittaa maksu tai maksuja velkapaperin haltijalle (lainanantajalle) ennalta sovittuna päivänä tai päivinä. Velkapaperille maksetaan yleensä korkoa määrätyn prosentin (kuponkikorko) mukaan, ja/tai sen ostohinta on sen nimellisarvoa alempi. Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset velkapaperit luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Velkasuhde (julkisyhteisöt) (debt-to-GDP ratio, general government): Julkisyhteisöjen velan suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo.

Volatiliteetti (volatility): Tietyn muuttujan vaihtelun aste.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, YKHI (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): Eurostatin laatima kuluttajahintojen kehitystä kuvaava indikaattori, joka on yhdenmukainen kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Yksikkötyökustannukset (unit labour costs): Kokonaistyövoimakustannukset tuotantoyksikköä kohden. Euroalueen yksikkötyökustannukset lasketaan työntekijän kokonaiskorvauksen suhteena työn tuottavuuteen (joka on määritelty bruttokansantuotteen määräksi työllistettyä kohden).

Suomen Pankki
Bank of Finland
PO Box 160
FI-00101 HELSINKI
FINLAND

FI

09 | 2012

KUUKAUSIKATSAUS

EUROOPAN KESKUSPANKKI